

I 11075

ALMANAHUL SPORTUL '73

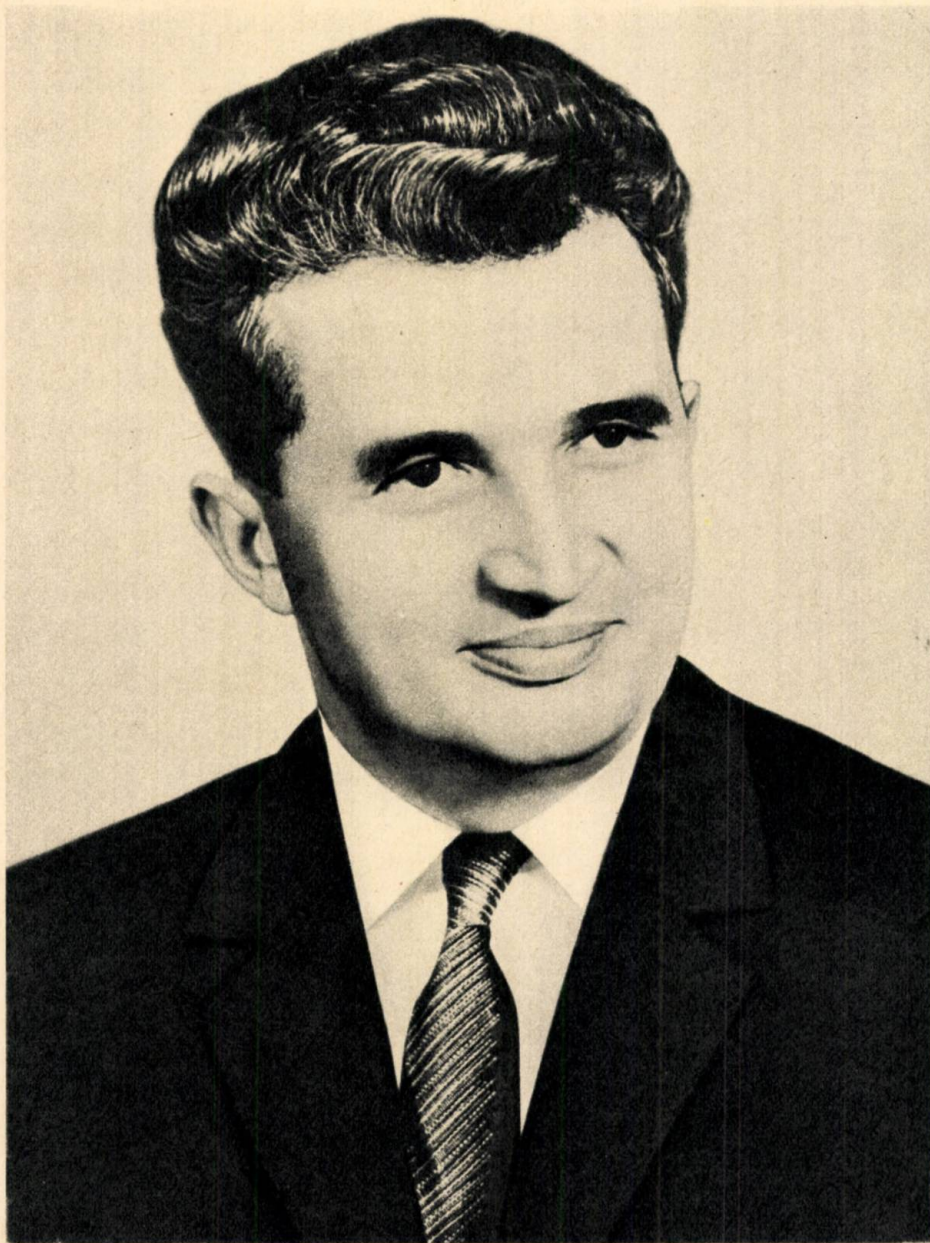
almanahul
Sportul '73

I 11075

u
7 MAR 2012

almanahul
Sportul '73

17210

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU
SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT

PE DRUMUL GLORIOS AL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

Am trăit cu toții, în luna iulie a anului pe care-l încheiem, unul dintre momentele cruciale ale luptei poporului nostru pentru progres și civilizație, moment ce poartă distinct, nobilele însemne ale Conferinței Naționale a partidului și este puternic și profund marcat de Raportul prezentat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, document de o excepțională însemnătate principală și practică pentru opera grandioasă de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Acest document istoric — strălucită expresie a trăsăturilor liniei generale a partidului — constituie un model înaintat de tratare a tuturor problemelor în spirit științific, de aplicare creatoare a marxism-leninismului la condițiile concrete din țara noastră. Spiritul realist și receptivitatea față de noile imperative generate de mersul înainte al construcției socialismului, promovarea consecventă a înaltelor principii pe care numai orînduirea socialistă

le poate întruchipa pe deplin în practică — umanismul, democratismul, echitatea socială — capacitatea de a elabora cele mai potrivite soluții pentru propășirea națiunii noastre socialiste și înaintarea ei neîntreruptă pe calea progresului și civilizației, iată doar câteva din laturile esențiale, definitorii, ale magistralului Raport prezentat de secretarul general al partidului, amplu dezbătut în înaltul forum al comuniștilor și însușit de întregul nostru popor ca propriul său program.

Cu spiritul de răspundere, chibzuința și cutezanța proprii comuniștilor, poporului nostru, cu grija pentru viitorul tot mai luminos al României socialiste, Conferința a făcut bilanțul activității desfășurate pentru înfăptuirea hotărârilor Conferinței Naționale din 1967 și ale Congresului al X-lea în domeniul perfecționării planificării și conducerii economiei și întregii vieți sociale și a stabilit măsuri pentru continuarea acestui vast proces în strînsă concordanță cu exigențele actualei etape de dezvoltare a țării, cu obiectivele fundamentale ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Au fost dezbătute într-un înalt spirit de maturitate comunistă principalele probleme și fenomene ale dezvoltării economico-sociale planificate a României în anii următori și într-o perspectivă mai îndepărtată, dezvoltarea democrației socialiste, creșterea rolului conducător al partidului în edificarea socialismului și comunismului, definirea marxist-leninistă a rolului națiunii, a modului de rezolvare a problemei naționale, activitatea internațională a partidului și statului.

Analizînd cu exigență stadiul realizării planului cincinal 1971–1975, Conferința a ratificat totodată hotărîrea unanimă a întregului popor de a realiza cincinalul în patru ani și jumătate.

Partidul, patria, poporul nostru, avînd un program de lucru clar, realist, puternic mobilizator, fundamentat pe o bogată experiență, izvorît din realitățile concrete ale țării noastre, din viață, a trecut la realizarea obiectivelor imediate: mobilizarea tuturor energiilor, tuturor resurselor, pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor planului cincinal și, totodată, pentru depășirea prevederilor Congresului al X-lea al partidului.

Așa cum ne-a dovedit viața, cum ne demonstrează consistența și volumul rezultatelor obținute în scurtul timp care a trecut, Conferința a determinat un nou avînt al activității sociale din țara noastră, a dat un puternic impuls dezvoltării forțelor de producție, sporirii mai rapide a avuției naționale, perfecționării organizării întregii societăți și creșterii nivelului de trai al oamenilor muncii.

Conferința a stabilit, de asemenea, orientările și liniile directoare pentru elaborarea prognozelor privind dezvoltarea economico-socială pînă în anul 1990, directivele fundamentale ale înaintării României pe drumul glorios al socialismului și comunismului.

Înaltul forum a elaborat și adoptat documente de o excepțională însemnătate pentru viața politică, social-economică și spirituală a țării, pentru dezvoltarea României socialiste în viitorii ani și afirmarea tot mai puternică a politicii externe a partidului și statului nostru, materializate în discutarea unor proiecte de legi, în multe sugestii și propuneri pentru continua perfecționare a muncii, sporirea eficienței în toate sectoarele.

Chiar la începutul lunii august poporul nostru a luat la cunoștință cu satisfacție de Hotărîrea Consiliului de Miniștri — ca urmare a celor hotărîte de Conferința Națională a partidului — de a se stabili, cu începere de la 1 septembrie 1972 salariul tarifar minim la 1 000 lei, cu o creștere de 25 la sută față de salariul tarifar minim de 800 lei, stabilit în anul 1970. Se cuvine să menționăm că de prevederile noii hotărîri au beneficiat 1 600 000 de salariați, statul acordînd pînă la finele acestui an un fond de salarii suplimentar de 1 miliard 130 milioane lei. Majorarea salariului tarifar minim pe economie și creșterea cu precădere a salariilor mici exprimă preocuparea statornică a partidului și statului nostru pentru îmbunătățirea condițiilor de trai materiale și culturale ale populației.

Proiectele de legi privind dezvoltarea economico-socială planificată a României, remunerarea după cantitatea și calitatea muncii în unitățile de stat, proiectele Legii finanțelor, Codului Muncii, au fost supuse — potrivit hotărîrîi Conferinței — dezbaterii publice, dovadă elocventă a democratismului orînduirii noastre și totodată mijloc eficient de a elabora legi care să reflecte fidel realitățile țării noastre, năzuințele, căile și mijloacele de realizare a telurilor nobile ale poporului nostru.

Acum, la sfîrșit de an, cînd privim încă o dată drumul pe care l-am străbătut, avem temeinice motive de satisfacție și mîndrie patriotică: producția industrială este de 21 de ori mai mare decît în 1938 — an de vîrf pentru regimul burghez —, producția agricolă a depășit în 1971 de 1,9 ori nivelul antebelic; față de același an 1938, venitul național este de 7,6 ori mai mare. Toate acestea și multe altele au creat premise trainice continuei îmbunătățiri a condițiilor de viață ale întregului nostru popor. Mărturie stă faptul că salariul real este de 2,7 ori mai mare decît în 1938; fondul de salarii pe anul 1972 este de peste 3 ori mai mare decît întregul venit național al României anului 1938. Pe baza posibilităților existente, Comitetul Central al P.C.R. a stabilit că față de creșterea de circa 26 la sută a salariului mediu prevăzută a fi atinsă în a doua parte a anului 1975 — comparativ cu anul 1970 — să se realizeze un spor de 35 la sută, salariul mediu ajungînd la 1950 lei.

După cum se știe, în lucrările Conferinței Naționale a partidului un loc important l-au ocupat problemele referitoare la dezvoltarea în viitor a economiei noastre socialiste, perfecționarea metodelor de planificare și conducere, creșterea eficienței întregii activități economice.

Raportul, referindu-se la aceste probleme fundamentale, de importanță vitală pentru mersul nostru înainte, a subliniat necesitatea eliminării neregulilor care mai persistă în folosirea fondurilor fixe, ridicarea nivelului tehnic al producției, îmbunătățirea continuă a tehnologiilor de fabricație și a calității produselor, valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor și reducerea consumurilor specifice, a cheltuielilor materiale, creșterea mai accentuată a productivității muncii, dezvoltarea concentrării, specializării și cooperării, mai buna gospodărire a fondurilor materiale și financiare și creșterea vitezei lor de rotație. În domeniul agriculturii, Conferința a subliniat ca o problemă esențială apărarea și conservarea pământului — bun național de însemnătate vitală pentru propășirea economică a țării — și a stabilit măsuri menite să asigure un caracter intensiv producției agricole.

Dezvoltarea economico-socială a României în perioada 1976–1990 va avea ca direcții principale dezvoltarea în continuare a industriei, ritmul mediu anual de creștere urmînd să fie de 9–10 la sută. O atenție deosebită se va acorda lărgirii bazei energetice și de materii prime, asigurării unui grad înalt de producere a materiilor prime, dezvoltării intensive a agriculturii, promovării largi în toate ramurile economiei naționale a cuceririlor științei și tehnologiei avansate, participării tot mai intense a României la schimbul internațional de valori, la diviziunea mondială a muncii, la schimburile economice și la cooperarea internațională. Un puternic avînt va cunoaște instrucția publică, învățămîntul. Pe această bază trainică, în plină dezvoltare, veniturile reale pe fiecare locuitor vor crește de aproximativ 3,5 ori. Iată doar cîteva obiective care vor sta la temelia elaborării prognozei pe perioada 1976–1990 și a Directivelor cincinalului viitor, 1976–1980, care urmează a fi supuse dezbaterii întregului popor și aprobării celui de al XI-lea Congres al partidului.

Caracterizînd în mod strălucit una din sarcinile poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea în Raportul prezentat Conferinței Naționale: **«Sîntem chemați ca în viitorii 10–15 ani să lichidăm cu desăvîrșire rămînerea în urmă pe care am moștenit-o, să ridicăm poporul român la un înalt nivel de dezvoltare economică, științifică, culturală, să-i asigurăm un nivel de trai superior».**

Secretarul general al partidului, cu remarcabila sa profunzime și claritate ideologică, a dezvoltat și clarificat în cadrul raportului teze de excepțională însemnătate pentru teoria și practica construcției socialiste, îmbogățind astfel patrimoniul de aur al gîndirii marxist-leniniste. Conceptul de societate socialistă multilateral dezvoltată a fost pe larg și multilateral definit, a dat răspunsuri de înaltă ținută științifică marxistă la întrebările: există contradicție între faptul că în România a fost construită economia socialistă unitară, iar poporul nostru a trecut la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și aprecierea că avem o țară în curs de dezvoltare?; dacă pot exista contradicții în socialism și dacă acestea pot deveni antagoniste. Contribuții de seamă la dezvoltarea învățăturii marxist-leniniste, la îmbogățirea tezaurului de învățături despre construcția socialismului le constituie precizările tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la programul și strategia partidului, la politica națională a partidului, la problema dezvoltării națiunii socialiste.

Conferința Națională, însușindu-și propunerea cuprinsă în raport, a hotărît să se elaboreze proiectul de program al Partidului Comunist Român, care apoi să fie supus dezbaterii întregului partid, întregului popor și prezentat pentru a fi aprobat de cel de al XI-lea Congres al partidului.

Bogăția de idei și fapte care izvorăsc dintr-un document atît de însemnat, de profund, multilateral, științific, cum este Raportul prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu Conferinței Naționale a partidului din iulie 1972, precum și în celelalte documente elaborate și aprobate de înaltul forum, ne călăuzesc activitatea pe care o desfășurăm cotidian, la fiecare loc de muncă, de la muncitor la ministru.

În perioada care a trecut fiecare comunist, fiecare cetățean al Republicii Socialiste România, studiînd temeinic aceste documente și le-a însușit în chip creator, s-a străduit să le azeze la temelia întregii activități, să-și fundamenteze deciziile, să muncească și să gîndească, călăuzindu-se de învățătura științifică, clarvăzătoare, a partidului. Roadele se văd, se materializează în realitatea care ne înconjoară, în perspectiva ce ni se conturează tot mai clar pe drumul glorios, unic, triumfal, al construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, a înaintării României pe calea comunismului, tablou însuflețitor prezentat cu o impresionantă forță de convingere de secretarul general al partidului în Raportul prezentat înaltului forum al comuniștilor, al întregului popor — Conferința Națională a Partidului Comunist Român.

LA ANIVERSAREA REPUBLICII

Se împlinește un sfert de veac de la proclamarea Republicii, 25 de ani de când poporul — condus de partid — a alungat monarhia, ultimul reazim al burgheziei reacționare, și-a luat soarta în propriile sale mâini și a pornit pe calea construirii socialismului și comunismului. Din punct de vedere istoric, două decenii și jumătate reprezintă puțin. Privind însă la tot ce am realizat sub conducerea Partidului Comunist Român, la toate marile bătălii pe care le-am câștigat în frunte cu comuniștii, avem imaginea de sinteză a unei uriașe epopei. De la starea de accentuată înapoiere pe toate planurile, Republica a parcurs un drum glorios, urcă viguros spre culmile civilizației și bunăstării.

România Socialistă a anului 1972 prezintă tabloul convingător al succeselor obținute pe calea dezvoltării economico-sociale și acest lucru este cu atât mai evident dacă ținem seama de nivelul scăzut de la care s-a pornit. Producția industrială este în 1972 de 21 de ori mai mare decât în anul 1938, an de vîrf al economiei în vechea orînduire; producția agricolă globală a depășit în anul 1971 de 1,9 ori nivelul antebelic. Venitul național este de 7,6 ori mai

mare în comparație cu același an 1938. Aceasta a făcut posibilă, o dată cu alocarea unor resurse însemnate pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a economiei noastre, asigurarea îmbunătățirii continue a condițiilor de viață ale întregului popor. O puternică înflorire au cunoscut cultura și învățămîntul. A fost creat un larg sistem de ocrotire a sănătății și s-au cheltuit importante fonduri pentru asigurări sociale.

Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Conferință Națională a Partidului «Toate aceste mari înfăptuiri în dezvoltarea economico-socială a țării se datoresc muncii eroice depuse de clasa muncitoare — forța de bază a societății noastre, clasa conducătoare în stat — de țărănime, aliata de nădejde a clasei muncitoare, de intelectualitatea noastră nouă, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate; ele confirmă pe deplin justetea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator legile generale ale construcției socialiste la realitățile concrete ale României, demonstrează superioritatea noii orînduiri, uriașa capacitate de creație a poporului eliberat de exploatare și asuprire, liber și stăpîn pe soarta sa, hotărît să-și făurească viitorul său fericit».

În acest context, de dinamică înnoire, se înscrie — ca parte integrantă a culturii socialiste — educația fizică și sportul. Pe fondul realizărilor obținute în toate domeniile de activitate și ca urmare a grijii partidului și statului nostru, educația fizică și sportul au fost ridicate la rangul de activități de importanță națională.

Sub conducerea, îndrumarea și datorită sprijinului efectiv acordat de partid a fost creată mișcarea sportivă, cu un conținut nou, cu importante sarcini în munca de educare a tineretului, de creștere a unor generații sănătoase, viguroase, multilaterale dezvoltate, capabile să îndeplinească cu cinste marile sarcini ale construirii socialismului și comunismului. Crearea și dezvoltarea activității sportive de masă a dus la angrenarea, an de an, a unui număr tot mai mare de oameni ai muncii de la orașe și sate, îndeosebi tineri, în practicarea exercițiilor fizice și sportului, a turismului și a altor forme de petrecere în mod plăcut și util a timpului liber.

În ansamblul măsurilor luate de partid în direcția ridicării nivelului de trai, creării de condiții tot mai bune de viață și muncă, asistenței sociale și ocrotirii sănătății, ceea ce a avut ca urmare creșterea potențialului biologic al întregului popor, o contribuție importantă a adus și mișcarea sportivă.

Realizări importante s-au obținut și pe linia performanței. După cum se știe, pînă la 30 decembrie 1947 în palmaresul sportului românesc se aflau: o medalie de argint și una de bronz la Jocurile Olimpice; două medalii de aur la Campionatele mondiale; patru medalii de aur la Campionatele europene; 22 de titluri balcanice.

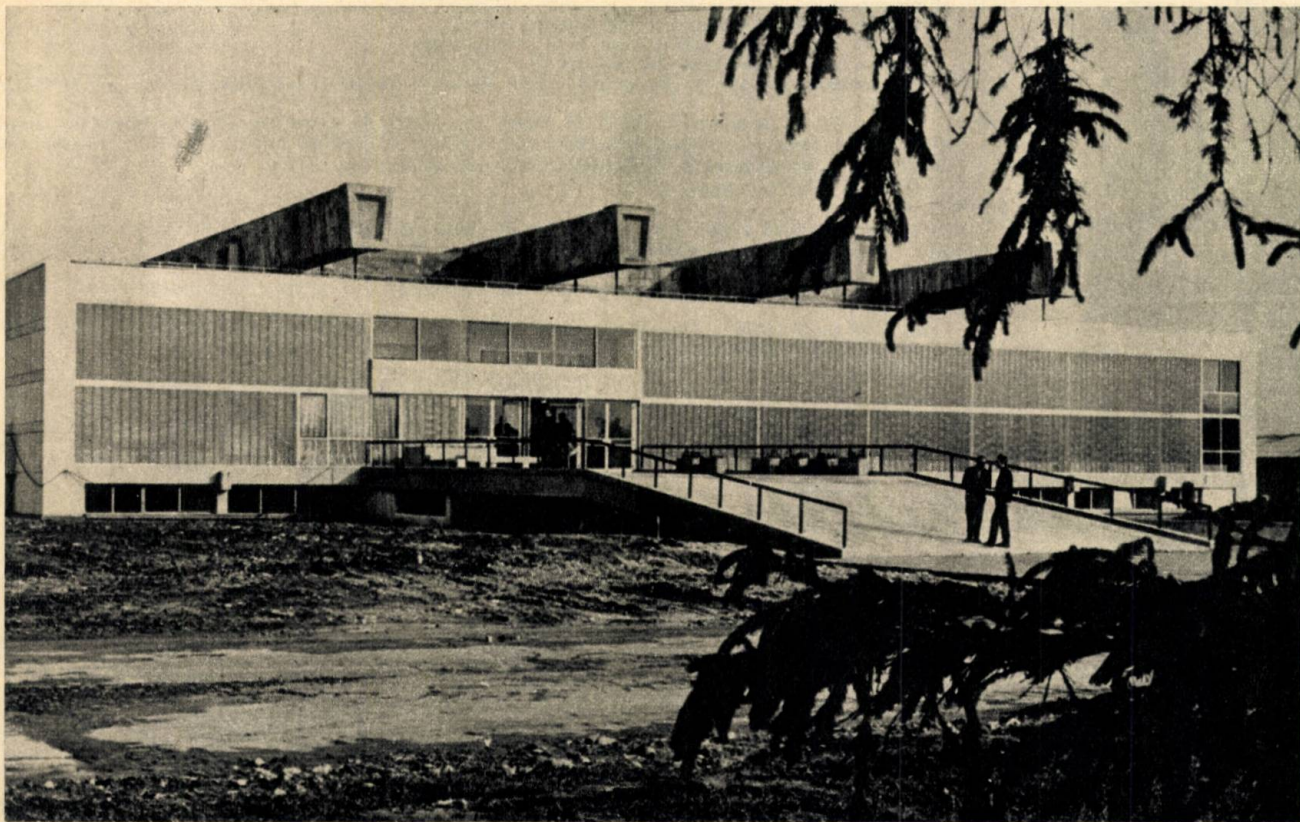
În prezent, în vitrina cu trofee ale mișcării sportive românești se află 18 medalii olimpice de aur, 21 de argint, 32 de bronz și 9 recorduri olimpice; peste 60 de medalii de aur și 100 de argint și bronz la campionatele mondiale; aproape 250 de medalii de aur, argint și bronz la campionatele europene; peste 1300 de medalii de aur, argint și bronz la Jocurile și Campionatele Balcanice; 20 de locuri I în «Cupa Campionilor Europeni» la handbal, rugby, tenis de masă, volei, scrimă.

La toate acestea se adaugă numeroasele recorduri mondiale și europene, medalii de aur, argint și bronz cucerite în mari competiții, titlurile de campioni internaționali care au încununat participarea sportivilor români la întrecerilor organizate pe cele 5 continente. Ei și-au cucerit astfel o binemeritată faimă, au sporit continuu prestigiul sportiv internațional al României socialiste.

Nefăcînd din sport un scop în sine, tinerii noştri performeri au socotit această activitate un complement al muncii lor în fabrici şi uzine, pe ogoare, în laboratoare şi universităţi, un stimulent permanent, un mijloc de a se căli pentru a-şi întări neîncetat capacitatea de muncă, sănătatea. Este elocvent în acest sens faptul că marea majoritate a sportivilor de funte ai ţării sînt muncitori de nădejde, elevi şi studenţi sîrguincioşi la învăţătură, ingineri, medici, profesori angajaţi trup şi suflet în vasta operă de construire a României socialiste multilateral dezvoltate. Este elocvent şi faptul că în această toamnă, ca şi în primăvara anului 1970, tinerii sportivi s-au aflat printre cei care şi-au adus contribuţia la ştergerea urmelor lăsate de calamităţile naturale, au muncit în condiţii grele pentru salvarea şi strîngerea recoltei. Este fără în-

de bronz — una la C.M. şi alta la J.O., canoiştii, trăgătorii, boxerii, scrimerii şi gimnastele, aviatorii şi paraşutiştii, jucătoarele de tenis de masă şi excelenţii noştri tenismani Ilie Năstase şi Ion Țiriac, voleibaliştii şi rugbiştii, marea majoritate a reprezentanţilor noştri la marile confruntări. În aceşti ani, experienţa tehnicienilor noştri din numeroase ramuri de sport a dat naştere unor veritabile şcoli româneşti, preţuite astăzi în lume.

Dezvoltarea sportului românesc în acest sfert de veac a fost posibilă şi datorită îmbogăţirii an de an a bazei materiale, ca urmare a grijii partidului şi statului. În numeroase oraşe ale ţării au fost construite şi amenajate stadioane, au apărut terenuri de sport la sate, în şcoli şi universităţi, în fabrici şi uzine; au fost construite săli de sport şi bazine, patinoare artificiale, mijloace mecanice

Moderna sală de sport din Piteşti, una din construcţiile sportive recent date în folosinţă

doială marele merit al partidului nostru, care a crescut şi educat un astfel de tineret, devotat patriei, neobosit în lupta pentru mai mult şi mai bine.

Printre cei care au făcut — în aceşti 25 de ani — să triumfe culorile României în marile competiţii desfăşurate pe stadioanele lumii, la Jocurile Olimpice, campionatele mondiale şi europene, la alte mari întreceri internaţionale se află campioanele olimpice Iolanda Balaş, Lia Manoliu, Viorica Viscopoleanu şi Mihaela Peneş, medaliatele cu argint Argentina Menis şi Valeria Bufanu, campionii olimpici Constantin Pîrvolescu, Leon Rotman, Nicolae Linca, Nicolae Martinescu, Ivan Patzaichin şi Gheorghe Berceanu, handbaliştii Gheorghe Gruia, Cornel Oţelea, Cristian Gaţu şi colegii lor care au cucerit de trei ori titlul mondial şi au obţinut două medalii

pe pîrţiile de schi etc. Industria de materiale şi echipament sportiv îşi sporeşte şi îşi diversifică producţia, pentru a asigura mai deplin şi la un nivel calitativ ascendent nevoile sportului românesc.

Desigur, mai sînt multe de făcut, mai există deziderate şi neîmpliniri. Sportivii şi toţi cei ce lucrează în mişcarea sportivă sînt conştienţi de aceasta, nu vor precupeţi nici un efort pentru ca activitatea de masă şi de performanţă să se ridice la nivelul cerinţelor conducerii partidului nostru. Este angajamentul de capătîi pe care şi l-au luat în cinstea celor două mari evenimente din viaţa ţării în anul 1972, Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român şi cea de a 25-a aniversare a Republicii.

H. NAUM

trimisii speciali si comentatorii nostri trimisii speciali si comentatorii nostri

JOCURILE OLIMPICE 1 9 7 2

LA GURA SOBEI

Dacă v-aș întreba direct, stimați cititori: «Ce v-a rămas în minte de la Olimpiada bavareză?» — ați răspunde:

«Poate zîmbetul pe sub mustață al lui Spitz».

«Poate formidabila promenadă a lui Patzaichin».

«Poate șapca americanului liniștit, Wottle».

«Poate pasul legănat, dar atât de sigur al lui Alexeev, un fel de Vaarlaam din Boris Godunov».

«Poate noaptea aceea nesfârșit de lungă, care a turnat smoolă peste trandafirii cei tineri din satul olimpic, și zorii zilei următoare, cînd Avery Brundage a decis că Olimpiada trebuie să continue, ca un simbol al victoriei vieții asupra morții».

Poate... poate... poate...

Astăzi, cînd pînă și aripile de ceară de la Olympia Stadion s-au chircit din pricina gerului, vă invit să ne amintim de olimpiada müncheneză. Am să-mi regăsesc hîrțile. Am să-mi despățuresc zierele îndoite în valize. Am să scot din nou la lumină fotografiile.

Nu vă speriați! N-am să reiau bombardamentul cifrelor. Am să caut doar cîteva amintiri. Atît și nimic mai mult...

Și ca să rezist tentației **Golym**-ului, care cere cifrel cifrel cifrel, am să-mi impun doar cîte 25 de rînduri pentru cele 16 «vignete românești» prezente la Olimpiada ciberneticii...

Ivan Patzaichin

ATLETISM

Am să vă mai pun o întrebare: «Care a fost trăsătura esențială a atletismului, la München?»

Sînt aproape sigur că veți rosti numele lui John Akii Bua, cu al său fantastic 47,82 pe 400 m garduri, care a anunțat lumii întregi ofensiva atletismului african.

Sau, poate, veți rosti numele junioarei vest-germane Ulrike Meyfarth, cu al său 1,92, marcînd, parcă, rezistența bătrînului continent în fața teribilei cavalcade a atletilor de abanos.

Seria ar putea fi continuată. Vă rog să-mi permiteți, însă, să mă rezum la numai două trăsături.

Prima reprezintă surpriza.

A doua — normalul.

Surpriza e reprezentată de victoria lui Borzov la sprint, și, mai ales, de victoria unui american, Frank Shorter, la... maraton.

Normalul este reprezentat, din păcate, prin perpetuarea supremației atletelor române asupra băieților... Era să comit o gafă, apelând la comparația cu stupul de albine, uitând, de fapt, că bărbații nu au o carte de vizită strălucită în împărăția fagurelui.

Așadar, *bravo Argentina*, pentru... argintul münchenez, care a pregătit aurul de la Constanța!

Bravo Valeria, pentru intrarea atât de rapidă în înalta societate a alergării ritmate, dominată cindva de Pamela Kilborn și Karin Balzer!

Ce-aș mai spune despre atletism?

Era cit p-aci să-l uit pe «maratonistul» argentinian, care

Nicolae Martinescu

Un joc care, totuși, nu poate fi luat chiar în joacă. Mă refer la faptul că antrenorii, profesorii de educație fizică și ceilalți specialiști ai noștri, din cluburile mari sau mici, din școli și universități, din federație sau din alte părți, rostesc zilnic sloganul: «Atletismul e regele, e baza tuturor sporturilor» dar nu-i asigură, din ce în ce mai mult, aco-perirea în... aur.

BOX

Înainte de această Olimpiadă am văzut un singur meci de box, în sala Floreasca. A fost o simplă întâmplare. Mă atrăseseră uralele care se auzeau tocmai de la Lupoaică. M-am îndreptat spre sală, bănuind că-i un joc de volei. Dar era box. Boxa, îmi aduc aminte, un tânăr, numit Mihai Nicolau. Mai știu că avea în colț un... profesor de latină.

La München am fost spectator la peste 100 de meciuri. Mai ales la televizor, noaptea, târziu... Rămân, în continuare, uimit de formula acestui sport al curajului, care modifică anatomia nasului, dar care, probabil, are virtuți durabile, dat fiind că trăiește încă de pe vremea Eladei.

Cu îngăduința dv., aș îndrăzni să spun că unele meciuri au fost foarte frumoase.

Gheorghe Berceanu

a trucat sosirea, pe care l-au dezaprobat domnii cu lornion, dar care a fost, pînă la urmă, unul dintre puținii oameni de umor dispuși să amintească tabelelor electronice că Olimpiada e, totuși, un joc.

trimisii speciali si comentatorii nostri

trimisii speciali si comentatorii

Despre Ion Alexe știam că a venit la München ca să nu se spună că nu avem boxeri de categoria grea. Până la urmă, însă, el a câștigat medalia de argint. Meciul lui cu Fanghaenel l-am văzut de două ori. O dată la *Olympia Stadion*, în timpul meciului de fotbal Ungaria—R.F. a Germaniei. A doua oară la Centrul presei, în culori, după miezul nopții. Am avut impresia că Alexe a făcut un meci foarte bun, în orice caz un meci care s-a apropiat cel mai mult de ceea ce știam despre box din jurnalele cinematografice cu Schmelling sau Jacke La Motta.

Să nu uităm, singura medalie a fost câștigată de Alexe, venit la München ca să nu se spună că nu avem boxeri de categorie grea...

CAIAC-CANOE

Caiacul a fost asociat întotdeauna cu numele faimosului suedez Frederiksson. Dar iată că în finalul probei de simplu, în timp ce Șaporenko primea medalia de aur, suedezul Rolf Petersson, al doilea clasat, se chircea de

Ivan Patzaichin
Serghei Covaliov

Asta, bineînțeles, dacă vreți să mă credeți.

Cel mai frumos lucru din întreg turneul olimpic de box mi s-a părut zîmbetul cald al norvegianului Thomsen, după ce a fost bătut măr de Alexe...

Din acel moment nu mai cred că am dreptate cînd spun că boxul este un sport de neînțeles...

De neînțeles mi se pare, acum, faptul că, dacă performanțele românilor la «europenele» de la București au fost considerate *normale*, după aceea și mai ales la Olimpiadă *normalul* s-a transformat în *anormal*.

Numărul mare de competitori la J.O., programul încărcat, arbitrajele... etc. etc. etc. fiind obstacole pentru mai toți boxerii, nu pot justifica penuria de medalii a delegației noastre.

durere, pe podium. Cu un efort supraomenesc el încerca să stea drept, în cinstea imnului lui Șaporenko. Apoi, Rolf a leșinat. O șalupă l-a purtat spre ponton, cu medalia de argint atîrnîndu-i pe piept, în aplauzele tribunei. A fost momentul cînd trupa lui Lelouch a pierdut o mare secvență din filmul învingîtorilor glorioși...

Cu cîteva secunde înainte de startul finalei de canoe simplu, am citit pe tabela electronică: *Canadier einer maener*... Canoe simplu bărbați... Era o probă canadiană sută la sută, fără canadieni. Canoea canadiană rămăsese doar în filmele despre Alaska. John Wood, canadianul, sosise abia pe locul IV, în semifinală, la 13 secunde de Patzaichin, care crescuse într-o mică barcă pescărească, la Mila 23.

Argentina Menis

Vă aduceți aminte de finală? Patzaichin a pornit lent, ca Wottle, și a terminat ca... Braghina.

Patzaichin, care a făcut să răsune, pentru prima oară, imnul României, la cea de-a XX-a Olimpiadă, devenea, poate, cel mai mare sportiv al istoriei noastre, cu cele două medalii una de aur și una de argint pe care avea să-o cîștige peste 80 de minute, împreună cu Covaliov.

Undeva, acasă, Leon Rotman, eroul de la Melbourne, privea îngîndurat apusul gloriei sale...

*

În penultima zi a Olimpiadei de la München, la megafonele instalate pe întreg traseul pistei de la Oberschleissheim, s-a auzit mereu leit motivul: «C'est la Roumanie

qui mene toujours!» Prezența echipajelor noastre în toate finalele, minus aceea de caiac simplu, rămîne omagiul caiacului și canoei față de sportul românesc.

Care este explicația acestor succese?

Am să încerc să o dau la pagina luptelor, pentru că vislașii și luptătorii au, dacă vrei, o trăsătură comună. Dar despre asta, ceva mai târziu...

CANOTAJ

I se spune și academic. N-am prea înțeles bine de ce. E adevărat, schiful pare mai elegant pe apă. Tribunele sînt populate cu voalete și binocluri. Canotajul s-a constituit, repet, nu știu de ce, ca un sport de elită. Dar asta este doar o prejudecată. Mișcarea ritmică a schifiștilor e mult mai puțin savantă decît cufundarea pagaii, ale cărei fibre trebuie să mîngie unda care să asigure înaintarea bărcii canadiene.

Vrînd, nevrînd, canotajul rămîne un sport de elită. Un sport de care canotorii noștri nu se prea puteau apropia. Regula era atît de încetățenită, încît pînă și titlul mondial de la Santa Catharina intra în excepție.

La München au plecat trei schifuri românești.

Toate aceste trei schifuri au intrat în finala elitelor. Tudor și Ceapura, conduși de micul Lovrenschî, au cucerit medalia de bronz, pe care o socotesc la fel de strălucitoare ca și medalia de la Santa Catharina.

A existat la München un moment greu pentru cei trei canotori. A fost momentul seriei. Foștii campioni mondiali au fost nevoiți să «tragă» în recalificări. După seria înfrîngerii, ei au stat și au meditat îndelung... Într-un târziu și-au dat seama că făcuseră o greșală: greșala de a se încălzi prea puțin.

Pe ultima parte a cursei, Tudor și Ceapura se aflau în poziția a IV-a, la o distanță aproape irecuperabilă de echipajul vest-german. Pînă la urmă, însă, victoria le-a suris cu gingășie, așa cum pot suride... 16 sutimi de secundă.

La coborîrea din barcă, în timp ce încercau să ridice schiful, pentru a-l duce spre ponton, Tudor și Ceapura au fost... bruscați de doi canotori blonzi. Momentul de confuzie a trecut foarte repede. Cei doi blonzi erau canotorii vest-germani, pe care Tudor și Ceapura îi învinseseră cu cele 16 sutimi de secundă. Cei doi blonzi, veniți să-și îmbrățișeze învingătorii, se numeau Heinz Mussmann și Bernand Krause.

Flacăra olimpică ardea departe, pe Olympia Stadion, dar luminile ei încălzeau inimile spectatorilor de la Oberschleissheim.

CICLISM

Am fost o dată la Amsterdam. Dimineata, cînd ieșeam din hotel, ca să traversez Piața Teatrului, așteptam foarte multă vreme la stop. Dar nu din cauza mașinilor. Stopul era pus pentru pietonii nerăbdători să treacă prin fața plutonului de cicliști. O dată m-am hotărît să număr

cicliștii. Am numărat timp de un sfert de oră. În acest răstimp, au trecut prin fața hotelului Wienerwald 243 de cicliști. Cel mai mic avea cel mult 6 ani. Cel mai mare era o doamnă, și se apropia, cred, de 70.

...Am urmărit la televizor proba individuală de șosea de la Gruenwald, din cadrul Olimpiadei. Nu m-a mirat faptul că a ieșit învingător un olandez, Hennie Kuiper. Media orară nu era de disprețuit pentru o probă de amatori: 42,982 km.

Pe locul 60 s-a clasat românul Teodor Vasile. Cifra ar putea să stîrnească ironii, dar nu cred că e cazul. Teodor Vasile a sosit în același timp cu polonezul Szurkowski, care a fost notat pe locul 31. Nu știu cum s-a calculat poziția lui Teodor Vasile, dar asta n-are importanță. (E greu să te înscrii în excepție cînd e vorba de olimpiada ciberneticii).

Valeria Bufanu

Astăzi, în față, la «Scala», am stat de vorbă cam un sfert de oră cu un prieten. Prin fața noastră n-a trecut nici măcar un ciclist.

GIMNASTICĂ

N-am reușit să văd toată gimnastica. Am fost o singură dată la masa presei. Cele 800 de locuri erau rezervate în primul rînd specialiștilor în gimnastică. Am mai fost de două ori pe trepte. Faimoasa Sporthalle a fost arhiplină în toate zilele.

Am văzut, în schimb, Olimpiada gimnastică la televizor. Am văzut ochii albaștri ai Olăi Korbuc... Am văzut buzele subțiri ale Karinei Ianz...

Olga Korbuc a fost marea vedetă a Olimpiadei, dar s-a clasat pe locul 7. (A căzut la paralele). Fără această căzătură, ar fi venit probabil pe locul I. Hai să vă amintesc seria campioanei olimpice, Turiscea: 9,65, 9,65, 9,40, 9,90. Seria Olguței a fost: 9,65, 7,50!, 9,80, 9,80. Dacă-i adăugăm Olguței cele două puncte pierdute, trebuie să-i dăm și medalia de aur pierdută.

Și Olga zimbea, pe podiumul aparatelor, de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic. ...Lia Ceampelea se află pe locul 22. Locul e destul de modest. Mult mai plăcut e cel al Ancăi Grigoraș, cu o serie de mare echilibru: 9,30, 9,20, 9,00, 9,30. Și Anca are doar 15 ani, acum, după ce au trecut atîtea luni de la Olimpiadă.

Echipa fetelor noastre s-a clasat pe locul 6, aducînd un punct de onoare delegației olimpice a României. Un punct mic, dar un punct, totuși.

Elena Leuștean a fost cîndva o mare campioană. Apoi, a urmat vidul. Punctul acesta al fetelor e un punct mare, pentru că urmează vidului...

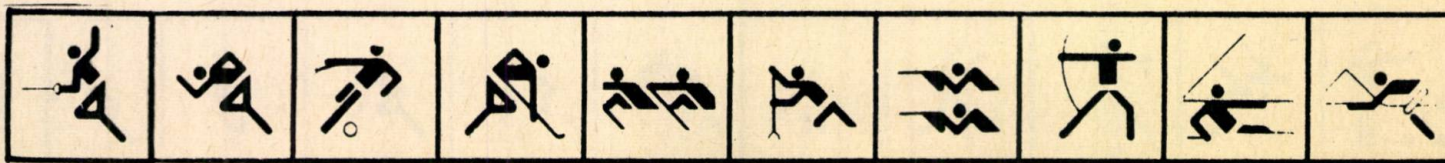
HANDBAL

Unii aplaudă puternic medalia de bronz a handbalului. Alții aplaudă cu gesturi reținute, ca la teatru, în lojă. Ar fi dorit mai mult.

Care este de fapt locul handbalului nostru la această Olimpiadă? Foile oficiale susțin că locul nostru este al treilea. Există însă o obiecțiune de fond la îndemîna tuturor. Pe locul III se află, în mod oficial, România, cu două puncte pierdute — cele în fața Iugoslaviei. Pe locul II, în schimb, se află Cehoslovacia, cu nu mai puțin de 5 puncte pierdute.

Dacă faza finală a Olimpiadei handbalului s-ar fi jucat tot după sistemul-turneu, ca și cele premergătoare, România s-ar fi aflat astăzi pe locul II.

După meciul care ne-a adus medalia de bronz, am fost la conferința de presă organizată într-una din nenumăratele săli speciale de la Sporthalle. Cel puțin 10 ziariști din cei 20 prezenți au pus o singură întrebare: «Ce proiecte are acum Gruia?». Cronicarii vroiau să afle cît mai mult din viața marelui handbalist.

Seara, la televizor, în timp ce scriam rindurile cronicii pentru «SPORTUL», t.v.-ul vest-german a retransmis în întregime meciul pentru medalia de bronz. Am revăzut finalul cu ochii cronicarului care cunoaște rezultatul. Abia atunci mi-a apărut mai clar fantastica ascensiune a lui Gruia în acest ultim meci al său în echipa tricoloră. Crai-nicul vest-german izbea cu ciocanul în ecranul televizorului, rostind numele lui Gruia odată la 3—4 secunde. Gruia, dezlănțuit, făcea sinteza întregii sale activități sportive. Iar sala care l-a primit de fiecare dată cu urale, indiferent că asta s-a întâmplat la Boblingen, la Augsburg sau la München, ovaționa retragerea glorioasă a unui mare sportiv.

Așadar, medalia de bronz, datorită unui singur joc pierdut. Respectul și dragostea pentru acești mari sportivi ai noștri ne obligă acum, la gura sobei, la o analiză lucidă, a cărei concluzie este aceea că tocmai în meciul cu Iugoslavia echipa noastră nu a fost «rea» — așa cum promitea Gașu, într-o emisiune T.V. dinaintea plecării la München — justificând rezerva de atunci a antrenorului emerit Nedef, subtil cunoscător al sufletelor elevilor săi.

HALTERE

300 de mărci s-a plătit biletul *la negru*, pentru finala supergreilor. 300 de mărci pentru Alexeev și, dacă vreți, pentru speranța că Mang îl va învinge pe invincibilul halterofil sovietic.

Marea gală a avut accente de ritual. Halterofilii cei mici știu să se bucure, să sară în sus de bucurie, să-și sărute antrenorii. Cei mari au depășit toate aceste bucurii. Ei avansează cu gravitate spre cupa cu praf alb. Își potriveșc centura cu o grijă de-a dreptul feminină. Privesc în sală ca prin vid. Se îndreaptă spre halteră cu pas egal. Își calculează mișcările pînă la ultimul milimetru. Apoi uită totul. Se simt bine doar cu haltera deasupra capului, pe care ar dori să o țină la infinit, precum prototipul lor, Atlas.

Gala super-greilor a fost un spectacol extraordinar. În asemenea momente, formele fizice dispar. Apare doar focul care te poartă spre performanțe-limită, în cel mai gratuit dintre sporturi.

...Cei doi băieți ai noștri au încercat și ei să se înscrie în ritual. Micul Hortopan, cu cele 52 kg ale sale, a reușit să ridice exact dublul greutatei sale întregite, adică 310 kg. S-a clasat pe locul 8, avînd în urmă un japonez, un filipinez și mulți alții. Micul Ion Hortopan...

Celălalt, Victor Rusu, mult mai... greu, cu cele 56 kg ale sale, a reușit, de asemenea, dublul întregitei sale greutate, adică 342,5 kg. El a venit în prima jumătate a clasamentului, pe locul 11.

La halterele noastre am auzit, în ultimii ani, un singur nume: Fiți Balaș. A fost un nume care a circulat cu insistență cu care circulă numele lui Merckx. Hortopan și

Dan Iuga

Rusu reprezintă o replică cinstită la adresa acestui mit ridicat cu prea multă ușurință...

Este timpul, credem, ca la bogata activitate editorială de care se bucură «sportul celor puternici» să adăugăm o tot atît de bogată muncă practică cu «fiarele», măcar în puținele centre existente.

ÎNOT

Se vorbește despre performanțele fabuloase ale înotătorilor la Olimpiada de la München. În ceea ce mă privește, aș spune că nu e chiar așa, de moment ce un singur înotător poate cuceri 7 medalii de aur. Aș spune că aceste performanțe, venite în serie, demonstrează mai curînd faptul că în domeniul natației s-a pierdut multă vreme... timpul.

Spectacolul a fost, după cît se spune, frumos. Dar mulțimea probelor a ajuns în cele din urmă să fie obositoare. Nu văd ce diferență ar exista, fie și pentru spectatorul avizat, între 100 și 200 m liber. Aceeași învolburare a apei, aceeași mișcare sacadată, care devine frumoasă și se perfecționează în măsura în care păstrează o perfectă monotonie, spre culmile stereotipului.

Pe Marian Slavic îl găsim pe locul 24 în clasamentul timpilor seriilor. Are destule nume interesante în urma sa. Există un francez, există un englez, un vest-german, un suedez, un italian, există și mulți alții. Nu e rău un loc 24 în lume pentru un înotător de 25 de ani.

Marian Slavic și-a înscris numele în istoria Jocurilor Olimpice. S-a clasat, dacă vreți, în a treia finală olimpică de opt culoare. Și acest lucru nu e la îndemina oricui.

Marian Slavic, înătorul de 25 de ani, este în fond, o palmă la adresa tuturor înătorilor de 17 ani care nu există încă, ca și la a celor care nu i-au crescut încă, considerând că scăldând de ani de zile o mulțime de copii pe cite o jumătate de culoar, de două ori pe săptămână, vor cucerii 7 medalii de aur cu aceiași performer...

LUPTE

Două medalii de aur: Berceanu și Martinescu.

O medalie de argint: Dolipschi.

O medalie de bronz: Iorga.

Cel mai mare succes din istoria luptelor.

Cel mai mare număr de puncte dăruit lotului olimpic.

Ma-am gândit deseori la această consecvență a luptătorilor. Vă datorez, de altfel, o explicație și pentru succesul caiacistilor și canoistilor.

În aceste două ramuri de sport sosesc în general tinerii obișnuiți cu munca grea, încă din copilărie. Caiacisti și canoisti vin, de cele mai multe ori, din Delta, după ce și-au însoțit părinții pînă spre largul mării, pe furtună și chiar viscole.

Luptătorii vin în sala de sport, spre seară, după terminarea orelor practice de la școlile profesionale.

Și unii și alții sînt obișnuiți cu munca grea.

Si unii si altii stiu sa guste din bucuriile simple ale vietii.

Și unii și alții, odată cuprinși de frenezia sportului, fac mai mult decît li se cere, pentru că, oricît li s-ar cere, li se pare puțin.

Pe apa lacurilor și pe saltelele din sălile modeste în care luptătorii așteaptă rindul, pentru a lua locul sporturilor mai subtile, cantitatea de muncă depășește cu mult tot ceea ce alte sporturi consideră drept normă maximă, în numele protejării fetei și a... bunei dispoziții.

Luptătorii s-au întors victorioși de la München.

Ei n-au făcut decît să refacă aureola unui Pîrvulescu sau Cernea. Acest sport secular are o tradiție la noi în țară. O tradiție care știe să umple golurile inevitabile.

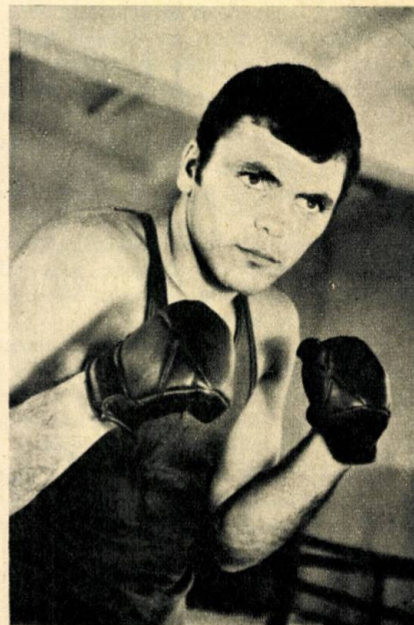
Încercați să pipăiți medaliile de aur și de argint ale luptătorilor. Ele vor fi mai calde decît ale celorlalți. Căldura vine de la fulgerule mișcărilor lui Berceanu și de la îndelunga opintire a bătrînului și glorioșului Martinescu. Încercați să pipăiți medaliile luptătorilor...

POLO PE APĂ

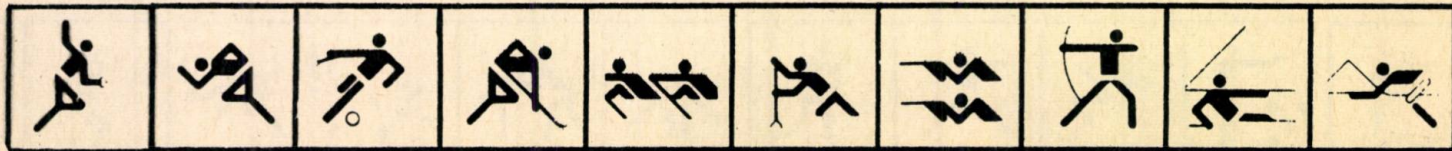
A existat la Schwimmhalle un moment în care întreaga sală susținea mișcarea înotătorilor prin adevărate urale. Era minutul 16,29 al partidei România — Iugoslavia. Jucătorii noștri conduceau cu 7—5. Iar Iugoslavia era campioană olimpică. Și publicul știa asta, aplaudind bonetele albastre, care erau bonetele tricolorilor.

Nici acum nu-mi vine să cred că am pierdut meciul cu Iugoslavia. Un meci în care ai noștri au jucat mai bine, mai repede și mai elegant. Coloșii iugoslavi au frînt în cele din urmă rezistența păstrăvilor noștri. dar impresia generală a rămas aceeași. Forța și tradiția unei superio-rități... tradiționale și-au spus cuvîntul, cu cinci secunde înainte de fluierul final. Poloștii români, care au visat atît de mult această Olimpiadă, pierdeau jocul cu Iugosla- via și, o dată cu el, speranța de-a putea învinge bariera locului V al polo-ului românesc.

Am pierdut pe nedrept jocul cu Iugoslavia. Am pierdut cu 7-8 meciul cu campioana olimpică de la Ciudad de Mexico. De ce s-a întâmplat să fie așa? Poate pentru că

Ion Alexe

imișii speciali și comentatorii nostri trimișii speciali și comentatorii

foarte tinăra echipă a României n-a crezut prea mult în acumulările ei de fond.

Deși, dacă ne gândim bine, trebuia lucrat astfel încît să nu ajungem în situația să aliniem la Olimpiadă o echipă... foarte tinăra.

PENTATLON MODERN

Cînd spui pentatlon modern, spui automat Balczó și, bineînțeles, eternul duel dintre echipele Ungariei și

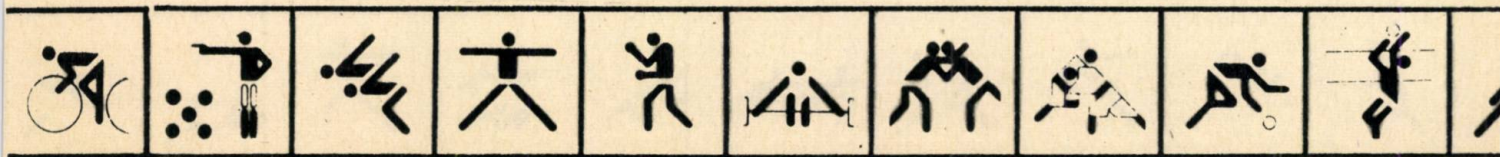
U.R.S.S.

Cînd spui pentatlon modern românesc, spui cîțiva băieți entuziaști, deciși să muncească ani în șir pentru un rezultat cît de cît onorabil.

La München au fost toți trei: Spîrlea, Cosmescu și Covaci.

Pînă la urmă, locul pentatloniștilor noștri n-a fost prea strălucit. Echipa s-a clasat doar pe locul 12, din 19 con-

Atanase Sciotnic — Aurel Vernescu — Mihai Zafiu — Roman Vartolomeu

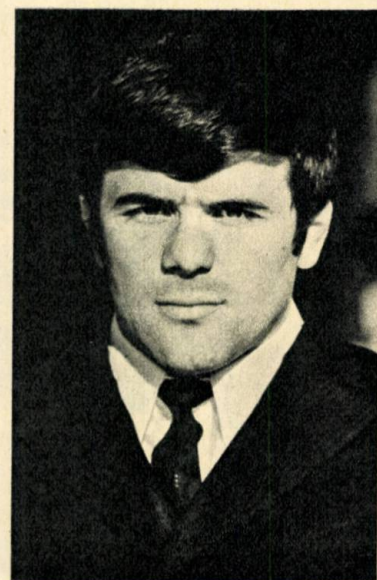
trimisii speciali si comentatori

Echipa de floretă fete a României

curente, iar la individual locurile sînt și mai puțin spectaculoase: Spîrlea a pe 23, Cosmescu — 38, iar Covaci — 48, din 59 de concurenți.

Există, însă, în povestea pentationului de la München un fapt de viață care urcă echipa noastră cu mult peste locul pe care l-a ocupat. Cu trei asalturi înainte de sfârșitul probei de scrimă, Spirlea a căzut și s-a accidentat destul de grav. Glezna i s-a umflat văzând cu ochii. Soarta echipei părea compromisă. Toți medicii erau de părere că Spirlea ar trebui să se retragă. Dar Spirlea nu s-a retras. A doua

Vasile Iorga

Nicolae Rotaru

zi, avantajat și de program, el a tras în proba de tir. Rezultatul — foarte bun, la numai două puncte de câștigătorul Mario Medda. În ziua următoare — proba înotului. Și Spirlea a luat din nou startul. Cu piciorul umflat, bătând doar cu celălalt, Spirlea a reușit să termine cursa pe locul 47, venind, «cu un picior», înaintea altor concurenți, printre care un australian, doi japonezi, și un olandez. Ultima zi a fost un adevărat calvar. Cu piciorul parcă și mai umflat, Spirlea a pornit în cursă și a reușit formidabila performanță de a se clasa pe locul 41, depășind mia de puncte. În urma lui au venit ceilalți doi pentatloniști români și alți 16 concurenți.

Echipa României s-a clasat pe locul 12, Spirlea a ocupat locul 23, dar povestea pentatlonului de la Munchen mă face să cred că peste un an, doi, vom avea un mare pentatlonist.

SĂRITURI

A fost frumos la Schwimmhalle... Apa albastră a bazinului... Trupurile statuare ale săritoarelor... Arhitectura elegantă a trambulinei... Ascensorul care n-a stat o clipă... Spectatorii fideli ai săriturilor, complet detașați de forfota bazinului alăturat, în care poloștii își roteau turbinele.

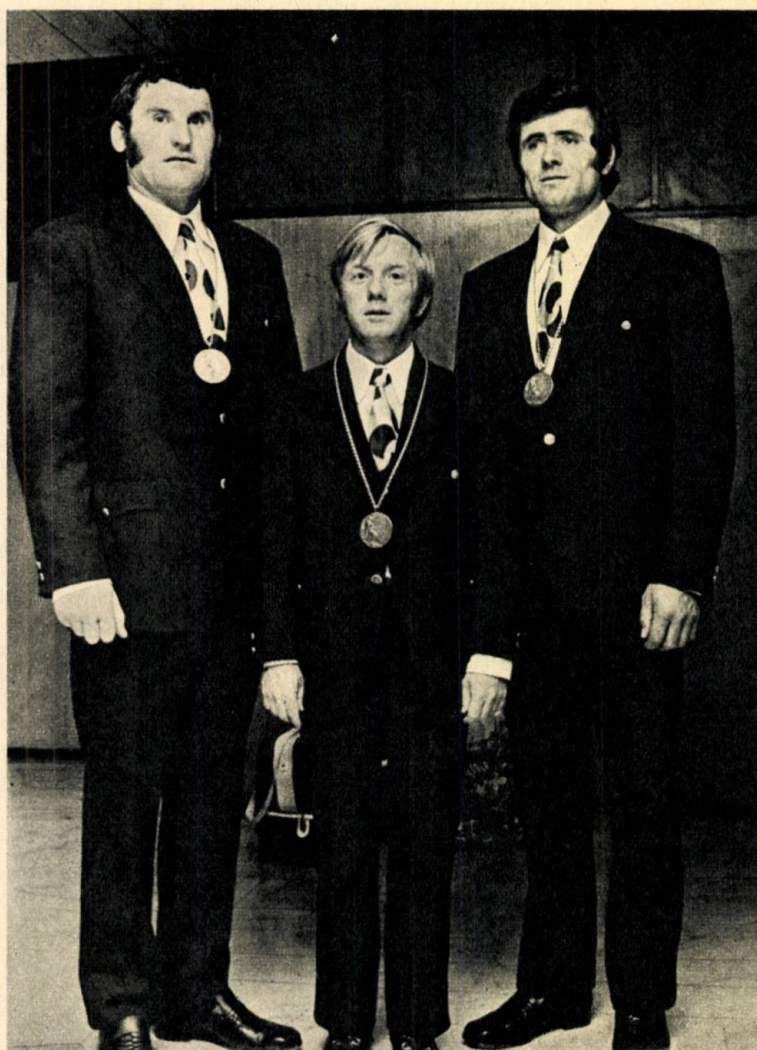
Fetele noastre n-au fost printre primele. Melania Decușeară s-a clasat abia pe locul 27, având în urma ei doar trei sportive. Astăzi, speranțele se îndreaptă mai curînd

Viorica Dumitru — Maria Nichiforov

Victor Dolipschi

Ștefan Tudor — Ladislau Lovrensch — Petre Ceapura

spre Sorana Prelipceanu, care a reușit un onorabil loc 21, lăsând în urma ei o englezoaică, o olandeză, o japoneză, o australiană, și o franțuzoaică, adică săritoare din țările în care trambulinele se numără cu sutele.

Și Sorana e atât de tinărlă!...

SCRIMĂ

Ce am putea reproșa scrimerilor noștri?

Cite țări și cîți scrimeri se pot mîndri cu un loc într-o finală olimpică, la un pas sau la o... tușă de medalie de bronz?

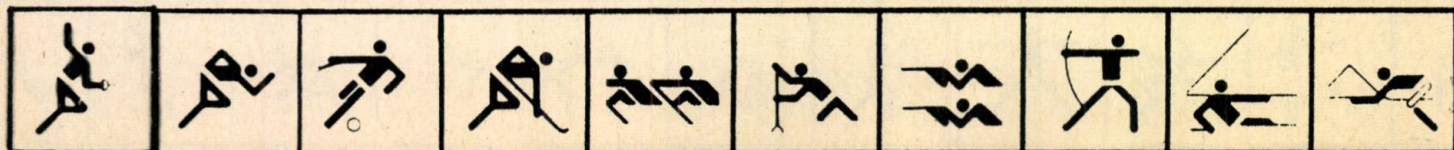
Ca întotdeauna, floretistele au fost stegarii tuturor armelor. Ele au adus bronzul onoarei. A fost o medalie așteptată, după dueluri frumoase.

Mai semnificativ mi se pare însă faptul că echipa de sabie a cucerit trei puncte, că floretistul Țiu a adus și el trei puncte, că Pongraț a întregit cota de puncte a scrimei.

Am impresia că scrima poate fi, pentru viitor, unul dintre reperele de fond ale planificării noastre olimpice. Acest sport al reflexului, al inteligenței și al fanteziei, se potrivește cu temperamentul sportivilor noștri. Nu ne rămîne decît să stimulăm pofta de duel a copiilor noștri, care îl iubesc atât de mult pe contele de Monte Cristo.

TIR

Vestea că Iuga a adus echipei olimpice a României prima medalie a făcut înconjurul tuturor bazelor sportive ale Munchenului, surprinzîndu-i pe toți reporterii români.

Dar surpriza a fost doar expresia unei reacții spontane. Nu era greu să ne amintim că tirul românesc are o predicție pentru Jocurile Olimpice. Tirul a deschis pirtia noastră olimpică la Helsinki, prin Iosif Sirbu. Tot tirul a forțat aurul de la Melbourne, prin Ștefan Petrescu. Tirul a uimit prin sprintul său final de la Roma, cind Ion Dumitrescu a încadrat atît de frumos tabloul olimpic al României — 1960.

După medalia lui Iuga, neașteptată, a venit cea a lui Rotaru, de tot așteptată.

Și... atit! Talerele, cindva probă «aurită», nu ne-au adus nimic la München. Si nu numai ele...

Aș aminti un singur lucru: zeci de trăgători de elită au scris, în toate limbile, în cartea de onoare a poligonului «Tunari» că acesta este unul dintre cele mai formidabile din lume.

Tirul, sport al răbdării și al respirației reținute, continuă să fie unul dintre sporturile noastre preferate.

Oare ce ne pregătește pentru Montreal?

VOLEI

Echipa României a fost aruncată, încă din primul meci, în groapa leilor. De cealaltă parte a fileului, voleibaliștii japonezi și-au cîntat muzica electronică, stîrnind ovații. Echipa noastră nu a reușit să opună rezistență, pierzînd într-o ciudată progresie aritmetică: la 4, la 5, la 6.

După meci, am intrat în vestiarul voleibaliștilor noștri. Erau triști. Am căutat să-i îmbărbătez. Scorul era sever, dar echipa Japoniei era «mai mult decît un adversar». Era un deschizător de epocă.

Stăteam pe culoar, împreună cu Schreiber. La un moment dat, prin fața noastră a trecut antrenorul echipei R.D. Germane. Când a ajuns în dreptul lui Schreiber, s-a oprit și i-a spus: «*Ați jucat foarte slab. Nu-mi pot da seama cum o echipă poate avea un blocaj atât de penetrabil*». În acel moment, mi-am permis să-i spun lui Schreiber: «*Te rog să-i spui antrenorului echipei R.D. Germane că poimîine, împotriva japonezilor, nu va reuși să adune cele 15 puncte pe care le-am adunat noi*». Schreiber s-a conformat. Antrenorul m-a privit lung.

Peste două zile, echipa Japoniei învingea echipa R.D. Germane la 2, la 4, și la 6, schimbând doar formula progresiei. Antrenorul nemulțumit de blocajul nostru aduna, astfel, 12 puncte.

...Echipa României s-a clasat pe locul 5. E un loc modest. E un rezultat care va putea fi întrecut numai dacă atletismul va pătrunde din nou în jocul «mingii peste plasă».

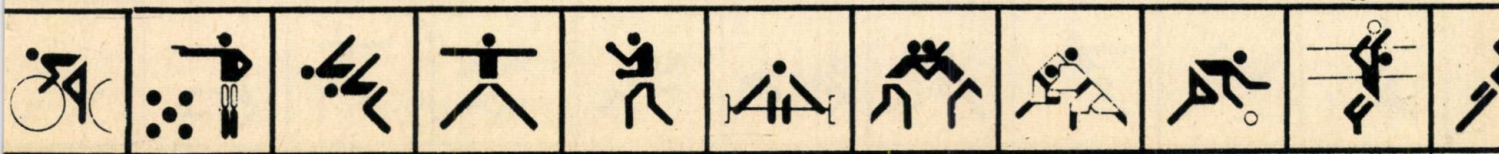
VISUL

La Montreal urmează să se desfășoare cea de-a XXI-a ediție a Jocurilor Olimpice. Dar, reporterul, mitraliat de bombardamentul olimpiadei gigantice de la Munchen, visează o ediție la Atena, în care să se alerge o cursă de 100 metri, un maraton, să se arunce discul, să se înoate pe valurile Mării Adriatice, să se organizeze un concurs de alpinism, pe Olimp, și o regată de yachting, la Salamina, în fața tronului legendar al lui Xerxes.

Poate că astfel, flacăra olimpică va arde din nou, luminoasă, printre pini și cedri, cîntînd visul de aur al omeniei.

IOAN CHIRILĂ

Echipa de handbal a României

trimisii speciali si comentatorii nostri trimisii speciali si comentatorii

olimpiada recordurilor

După 36 de ani, Lasse Viren a adus din nou
cuceririle olimpice ale probelor de fond
(5 000 și 10 000 m) în «Țara celor 1000 de
lacuri».

München 1972

La München am fost martori, alături de specialiști, gazetari și milioane de spectatori, la o monumentală Olimpiadă a recordurilor, a performanțelor greu de înțeles, previzibile de mulți teoreticieni pentru anul 2000. În lupta lor minunată cu natura, cu rezistența apei sau a aerului, sportivii, reuniți sub semnul celor cinci cercuri olimpice, au transformat pasiunile lor în treceri într-un veritabil triumf, devansând timpul cu aproape trei decenii.

Cifre și performanțe ce păreau multora de neegalat după J.O. de la Tokio sau Ciudad de Mexico au fost mult depășite într-un cadru din care parcă se proiectau zilnic imagini demne de un serial științifico-fantastic. Nu este mai puțin adevărat că eforturile considerabile depuse de organizatori de a captiva realitatea, de a oferi competitorilor cadrul ideal servit de ultimele cuceriri ale tehnicii moderne, pe de o parte, ca și folosirea rațională a tuturor descoperirilor în materie de știință a antrenamentului, de psihologie sau pedagogie, pe de altă parte, au concurat în egală măsură la această mare victorie a sportului, au stimulat permanent pe reprezentanții celor cinci continente în dorința lor de continuă autodepășire. A fost o Olimpiadă a gigantismului, din toate punctele de vedere, care ne-a lăsat să înțelegem, o dată în plus, că sîntem încă departe de a stabili limitele posibilităților omului.

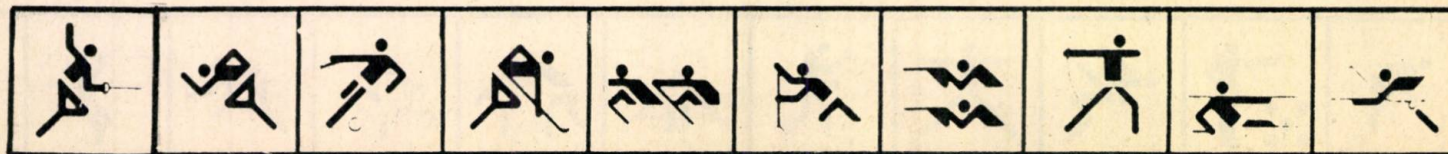
Cum era și de așteptat, majoritatea întrecerilor au fost dominate de sportivii din U.R.S.S. și S.U.A., care s-au detașat net, în multe discipline, de restul concurenților. Spre deosebire de ediția precedentă, la München sportivii sovietici au avut marea satisfacție de a ocupa locul de frunte atât în clasamentul neoficial al medaliilor, cât și în ierarhia stabilită pe baza punctelor atribuite primilor șase clasai la fiecare probă. Repre-

Cel mai rapid alergător din lume, Valeri Borzov este cel de al 7-lea atlet care reușește eventul (100 m și 200 m) la Olimpiadă.

John Akii-Bua, cea mai valoroasă perla a atletismului african, câștigător al probei de 400 m garduri cu un nou record mondial.

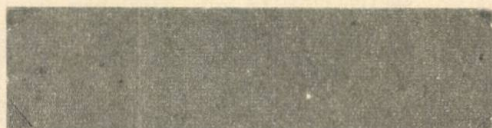

imișii speciali și comentatorii noștri

trimișii speciali și comentatorii

Cele mai rapide alergătoare pe un tur de stadion (400 m): Monika Zehrt încadrată de Rita Wilden (dreapta) și Kathy Hammond.

Jim Ryun K.O.! Marele favorit al cursei de 1 500 m a căzut, ratând calificarea în finală...

Doi recordmani mondiali: Martin Lauer (dreapta) îl felicită pe proaspătul campion olimpic la 110 m garduri, Rod Milburn.

Ludwik Daneke și-a văzut, în sfârșit, visul împlinit!

zentanții Uniunii Sovietice au totalizat cele mai multe puncte la caiac-canoe, tir, lupte, pentatlon modern, polo, baschet, gimnastică și ciclist, în timp ce sportivii americani s-au clasat pe primul loc la atletism, înot, sărituri în apă și tir cu arcul. Poziții asemănătoare au realizat loturile R.D. Germane la canotaj academic și hochei pe iarbă, Japonia la gimnastică, iudo și volei. Cuba-box, Bulgaria-haitere, Polonia-fotbal, Iugoslavia-handbal, Ungaria-scrimă și Australia-yachting.

Mai mult ca oricând de-a lungul celor 19 ediții precedente, concurența pentru cele 601 medalii și peste 4 200 de puncte a fost teribilă. Așa se și explică faptul că, în paralel cu o serie de confirmări ale valorilor, am fost martorii unor surprize de mari proporții, că din cele 121 de țări ale căror drapеле au fluturat pe bazele sportive din capitala Bavariei, 48 au reușit să obțină cel puțin o medalie, iar 53 au punctat în final pentru un clasament, de asemenea neoficial.

Despre eroii celor 17 zile müncheneze, cei mai bravi, mai puternici și mai curajoși, care și-au văzut împlinit cel mai frumos vis, despre dramele sportive ale învingătorilor nu mai puțin glorioși, se poate povesti în volume întregi. A sublinia meritele unora, trecind

în fugă—în mod inevitabil—peste succesele altora, ar reprezenta o mare nedreptate. De aceea ne vom limita la o succintă trecere în revistă a celor care au plecat de la Munchen cu metal prețios.

Atletismul, sportul rege, a avut ca și la alte ediții campioni ce vor intra în legendă. Exact ca în urmă cu 12 ani (Armin Hary), la Roma, un european—Valeri Borzov—s-a dovedit cel mai rapid om de pe glob, iar aureola spiridușului din Kiev nu poate fi știrbită nici de faptul (unic) că vedetele lui Stan Wright, Eddie Hart și Reynaud Robinson s-au odihnit în satul olimpic în timpul... sferturilor de finală.

Lansați încă de la începutul sezonului pe orbita marilor performeri, Lasse Viren și Pekka Vasala au reinodat firul tradiției succesorilor finaliștii în alergările de demifond și fond, amintindu-ne de faima lui Kohlemainen și Nurmi. Iuri Tarmak reabilitează ventrala clasică, Randy Williams zboară cu ușurință la 8,24 m (clt de departe este recordul de 8,90 m al lui Bob Beamon!), iar Viktor Saneev, «cangurula» din Suhumi, își bisează numărul din Mexic la 17,35 m. În duelul dintre aruncătorii de greutate din S.U.A. și R.D. Germană intervine în mod neașteptat un polonez, Wladyslaw Komar; vest-germanul Klaus Wolfermann

aruncă sulița cu 2 cm mai mult decât marele favorit, Janis Lusi, iar Nikolai Avilov înscrie pentru prima oară numele unui atlet sovietic pe lista câștigătorilor decatlonului. Și să nu-l uităm pe Dave Wottle, firavul alergător din Ohio, care ne-a uimit cu finisul său uluitor și cu șepcuța albă, port-bonheur-ul de care nu s-a despărțit nici pe podiumul de premiere.

În întrecerile feminine—dominație categorică a atletelor din R.D. Germană și R.F. a Germaniei, al căror șir de succese nu a putut fi întrerupt decât de Nadejda Cijova, prima femeie din lume care a trimis bila de oțel cântărind 4 kg dincolo de 21 de metri, de Faina Melnik, norocoasa câștigătoare a aruncării discului și pentatlonista britanică Mary Peters. Figurile cele mai proeminente: Renate Stecher, Hildegard Falck, Annelie Erhardt și Heide Rosendahl.

Așadar, mitul superiorității atletismului nord-american nu mai este acum decât un element de legendă. Europeanii—și nu numai ei—ne-au demonstrat la Munchen că pe pistele de tartan (sau recortan) grupul de elită s-a lărgit simțitor. Ceea ce însă nu putem s-o afirmăm și după ce am trăit cele 9 zile de festival la Olympia Schwimmhalle, de-a lungul cărora doar 7 înotători din 4 țări au reușit să smulgă medalii de aur

În proba de aruncare a ciocanului, sovieticul Bondarcluk a fost imbatabil și la Munchen.

Sandra Neilson și Shirley Babashoff, cele mai rapide sprintere din piscina olimpică.

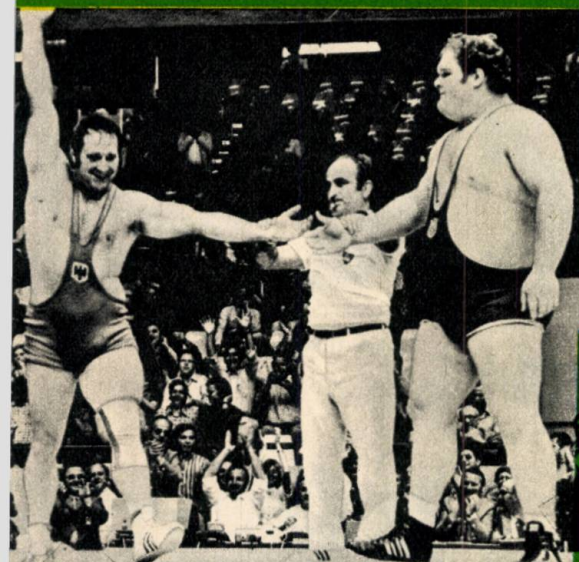
Shane Gould, regina incontestabilă a înotătoarelor, laureată cu trei titluri supreme la cel mai puternic concurs din istoria natației.

Micki King și învinsele sale în proba de sărituri de la trambulină — Ulrika Knappe (stînga) și Marina Janicke.

Sextetul nipon a fost la München practic imbatibil. Iată un moment (Yokota trage peste blocajul lui Codol și Udîșteanu) din partida care a opus japonezilor formația țării noastre.

Wilfried Dietrich (stînga) a învins pe Chris Taylor, cel mai greu om al J.O.

Una din marile surprize ale Olimpiadei müncheneze — victoria tinerei Ulrike Meyfard (16 ani) la săritura în înălțime, cu o performanță (1,92 m) care egala recordul lumii.

puternice «armada» californiene.

Întrecerile înotătorilor nu-și găsesc nici măcar pe aproape un corespondent în întreaga istorie a natației. Toate recordurile olimpice au fost spulberate, iar pe listele recordurilor mondiale și europene au apărut 22 și, respectiv, 21 de cifre noi. Proaspătul beneficiar al unei diplome de dentist acordată de Universitatea Indiana din statul cu același nume, Mark Spitz, n-a întâlnit nici un adversar pe măsura valorii sale, înfrînd în istorie ca recordman absolut cu cele 7 medalii de aur și tot atâtea recorduri ale lumii. Întrebat de ziariști care este diferența dintre Spitz al anului 1968 și cel din prezent, multiplul campion a răspuns destul de lapidar: «Atunci am fost cel mai slab înotător din totul american, iar acum am adunat mai mult metal prețios decît toți coechipierii mei laolaltă».

Venită de la Antipozi cu justificate speranțe, Shane Gould s-a încoronat la München ca regină incontestabilă a întrecerilor. Ea s-a întors în casa părintească din suburbiile Sydney-ului cu 3 medalii de aur, una de argint și una de bronz, dar fără titlul pe care și-l dorea poate cel mai mult, acela de campioană a sprinterelor. Dar nu numai Spitz și Gould ne-au impresionat în apa albastră și de limpede de la Olympia Schwimmhalle. Taciturnul Roland Matthes, care nu face declarații, a rămas neînvins (din 1967) și după cursele de spate ale acestui festival, Nobutaka Taguchi (bras) și

Mayumi Aoki (delfin) explodînd de o manieră cu totul deosebită în finalurile de cursă, Gunnar Larsson cu mușchii săi «Made in U.S.A.» frumos ca un Apollo, sau Melissa Belote, căreia francezii îi studiază și acum arborele genealogic, au cules alți lauri ai celui mai puternic concurs din istorie. Ar mai trebui spus că Keena Rothhammer (15 ani) la 800 m liber sau Karen Moe la 200 m delfin au cîștigat cu timpi ce ar putea constitui recorduri ale probelor masculine pentru majoritatea țărilor prezente la această Olimpiadă!

Și acum să trecem în «careul magic», unde am asistat la o veritabilă răsturnare a valorilor. Contrar așteptărilor, cele mai multe centuri nu au mai fost asaltate de boxerii sovietici sau polonezi, abonați îndeobște la medalii, nici de băieții lui Laszlo Papp sau Ion Popa, cî de reprezentanții Cubei, țară care a reinnoit cu acest prilej frumoase tradiții în lumea nobilei arte. Nici un învingător de la Ciudad de Mexico nu a putut să repete performanța, iar din cei 11 noi campioni i-am preferat pentru stilul și punch-ul lor pe mijlociul Viaceslav Lemeșev și greul Teofil Stevenson. Mai mult ca altădată, disputele s-au încheiat cu destule verdicte eronate, care au stîrnit valuri de proteste ceea ce dovedește că, chiar trași la sorți, noii «arbitri» nu roșesc să tragă sforile.

Poate că și la finalele concursului de gimnastică, superb prin spectacolele oferite, au existat nemulțu-

miri și au curs lacrimi. Într-un fel este totuși și firesc acolo unde nu dictează cronometrul sau ruleta. Totuși, nimeni nu poate contesta clasa japonezilor sau cea a gimnastelor sovietice. Iar cine a urmărit exercițiile finale ale lui Sawao Kato, Akinori Nakayama, ale Ludmilei Turîșceva, Olgăi Korbut sau Karinei Janz, se poate felicita pentru a nu fi ratat un veritabil regal. Forța și curajul, îndemnarea și eleganța, împletește într-o suită de mișcări duse pînă la perfecțiune, au satisfăcut realmente și pe cei mai rafinați specialiști în materie.

Și din nou în împărăția apelor, pe undele mai line sau mai ondulate de la Oberschleissheim sau pe cursul șuvoaielor ce șiroiau vijelios, printre obstacole așezate cu îndemnare, în albia special amenajată la Augsburg. Cei care au considerat că întrecerea căiașelor, canoelor sau a schifurilor nu reprezintă un spectacol s-au înșelat o dată în plus, fapt confirmat de prezența zilnică a zeci de mii de spectatori care urmăreau metru cu metru eforturile navigatorilor din aceste mini-ambarcațiuni. La slalomul nautic, disciplină introdusă pentru prima oară într-un program olimpic, unde au cucerit toate cele 4 titluri sau în probele de canotaj academic (7 echipaje în finale și tot atitea pe podiumul de premiere), forța sportivilor din R.D. Germană și-a spus din nou cuvîntul. La caiac-canoe flotila sovietică condusă de inepuizabilul Aleksandr Șaporenko a

Mark Spitz, eroul Olimpiadei müncheneze: 7 medalii de aur, însoțite de tot atâtea noi recorduri ale lumii!

Nadejda Cijova, prima femeie din lume care a aruncat greutatea peste 21 de metri.

Cu victoria din proba de caiac simplu, Alexandr Șaporenko a deschis impresionanta serie a celor 6 succese dobândite de «flotila» sovietică la Olimpiadă.

Unul dintre cele mai valoroase recorduri mondiale înregistrate la J.O. a fost realizat de alergătoarea sovietică Ludmila Braghina, cronometrată în 4:01,37, pe 1 500 m.

Wolfgang Nordwig, primul sportiv de pe continentul nostru care a deposedat pe atleții americani de titlul olimpic la săritura cu prăjina.

realizat o performanță la fel de rară: șase victorii în șapte finale. Iar în condițiile unei superiorități atât de evidente, succesul lui Ivan Patzaichin capătă dimensiuni cu totul aparte.

Ce ne-au oferit competițiile luptătorilor? Un nou succes al sportivilor sovietici, care și-au adjudecat 9 din cele 20 de titluri. Surprinde absența luptătorilor turci din lista campionilor. Și două amănunte interesante: reușita aproape totală a fraților Ben și John Peterson, care au dus în orașul Comstock din statul Vinsconsin cîte o medalie de aur și argint, precum și prezența în același lot al S.U.A. a celui mai greu om al Olimpiadei, Chris Taylor, care cîntărește aproape 200 kg...

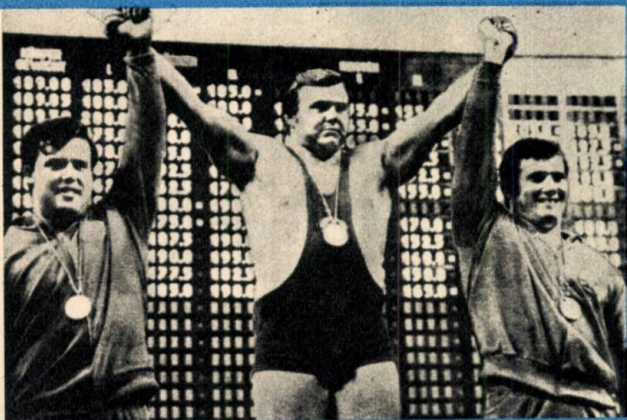
La judo, japonezii și-au tăiat «partea leului» în privința titlurilor puse în joc. Dar tot atât de adevărat este că victoria supremă a lui Wim Ruuska (un demn

Wim Ruuska, cel mai puternic judoka al J.O. '72.

Supremația nord-americană în întrecerile de baschet a fost întreruptă. Iată-l pe Alexandr Belov, omul care a adus echipei U.R.S.S. coșul victoriei (51-50) în dramatica partidă finală cu formația S.U.A.

Sovieticul Jan Talts nu și-a desmințit faima, dominând autoritar întrecerea, «greilor».

Handbaliștii iugoslavi, pentru prima oară pe treapta cea mai înaltă a podiumului într-o competiție de mare amploare.

urmaș al celebrului Anton Geesink), la categoria deschisă tuturor judoka din lume, a însemnat o grea lovitură pentru unul din sporturile naționale ale țării Soarelui Răsare.

Vorbind despre întrecerile celor mai puternici sportivi ai J.O., halterofilii, trei lucruri ni se par esențiale și deci demne de relevat. În primul rând faptul că Vasili Alexeev a reușit să-l întrecă din nou pe Kudolt Mang, chiar în fața propriilor săi suporteri. Apoi, prezența în premieră olimpică a unui sportiv norvegian. Leif Jøssens (semigrea) pe lista campionilor. Și, în fine, progresul spectaculos al halterofililor bulgari—Nurikian, Bikov și Nikolov au primit medalii de aur—pregătiți de fostul recordman al lumii Arkadii Vorobiev, care au întrerupt sirul succeselor (pe echipe) obținute de sportivii din U.R.S.S. în marile competiții ale ultimilor ani.

Pe velodromul construit cu lemn adus din mijlocul Africii, Daniel Morelon (sprint) salvează onoarea «cocoșului galic». Un olandez, Hennie Kuiper, câștigă cursa de fond, în care primul ciclist italian sosește abia pe locul VIII, iar primul francez pe locul XV. Iar în proba de 100 km contra-timp pe echipe notăm reușita alergătorilor sovietici asistați de Viktor Kapitonov, campionul olimpic de la Roma.

Pe planșele de scrimă—simetrie deplină în atribuirea titlurilor. Beneficiare (de două ori aur)—Italia, Polonia, Ungaria și U.R.S.S. Concursul de călărie—vest-germanii au câștigat «Marele premiu al națiunilor»—ne demonstrează că femeile (Liselott Linsenhoff sau Elena Petuşkova) au mai multă răbdare și pricepere la dresaj decât bărbații.

La tir, doar polonezul Jozsef Zapadski (pistol viteză) confirmă victoria din Mexic. În schimb, printre noii laureați întâlnim pe suedezul Ragnar Skanaker (pistol liber) sau pe italianul Angelo Scalzone (talere), care nu figurau nici măcar printre outsiders.

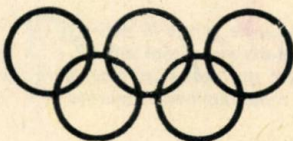
Japonezii au fost imbatabili la volei. sovieticii la polo, iar iugoslavii la handbal; polonezii, cu o veritabilă echipă națională, au câștigat turneul de fotbal, iar maghiarul Andras Balczó s-a impus destul de net în competiția de 5 zile a pentatloniștilor.

Au fost desigur numeroase succese scontate. Au existat însă și o serie de surprize de toată frumusețea care au alimentat cu lux de amănunte—la timpul lor—rubricile de specialitate. Care a fost cea mai mare dintre ele? Greu de răspuns, mai ales că în asemenea cazuri termenii de comparație lipsesc cu desăvîrșire.

John Akii-Bua ne-a dovedit că Africa posedă nu numai alergători de cursă lungă, ci și super specialiști în curse atît de pretențioase cum e cea de 400 m garduri. Din războiul nervilor... și al prăjiilor a ieșit învingător inginerul electronist Wolfgang Nordwig, câștigînd titlul olimpic din nou pentru continentul nostru, după 66 de ani. Ulrike Meyfarth, cu flop-ul și dragălaşenia celor 16 ani, a adus delirul în tribunele marelui stadion, succesul ei fiind la fel de surprinzător ca al boxerului bulgar Gheorghe Kostadinov (muscă), aproape necunoscut înaintea J.O., al ciclistului norvegian Knut Knudsen (urmărire), sau al trăgătorului Ho Jun li (din R.P.D. Coreeană) la armă liberă, poziția culcat. Cît despre alte supremații cîntite în palmaresurile olimpice... Se impune să vorbim, în primul rînd, de miraculosul «coș» al lui Alexandr Belov care a smuls baschetbaliștilor americani, pentru prima oară în istorie, titlul olimpic, oferindu-l după numeroase momente de suspense jucătorilor sovietici. Și, în egală măsură, de reușita hocheiștilor (pe iarbă) vest-germani, într-un turneu în care veleitățile nu au afirmat de-a lungul anilor decât sportivii din India și Pakistan.

Sperăm—dacă inevitabilele misiuni nu v-au deranjat prea mult—că în rîndurile parcurse i-ați putut reîntîlni pe biruitoarii celor mai puternice Jocuri Olimpice, pe acei sportivi minunați care, cîstînd tradiția înaintașilor, au urcat aceste frumoase jocuri pe culmile cele mai înalte. Despre cîți dintre aceștia vom mai vorbi oare, cu același entuziasm și fervoare, peste patru ani, la Montreal!...

ADRIAN VASILIU

4

DAN MUTAȘCU

elegii sportive

1—Elegie pentru niște bătrâne ghete de fotbal

Am iubit stadioanele, am iubit orașele
în care uneori marea venea la chei
ca-ntr-un tangu de meduze și delfini albaștri
și ancorele, grele ca niște porți de fotbal
erau păzite de copii,
am iubit orașele de dinaintea meciurilor
prin grădinile cărora se recomandau castanietele
iar orchestrele onorau golurile ce urmau să fie înscrise,
din foarfecă, din vole, cu toc
(goluri asemenea unor epigrame),
am iubit orașele unde am fost purtate de admiratori
ca niște amulete și sărutate de băbați cu mustați cărunte
și de tinere femei cu orhidee în păr
la ospețe cu șampanie, cu ode și interviuri
și noi îmbătrâneam cu fiecare compliment
și noaptea târziu plingeam cu lacrimi de cremă neagră
și ne gîndeam la meciul de adio
în vreme ce aerul amintirilor își punea un tricou
de aplauze și chiparoși, de felicitări!
Și acum iată, timpul a căpătat riduri
și gloria noastră: un număr de inventar...

2—Elegie pentru sporturile nautice

O, yahturile, yolele în zori—
semne-ale moralității mării!
Plutesc necruțător de albe, pure
prin ceața dimineților marine

care uită rozul sulfuric și galbenul orașelor,
o yahturile, yolele în zori
solar plutind și cucerind medalii de curaj
prin aburi muzicali, sărați...

Sau lacurile marilor concursuri
chemînd în după-amieze căiacuri și canoe
și oferindu-le premii de spumă și de umbră
și fotografiîndu-le cu pești multicolori și sălcii.

3—Elegie pentru sulita unui campion

Erupe, decolează, incendiază
și vorbăria ierbii
și statuile mișcătoare ale oficialilor în alb
și chiar morocnăsoasele rulete
și cîntătorul stadion ceresc al luminii!

Și chiar
aerul prin care o caută urale și ovații,
aerul cu guler de lebede negre...

Și iată, sulita devine vîntul,
devine navigația de frunze și nisipuri
a mult visatului record mondial,
devine biografia aruncătorului de sulită...

4—Elegie pentru alergătorul de maraton

Tu alergi de 2000 de ani
și nu te vei opri decît la sfîrșitul timpului,
te privesc ca dintr-un palimpsest
singuraticule, tăcutule
alergător de maraton,
te privesc alergînd printre jocuri de apă
și articole din ziarele de specialitate,
printre îndrăgostiții sărutîndu-se, printre casele
care-și mai amintesc uneori de Grecia antică...

Te privesc cum alergi de peste 2000 de ani
și știu că nu te-ai putea opri
decît la sfîrșitul timpului
și parcă fug și eu. în dreapta ta.
Oare nu-mi simți răsufierea
așezîndu-se ca o semănătură de învingător
alături de răsufierea ta,
singuraticule, eroicule, tăcutule
alergător de maraton?

Te privesc cum alergi de peste 2000 de ani
și știu că pașii tăi patetici
aduc macii și pacea...

Cronica sentimentală Finala „CUPEI DAVIS” '72

Puține evenimente sportive internaționale au stîrnit un interes asemenea celui de care s-a bucurat finala 1972 a «Cupei Davis». Aceasta chiar în condițiile în care meciul de la București pentru «Salatiera de argint» a avut loc la puțin timp după cele două săptămîni fierbinți ale Jocurilor Olimpice de la München.

În sprijinul afirmației noastre nu aducem numai amintirea atmosferei care a domnit în Capitală, ca și în întreaga țară, în jurul acestui ultim mare eveniment sportiv internațional al anului 1972. S-ar putea spune că, interesați direct în competiție, era firesc să o așteptăm și s-o urmărim cu sufletul la gură. Nu aducem nici argumentul că la București au fost prezenți între 13 și 15 octombrie 18 dintre cei mai renumiți comentatori sportivi reprezentînd cele mai prestigioase agenții de presă și ziare din Statele Unite ale Americii. S-ar putea obiecta că americanii erau direct angajați în competiție. Ne gîndim mai ales la faptul că finala «Cupei Davis» de la București a fost larg comentată aproape pe toate meridianele și paralelele globului și în acest sens ar fi de subliniat entuziasmul Europei de

a fi văzut, după 37 de ani, o asemenea mare finală pe teritoriul ei, și anume în România.

În tribuna presei și în cabinetele puse la dispoziția studiourilor de radio și televiziune s-au aflat, alături de cei 64 de români, nu mai puțin de 82 de colegi din Anglia, Austria, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, R.P. Chineză, R.D.G., R.F.G., Elveția, Franța, Irak, Iran, Italia, Iugoslavia, Polonia, Spania, U.R.S.S. și Ungaria. Adică cel mai mare număr de ziaristi sportivi prezenți la o competiție disputată pînă acum în țara noastră.

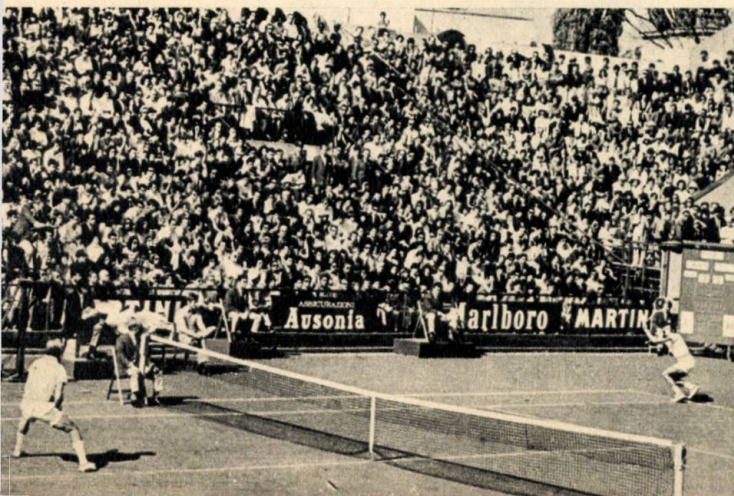
E de mirare? Nui! Pentru că la interesul manifestat de cele două țări finaliste se adăuga, așa cum scriam mai sus, faptul că ultimul act al «Cupei Davis» '72 avea loc după aproape patru decenii în Europa, ca și faptul că, din cele 54 de națiuni participante, unele cu vechi și solide tradiții în «sportul alb», îi revenea tocmai României meritul de a-și încerca puterile, pentru a treia oară în decurs de numai patru ani, în fața recunoscut redutabilei formații nord-americane.

Suita de succese raportată de-a lungul anului de cei doi ași ai tenisului românesc — Ilie Năstase și Ion Țiriac — în numeroase turnee de primă mărime (între care strălucita victorie obținută de primul la Forest-Hills), adăugată scorului strîns cu care tenismenii SUA reușiseră să-și păstreze «Salatiera» în anul 1970, pe teren de beton, făcea să se înteească la maximum focul pronosticurilor.

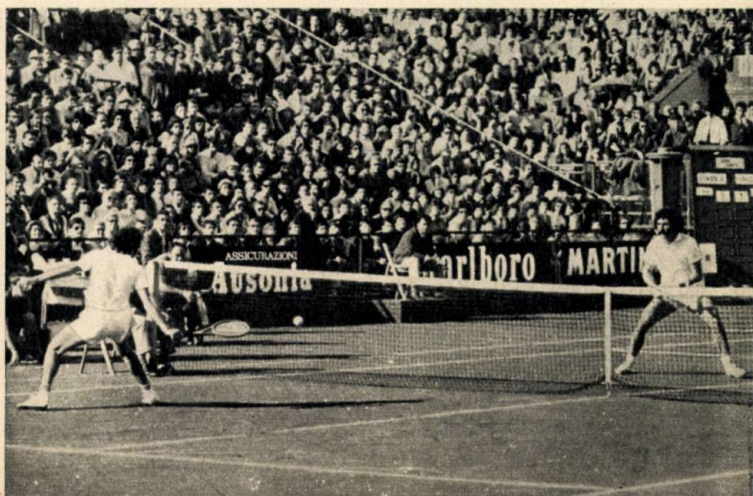
Grijulii, sportivii americani au sosit la București cu aproape 10 zile înaintea finalei, după un stagiul aproape egal de acomodare cu clima Europei și terenurile de zgură, petrecut la Paris. Americanii au deplasat un lot numeros, alcătuit din «rachete» de primă mărime și numai în ultimul moment Richard Dennis Ralston, căpitanul ne jucător și antrenorul formației, s-a decis asupra celor TREI ce urmau să păsească pe dreptunghiul de zgură al arenei «Progresul» transformată într-un veritabil stadion de tenis: Stan Smith, Thomas Gorman și Erik van Dillen.

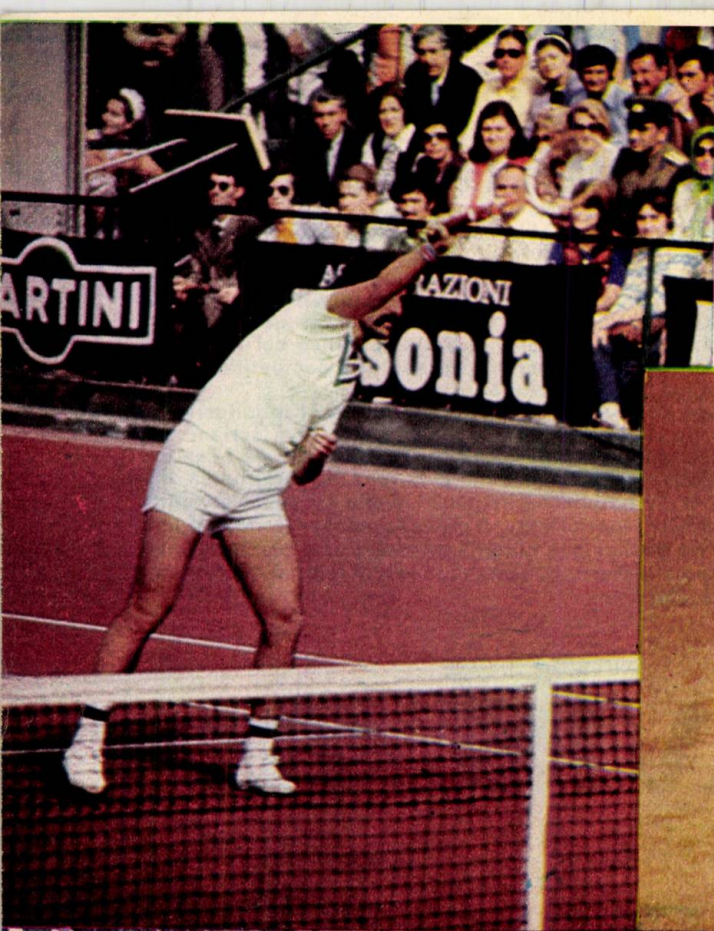
În ce privește formația noastră, lucrurile erau clare: întreaga răspundere revenea celor doi tenismeni recunoscuți ai țării — Năstase și Țiriac — aceiași care, de ani

Meciul Năstase-Smith

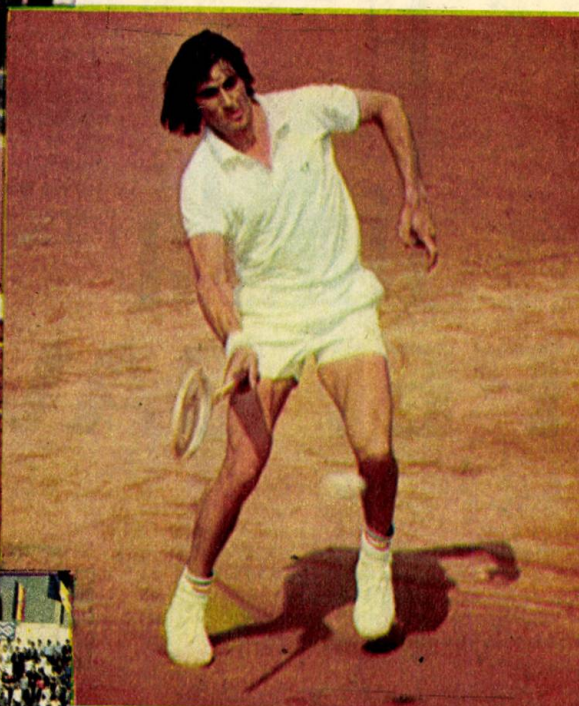

«Simplu» dintre Țiriac și Gorman

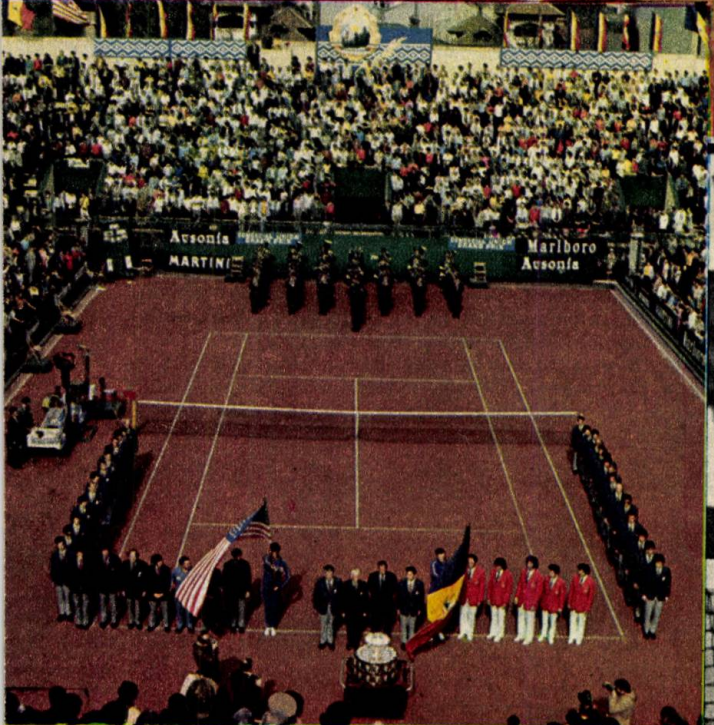

Ion Țiriac

Ilie Năstase

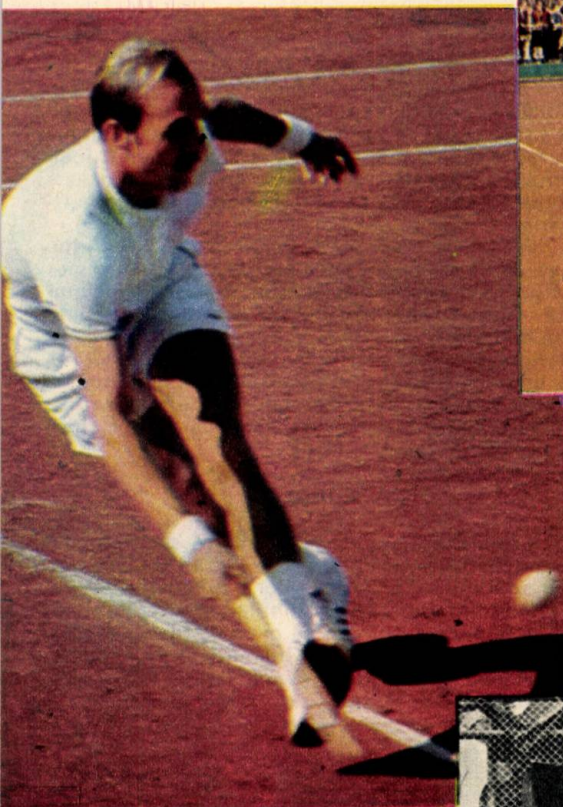
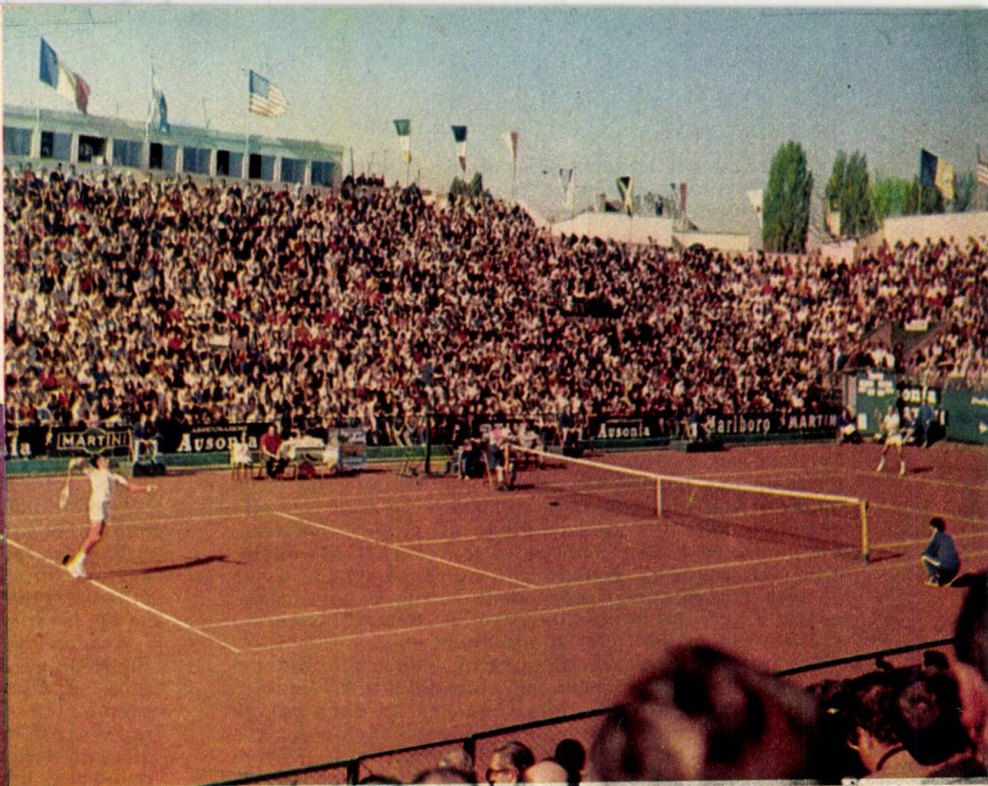
Aspect de la
festivitatea
de deschidere

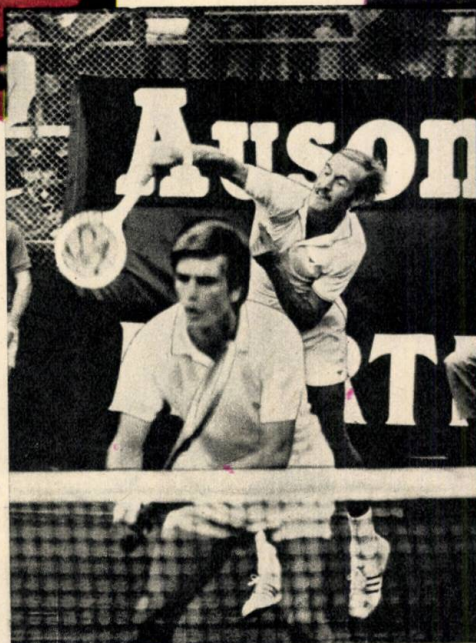
«A fost?...
N-a fost?...»

Ilie Năstase —
Ion Țiriac

Partida dintre Țiriac-Smith

Stan Smith

Stan Smith — Erik van Dillen

Tom Gorman

de zile, fără posibilitatea să-și ofere vreun răgaz, reprezentau tricolorul românesc în marile turnee și, firește, în acest veritabil maraton al «Cupei Davis».

PRONOSTICURI... PRONOSTICURI...

Desigur, nu au lipsit pronosticurile. Ce competiție sportivă este aia fără pronosticuri?! Mărturisim că am fost printre cei mulți care au pronosticat victoria românilor cu... 3-2! O făceam pentru că ne gîndeam că băieții noștri joacă acasă, pe un teren care le este familiar, cu o structură cu care sînt obișnuiți... Ne gîndeam că Ilie dorea revanșa pentru Wimbledon, că dublul nostru avea... un ascendent asupra celui american. Dar, mai presus de toate, gîndeam așa nu atît din pricina argumentelor de ordin tehnic și statistic, convingerea noastră nu era, ca în alte ocazii, rezultanta considerațiilor «sportive». Gîndeam așa pentru că eram români și, ca toți compatrioții noștri, doream fierbinte ca «Salatiera de argint» să-și facă... «viză de flotant» la București măcar pentru un an. Și pentru asta, pentru a ne întări dorința de victorie, căutam febril și nu scăpam din... calcul nici un argument «pro».

Dar, curînd aveam să aflăm că nu numai noi gîndeam așa, că și alți colegi, din alte țări, chiar din S.U.A., veniseră pregătiți pentru o victorie românească. Și dacă colegii italieni, de aceeași «gintă», gîndeau asemenea nouă, din motive lesne de înțeles («TUTTOSPORT» — Torino: «Toată Europa ține cu România!»), ce să mai spunem de comentatorii americani care pronosticau o victorie românească, unii chiar cu 4-1?

ZIUA I

Tragerea la sorți a hotărît ca finala să debuteze cu cel mai tare meci posibil: Ilie Năstase—Stan Smith, de care ne legasem multe speranțe. Fiindcă ziceam: cîștigă Ilie la Smith și Gorman plus «dublul». Deci sînt trei la mînă...

În ceea ce-l privește pe «Țiri», ei bine, de la el aveam mai puține pretenții, socotind că «veteranul»... cu Smith... și chiar cu Gorman...

Primul duș — acel 0-3, fără drept de apel, al lui Ilie în fața «vulpoiului» Stan Smith. Ceea ce îngrijora nu era atît

scorul, ci forma slabă a lui Năstase, cel care lupta altădată de la egal la egal cu «racheta nr. 1» a S.U.A. și reușea să învingă.

Cînd totul părea pierdut din start, iată că Țiriac reușește o splendidă victorie la Tom Gorman, în condiții incredibile după ce americanul conducea cu 2-0 la seturi!

«Țiri», omul de trei seturi, s-a bătut ca un leu, nu s-a speriat că este condus și a luat ultimele trei partide la 4, la 3 și la 2!

Speranțele pierdute au renăscut.

ZIUA A II-A

Zi «scurtă», cu un singur meci, dublul...

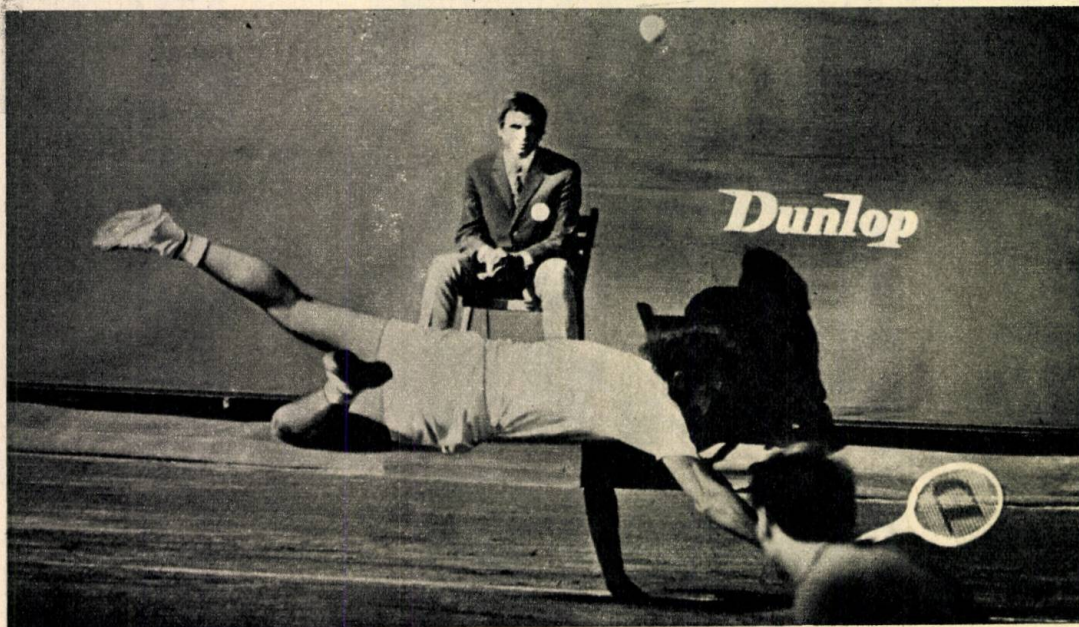
De-o parte a fileului, Țiriac se zbate din răspuțeri, Năstase continuă să fie de nerecunoscut, în timp ce în terenul advers, la jocul exact al lui Smith se adaugă armonios strălucirea ieșită din comun a tînărului Van Dillen. A fost cea mai grea zi a tribunelor. Pînă și soarele se ascunsesse undeva, după un strat gros de nori. În parcul «Progresul» se făcuse frig.

Așadar, ceea ce se credea a fi un accident, forma lui Ilie Năstase, se dovedea din păcate o realitate insurmontabilă. Și atunci s-a produs incredibilul: ruptura — desigur vremelnică — dintre tribune și Ilie. La oboseala îndelungului sezon de tenis al anului se adăuga, firesc, slaba rezistență nervoasă în fața mării răspunderi care apăsă îndeosebi pe umerii lui Ilie, precum și o rană la mîna de priză. Toate acestea aveam să le aflăm mai tîrziu, de la Țiriac.

Cînd spectatorii plecau spre casă, peste cartierul Cotrocenilor începuse să cearnă ploaia...

ZIUA A III-A

Ultima zi a finalei a început, ca de obicei, cu tribunele pline. Speranțele într-o posibilitate de întoarcere a rezultatului erau spulberate. Și totuși, mai pîlpîiau, pe ici, pe colo, ca niște luminițe firave, în inimile suporterilor care refuzau să se împace cu gîndul că ceea ce fusese inițial aproape certitudine trebuia să se încheie, și de această dată, cu cuvintele acelui titlu devenit fatidic de pe coperta cărții lui Țiriac și Năstase: «Ar fi fost prea frumos».

Ion Țiriac,
ca-n prima tinerețe

Începea meciul dintre Stan Smith și Ion Țiriac. Simpla alăturare a acestor două nume era suficientă pentru a rețea de la primul servici orice speranță. Cine ar fi crezut că aveam să asistăm la cel mai mare meci al finalei, care pentru «Țiri» însemna cel de al 100-lea meci în «Cupa Davis»?

Cu aceeași inimă de luptător, Ion i-a tras lui Smith un 0-4 care a săltat în slăvi tribunele, cu excepția sectorului ocupat de turiștii americani, peste care se lăsase o liniște selenară...

A urmat un 2-6; apoi, un ceea ce s-ar fi numit firesc 4-6, pentru ca cel de-al patrulea set să revină din nou lui... Țiriac, cu 6-2!

Au intrat din nou în funcție calculele, s-au reaprins speranțele: «Deci Țiri bate pe Smith, Ilie nu are voie să piardă la Gorman și...»

Dar, eforturile supraomenești, făcute de român și-au spus cuvântul și, mai tânăr cu 7 ani, Smith ia ghem după ghem și pune capăt încordării generale. Din câte am văzut, și sîntem siguri că nu ne înșelăm, primul care l-a felicitat pe Țiriac, nu cu aerul învingătorului, ci cu respect și considerație, a fost campionul american, care cîștiga poate cel mai greu meci din viața sa. Iar tribunele, obișnuite să aplaude din complezență un român învins, au scandat minute în șir, din străfundul sufletelor, «Ți-ri-ac! Ți-ri-ac!»

Ultimul meci ne-a revenit dar, din păcate, fără importanță pentru soarta «Salatierii de argint», adjudecată cu două ore înainte, nu fără emoții, de oaspeții, care au prins forma maximă tocmai în cele trei zile, în timp ce noi am jucat cu 50 la sută din forța echipei.

EPILOG

În cadrul festivității de premiere Ion Țiriac spunea: «Stimați spectatori, vă rog să ne scuzați pentru deziluzia pe care v-am produs-o, necîștigînd «Cupa Davis». Dar, acesta este sportul! Am întîlnit o echipă în mare formă, care a cîștigat-o pe merit. În aceste momente aș vrea să-i mulțumesc lui Ilie Năstase, adică celui care a făcut posibilă desfășurarea acestei finale la București. El, aproape singur, a învins echipa Uniunii Sovietice. El a obținut multe alte victorii...»

Tribunele au aplaudat frenetic aceste cuvinte, semn că subscriu la ele.

Ei, da, ar fi fost prea frumoși!

Finala «Cupei Davis» ediția '72 s-a încheiat.

Dar încep întrecerile pentru ediția 1973.

MIRCEA MIHAIL

FINALĂ VĂZUTĂ DE...

ROBERT B. COLWELL — președintele federației de tenis a S.U.A.: «Aveți o echipă puternică, un cuplu reabil și este o mare performanță pentru România să fie pentru a treia oară în finală. Vă puteți mîndri cu această echipă».

DENNIS RALSTON — căpitanul ne jucător și antrenorul echipei S.U.A.: «Mulțumesc organizatorilor. Nicăieri în lume nu se putea face mai mult decît ați făcut pentru noi. Este o mare onoare pentru echipa S.U.A. să facă un drum atât de lung pentru a cîștiga «Cupa» aici, la București. Cunoaștem foarte bine echipa română. Sîntem conștienți de puterea și capacitatea celor doi tenismeni români și oriunde i-am întîlni ne este greu. Am avut norocul de partea noastră. Am fost la multe finale, dar aceasta a avut cea mai bună organizare din câte am văzut».

STAN SMITH: «Nu pot spune altceva decît că sînt fericit că echipa noastră păstrează «Cupa». Mi-a fost greu să-l înving pe Țiriac, într-un meci care s-a dovedit decisiv pentru rezultatul final. Ne-am salvat, probabil, datorită nervilor mai tari. Năstase rămîne un mare jucător. Așa cum se întîmplă nu o dată, el nu a putut evolua la valoarea sa reală în fața publicului propriu».

LUIGI ORSINI — președintele federației italiene de tenis, reprezentantul Federației internaționale: «Am asistat la trei zile de luptă crîncenă și vom păstra multă vreme amintirea acestor zile. Felicit federația română pentru excepționala organizare a acestei finale».

ENRIQUE MOREA: — arbitrul principal: «Mulțumesc federațiilor României și S.U.A. că mi-au conferit onoarea de a arbitra această finală. Sigur, așa cum am spus și la sosire, era bine ca România să cîștige finala. Dar în sport nu se întîmplă întotdeauna tot ce trebuie să se întîmple. A cîștigat echipa cea mai bună, în acest caz echipa americană. Doresc să fiu iertat că uneori am fost prea aspru sau am făcut greșeli, dar vă asigur că am fost cîștit».

ȘTEFAN GEORGESCU — căpitanul ne jucător și antrenorul echipei României: «Imi exprim regretul că «Salatiera de argint» nu rămîne mai mult printre noi. Această finală a fost pentru noi finala lui Ion Țiriac. El a făcut totul pentru ca echipa noastră să iasă învingătoare și noi toți îi mulțumim. Ilie Năstase, acest mare sportiv român, care ne-a adus multe satisfacții, a trăit timp de trei zile momente neplăcute, pe care noi, cei aflați lîngă el, le înțelegem foarte bine. În viața unui sportiv mare sînt zile de formă excepțională și zile de formă slabă. Pentru mine Ilie Năstase rămîne același mare jucător».

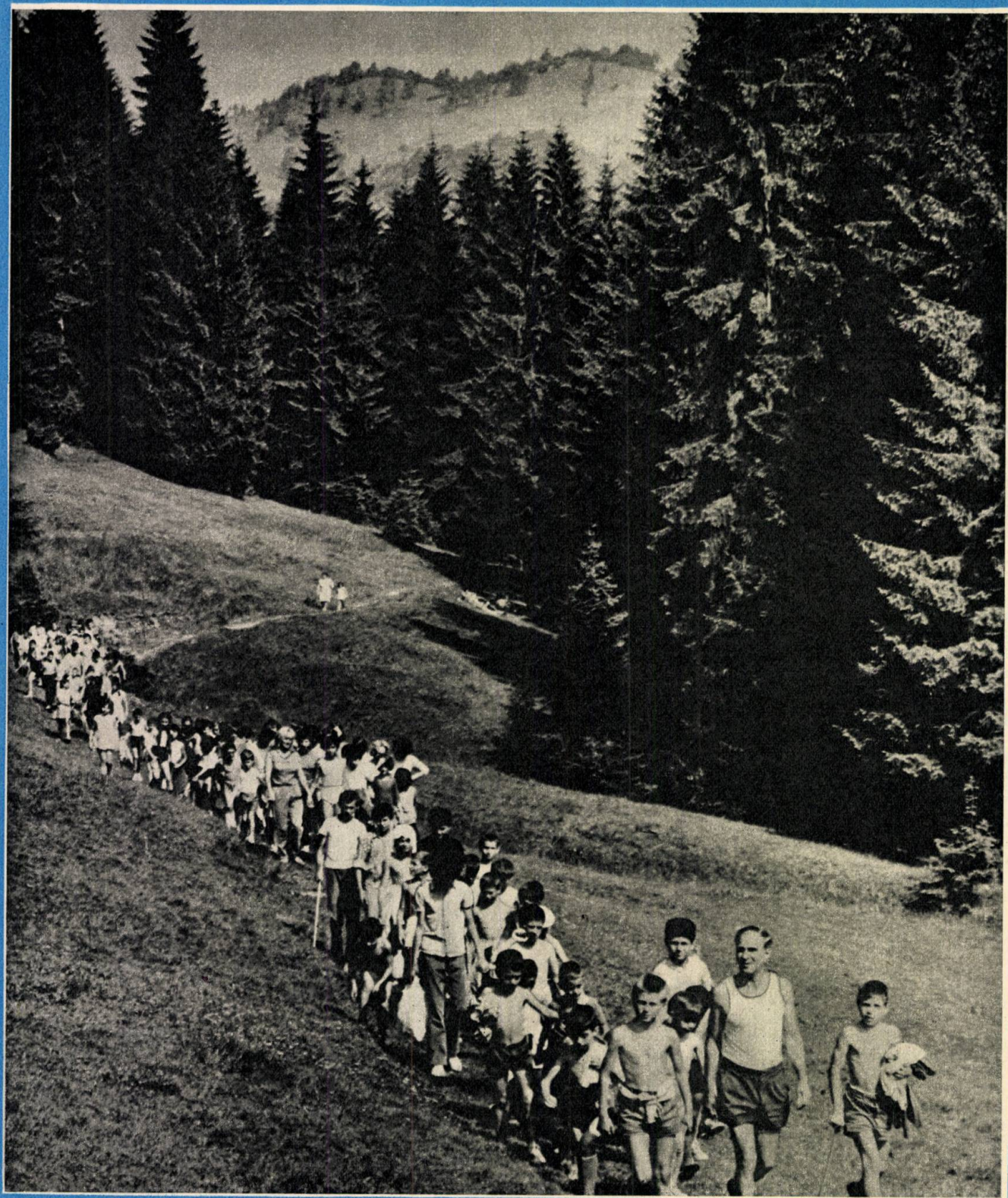
ION ȚIRIAC — maestru emerit al sportului: «Aș dori ca tenisul mondial să poată avea măcar la 10 ani o asemenea finală, care ar ajuta la propaganda tenisului în întreaga lume».

ILIE NĂSTASE — maestru emerit al sportului: «Este întotdeauna mai dificil să joci în primul meci, iar dacă în primul meci joci împotriva lui Smith este și mai dificil. Am vrut să cîștig cu orice preț în fața publicului meu și n-am rezistat presiunii nervoase. Am jucat crispat, m-am grăbit, nu m-am concentrat suficient și am comis greșeli copilărești... Țiriac a jucat excelent și-l felicit!»

DWIGHT F. DAVIS-jr.: «După părerea mea, nu este important cine cîștigă și cine pierde «Cupa», atîta vreme cît națiunile se adună în jurul ei. Am fost onorați să venim la București. Ne-ați primit frumos și ne-am simțit foarte bine, aici, la dumneavoastră».

Dennis Ralston primește «Cupa Davis»

Prietenii naturii

CRONICA ANULUI 1923

Mișcarea sportivă muncitorească din țara noastră are o bogată tradiție, în cadrul căreia activitatea grupării «Prietenii Naturii» marchează un moment deosebit de important.

Primele manifestări publice ale «Prietenilor Naturii» au avut loc în primăvara anului 1919 când — din inițiativa secției București a Partidului socialist — au fost puse bazele acestei grupări. Activitatea de început s-a limitat la practicarea turismului, prin organizarea unor excursii în localitățile din preajma Capitalei.

La 17 iunie 1920 Comitetul provizoriu de conducere și-a propus — și a reușit în scurt timp — să extindă activitatea prin «formarea de secțiuni sportive de fotbal, jocuri cu sulița, alergări și altele».

Întemeierea Partidului Comunist Român a reprezentat și pentru mișcarea sportivă muncitorească un moment crucial, de care sînt strîns legate toate realizările obținute în perioada următoare. Condusă de partid, gruparea «Prietenii Naturii» își va amplifica activitatea, devenind o puternică asociație polisportivă, cu numeroase filiale în marea majoritate a centrelor muncitorești din țară. Dar, ceea ce este mult mai important, «Prietenii Naturii» va reprezenta în sportul românesc linia revoluționară, concretizînd caracterul de clasă al sportului muncitoresc. Acțiunile întreprinse de «Prietenii Naturii», la care vor adera și numeroase alte grupări sportive, vor reliefa lupta dusă, sub conducerea partidului, pe plan ideologic, împotriva orientării idealiste profetizate sub lozincă unui așa-zis «sport pentru sport», care slușea în fond numai interesele oficialităților burghezo-moșierești. Nu este deci ciuși de puțin surprinzător faptul că organele de represiune nu au ezitat să ia măsuri drastice împotriva asociației «Prietenii Naturii» și a membrilor acesteia.

În acest context, anul 1923 a reprezentat pentru «Prietenii Naturii» un an de fructuoasă activitate, de luptă împotriva oprimării, încheiat cu pregătirea importantului eveniment pe care l-a constituit prima conferință pe țară a asociațiilor sportive muncitorești, din 7—8 ianuarie 1924. Rîndurile publicate în continuare vă vor da prilejul să urmăriți — într-o succintă prezentare — cîteva din momentele cele mai însemnate care au marcat acțiunile întreprinse de «Prietenii Naturii» acum o jumătate de veac:

IANUARIE 1923

o Ziarul «Socialismul» din 1 ianuarie 1923 anunță că gruparea bucureștenă «Prietenii Naturii» a mai «înființat pe lîngă secțiunile sportive existente

și următoarele: secțiunea de patinaj și schi, secțiunea sîniuța și secțiunea de gimnastică». Deoarece nu toți membrii aveau posibilitatea să practice sporturile de iarnă, se anunță în zilele următoare că «doritorilor li se vor pune la dispoziție sîniuțele grupării».

o Dintr-un articol publicat în «Viața sindicală» din 21 ianuarie 1923: «Primul cerc «Prietenii Naturii» constituit în București din inițiativa unor tovarăși hotărîți și dornici de a lărgi cercul de activitate al muncitorilor s-a dezvoltat și sub influența lui au luat ființă alte secțiuni noi în provincie.

După o activitate de 3 ani, cu mici întreruperi, mișcarea sportivă Prietenii Naturii s-a întărit și dezvoltat în așa măsură că azi există 9 secțiuni care în total numără între 400—500 de membri.

Privită astfel și judecată după nenumăratele conferințe educative și excursii, mișcarea sportivă Prietenii Naturii prezintă o deosebită importanță și este de datoria oricărui muncitor dornic să-și petreacă timpul în chip plăcut și folositor să se înscrie în gruparea Prietenii Naturii și să facă propagandă și printre ceilalți muncitori, în acest scop.»

o La 21 ianuarie a luat ființă la Craiova o secțiune a asociației «Prietenii Naturii».

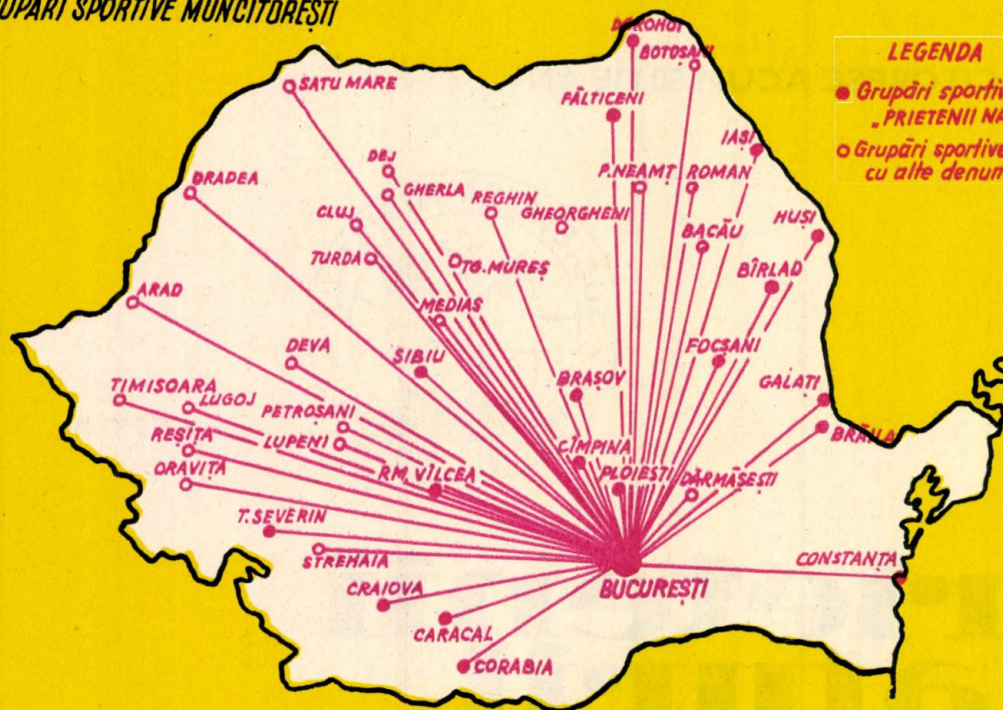
FEBRUARIE 1923

o La 25 februarie 1923 are loc în sălile «Lidertafel» din Capitală un bal organizat de asociația «Prietenii Naturii» pentru strîngerea de fonduri. Printre punctele de atracție ale serii sînt prezentate «exerciții de box» (sport aflat pe atunci la începutul practicării organizate în țara noastră), «tabloul vivan al sportului» etc.

MARTIE 1923

o În ziarul «Viața sindicală» din 4 martie 1923 este publicat un apel pentru sprijinirea muncitorimii sportive timișorene care dorește să-și construiască un stadion propriu. Cei care doreau să contribuie la această acțiune urmau să se adreseze lui Spiridon Calu, unul dintre inițiatorii și animatorii mișcării sportive muncitorești, membru în conducerea grupării «Prietenii Naturii».

GRUPĂRI SPORTIVE MUNCITOREȘTI

● Direcția Poliției și Siguranței Generale comunică organelor în subordine prin ordinul nr. 21 692 S. din 13 martie 1923 că: «d-l director general a hotărât să nu se mai permită înființarea de noi grupări «Prietenii Naturii» deoarece «fac politică» și «sînt comuniste». Ca urmare a acestei dispoziții, o serie de sedii ale secțiunilor «Prietenii Naturii» sînt percheziționate și închise în mod samavolnic, iar unii din membrii grupărilor respective sînt arestați.

● În ciuda represiunilor, activitatea asociației continuă. La 16 martie 1923 are loc adunarea generală a secțiunii bucureștene, în al cărui comitet de conducere sînt aleși printre alții: Constantin Ștefănescu, Odisie Pirvulescu, Alecu Novac.

● Secțiunea din Ploiești a asociației «Prietenii Naturii» desfășoară o bogată activitate. Pentru asigurarea fondurilor necesare cumpărării de echipament sportiv se organizează la 17 martie un bal.

● În «Munca grafică — Organ sindical al lucrătorilor și lucrătoarelor de arte grafice din Capitală» apare un «Apel» semnat de Spiridon Calu, adresat celor «care de dimineată și pînă seara» stau «închiși în ateliere și fabrici, în acel aer închis și plin de praf, de antimoniu și de fel de fel de otrăvuri», îndemnîndu-i să se înscrie în gruparea «Prietenii Naturii». Cităm din «Apel»: «Gruparea sportivă a Prietenilor Naturii, paralel cu organizația sindicală vă cheamă la viață, vă cheamă să faceți cînoștință cu natura, dătătoare de sănătate și de viață. (...) Veniți tovarăși și tovarăse, să vă înscrieți în gruparea sportivă «Prietenii Naturii» cu sediul în Bulevardul Carol nr. 28, care nu are alt scop decît de a strînge în jurul ei cit mai mulți membri și prin excursiuni, conferințe și broșuri să răspîndească în muncitorii organizației gustul și dorința pentru educație fizică».

APRILIE 1923

Presa muncitorească publică anunțurile referitoare la organizarea unor excursii în munții Argeșului, la Periş și Snagov etc.

Sînt relatate de asemenea rezultatele obținute de echipa de fotbal (care și-a reluat antrenamentele la 4 martie) în meciurile sustinute cu diferite cluburi bucureștene: «Diana», «Ulise» etc.

MAI 1923

● «Gruparea sportivă Prietenii Naturii din București ține sedințe regulat, în fiecare vineri seara la ora 8, în str. Academiei 37. La aceste sedințe, pe lîngă discutarea chestiunilor de ordin intern: anunțarea excursiilor, mitingurilor etc., se mai țin și conferințe cu caracter sportiv. Aceste conferințe sînt foarte interesante și sfătui pe tovarășii și tovarășele care doresc să le asculte,

Constantin Ștefănescu și Spiridon Calu — inițiatori și animatori ai sportului muncitoresc.

să citească în gazetele mișcării (muncitorești) unde sînt anunțate» («Viața muncitoare» din 1 mai 1923).

Iată citeva din titlurile conferințelor care au putut fi audiate în anul 1923: «Muncitorii și sportul în străinătate» (27 aprilie), «Estetica și sportul» (8 iunie), «Proletariatul și sportul» (5 august), «Cum trebuie să fie un om sănătos pentru a practica sporturile» (16 noiembrie), «Menirea grupării sportive» (23 noiembrie), «Boliile sociale și viața în aer liber» (14 decembrie) etc.

IUNIE 1923

o În «Raportul de activitate al grupei P.C.R.» din Corabia către Secretariatul Partidului Comunist din România, din 10 iunie 1923, se arată printre altele că: «Membrii tineretului sînt deja organizați într-o grupare sport care numără pînă în prezent 15 membri... Acești tineri membri din gruparea sport sînt toți meseriași, cetățeni corăbieni, în etate de 14—18 ani. Cu timpul vor fi membri conștienți ai P.C.R.»

o La 10 iunie 1923, secțiunea București a asociației «Prietenii Naturii» organizează o serbare în grădina «Văraru» pentru strîngerea fondurilor necesare cumpărării de echipament sportiv.

IULIE 1923

o Sînt organizate noi excursii duminicale la Cîmpina, Comana etc. Deseori, cu prilejul acestor excursii, se disputau și meciuri de fotbal între echipa grupării «Prietenii Naturii» și formațiile cluburilor muncitorești din localitățile vizitate. Spre exemplu, la 8 iulie 1923 fotbalistii de la «Prietenii Naturii» pleacă în excursie la Cîmpina au jucat cu echipa locală «Libertas».

o Au loc o serie de manifestări menite să răspîndească gustul pentru sport în rîndurile tărînimii. Astfel, la 28 iulie 1923, gruparea «Prietenii Naturii» din comuna Armăsești (Ialomița) a organizat un meci de fotbal cu echipa «Societății sportive Ialomița». În aceeași zi, la Fălticeni, echipele locale «Prietenii Naturii» și «Avîntul» organizează o «serbare sportivă» la care asistă numeroși săteni din comunele învecinate. Iau parte la această manifestare și autoritățile locale, iar fanfara regimentului 16 infanterie își dă întreg concursul.

o Poliția din Ploiești raportează la 28 iulie 1923 organelor superioare că din organizația locală «Prietenii Naturii» fac parte «în majoritate muncitori de la Orion care sprijină efectiv activitatea desfășurată de această grupare.

AUGUST 1923

o În «ultima adunare generală» a grupării bucureștene «Prietenii Naturii», în vederea îmbunătățirii «educației socialiste a tovarășilor s-a hotărît crearea unei comisii speciale pentru educația morală muncitorească a membrilor» («Socialismul» din 26 august).

o În Capitală au loc meciurile pentru «Cupa Prietenii Naturii» la care iau parte numeroase formații de fotbal redus («miuță»). Pe primul loc se clasează echipa clubului «Venus»-București.

o La Fălticeni se desfășoară cea de a doua serbare sportivă organizată de gruparea locală «Prietenii Naturii», a cărei echipă de fotbal dispută revanșa cu «Avîntul»-Fălticeni.

o Echipa de categoria a II-a «Prietenii Naturii»-București cîștigă cupa donată de clubul «Oituz» (au participat 14 echipe de fotbal din Capitală).

SEPTEMBRIE 1923

o Într-un articol intitulat «Necesitatea organizațiilor sportive muncitorești», publicat la 16 septembrie 1923 de ziarul «Tineretul socialist» se arată printre altele că: «Muncitorimea are nevoie de o mișcare sportivă de masă în care să poată intra cît mai multe elemente tinere muncitorești. Organizația noastră sportivă trebuie să cuprindă mase muncitoare și nu indivizi, lucru imposibil fără organizații sportive proletare».

o Se organizează numeroase excursii duminicale la Mătăsaru, Mogoșoaia, Monteoru, Brașov, Buzău etc.

o Secțiunea «Prietenii Naturii» din Caracal desfășoară o fructuoasă activitate, organizînd meciuri de fotbal cu echipele din localitățile învecinate, «baluri populare» pentru strîngerea de fonduri în vederea cumpărării de echipament sportiv etc.

OCTOMBRIE 1923

o Echipele de fotbal ale grupării bucureștene «Prietenii Naturii» se impun în competițiile regionale. La categoria a II-a, formația respectivă termină «sesiunea de toamnă» cu o singură înfrîngere! Performanțe frumoase au fost obținute și la categoria a III-a și juniori.

o La Constanța, cu prilejul unui meci de fotbal disputat la 7 octombrie între echipele locale «Prietenii Naturii» și «Arax», se ia atitudine hotărâtă

împotriva oficialităților care încercau să împiedice muncitorimea sportivă a folosi stadioanele publice. «Muncitorii fac atenție pe cei în drept să pună capăt acestei stări de lucruri, pentru a nu fi siliți să-și facă singuri dreptate». («Socialismul» din 14 octombrie 1923).

o La 28 octombrie, echipa de fotbal ieșeană «Prietenii Naturii» obține o frumoasă victorie (2—0) în fața formației «Olimpia».

NOIEMBRIE 1923

o O frumoasă acțiune a secției de turism a grupării «Prietenii Naturii»-București: la 18 noiembrie sînt vizitate în colectiv muzeele «Simu» și «Kalinđeru».

o Încep adunările generale ale diferitelor secțiuni ale asociației «Prietenii Naturii», primul pas spre organizarea celei dintîi conferințe pe țară a grupărilor sportive muncitorești.

DECEMBRIE 1923

o Activitatea cultural-sportivă continuă prin organizarea «unei șezători literar-artistică în sala Eintracht», a unui «mare bal pentru cumpărarea de materiale sportive», a noi excursii etc. În același timp se stabilesc măsurile organizatorice în vederea Conferinței din 7—8 ianuarie 1923 și sînt precizate pozițiile față de o serie de probleme care priveau mișcarea sportivă muncitorească.

o Ziarul «Tineretul socialist» publică la 16 decembrie un important articol intitulat: «Atitudinea comunistă în organizațiile sportive și culturale». Sînt aspru criticate teoriile despre un «sport pentru sport» afirmîndu-se că «tinărul poate ajunge în aceste condiții un renumit goalkeeper, dar nu va vedea chestiunile esențiale legate de clasă sa. Știința și perfecțiunea sportivă trebuie subordonate conștinței de clasă». Se sprijină totodată eforturile îndreptate spre unificarea mișcării sportive muncitorești, arătîndu-se că aceasta «reclamă convocarea congresului» deoarece «aceste organizații (sportive — nn.) mai mult și mai curînd decît toate celelalte organizații muncitorești au posibilitatea de a se unifica» concretizînd «progresele ce și pot asigura o mișcare unită și puternică».

o Ziarul «Tineretul socialist» din 30 decembrie 1923 publică «Raportul asupra scopului organizației Prietenii Naturii», în care Comitetul central provizoriu arată că «interesul permanent al clasei muncitoare care ca masele muncitorești să fie în continuu sub influența ideologică a ideii de dezrobire» drept care «era firesc ca organizațiile de luptă ale proletariatului (sindicatelor muncitorești și partidele de orice nuanță) să încurajeze astfel de organizații (sportive — nn.) și să le dea tot concursul». Așa cum «clasa muncitoare are datoria să se manifesteze ca clasă pe tărîm politic și economic, tot asemenea are datoria să se manifesteze ca clasă pe toate tărîmurile pe care i le oferă viața de toate zilele», ceea ce face ca toate organizațiile muncitorești, inclusiv cele sportive, să constituie «o urmare logică a dezvoltării mișcării muncitorești». În același timp se atrage «atențiunea că educația fizică fiind în strînsă legătură cu educația morală a individului, ba ceva mai mult, una completează pe alta, urmează în mod logic ca în activitatea viitoare organizațiile noastre să activeze în aceeași măsură în care activează în vederea educării fizice a muncitorilor și în vederea educației morale a membrilor». În încheiere se exprima «credința că aplicarea sinceră a acestor idei generale pe lîngă că va aduce un folos imediat clasei muncitoare, dar va ușura mult celelalte organizații proletare în activitatea lor».

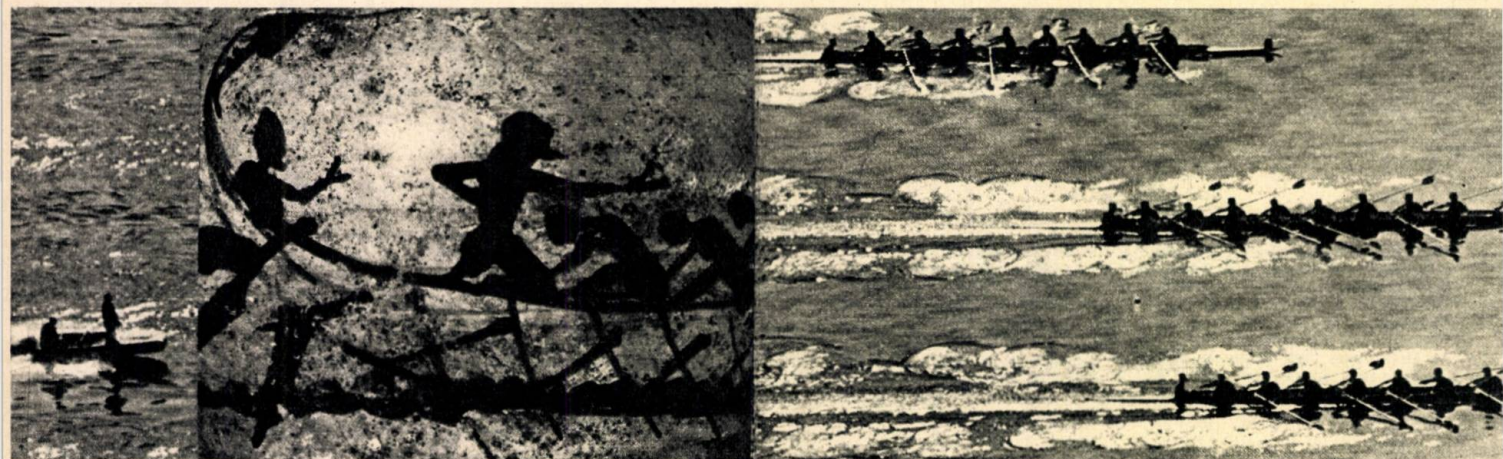
În ciuda măsurilor represive luate de oficialitățile burghezo-moșierești, în zilele de 7—8 ianuarie 1924 au avut totuși loc la București lucrările primei conferințe pe țară a asociației «Prietenii Naturii», la care au participat delegații grupărilor din Biriad, Brăila, București, Cîmpina, Dorohoi, Fălticeni, Focșani, Iași și Turnu Severin. Numeroase alte grupări și-au trimis adevizul la hotărîrile Conferinței, iar diferite cluburi sportive (R.G.M. Timișoara, A.M.E.F. Arad etc.) și-au exprimat solidaritatea cu lucrările acesteia. Importanța acestei conferințe a constat «în primul rînd în faptul că ea s-a desfășurat pe baza frontului unic muncitoresc și a realizat o asociație sportivă muncitorească centralizată, care recunoaște conducerea ei de către partidul revoluționar al clasei muncitoare și necesitatea întîrînirii unor strînse legături cu celelalte organizații revoluționare, subordonarea activității sportive sarcinilor generale ale luptei proletare».

Amplora mișcării sportive muncitorești, demonstrată și de Conferința din 7—8 ianuarie 1924, a determinat Federația Societăților Sportive din România ca, dînd curs cererilor Siguranței, să ia în luna martie 1924 hotărîrea de excludere (nemotivată) a asociației «Prietenii Naturii» din cadrul F.S.S.R. În continuare, noi măsuri samavolnice vor fi îndreptate împotriva acestei asociații sportive muncitorești, culminînd în iulie 1924 cu ordonarea dizolvării ei. Dar mișcarea sportivă muncitorească va continua să se manifeste pregnant și în anii următori, prin intermediul unor noi grupări care vor continua lupta dusă de «Prietenii Naturii».

Astăzi, noi, martorii marilor realizări ale sportului românesc din epoca socialismului, sîntem datori să păstrăm neștersă amintirea celor care de-a lungul anilor au luptat cu abnegație pentru triumful ideilor unui sport de tip nou, pus în slujba intereselor generale ale clasei muncitoare. Retrospectiva noastră a încercat să vă prezinte cîteva secvențe din această luptă.

DORIN ȘTEFLEA

*) Nicolae G. Munteanu: «Cincizeci de ani de sport muncitoresc», pag. 56, Editura «Stadion» — 1971. Din același volum sînt reproduse și ilustrațiile care însoțesc acest articol.

ISTORIE SPORTIVĂ ÎN...REPRIZE

CASCADORUL....

Sec. I î.e.n. — «Dansară cu armele pe ei, sărind și mînuind cuțitele cu multă îndemînare, la sfîrșit un trac lovi pe un altul, în așa fel încît toți crezură că omul a fost rănit. Acesta se prăbuși cu dibăcie».

Xenophon

PROBLEMĂ DE STAT...

70-44 î.e.n. — «Ajungînd în fruntea neamului său, care este istovit de războaie dese, getul Burebista l-a înălțat atît de mult prin exerciții, abținere de la vin și ascultare față de porunci, încît, în cîțiva ani, a făurit un stat puternic și a supus geților cea mai mare parte a populațiilor vecine».

Strabon («Geografia»)

RETIARUL DAC...

Cca. 50 î.e.n. — «Schirtos, Dacul liber, ca un nedreptățit de soartă a murit.

Mă odihnesc la Tomis.

Mormîntul drept casă am. Vă urez să fiți sănătoși».

RETIARUL DAC...

PE LA NOI, CA LA ROMANI...

214 e.n. — Caracalla «plecînd din Italia și ajungînd pe malurile Istrului, administra părțile de la miază-noapte ale imperiului, iar — pentru gimnastica trupului — conducea care și doboră din apropiere tot felul de animale sălbatice».

Herodian — («Istoria împăraților de după Marcus în opt cărți»).

CUNUNA ÎNVINGĂTORULUI...

1450–1456 — În anii cînd se afla în Transilvania, Vlad Țepeș a participat la un turnir organizat la curtea lui Iancu de Hunedoara. Cununa de aur, lucrată în tehnica *closonné* și împodobită cu peruzele, alături de inelul feminin, cusut de mîneca hainei — descoperite în mormîntul său de la minăstirea Snagov — vorbesc chiar de o victorie a domnitorului muntean la această întrecere sportivă medievală.

1575 — Letopisețul lui Azarie vorbește și despre Bogdan (1568–1578), fiul lui Lăpușneanu, care, «meșter în a învîrți sulița», petrecerea cu boierii «în glume și jocuri și se îndeletnicea cu alergări de cai».

(«Letopisețul lui Azarie»)

Despre același Bogdan pomenește și Grigore Ureche: «Nici de carte nu era prost, la călărie sprinten, cu sulița la halca nu prea lesne vrea avea potrivnic, a săgita din arc tare nu putea fi mai bine».

(Grigore Ureche, «Letopisețul Țării Moldovei»)

CAII POSTELNICULUI...

1589 — Un document moldovenesc din vremea lui Petre Șchiopul, redactat în limba slavonă, consemnează cursele de cai ca fiind o practică veche la români. Acest act arată că postelnicul Sava Ivul cumpărase de la Alexandru Lăpușneanu niște țigani robi în schimbul a trei cai, «doi cai turcești și un cal moldovenesc. Care acest cal a fost vierșun pentru dînsul cînd a fost Alexandru Voivod în tîrgul Bîrlad și au alergat caii săi cu dînsul și caii tuturor boierilor care au fost atunci alergînd de la Gura Tutovei, de la rod, pînă la tîrgul Bîrlad. Și a trecut acel cal înaintea tuturor cailor care au alergat la acel vierșun».

1603 — «Plecînd apoi contele Cavriollo, toată nobilimea călare îl însoți în tabără, unde în diverse corpuri de gardă erau repartizați mai bine de 300 de pedestrași. Aici, petrecînd cu discuțiile timp de opt zile, era însoțit în fiecare dimineață cînd ieșea din casă de un frumos cortegiu. Restul zilei era destinat diferitelor întreceri cavalești și unor plăcute vînători».

Ciro Spontoni («Historia della Transilvania»)

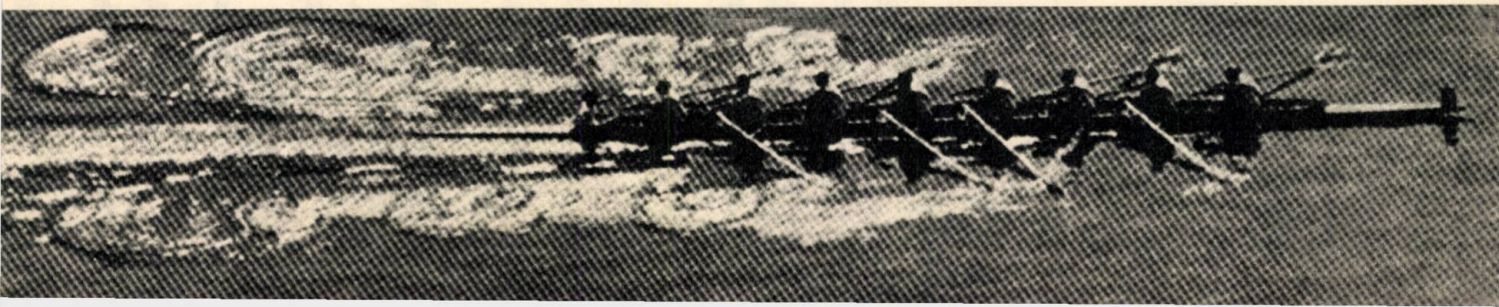
PREMII DOMNEȘTI...

1632 — Paul de Strassburg, aflat în trecere prin Țara Românească, ne informează despre întrecerile care aveau loc la curtea domnească — trasul la țintă cu pușca și arcul, călărie, exerciții cu lancea — fiecare dintre boieri străduindu-se să urmeze exemplul domnului. Pentru a-i stimula, Leon Vodă «se arăta foarte darnic și pe cei care, fie prin știința, fie prin mai mare îndemînare, întreceau pe ceilalți, îi dăruia cu însăși mîna sa, cu un număr destul de mare de galbeni».

(«Archiva pentru istorie și filologie», 1895)

SPORT ȘCOLAR...

1826 — În înștiințarea prin care Dinicu Golescu anunță fondarea unei școli pe moșia sa de la Golești se preciza că elevii «pot după obicei, împreună cu dascălul să se preumbe și să-și lucreze pentru înșănătoșirea trupului». Includerea «plimbărilor» printre alte mijloace de instruire și educație nu este întâmplătoare, Dinicu Golescu fiind el însuși convins de efectele beneficătoare ale acestora, despre care scrie în cartea sa: «Însemnare a călătoriei mele... făcută în anul 1824–1825–1826».

*Exer-
citiul
fizic*

*medica-
ment*

ideal și gra

Gradul înalt de civilizație contemporană al societății își are reversul medaliei în apariția sedentarismului și, de ce să n-o spunem, în traiectoria ascensională a acestuia, un adevărat flagel pentru membrii societății.

Iată de ce, o dată cu evoluția societății, exercițiile fizice dobîndesc noi valențe. Pe lângă efectele formative și de întărire a sănătății, exercițiile fizice și sportul de masă își răspîndesc aria de aplicare, devenind mijloace importante pentru prevenirea și tratarea diferitelor maladii. Ele sînt, prin metodologia lor de aplicare, la îndemîna tuturor categoriilor de vîrste, sexe și profesii. Prin natura lor diversificată și prin posibilitatea folosirii lor în condițiile vieții cotidiene, ele constituie un «real medicament» pentru omul contemporan și mai ales pentru cel al viitorului.

Sînt de reținut în acest sens păreri și sfaturile unor remarcabile personalități ale vieții științifice din țara noastră, pe care le-am cules pentru dv. în rîndurile ce urmează.

Academicianul EUGEN PORA, de la Universitatea «Babeș-Bolyai» din Cluj, numește lipsa de mișcare «maladia secolului».

«Nu este o noutate faptul — scrie d-sa — că majoritatea oamenilor de la orașe se caracterizează prin ocupații cu imobilitate (funcționari) sau de rămînere în picioare multă vreme (vinzătorii, gospodine, dentiști, frizeri, strungari etc.).

«Moda» automobilului a redus și timpul ce rămîne pentru mișcare, ducînd la continuarea imobilității de la serviciu și la ieșirile în natură.

Ca urmare a acestei imobilități, o-rășeanul suferă de o serie de boli ca: arterite, varice, amorțeli ale membrilor, disfuncții gastrointestinale, hipertensiuni, infarct etc. Nemișcarea — care stă la baza acestora — s-ar putea numi «răul secolului nostru».

Toți medicii recomandă stăruitor acestor bolnavi, pe lângă o medicație adecvată (foarte puțin eficace), mișcare liberă cel puțin o oră pe zi, exerciții fizice sau chiar gimnastică medicală obligatorie.

Viața de toate zilele ne arată că oamenii care se mișcă zilnic sînt

atuit

mult mai sănătoși, mai voinici, mai puțin expuși accidentelor de boală decât cei sedentari. Este o constatare pe care fiecare o verificăm mereu.

Și totuși, nemișcarea, sedentarismul, cîștigă teren. Ce am putea face ca să repunem pe om în felul normal de viață, care este legat de mișcare?

Este foarte greu să dai rețete bune pentru toți. Cred că cel mai important lucru este să cîștigăm convingerea fermă că e rău să nu faci mișcare și, în al doilea rînd, să ne hotărîm să facem un fel de mișcare care se potrivește mai bine cu felul, ocupația și posibilitățile noastre.

Aș aminti cîteva posibilități de luptă contra sedentarismului.

În primul rînd, o plimbare de o oră pe zi ar fi o soluție comodă pentru mulți dintre noi. Dar se pot face exerciții fizice ușoare în fața ferestrei deschise spre aer curat. Un număr de mișcări ale membrilor, însoțite de respirații cît mai profunde, produce o excitație generală a sistemului nervos vegetativ simpatic și astfel se ameliorează tot metabolismul organismului, inclusiv al creierului.

Există o serie de mișcări ce fac parte din noțiunea de sport, constituind mijloace mult mai adecvate ale mișcării cu care luptăm contra sedentarismului. Tenisul de masă, chiar tenisul de cîmp, apoi canotajul pe apă (sau la aparat în cameră), pescuitul, vînațoarea și mai ales excursiile pe jos, cu o raniță ușoară în spate. Toate acestea duc la întărirea sănătății, prin activarea circulației, prin aer curat, prin poftă de mîncare, prin îndepărtarea produsilor toxici ai catabolismului și, normal, duc la prelungirea vieții, prin îndepărtarea bătrîneții.

Credem că acest mod de a vedea rostul mișcării să îl aplicăm încă din primii ani de școală. Să facem din copiii ce cresc sub ochii noștri oameni care, înțelegînd nevoia mișcării, să o traducă în fapt prin îndeplinirea zilnică a unor forme de activitate sportivă ușoară și apoi să le rămînă definitive toată viața.»

Academicianul GRIGORE BENETATO, un pasionat iubitor al sportului pe care l-a practicat multă vreme în anii tinereții și căruia i-a rămas credincios pînă în ultimele clipe ale vieții, spunea:

«Observațiile făcute pe cosmonauți au arătat că relaxarea totală a musculaturii (akinezia), care are loc cu ocazia stării de imponderabilitate este oarecum asemănătoare cu starea de boală la pat. Organele încep să se atrofieze... În oase apare procesul de decalcifiere.

Am făcut această scurtă divagație pentru a sugera faptul că lenea, lipsa de mișcare, duce la atrofie și pentru

a desprinde astfel concluzia necesității mișcării, a practicării sportului în viața omului.

Starea de sedentarism trebuie combătută în epoca noastră pe toate căile, cu toate mijloacele. Și aceasta încă din școală, unde copilul, care are nevoie de foarte multă mișcare, stă atîtea ore în bancă, iar acasă, la lecții, din nou stă. Numărul foarte mare al copiilor scutiți de orele de educație fizică este o greșeală pe care părinții o comit în educația și creșterea copiilor. Practicarea exercițiilor fizice și a sportului contribuie la întărirea sănătății, mărește capacitatea de adaptare a organismului, dezvoltă calități de voință și morale, aduce o contribuție însemnată la dezvoltarea intelectuală a copilului, pregătește omul pentru viață.

Această problemă — sportul — capătă și un important rol social. Prin practicarea lui se întărește sănătatea, se despozează societatea de boală, a cărei vindecare necesită importante cheltuieli. Este evident că sănătatea este mai ușor de menținut decât de reparat. Or, sportul este cel mai bun mijloc de menținere a sănătății.

Consider că este concludent să amintesc de rezultatele obținute de noi în tratarea unor boli la copii cu ajutorul exercițiilor fizice.

Diabetul zaharat, maladie considerată incurabilă, cauzat de incapacitatea glandei pancreatice de a secreta hormonul insulină a fost tratat multă vreme numai prin injectarea zilnică a acestui hormon.

Practicarea exercițiilor fizice de către acești copii bolnavi favorizează dezvoltarea glandei pancreatice, determină activitatea ei și, implicit, conduce la ameliorarea simtitoare a stării de boală. Nu puține au fost cazurile în care glanda pancreatică inactivă, prin intermediul exercițiilor fizice practicate sistematic, s-a dezvoltat și a început să funcționeze.

Am amintit mai înainte că practicarea exercițiilor fizice contribuie la dezvoltarea intelectuală a copiilor. Sînt cazuri în care copii născuți prematur rămîn insuficient dezvoltați mintal. S-a încercat să se rezolve situația lor prin injectarea hormonului tiroidian (tiroxina), dar rezultatele au fost slabe. Prin practicarea exercițiilor fizice, funcția glandei tiroide a crescut și tiroxina, realizată pe această cale (fiziologică), a produs modificări nebănuite în dezvoltarea mintală a acestor copii.

Savantul AUREL MOGA, președintele Academiei de științe medicale din țara noastră, ne relatează în postură de renumit cardiolog, de sportiv prin mentalitate și de membru al Academiei Republicii Socialiste România.

Acestui savant i se datorează cîtezeitoare inițiative științifice în domeniul cardiologiei. El a introdus exercițiul fizic exprimat prin gimnastica medicală chiar și pentru pacienții care au suferit accidente cardiovasculare de proporțiile infarctului. Academicianul MOGA este ctitorul celei dintîi săli de gimnastică ce s-a amenajat într-o clinică medicală din țara noastră, știind să însușească însuși pacienților convingerea că se cuvine să se facă din exercițiul fizic, din gimnastică, un aliat al terapiei în favoarea lor.

«Problema relației dintre inimă și sport constituie, probabil, cheia de boltă a marilor performanțe sportive. În trepidul musculatură-sistem nervos-aparat cardiovascular, cea mai importantă componentă este tocmai capacitatea sistemului circulator de a asigura cantitativ și calitativ, la timpul oportun și în mod optim, irigația necesară desfășurării oricărei forme de activitate biologică» — spune academicianul Aurel Moga.

«Relația se exercită în două direcții: prima — aceea a performanței sportive, de calitate a aparatului cardiovascular, iar a doua — efectul pe care practica sportului de lungă durată o are asupra inimii și asupra vaselor.

Acceptînd opinia generală a specialiștilor, care atestă efectul pozitiv al practicării îndelungate a sportului, nu trebuie să trecem cu vederea și pericolul pe care practicarea nerațională, neștiințifică a sportului de performanță îl prezintă pentru organismul uman. Spre deosebire de aceștia, sportivii antrenați sistematic, duși la forma sportivă și condiția fizică necesară, au reacții cardiovasculare și comportament funcțional normale, ba chiar cu o notă pozitivă în plus față de nesportivi.

În aceeași ordine de idei, trebuie notată și abandonarea bruscă a sportului de performanță, care duce frecvent la apariția supragreutății, a hipertensiunii arteriale sau duce chiar la ateroscleroză».

Vorbînd în continuare despre efectele favorabile ale practicării exercițiilor fizice, interlocutorul nostru subliniază: «Îmbinarea armonioasă a practicării sportului, atent îndrumată de specialiști, antrenori, medici, cu activitatea socială constituie o pirghie importantă în preocuparea statului nostru pentru formarea unui tineret sănătos, capabil de realizarea unor performanțe, de obținerea unor rezultate demne de condițiile care i s-au creat.»

«Viața modernă, cu toate binefăcătoarele ei daruri promovate de evoluția tehnicii, afirmă totuși tendința omului spre sedentarism. Aș putea spune că este o maladie a omului care trăiește în confortul citadin al zilelor

noastre. Ca și mușchii, creierul și întregul sistem nervos al unui organism uman au nevoie de activitate, de un exercițiu susținut.

Numai printr-o coordonare a tuturor funcționalităților se poate ajunge la acel echilibru fără de care organismul nu beneficiază de eficiența integrală a capacității sale.

Iată de ce nu încapă nici un fel de dubiu că echilibrul dintre efortul fizic și cel psihic trebuie susținut metodic și cel psihic trebuie susținut metodic și cel rațional — au fost cuvintele de început ale academicianului ARTHUR KREINDLER, medic emerit, directorul Institutului de neurologie al Academiei de științe medicale a Republicii Socialiste România.

«Ca om de știință, ca neurolog, combat sedentarismul și recomand exercițiul fizic adaptat fiecărei vârste.

În societatea noastră modernă, cu problemele ei complicate și variate, cu necesitatea unei tensiuni nervoase continue, sistemul nervos are nevoie de destindere, de ceea ce numim în limbaj curent relaxare.

Citadinul, intelectualul, oamenii muncii simt nevoia unor mișcări relaxatoare, compensatorii. Tineretul, mai ales tineretul din școli, din universități, din uzine devine tributari total efortului neuropsihic, dacă nu se bucură de aceste relaxări pe care le oferă exercițiul fizic și sportul.

Sînt convins că cea mai eficientă relaxare o oferă mișcarea fizică, viața în aer liber și aici intervine rolul de căpetenie al profesorilor de educație fizică, al antrenorilor și al instructorilor cărora le este încredințat cel mai valoros capital — sănătatea și aspirațiile spirituale ale omului.

Sînt convins că unul dintre mijloacele cele mai eficiente împotriva toxicomaniilor, inclusiv abuzul de alcool și tutun (care sînt și ele o formă de toxicomanie), o constituie practicarea sportului. Nu relaxarea prin intoxicarea organismului, ci relaxarea pozitivă, care aduce armonie în funcțiunile organismului, o întărire fiziologică și, în același timp, elementul distractiv.

Din păcate, cei mai mulți consideră încă sedentarismul drept o odihnă rațională, ceea ce este o greșeală dintre cele mai frecvente și, totodată, vătămătoare, profund dăunătoare capacității fizice și psihice a organismului. Numai o activitate sportivă dezvoltată pe exercițiul fizic rațional, organizat metodic și aplicat după preceptele științifice promovate de metodologia în materie, asigură odihna reconfortantă.

În familie, bunăoară, mentalitatea pentru sport se rezumă de cele mai multe ori la ceea ce oferă școala copilului-elev și tribuna stadionului cînd

predilecțiile nu se reduc la spectacolul televizat și de aici carența mentalității, orientarea către o convingere care lipsește sau nu este încă afirmată.

Ca medic, pot spune cu convingerea experienței mele de spital că exercițiile fizice au, după cum se știe, și un rol curativ în multe boli. Neurologii se preocupă de reabilitarea și recuperarea anumitor bolnavi cu leziuni ale sistemului nervos folosind exercițiul fizic al gimnasticii medicale drept unul dintre elementele terapeutice cu eficiențele unei arme active împotriva ravagiilor maladiilor și accidentelor vasculare.

Progresul gândirii și promovarea metodologiei trebuie să fie nu numai un antidot, ci de-a dreptul un adversar neînduplecat, un inamic ireductibil al sedentarismului combătut printr-o educație ce formează mentalitatea, ca și prin mișcarea fizică, cea care întretine climatul și mijlocul unor acțiuni pozitive întru sănătatea și moralul omului.»

Dacă în rândurile de mai sus am prezentat păreri ale unor recunoscuți specialiști care au făcut referiri directe la influențele educației fizice și sportului în sfera științelor biologice, în cele ce urmează vom prezenta unele aspecte ale activității sportive ce fac obiectul studiului altor științe.

Astfel, prof. univ. HENRI STAHL, președintele Secției de sociologie din cadrul Academiei de științe sociale și politice a Republicii Socialiste România, ne relatează că:

«Problema sportului poate fi studiată sociologic din trei puncte de vedere — sportul de performanță, sportul ca spectacol public și educația fizică, ca metodă generalizată de politică biologică și socială a unei națiuni. Gradul în care aceste probleme pot fi studiate «sociologic» diferă înțelegînd prin «sociologie» studiul fenomenelor sociale integrate în întreg contextul lor social.»

Dintre problemele enumerate, am ales cel de al treilea aspect, despre care prof. univ. Henri Stahl spune:

«Cea mai de seamă problemă pe care sportul o pune sociologului socratic este aceea a educației fizice de masă, importantă nu numai ca obiect de studiu științific, ci mai ales ca mijloc de acțiune socială. În complexul de aspecte care constituie ceea ce se numește «nivelul cultural al unei societăți», gradul în care sportul este practicat efectiv în masă constituie un indicator de prim rang, dar el trebuie fundamentat exclusiv pe principiile riguroase ale educației fizice.

Nu este vorba numai de efectele biologice, de dezvoltare și întreținere

a puterilor fizice, ce se pot obține prin practicarea zilnică a unor exerciții fizice raționale, efectuate individual, ci și de efectele sociale, în primul rînd morale, de dezvoltare a atitudinilor de solidaritate socială, străbătută de acel «fair-play», care se obțin prin practicarea în echipă a exercițiului fizic, cu rînduilele lui științifice, din care derivă sportul, ce fundamentează întreaga mișcare sub raport fizic, metodologic și sub raport spiritual.

Educația fizică și sportul de masă primesc o pondere cu totul deosebită, care poate constitui, evident, obiectul de cercetare și cîmpul de acțiune al unei întregi armate de «animatori culturali», mobilizați în slujba unor scopuri de cel mai viu interes: nu numai pentru obținerea unui nivel de sănătate ridicat, a unei mentalități de echipă sănătoase, dar pînă și efectele foarte tangibile și imediate în ridicarea productivității muncii, ca și la participarea activă și nemijlocită la sarcinile și îndatoririle cetățenești.»

Academicianul OCTAV ONICESCU, matematician de renume mondial, fost rector al Academiei naționale de educație fizică, pasionat susținător al plimbărilor în aer liber, făcînd o paralelă între educație fizică, sport și studiul științelor exacte, arată că:

«Mișcările corpului omenesc, toată structura osoasă și musculară sînt conduse de reguli mecanice formulate matematic; viteza — foarte importantă în sport — este un concept matematic, mecanic; manevrarea greutăților nu ne îndepărtează prea mult de cele mai înaintate elemente ale mecanicii și matematicii de azi; principiul relativității este strîns legat de activitatea motrică, de cele mai simple mișcări ale corpului omenesc sau ale celorlalte corpuri.»

Abordînd tema locului educației fizice în societatea viitoare, academicianul Onicescu subliniază:

«Una dintre problemele mari ale societății viitoare va fi ocuparea timpului liber. Mecanizarea rapidă, vertiginosă, a industriilor și a activităților practice va duce, în mod fatal, la foarte mult timp liber pentru fiecare om. Întrebuințarea lui este, pentru mulți oameni, o problemă care necesită un înalt grad de stăpînire a conduitei proprii persoane, iar pentru foarte mulți este o chestiune ce privește mai cu seamă organizarea societății. Printre aceste forme de organizare a petrecerii timpului liber, sportul este la îndemîna a foarte mulți oameni, dar nu sportul de privitor, ci sportul efectiv, în care persoana fizică și morală este angrenată direct.

În epoca modernă și mai ales în cea a viitorului, pentru persoanele ale că-

ror preocupări principale sînt de natură intelectuală, cele mai accesibile căi de practicare a exercițiilor fizice și sportului sînt, după părerea mea, programe de mișcări executate în casă, științific alcătuite, ținînd seamă de vîrstă și starea generală; apoi, alergări în curte, prin împrejurimi și chiar în casă, gimnastică respiratorie, cît mai multe plimbări, mers rapid pe jos, excursii în afara localităților, înot și, dacă există condiții, călărie.»

Așadar, fenomenul sportiv, cu principală sa componentă — educația fizică, abordat sub o arie multiplă de manifes-

tări în viața contemporană, ne-a prilejuit prezentarea opiniilor unor renumiți oameni de știință, care și-au formulat păreri de pe pozițiile unei duble calități: de savanți în domeniul respectiv și de iubitori și susținători ai educației fizice și sportului.

Din argumentația fiecăruia în parte, și a tuturor în ansamblu, reiese clar că educația fizică și sportul reprezintă o necesitate stringentă, de fiecare zi, a fiecărui cetățean, indiferent de sex, vîrstă sau profesie.

De asemenea, se afirmă de pe poziții științifice că exercitiul fizic face parte din arsenalul de combatere a noxelor

vieții contemporane, de prevenire, menținere și întărire a sănătății, precum și faptul că el reprezintă unul dintre principalele mijloace de luptă împotriva unora dintre cele mai răspindite maladii ale timpurilor noastre.

Ce-am putea adăuga? Poate doar câteva complexe de exerciții fizice, recomandate de specialiști în materie și pe care le-am dori incluse în agenda dv., stimați cititori.

**ELENA DOBINCĂ
MIHAIL VESA**

COMPLEXE DE EXERCIȚII

PENTRU AFECȚIUNI NERVOASE FUNCȚIONALE

Acest complex se bazează pe acțiunea concomitentă a exercițiilor fizice atît asupra sferei psihice, cît și asupra celei somatice.

Se va urmări crearea unei dispoziții liniștite, echilibrate, cu câștigarea siguranței în forțele proprii, devierea atenției de la excitații negative și ridicarea tonusului emoțional. Exercițiile pe care le prezentăm sînt indicate pentru persoanele cu excitabilitate crescută, precum și celor ce prezintă fenomene de astenie.

1. Mers, mers pe vîrfuri, pe călcîie, mers cu fandare la fiecare pas, mers cu arcuire, mers lateral cu pas încrucișat.

2. Alergare variată: cu ridicarea genunchilor la piept, cu atingerea șezutei cu călcîiele, alergare laterală — spre stînga și spre dreapta.

3. Pe spate culcat, brațele lateral: Îndoirea genunchiului stîng pe abdomen (1), aducerea genunchiului drept (2), ridicarea ambelor picioare la verticală (3), coborîrea la sol cu genunchii întinși (4). Se repetă cu inversarea îndoirii genunchilor.

4. Pe genunchi, sprijin pe palme: ridicarea brașului drept și a piciorului stîng, cu arcuire (1, 2, 3), revenire (4). Idem cu brațul stîng și piciorul drept.

5. Stînd în fața unui scaun: urcarea pe scaun, cu sau fără sprijin și coborîre. Sprijin cu piciorul stîng, apoi cu dreptul.

6. Mers pe vîrfuri, cu mișcări ample de respirație.

Ritmul execuției acestor exerciții va fi lent, convenabil fiecăruia, fiind urmate de mișcări de respirație (inspirație profundă și expirație forțată).

PENTRU INSUFICIENTĂ RESPIRATORIE

Scopul și caracterul acestor exerciții este de reeducare a respirației, dezvoltarea generală, prevenirea și combaterea aderențelor, îmbunătățirea mecanismelor regulatorii ale respirației, cu repercusiuni directe în ameliorarea funcției cardiovasculare și a sistemului nervos central.

1. Mers obișnuit, pe vîrfuri, cu mîinile la ceafă și inspirație amplă, expirație forțată, ușoară alergare cu genunchii la piept.

2. Mers fandat, la fiecare pas ducerea brațelor lateral (arcuire) și inspirație (1, 2), aplecarea pieptului pe genunchi, expirație (3), ridicare (4) și fandare pe celălalt picior.

3. Pe spate culcat, brațele întinse deasupra capului: ridicarea în șezînd, cu genunchii îndoși și stringerea genunchilor (expirație forțată) — (1, 2), revenire pe spate cu inspirație și relaxare (3, 4).

4. Pe scaun șezînd, brațele pe speteaza scaunului: inspirație pe timpul 1 (1), adăugăm două inspirații (2, 3), blocăm respirația patru timpi, ducerea brațelor pe coapse cu aplecarea trunchiului, expirație prelungă, forțată (8). Din aceeași poziție: se execută inspirație pe patru timpi și expirație pe următorii patru timpi.

5. Depărtat stînd, mîinile pe șolduri: ducerea coatelor mult înapoi cu inspirație pe patru timpi, blocarea respirației patru timpi, aducerea coatelor mult în fața cu expirație pe patru timpi.

6. Mers liniștit cu mișcări de relaxare și respirație normală.

Programul de gimnastică se execută în camere bine aerisite în fața ferestrei deschise, pe timp favorabil.

PENTRU COMBATAREA OBEZITĂȚII

Exercițiile care urmează sînt indicate pentru combaterea efectelor survenite în urma vieții sedentare și de contribuie la dislocarea straturilor adipoase, asigurînd dezvoltarea și menținerea armonioasă a corpului.

1. Mers și alergare variate: cu ridicarea genunchilor la piept, cu ducerea călcîielor la șezută, alergare cu pas săltat, cu pas sărit, cu picioarele întinse înainte sau înapoi (alergarea se poate efectua pe loc, în fața oglinzii).

2. Depărtat stînd, mîinile pe șolduri: Îndoirea laterală a trunchiului, cu arcuire (stînga, dreapta), rotarea trunchiului pe un ax vertical de la stînga la dreapta și invers.

3. Stînd, brațele oblic înainte: ridicarea piciorului drept cu genunchiul întins la mîna stîngă și invers (1), revenire (2).

4. Înotul pe uscat: tirire pe abdomen.

5. Tirire: pe spate culcat, brațele lateral, alunecare pe șolduri și abdomen (stînga și dreapta).

6. Gen-flexiuni din poziția stînd, cu brațele libere pe lîngă corp; trunchiul rămîne drept.

7. Pe spate culcat, mîinile pe lîngă corp: Îndoirea ambilor genunchi pe abdomen (1), ridicarea picioarelor la verticală (2), coborîrea picioarelor în poziția inițială, cu genunchii întinși (3, 4).

8. Pe genunchi, șezută pe călcîie, sprijin pe palme: ducerea corpului înainte culcat (1), revenire (2). În timpul execuției nu se deplasează de pe dușumea nici palmele, nici genunchii.

9. Flotări.

10. Mers liniștit cu mișcări de relaxare și respirație.

În prima săptămîină, execuțiile recomandate vor fi executate în ritm moderat. În săptămîina a doua, numărul repetărilor crește cu 4—6 execuții, iar în continuare, repetarea exercițiilor crește în funcție de acomodarea organismului la efortul solicitat de aceste exerciții.

PENTRU AFECȚIUNILE APARATULUI CARDIOVASCULAR — VARICE —

Acest complex se adresează îmbunătățirii circulației de întoarcere, înlăturarea stazei limfatice, stimularea circulației colaterale etc.

1. Mers obișnuit pe vîrfuri, pe călcîie, cu genunchii la piept, alergare ușoară cu genunchii sus, cu călcîiele la șezută.

2. Pe spate culcat, cu picioarele ridicate la verticală, sprijinite (la masă, dulap, perete etc.).

3. Pe spate culcat, brațele pe lîngă corp: ridicarea picioarelor la verticală și scuturarea mușchilor, imitarea mersului cu bicicleta (obișnuit și în sens invers).

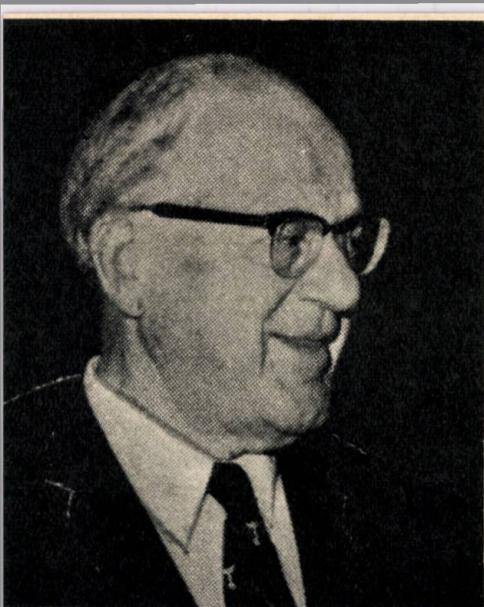
4. Stînd pe masă, cu picioarele suspendate: balansarea înainte și înapoi, rotări spre interior și exterior, scuturări.

5. Pe spate culcat: picioarele sprijinite pe scaun, masă, perete etc. — mișcări de relaxare timp de un minut.

6. Mers cu respirație și scuturarea membrelor inferioare pentru relaxare și revenire.

Exercițiile vor fi executate zilnic, fiind intercalate cu exerciții de respirație și masaj aplicat pe membrele inferioare. Se va avea grijă ca masajul aplicat să nu fie prea violent în regiunea varicelor.

Varicele nu se vindecă dacă persistă obezitatea, congestia hepatică, astmul sau orice alt sindrom care are direct sau indirect influență asupra circulației de întoarcere.

SCHIMB DE ȘTAFETĂ

După cum se știe, **AVERRY BRUNDAGE** — președinte al Comitetului Internațional Olimpic din anul 1952 — a fost ales la München președintele de onoare pe viață al înaltului for olimpic. El a predat ștafeta lordului **MICHAEL KILLANIN**.

Cum va face față noul președinte al C.I.O. marilor probleme cu care este confruntată mișcarea olimpică mondială contemporană? Iată o întrebare la ordinea zilei.

AGENȚIA DE PUBLICITATE

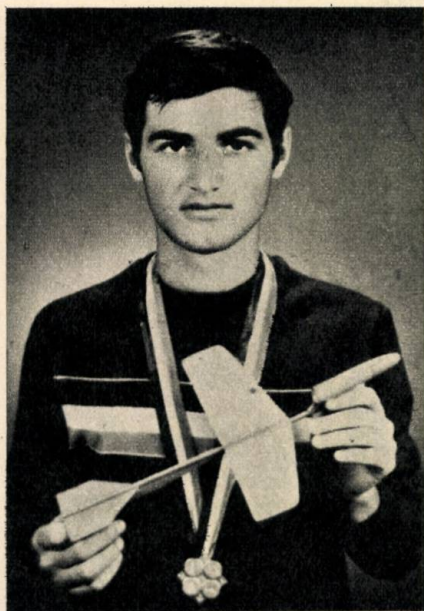

Reclama eficientă în

CONTEMPORANUL
ELÔRE
NEUR WEG,
SPORTUL,
PROBLEME ECONOMICE,
FLACĂRA,
CINEMA,
TEATRUL,
COMERȚUL SOCIALIST
AUTOTURISM

și alte 57 de publicații
administrare de I.S.I.A.P.

I.S.I.A.P.
str. Visarion nr. 6
București
Sector 1
Telef.: 11.26.82

Studentul CAZACIO DANIEL, câteva clipe după cucerirea titlului de campion național la rachetomodelism, cu o performanță care a depășit recordul mondial de durată la categoria 5 Newton. sec. rachetoplane: 05 min. 26 sec. (vechiul record: 02' 04'', George M. Pantalos Ohio — S.U.A.)

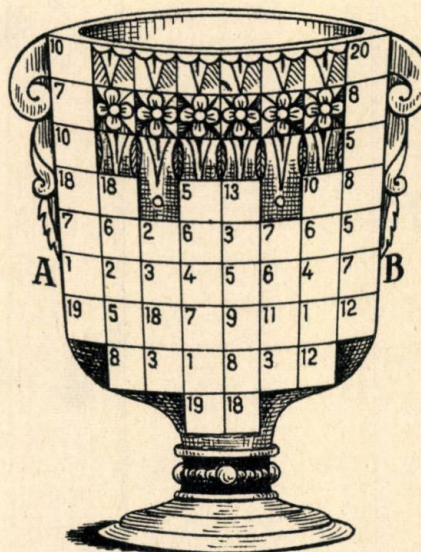
Miine voi fi pilot. Nu mă credeți?

CUPA... CUPELOR

— ARTIMOGRIF —

Înlocuind numerele cu litere (unde se repetă numărul se repetă și litera) veți obține pe orizontala A—B noțiunea care însumează disciplinele practicate de om, iar pe verticale câteva dintre aceste manifestări de destindere și perfecționare fizică.

I.P.

FOTBAL

Foto: S. BAKCSY

Fotbalul

à la MINULESCU

Ce-i fotbalul?
Un dor nestins
Ce te subjugă ca pe-un sclav
Cînd nu îl vezi, ești gras bolnav
Iar dacă-l vezi începi să țipi
Să stringi din dinți, din pumni, să gemi
Să rîzi sardonice sau să plîngi
Ca un copil înnebunit
De-o jucărie cu claxon

Ce-i fotbalul?
Eternul ghem
De zîmbet, geamăt, țipăt, nervi
Îngemănate-ntr-un „balon”
Ce zboară între două porți
De vis, de dor sau de... blestem

Este iubită ce te minte
Cînd totul orei să-i dăruiești
Și-ți taie calea
Și te-alintă
Cînd juri, decise s-o părăsești
Și s-o arunci
În adîncimea uitării fără de cuprins
Dar jurămintele le uiți
Cu o candoare de copil
Și-n ceasul grav al... întîlnirii
Te duci din nou pe stadion
Te duci învins
Te duci umil
Jurînd că-i pentru cea din urmă oară
Că-n zi de meci ai să te-noui
Într-un ospiciu sau spital
Și cheia ai s-o zîrli pe geam...
Dar jurămintele le uiți
Cu o candoare de copil

Fiindcă „E!”
E „sportul-rege” Mii de sclavi
De pretutindeni i se-nchină
E fotbalul! Eternul ghem
De zîmbet, geamăt, țipăt, nervi
Îngemănate-ntr-un balon
Ce zboară între două porți
De vis, de dor sau de... blestem.

S. NORAN

Numai cronicar de fotbal să nu fii!..

— SCHIȚĂ UMORISTICĂ —

de MIRCEA COSTEA

Visul meu dintotdeauna a fost să mă fac cronicar de fotbal. Cu dorința aceasta m-am angajat cu... în sfîrșit, cu ani în urmă în redacție.

De ce tocmai de fotbal? Cum? Dumneavoastră mă întrebați una ca asta? Tocmai dumneavoastră, care cînd luați ziarul dimineața și-l băgați în sertarul din mijloc, îl împăturiți cu pagina de fotbal în sus?! Spuneți drept, ați început vreodată, luna, lectura cu rubrica de natație? Păi vedeți?! Că poți scrie natație sau volei, schi, mă

rog, orice alt sport vreți dv., dar nu te cunoaște lumea ca atunci când scrii fotbal.

Ah fotbalul! Regele sporturilor!

Pe urmă, un material de nație poate sări oricând din pagină, dacă seara chiar, în tipografie, vine un material important. De fotbal, spre exemplu. Dar să sară o știre de fotbal din pagină, asta nu s-a mai pomenit! V-o spun eu, uitați-vă la mine, om cu păr alb în cap.

D-aia visul meu dintotdeauna a fost să scriu fotbal, să fiu și eu cineva, să mă laude cititorul că am scris bine sau... dimpotrivă, că n-am văzut hențul pe care l-au văzut și cei de la peluza din partea opusă. Că se spune că a zis... a zis... în sfârșit, cineva mare, un savant... sau împărat, ori așa ceva, că ajungi celebru și dacă te laudă lumea și dacă... dimpotrivă!

Când am intrat în redacție, am trecut, firește, prin „purgatoriu”, adică prin secția „corespondenți și scrisori”. Am trecut, un fel de a zice, că acolo am rămas, în timp ce alți colegi, mai tineri, duși au fost la secțiile tehnice, la... ei da, la fotbal! Tot ce-am reușit să obțin a fost să fac clasamentele de fotbal, duminică seara. Pe acestea nu se bate nimeni. Nici nu sînt plătite cine știe ce și alergii prin redacție, pe la telefoane, după rezultate, pină leșini. De A, de B, de C. Și acestea din urmă pe serii... Dar dacă corespondentul de la Buhuși sau de la Dej a avut o cumetrie în familie sau a căzut omul de gripă și nu a transmis nici măcar un rezultat sec, te-a văzut Maica Precista! Nu poți încheia clasamentul și te mănîncă secretarul de redacție, că-l ții pe loc cu tipografia.

Iar dacă cumva greșești — că deh, om ești! — la adunat puzderia de goluri și de puncte și scoți o echipă pe un loc mai sus sau mai jos, apai să te ții! Curg scrisorile de la supporterii echipei respective (sau de la alții) de nu te mai spală toată apa Dimboviței...

M-am tot dat eu pe lingă șeful rubricii de fotbal, n-am purtat atent cu el de ziua numelui, a nașterii, a căsătoriei, dar... nimic! E drept că între timp s-au și schimbat vreo 3-4...

Cînd a fost cu epidemia aia de gripă, mă tot interesam de sănătatea băieților, dacă va fi nevoie să-l înlocuiesc pe vreun cronicar de fotbal... Dar ei, nimic! Ca piatra, dom'le! Cei de la șah, de la judo, de la volei și baschet au zăcut pe rînd. Fotbaliștii, cum zic, că piatra!

Drept să vă spun, mă simțeam nedreptățit de soartă. Eram ca un actor — dublură care așteaptă ca mortul colacul absenței maestrului, să poată pași, în sfârșit, în scenă...

Și cînd credeam eu că e gata-gata, ce să vedeți?! M-a picnit o gripă de mai mare dragul. Cu febră mare, cu aiureli. Ce mai! Gripă d-aia răzbită. Noroc că era simbătă spre duminică, așa că aveam timp să trec de perioada critică și să mă duc să-mi fac clasamentele mele pentru ediția de luni.

Cînd, ce să vedeți?! Sună telefonul și la celălalt capăt al firului, să nu-mi cred urechilor, chiar redactorul șef în persoană...

— Marinescule — zice — iartă-mă de deranj, dar vreau să te rog să te duci miine pe „23 August” să scrii cronică „derbyului”. I-a născut soția lui Blănuș și orele de vizită coincid cu meciul. Așa că, dacă n-ai nimic împotrivă...

N-am știut cum să-i mulțumesc și dintr-o înghițitură am mai luat un pumn de aspirine, să mă pun repede pe picioare.

Era ocazia supremă! Puteam s-o ratez? Visul vieții mele...

M-am dus la stadion cu un ceas mai devreme, că s-a mirat și Topșa, ala care ține ordinea la „masa presei”. Mi-am ales cel mai bun loc (știți, de la jumătate spre

dreapta nu vezi nimic, din cauza grilajului) mi-am rînduit carnetelul, ceasul, creioanele negre și colorate, guma și un binoclu puternic, împrumutat de la un unchi fost... bătrîn „lup de mare”.

Numai de-ar fi un joc ca lumea, fără „probleme”, îmi ziceam în gînd.

Și-a fost un joc, vai de suflet de român!... Aștepti un an de zile un derby din asta, vine lume luminată, de nu mai ai unde să arunci un ac și cînd coloz?... Scandalos, nu altceva. Cu cotonoage, cu mingi date prin plopi, cu decizii inverse... Ce mai vorbă, orice, în afară de fotbal!... Cum s-ar descurca alți cronicari în situații d-astea? Și n-am luat măcar tranzistorul, să mai trag cu urechea la Mărășanu, că el le vede, le știe, că e de mult pe stadioane... Dar așa, fără un punct de sprijin, numai eu cu carnetul și cu creioanele mele!

Am dat să trag cu ochiul spre nea Jenică Barbu și spre Fănuș Neagu, să-i văd cum reacționează la tîmbălăul din teren. Ei, ași! Ți-ai găsit! Ei, de git, mincau frățeste fondante din cutia lui Guță Băieșu și făceau haz cît îi țineau inimile. Dar pareă poți să te inspiri după ei? Că-i știe toată lumea că țin cu „gărăzii”.

Mi-aruncă ochii spre locul unde stătea redactorul șef. Că, vorba aia, de-acolo vine... piinea și cuțitul. Dar el, cronicar vechi, trăgea din țigară cu filtru și nu i se clintea o cută pe obraz...

Dracul m-a pus? Nu puteam să-i spun că am gripă? Deși... cum ziceam, norocul nu-ți suride de două ori...

Poate că o să mă întrebați că, la urma-urmei, de ce mă frîmîntam atît? Păi bine, oameni buni, credeți că o cronică de fotbal se scrie așa, cum ai sorbi o cafeluță „seurtă” la Unic? Păi aici trebuie să ții seama de niște lucruri, nu?

Credeți că totul e să notezi minutul și golul sau ce s-a mai întîmplat? Ei bine, pe astea le aveam. Și încă altele pe deasupra... Dar cum „faci” cronică? Asta e!

Așa că, în drum spre redacție, mi-am făcut socotelile mele. Eu cronică de fotbal n-am mai scris. Una la mină. Apoi, e vorba de meciul-meciurilor, de „derby”, mă înțelegeți? Și dacă-i vine chef șefului rubricii de fotbal s-o citească, să vadă cum am scris-o?

Vreasăziec, dacă s-o pune problema, șeful rubricii a făcut sport, ca ostaș în termen, la Dinamo. A jucat pare-mi-se și fotbal, la juniorii lui Dinamo. Asta e bine, că Dinamo a bătut. Dar cum a bătut? Ca vai de lume! Iar faulturi... ia să vedem în carnetel... Oho! Are cu 10 mai multe ca Steaua, dintre care și o gleză făcută arșice. Bine, bine, dar a bătut, nu? Așa că învingătorului îi mai ierți, nu? O s-o dau pe „joc bărbătesc, întrecînd adesea... sau, nu... pe alocuri limitele permise”. Cred că... o să meargă! O să meargă la secretarul general de redacție. Dacă-și aruncă și el un ochi pe file, înainte de le dă drumul? Nu mai ține cu „pe alocuri” și cu „bărbătesc”, că el a făcut armata la Steaua și... Și are și el dreptate că, la drept vorbind, nu ai de la Steaua au dat tonul... Hai să zicem că o dau pe Steaua! La drept vorbind, secretarul general de redacție e mai mare ca șeful de rubrică și nici nu se schimbă așa de des ca acesta din urmă. Ce mai! O să scriu că brutalitățile au început de la „băieții din Ștefan cel Mare” și... și o să dau peste redactorul șef-adjunct de servicii pe număr care... da, care a fost ultima dată în deplasare cu Dinamo. El e băiat bun, principal, nu e vorbă, dar într-un turneu de două săptămîni te legi sufletește, nu-i așa, de oameni. Și nu e exclus să-l aud zicînd, cu vorba lui blajină: „Păi se poate, frățioare? Tocmai dumneata, om cu experiență? Am crezut că vrei să mai scrii...” „Și, ce-i răspunzi? Că-n

fotbal nu e c-an atletism, să zicem. Adică să pui metrul să măsoari, ori ceasul și să zici gata, ăsta a sărit mai departe! Fotbalul e lucrul dracului. Te ia șeful cu „ce-o să zică opinia publică?“... Parcă la fotbal e una? Sint cel puțin două și oricum nemulțumești jumătate omenirea...

Cine dracu' m-a pus? Nu puteam să spun că sint bolnav? Ce mi-a trebuit așa o belea pe cap?

Deci o dau pe Dinamo? Uf! Mai bine scriam „Abatorul“ cu „Butoiul“, că și ăla e derby, dar la oraș, nu ca ăsta!... Și dac-o să vrea să vadă și șeful materialul? Nu cumva „merge“ și el cu careva din astea două? Nu zice el nimic, dar poți să știi ce e în sufletul omului? Ia stați nițel, că parcă l-am auzit eu odată, că-i zicea... cui îi zicea, măi frate?... În sfârșit, zicea cuiva cam așa: „Dar voi, de Dinamo ăsta nu vreți să vă mai ocupați? Că a pierdut așa, cu seninătate, la Spartak Trnava!“ Sau, nu, că Dinamo a bătut pe Trnava chiar în fief-ul ei, de nu s-a văzut... Nu, nu de Spartak era vorba. Și atunci, nici de Dinamo... Mi se pare că de Steaua zicea...

Uf! Să-l ia toți dracii de derby! Nu puteam să-i spun că sint bolnav? Uite unde duce lăcomia de glorie...

Și am simțit că mă ia o toropeală. Lucra gripa, fără îndoială, că mă trecea și o sudoare rece, așa... M-am lăsat pe pernele mașinii și am ațipit. M-am trezit într-un tirziu, zguduit de șofer. Zicea ceva de redacție. Aha! Că am ajuns la redacție...

Ba nu era șoferul. Era nevastă-mea.

— Ce faci? mi-a zis. Poți să te duci azi la redacție sau le dai telefon că ești bolnav?

Uite de ce spun eu că nu pot să sufăr gripa asta. Îți dai niște puseuri de căldură, că începi să aiurezi, om în toată firea ce te afli. Și te ia cind cu cald, cind cu frig. Și pînă nu-și face ea al ei, nu te lasă...

M-am dus la redacție, ca unul care n-a lipsit o zi de la servici. Cind am luat rezultatul meciului-derby mi-am aruncat ochii, contrar obișnuinței, pe primele rinduri ale cronicii. Fusese un meci splendid, pe care Blănaru îl lăuda pe trei coloane.

Și orele de vizită la maternitate? Ce maternitate? Că Blănaru mai are un an pînă să iasă la pensie și e tot neînsurat...

Gripa, bat-o pustia s-o bată!...

RAID CICLIST ARGENTINA - ROMÂNIA

Fotografia alăturată datează din al treilea deceniu al secolului nostru și ne înfățișează doi bicicliști români care au efectuat în acea perioadă un raid ciclist inedit: „Argentina-România“. Realizatorii acestei curse pe biciclete sînt Nicolae Beu, din comuna Apoldul de Jos și Alexandru Mărginean, din comuna Cunța, ambele în județul Sibiu.

Cei doi săteni au străbătut mii de kilometri pe traseul: Argentina (Rosario, Santa Fé, Buenos Aires) — Uruguay — Brazilia, (Rio Grande do Sul, Parana, Santa Carina, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais, Bahia, Pernambuco) — Portugalia — Spania — Franța — Elveția — Austria — Ungaria — România.

M. P.

Sportul cu arma de vânătoare de la Pontul Euxin la Vîrful Omul

VĂ PROPUNEM O „EXCURSIE” VÎNĂTOREASCĂ ÎN
DELTA DUNĂRII ● PRILEJ DE ODIHNĂ ÎN CÎMPIILE
DUNĂRENE ● ANTRENAMENTE VÎNĂTOREȘTI PE DEALURI
ȘI COLINE ● MUNTELE — ÎNCERCAREA CEA MAI GREA
A VÎNĂTORULUI...

Delta Dunării — paradisul vînătorilor, dar și al păsărilor de baltă. Vînătorii le caută aici, atîta vreme, cît ele țin afișul: 15 august — 1 martie. Și se prezintă, ca într-un balet, cu aplauze la scenă deschisă, timp de mai bine de șase luni, cu totul. Pe lîngă speciile de vînat de baltă care solicită măiestrie de trăgător, se adaugă cele venite din Nord (toamna) sau din Sud (primăvara) și nu-i ajung omului, vînător și bun trăgător, două sute de cartușe pe zi. Asta, probabil, din cauza faptului că el citește pe albastrul cerului zeci și sute de mii de siluete de zburătoare, din peste 300 de specii care de care trecînd mai repede și risipindu-i muniția. Aici nu-i vorba de lăcomie. Este vorba mai adeseori de faima lui de vînător, de îndemînarea lui, de trofeele pe care le va înfățișa seara, la cabană, tovarășilor lui de vînătoare. Trebuie știut că fiecare dintre tovarășii lui de vînătoare a plecat dimineața în zori în alt loc, cu lotca altui lipovean (numai de acesta știut) și nu dibăcia sau bogăția de informații a lipoveanului contează, ci numărul de cartușe trase (dacă nu cumva respectivul și-a mai strecurat prin buzunare alte cîteva zeci de cartușe) și „bucetetele” de rațe aduse la cabană. Oricum ar fi, judecata tovarășilor de vînătoare este crudă: dacă n-ai adus cel puțin o rață la trei cartușe trase, din priviri aceștia ți-o spun că n-ai ce căuta la vînătoare de rațe. Chiar și rațele sălbatice pretind spirit sportiv: priceperea în tirul cu arma de vînătoare. Altfel, probabil, dacă rațele sălbatice ar avea cît de puțină minte, ar ajunge la concluzia paradoxală că este etic ca ele să fie doborîte, dar este o crimă să fie doar rănite, ca după aceea să moară în chinuri. Să fim oameni! Și, tot în această ordine de idei, de reținut: nu trageți cu cartușe încărcate cu alicie mai mici de 2,5 mm, nu trageți la distanțe mai mari de 35 m și nu trageți în păsări dacă nu știți cărei specii aparțin...

★

La cîmpie, de cum a dat colțul ierbii și s-a îndulcit timpul, apar sumedenie de păsări. N-avem voie să le vînam. Odată cu aprilie începe vînătoria la dropii. Au mai rămas

puține, în numai acest colț al Europei. Mai pot fi împușcați, doar cu glonț, dropioli înfoiați (din care cauză, probabil, li se mai zice „mitropoliți”), dar numai în baza unei autorizații speciale.

Vremea trece însă și vine 15 august. Și atunci, să te ții: s-a deschis vînătoria la prepelițe și la porumbei sălbatici, la rațe și gîște sălbatice (pe care nu le-ai uitat din februarie trecut!) și iarăși va trebui să vă „subțiați” într-un fel sau altul bugetul (știți dumneavoastră cum) pentru a vă procura suficiente cartușe...

Prilejuri de tras veți avea destule. O zi de vînătoare la prepelițe „mănîncă” cel puțin două cartușiere pline; o zi la porumbei sălbatici mănîncă patru. Un sfat: nu confundați porumbei sălbatici cu cei domestici sau cu cei călători. Aceștia din urmă sînt deosebit de dăunători pentru bugetul dv. Nu, nu-i vorba de cartușul tras asupra lui, ci de faptul că el are ceea ce se numește „Pedigree”. Și un „pedigree” cu smîntînă este mult mai scump la noi decît pe Riviera...

Pe urmă însă, vine toamna, cu culesul porumbului, cu culesul strugurilor, cu făcutul vinului și cu iepurii. Atunci fiecare vînător coboară pușca din cui. Și măcar că n-ar vrea să se laude către nimeni, dar tot va trebui să ducă, unuia sau altuia, cîte un iepure, împușcat numai de el! Pe aceștia cu „obligații” îi sfătuim să tragă la vînătorile de la pădure cu alicie de 3 mm, iar la cîmp cu 4 mm. Nu de altceva, dar să reușească să se achite de aceste obligații....

★

La dealuri și coline, vînătoria se diversifică: sitari — primăvara sau toamna, pîndă la vizuina vulpii, la cea a viezurelui, mai spre toamnă, pîndă sau dibuit la căprior etc. etc.

Toate acestea sînt genuri și moduri de vînătoare ce nu pot fi elucidate în cîteva rînduri. Dar iată cîte ceva despre fiecare...

Pasajul de sitari începe primăvara într-un sfîrșit de martie destul de umed dar cald, ajunge în aprilie la apogeu și dispare cam la două-trei săptămîni după apariție; dacă umezeala

(ploile) întîrzie, întîrzie și sitarii. Căutații în lunci și zăvoale cu tufe și în păduri cu subarboret, dar neapărat în locuri umede. Și neapărat cu un bun cîine de vînătoare. În rest — alice de 2 mm în cartușe și ceva antrenament de tir.

În ceea ce privește vînătoreea la vulpi și viezuri, sînt necesare două lucruri: buna cunoaștere a terenului (a vizuinilor!) și răbdare! Seara sau dimineața, venind din vreme, puteți surprinde sălbăticiunea venind (dimineața) sau plecînd (seara) întotdeauna pe lumină puțînă — și, de aceea trebuie să cunoașteți foarte bine locul vizuinilor. De obicei, aceste sălbăticiuni au mai multe „guri” de intrare și ieșire; dacă le astupați cu foi de ziar, gurile, în afară de una, vor veni acolo unde le așteptați. Apoi, tirul cu alice (4 mm), de la 30 m distanță, nu mai este o problemă. Și, după aceea, un guler de vulpel... Dar totul este o problemă de răbdare...

★

Muntele. Cerb, urs, capră neagră? Aici se poate spune: „Mulți chemați — puțîni aleși!” Nu oricine se încumetă să urce la munte spre aceste sălbăticiuni și nu toți cei care urcă coboară cu trofeul dorit.

La vînătoare de cerb mergi în toamnă, la nunta lor, a cerbilor, în crugul lui septembrie sau începutul lui octombrie. Atunci înnebunesc cerbii și doar ciutele lor îi mai apără de primejdia vînătorului sau, mai rar, a lupului. Dacă știi a urca și a merge după muget de cerb, truda îți va fi răsplătită. Ca doi gladiatori cerbi își vor disputa, la loc deschis, într-o poiană, dreptul ancestral de a stăpîni — în cazul lor — ciutele, cîrdule de ciute. Spre deosebire de luptele gladiatorilor, la cerbi, de cele mai multe ori învinsul pleacă. Rănit dar pleacă. Nu știi dacă este aceasta spre lauda învinsului sau spre rușinea lui, dar se pare că „soluția” este mai puțîn crudă ca la romanii. Dar, vînătorul care surprinde — dacă se pricepe să o surprindă — nu numai că nu va ridica arma să-l împuște pe cel mai puternic, pe învingător (acesta avînd de obicei trofeul cel mai valoros) ci îl va cruța și nu va uita cele văzute, cîte zile va avea...

Pînă la urmă însă vînătorul de cerbi, după ce a petrecut o săptămînă în munte (oricare vînător de cerbi își rezervă măcar o săptămînă din concendiu pentru munte — indiferent de condițiile matrimoniale!) coboară purtînd pe umeri un trofeu. A ascultat seara și în zori boncănitul cerbilor, a urmărit rivalii, i-a deslușit pe cei puternici de cei bîcșnici și le-a luat urma. A mers ceasuri întregi cu pași de indian, i-a văzut prin lentilele binocului și, în final, a apăsat pe trăgaciul carabinei. Și, acasă, în seri tîrzii și liniștite, cu ochii rătăcind printre ramurile trofeului de cerb pus pe perete, respiră adeseori mirosul rășinii de brad și al cetinilor, îl încearcă osteneala urcușului și parcă nevoia de a-și reține respirația, ca atunci cînd a fost nevoie să apese pe trăgaci...

★

Nu știi în ce măsură este adevărat, dar vînătorii susțin că vînătoreea de capre negre este o probă mai complexă decît decatlonul clasic. Am reținut cîteva probe la care sînt supuși ei de fiecare dată: marș, alpinism, orientare în teren, rezistență la cățărare, camuflare, știința căderii, imitarea țapului negru sau caprei care umblă peste țancuri, șuieratul țapului, aprecierea distanțelor între două creste, tirul la distanță, aprecierea trofeului căutat, recuperarea piesei căzute — și deci, a trofeului. Și încă multe altele. În orice caz, o vînătoare de capre negre lasă urme adînci în viața oricărui vînător care s-a încumetat la aceasta...

★

Noi nu avem lei sau tigri, dar vînătorul doritor de senzații asemănătoare se poate aventura la o vînătoare de urs. Întîmplător, chiar autorul a... pățit-o. Eram în concediu, undeva

la munte. Plecasem și cu pușca de vînătoare. Ajuns la o stîină unde am fost găzduit, ciobanii n-au pregetat să-mi spună că un urs le prăpădește măcar o oaie, dacă nu două, în fiecare noapte.

— Cum? Cînd? m-am grozăvit.

— Păi, cum se întunecă, ursul vine... au răspuns ciobanii.

— Pe unde vine?

— Pe aici...

— Bine! Stingeti focul, închideți oile și vacile în țarc, închideți cîinii în stîină, dar lăsați măgarul legat de copacul acela... am hotărît. Tocmai răsărea luna și planul mi se părea bun; puteam să văd cînd vine dihania... Și va veni precis să atace măgarul!

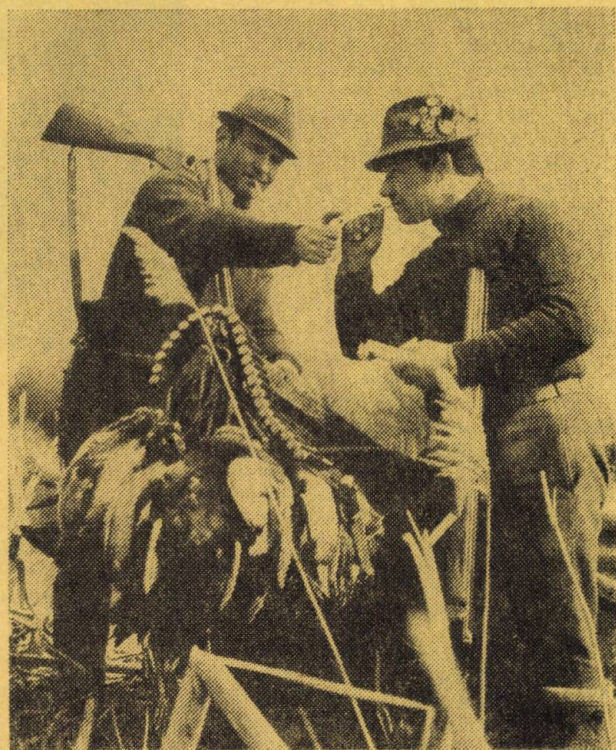
Ciobanii au procedat întocmai. Numai ursul nu a procedat la fel...

La o vreme, am auzit cîinii schelălăind în stîină. Era sernnal de alarmă! Poiana — luminată lună, dar... nimic! Aud în spate călcătură grea, simțeam cum vibra pămîntul sub pași grei. Atunci mi s-a făcut frică. Nu de altceva, dar priveam spre negrul pădurii din spate și nu vedeam nimic. N-am făcut, totuși, nici o mișcare (un lucru extrem de greu de realizat!) pînă cînd n-am auzit un fel de sforăit aproape. Nu știu cînd m-am răsucit pe picioare și cum am plasat focul într-o țintă, destul de mare de altfel. Ursul lovit a răcnit atunci înfiorător. S-au speriat într-atîta ciobanii încît au dat drumul cîinilor din stîină și au ieșit cu făclii și lemne aprinse. La lumina făclilor am văzut o namilă de urs căzut, cu colții înfipti într-un brădui gros, cît piciorul unui om. Și se pare că brăduiul acela n-a rămas sănătos.

N-avem lei, n-avem tigri dar, dacă vreți, avem o „compensație” — ursul. Încercați.

ILIE CÂRCIU

Bogată recoltă de rațe sălbatice

250000 km pe bicicletă

La 62 de ani, TÂNASE IGNAT este încă tânăr. Îi menține vigoarea, vioiciunea, o sănătate robustă, sportul, ciclismul—mai exact, cicloturismul—pe care îl practică și acum cu aceeași voluptate ca și în urmă cu decenii. O jumătate de veac dedicată sportului pe două roți. Merită să fie cunoscută viața acestui om care a îndrăgit din toate fibrele lui sportul.

— De cînd mă pasionează exercițiul fizic?... Păi, cam de cînd am început să merg pe picioare! De cînd mă știu am alergat, am jucat fotbal, la mine în cartier, pe Plevnei, dar m-a cucerit bicicleta. Toate gîndurile mele zburau către această mașină pe două roți, de fapt un miraj pentru toți copiii de ieri și de azi. Prin 1916 făcusem rost de o bicicletă pliantă, pe care încătam cu ora. Îmi amintesc bine, era mai mult un hîrb, aveam pene de cauciuc aproape în fiecare zi. Dar ce conta la vîrsta copilăriei?...

— Și adevărata vocație pentru ciclism?

— Prin 1923, după ce l-am cunoscut pe Nicolae Crihălmeanu, muncitor la C.F.R. unde lucrase o viață și tata. Crihălmeanu era cineva în ciclismul acelor ani, cîștigător al „Turului Munteniei”. El mi-a dat primele îndrumări și, să o spun deschis, m-a molipsit de-a-binelea: nu concepeam ca în timpul meu liber să fac altceva decît să merg pe bicicletă. Crihălmeanu m-a înscris apoi la Grioița, în secția de ciclism; în compania lui am făcut primele alergări. Alergam de obicei pe parcursul dintre Arcul de Triumf și pădurea Băneasa. Apoi, cam din 1930, participam la cursele organizate cu plecarea din fața fostului garaj Leonida, de pe șoseaua Jianu. Era în

zona aceea o porțiune de asfalt și noi, cicliștii, am pus pur și simplu stăpînire pe ea...

— Cu Tânase Ignat, amatorul de cicloturism, cînd vom lua cunoștință?

— Tot prin 1930. Am alergat într-un concurs cu Dinu Cristea și Gheorghe Velcovici. Am sosit al treilea. Dinu mi-a spus că am „stofă” de sportiv, m-a ambiționat și de atunci... În 1930 am cîștigat primul ciclocros al anului, avînd ca adversari sportivi cu mare reputație pe acea vreme, pe Hrenciuc și Gior-dani.. De altfel, anul 1930 a fost cel

mai fructuos pentru mine: am ieșit primul în nu mai puțin de 11 concursuri. Cicloturismul îmi crease o mare rezistență fizică, simțeam parcă nevoia de a merge pe bicicletă pînă și noaptea. Setea aceasta nepotolită după bicicletă mi-a adus și prima mare satisfacție, ca să zic așa, oficială—titlul de campion al României la fond. Asta se întimpla în 1932. Îmi amintesc bine, a fost o cursă București-Predeal istovitoare pentru cei mai mulți, desfășurată pe o mare caniculă. Cred că este suficient să amintesc un amănunt de

ordin tehnic, pentru a înțelege ce însemna să rulezi aproape 300 de kilometri pe o bicicletă: un baiou cîntărea pe atunci peste 600 de grame, față de 200, cît este greutatea celor de astăzi... Tot în 1932 am cîștigat „Trofeul Crihălmeanu”, în care a luat startul tot ce avea mai bun la ora aceea sportul cu pedale de la noi.

— Deci, 1932 — moment de apoteoză în viața sportivului Tănase Ignat.

înțelegere, mai ales în școli, în rîndul organizațiilor de tineret. În multe cartiere am reușit să creez nuclee de amatoride cicloturismdin rîndul școlărilor. Timp de 15 ani am fost nelipsit de la toate concursurile, alături de cei mai mici cicliști. A fost o activitate frumoasă, încheiată în anul 1969 cu o întrecere oficială — un circuit cicluristic al județului Ialomița.

— Maestre Ignat, cu trei ani în urmă, după circuitul ialomițean, o-am

colectivitate, a îndemînării. Fiecare se gospodărește singur, este obligat să caute soluții. Îi trebuie imaginație, fantezie. Cîte calități nu se cristalizează astfel, încă de la cea mai fragedă vîrstă?! Am fost cu copiii la Slănic-Prahova, am intrat cu ei în minele de sare, i-am însoțit la Călugăreni, evocîndu-le momente din glorioasa istorie a patriei sub Mihai Viteazul, am folosit orice deplasare cicluristică pentru a lărgi orizontul cultural al copiilor.

În fotografii, aspecte din activitatea ciclo-turistică desfășurată de neobositul animator al acestui sport de masă, Tănase Ignat

— Într-adecăr. Am mai avut și ulterior satisfacții, dar de mai mici dimensiuni. Aș zice să mai punctez în legătură cu activitatea mea din prima tinerețe două elemente: n-am abandonat niciodată o cursă și n-am avut nici o sancțiune...

Trecem peste anii de frămîntări care au existat în perioada celui de-al doilea război mondial, cînd sportul cu pedale, ca și celelalte au avut mult de suferit — unele secții de ciclism, printre care și cea de la Grivița, au și fost desființate — și ne vom opri la a doua etapă a activității lui Tănase Ignat, cea dedicată popularizării cicloturismului.

— Primele tentative de a organiza concursuri populare de cicloturism datează din anul 1954. Am găsit multă

întîlnit într-o caravană pionierească lîngă Varna...

— Da. Însoțeam grupul de pionieri care au efectuat traseul București-Varna-Sofia-Tirnovă-Ruse-București, un „circuit al prieteniei”. Era o lăudabilă inițiativă a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, care s-a continuat și în anul următor, în Iugoslavia, pe un traseu splendid, care a atins celebra coastă dalmată.

— Vă pasionează munca cu copiii, cu pionierii. V-am revăzut cu un alt grup de cravate roșii în apropierea Mogoșoaii...

— Copiii sînt foarte receptivi la inițiative, ca să le spun așa, îndrăznește. Sînt dornici să cunoască, să ia piepțis greutățile. Cicloturismul este, dacă vreți, o bună școală a sportului de

— Și, probabil, nu oă veți opri aici...

— Mă simt încă tînăr, deși anul acesta îmi sărbătoresc 50 de ani de activitate în sportul cu pedale. O jumătate de veac în care am parcurs — iată, aici, mi-am însemnat cu precizie matematică toate distanțele — mai bine de 250 000 de kilometri. Este o performanță?...

— Ce proiecte aveți?

— Doresc să pun bazele cicloturismului în toate cele 8 sectoare ale Capitalei, să organizez centrul de la clubul pionierilor — „Cutezătorii”. După aceea, voi mai vedea. Poate că, cu experiența acumulată, mă voi deplasa și în cîteva zone ale țării. Mă interesează, de pildă, experimentul profe-

sorului Acațiu Fejer de la Micfalău, creau să cunosc bine activitatea neobosiților animatori ai cicloturismului din județele Neamț și Vilcea...

*

La 62 de ani, cind alți cetățeni de vîrsta sa se rezumă la lectura ziarului și cel mult la o plimbare seara, înainte de culcare, Tănase Ignat desfășoară o activitate laborioasă, pusă în slujba sănătății, creșterii unor generații viguroase, plămădirii unor oameni cu multiple cunoștințe practice, descurcări în sensul bun al cuvîntului...

TIBERIU STAMA

P.S.: În librării — o carte despre cicloturism. Un veritabil manual la îndemîna celor mulți, tineri, dar și vîrstnici, rodul unei experiențe îndelungate. Autor? Cred că nu mai este nevoie să vă amintesc numele...

PASIUNEA NU ARE VÎRSTĂ

Cunoscut ca un pasionat și statornic îndrăgostit al bicicletei pe care a îndrăgit-o de peste 30 de ani, pensionarul ALEXANDRU DRĂGHIA, în vîrstă de 76 de ani, este autorul unor temerare călătorii cum au fost: un tur al României — tur despre care vorbește cu multă emoție, evocînd plăcute amintiri și peripeții, iar anul trecut, la 24 aprilie, pleca într-o călătorie senzațională: „TURUL PRIETENIEI”, avînd ca itinerar capitalele cîtorva țări socialiste: BUCUREȘTI — SOFIA — BELGRAD — BUDAPESTA — PRAGA — BERLIN — VARȘOVIA — MOSCOVA — BUCUREȘTI.

În lunga sa călătorie, septuagenarul ciclist a avut de înfruntat drumuri grele, urcușuri, ploii și furtuni, peste care a reușit să treacă mînat de ambiții nebănuite. Pretutindeni pe unde a trecut a fost primit cu prietenie și admirație.

Anul acesta, neobositul ciclist a ținut să fie prezent la Jocurile Olimpice de la München și să-i salute la fața locului pe sportivii veniți din toate colțurile lumii pentru a se întreci sub egida celor cinci cercuri.

Astfel, la 9 martie — avînd asupra sa un bagaj de 65 kg — Moș Drăghia a pornit la drum spre satul olimpic, avînd de parcurs nu mai puțin de 4 000 km. A străbătut România, Iugoslavia, Italia, Austria iar la 25 iulie a sosit la München. El intenționa să ajungă la Paris dar, în timp ce străbătea Olanda, un accident l-a obligat să se întoarcă în țară și să renunțe, deocamdată, la planul său. Spunem deocamdată, deoarece Moș Drăghia nu vrea să se lase bătut...

IONEL FERNE

MATTY

MARIA POSTOLACHE

Pe stadion s-a născut sculptura

Poeemele homerice, tragediile lui Eschil, Sofocle și Euripide, filozofia lui Platon, Socrate sau Aristotel, artele, într-un cuvânt tot ceea ce a creat antichitatea greacă stă sub semnul principiului indeobște cunoscut sub numele de „kalokagathia”, în conformitate cu care trupul și psihicul, binele și frumosul — fizic sau moral — sint înobilate printr-o continuă lucrare reciprocă, ele trebuind să se împletească și să crească spre desăvârșire.

Miracolul grec a început să se contureze și să prindă rădăcini din momentul în care la Olympia sau Delfi, ori în alte părți ale Eladei, s-au inițiat întrecerile gimnice. Acolo, pe stadion, spiritul s-a hrănit, s-a umplut de frumusețe și Grecia antică s-a individualizat, făcându-și trăsăturile proprii ale existenței începând din momentul apariției întrecerilor sportive. Căci pe stadion, în focul întrecerii, s-a născut ideea de frumusețe fizică și psihică.

Artele plastice sint într-o măsură mai mare tributare acestor întreceri, căci exercițiile din stadioane au deprins pe cei vechi cu înțelegerea frumuseții corporale, omul-sportiv fiind principalul lor motiv de inspirație.

În zilele cînd Olympia și Delfi își deschideau larg porțile pentru a-i primi pe sportivii antichității din toate părțile lumii grecești — din coloniile italiice și asiatiche, din insule — bărbații tineri veneau să-și dispute cununa de măslin.

Artiștii vin în tribune și astfel sculptura greacă începe să se contu-

reze căci, aici, în lumea sportului, ei găseau surse inepuizabile de inspirație, căci aici, în această lume mirifică, s-au născut noțiuni ca: loialitate, îndrăgire, grație, curaj. Forța și grația unui atlet în alergare, puterea luptătorului ori a aruncătorului cu lan-

cea au entuziasmat sufletele artiștilor, care au transpus în marmoră sau bronz chipurile acestor îndrăgiti luptători. Astfel, artele plastice grecești se eliberează de influențele egiptene și încetul cu încetul prind viață acei Apolloni doriani — atleți care degajă din întregul lor ansamblu arhitectural echilibrul fizic și psihic atît de caracteristic antichității grecești, echilibru în care frumusețea corporală coincide cu cea sufletească. În aceste statui este redată însăși esența umană, căci trupul acestor Apolloni emană bucurie și sănătate, mișcările lor forță și energie, încordare și mobilitate. Încununați cu coroana de măslin în arenele sacre ale Olympului, atleții se intruchipează în marmoră sau bronz în eroi și zei. Cu timpul, sfera tematică a artelor plastice se îmbogățește cu scene din gimnazii, evoluția plasticii grecești urcînd pe același drum spre desăvârșire cu drumul urmat de principiul „kalokagathiei”, cu evoluția caracterului întrecerilor de la divin spre omenesc.

Argos, Sicione, Sparta și apoi Atena sint invadate de sculptori în piastră. Cele trei școli ale artei plastice grecești — ionică, dorică și atică — se formează în umbra stadionului, tot el fiind acela care ajută la păstrarea caracterului lor unitar. Această afirmație ar părea la prima vedere hazardantă; dar dacă ne gîndim că aici s-a născut și tot de aici a pornit pe toate meleagurile Greciei principiul „kalokagathiei”, vom vedea că însăși gîndirea greacă, în ce are ea esențial — din epoca arhaică pînă la decadentă — va fi supusă stadionului.

Cea de a doua jumătate a secolului al V-lea î.e.n. este marcată de o mare cotitură — întrecerile sportive și serbările nu mai sînt considerate acte pioase, ci pur și simplu mijloace de recreare. Acest fapt va duce la o schimbare și în domeniul artelor, omul fiind mai presus de toate OM, încetînd, cel puțin în parte, de a fi zeu. Acum se nasc marile opere ale lui Fidias, ale lui Miron și Polictet, ale elevilor acestora, care elimină formele greoaie ale corpului uman, punînd mișcarea în drepturile sale. Alcamene, elevul lui Fidias, lucrează în marmură și bronz statuia unui pentatlonist. Miron creează „Discobolul” care, — departe de a fi un zeu, așa cum

erau atleții secolelor VII și VI — reprezintă un tinăr în momentul în care se pregătește să arunce discul. Dar Miron nu este numai creatorul „Discobolului”. Multe dintre capodoperele sale și-au aflat surse de inspirație în lumea stadionului. Ochiul ager al sculptorului a surprins și pe pentatloniști la Jocurile delfice, pe pancratiști în momentele cele mai reprezentative, înlesnind privitorului perceperea legăturilor dintre structura anatomică și mișcare, totul degajînd suplețe și elan, efort și încordare. Ca și sculpturile amintite, cele ale altui mare reprezentant al clasicismului grec, Polictet, transpun în piatră

aspirațiile epocii spre desăvîrșirea mișcării, spre acțiune, spre împlinirea acelei table de valori a antichității grecești „kalokagathia.”

Linile ferme, ample, ale trupului omenesc, desăvîrșit la școala filozofiei grecești și a stadionului, constituie una din trăsăturile sculpturii lui Polictet, reprezentant de seamă al școlii plastice peloponesiene. Tema sa favorită, ca de altfel a tuturor sculptorilor acestei școli, a fost reprezentarea învingătorului în întreceri. „Doriforul” (Purtorul de lance) poate mai mult ca oricare dintre sculpturile lui Polictet a reușit să materializeze așa momentul „canon al proporțiilor”, în care perfecțiunea fizică se suprapune forței morale a omului, existența sa aflîndu-și sensul în însăși trăirea de zi cu zi.

În timp ce „Discobolul” lui Miron reprezintă omul în plină acțiune, „Doriforul” lui Polictet sau alte statui ale acestuia surprind momentul pregătitor acțiunii. Prin însăși conformația lor fizică atît de armonioasă, atleții lui Polictet degajă voință, reținere dar în același timp forță și energie, stăpînire de sine și vigoare. Toate acestea ne duc cu gîndul la întrecerile ce-i așteaptă pe stadion pe acești atleți atît de stăpîni pe sine și ne dăm seama că ei, și numai ei, vor fi învingători, pentru că, mai înainte de toate, au știut să obțină victoria asupra lor înșiși.

Pe măsură ce ne apropiem de secolul IV î.e.n. asistăm la destrămarea artei clasice. Vechiul ideal al atletului viguros este înlocuit cu o reprezentare mai zveltă, mai grațioasă, de o mai mare finețe a modelării. Se resimte și aici influența filozofiei socratice, care tinde spre cunoașterea de sine, spre o gîndire independentă, eliberată de sub apăsarea destinului implacabil. La sfîrșitul secolului al V-lea î.e.n. Protagoras declarase că omul este „măsura tuturor lucrurilor”. Se nasc apoi filozofia cinică și cea epicureană. Sub influența lor, sculptura pierde în adîncime, cîștigînd însă în redarea realului, în imitarea naturii — principal punct de plecare al esteticii aristoteliene. Dar și acum stadionul are cîștig de cauză. Pînă în secolul IV î.e.n. nuditatea constituia trăsătura caracteristică numai a reprezentărilor de sportivi. Acum însă ea se extinde și asupra zeilor. Praxitele, unul din marii sculptori ai secolului al IV-lea, imaginează în piatră o Afrodită nudă. Începutul a fost făcut. Multe dintre reprezentările sculpturale ale zeităților din secolul IV î.e.n. vor fi, la fel cu Afrodita lui Praxitele, nude. Stadionul continuă să-i atragă pe artiști.

Un alt mare maestru al sculpturii grecești a secolului al IV-lea, Lisip, a continuat să dezvolte tema atît de dragă lui Polictet — lumea atleților. Dacă „Doriforul” lui Polictet este înfățișat în momentele pline de încordare premergătoare întrecerii, Lisip îl reprezintă pe atletul „Aproxiomenos” în clipele imediat următoare întrecerii cînd, obosit, își curăță corpul plin de nisipul arenei. O altă statuie a lui Lisip redă un atlet care își leagă sandalele. Figura sa nu mai emană încordare, formele sînt suple, mlădioase, fără însă a evita o anume molicune și defășare. Și, totuși, de undeva se degajă același sentiment al echilibrului, al aceluiași univers material și spiritual care și-a avut începuturile pe marile stadioane de la Olympia și Delfi.

Sufletul grec modelat alături de trupul fumos în arenele sacre ale întrecerilor atletice au constituit baza artelor plastice. Căci, așa cum spunea însuși Hegel, „grecii s-au format pe ei înșiși ca figuri frumoase, înainte de a fi exprimat asemenea forme în marmură sau în tablouri”. Modelîndu-se pe sine prin sport, grecii au făcut din joc, din întrecere, o sursă inepuizabilă de inspirație pentru artiștii timpului, căci acolo, pe stadioanele antice, „corpul a fost transformat într-o unealtă a spiritului”, în punct de pornire al artelor și filozofiei.

După meci...

SEVER NORAN

Privind prin geamul vestiarului, Aurel Banu înțelise că nu-i va fi ușor să răzbătă spre ieșirea stadionului. O mulțime de furioși se bulucise în fața vestiarului, făcând un vacarm de nedescris.

„Ăștia pe mine mă așteaptă, gîndi Banu. Vor să-mi „plătească” pentru chestia aia de pe stadion. Sînt niște imbecili, cum altfel i-aș putea califica? Imbecili! N-au înțeles nimic din ce s-a petrecut!”

Coechipierii lui Banu se grăbeau să plece. Ieșeau unul cîte unul, îndreptîndu-se grăbiți spre poarta mare a stadionului. Înainte de a părăsi vestiarul, murmurau ceva care voia să însemne un fel de salut.

„Pînă la urmă, ăștia mă vor scoate țap ispășitor. Uită-te la ei cum pleacă, de ai zice că ies dintr-o cameră goală. Nici nu se uită la mine. Să-i ia dracu! Pe toți!

Da, pe toți! În loc să vadă că au jucat ca niște cizme, aruncă vina pe mine pentru acest meci pierdut. Să-i ia dracu!”

Întîrzia, voit, cu îmbrăcatul. Treptat-treptat, vestiarul se golea și se lăsa o liniște neplăcută, care contrasta cu vacarmul ce răzbea de afară ori de cîte ori se deschidea ușa încăperii. Pe măsură ce timpul trecea, Banu simțea tot mai acut o singurătate vecină cu deznădejdea. Devenea lîmpede pentru el că cei din echipă pactizaseră tacit cu mulțimea de afară, părăsindu-l fără să-i spună nici un cuvînt. Preț de o clipă îl fulgeră gîndul să se grăbească, să plece cu ultimii dintre ai lui. Dar, imediat se răzgîndi. I se părea o lașitate. Nul Nu se va grăbi! Va pleca singur. Fie ce-o fi!

În timp ce-și încălța pantofii își aminti deodată de o scenă dintr-un film în care, undeva, pe o plantație de cauciuc, un negru era lîșat. Se scutură înfiorat. „Sînt mai imbecil decît ăștia toți la un loc. Cum de-mi trăsnește asemenea chestie prin cap?”

Se ridică și făcu, pe loc, cîteva pași mărunți, ca pentru a-și da seama că pantofii nu-l strîng, apoi legă bocancii de fotbal și se așeză pe o banchetă. Vacarmul de afară continua, tălăzuind parcă, întetîndu-se sau molcomindu-se, ca valurile mării în furtună, izbite de țarm.

„Și ei și eu sîntem niște imbecili, se trezi spunîndu-și Banu. Eu, pentru că mi-e frică. De ce să-mi fie frică? Ei, pentru că n-au nici un dram de creier. Dacă ar judeca, și-ar da seama că nu se putea altfel. Că „nu puteam” altfel. Măcar dacă aș fi vinovat! Dar nu sînt. Iar ei, toți, au nevoie de un țap ispășitor. Și m-au găsit. Tocmai pe mine. Ei bine, n-o să le dau ocazia să se răzbune. O să stau aici pînă dimineață. Să vad ce vor face. Vor lua vestiarul cu asalt? Da, asta voi face. Rămîn aici...”

Continua să se îmbrace anevoie, de parcă ar fi avut mîinile încheiate.

„Dracu să-l ia de meci! A fost stupid. Toți ne-am mișcat ca niște aiuriți. Parcă am fost beți de cap. Manea n-a reușit să-mi dea nici o pasă ca lumea, iar Ștefănescu parcă n-avea plămîni. L-a înnebunit pe toți miza jocului. Și, pînă la urmă, am pierdut! Ne-am mîncat nervii înainte de meci, iar pe teren am avut picioarele legate. De-asta am pierdut. Nu din cauza golului meu. Cu golul meu e altceva...”

Liniștea din vestiar devenea tot mai apăsătoare. Antrenorul plecase printre primii. În încăperea nu se mai afla decît Pascu și îngrijitorul stadionului, bătrînul Pavel Istodor, care se pregătea să mîture. De afară, zgomotul răzbătea cînd puternic, cînd molcomit.

— Am impresia că manifestația aia de afară e pentru unul dintre noi. Ce părere ai? Doar noi doi am mai rămas pe-aici — spuse Pascu, privindul cam dintr-o parte.

Banu simți batjocura, dar se stăpîni. Asta îl zădări pe Pascu.

— Ți-e frică? Întrebă acesta, pe neașteptate.

„Ăsta crede că de-aia nu vorbesc. Că mi s-au lipit buzele de spaimă. E caraghios, zău, cît de stupizi pot fi unii!”

— O să-ți tăbăcescă pielea. O să ieși cam șifonat, amice. Da. Șifonat. Cît mă privește, le dau dreptate să fie furioși. Ai făcut o prostie cît tine de mare.

Banu își încheștă fălcile, hotărît să nu răspundă. Celălalt își continuă monologul.

— Probabil te crezi un erou. Crezi că ai făcut bine, că meriți aplauze. Măcar de ai fi fost dezinteresat.

Însinuirea îl sfîșiiu parcă peste obraji. Se stăpîni totuși. Simțea sîngele bătîndu-i în tîmple.

Aurel Banu era înalt, slab. Fața-i prelungă era brăzdată de cute iar în lumina puțină a amurgului părea cenușie. Ochii mari, albaștri, aveau candoarea privirii unui copil. La mînie erau însă reci, pătrunzători, de un albastru dur.

— Prea ai făcut-o — continuă Pascu. Prea... Tocmai cînd aveam mai mare nevoie de golul ăla. N-a fost corect marcat? Ei, și? Cîte goluri nu se bagă cu mîna și arbitrul înghite figura! Mda! Păi sigur! Ție ce-ți pasă! Chiar dacă retrogradăm, pe tine tot te ia în selecționată! Așa-i, așa-i... Ai vrut, care va să zică, să devii erou. Fair-play, de! Să te remarci! Frumos din partea ta! Dar echipa noastră? Echipa pe care am încropit-o cu chiu și vai, numai noi știm ce sacrificii am făcut, se va duce de rîpă. De rîpă, da! Tu, însă...

Cu fiecare clipă, Banu simțea că inima îi bate tot mai tare. „Dacă acest Pascu ar tăcea o dată! Să plece! Să mă lase singur! Să se ducă la dracu, cu toți idioții ăia de afară care abia așteaptă să se repeadă asupra mea”.

Cel mai mult îl durea însinuirea lui Pascu că gestul său fusese interesat cînd recunoscuse că deviasse mingea în poartă cu mîna. Adevărul este că recunoscuse cîștit, așa cum ar fi făcut oricine în locul lui, dacă ar fi fost înțrebat de arbitru. „Da! Oricine, dar nu acum, cînd se pune problema retrogradării. Acum, unii ar fi negat, din dorința de a salva echipa”...

„Ei bine, eu n-am putut să mint. Asta-i! Poate să se îndeplinească orice! N-au decît să mă lîșeze! Cînd a venit

arbitrul Grigoriu și m-a întrebat, am răspuns imediat: Da! Am atins mingea cu mîna, Ce era să fac? Acesta era adevărul!"...

— Mda! Nu-ți strică niște publicitate, Banule! Dacă noi retrogradăm, îțiiei ușor un transfer, avînd aureola unui tip ultra-cinstit! Ai știut ce faci! Totul a fost bine cîntărit. Cît privește echipa noastră... Știi cum se cheamă asta? Trădare!

Cuvîntul acesta îl făcu pe Banu să vadă negru înaintea ochilor. Țîșni de la locul lui și își înfipse mîinile în gîtlejul lui Pascu. Dar acesta era mult mai puternic decît el. Se scutură, zvîrlindu-l cît colo.

— Încet, încet, bădiele! Că altfel te fac eu chisăliță înainte ca ăia de afară să te ia în primire!

Aurel Banu se ridică anevoie din locul în care căzuse și-l privi pe Pascu cu ochi răi:

— Sînteți toți niște... niște scîrbel! N-o să mai joc niciodată în echipă cu voi, de-ar fi să nu mai pun în veci piciorul pe mingea spusă Banu, aproape tipînd.

— Ce-i cu voi? Intră în vorbă îngrijitorul. Ce-i necazul?

Banu nu răspunse. Se duse în fundul culoarului și se închise în cabina arbitrilor, își prinse capul în mîini și rămase așa privind în pămînt. Într-un tîrziu, auzi ușa de la intrare. Pascu plecase. Ieși și privi în jurul lui. Plecase și bătrînul Istodor. Sau poate că își făcuse de lucru pe afară.

Liniștea din încăperea i se păru nefirească. Dar și mai nefirească i se părea liniștea de afară. Vacarmul încetase. Cînd oare? Cum de nu-și dăduse seama? Da. Acum era liniște. O liniște care-l înfiora neplăcut.

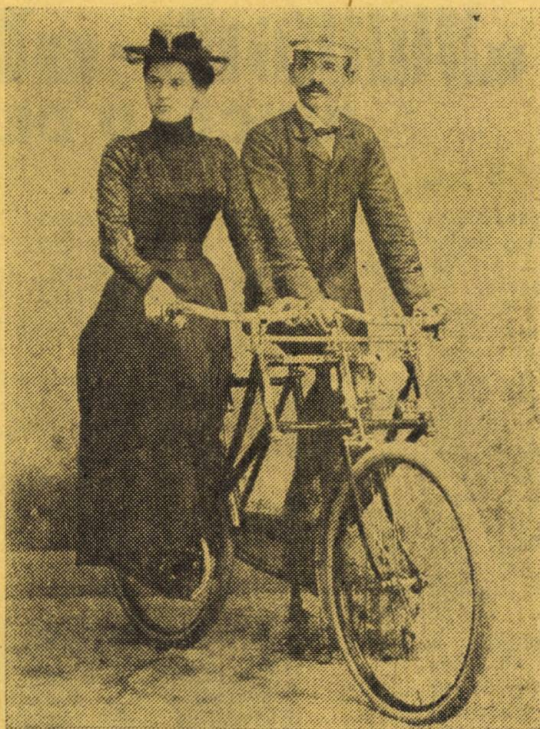
Se duse în dreptul unui gemuleț și privi afară. În fața vestiarului nu mai era țîpenie de om. Bătrînul Pavel Istodor mătura scările, mișcînd mătura în stînga și în dreapta, cu gesturi egale, ca un metronom.

Și, deodată, simți un val de rușine năpădindu-i întreaga ființă. Îi fusese frică. Da. Trebuia să recunoască cinstit că îi fusese frică...

Aurel Banu se aplecă, își luă bocancii de sub bancă, îi zvîrli pe umăr și se îndreptă spre ușa pe care o deschise larg. Lumina amurgului îl învăliu, liniștitoare. Privi în jurul lui, de parcă nu i-ar fi venit să creadă că totul era pustiu. Bătrînul îi înțelesese privirea.

— S-au dus... S-or împrăștiat. I-o luat la trei păzește aista... Pascu! A împărțit la pumnii ca o morișcă...

Banu nu-l mai asculta. Pășea agale pe aleea ce duce spre centrul orașului, stăpînit de sentimente contradictorii...

*În drum spre Băneasa
(anul 1912)*

ALEEA BICICLIȘTILOR DE ALTĂDATĂ

P. NICOLAE

Dintre cei care vizitează frecvent Muzeul Sportului sînt cîțiva sportivi „mai de demult” — ca să folosesc o expresie a lui D. R. Popescu — care aduc, o dată cu amintirile și relicvele trecutului, cîteva informații prețioase ce reduc substanțial spațiul necunoașterii sportului românesc.

Îmi povestea nu de mult fostul ciclist Gh. Mavragea, „championul Brăilei” prin 1911 — unul dintre cei care au asistat la inaugurarea oficială a „Velodromului Român” de la Șoseaua Kiseleff în acea după amiază de sîmbătă, 14 septembrie 1896 — că a existat în Capitală o alee, un circuit anume pentru bicicliștii amatori, care a durat pînă prin jurul anului 1920.

Multă vreme acest traseu — Piața Victoriei pînă la Miorița — pe care au pedalat frecvent și Al. Vlahuță, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Al. Macedonski, fără grija, pe atunci, de a se feri de oreo mașină, a constituit o școală veritabilă a ciclismului de

masă bucureștean, un martor al multor inițiative sportive muncitorești.

Cu timpul, „Aleea bicicliștilor” a dispărut din calea mașinilor!

S-ar părea că astăzi, cînd statisticile ne precesesc o întoarcere la bicicletă — în S.U.A., de pildă, în ultimii trei ani, numărul celor care își cumpără biciclete pentru a circula în împrejurimile orașului, la locurile de agrement etc, a crescut de la ordinul zecilor de mii la cel al milioaneilor, „sentința” trecutului trebuie judecată din nou și raportată la realitatea socială prezentă și, mai ales, viitoare.

Reamenajarea unui asemenea traseu pe care să pedalezi fără teama mașinilor, un asemenea teren — el însuși loc de agrement — care să-ți călăuzească pașii într-un sport la orice vîrstă, care să te ducă liniștit la pădurea Băneasa, la lacuri ori la grădina zoologică, favorizînd în aceeași măsură mersul și mișcarea, credem că ar merita să stea în atenția edililor noștri.

JUDO-UL, DINCOLO DE AUTOAPĂRARE

'Despre sportul judo, despre frumusețea, dinamismul, ritualul, tradițiile și originea sa, publicul larg cunoaște foarte puține amănunte, sînt încă numeroși cei care vîd în judo numai latura — foarte des vehiculată — a autoapărării. Dar acest sport, dincolo de părțile lui aplicative, are o interesantă istorie și un viitor extrem de luminos.

Originea judo-ului se pierde undeva, în timp, în cea de a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, deși, dacă ținem cont că această disciplină sportivă s-a desprins din jiu-jitsu (care înseamnă, în traducere, arta supleței), atunci ar trebui să delimităm originea sa încă din secolul XVII!

Pentru prima dată, jiu-jitsu a fost practicat în Japonia, de către samurai, care foloseau în luptele lor o tehnică deosebită, caracteristică, bazată pe acțiuni asupra articulațiilor, strangulări și lovituri aplicate în punctele sensibile ale corpului. Această tehnică deosebit de originală, extrem de eficientă și plină de neprevăzut pentru adversari conferea samurailor atu-uri nebănuite de mari, ei putînd să lupte cu succes chiar și împotriva armelor din acele timpuri!

Jiu-jitsu se preda în școli speciale, de către samurai cu experiență bogată, pentru ca în jurul anului 1882 profesorul Jigoro Kano, pasionat de tehnica acestei lupte, să perfecționeze străvechile procedee, aducîndu-le

numeroase îmbunătățiri și „inovații”. O dată cu acestea, el a schimbat și denumirea luptei propriu-zise, înlocuind cuvîntul jitsu (artă) cu do (cale sau metodă), punînd astfel bazele unui nou sport: judo.

Adevăratul fundament al judo-ului modern este pus însă în 1887, odată cu introducerea Katusului (forma prezentării).

În 1892 este înființată la Tokio Societatea Culturală a Kodokanului, care avea să devină cea mai renumită școală de judo din lume, la „catedrele” ei predînd, alături de Jigoro Kano,

alți mari maștri japonezi, ca Makino, Yamashita și Iashido.

Judo-ul înregistrează un mare succes în lumea întreagă, țările europene fiind printre primele „importatoare” ale noului „sport al inteligenței” — cum avea să fie supranumită această luptă. Progresul este rapid, în 1951 fiind organizat, la Paris, primul campionat european, pentru ca în 1964 tinăra (și, totuși, alt de... bătrîna!) disciplină să fie inclusă în programul Jocurilor Olimpice.

Încă din primii ani de la pătrunderea sa în Europa, judo-ul și-a găsit nu-

Al. H

— Takeo Matusaka — triplu campion al Japoniei — primul specialist japonez care a predat în țara noastră cursuri de perfecționare.

— Gall Atila (2 ani) — Școala sportivă Miercurea Ciuc;

FRAȚII CORBU... recordmani mondiali

Atletismul se bucură de privilegiul unei documentări deosebit de bine puse la punct, ceea ce permite tot felul de statistici.

O astfel de evidență este cea a celor mai bune rezultate mondiale obținute de frați la aceeași probă. Iată deci recordurile mondiale ale familiilor de frați:

100 m: Tommie 10,1 și Ernie Smith 10,3; 200 m: Tommie 19,8 și Ernie Smith 20,8; 400 m: Websier 46,2 și Robert Johnson 46,3; 800 m: Tom 1.45,4 și Pete Farrell 1.47,9 (toți din SUA); 1500 m: Peter 3.39,0 și Jan Stewart (Anglia) 3.57,3—1 milă; 5000 m: Frankl 3.37,0 și Gert Eisenberg (RDG) 13.40,6; 10000 m: Robert 28.40,4 și David Holt (Anglia) 27.43,6—6 mile; 3000 m. obstacole: Dieter 8.36,6 și Siegfried Hermann (RDG) 8.43,8; 110 m garduri: Miroslav 13,6 și Laszek Wodzynski (Po-

lonia) 13,8; 400 m garduri: Milt 51,3 și Alvin Bresler (SUA) 51,4; înălțime: Otis 2,19 și Alden Burr-cll (SUA) 2,08; lungime: Jack 7,78 și Mack Robinson (SUA) 7,76; prăjină: Steve 5,42 și Chuck Smith (SUA) 4,79; triplusalt: Carol 17,12 și Grăciun Corbu (România) 15,93; pe locul secund frații Heikki 15,92 și Hannu Kyesela 15,18 din Finlanda; greutate: Steve 20,19 și Bruce Wilhelm (SUA) 20,04; disc: Bill 58,00 și Peter Tancered (Anglia) 57,66; suliță: Carlo 86,74 și Giovanni Lievere (Italia) 80,72; ciocan: Bob 65,90 și Dick Narcessian (SUA) 59,79; decatlon: Hannu 7763 și Heikki Kyesela (Finlanda) 7480 puncte.

Așa dar, frații Corbu dețin recordul mondial-neoficial, desigur — de cei mai buni frați săritori de triplusalt din lume. (n.m.)

meroși simpatizanți și în țara noastră, cel dintâi român care a predat cursuri la această ramură sportivă fiind profesorul *Emilian Teacă*, în anii următori tot mai mulți tineri îndreptându-se spre sălile cu *tatami* (saltele speciale) și îmbrăcând kimono-ul.

În 1968, odată cu înființarea Federației române de judo, practicarea acestei discipline a îmbrăcat un caracter organizat, care s-a materializat curînd în obținerea unor rezultate de prestigiu pe plan internațional. Deși fără mare experiență, sportivi ca *Gheorghe Boșcu*, *Cristian Nicolau*, *Dumitru Alexandru* și *Cornel Roman* au făcut să se vorbească despre o școală românească de judo, iar explicația trebuie căutată în primul rînd în pasiunea cu care specialiști ca prof. *Mihai Botez*, prof. *Ion Avram*, *Gheorghe Donciu*, *Nicolae Bucur* și *Stelian Ștefanuț* își practică meseria de antrenor.

În fine, după această nu prea scurtă, dar absolut necesară, introducere în temă, la care am mai adăuga totuși cîteva cifre elocvente (129 de secții, 13 100 de sportivi, 132 de antrenori, 170 de instructori și 21 de centre de copii pe lingă casele pionierilor) ale realizărilor judo-ului nostru, se cuvine să trecem la prezentarea cîtorva aspecte extrem de importante și, mai ales, utile, pe care acest sport le oferă practicantilor săi.

— Cel dintîi lucru care se cere subliniat este că judo-ul dispune de o mare accesibilitate, el putînd fi învățat și practicat cu succes la orice vîrstă, începînd de la 2 ani (și alături de materialul nostru fotografia celui mai tînăr judoka din România și poate din lume — *Atila Gall*, în vîrstă de 2 ani, de la școala sportivă Miercurea Ciuc) și pînă la vîrste înaintate (se cunosc judoka de 80 și chiar 90 de ani!). Apoi, judo-ul este la fel de accesibil și femeilor, care l-au adoptat de mult și îl practică uneori mai bine chiar decît bărbații...

În sfîrșit, trebuie arătat că devenind un adept al acestui sport îți formezi și educi calitățile morale și de voință, îți definești (sau menții) o personalitate puternică, asigurîndu-ți, în plus, efectele binefăcătoare și recunoscute ale exercițiului fizic.

Iar semnatarul acestor rînduri, convins el însuși de utilitatea și frumusețea judo-ului, după ce a „trădat” un joc cu mingea (la fel de frumos, dar cu limite... de vîrstă) și după ce s-a „convertit” în judo, vă invită și pe dumneavoastră, dacă nu la o *Shiai* (luptă, întrecere), măcar la o inițiere în cîteva din tainele acestui sport, într-una din numeroasele secții existente în țară.

ÎNCERCARE REUȘITĂ!

Ați văzut cum e la haltere? Programul merge șnur. Fiecare concurent e cheamat „la bară” și în timp de trei minute trebuie... să facă la un fel. Două ceasuri gemene (unul în sala de antrenament și unul în cea de concurs, în văzul arbitrilor și al publicului) marchează timpul seurs și dacă „încercarea” n-a fost efectuată în timpul cuvenit, se aprinde o lampă roșie, sună o sirenă și... gata! S-a dus încercarea!

Ei bine, ceasul merge, se aprind lămpi de avertizare, dar sportivii trebuie și anunțați, să știe că le... bate ceasul.

Dar în ce limbă, cînd sînt atîția concurenți, din atîtea țări? Să fie obligați să învețe o limbă-două de circulație internațională? De ce nu?

Dar dl. Oscar State — Anglia, secretarul general al Federației internaționale de haltere și culturism, a fost de altă părere. A învățat el toate comenzile necesare în limbile tuturor țărilor participante. Și-a transcris astfel în limba engleză pronunția greutăților pînă la 650 kg — peste recordul mondial la „total” — și în cîteva nopți a învățat-o „ca pe apă”. Astfel, în Sala Sporturilor din Constanța răsuna în megalofane: „Încercare reușită”! „Ti prîgăsite Pampuri, Republika Popullore e Shqipërisë!”

Să recunoaștem că, mai ales la vîrsta sa, Oscar State a realizat într-adevăr o... încercare reușită!

Pe cînd astfel de crainici români la reuniunile sportive internaționale organizate în țara noastră?... (m.e.)

Ce știți despre evoluția fotbalului?

MOTTO:

Scopul sistemelor de joc a fost, din totdeauna, o cât mai bună organizare a echipei.

DE LA 1-1-9 LA W. M., LA 1-4-3-3 ȘI, POATE, TOT LA ... 1-1-9!

- „Hieroglifică” care nu sînt decît o oglindă a sistemului de joc
- Scurtă istorie a tacticii, de la 1863 pînă în... viitor!
- Se va reveni la izvoarele fotbalului?

Pentru mulți cititori ai publicațiilor sportive din țara noastră există o anumită parte din cronicile meciurilor de fotbal care pare de neînțeles. „Hieroglifică” de genul lui 1-4-2-4, 1-1-3-2-3, etc. se întîlnesc la tot pasul în literatura de specialitate. Ce reprezintă ele?

Foarte simplu. Cifrele, despărțite de linii, reprezintă numărul jucătorilor dintr-un compartiment anume. Deci, de exemplu: 1 (portarul) — 4

(jucătorii de apărare) — 2 (mijlocașii) — 4 (atacanții). Ar fi însă o naivitate să credem că o astfel de echipă are patru oameni care nu fac nimic altceva decît apără poarta proprie, doi care nu se mișcă din centrul terenului și alți patru care așteaptă mingea, liniștiți, dincolo de linia de centru. Fotbalul modern e mult mai dinamic.

Cum s-a ajuns la o astfel de împărțire? Pentru ce este ea necesară? Pentru

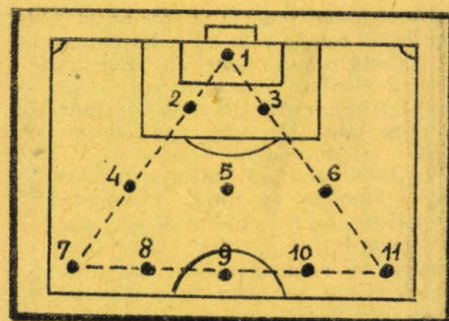

Fig. 1 -- Sistemul 1-2-3-5, sau în „piramidă”.

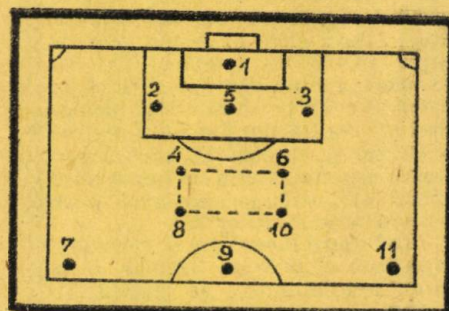

Fig. 2 — Sistemul W.M. în mijloc, „careul magic”.

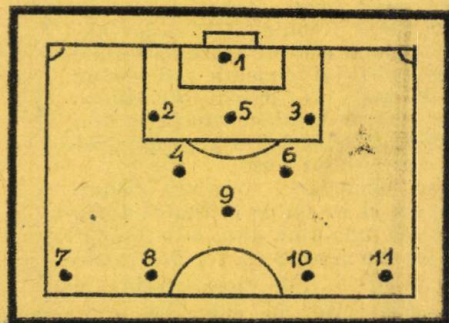

Fig. 3 — Sistemul 1-3-2-1-4, de fapt o variantă a W.M.-ului și o formă premergătoare sistemului 1-4-2-4.

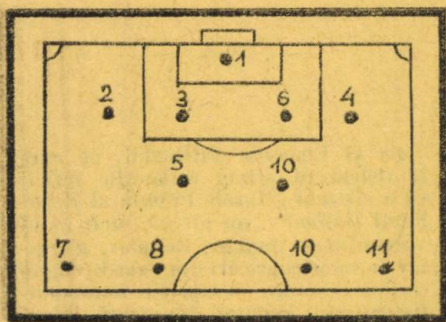

Fig. 4. — Sistemul 1-4-2-4, aplicat static.

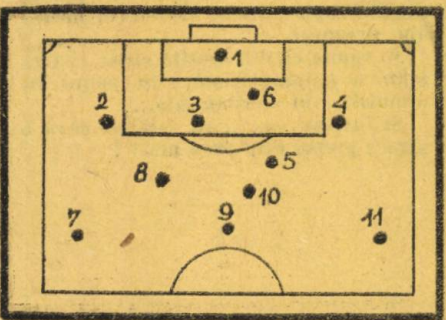

Fig. 5 — Un „1-4-3-3“, cu accent pe defensivă și cu jucător „libero“.

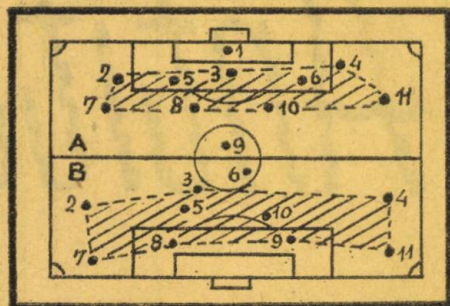

Fig. 6 — Iată cum poate arăta un posibil 1-9-1 (în apărare, A), transformat apoi în 1-1-9 (în atac, B).

că v-ați lămurit cit de cit cu această metodă convențională de „citire“ a unei echipe, a așezării în teren a jucătorilor săi, precizăm că ea reprezintă SISTEMUL DE JOC adoptat, sistem care — în diferite perioade ale fotbalului — a evoluat, s-a transformat, tinzând spre îmbunătățiri continue, dacă nu spre perfecțiune. Dar să nu anticipăm. V-am promis că vă vom arăta cum s-a produs această transformare, în etape succesive, până la formulele existente în zilele noastre.

*

În 1863, sistemul era 1-1-9. Se baza în special pe acțiuni individuale. Nu existau scheme tactice și nici ideea aducerii mingii cu atenție spre poarta adversă. Singura „tactică“ se rezuma la formula „dă și fugi înainte!“, ceea ce ne îngăduie să susținem că jocul de la mijlocul terenului — cheia jocului constructiv — era complet abandonat.

În 1875 se trece la sistemul 1-2-2-6. Primii care l-au aplicat au fost jucătorii scoțieni care, astfel, au obținut o strălucită victorie în disputa lor cu vechii și eternii lor adversari, englezii. Pe continent se juca încă „la bătaie“.

Din 1883, o dată cu introducerea sistemului 1-2-3-5 (fig. 1), sau în „piramidă“, începe într-adevăr epoca marelui fotbal. Este cel dintâi sistem de joc cu adevărat viabil. El este primul care dă o oarecare importanță mijlocului terenului. Începe epoca de glorie a centrului înaintaș. (Nici nu este de mirare, dat fiind faptul că lui îi rămăneau, între cei doi fundași — backs — zeci de metri pătrați de teren liber și în care putea să manevreze cum vrea.)

În 1925, antrenorul „Arsenal“-ului — Herbert Chapman — face modificări importante în dinamica sistemului de până atunci (piramidă), creînd sistemul 1-2-3-5 îmbunătățit sau W.M.-ul. De fapt, prin apariția legii modificate a ofsaidului (doi apărători în loc de 3, inclusiv portarul), toate echipele englezești au trebuit să retragă pe linia de fund un nou jucător care s-a numit „third-back“, jucător defensiv prin excelență, numit mai tirziu și „stopper“. Noutatea pe care a adus-o în plus Chapman (destul de greu de sesizat la început) a constat tocmai în ideea pe care a avut-o pentru neutralizarea acelor interii aflați nemarcați în centrul terenului. El i-a mișcat pe foștii halfi de margine mai spre centru, dîndu-le în sarcină marcarea strînsă a interilor adversi, iar extremelor adverse, rămase astfel libere, le-a

plasat ca „păzitori“ pe cei doi fundași. Halful centru a fost retras, așa cum am mai spus, pe linia de fund (fig. 2).

Încet, încet și celelalte echipe au început să joace în sistemul W.M. Și cum înnoirile în tactica fotbalului au provenit întotdeauna din lupta dintre apărare și atac, în cazul de față atacul a încercat (dat fiind faptul că apărarea era acum numeric egală cu el), să devină din nou supranumeric, câștigîndu-și iarăși superioritatea.

Au fost astfel avansați interii în cadrul liniei de atac, în vreme ce „clasicul“ centru-inaintaș a fost retras înspre centrul terenului (eventual, s-a mizat și pe elementul surpriză, deoarece stopperul pleca după el, lăsînd în urma lui, în linia de apărare, un loc pustiit). El a primit denumirea de „centru-retras“ sau „fals“. În realitate, nu era decît un om de mijlocul terenului, un al treilea mijloc (mai ofensiv decît ceilalți doi). Noutatea a fost adusă, inițial, de celebra echipă maghiară. Cei mai renumiți jucători pe acest post au fost maghiarul Hidekuti și englezul Don Revie (la Manchester City, azi celebrul manager al lui Leeds United).

S-a ajuns, astfel la 1-3-2-1-4 (fig. 3), o formă premergătoare sistemului 1-4-2-4.

În timp ce în sistemul W.M. existau, practic, 4 mijlocași — doi cu atribuții în general defensive (nr. 4 și 6) și doi cu atribuții ofensive, interii (nr. 8 și 10) — în tactica aceasta cu centru retras exista numai un singur jucător cu atribuții exclusiv ofensive (nr. 9).

În ambele variante, greul jocului cădea, lucru constatat, tocmai pe acești oameni de la mijloc, în vreme ce ceilalți jucători aveau numai sarcini specializate de atac sau apărare.

Atacul cu patru înaintași a fost însă înțeles și folosit cel mai bine de către echipa Braziliei la C.M. din Suedia (1958).

Odată însă cu extinderea noului sistem — 1-4-2-4 (toți antrenorii își dau repede seama că atacul fiind supranumeric trebuie să se folosească și un număr egal de apărători — 4) — majoritatea echipelor, mai ales inițial, au început să-l folosească spre deosebire de creatorii lui, brazilienii, foarte static (fig. 4).

S-a ajuns la această formă prin retragerea unuia dintre mijlocașii-aripi (nr. 6) pe linia de fund, în vreme ce celălalt face pereche cu centrul retras. Prima dată acest lucru s-a întîmplat într-un joc din campionatul brazilian. Vasco da Gama a adus, într-un meci contra lui Botafogo, pe un al patrulea jucător în

linia de atac (*Ademir*). Botafogo a simțit însă imediat pericolul și a reacționat în consecință, retrăgându-l pe mijlocașul *Nanton* pe linia de fund.

Acești jucători de mijloc devin acum cheia întregului sistem. Fără două personalități de prim ordin, adevărați „maratonisti”, sistemul (încă destul de static) devine falimentar. Brazilia i-a avut, în 1958, pe *Didi* și *Zito* — în vreme ce *Zizinho* (în „schema” clasică mijlocaș — avea nr. 6) era retras pe linia de fund, iar Anglia pe mijlocașii, de o foarte mare capacitate de efort, *Robson* și *Haynes*.

O concluzie care se impune este aceea că — conform analizelor de rigoare — un 1-4-2-4 aplicat static ne dă înapoi cu aproximativ 80 de ani din evoluția fotbalului (este destul de asemănător „piramidei” — sistemul cu un singur jucător la mijloc), deoarece numai doi jucători la mijlocul terenului nu pot face față cerințelor jocului actual. Ar fi, deci, un pas înapoi și față de sistemul W.M.

Tocmai pentru întru-ajutorarea acestor doi mijlocași, cărora li se cerea un efort imens, s-a ajuns la formula 1-4-3-3. Dar ambele sisteme existente în prezent (și 4-2-4 și varianta sa, 4-3-3) au suferit importante modificări, în special în privința dinamicii jocului.

Italianii — și nu numai ei — au mers chiar mai departe. Ei au așezat

un om în spatele liniei de 4 fundași și l-au poreclit „libero” sau „fundaș măturător”, în cadrul unei variante a sistemului 1-4-2-4, care se transformă fie în 1-1-3-3-3, fie în 1-1-4-3-2 sau chiar, la nevoie, în 1-1-6-2-1.

Englezii, care la campionatul mondial din 1966 n-au avut deloc la îndemină extreme de valoare, au scos la iveală — prin intermediul abilului *Alf Ramsey* — o nouă formulă: 1-4-4-2, în care „extremele” *Ball* și *Peters* jucau alături de ceilalți doi halfi, mai mult la mijlocul terenului. În atac, „ureau” însă adeseori cu toții, inclusiv cei doi fundași de margine.

S-a spus atunci că englezii ar fi aplicat un sistem care nu poate fi pus în practică decît de jucătorii insulari, posesori ai unei condiții fizice ireproșabile...

Anii au trecut însă. Cu toții ne întrebăm încotro se îndreaptă fotbalul. Răspunsul a început să se audă. Spre SISTEMUL FĂRĂ SISTEM, adică spre o formă de joc de o dinamică exemplară, în care momentanul 1-9-1 din apărare să fie transformat peste numai cîteva clipe, în 1-1-9 ofensiv, deci cu 9 oameni în atac și tot 9 în apărare...

Adică, dacă vrei, exact ca la începutul fotbalului!

Ca și *Emerson Fittipaldi*, pe care îl vedem în prima fotografie fericit că a cîștigat „Marele Premiu al Republicii Italiene”, un alt strălucit as al volanului — *Joakim Bonnier*, a gustat de numeroase ori din eupa învingătorilor în multe competiții automobilistice, s-a bucurat din toată inima sa tinăra.

Dar, vai! Ca și alți străluciți ași ai volanului, avea să-și găsească sfîrșitul sub sfîrîmăturile helidului său într-o mare competiție automobilistică, în acest caz în cursa de 24 de ore de la Le Mans.

Iată-l condus pe ultimul drum de foști adversari și prieteni, între care *Jackie Stewart* (primul din stînga), *Graham Hill* (în urma acestuia) și fostul său copilot *Reine Wisell* (al doilea din dreapta).

Se spune că din marile curse cîștigă tehnica automobilistă... Se spune că premiile sînt substanțiale...

Și într-un caz și în celălalt ceva e sigur: prețul este prea mare!

Toți știu lecția... cu ochii închiși!..

Antiteza

ÎN BUCUREȘTI și în întreaga ȚARĂ,
magazinele „HERMES” și alte maga-
zine ale COOPERĂȚIEI DE CONSUM,
oferă o largă și bogată gamă de
articole de artizanat și de uz casnic,
realizate de unitățile de producție
și de prestări de servicii ale
COOPERĂȚIEI DE CONSUM.

CENTROCOOP —
CENTRALA DE PRODUCȚIE, PRESTĂRI,
APROVIZIONARE și TRANSPORTURI

Un somn mare prins la lanseă în lacul Căldărușani

la malul apei

Să ne înțelegem: a fi pescar sportiv nu înseamnă unul care urmărește peștele de dimensiuni potrivite pentru tigala lui de-acasă (și, dacă se poate, eit mai mult, că... vorba aia) ce este pescuitul sportiv altceva: este ceva care te face să sari din pat fiind zorile încă n-au dat geană, să mergi în vârful picioarelor ca să nu-i trezești pe ai casei, să-ți lei momeliile, sculele și să evadezi în liniștea naturii neadormite. Este încă întuneric, dar pitpaieul și greierii nu dorm, păsările de noapte sînt în plină vînătoare, și pe drum, spre riu sau spre baltă, cite un iepure fuge, protestînd împotriva tulburării liniștii care-l atune, la ceasul acela, numai a lor, a sălbăticiunilor...

MATTY... glumește

În contrast cu liniștea și calmul din natură, pescarul sportiv sprintează spre apă, ajunge, devine febril în gesturi și nu se liniștește decît atunci cînd undița lui a plesnit apa. Satisfația începutului pescuitului este invers proporțională cu luminozitatea; cu cît este mai mult pînă la răsăritul soarelui, cu atît este mai mare convingerea pescarului că n-a întîrziat la întrecerea cu vechiul lui adversar—peștele. Apoi, totul se liniștește. Pescarul privește ceasuri întregi la pluta nemîscată, peștele se complăce într-o totală lipsă de combativitate, și uite-așa, vine seara și nici unul, nici altul — pescar și pește — nu s-au întîlnit, nu s-au înfruntat. Și, aici, „forfaitul” este neavenit.

Dar, dacă primul adversar — peștele, are toanele și simțurile sale, cel de al doilea — pescarul — are de partea sa tehnica și șiretlicurile potrivite pentru a-l determina, a-l forța pe primul să ridice mînușa...

CE FEL DE PEȘTE CĂUTAȚI?

Pești mărunți, la îndemîna oricui, cum sînt babușea, obleții, bibanii și alții? Sau ceva mai mari, cum sînt linul cel întunecat, plăția cea lată, crapul cel mustăcios, somnul cu gura mare, mreana din repezișurile apelor, scobarul — „mațe-negre” sau cleanul șiret? Sau, poate, căutați pești — record: crapi de peste zece kilograme, mreane de douăzeci, somni și știuci de peste un metru lungime. Sînt adevărate recorduri, greu de depășit sau măcar de egalat. Viața multor pescari sportivi se împarte în două: pînă a prins respectivul „peștele cel mare” și după aceea...

CUM PRINDEM PEȘTELE?

O îndelungă experiență te învață cum să prinzi pește în mod sportiv, dar și cu spor. (Modul nesportiv de a prinde pește înseamnă setei, plase, virșe etc., moduri cu care pescuitul sportiv nu are nimic comun).

Dar să plecăm la pescuit. Orice pescar sportiv se consideră obligat să aibă: două vergi de 4—5 m lungime („vergi de mal“), două lansete cu mulinetele respective, mincioc, gafă, cirlige (legate-gata și de rezervă), plumbi, plute, agrafe, inele despicate, vârtej, linguri, năluci, Woblere, Devon etc. etc. Sînt cam multe, dar largă este gama pretențiilor peștilor și multă știința pescarilor.

Știința pescarilor sportivi se împarte în două mari capitole: ademenirea peștelui, și scoaterea lui din apă, adică finalizarea întrecerilor sportive...

ADEMENIREA...

La peștii pașnici (crap, caras, mreană, plătică, roșioară etc. etc.) este bine ca pescarul (care încearcă în ape stătătoare) să-și pregătească locul cu o zi înainte: aruncă în apă, în loc potrivit cartofi fierți, grâu sau boabe de porumb fier, rime tăiate, sămînță de cîneapă strivită, fîdea mărunțită sau multe altele, în apele curgătoare trebuie s-o facă numai cu o jumătate de oră înainte și cam la 10—15 m amonte de locul de pescuit ales.

Dacă totuși, cu toată nădă aruncată în apă și așteptarea de rigoare, pescuitul nu dă rezultate, trebuie schimbat locul de pescuit. Sau, încercați cu altă nădă sau altă momeală.

Prin nădă înțelegem mijlocul de a atrage peștele spre cîrligul undiței noastre, iar prin momeală — ceea ce-l determină să muște și să-l putem întepa cu cîrligul nostru — obligatoriu bine ascuțit! La peștii pașnici (arătați mai sus) cele mai bune momeli s-au dovedit a fi tradiționala rimă, mămăliga, viermil de carne, boabele de porumb în lapte, boabele de porumb și de grâu fierite, cartofii fierți, și, în mod special, pentru mreană — brînză, cașcaval (scump, dar face!).

... ȘI PRINDEREA

Nu e greu să prinzi pește. Se cer două condiții: peștele să vrea să înghită momeala, iar pescarul să știe să-l scoată din apă, după ce, într-un fel, l-a înșelat (ceea ce nu-l, totuși, prea sportiv!).

Pentru ca peștele să muște momeala oferită, este nevoie ca alături de firul cîrligului să fie potrivite speciei de pește și mărimea căutată: fir cît mai subțire pentru toate speciile (un fir gros, rigid și mai ales vizibil, îndepărtează orice pește de momeala oferită), iar un cîrlig prea mare sau prea mic duce la eșec, chiar în cazul în care peștele s-a hotărît să muște (un cîrlig prea mare nu va putea fi înghițit, cu tot cu momeala, de un pește mai mic, iar un cîrlig mic nu va rezista la tracțiunea unui pește mare). De aceea, se recomandă cîrlige nr. 1—4 pentru peștii mari (crap, mreană etc.), nr. 8—10 pentru cei mijlocii (caras, caracudă, roșioară etc.) și 12—14 pentru cei mărunți (obleți, ochenițe etc.).

În ceea ce privește reușita pescuitului, totul depinde de armonia pregătirilor dv: nădire, pregătire morală și materială, tehnică personală și... răbdare. Admițînd că toate acestea au fost îndeplinite, ați avut norocul să agățați un pește. Mai mic sau mai mare, tot pește se cheamă că este... Dacă s-a agățat peștele la vîrja pe care ați înfipt-o în malul apei, iar peștele e prea mare, mai bine aruncați vîrja și lăsați peștele s-o „plimbe“, pe apă, decît să vi se rupă, ținînd-o în mînă. Veți înota puțin și întrecerea sportivă cu peștele va prețui mult mai mult.

Dacă peștele dv. mare s-a agățat în cîrligul de la o lansetă, lucrurile se simplifică: cu frîna tamburului bine potrivită, peștele, oricît ar fi de mare (au fost prinși la lansetă și somni de 40—50 kg!) trage, fuge, deslășoară fir de pe tamburul mulinetei, apoi se liniștește. Dv. recuperați iarăși, peștele vine cîmîntă spre mal și, după o vreme, se răzîndește, se revoltă și fuge iar. Dar în scurtă vreme ostenește și, oricît ar fi de mare el, peștele, vine liniștit la mal. Atunci, cu minciocul, îl scoateți ușurel pe mal. Un sfat: cînd e vorba să-l prindeți în mincioc, nu umblați cu minciocul după pește, ci aduceți peștele deasupra minciocului și, atunci, doar săltați minciocul din apă, cu tot cu pește...

LA PEȘTI RĂPITORI...

...se schimbă lucrurile. Aceștia nu trebuie momiți, ademeniți: aceștia cad victimă lăcomiei lor. Ierarhia inculpaților ar fi: știuca, bibanul (și în oarecare măsură somnul) în apele de șes, cleanul, în apele colinare lipanul și păstrăvul în apele de munte.

Cîte ceva despre fiecare.

Știuca, supranumită „Lupul bălților“, își merită renumele. Se aruncă după orice nălucă, chiar cînd nu-l este foame. Adeseori au fost prinse știuci care nu reușiseră să înghită decît pe jumătate peștele vînat cu puțină vreme înainte, dar au reușit să înghită și năluca pescarului sportiv și să facă, în barcă, cunoștință cu acesta.

În ceea ce privește știuca, este greu de recomandat ceva. Mușcă numai atunci cînd vrea, la nălucile cele mai imposibile. Totuși, pe vremea însorită, la apă limpede, se pare că bune rezultate dau lingurile — rotative și oscilante — de culori galbene-aurii, iar

pe vremea închisă, sau în ape nu prea limpezi, lingurile sau nălucile argintii. În bălțile cu multă vegetație sînt „gustate“ mai ales lingurile și nălucile care evoluează la suprafața apei.

Bibanul mușcă adeseori la aceleași linguri sau năluci ca și știuca. Dar este mai lăcom, mușcătura lui este mai fermă. Luptă mult mai tare; un biban în greutate de o jumătate de kilogram, pînă nu-l vezi, pare o știucă de două kilograme! Dar obosește repede și vine cîmîntă la mincioc... Slăbelețuna bibanului rămîne însă peștele viu, în cîrlig mic sau „Flips“ și „Mops“ nr. 1—2, mic năluci rotative, purtate încet spre fundul apei. Cînd pescarul nimereste cu asemenea unealtă un cîrd de bibani, scoate unul după altul.

Somnul, mai ales cel mare, visul oricărui pescar sportiv, poate fi prins la te mirce momeală (peștișor viu sau mori, broscuță, rîme, serpești sau chiar la o bucată de săpun „Cheia“!), dar numai în ape

Matty — cînd nu... glumește

adînci, la vîltori, sub maluri abrupte, în apropierea săleilor căzute în apă etc.

La un asemenea prilej, în care pescarul sportiv are șansa unei confruntări cu un somn mare, este nevoie de multă... sportivitate: de o parte, un om în greutate de 60—80 kg; de cealaltă parte, un somn de 30—40 kg; între ei există o legătură, un fir de 0,30—0,35 mm; dacă se rupe firul, cine-l de vină? Dar dacă nu se rupe? Dacă nu se rupe și somnul poposește în cele din urmă pe mal, victoria îi aparține pescarului (cu răbdare, perseverență, rezistență la efort prelungit, pricepere etc.) iar dacă nu, a avut noroc peștele...

Scobarul și cleanul sînt pești despre care se spune că au cîte un ochi pe fiecare solz! Încercați să-i prindeți dar, mai ales, aveți grijă să nu vă vadă! Orice umbră de pe mal îi sperie. La scobar veniți cu succes cu cîrlige mici și cu momeli care trăiesc în apele lor, dar la clean veți reuși mai ales cu cîreșe, vișine, dode.

Am lăsat la urmă lipanul și păstrăvul. Sînt pești nobili ai apelor noastre și, în conformitate cu legislația în vigoare, nu are nimeni voie să-i prindă decît cu momeli artificiale: numai mușca artificială pentru primul, mușcă artificială și diverse năluci pentru cel de al doilea. Este un pescuit cu adevărat sportiv, într-un cadru ferice și este păcat să-ți strice ziua de pescuit un pădurar care te întrebă cînd neli nu te aștepti:

— De ce dai cu rimă, tovarășe?

De aceea, vă recomandăm să folosiți muștele artificiale, lingurile și diversele năluci care se pot procura la orice magazin. Și aceasta numai și numai pentru a nu vă compromite zilele dv. de concediu la munte...

I. C.

FOTBAL EMININ

CUM SE ÎMPACĂ ASPRELE LEGI ALE UNUI SPORT CONSIDERAT EMINAMENTE BĂRBĂTESC CU ATRIBUTELE DE GRAȚIE ȘI FRAGILITATE ALE „SEXULUI SLAB“?

Apariția echipelor feminine de fotbal și pe terenurile țării noastre a suscitât, la început, un oarecare „fenomen de respingere“ din partea unui anumit public: „Un joc atât de brutal, cu intervenții hotărâte, de mare violență (la atacul de deposedare) cu alergare permanentă timp de 90 de minute (cit prevede regulamentul pentru fotbalul masculin) nu poate fi practicat de femei, cărora chiar dacă nu li se mai aplică vechiul dicton — „să nu le atingi nici cu o floare“ — nu pot, totuși, să reziste la eforturile excesive impuse de o partidă de fotbal“. Așa susțineau vocile conservatorilor, ale tradiționaliștilor, care nu voiau să recunoască decât o singură lege în fotbal: „sport eminentemente bărbătesc“, conceput, realizat și fasonat, timp de secole, exclusiv pentru „sexul tare“, singurul capabil să suporte (de multe ori nici acesta pînă la final) risipa mare de energie impusă de fotbal.

Dar, în ciuda tuturor acestor argumente insidioase, fotbalul feminin și-a croit drum din ce în ce mai larg, cucerind suportere (și chiar suporteri, din ce în ce mai mulți), primele atrase de curiozitate specific... feminină, ceilalți din dorința de a face o comparație între cele două fotbaluri și de a vedea dacă nu cumva fetele își pierd un cit de mic procent de grație în această încheștare de forțe, rezervată pînă deunăzi bărbaților.

Acum, au devenit obișnuite meciurile de fotbal între echipele feminine, purtînd unele nume extrase din mitologie (Venus) și din vechiul repertoriu al literaturii romantice, pusă sau nu pe note (Carmen, Traviata) sau chiar nume neaoșe de flori, aflate în grădina noastră românească (Garofița).

Pînă la urmă, indiferent dacă victoria a fost obținută de Venus sau de Carmen, de Traviata sau de Garofița,

învîgător a rămas fotbalul feminin, în fața căruia s-au plecat pînă și cei mai vajnici detractori ai săi, care au abandonat orice argument contrar, pe simpla și eternă scuză: „Cînd femeia vrea...“

Așa s-a făcut că acum, pe stadioane evoluează tot mai des cîte 22 de jucătoare care, în mod sigur, au trecut în ajun pe la coafor, iar cu două-trei minute înainte de a păși în monom pe teren și-au aruncat o atentă privire, reali-

zind și un ultim rețuș figurii reflectate în oglinda nelipsită de azi încolo din cabina în care va pluti mereu o undă inefabilă de parfum...

Pentru a vedea în ce fel pot fi armonizate asprele legi ale fotbalului cu veșnicile, inerentele atribute ale sexului așa-zis slab, am întreprins ancheta de mai jos în rindurile unor recunoscuți specialiști, oameni de știință — medici, biologi, endocrinologi — ca și printre cei care dețin responsabilități în conducerea mișcării sportive sau a unor cluburi ce tutelează echipe de femei.

Am rezumat chestionarul nostru la următoarele trei puncte:

1. De cîtvă timp, fotbalul a început să fie practicat și de tinerele fete. Multe jucătoare de handbal s-au reprofilat pe conducerea cu piciorul a balonului rotund. Sînt tot mai numeroase echipele feminine de fotbal; s-au creat campionate naționale și chiar un campionat mondial. Considerați că un sport aparținînd pînă mai ieri în exclusivitate bărbaților este potrivit structurii fizice a femeilor?

2. Nu cumva jocul, prin excelență bărbătesc, ar putea afecta atributele de grație și de plasticitate ale reprezentantelor sexului frumos?

3. Nu credeți că pentru o mai bună adaptare la organismul femeilor, vechiul regulament de fotbal, întocmit special pentru echipele masculine, are nevoie de unele modificări în ceea ce privește dimensiunile terenului, greutatea mingii, atacul „la om” etc.?

Ing. dr. **VIRGIL ECONOMU** — consilier al Federației române de fotbal — autorul a nu mai puțin de șapte lucrări despre fotbal:

1. Mai întîi, ca simplă joacă, handbastele noastre au început să lovească balonul și cu piciorul. A fost suficient ca, pentru distracție, să schimbe biomecanica jocului, pentru ca ele să fie cucerite de fotbal care, desigur, cere o mai mare abilitate în conducerea balonului decît handbalul. Să nu uităm că, datorită ștergerii inegalității existente înainte între bărbați și femei, acestea din urmă au acum acces și la profesiuni rezervate odinioară numai bărbaților: mecanici, tractoriști, piloți de avioane etc. Și în sectorul sportiv s-au produs aceleași mutații care au făcut ca astăzi să avem campioane la aruncarea greutății, discului sau a suliței. De ce n-ar fi putut avea acces femeile și la fotbal?

Dacă este sau nu potrivit acest sport structurii fizice a femeilor? Nu cred că sînt așa de mari deosebirile între femei și bărbați pe planul rezistenței

fizice, al capacității de efort. N-am văzut și nu vedem zilnic femei care sînt mai rezistente chiar decît bărbații? Nu muncesc ele, în unele cazuri, mai mult decît soții lor? Și asta nu numai la muncile agricole, ci chiar în fabrici și în uzine. A intrat în obișnuința cotidiană ca femeile, după ce-au muncit 8 ore la războiul mecanic, la mașina de tricotat, la bancul de bobinaj sau la birou, să vină acasă, ca să la munca de la capăt pentru a-și hrăni

3. Este de la sine înțeles și mă miră faptul că pînă acum nimeni nu s-a gîndit că pentru fotbalul feminin trebuie alcătuite și unele prevederi speciale, adăugate celor 17 din actualul regulament al fotbalului masculin. Unele dintre aceste reguli — cele de bază — care exprimă însăși esența jocului (numărul echipierilor, obligativitatea echipamentului, marcajul terenului, interdicția atingerii balonului cu mîna, penalizările, arbi-

soțului și copiii sau frații mai mici, pentru a pune la punct gospodăria, a face curățenie în casă, a spăla rufe, vasele etc. Mă întreb numai: cînd mai au vreme femeile — chiar tinere necăsătorite — să mai practice un sport, dacă tot bugetul lor de timp este cheltuit pentru munca în cadrul unei întreprinderi și apoi pentru aceea „la domiciliu”?

2. Nu cred că jocul de fotbal ar putea umbri cu ceva atributele de grație și de plasticitate ale reprezentantelor sexului frumos. Chiar dacă este considerat „un joc bărbătesc” fotbalul poate fi practicat foarte bine de către femei. Aș îndrăzni să spun chiar că, preluînd de la bărbați regulile generale ale jocului de fotbal, femeile vor putea să confere acestui sport un plus de frumusețe, de abilitate, de grație și de eleganță — adică tot ceea ce a constituit apanajul femeilor, în toate etapele istorice.

trajul, loviturile fixe, legea avantajului, ofsaidul) trebuie menținute și pentru jocul femeilor. Se cer revizuite:

a) dimensiunile terenului (care nu cred că pot depăși 80×40 m), cu reducerea adecvată a spațiilor de pedeapsă, de poartă etc.;

b) dimensiunile porților care, de asemenea, n-ar trebui să treacă (oricît am vrea să punem la încercare marea agilitate a femeilor-portar) de $5,50 \times 1,80$ m;

c) greutatea și circumferința actuală a balonului (de circa 4 kg și de 68 cm) să fie aduse la 3 kg și, respectiv, la 50 cm;

d) în locul ghetelor actuale, cu crampe și tălpi prea grele pentru piciorul fin al femeii, să fie adoptate ghete de plastic, cu tălpi de cauciuc;

e) problema „atacului la om”, care provoacă multe durități și este cauza a numeroase accidentări în fotbalul masculin, trebuie să-și găsească o

altă rezolvare pentru jocul feminin, spre a înlătura brutalitățile și a înlesni acțiuni care, în locul forței, să dea înțelietate grației și eleganței, specifice reprezentanților sexului frumos.

Până acum, numai durata unei partide a fost redusă pentru femei (de la 90 la 80 de minute), întocmai ca la fotbalul pentru juniori.

Consider că un for internațional (F.I.F.A. sau U.E.F.A.) ar trebui să stabilească toate aceste reguli speciale de joc pentru femei (de subliniat că U.E.F.A. a cooptat, pentru prima oară, o femeie în Comitetul de conducere, pentru a se ocupa de problemele fotbalului feminin).

Să sperăm că printr-o reglementare cât mai adecvată, jocul cu balonul rotund, practicat de reprezentanțele sexului frumos, nu va fi o simplă reeditare a fotbalului masculin, ci va putea deveni o formă nouă de exprimare sportivă a grației și eleganței speciei umane, spre a face din fotbal un joc de artă, sinteză de măiestrie și de vigoare.

Prof. MIHAI VÎLCEANU, președintele clubului Rapid:

1) Ca unul care sint de 9 ani la acest club (opt ani — vicepreședinte și de un an președinte) pot să vă fac și un prim istoric al întemeierii fotbalului feminin în Capitală.

În ziua de 3 iunie 1971 (zi istorică!) a început să activeze, la Rapid, prima echipă feminină de fotbal. În septembrie, același an, la C.M.E.F.S. București a fost convocată o sedință, prezidată de prof. Traian Tomescu, hotărîndu-se să facem o primă selecție între amatoarele de fotbal. S-au prezentat nu mai puțin de 400 de candidate! O comisie, formată din subsemnatul, M. Mihăilescu (de la F.R.F.) și C. Gorec, am selectat 34 de viitoare fotbaliste care dovediseră nu numai pasiune, dar și o oarecare cunoaștere a acestui joc. Astfel, la 19 septembrie, cu echipele existente (Venus și Carmen), Rapid a început lupta în primul campionat feminin. Echipa condusă de mine a cîștigat prima cupă pusă în joc. S-au înființat apoi din ce în ce mai multe formații, care au îmbogățit registrul întrecerilor și au creat un climat extrem de favorabil dezvoltării fotbalului feminin. Prin felul cum fetele evoluează pe teren, se poate spune că ele nu simt deloc efecte nocive, ceea ce dovedește că fotbalul nu este chiar atât de nepotrivit structurii fizice a femeilor.

2. Aș putea spune — dimpotrivă. Jocul considerat ca aparținînd exclu-

siv bărbaților capătă, atunci cînd este practicat de tinere fete, un spor de grație și de frumusețe, care ține de natura însăși a dinamicii organismului uman.

3. Desigur, fotbalul pentru femei ar reclama unele modificări ale regulamentului de joc, care să accentueze spectaculozitatea jocului și să înlăture coliziunile violente. Acum, cînd avem și un campionat mondial de fotbal feminin, aceste modificări trebuie redactate chiar de forul internațional F.I.F.A., care să realizeze reguli comune de joc tuturor echipelor, fie ele europene, fie din cele două Americi, din Asia sau din Africa, din Australia.

Atunci, fotbalul feminin va intra în obișnuitul circuit mondial, avînd competiții de mare răsunet, care vor contribui la înfrumusețarea întregului peisaj sportiv al țărilor unde el se va practica pe scară largă.

Prof. dr. EMIL CRĂCIUN, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România:

1) În calitatea mea de vechi cercetător în domeniul oncologiei, am putut desprinde o primă observație: bărbații și femeile, tineri sau maturi, care fac mișcare, exerciții fizice în aer liber, fiind deci antrenati într-o activitate sportivă organizată, sînt mai puțin expuși a cădea victime virusului cancerului decît cei ce duc o viață sedentară în aerul poluat al barurilor și cafelelor din centrele supraaglomerate.

2) Nu văd nici un impediment pentru ca femeile să practice fotbalul, bineînțeles cu anumite corectări ale regulamentului actual (redactat special pentru fotbalul bărbaților).

3) Trebuie să se înscrie în noul regulament al jocului de fotbal rezervat femeilor o serie de prevederi care să atenueze intrările în forță, atacul violent al adversarei, să reducă timpul de joc și dimensiunile porții și ale terenului. Femeile să fie oarecum ferite de traumatisme, deoarece, orice s-ar spune, organismul lor este în general mai delicat decît al bărbaților. Desigur, avem și excepții, care nu fac decît să întărească regula...

FLORIN PIERSIC, artist emerit:

1) Nu fac o pledoarie pro-fotbal feminin, decît în măsura în care sînt convins că acesta, prin interpretetele lui pline de grație, va înfrumuseța și mai mult jocul pe care milioane de împătimiti îl sorb cu nesaț pe stadioane sau pe „micul ecran“. Este normal ca pasiunea pentru fotbal să atingă noi dimensiuni, atunci cînd în locul unor jucători atletici vom

urmări siluetele suple, care evoluează într-un fermecător balet aerian pe covorul gazonului, înlăturînd violentele ciocniri prin sinuoase driblinguri, atacul la om printr-o fentă miraculoasă, așa cum jucau odinioară brazilienii (înainte de a împrumuta jocul în forță al europenilor).

Ar fi ideal ca echipele noastre de femei să joace tot atât de elegant ca „Ajax“-ul lui Ștefan Covaci, al cărui „11“ a atins apogeul nu numai pe planul eficacității, dar și pe al dinamicii colective.

Pentru aceasta, știu că fetele de la Rapid, Venus, Carmen, Traviata, Tinerețea vor trebui să-și șlefuiască jocul în așa fel încît să se poată lua la întrecere, oricînd, cu Magdalena Popa și cu Ileana Iliescu.

Și-atunci, fotbalul bărbaților va fi obligat să copieze splendidele arabescuri ale jocului feminin, ceea ce va aduce și mai mulți suporteri și suportere în tribunele de la „23 August“, în eventualele meciuri din campionatul mondial al fetelor fotbaliste.

ANGHEL CREȚEANU, fost portar al echipei naționale de fotbal:

1) Consider că avîntul luat de jocul cu balonul rotund în rîndul femeilor nu este de natură să dăuneze acestui sport dacă, bineînțeles, cele care-l vor practica nu iau din arsenalul fotbalului masculin unele dintre armele caracteristice acestuia: violența atacului la om, jocul periculos etc.

2) Atributele de grație și de plasticitate nu vor fi, cred eu, cu nimic afectate dacă, în locul jocului brutal, tinerele interprete ale fotbalului feminin vor prefera plonjoanele artistice în suprafața de pedeapsă (decî postul de portăreasă va fi cel mai spectaculos pentru femei!). Iar în acțiunile de cîmp, atât atacantele cit și apărătoarele vor recurge mai mult la jocul de cap (o săritură în aer va reedita baletul din „Lacul lebedelor“!), la driblingul elegant, la slalomul plin de farmec, iar „atacurile la om“ nu vor copia intrările dure, din jocul de astăzi al bărbaților.

3) Sînt absolut necesare anumite modificări ale regulamentului actual, pentru a limita risipa de efort a jucătoarelor și a transforma jocul eminamente „bărbătesc“, într-un sport în care grația și farmecul, proprii femeilor, să fie puse și mai mult în valoare.

Anchetă realizată de

AL. VIDRAN

SPORTIVI!

PRIMA VICTORIE ESTE ASIGURAREA

Este neîndoiește că, în activitatea dv. din sălile de sport, de pe stadioane, de pe pistele de întreceri automobilistice, motocicliste sau cicliste, în escaladarea înălțimilor munților etc. se pot ivi unele accidente, cu urmări grave.

Cunoașteți astfel de situații; poate chiar dv. ați trecut prin momente dificile.

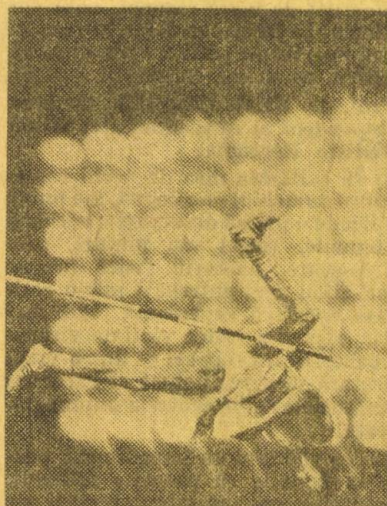
Astfel de motive ne determină să vă amintim că Administrația Asigurărilor de Stat vă pune la îndemână numeroase asigurări, folositoare oricui, bineînțeles și dv.

Vă prezentăm una dintre numeroasele asigurări pe care le puteți încheia, în condiții avantajoase. În caz de nevoie, veți primi pe această cale un ajutor material însemnat și vă veți convinge că ADAS este prietenul dv.

Asigurarea despre care vă informăm este **asigurarea de accidente**. Ea poate fi încheiată de orice persoană în vîrstă de la 16 pînă la 70 de ani, inclusiv.

Contractul de asigurare se încheie, după preferința dv. pentru sume asigurate fixe sau pentru sume asigurate

convenite cu Administrația Asigurărilor de Stat.

ASIGURAREA PENTRU SUME ASIGURATE FIXE

Această măsură de prevedere se poate încheia pentru sume asigurate fixe și anume: 10.000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și 5.000 de lei pentru deces sau dublul ori triplul acestor sume, pe o durată de 3 sau 6 luni, în funcție de categoria tarifară prevăzută în tariful de prime, adică de profesia (ocupația persoanei) care se asigură și avîndu-se în vedere felul întreprinderii în care lucrează.

Este important să se rețină faptul că contractul de asigurare se poate încheia și pe durate reprezentînd un multiplu al duratelor de 3 sau 6 luni însă nu mai mult de doi ani.

Primele de asigurare se plătesc în momentul înmînării poliței, pentru întreaga perioadă. Primele de asigurare, pentru activități sportive sînt: pentru sumele asigurate 5000/10000 lei.

- sporturi aeronautice
- antrenori, instructori, profesori de educație fizică (în afară de sporturile aeronautice) ...

27 lei pe 3 luni

12 lei pe 6 luni

La asigurarea celorlalți sportivi, categoria tarifară se stabilește în funcție de profesia de bază.

ASIGURAREA PENTRU SUME ASIGURATE CONVENITE

Această asigurare se poate încheia pe durate de la 1 an pînă la 5 ani inclusiv, suma asigurată — atît pentru invaliditate permanentă totală, cît și pentru deces — neputînd fi mai mică de 5.000 de lei.

Suma asigurată pentru invaliditate permanentă totală poate fi egală sau mai mare decît suma asigurată pentru deces, fără însă a depăși dublul acesteia. La această formă de asigurare, primele se plătesc fie în momentul înmînării poliței de asigurare (pentru întreaga durată), fie în rate anuale, semestriale sau trimestriale — anticipat. Primele pot fi plătite și în rate lunare, dacă o astfel de rată nu este mai mică de 8 lei.

La înmînarea poliței, asiguratul achită simultan cea dintîi rată de primă, plus o sumă egală cu prima pe 2 luni. Celelalte rate se plătesc la termenele stabilite în polița de asigurare.

REȚINEȚI:

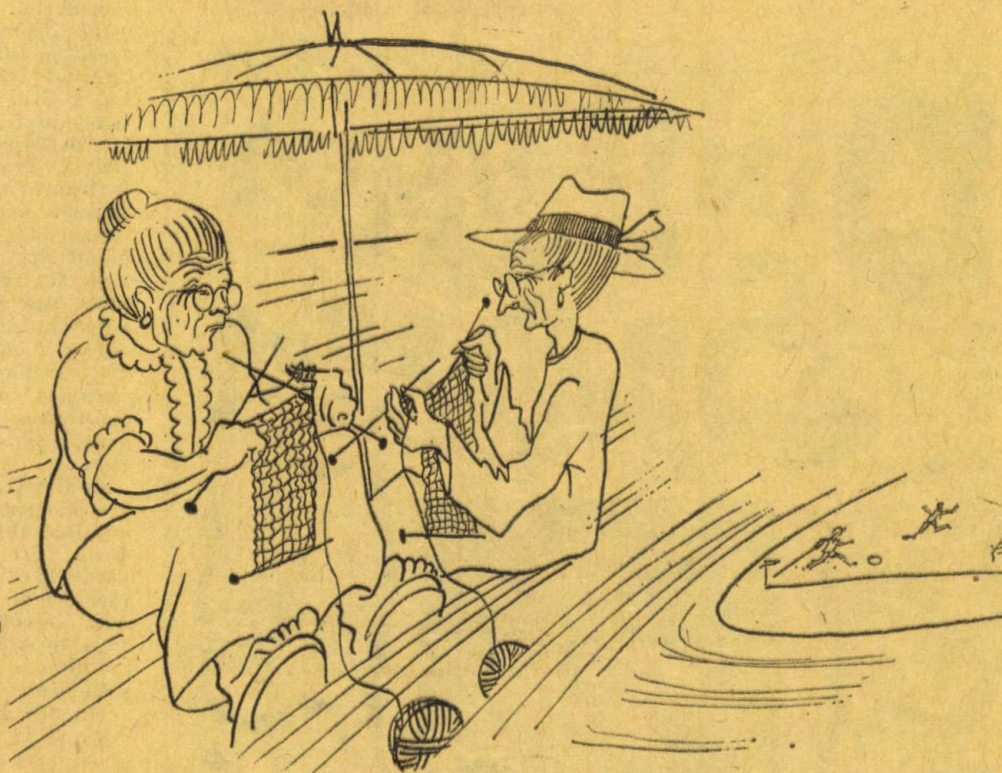
Primele de asigurare sînt convenabile. Sumele asigurate se plătesc cu promptitudine.

Pentru încheierea asigurării, vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din întreprinderi, organizații economice și instituții, agenților și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărei unități teritoriale ADAS.

Zi de toamnă tirzie. Mohorită. Cu ceață și ploaie. Deasă și rece. Lumea se grăbește la meci. Derby mare. Stadionul e arhiplin. Și acoperit cu umbrele. Negre. La peluză sînt și cîteva bătrîne. Croșetează și sporovăie. Una e bunică. Nepotul ei nu joacă azi. Nici n-a jucat vreodată. E prea gras. Și prea sedentar. Spectatorii sparg semințe. Bătrînele rontăie bomboane. De mentă. Așteaptă sfîrșitul jocului. Dar nici n-a început. Apar arbitrii. Sumbri și triști. Unul ținemînea cu ciudă. Din cauza ei o să alerge. El. Cavalerul.

Muzica răbufnește din megafoane. Lumea tropăie și vorbește. N-a fost 11 metri. Ba da. Țla mic și negru a secerat în careu. Păi dacă nu știe joaca! N-avem fundași. Nici mijlocași. Nici aripi. Nici echipă. Portarul e figurant. Jocul începe iar. Atacă albaștrii. Și ce folos dacă nu înseriu? Ah! Era cît p-aci. Iureș mare. Tot oaspeții. Dar nici ei nu mearcă. Țla micu, și negru are mînea. Driblează. Aleargă. Driblează iar. Și portarul. Gooooo! Cel bun e Țla micu, și negru! O valoare! Trebuie luat în lot. O bătrînă zimbește

La meci.

PROZĂ SPORTIVĂ... MODERNĂ

desen de Mircea Șerban

Apar și jucătorii. Sînt mulți. 22. Ce-or să facă? Bătrînele știu. Vor juca. Nu bătrînele. Ele croșetează sub umbrelă. Deși nu mai plouă. În fine. Arbitrul fluieră. N-a fost nimic. A început meciul. Toți aleargă. După mînea. În ambele sensuri. Vîntul bate într-unul singur. E un avantaj. Pentru ceilalți. Dar mai tirziu? Se schimbă sensul. Vîntului. Toți speră să cîștige. La Pronosport. Au jucat surpriză. Dar e derby. Și balonul e rotund. Albaștrii aleargă. Și galbenii. Și negrii. Arbitrii. E un joc frumos. De culori. E și noroi. Trage unul sec. La poartă. Oho! E departe. Sus. Portarul ride. Ba nu. A înghețat cu gura deschisă. În fine, se mișcă. E pericol de gol. Minutele trec. Nu se întîmplă nimic. Nici aut, nici corner. Ba da. Acum e primul. Lumea țipă. Bătrînele stau impasibile. S-au obișnuit. Aici e bine. Pot să sporovăie. Un urlăt despică cerul. Penalty. Va fi gol. Ba nu. Ba da. A fost. 1—0 pentru oaspeții. Liniște de mormînt. Arbitrul fluieră. E gata prima repriză.

mulțumită. A terminat o mîneacă. Mai e un sfert de oră. Atacă din nou oaspeții. Stupoare. E 2—1 pentru ei. Unu din tribună plînge. Nu știa că meciul se televizează. Soția îl știe la sedință. Camera de luat vederi îi studiază trăsăturile. Toemai lui! Și băteții pierd. De-ar face măcar meci nul. Aiurea. Cu Țla micu, și negru? I-a sărit mînea din picior în poartă. N-are stofă! Mai e un minut. A început din nou să plouă. Se lasă ceața. Și în suflutele supporterilor. Arbitrul fluieră sfîrșitul. Totul e pierdut. Jucătorii salută. Lumea aplaudă cu amărăciune. Unii cîntă. Au cîștigat la Pronosport. Bătrînele mai zăbovesc în tribună. Sporovăie. Trebuiau să cîștige ceilalți. Dar Țla nu mai e fotbal. Ca acum 20 de ani. Ehe, 6 goluri într-o mîneacă! Și acum numai trei! Păcat. Vor veni și etapa cealaltă. Atunci croșetează piepții. E timp pentru goluri...

HORIA ALEXANDRESCU

În 1906, la cercul „SIDOLI“

Două luni de lupte greco-romane

ANUL I. - Nr. 1. Marti 8 Noiembrie, 1907

DIN LUMEA SPORTURILOR

REVISTA SPORTIVĂ ILLUSTRATĂ

ABONAMENTE: În anul 1908, la 12 lei; în străinătate, la 15 lei. Se poate plăti în avans sau la număr.

Director-Proprietar: MITICĂ DONA
 Apare la București, la Banca Națională
 REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA: HOTEL DE FRANCE
 UN EXEMPLAR 2 BANI

ANUNCIURI: Se acceptă toate genurile de anunțuri, cu excepția celor care conțin conținuturi obscene sau contravenționale. Tariful de inserție se stabilește în funcție de numărul de rânduri și de durata inserției.

În efervescența sportivă a Bucureștilor de la începutul veacului nostru, sportul luptelor a cunoscut o vogă deosebită, publicul bulucindu-se la galele de lupte greco-romane care aveau loc îndeosebi în arena cercului Sidoli (situat pe malul drept al Dimboviței, între Podul Mihai Vodă și Podul Senatului). Mărturie în acest sens stă organizarea, în anul 1906, a unui turneu care a durat două luni încheiate (20 septembrie—26 noiembrie). După cum sublinia „Carnetul Sportiv, revistă generală de sport” — turneul purta titlatura de „Primul campionat al României”. La startul acestui autentic maraton de lupte greco-romane s-au prezentat o serie de mari campioni din Belgia, Franța, Germania, Spania, Danemarca, Bulgaria, Italia și Turcia. Așadar, era vorba de un turneu de amploare, care s-ar fi numit azi „Campionatele internaționale ale României”. Dar revista precizează că: „În acest campionat, pentru întâia oară la noi, se deferă celui ce va rămâne învingătorul tuturor concurenților — pe lângă titlul de campion al României —, o eșarfă tricoloră cu inscripția datei campionatului și marele premiu de 4.000 de lei”.

Publicația regretă absența de la această grandioasă întrecere sportivă a faimosului luptător român Mitică Dona, aflat într-un turneu peste hotare și care se inseria printre vajnicii pionieri și animatori ai luptelor la noi. Născut la 1882, el obținuse în 1904 medalia de aur a Societăților de gimnastică din Capitală „pentru strălucitele succese raportate în sportul de luptă”. La scurtă vreme, el cucerește și la Iași, „Diploma de onoare și medalia de aur”, de asemenea în urma unui lung șir de frumoase victorii. Dar pe Mitică Dona îl chemau depărtările și, astfel, în 1905 el pleacă în străinătate într-un lung turneu. Succesele și peripețiile acestui raid le va povesti — într-un serial — la înapoierea în țară, chiar în revista săptămânală de sport pe care o va edita sub titlul „Din lumea sporturilor” (În clișeu: coperta primului număr și chipul vestitului luptător Mitică Dona, director-proprietar al publicației). Revista a apărut timp de doi ani (1907—1908), militând pentru răspindirea sporturilor (lupte, fotbal, tenis de cimp, box, călărie, ciclistism, „sportul vizitului” și altele). Se insista asupra necesității practicării gimnasticii de către femei. În slujba propagării sporturilor, revista își ia drept motto, un citat din Cicero: „Cultura fizică fine mintea sănătoasă și inteligența vie”.

În lipsa lui Mitică Dona, culorile noastre au fost apărute, la acel „championat”, de către șapte sportivi români în frunte cu Proeșescu, luptător de valoare, și cu tânărul Dumitrescu, unul dintre cei mai talentați elevi ai maestrului Dona. Dar tocmai cînd să-și înceapă relatările despre faimoasa gală-maraton, „*Carnetul sportiv*” nu a mai avut... file. Și-a întrerupt apariția, împărțînd și această publicație soarta efemeră a altor ziare și reviste de sport care au apărut cu decenii în urmă. Am „urmărit” desfășurarea galelor de atunci cu ajutorul cronicarului sportiv al ziarului „Universul”, care avea mai în fiecare zi cîte o „casetă”. Astfel, în preajma începerii competiției ziarul scria: *„Evenimentul cel mai de căpetenie din acest „tournoi” este, fără îndoială, înscrierea campionului lumii Jakobus Koch, care a aderat în sfîrșit în mod definitiv”*. În continuare, se dă cartea de vizită a lui Koch, vedeta nr. 1 a campionatului. El avea 36 de ani și „era din tinutul Rinului”. Jakobus Koch a cîștigat pentru prima oară titlul mondial în anul 1902, la Londra, iar după doi ani, în 1904, la Berlin, a devenit din nou campion al lumii. Un an mai tîrziu, în 1905, el a cucerit la Paris, pentru a treia oară, titlul mondial, „dispunînd în finală de celebrul Heinrich Eberle”. Interesantă e sublinierea că „J. Koch n-are actualmente nici un adversar care să-l pue pe covor”. În ceea ce privește stilul de luptă al lui Koch, cronicarul spune: *„Tehnica lui cu toate că e foarte simplă, este ideal rafinată. Nimiceste toate atacurile și lucrează cu capul, cînd alții își risipesc puterile cu el fără plan...”*

În încheierea amplei avâncronici și prezentări sînt publicate următoarele rînduri mobilizatoare: *„Este de dorit ca acest sport, care regenerează omenirea și care în consecință este o mare valoare națională, să prindă din ce în ce rădăcini mai adînci și mai trainice și la noi. Nu ne îndoim că marele public va arăta un interes deosebit pentru sportul de luptă”. Și, în adevăr, arena a fost seară de seară arhiplină, iar luptele au pasionat, după cum reieșea din cronicile apărute: „decorul care învăluia campionatul de lupte de aseară era cum nu se poate mai satisfăcător... Și cînd, în sunetul majestuos al marșului luptătorilor, apărură atleții, o adevărată emoțiune coprinse pe toți sportmanii prezenți, iubitori ai acestui sport...”*

În seara aceea, amintită de cronicar (la începutul lunii octombrie), celebrul Jakobus Koch, „îl pune pe covor” pe germanul Sturm în 18 minute. Acest Sturm îl va învinge

în seara următoare pe Dumitrescu în ... 3 minute. După o altă gală, cronicarul va consemna: *„Simpaticul Dumitrescu termină nedecis cu turcul Ali Ahmet”*.

Și turneul continua în fiecare seară, joia și duminică avînd loc și întîlniri „în matineu” — de obicei 3 „matchuri” — la sfîrșitul fiecărui spectacol de circ. Astfel, după o lună au început „întîlnirile decisive” care, deseori, erau astfel doar cu numele întrucît, după o asemenea „decisivă”, în seara de 29 octombrie englezul Axel Krook a cerut francezului Raoul Cahours „în afara campionatului un match de revanșă” iar Raoul, „cu amabilitatea ce-l caracterizează, a primit și mîine seară vom avea revanșa”. Spectatorii au avut din nou plăcerea de a admira pe frumosul luptător francez „în măiestritățile-i evoluțiunii”, pe care le-a dovedit în cele trei lupte anterioare și care „i-au decernat de-ocamdată simpatia sportsmanilor în cel mai înalt grad”.

În seara revanșei, Cahours — de trei ori campion al Franței — după „cel mai epuizant match”, care a durat 34 de minute, reușește să-l învingă pe Krook. „Tumulte de aplause au salutat această victorie, publicul face erupțiune în loja luptătorilor învingători și Raoul e purtat pe brațe”. Tot în seara respectivă, rusul Piotr Jankowschi „trîntește” pe saxonul Alwin Kutsche, pe care după două zile îl va bate și Dumitrescu, după 18 minute de luptă încordată, „rezultat destul de neașteptat care a stîrnit oii aplause”.

Încep întîlnirile eliminatorii, iar pe măsură ce în concurs rămîneau

tot mai puțini luptători, — în fapt cei mai valoroși — numărul spectato-rilor firește creștea.

Pe la jumătatea lunii noiembrie, cronicarul notează: *„Reuniunea de aseară putem spune că a fost una dintre cele mai desăvîrșite... Și bine au făcut sportsmanii care au venit din toate colțurile orașului, mai ales că au avut încăodată plăcuta ocaziune de a aplauda pe veteranul Moceanu în producțiunile sale”*. Amintim — la rîndu-ne — că de-a lungul a cîtorva decenii, părintele gimnasticii românești, Gh. Moceanu, evolua cu elevii lui la majoritatea manifestațiilor sportive.

Și, astfel, după două luni de lupte greco-romane în acel „tournoi” — maraton, care a constituit cel mai comentat eveniment în Bucureștiul de atunci, a avut loc și finala care a pus față în față pe faimosul Koch și pe francezul Homer de Bouillon.

„Peripețiile acestei lupte au fost o artă desăvîrșită și din multe părți se auzeau exclamațiuni de admirațiune sinceră și aplause pentru felul luptei între-adevăr grandioase...” Disputa a fost dirză și lungă, Jakobus Koch învingînd în cele din urmă. Redăm, pro-memoria, clasamentul celui „tournoi”: I. Koch; II. H. de Bouillon III. Jankowschi; IV. Chemiachin; V. Romanoff.

La terminarea celui lung campionat „direcțiunea circuitului a adus calde mulțumiri domnilor care au alcătuit juriul pentru zelul și munca ce au depus în tot timpul luptelor”

O, tempora!

Emil IENEC

Din pregătirile lui Nicolae Martinescu pentru... medalia de aur de la München.

TRAVERSAREA CARPAȚILOR MERIDIONALI

Practicarea alpinismului nu este legată de cifre, de timp, de recorduri. Aceasta nu înseamnă că alpinistul nu face totul să învingă cele mai grele obstacole, depășind limitele incredibile ale rezistenței umane. Traversarea Carpaților de-a lungul creștelor lanțului meridional reprezintă la noi o asemenea încercare.

rea prinzindu-ne sub platou. Viscolul care se înteteste ne zguduie puternic toată noaptea. Zăpada cade cu „lopată” și de mai multe ori trebuie să leșim să dezgropăm corpul. Dimineața ne dăm seama că sintem într-o adevărată capcană; de jur împrejur numai fețe periculoase, gata, gata să rupă

peste noapte la stina din Dealul Șerpilor. Înoraș coborim în primele ore ale dimineții, după ce am făcut o baie neplăcută în apele Sterminosului, rupind fragile poduri de zăpadă.

Zece zile par mult, dar închelasem etapa cea mai lungă, fără cabane, în care am dormit 7 nopți consecutive în cortul ce devenise un balot imens și în care am încercat în ultima noapte dulcele suspine ale asfrierii, datorită etanșezării ce i-o conferea gheața. Telefoane, scrisori, măștișoare trimise acasă, o întâlnire cu câțiva alpinisti din Petroșani și urcăm la cabana IEFȘ din Paring.

Dimineața devreme (2 martie) pornim în a doua etapă a drumului nostru; tot vînt și viscol. Urcăm vîntul direct, iar de aici forțăm pe schiuri pînă și coborîrea abruptă de pe vf. Paringul Mare. Vîntul perfid îmi fură schița din buzunar și verdictul e necruțător: mergem matematic pe creastă trecînd vf. Gruiul, Ieșul, Piclesul, Coasta lui Rus, seara prinzîndu-ne la coborîrea spre lacul Gilcescu.

Bivnacul de altitudine face să tremure zdravăn pe cel ce și-o petrece în temutul „sac al groazei” — sac de dormit prototip dat pentru încercare de federație. Cîteva ore de vizibilitate, din nou pe schiuri pînă sub vf. Mohor, coborîm în pasul Urdelor, iar pe seară atingem vf. Igoiul, pe care am ambiția să-l fotografiez cu toate protestele lui Gabi, veșnic neliniștit la apropierea întunericului. În coborîrea spre Curmătura Oltetului ne surprinde un viscol extrem de puternic. Mă trezesc aruncat peste un morman de zăpadă și fiind mă scol tovarășii mei

Mult timp am visat această tură. A ajuns să mă neliniștească, să mă obsedeze, concentrîndu-mi toate gîndurile și eforturile; și totuși, terminînd coborîrea de la Virful cu Dor, am început să regret pînă și micile în-timplări neplăcute, dar mai ales creștele, custurile, tunutul Făgărașilor, simțînd golul ce va urma pînă ce alte dorinți le vor umple.

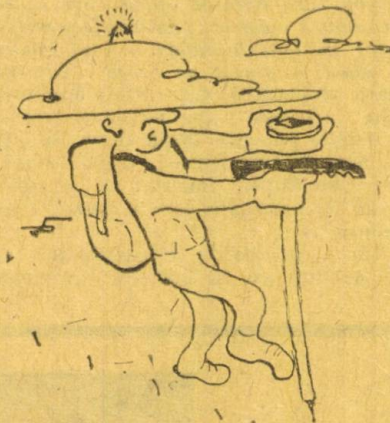
Lăsam în urmă patru săptămîni de drum, de zile de mare efort, prin ceață și viscol, de greutatea mari purtate în spate, de seri plăcute în cortul în care căldura primusului ne invita la somn și, în sfîrșit, visul apropierii de casă, clipa grozavă cînd vom vedea pe cei dragi, prietenii și cunoscuții noștri.

Am avut parte de acele încercări extreme cînd corzile voinei vibrează, cînd ai bucuria să te învingi și am fost altele zile numai noi, o singură echipă, un pumn de oameni pierduți în imensitatea zăpezilor, legați prin dorința comună de a reuși, de a termina cu bine acest drum.

Ar fi multe de spus, de analizat, dar să lăsam loc descrierii traseului, acelor peripeții care fac drumul mai atrăgător.

Am plecat trei alpinisti — Dorci Sapira, Gabriel Teodorescu de la Grivita Rosie și eu, formație stabilită încă din vară, cînd am parcurs pentru recunoaștere o parte din acest drum. În dimineața zilei de 18 februarie eram în tren, eu gîndul ca seara să ajungem în apropierea creștei M. Cernei. O inundație a căii ferate la Filiași ne intrîrzie mult timp și astfel abia seara sintem în Băile Herculane. A doua zi o mașină ne duce la cantonul forestier de pe V. Iauna și pe un soare blind începem urcîsul spre vf. Vlașcul Mare. Pe creastă intrăm în ceață și primim botezul primului viscol. Montăm cortul în abrupt, într-o falsă cornișă și curînd gustăm din plăcerile unei supe calde. În ziua care a urmat soarele ne-a zîmbit tot timpul, chiar am făcut plaja pe drum și seara bivnacăm într-o „dolînă” de creastă în seaua Olanului.

Urcîsul lung și lin spre vf. Godeanu este urmat de o coborîre abruptă, pe care o căutăm timp îndelungat. Atingem vf. Mura-riului, dar ceața ne înșală din nou, insera-

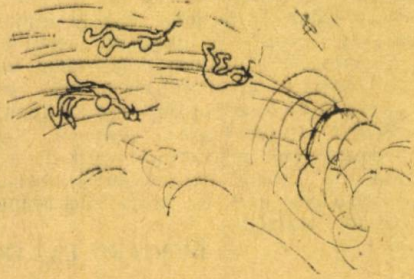
avalanșe pustiitoare. Trei nopți și două zile petrecem în Valea Mitului, încercînd zadarnic continuarea drumului. În sfîrșit, o geană de lumină ne permite să trecem de temutul platou Piatra Scărișoara, după care intrăm în familiara ceață — lapte condensat, — cum aveam s-o numim, noaptea prinzîndu-ne pe vf. Scurtul. Nu mai avem nici un fel de alimente. Sperăm într-un salt, căci doar șase ore ne despart de cabana Buta. Dar, vai! Gabi care preia stafeta busolei (eu înghetasem) reușește purșisimplu să ne întoarcă. Din nou bivnac. Urmează ziua cea mai „neagră” din traversare, cînd doi dintre noi credeau că nu vor mai ajunge. Atunci am scos „rația de fier” pe care o ascusesem de la plecarea. Efectul a fost fulgurator și seara eram la cabană avînd o singură preocupare — meniul zilei.

După o zi de odihnă, un tur de forță și trecînd vf. Custura Lazărul, Pilugul Mare ajungem deasupra Uricărilor, rămîind

disparuseră. Mă napădesc tristele povestiri ale unor echipe care încercaseră această traversare. Noroc! Ceilalți avind și ei o busolă se descurcă și sîntem iar împreună.

A doua zi frumoasă, din cele la trecute, trebuie consemnată fiindcă chiar dumoli fiind, M. Căpățîni fura ochii prin întinderea imensă de zăpadă, cu un pulvăr ideal, în care doar vî. Căpățîna intrucpe alunecearea pe schiuri deasupra unei „mări” de nori. Ne căutăm adăpost la o stîna, sperînd la

una mai bună decît cea din Curmătura Olteului, unde am plins amaric o noapte întreagă la un foc ce n-a reușit să ardă decît cîteva din lucrurile noastre ude. Și dacă nu găsim o căsuță clădită din zahăr și nuci, pe lingă care curge un riu cu lapte, la Cocora ne așteaptă o stîna unde o traistă atîrnată în tavan se dovedește a fi o „minune” umplută cu mîlai. Șase porții imense de mămăligă ne prilejuiesc tot atîtea delicii preparate de Dorel, bucătarul echipei. Astfel stimulați, pornim a doua zi spre Brezoi și depășim fără probleme pîdurile de sub Smeuretu. La coborîrea spre „șoseaua” Govora-Brezoi, Gabi, „moartea materialelor”, rupe, bacul unui schi. Orice încercare de a-l repara e inutilă și cu regret renunțăm la acest drum coborînd cu schiurile în spate pe pîrîul Satului la Mălaia.

În Brezoi sîntem înconjuțați cu o curiozitate legitimă. Eram cu toții albi din cap pînă-n picioare (călătoresem cu o mașină care transporta fîlnă). Telefoane acasă și aflăm cu bucurie că sîntem așteptați la o cunoștință ce avea să fie o amabilă gazdă pentru întreaga echipă. Urmează două zile de destindere, de odihnă, cînd facem transbordarea Lotru-Sebes, reparăm schiurile și „foiele”, punem la punct diverse amănunte căci urmează marea încercare a traversării M. Făgăraș.

Sîntim încă de la Surul suflet rece al creștelor învaluite în ceață involburată de vînturi. Aici aflăm că înaintea noastră plecase o echipă de cinci alpinisti germani. În ziua ce urmează am plăcerea de a recunoaște în ghidul lor o veche cunoștință — geologul și alpinistul A. Schuster. Întîlnirea este marcată de o rupere fantastică a ceții și-n cînda vîntului ce bate cu furie vedem de pe vî. Budislavul prima panoramă gigantică a creștelor Făgărașului. Aerul este atît de străveziu, încît trebuie să întindem doar o mină pînă la Negoiu. Creștele lucesc ca imense oglinzi, zăpada bătuată de soare și vînt fiind transformată în veritabile plăci de beton.

Dar, călătorului îi stă bine cu drumul și, coborîți la Lacul Avrig, urcăm o variantă mai puțin periculoasă, ieșind fără peripeții pe vî. Scara. Nu arde nimeni de dorința de a lăsa ofrandă „zeilor” o pereche de schiuri într-o eventuală avalanșă(!) Gabi avea însă să fie mai dărnice lăsînd pradă vîntului un băț de schi, iar alunecearea unui tirant am urmărit-o doar cu privirea pînă jos, în căldarea Orzanelor.

Apusul soarelui incendiază creștele, iar amurgul își răspîndește infinita paletă de culori pe orizontul ce nu are limită. După o coborîre precipitată de pe vî. Serbota, punem cortul în căldarea Berbecilor. Cerul e spuzit de stele și stele o liniște desăvîrșită. Dimineața urcăm pe vî. Negoiu, admirînd cea mai grandioasă panoramă a Făgărașilor, creștele și custurile ce se lucrăsează izbucnînd în jerbe de vîrfuri și ai căror umeri se prăbuesc în căldări ce ascund viitoarele popasuri. Undeva, departe, vedem în pică casele noastre: oricum munții aceștia, pe drept numiți „Alpi ai Transilvaniei” rămîn iarna cel mai frumos basm montan.

Nu avem curajul să coborîm prin Strunga Dracului și drumul ocolit prin Strunga Doamnei e periculos și extenuant. Oboseala o sîntim abia la urcarea vî. Lăitului, ce va deveni etalon de efort și durată. Custura ce urmează este înviorătoare. Tăiem drum cu pioletul, căci vîntul a îmbrăcat mulți „jandarmi” în ace de gheață care închid drumul. Inerarea ne prinde în căldarea Doamnei; sîntem foarte obosiți, dar gîndul că la o oră este cabana ne face să mergem, să mergem pînă ce lumina ce-o vedem din Săua Paltinului devine o voce blîndă, mîini calde ce ne string, o odale în care ne punem lucrurile la uscat. Adormim cu întrebarea pe buze: oare și mine va fi frumos?

Sus, băieți! Încă o zi frumoasă! Nu contează că vîntul ne culcă la pămînt. Urcăm și primul popas îl facem la Acul Revolver, scrutînd cea mai periculoasă traversare Făgăraș — Fundul Caprei. Zăpada este însă excelentă, colțarii mușcă firul și fără emoții sîntem în Fereastră Zmeilor. Drumul pe creastă este mai spectaculos și nu pregetăm să-l urmărim trecînd custura „La trei pași de moarte”, urcînd pieptiș vî. Arpașul Mic, ca apoi să ocolim Parul de Fier și timp de o oră să luptăm cu un uragan ce ne ține tot urecșul spre vî. Mircii. Coborîți la iezerul Podul Giurgiului, ocolim vî. Podragul și asistăm la zborul, din fericire fără urmări, al lui Dorel peste o cornișă.

La cabana unul dintre noi cere pauză, îl numim cum ne vine la gură și a doua zi el urcă mai virtos ca ceilalți vî. Vîstea. E ultima mare panoramă a Făgărașilor și

doar drumul de uzură peste cinci vîrfuri ne desparte de Fereastră Mare a Simbetel. Coborîm pe schiuri la cabana unde ne așteaptă un bun prieten, alpinistul și cabanierul Rudi Binder. El nu rezistă tentației, așa că plecăm spre Plaiul Foli patru, constatînd cu mirare că urmele echipei „Armata”, pe care le-am căutat în M. Godeanu în speranța unei întîlniri(!), sînt întipărite aici pe spinările Mogosului, după o lună de zile de la trecerea ei. Nu ajungem în Curmătura Brătlei și ne punem cortul într-o stîna sub vî. Ludișorul.

Oare cînd se va goli sacul de zile frumoase? Urmează încă o zi bună, dar din păcate mult visată coborîre de pe vî. Comisul o facem pe picioare, deoarece vîntul turbat spulberase zăpada pînă la farbă. Intrăm în pădure, zăpada innulată se lipește de schiuri și purtăm papuci imenși pînă în șeaua Lerescu. Renunțăm pentru moment la trecerea peste vî. Tămășul Mare și coborîm la Plaiul Foli, drumul spre vîrf făcîndu-l ziua următoare, a șaptea dintr-un sir neîntrerupt de zile frumoase. Ne felicităm că nu ne-am fixat traseul sub Marele Grohotiș, căci două avalanșe zguduie înfiorător munții.

Sîntem ca și acasă și, relaxați, urcăm prin Grînd la vî. La Om, unde întîlnim o echipă de alpinisti din Iași, una dintre multele perioade pe aici iarna aceasta, după care revenim, pe schiuri, la Zărnești.

Dimineața următoare, lăsați de o mașină la Simon, începem să urcăm Valea Gaurei. Frontiera Cătinului — de care ne temeam — este trecută frontal, dar ziua închisă la plecare e înecată în ceață și viscolul flutură cu sete cînd ajungem la stația meteorologică de pe Omul, de multe ori gazdă a drumurilor noastre de iarnă.

Încă un salt spre Culmea Strungile, atîngînd vî. Doamnei și Vama Strunga, iar după mici popasuri la Padina și Vîrful cu Dor coborîm seara în Sinaia.

Am reușit și, deși n-o facem, imaginar ne îmbrățișăm cu toții.

IOSIF GHEȚIE

Maestru al sportului

desenele: Ing. V. PANAITESCU

motocrosist

Am văzut copii spintecind undele bazinelor de înot, ca niște delfini. Pe alții i-am urmărit întrecându-se, îmbujorați la față și gravi, în concursurile de orientare turistică. În București sau în nu știu care colț de țară, am asistat mult de plăcere la zborul sprințar al unor libelule cu motoare de cauciuc, aruncate spre cer de constructori purtând la gît cravate roșii. Nu mi s-a dat însă, niciodată pînă acum, să văd sau să aud de vreun pui de om care să încalceze o motocicletă de motocros și — ceea ce mi se pare ieșit din comun — să ia parte, cu datorii și drepturi egale tuturor celorlalți competitori, la un campionat național. Dar, în primăvara lui 1972 am trăit și o asemenea „minune“.

Copilul despre care vreau să vă vorbesc aici este elev în clasa a VII-a la Școala generală nr. 6 din Brașov, se numește ERNEST MÜLLNER și s-a născut la 17 februarie 1959. Pasiunea pentru motociclete nu i-a venit din senin. Tatăl său, Paul Müllner, a fost alergător de viteză și apoi motocrosist la Clubul „Steagul roșu“. Cînd Paul se ducea cu motocicletă cu crampoane să se antreneze pe cîștele din Valea Răcădăului, micul Ernest venea și el din urmă, ghidînd de zor o trotinetă cu roți de cauciuc. Apoi, într-o bună zi, trotineta a rămas lingă un brad și viitorul alergător s-a urcat în șeaua unei motociclete adevărate, supraviețuind îndepărtat de tatăl său.

La prima etapă a campionatului de motocros, la care s-a prezentat cu o motoretă „Mobra“, Ernest a fost centrul de atracție al publicului, al oficialilor, al celorlalți concurenți. Toți îi admirau casca, mănușile, cizmele veritabile de alergător motociclist, motoreta echipată cu ghiden înalt și cu anvelope speciale. Dar atracția se oprea aici, la aspectul exterior, pentru că aproape nimeni nu era convins că un copil, cît de talentat ar fi, va putea să reziste unui sport atît de greu și de pretențios, cum este motocrosul... Iată însă că Ernest a ținut să răstoarne orice „pronosticuri“: în prima etapă s-a clasat pe locul al patrulea, iar în următoarele două — să vezi îndrăzneală! — a

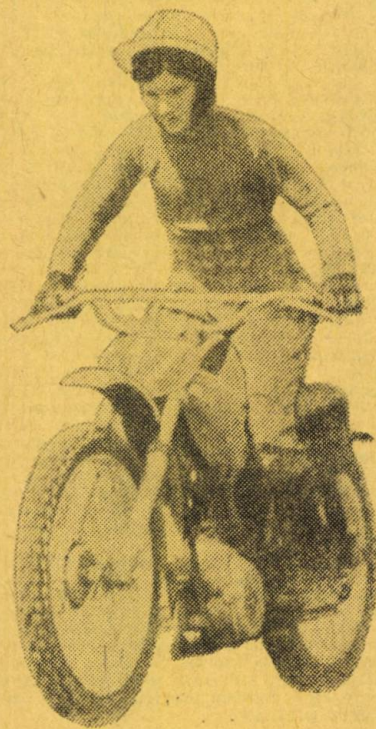
cîștigat categoria motoretelor, învingîndu-l pe însuși Petre Oprea, campionul republican din 1971!

L-am văzut pe acest motocrosist „de buzunar“ la Tg. Jiu, înaintea confruntării finale din campionat. Trăia din plin emoția startului de a doua zi, cu atît mai mult, cu cît numai un punct îl despărțea de, liderul categoriei și adversarul său direct, Petre Oprea... Cursa a fost palpitantă, plină de surprize. După lăsarea fanionului, Ernest a luat conducerea și a

cîștigat prima mînsă. În cea de a doua — ghinion: lanțul de transmisie a sărit de la locul său și micul nostru „erou“ a pierdut secunde prețioase. A încheiat competiția nu în calitate de campion — cum se părea la un moment dat — ci pe locul secund, după Oprea, ceea ce, s-o recunoaștem, pentru un copil de 13 ani, la prima lui evoluție într-o competiție atît de grea, înseamnă foarte mult!

DUMITRU LAZĂR

la 13 ani!

OCTOMBRIE

1972

L.	2	9	16	23	30
M.	3	10	17	24	31
M.	4	11	18	25	
J.	5	12	19	26	
V.	6	13	20	27	
S.	7	14	21	28	
D.	8	15	22	29	

1971

● **1-3 Braşov**, Campionatele balcanice de tenis de masă (sportivii români — 5 locuri I); ● **1 Buenos Aires**, A început meciul de şah Fischer—Petrosian; ● **2-3 Berna**, Europa—Japonia 542,35—552,35 la gimnastică (m); ● **3 Handbaliştii** din R.D. Germană cuceresc «Cupa Mării Baltice»; ● **4 Dinamo Bucureşti** campioană republicană la tenis (echipe); ● **5 Jackie Stewart** — campion mondial la automobilism; ● **6 Bucureşti**, Politehnica—Mayda Barcelona 5—1 în primul tur al C.C.E. la tenis de masă (m); ● **6-17 Izmir**, Jocurile sportive Mediteraneene; ● **8-10 Charlotte** (S.U.A.) România — S.U.A. 2—3 în ultimul

challengeround al «Cupei Davis»; ● **10 Copenhaga**, Danemarca — România 2—1 în preliminariile turneului olimpic de fotbal; ● **10 Botoşani**, C.P. Bucureşti pentru a 8-a oară campioană a ţării la oină; ● **13-17 Bucureşti**, Dinamoviada la baschet; ● **9-13 San Antonio** (S.U.A.), echipa U.R.S.S. şi Boris Onicenکو învingători în C.M. de pentatlon modern; ● **15-17 Minsk**, Ludmila Turişceva şi Tamara Lazakovici (U.R.S.S.)—campioane de gimnastică ale Europei; ● **17 Motor Dresda** câştigă C.C.E. la popice (m); ● **19 Bucureşti**, Rapid—Legia Varşovia 4—0 în «Cupa U.E.F.A.»;

● **20 Barcelona**, C.F. Barcelona—Steaua 0—1 în «Cupa Cupelor»; ● **19 Walbrzych**, Zagłębie—U.T.A. 1—1 în «Cupa U.E.F.A.» ● **Bucureşti**, Dinamo—Feiyoenord 0—3 în «C.C.E.» la fotbal; ● **22-24 Arad**, Campionatele naţionale de tenis de masă; ● **23 Bucureşti**, s-au încheiat campionatele ţării la călărie; ● **24 Dinamo Bucureşti**

campioană naţională la atletism (echipe); ● **24 Barcelona**, echipa Pakistanului cucereşte «Cupa mondială» la hochei pe iarbă; ● **24** Iosif Lereter a jucat (meciul U.T.A.—Steagul roşu) cea de a 300-a partidă în divizia naţională; ● **27 Buenos Aires**, Fischer (6,5—2,5 cu Petrosian) se califică pentru finala cu B. Spasski a campionatului mondial de şah; ● **31 Londra**, Ilie Năstase învinge pe rînd pe Emerson, Newcombe, Gorman şi Laver câştigînd marele turneu open «Embassy» de la Wembley; ● **29** A încetat din viaţă Emeric Vogl; ● **31 Riga**, o căsătorie între doi campioni olimpici, Elvira Ozolina şi Janis Lusis.

NOIEMBRIE

1972

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	

1971

● **1 Cluj**, echipa R.D.Germane cîştigă cea de a XII-a ediție a «Trofeului Carpați» la handbal feminin (România pe locul III);
● **3 Steaua** (2-1 cu C.F.Barcelona) se califică pentru turul următor în «Cupa Cupelor», U.T.A. (2-1 cu Zagłębie Walbrzych) și Rapid București (0-2 cu Legia Varșovia) trec în turul următor al «Cupei U.E.F.A.»;

Dinamo București (0-2 cu Feijenoord) este eliminată din «C.C.E.»; ● **6 Novisad**, Maria Alexandru pentru a 4-a oară campioană internațională a Iugoslaviei la tenis de masă;
● **9 Galați**, în meciul de handbal România-Norvegia 15-12, Gh. Gruia a înscris cel de al 500-lea gol pentru echipa națională;
● **12 București**, România-R.D.Germană 7-4 la box; ● **14 București**, Dinamo pentru a 15-a oară consecutiv campioană a țării la polo; ● **14 București**, România-Cehoslovacia 2-1 la fotbal în campionatul european; ● **14 Galați**, Iugoslavia cucerește primul loc în cea de a XII-a ediție a «Trofeului Carpați» la handbal masculin (România pe locul II); ● **12-14 Havana**, Maria Ghigova (Bulgaria) campioană a lumii la gimnastică modernă; ● **17 Singapore**, s-a notărit organizarea primului campionat mondial la înot, polo și sărituri-Belgrad 1973; ● **19 București**, Progresul (5-2

cu Eptok Budapesta) s-a calificat în semifinalele «C.C.E.» la tenis de masă (f) ● **20 București**, Steaua — cvadruplă campioană națională la scrimă (echipe); ● **23-28 Göteborg** prima ediție a «Cupei mondiale» la handbal: 1. Iugoslavia, 2. România; ● **24 București**, România-Țara Galilor 2-0 și fotbaliștii noștri se califică în sferturile de finală ale campionatului european; ● **24 Arad**, U.T.A. — Vitoria Setubal 3-0 în «Cupa U.E.F.A.»;
● **24 Arad**, în campionatul național de tenis de masă pe echipe, Maria Alexandru a învins cu 2-1 pe Șerban Dobosi, campionul țării (!)
● **24-28 Atena**, opt titluri pentru sportivii români la Balcaniada de scrimă; ● **24 Elisabeta Polihroniade** — campioană de șah a României; ● **27 Buenos Aires**, Stan Smith cîştigă marele premiu F.I.L.T. la tenis (Năstase pe locul II); ● **27 Dallas**, Ken Rosewall (37 ani) devine campion al lumii al tenismenilor profesioniști; ● **28 Arad**, Voința Arad și Politehnica București campioane naționale la tenis de masă.

DECEMBRIE

1972

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31

1971

● **3**, meciurile hocheiștilor români în R.P. Chineză urmărite de 140 000 de spectatori; ● **3 Sydney**, Shane Gould 8:58,2 pe 800 m liber — record mondial; ● **5 Hvar**, Mladost Zagreb câștigă pentru a 4-a oară «C.C.E.» la polo; ● **5 București**, România—Elveția 16—19 la handbal masculin!; ● **5 München**, R.F. a Germaniei—România 6—5 la box; ● **5 Ljubljana**, Olimpia elimină (5—1) pe Politehnica București din «C.C.E.» la tenis de masă (m); ● **8 Setubal**, U.T.A. a pierdut doar cu 1—0 meciul cu Vitoria și s-a calificat în turul următor al «Cupei U.E.F.A.»; ● **8 Londra**, Tottenham—Rapid 3—0 în «Cupa

U.E.F.A.»; ● **11 Beziers**, Franța — România 31—12 (9—9) la rugby; ● **12** Eddy Merckx și Shane Gould (a sărbătorit evenimentul cu un excepțional record mondial—17:00,6 pe 1500 m liber) au fost desemnați cei mai buni sportivi ai anului 1971 de ancheta I.S.K. Stuttgart; ● **12 Paris**, după o memorabilă finală cu Stan Smith, Ilie Năstase câștigă (5—7, 7—6, 6—3), neînvins, turneul marilor campioni; ● **12 București**, Trofeul Fair-play 1971 atribuit fotbalistului Iosif Lereter; ● **15 București**, Rapid—Tottenham 0—2 și feroviarii părăsesc scena «Cupei U.E.F.A.»; ● **15 Atena**, Panathinaikos—

Nacional Montevideo 1—1 în primul meci al finalei «Cupei intercontinentale»; ● **15 Moscova**, Alla Kușnir (6,5—2,5 cu Nana Aleksandria) este viitoarea adversară a Nonei Gaprindașvili pentru titlul mondial la șah; ● **19 Arnhem**, R.D. Germană este noua campioană mondială la handbal femi-

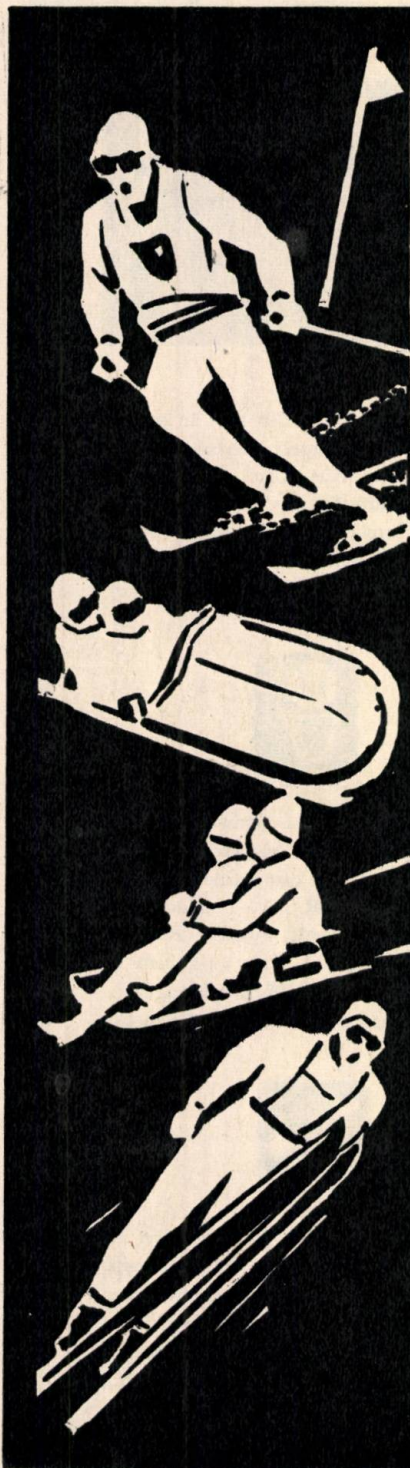

nin; ● **19 Sarajevo**, baschetbalistele iugoslave au întrerupt șirul succeselor bulgare, devenind prima oară campioane balcanice; ● **19 Moscova**, U.R.S.S.—Finlanda 2—4 la hochei!; ● **19 Opole**, Polonia—România 7—4 la box; ● **19 U.T.A.** campioană de toamnă la fotbal; ● **29 Montevideo**, Nacional câștigă manșa a doua (2—1) cu Panathinaikos

Atena, intrind în posesia «Cupei intercontinentale» la fotbal; ● **28 București**, Ilie Năstase — cel mai bun sportiv român al anului; Dobrin — cel mai bun fotbalist în 1971; ● **29 Paris**, Johann Cruyff desemnat ca cel mai bun fotbalist european al anului.

IANUARIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

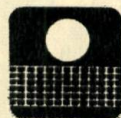
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

1972

● **1 Sao Paulo**, mexicanul Palomares câștigă tradiționalul cros internațional «San Silvestro»; ● **2 Paris**, echipa de fotbal a României clasată pe locurile 5-6 în clasamentul cunoscutei publicații «France Football»; ● **6** norvegianul Ingolf Mork câștigă «Turneul celor 4 trampuline»; ● **7 Holon**, Universitatea București-Macabi Haarzim 29-14 în C.C.E. la handbal (f); ● **7 Lodz**, Penicilina Iași 0-3 cu Dinamo Moscova și 1-3 cu Start Lodz) este eliminată din C.C.E. la

volei (f); ● **7 Davos**, Ann Henning (S.U.A.) 42,50 pe 500 m, nou record mondial la patinaj viteză; ● **8 Davos**, Leo Linkovesi (Finlanda) cu 38,0 pe 500 m și Ann Henning cu 1:27,3 pe 1000 m noi recorduri ale lumii la patinaj viteză; ● **8 Sydney**, a căzut cel mai vechi record mondial la înot: Shane Gould a parcurs 100 m liber în 58,51; ● **9 Praga**, Start-Progresul București 5-2 în semifinalele C.C.E. la tenis de masă (f); ● **10 Baltimore** (S.U.A.), Ilie Năstase câștigă pri-

mul turneu de tenis din circuitul indoor; ● **11-16 Göteborg**, C.E. de patinaj artistic; ● **12 Zürich**, atleta Meta Antenen a tras la sorți sferturile de finală ale campionatului european de fotbal, în care România întâlnește Ungaria; ● **13-14 St. Moritz**, C.E. de bob două persoane; ● **13 Sydney**, australianul Brad Cooper-nou record mondial (8:23,8) pe 800 m liber; ● **15-16 Inzell**, C.E. de patinaj viteză (f); ● **15 București**, Universitatea-Macabi Haarzim 29-8 în C.C.E. la handbal (f); ● **16 New York**, J. Frazier bate K.O.T. r IV pe T. Daniels și păstrează titlul mondial la categ. grea; ● **17 București**, echipele de tenis de masă ale României și R.P. Chineze și-au împărțit victoriile; ● **20 Praga**, V. Borzov și Renate Stecher primesc «Pantoful de aur»; ● **19-20 St. Moritz**, C.E. de bob patru persoane; ● **22-23 Davos**, C.E. de patinaj viteză(m); ● **23**, s-au ridicat primele drapele în satul olimpic de la Sapporo; ● **25 Sacramento**, Debbie Meyer se retrage din activitatea competițională; ● **22-25 Cluj**, «Internationalele» de tenis de masă ale României; ● **28** italienii Munari și Manucci câștigă raliul Monte Carlo; ● **29-30 București**, «Internationalele» de judo ale României; ● **31** finală românească (Năstase-Țiriac) în turneul de la Omaha (S.U.A.).

FEBRUARIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	
2	9	16	23	
3	10	17	24	
4	11	18	25	

1972

● **1 Omaha**, I. Năstase (la simplu) împreună cu I. Țiriac (la dublu)—victorii internaționale la tenis; ● **1 Sapporo**, schiorul austriac Karl Schranz nu este validat pentru J.O.; ● **3 Sapporo**, au început întrecerile celei de a XI-a Olimpiade albe; ● **8 Zetor Brno** cucerește C.C.E. la volei (m); ● **12 Sydney**, Brad Cooper 4:01,7 pe 400 m liber—nou record mondial; ● **12 București**, Carol Corbu 16,96 m (în sală) la triplu salt—

cea mai bună performanță mondială a sezonului; ● **11—13 Zagreb**, Stipancici (Iugoslavia) și Kishazi (Ungaria) învingători în turneul celor mai buni europeni la tenis de masă; ● **19—20 Reșița**, «Internaționalele» de înot ale României (E. Almer 4:10,0—400 m

liber și 16:31,4—1500 m liber); ● **19—20 Oslo**, C.M. de patinaj viteză (m) și pentru prima oară în 60 de ani, un sportiv (olandezul Ard Schenk) câștigă toate cele patru probe din program; ● **19 Dortmund**, Partizan

Bjelovar, 19—14 cu VfL Gummersbach, câștigă C.C.E. la handbal (m); ● **20 Kiel**, T.S.V. Holstein—Universitatea București 8-9 în C.C.E. la handbal feminin; ● **19—20 Belgrad**, C.E. de tir (arme cu aer comprimat): Dan Iuga campion al continentului la pistol; ● **20 St. Maur**, România — Franța 16—11 la handbal; ● **20 Sarajevo**, meciul de șah feminin dintre formațiile Iugoslaviei și României s-a încheiat cu rezultat egal: 16—16; ● **21 Salisbury**, americanul Stan Smith îl învinge pe Ilie Năstase în finala Campionatelor internaționale de tenis ale S.U.A.; ● **27 Praga**, C.M. de ciclocros; ● **26—27 București**, «Cupa de cristal» la atletism; ● **27 Lake Placid**, au început întrecerile celei de a VIII-a ediții a «Jocurilor mondiale universitare de iarnă»; ● **27 Ha-gen**, cuplul Maria Alexandru—Carmen Crișan învingători în cadrul «Internaționalelor» de tenis de masă ale R.F.a Germaniei; ● **29 București**, s-au făcut publice rezultatele întrecerilor C.J.E.F.S. și cluburilor sportive pe anul 1971.

MARTIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	

1972

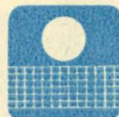
● 1 Lima, a încetat din viață celebrul jucător de tenis de masă Victor Barna;
● 3 Paris, Academia franceză de sport a atribuit premiul lunii februarie patinatorului olandez Ard Schenk; ● 1-6 Ploiești, handbaliștii din R.D. Germană cuceresc «Trofeul Carpați» (formația română pe locul II); ● 3 Miercurea Ciuc, încep întrecerile grupei C din cadrul C.M. de hochei;
● 4-5 Pamporovo, J.B. de schi (două

titluri pentru sportivii noștri); ● 3-5 Brașov, finalele campionatelor naționale la lupte libere; ● 4-5 Heerenveen (Olanda), Atje Keulen Deelstra—cea mai rapidă patinatoare din lume; ● 6-12 Neubrandenburg, handbalistele din R.D. Germană învingătoare în cel mai mare turneu al anului (formația română pe locul IV); ● 7 Arad, U.T.A.—Tottenham 0-2 în «C.O.T.»; ● 8 București, Steaua—Bayern München 1-1 în «Cupa cupelor»; ● 8-12 Calgary (Canada), C.M. de patinaj artistic; ● 8 Lokomotiv Zagreb cucerește prima ediție a «Cupei Koraci» la baschet; ● 11 Torino, floretistele de la Steaua cîștigă «C.C.E.»; ● 11-12 Grenoble, C.E. de atletism indoor (C. Corbu la triplusalt și Ileana Silai la 800 m—medalii de argint); ● 12 Paris, Meta Antenen primește «Trofeul fair-play —

Pierre de Coubertin); ● 12 Louvierre (Belgia), a 5-a victorie consecutivă a echipei Dinamo Moscova în C.C.E. la volei (f); ● 14 Dinamo București campioană la volei (m); ● 16 München, în parcul olimpic au fost plantați doi brazi românești; ● 16 Iași, a fost inaugurată noua sală a sporturilor; ● 17-18 Richmond, S.U.A.—U.R.S.S. 80-69 (m) și 52-43 (f) la atletism în sală; ● 19 Atena, cinci victorii românești la Crosul balcanic; ● 19 Gustavo Thoeni (Italia) și Anne Marie Proell (Austria) din nou învingători în «Cupa mondială» la schi; ● 21 Londra, Tottenham—U.T.A. 1-1 și echipa arădană părăsește C.O.T.; ● 22 München, Bayern—Steaua 0-0 și formația militară este eliminată din «Cupa

cupelor»; ● 22 Atena, Simmenthal Milano—Steaua roșie Belgrad 74-70 în finala «Cupei cupelor» (m) la baschet; ● 24 București, încep întrecerile grupei B a C.M. de hochei; ● 23 Madrid, U.R.S.S. cîștigă turneul preolimpic de handbal; ● 26-30 Lys (Elveția) C.E. de hochei juniori (grupa B); ● 23 Tel Aviv, Ignis Varese—Iugoslavika Split 70-69 în finala C.C.E. la baschet (m).

APRILIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
8	15	22	29	

1972

• 1 Galați, Campionatele naționale de gimnastică; • 1 București, Argentina Menis 63,43 m la disc—cea mai bună performanță mondială a sezonului; • 2 Monte Carlo, I. Năstase câștigă a doua oară consecutiv turneul internațional de tenis; • 2 Roma, juniorii români pe primul loc

în turneul F.I.R.A. la rugby; • 7-22 Praga, după 20 de ani, echipa Cehoslovaciei reintră în posesia titlului suprem la hochei; • 7 T.T.T. Daugava Riga câștigă pentru a 12-a oară «C.C.E.» la baschet (f); • 8 București, România-Franța 2-0 la fotbal; • 8 Ploiești, Universitatea București-S.C. Leipzig 16-15, dar campioana română, învinsă cu 16-8 în primul meci, părăsește «C.C.E.» la handbal (f); • 8 Moscova, Roland Matthes 56,6 pe 100 m spate—nou record mondial; • 9 Austin (S.U.A.)

Kjell Isaksson — 5,51 m la prăjină — nou record al lumii; • 7-9 Constanța, campionatele naționale de haltere; • 9-11 Moscova, U.R.S.S.-R.D.G. 160-184 la înot (R. Matthes 56,3 pe 100 m spate—record mondial); • 10 Heidenheim (R.F.G.), T.S.K.A. Moscova cucerește «C.C.E.» la spadă; • 16 Madrid, I. Năstase victorios

la simplu și dublu în turneul internațional de tenis; • 16 Los Angeles, K. Isaksson — 5,54 m la prăjină; • 15-22 Rotterdam, C.E. de tenis de masă (Maria Alexandru la simplu și împreună cu Carmen Crișan la dublu — medalii de bronz); • 21 Steaua — campioană la handbal (m); • 23 Nisa, a treia victorie consecutivă a lui I. Năstase în «Marele premiu F.I.L.T.» la tenis;

• 22-26 Atena, J.B. la tir (8 titluri pentru sportivii români); • 24-30 C.E. de lupte (Poalelungi—argint, Butu, Coman, Stingu — bronz la «libere», Berceanu—aur, Gabor — argint, Baci, Martinescu, Dolipschi — bronz la greco-romane); • 29 Poiana Brașov, Argentina Menis 63,62 m la disc—prima performanță mondială a anului; • 29 Belgrad, Ungaria câștigă marele turneu de polo de la Belgrad; • 30 Budapesta, Ungaria-România 1-1 în campionatul european de fotbal (în celelalte «sferturi»: Anglia-R.F.G. 1-2, Italia-Belgia 0-0 și Iugoslavia-U.R.S.S. 0-0).

MAI

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

1	7	14	21	28
2	8	15	22	29
3	9	16	23	30
4	10	17	24	31
5	11	18	25	
6	12	19	26	
	13	20	27	

1972

● **1 Bratislava**, Spartak Kiev—S.C. Leipzig 12—8 în finala «C.C.E.» la handbal (f);
● **7 București**, România—Elveția 5—0 în «Cupa Davis»; ● **7—9 Eurovillas (Spania)**, C.E. de tir (skeet); ● **9 Belgrad**, Spartak Leningrad cucerește «Trofeul sportul» (Cupa cupelor) la baschet (f); ● **13 Rapid București** campioană a țării la volei (f); ● **13—20 Constanța**, C.E. de haltere; ● **13—20 München**, victorie categorică a poloiștilor români în turneul de calificare pentru J.O.; ● **13** echipa de tenis de masă a Cehoslovaciei pe locul I în Liga europeană; ● **14**

U.E.F.A.» la fotbal; ● **19 Soci**, Nadejda Cijova 20,43 m la greutate—record mondial; ● **21 București**, România—Iran 5—0 în «Cupa Davis»; ● **17—21 Ankara**, J.B. la box (două titluri pentru sportivii români); ● **20 Varșovia**, Vlastimil Moravec și echipa U.R.S.S. câștigă a 25-a ediție a «Cursei Păcii»; ● **19—21 Sofia**, J.B. la volei; ● **19—21**

București, România—Ungaria 2—2 în campionatul european de fotbal. În celelalte meciuri: U.R.S.S.—Iugoslavia 3—0, Belgia—Italia 2—1 și R.F. a Germaniei—Anglia 0—0; ● **13 București**, Argentina Menis 64,24 m la disc—cea mai bună performanță mondială a sezonului; ● **14 Amsterdam**, Italia învingătoare în turneul preolimpic de baschet; ● **13—15 Eurovillas**, C.E. de talere aruncate din șanț; ● **14 Miercurea Ciuc**, Dinamo București campioană la hochei; ● **11—16 Haga**, C.E. de judo; ● **17 Belgrad**, Ungaria—România 2—1 și echipa noastră este eliminată din campionatul european de fotbal; ● **17 Tottenham** câștigă «Cupa

Haskovo, J.B. la gimnastică; ● **21 București**, echipa Danemarcei elimină (3—2) selecționata României în preliminariile turneului olimpic la fotbal; ● **21 Dinamo București** (m) și **Rapid București** (f) campioane naționale la baschet; ● **21 București**, Mihai Țiu campion al țării la floretă; ● **23 El Paso (Texas)**, Bob Seagren și Kjell Isaksson—5,60 m la prăjină—record mondial; ● **S.C. Frankfurt 1880** câștigă «C.C.E.» la hochei pe iarbă; ● **26 Omaha**, Joe Frazier bate K.O. r. 5 pe Ron Stander și păstrează titlul mondial al greilor; ● **26 Independente Buenos Aires** intră în posesia «Cupei Americii de Sud» la fotbal; ● **26 Barcelona**, Glasgow Rangers cucerește «Cupa cupelor» la fotbal; ● **27 București**, Alexandru Istrate—campion al țării la spadă iar Ana Pascu la floretă.

IUNIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	

1972

● **1 Ajax Amsterdam**, cu Ștefan Covaci la cîrmă, cucerește C.C.E. la fotbal; ● **2 Split C.M.** de popice s-au încheiat cu un frumos succes al sportivilor români: Elena Trandafir și echipa feminină—campioane ale lumii; ● **2 Moscova**, Faina Melnik 65,42 m la disc—record mondial; ● **3—10 București**, C.E. de box tineret (patru titluri pentru sportivii români Al. Turei, D. Condurat, S. Cuțov, N. Băbescu); ● **4 București**,

Gh. Culcea campion național la sabie; ● **4 Univesitatea Timișoara** campioană la handbal (f); ● **4 Paris**, Ileana Gyulai cîștigă «Trofeul Jeanty» la floretă; ● **5 Paris**, Andres Gimeno (Spania) pe primul loc la Roland Garros; ● **7 Dumitru Spirlea** și Olimpia București campioni la pentatlon; ● **7 București**, 25 de ani de la înființarea clubului Steaua; ● **7—9 Snagov**, finalele republicane la caiac-canoe; ● **11 București**, în «triunghiularul» România—R.F.G.—Polonia Gryziecka 62,70 m la suliță—record mondial, Falck 2:00,0 și Silai 2:00,2 pe 800 m, Bufanu 12,7 pe 100 m g; ● **11 Potsdam**, Ruth Fuchs 65,06 m la suliță—record mondial; ● **11 Le Mans**, francezul H. Pescarolo și englezul G. Hill cîștigau tradiționala cursă automobilistică de 24 de ore; ● **12 Roma**,

Eddy Merckx cîștigă al 55-lea «Giro d'Italia»; ● **15 Potsdam**, Annelisse Erhardt (R.D.G.) 12,5 pe 100 m g—record mondial; ● **17 București**, România—Italia 3—3 la fotbal; ● **16—18 București**, România—Italia 4—1 în «Cupa Davis»; ● **18 Petrolul Ploiești** (m) și Voința București (f) campioane ale țării la popice; ● **18 Bruxelles**, R.F. a Germaniei—U.R.S.S. 3—0 în finala campionatului european de fotbal; ● **17 Zagreb**, Europa—S.U.A. 102—75 la baschet; ● **18 Geneva**, Europa—S.U.A. 88—61 la baschet; ● **19—24 București**, Campionatele naționale de box; ● **21 Vigo**, Europa—S.U.A. 78—64 la baschet; ● **25 F.C. Argeș** campioană națională la fotbal, iar Univesitatea Timișoara la rugby; ● **25 Riga**, Nona Gaprindașvili (8—7 cu Ala Kușnir) a rămas campioană a lumii la șah; ● **25 Le Touquet (Franța)**, Europa—S.U.A. 99—85 la baschet (m); ● **26 Augsburg**, Faina Melnik 65,46 la disc—record mondial; ● **30 Mamaia**, au început lucrările celui de al 57-lea congres al L.I.H.G.

IULIE

1973

L.	2	9	16	23	30
M.	3	10	17	24	31
M.	4	11	18	25	
J.	5	12	19	26	
V.	6	13	20	27	
S.	7	14	21	28	
D.	1	8	15	22	29

1972

● **2 București**, Rapid — Jiul 2—0 în finala «Cupei României»; ● **1—3 Varna**, J.B. de talere; ● **5—9 Havar**, C.E. de lupte (tineret); ● **8—9 Snagov**, tradiționala regată de caiac-canoe; ● **6 Stockholm**, Ianis Luis 93,80 m la aruncarea suliței — record mondial; ● **8—9 București**, a XXI-a ediție a «internationalelor» de atletism ale României (Valeria Bufanu 23,0 pe 200 m); ● **9 Londra**, Stan Smith învinge la mare luptă (3—2) pe Ilie Năstase în finala de la Wimbledon. Făcînd pereche cu Rosemarye Casals, Năstase cîștigă proba de dublu mixt; ● **9 francezul** Alain Colas pe ambarcațiunea Pen Duick IV, cîștigă traversarea Atlanticului; ● **11 Rio de Janeiro**, Brazilia (1—0 cu Portugalia) cucereste «Cupa. Independenței» la fotbal; ● **11 Reykjavik**, a început meciul de șah Spasski—Fischer pentru titlul de campion mondial; ● **12 Zürich**, tragerea la sorți pentru cupele europene de fotbal; ● **12 Leipzig**, Roland Matthes 2:02,8 la 200 m spate — nou record mondial; ● **12—16 București**,

echipa României campioană balcanică la tenis; ● **12 Reșița**, a IV-a ediție a «Memorialului athletic Zeno Dragomir»; ● **13 Atena**, s-a inaugurat a 12-a sesiune a Academiei olimpice internaționale; ● **13 Reykjavik**, Fischer nu s-a prezentat la a doua partidă cu

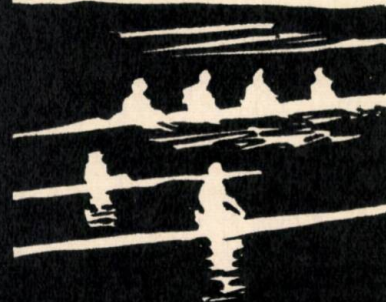
Spasski (!); ● **14—16 Brașov**, Campionatele naționale de gimnastică (Anca Grigoraș și Dan Grecu cîștigătorii titlurilor); ● **16 Ploiești**, Torpedo — al 49-lea cîștigător al derby-ului de trap; ● **18—30**, România pe primul

loc în campionatul european studențesc de fotbal; ● **21—23** Balcaniada de ciclism; ● **20 München**, R.C. Paris a cîștigat «C.C.E.» la tenis; ● **21—23 Tbilisi**, România — U.R.S.S. 3—2 în finala europeană (grupa A) a «Cupei Davis»; ● **21 Tokio**, Mayumi Aoki 63,9 pe 100 m delfin — record mondial; ● **23 Paris**, Eddy Merckx cîștigă al 59-lea «Tur al Franței»; ● **21—23 Izmir**, 19 victorii ale atleților români la J.B. ale juniorilor; ● **25—29 Sarajevo**, Iugoslavia campioană balcanică la baschet masculin; ● **28 Olimpia**, a fost aprinsă flacăra olimpică.

AUGUST

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	

1972

● **4 Izmir**, în prima zi a Balcaniadei de atletism (sportivii români au cucerit 11 titluri), Argentina Menis a realizat 66,58 m la disc—record mondial; ● **4 Moscova**, Faina Melnik 66,79 m la disc—record mondial; ● **6 Chicago**, concursul de selecție pentru J.O. al înotătorilor din S.U.A. a prilejuit 11 noi recorduri ale lumii (Mark Spitz 51,5 — 100 m liber, 54,6—100 m delfin, 2:01,5—200 m delfin, Kurt Krumpolz 4:00,1—400 m liber, Melisa Belote 2:20,8—200 m spate, Karen Moe 2:16,6—200 m delfin); ● **7 București**, România învinge Australia cu 4—1 și se califică pentru a 3-a oară în finala

«Cupei Davis»; ● **7 Barcelona**, Spania — S.U.A. 2—3 în a doua semifinală a «Cupei Davis»; ● **5 Marsilia**, s-au încheiat C.M. de ciclism; ● **5—6 Milano**, C.E. de canotaj (juniori); ● **5—12 Montpellier**, voleibaliștii români se califică pentru J.O.; ● **8—10 Vejle**, Lidia Ilie campioană europeană la tenis de masă (junioare); ● **10—13 Brandenburg**, C.E. de canotaj feminin (echipa-jul României de 4 + 1 visle—medalii de aur); ● **10—13 Sofia**, 11 titluri pentru sportivii români la Balcaniada de natație; ● **9 Vichy**, Anglia a câștigat «Cupa Galea» la tenis; ● **13 București**, flacăra olimpică a sosit

în capitala țării; ● **16 München**, Argentina Menis (63,58 m) o învinge pe Faina Melnik (63,36 m) în «uvertura» J.O.; ● **Helsinki**, Florin Gheorghiu s-a calificat pentru turneul interzonal de șah; ● **17 Ploiești**, România—U.R.S.S. 18—17 la handbal; ● **19** start în cel de al 55-lea campionat național la fotbal; ● **19 Ploiești**, România—U.R.S.S. 16—20 la handbal; ● **20—23 Ploiești**, juniorii României câștigă Balcaniada de baschet; ● **Mün-**

chen, în cadrul celei de a 73-a sesiuni C.I.O., lordul Killanin (Irlanda) a fost ales președinte al marelui for olimpic internațional; ● **26 Sofia**, a luat sfârșit Balcaniada la șah (primele trei clasate: 1. Iugoslavia, 2. Bulgaria, 3. România); ● **26 München**, sportivi din 121 de țări sînt prezenți la deschiderea festivă a ediției jubiliare (a XX-a) a Olimpiadei de vară; ● **27 München**, Dan Iuga (medalie de argint la pistol liber) deschide șirul succesorilor românești la J.O.

SEPTEMBRIE

1973

L.
M.
M.
J.
V.
S.
D.

	3	10	17	24
	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30

1972

● **1 Reykjavik**, Robert Fischer (12,5—8,5 în meciul cu Boris Spasski) este noul campion al lumii la șah; ● **3 Montreal**, victorie a hocheiștilor sovietici (7—3) în primul meci cu selecționata (întărită cu jucători profesioniști) a Canadei; ● **3 Craiova**, România—Austria 1—1 la fotbal; ● **6 Toronto**, Canada—U.R.S.S. 4—1 la hochei; ● **7 Buenos Aires**, Independiente—Ajax 1—1 în prima manșă a finalei Cupei intercontinentale la fotbal; ● **7 Winnipeg**,

Fittipaldi este noul campion mondial de automobilism (formula I); ● **11 Stockholm**, Ricky Bruch 68,58 m la disc — nou record mondial; ● **13** Primele meciuri ale echipelor române în competițiile continentale de fotbal: Rapid—Landskrona 3—0; Aris Bonaweg—F.C. Argeș 0—2; Universitatea Cluj—Spartak-Lewski Sofia 4—1; U.T.

Canada—U.R.S.S. 4—4 la hochei; ● **7—9 București**, Campionatele naționale de înot; ● **9 Vancouver**, Canada—U.R.S.S. 3—5 la hochei; ● **9 München**, Ivan Patzaichin primul campion olimpic (canoe simplu) al României la a XX-a ediție a J.O.; ● **10 München**, Gheorghe Berceanu și Nicolae Martinescu (lupte) îmbogățesc zestrea de aur a delegației noastre la Olimpiadă; ● **10 New York**, Ilie Năstase obține cel mai mare succes din cariera sa câștigând (3—2 în finala cu Arthur Ashe) turneul open de la Forrest Hills; ● **11 München**, au luat sfârșit întrecerile J.O. Sportivii României au obținut 3 medalii de aur, 6 de argint, 7 de bronz și 115 puncte ● **11 Monza**, Emerson

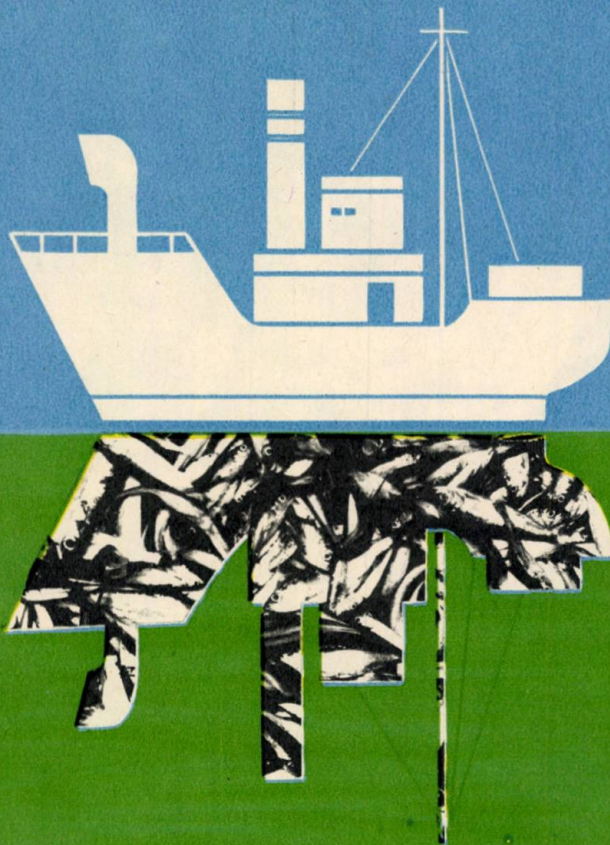
Arad—I.F.K. Nörköpings 1—2; ● **14 Helsinki**, Lasse Viren 13:16,4 pe 5 000 m — record mondial; ● **15—17 Eskilstuna**, C.E. de tir juniori: Laurențiu Ilovici (medalie de aur) și Dan Lucache (bronz) la armă standard 60 focuri poziția culcat; ● **20 Helsinki**, Finlanda—România 1—1 în preliminariile C.M. de fotbal; ● **21 Bruxelles**, Emile Puttemans 13:13,0 pe 5 000 m — record mondial.

1 kg pește file este egal cu:
1,900 kg carne de porc
sau 6 litri de lapte
sau 32 bucăți ouă
sau 9,500 kg cartofi

STAVRIZI • COD • HEK • MERLUCIUS • MACROURI

NICI O MASĂ FĂRĂ PREPARATE DIN:

pește oceanic

MACROURI • COD • HEK • MERLUCIUS • STAVRIZI

Peștele oceanic conține:

FOSFOR: utilizabil la formarea oaselor

IOD: necesar danturii dv.

VITAMINE: substanțe importante
ce reglează funcțiile vitale

ACID GLUTANIC: necesar creierului.

ÎNVIŢĂTOR LA PUNCTE...

Foto: Paul ROMOSAN

EMINESCU

și... sportul

Mulți înclină să creadă că Mihai Eminescu, «Luceafărul» poeziei românești, a fost un visător insomniac, care în copilărie n-a știut ce-i joaca și mișcarea în aer liber, iar mai târziu, în anii maturității, se ținea departe de ceea ce numim noi astăzi «sport».

Documentele vin să infirme această părere. În cartea profesorului Augustin Z.N. Pop, «Mărturii... Eminescu — Veronica Micle», autorul înserează o mărturie a micii Epraxia Diaconescu (decedată în 1967 în vîrstă de 107 ani), despre felul în care Eminescu își petrecea timpul la mănăstirea Văratec: «Poetul lua masa la monahia Ștefanida Lungulesei, care-și avea casa curată, lângă pădure, pe un tîpșan de unde se vedea «pădurea de argint» din preajma mănăstirii. Mihai Eminescu dădea masă la studenți. Ba, poetul, receptiv tineretului, se luase într-o dimineață la întrecere cu cîțiva studenți ieșeni în ridicarea dintr-o dată a «bombelor de piatră» (haltere, am zice noi, azi) fiind întrecut de ei.»

În anul 1904, Ștefan Cacoveanu scria în «Luceafărul» din Budapesta despre o vară petrecută de Eminescu la Blaj:

«Dimineața el de regulă mergea de se scălda în Tîrnava, la moară, dinjos de roate și se scălda într-una pînă la amiază... unde puneă în uimire pe toți cu manevrele ce făcea înot, corlindu-se (scufundîndu-se n.n.) aici și ieșind de sub apă tîrziu, unde nu-ți aduceai aminte. Și în Blaj erau tineri înotători dar cu Eminescu nici unu nu se putea

ținea. Aceasta era părerea generală».

În anul 1881, la 14 iunie, Eminescu vizitează Constanța, vîzînd — pentru prima și ultima oară — marea. Scrisorile către Veronica Micle cuprind cuvinte de adîncă admirație pentru întinderea de ape «schimbăcioasă la culoare și în mișcări» care avea asupra poetului «efectul unei nemărginiri pururea mișcate».

Deși e încă frig, poetul — iubitor al înotului — face băi în mare, convins, așa cum scrie Veronicăi, că acestea «promit a-mi face mult bine». La mare Eminescu se dovedește un turist neobosit, vizitînd vestigiile anticului Tomis. Care este părerea poetului despre cura heliomarină — cum zicem noi azi, sofisticat, plajei și înotului în mare? Cităm dintr-o scrisoare adresată iubitei sale, la București: «La anul să știi că venim amîndoi aici, băile de mare întăresc și grăbesc bătăile inimii. Cu toate că omul pare a întineri de ele, privirea mării liniștește, mai ales sufletele furtunoase».

Iată, așadar, trei mărturii care vin să ateste că Mihai Eminescu a iubit viața în aer liber, mișcarea — sportul, cum îi zicem noi, folosind o noțiune necunoscută pe vremea aceea — în multe din scrierile sale, încercînd regretul că trebuie să-și cîștige existența departe de aerul curat al «codrilor de argint», departe de «Lacul codrilor, albastru» și de marea de care a fost îndrăgostit, dorindu-și «somnul lin» pe malul acesteia.

S. NOR

SAHUL ȘI ASTRONOMIA

Oricît ar părea de ciudat, istoricii jocului de șah trebuie să recunoască faptul că între începuturile șahului și cele ale astronomiei a existat o anumită legătură. În ce măsură astronomia a influențat evoluția șahului este greu de spus. Cercetările în această direcție continuă.

În lucrarea sa «Origina astronomică a șahului explicată prin calendarul egiptean» (Paris 1825), F. Villot încearcă să demonstreze că între șah și calendarul egiptean există o strînsă legătură deși, după cîte se știe, egiptenii nu cunoșteau jocul de șah. În lucrarea sa «History of Chess» (Oxford 1913), Murray reia teza lui Villot. Istoricul arab Al-Masudi (anul 950 e.n.) cită și Alfonso el Sabio în 1321 vorbesc în lucrările lor despre un joc «Dos escaques e de las tablas que se juega por astronomia».

Născut în India — sub denumirea de **ciaturanga** — unde astrologii simbolizau prin figuri forțele binelui și răului în continuă luptă, încercînd să afle pe tabla de șah... viitorul, ciaturanga s-a răspîndit în toată Asia, fiind preluat de arabi prin secolul VII e.n. și transformat în ceea ce noi cunoaștem astăzi sub denumirea de șah. Nu este exclus ca la originea acest joc să fi avut legături cu astronomia. În vechiul «Joc al figurilor» practicat în China antică, piesele prezentau lupta dintre Cer și Pămînt. Cerul avea ca... soldați soarele, luna și diferite stele,

iar pământul arunca pe cimpul de bătaie apa, focul, lemnul și fierul, în diferite feluri, firește. Prin jocul «figurilor» derivat într-un alt joc, denumit «Ki» și cunoscut prin secolul IV î.e.n., vrăjitorii încercau să afle voința zeilor și să prezică viitorul, la fel cum încercau astrologii indieni prin ciaturanga.

După unii autori însă, «Jocul figurilor» are prea puține contingente cu străvechiul șah care se juca în China secolelor VII—VIII e.n. și care a uimit pe primii misionari creștini. Plecând spre China — această țară a minunilor — cum a denumit-o Marco Polo, cam spre sfârșitul faimosului «trecento», în care Florența și Ravena cunoșteau strălucirea capodoperelelor lui Dante, Petrarca și Michelangelo, misionarii iezuiți au luat cu ei șahul ca un fel de ajutor în... cucerirea spirituală a Chinei. Nu mică le-a fost însă mirarea constatând că în China se juca un fel de șah care pentru europeni a constituit o veritabilă curiozitate.

Tabla avea 64 de pătrățele, iar figurile erau în număr de 32, ca și la șahul jucat în Europa, dar piesele nu se așezau în interiorul pătrățelelor ci... la intersecții. Aceasta însemna că de fapt se juca nu pe 64 de pătrățele ci pe... 90 de intersecții. Tabla de șah era despărțită în două de un «fluviu» care separa oastea albului de cea a negrului.

Fiecare partener avea ca piese un general (la adversar — guvernator), doi consilieri, doi elefanți, doi cai, două care de război, două tunuri și cinci soldați.

Generalul (sau guvernatorul) putea să facă un singur pas fără a ieși din palatul său, corespunzător patratelor d1, d2, e1, e2 și respectiv d8, d7, e8, e7. Consilierii puteau face un singur pas în diagonală, dar tot fără să iasă din palatul care avea 9 intersecții. Elefantul se mișca pe diagonală câte două intersecții, cu condiția ca intersecția intermediară să nu fie ocupată și nu avea voie să treacă fluviul, fiind amenințat cu... înecul, deoarece fluviul era mai adânc decât un... stat de elefant. Calul se mișca în mod practic ca și la șahul modern, numai că primul pas era lateral, apoi doi pași în diagonală. Carul de luptă efectua aceleași mișcări ca și turnul de la șahul de azi, iar soldații înaintau pînă la fluviu; după ce îl cucerneau,

puteau să meargă și lateral, niciodată însă în diagonală.

Cea mai mare surpriză a constituit-o pentru europeni existența acelei piese care în limba chineză se chema «vas cu pulbere de explozie» — adică tunurile necunoscute ca arme în Europa, deoarece pînă la 1315 nu se cunoștea praful de pușcă. Tunurile înaintau ca și carele de luptă, numai că ele puteau amenința de la orice distanță. Mișcările acestei piese cunoscute pentru europeni au fost studiate de Nicolao Trigantius în «De Christiana expeditione apud Sinas» apărută la Lugdunum în secolul XVI.

Cei care au cercetat șahul din vechia Chină au ajuns la concluzia că acesta este, de fapt, o formă evoluată a șahului indian. Aceeași părere au avut-o și enciclopediștii francezi, luîndu-se după lucrarea unui autor chinez din secolul XIII, Hai-Pieu, care arată că șahul a ajuns în China sub împăratul Wu-Ti, prin anii 560—570 e.n.

Primele tratate despre șahul chinez au apărut în secolul VII e.n. Unul dintre autori, Nin-Sen-Yu, referindu-se la originea șahului, povestește curioasa întâmplare a unui om care, visînd un fel de pantomimă războinică în care piesele se mișcau după anumite reguli, a devenit la trezirea din vis... inventatorul jocului de șah, cunoscut în limba chineză sub numele de Sian-ki. Primul termen înseamnă «elefant», «figură» sau «fildes», iar al doilea «joc». Deci: «Jocul elefantului», «al fildesului» sau «al figurilor», ultima denumire făcînd pe mulți cercetători să-l confunde cu adevăratul «Joc al figurilor» practicat de magicieni în secolele dinaintea erei noastre.

*

Cercetările în privința originii șahului și a legăturilor sale cu astronomia sînt departe de a fi epuizate, cu atît mai mult, cu cît unele descoperiri arheologice pe teritoriul vechii Mesopotamii sînt de natură să arate că locuitorii Babilonului aveau un joc asemănător șahului, figurile avînd semnificații astronomice, din combinațiile lor putîndu-se afla... viitorul.

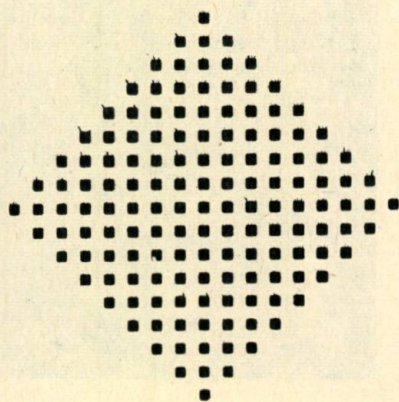
(Sev. N.)

NICOLAE TITULESCU

UN ANIMATOR AL TURISMULUI

Adept al înfrățirii popoarelor, al încurajării acestui larg la cunoașterea țării, a frumuseților ei naturale, a locurilor sale istorice, Nicolae Titulescu a sprijinit efectiv circulația valorilor culturale, care intră sau ies din țară prin intermediul turismului.

PERSONALITATE

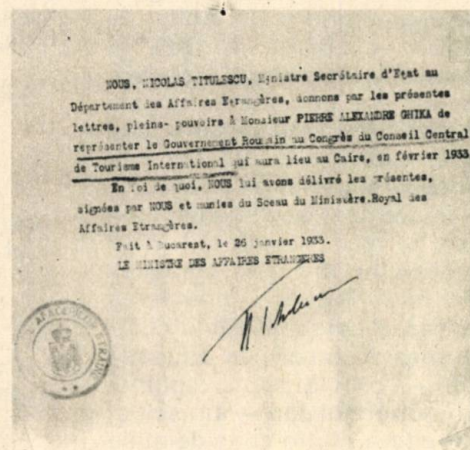

Sesizînd primatul acestei activităţi în epocă — o patimă universală care, încă din vremea sa, devenise «o industrie fără fum» — cum avea să fie numit turismul în epoca sa de glorie — Nicolae Titulescu nu a ocolit nimic din ceea ce se întreprindea pentru promovarea acestui supliment de cultură şi civilizaţie.

În acest sens se cuvine a fi citată şi activitatea sa de încurajare a reorganizării Oficiului nostru de turism, a automobilismului, cît şi de conlucrăre cu marile organisme internaţionale menite să încurajeze aceste sporturi.

În legătură cu acest din urmă aspect, două documente, purtînd semnătura ilustrului diplomat român, sînt semnificative. Ambele sînt legate de acordul lui Nicolae Titulescu — pe atunci ministrul afacerilor externe — de a trimite un reprezentant român la Congresele Consiliului Central al Turismului Internaţional, desfăşurate în anii 1932 şi 1933.

Fotografia, alăturată prezintă unul din aceste documente prin care Nicolae Titulescu delegă la Congresul desfăşurat la Cairo, în februarie 1933, pe P. Ghica, pe atunci membru al Comisiei sportive internaţionale. (M.P.)

Documentul prin care Nicolae Titulescu, Ministrul Afacerilor Externe, împuternicea pe prinţul P. Alexandru Ghica să reprezinte guvernul român la Congresul Consiliului Central al Turismului de la Cairo, în luna februarie a anului 1933.

I DESPRE O PERSONALITATE

Primul profesor de specialitate din ţară, un om de seamă al sportului românesc, figură entuziastă, plină de perseverenţă în ideea de a face din sport un act de cultură imbinat cu frumuseţea dansului popular, Gheorghe Moceanu (1831—1909) a atras atenţia cîtorva personalităţi ale vremii.

Apreciîndu-i-se meritele profesionale şi organizatorice, el a fost onorat de ministerul culturii şi educaţiunii cu titlul de «profesor de gimnastică» — titlu care se acorda pentru prima dată în ţara noastră.

La moartea lui Gh. Moceanu, ilustrul istoric Nicolae Iorga scria că acesta «a dat o întreagă pleiadă de gimnastici îndrăzneţi, eroici, de artişti de echilibristică şi mîndria lui era să-i poată arăta şi străinătăţii, smulgîndu-i aplauzele. A înţeles însă şi valoarea danţului popular şi, pînă la sfîrşit, avea o mare bucurie să-l joace în mijlocul tineretului pregătit de dînsul».

Căci Moceanu a contribuit mult la răspîndirea acestei arte atît în ţara noastră, cît şi peste hotare (la Paris în 1878, la Roma în 1882,

la Madrid în 1884, la Calcuttă în 1886 etc.), unde, după cum spunea el, «m-am dus (în aceste oraşe) nu ca gimnastic, traversînd continentul vechi şi nou, ci ca dansator român naţional, care am voit să arăt străinătăţii, lumii întregi, civilizaţiei, chiar, că în micul stat România, există tot atîta iubire de artă ca în toate statele civilizate, ba, poate, şi mai mult, căci Românul îşi iubeşte atît Patria, cît şi arta lui oricare ar fi ea».

Tot el a fost cel care, din însărcinarea istoricului V.A. Urechea (preşedintele primei societăţi sportive din ţară, «Societatea de arme, gimnastică şi dare la semn»,

înființată în 1867 cu concursul lui Gh. Moceanu), a compus, în stil național, partea coregrafică din piesa «Banul Mărăcine» și tot el a fost autorul primei cărți de specialitate (un manual intitulat «Carte de gimnastică cu figuri, textu espicătoriu și un tablou de apărare» — tipărită în 1869, în București la Imprimeria Statului), carte ce s-a bucurat în revista «Columna lui Traian» de o elogioasă recenzie făcută de B.P. Hașdeu precum și de o prezentare în termeni asemănători din partea lui Iosif Vulcan în revista «Familia» (nr. 25 din 26. VII. 1869).

Pentru a înlesni cunoașterea autentică a personalității «întîiului profesor român de educație fizică» — cum o spune epitaful de la mormîntul său — am selecționat cîteva dintre considerațiile unor personalități, exprimate în diferite împrejurări, preferînd, și dintre acestea, pe cele mai semnificative.

— Gh. Moceanu — «părintele gimnasticii»

(Al. Macedonski, «Biruința» nr. 179 din 20.09.1909)

— «A auzit despre el toată suflarea românească»

(Gala Galaction «Galeria das-cărilor mei», în «Universul» Nr. 30, din 3 martie 1930)

— «Părintele tuturor exercițiilor de gimnastică din România»

(B. Brănișteanu în «Adevărul» din 17.IX.1909)

— «Înșușirile lui deosebite s-au conturat de mic, iar, mai tîrziu, la școala de lîngă biserița din sat, s-au dezvoltat desăvîrșindu-se treptat în luptă din viață pînă a ajuns întemeietorul gimnasticii în România».

(Ion Aurel Stoenescu «Școala din mahalaua Scorțarului» în revista «Curierul literar», nr. 59, din 19.V.1940.)

«Cu Moceanu începe o nouă etapă a organizării învățămîntu-

lui gimnasticii în școală și armată, a pregătirii de profesori, a creării de societăți... Aproape tot ce s-a înfăptuit pe terenul organizării gimnasticii, timp de trei decenii, a fost opera lui Moceanu și a elevilor săi. De aceea, pe drept cuvînt, el poate fi considerat părintele educației fizice românești»

(C. Kirițescu «Palestrica», ediția I-a «Casa Școalelor» și ediția a II-a — Ed. U.C.F.S. Buc. 1964)

— «A muncit cu stăruință și înfruntînd toate greutățile ne-a făcut cunoscuți în toată lumea».

(N. Pralea, «Figuri dispărute», în ziarul «Secolul» din 20.IX. 1909)

— Gh. Moceanu — «creatorul școlii acrobatică românești».

(Ion Butnaru, «Călătorie în lumea circului» Ed. Meridiane)

«Era acum un bătrîn de 70 de ani dar, ca un adevărat erou al gimnasticii, nu se dădea bătut. Figuri se simțea în stare a-ți face oricînd.

De cîte ori era vorba ca, într-o serbare cu scopuri naționale, gimnastica să-și aibă partea, puteai fi sigur că-l ai pe Moceanu. Îl aveai fără plată...

Și l-ai fi putut avea și fără mulțumiri. Bucuria lui era că nu l-ai uitat, că nu i-ai uitat arta. Nu numai o figură, dar și un om de bine, acest reprezentant, dintre cei din urmă, ai ardelenilor veniți pentru a deschide la noi, cu orice preț, drumuri noi».

(Nicolae Iorga, «Oameni care au fost» vol. I. E.P.L. — Buc. 1967).

Așa ne apare și azi acest apostol al gimnasticii, care în acțiunile sale a fost ajutat de V.A. Urechea, Carol Davila, Spiru Haret, Iorgu Caragiale (unchiul marelui dramaturg I.L. Caragiale) — în trupa căruia a jucat începînd din 1866, — așa va rămîne în istorie «de toți binecunoscutul G. Moceanu» — cum scria într-un număr al său din 1904 ziarul «Secolului» (Pen.)

Viața și întîmplările prin care au trecut eroii «careului magic» au pasionat dintotdeauna mulțimile. Acestea au făcut din campioni rîngului un fel de semize. În varianta modernă, profesionistă, boxul continuă să fie o atracție, deși a pierdut mult din romantismul și frumusețea sa. Lupta pentru gloria sportivă a devenit, din păcate, un paravan la adăpostul căruia mișună o adevărată faună de afaceriști ver-roși. Ei au puterea să facă dintr-un învins un învingător și invers. Viața de zi cu zi a unui campion profesionist este subordonată intereselor managerilor și e departe de a fi fericită, așa cum o consideră unii.

Vom încerca să vă dezvăluim în povestirea de față, vis-à-vis de lupta din careul magic, aspecte și întîmplări în care, alături de boxeri, apar afaceriști și gangsteri, marli beneficiari ai boxului profesionist.

CHARLEY „SONNY” LISTON

PETRE HENȚ
și
PAUL OCHIALBI

Sonny Liston. Un nume care a făcut vîlvă în lumea pugilistică cu cîțiva ani în urmă. Fostul campion mondial al boxerilor de categorie grea a fost, poate, cel mai puternic om ce a urcat vreodată pe ring. Forța sa de-a dreptul ieșită din comun i-a determinat pe cei din jurul său să-l numească «Ursul». Înalt de 1,85 m și avînd în jur de 95 kg, Sonny Liston avea o putere colosală și se bucura de o sănătate perfectă. Iată de ce toți cei care l-au cunoscut au rămas stupefiați aflînd de moartea sa, la 1 ianuarie 1971, cînd nu împlinise încă vîrsta de 37 de ani. Corpul neînsușit al fostului campion mondial a fost găsit în locuința sa din Las Vegas de către soție, care lipsise de acasă timp de zece zile. Anchetatorii decedului au stabilit că Liston era toxicoman, în casă găsindu-se cantități de heroină și marijuana evaluate la 65 mii de dolari. Poliția din Las Vegas nu a putut stabili cauzele decedului mîrginindu-se doar la o declarație potrivit căreia «moartea nu ar fi fost provocată». Prietenii apropiați ai lui Sonny, care știau de legăturile sale cu gangsterii și traficanții de droguri, au zîmbit cînd au citit în ziare această declarație. Dar nici unul dintre ei nu a încercat să afle de ce a murit Ursul. Știau că în spatele acestei intim-

mai voinic dintre ei a apăsător pe clanța ușii. Aceasta, însă, rămase nemișcată.

— Patronul și-a încheiat socotelile pe ziua de azi și a plecat acasă. Intrăm! — spuse băiatul cel solid, pregătindu-se să spargă geamul.

— Stai, Charley. Dacă nu a plecat și mai e încă în cămăruța din spate? Il opri unul, cu teamă.

— Cu atît mai rău pentru el... — răspunse Charley, arătîndu-și pumnul puternic, pe degetele căruia luceau inelele unui «box».

Geamul lovit cu putere se sparge tîndării. Cei patru priviră încordați de-a lungul străzii. Nu se vedea nimic. Intrară unul după altul. Era întuneric. Lumina din stradă nu pătrundea înăuntru din cauza perdelelor groase. Charley se duse spre casa de bani. Cunoștea bine locul. Trase de miner, dar usa grea nici nu se clintî. — Să luăm niște sticle cu whisky și... Dar nu-și termină vorba băiatul cel voinic, cînd din dreptul ușii se revărsă peste el fasciculul de lumină al unei lanterne puternice.

— Poliția! strigă cineva și toți patru se uitară speriați pe unde ar putea fugi. Dar nu mai exista nici o scăpare. Barul era o capcană și în dreptul ușii stăteau doi polițiști...

— Bine, vom vedea. Stai la masă și pune pe hîrtie tot ce s-a întîmplat aseară.

— Nu știi carte, domnule...

— Cum? La 16 ani nu știi să scrii?

— Nu, domnule...

...Așa a ajuns tînrul Charley Liston în fața judecătorilor. Cînd s-a dat sentința, nu-i venea să creadă: era condamnat la 5 ani!

...În închisoarea pentru minori din Saint Louis timpul se scurge foarte încet. Charley Liston se arăta refractar la toate încercările educatoarelor de a-l învăța cum să se poarte. Ceilalți minori îi stiau de frică și-l evitau, deoarece Liston era certăreț și mereu gata să-și facă singur dreptate cu ajutorul pumnilor lui puternici.

— De ce îți place să te bați cu ceilalți copii, Charley? l-a întrebat într-o zi Alois Stevens.

— Nu-mi place. Dar ei trebuie să mă știe de frică...

— Așa nu ai să reușești să trăiești liber printre oameni. Nu cu pumnii, cuțitul sau revolverul vei reuși să faci ceva bun în viață. Sper că atunci cînd vei fi eliberat nu vei deveni un derbedeu al străzii. Va trebui să-ți folosești forța muncind. Și dacă tot îți place să te bați, de ce nu înveți să boxezi?

— Să învăț să boxez? Dar eu știu să mă bat. Îl dobor pe oricare băiat de vîrsta mea...

— Asta nu înseamnă că știi. Boxul e o luptă care se duce cavalereste și nu o simplă încăierare. Încearcă să vii la sala de sport. Acolo vei găsi un instructor de box. Ești un băiat puternic și poate că într-o zi vei izbuti să ajungi campion mondial...

Stevens, el însuși un pasionat al sportului cu mînuși, l-a convins pe Liston să învețe boxul. Adesea, la meciurile tînrului său elev, stătea chiar el în colțul ringului și-l dădea sfaturi. Noua pasiune i-a schimbat tînrului infractor complet comportarea. Liston devenise un băiat liniștit și ascultător, fiind dat de multe ori ca exemplu în fața celorlalți. Nu după mult timp, datorită îndeosebi forței sale, Charley nu a mai avut în toată închisoarea adversari cu care să boxeze.

Alois Stevens dorea să-l lanseze pe elevul său și să dovedească tuturor că e o mare speranță a sportului cu mînuși. Cu aprobarea autorităților orașului, Stevens a organizat un meci între Liston și unul dintre cei mai buni grei din oraș, Thurman Wilson. Tînrul deținut a cîștigat prin K.O. Era în ziua de 14 octombrie 1952.

Incurajat de acest succes, Stevens a intervenit pe lîngă două personalități ale orașului Saint Louis, pentru a-i obține lui Liston o licență de boxer. Între timp, pedeapsa acestuia fusese redusă de la cinci la doi ani și acum Charles Liston era din nou liber...

«MARELE URS» CONFIRMĂ...

Charley Liston a fost eliberat din penitenciarul din Missouri în vara anului 1952. A plecat spre casă hotărît să-și croiască un drum în viață cu ajutorul pumnilor săi puternici: va deveni boxer profesionist. Îl vor ajuta Alois Stevens și doi dintre prietenii pe care și-i făcuse în închisoare.

După cîteva antrenamente, Sonny Liston se înscrie la tradiționala competiție a boxerilor amatori americani — «Mînușa de aur». Forța sa deosebită îl ajută să cîștige meci după meci, să se califice în finală. Aici, însă, îl înfrîng un alt uriaș, care pe lîngă forță avea și un bogat bagaj de cunoștințe tehnice: Edward Sanders. Partida Liston-Sanders a fost de-a dreptul dramatică. S-au schimbat loviturile în fața cărora puținii boxeri ar mai fi rămas în picioare. Edward Sanders a cîștigat la puncte, fiind selecționat în echipa Statelor Unite pentru Jocurile Olimpice de la Helsinki unde, după cum se știe, a cîștigat medalia de aur la categoria grea.

Sonny Liston a avut și el satisfacția de a fi remarcat în timpul acestei competiții. Unul dintre managerii care au asistat la întreceri i-a propus să-l facă «profesionist»:

— Dacă ai să fii cuminte, am să scot din tine un mare campion...

— Mi-am găsit vocația în închisoare, domnule — a răspuns Liston — și nu vreau să mai ajung din nou acolo...

În felul acesta, băiatul care se întîlnise pentru prima dată cu mînușile de box și sacul de antrenament în penitenciarul din Missouri începe să urce treptele ringului profesionist. Nu se gîndea

plări tragice se află forțe de temut, în treburile cărora nu e bine să te bagi.

Sonny Liston a decedat în împrejurări misterioase, așa cum i-a fost întreaga viață. Facem această afirmație gîndindu-ne că este, poate, unicul campion mondial de box care și-a început ucenicia sportivă în... închisoare. Acolo a învățat Charley Liston că loviturile pe care le împărțea cu dărnicie în desele încăierări la care participa se numesc croșee, upercuturi, directe sau jaburi.

ÎN ÎNCHISOAREA PENTRU MINORI

...Trecuse de miezul nopții. Pe o străduță de la periferia orașului Saint Louis patru tineri se furisau încercînd să evite conurile de lumină ale vitrinelor. S-au oprit în fața unui café-bar și, după ce s-au asigurat că strada e pustie, cel

...Băieții se aflau acum într-o cameră mică, cu pereți goi. Un polițist stătea tăcut, privindu-i plictisit. Un altul intră, să-l ducă pe rînd la interogatoriu. Primul fu luat Charley, băiatul cel voinic și negricios. Cînd ajunse în fața șerifului, privi speriat în jurul său, căutînd parcă un loc pe unde ar putea fugi.

— Cum te cheamă? Cîți ani ai? Unde te-ai născut? auzi Charley primele întrebări.

— Charles Liston. Am 16 ani și m-am născut la 8 mai 1934, la Pine Bluff, în Arkansas.

— Cu ce te ocupă taică-tău? De ce te lasă să-ți faci de cap?

— Muncеște...

— Ai frați, surori? continuă șeriful să-l întrebe.

— 24... Împreună cu cei vitregi.

— Mai ești și obraznic!

— Nu, domnule. Vă spun adevărul. Cu mine sîntem 25 de copii...

la marile greutăți ale acestei meserii dure. Nu se gîdea la epavele ringurilor profesioniste, oameni ratați pe care îi cunoscuse vagabondînd prin Saint Louis. Sonny Liston era atras spre capcana sportului profesionist de mirajul dolarilor promiși de manageri și de prietenii pe care îi aștepta să iasă din închisoare.

Liston a susținut primul său meci profesionist la 2 septembrie 1953, la Saint Louis. Era hotărît să se bată pe viață și pe moarte pentru a-și începe cariera cu o victorie. Poate nici nu bănuia că el fusese cel ales de manageri să devină în cît mai scurt timp «marea vedetă», care să vizeze titlul mondial. Liston a înțîlnit în această primă partidă profesionistă un «greu» din Saint Louis, pe Don Smith. Meciul nu a avut istoric. Un formidabil croșeu de dreapta recepționat spectaculos de Don Smith în plină bărbie a pus capăt înfrînării chiar în prima repriză.

După două săptămîni, tot pe ringul din Saint Louis, Sonny Liston obținea cea de a doua victorie, de data aceasta la puncte, în fața lui Ponce De Leon. Și tot la puncte cîștigă ultimul meci susținut în 1953, în compania lui Benny Thomas (21 noiembrie).

Liston era un boxer rudimentar, cu foarte sărace cunoștințe tehnice. El se năpustea asupra adversarilor cu o ploaie de lovituri, neglijînd complet apărarea. Îi zdrobea pe toți datorită forței cu care lovea și rezistenței de-a dreptul ieșită din comun, care-l ajuta să suporte cu ușurință pumni grei.

Așa cîștigă și meciurile din anul următor, cu excepția unuia singur: cel disputat la 7 septembrie, la Detroit. Adversarul său, Marty Marshall, de profesie comis-voiajor, era recunoscut printre boxerii americani datorită numeroaselor șiretlicuri pe care le folosea în timpul luptei. Timp de opt reprize a încercat Liston să-și doboare adversarul, dar nu a izbutit, deși l-a urmărit fără întrerupere. Marshall refuza schimbările, mîrginindu-se să-l lovească pe Sonny de la distanță, cu directe de stînga sau să-l țină cînd lupta de aproape devenea inevitabilă. Așa a înregistrat Liston singura înfrîngere din carieră, pînă la meciurile cu Cassius Clay pentru titlul mondial.

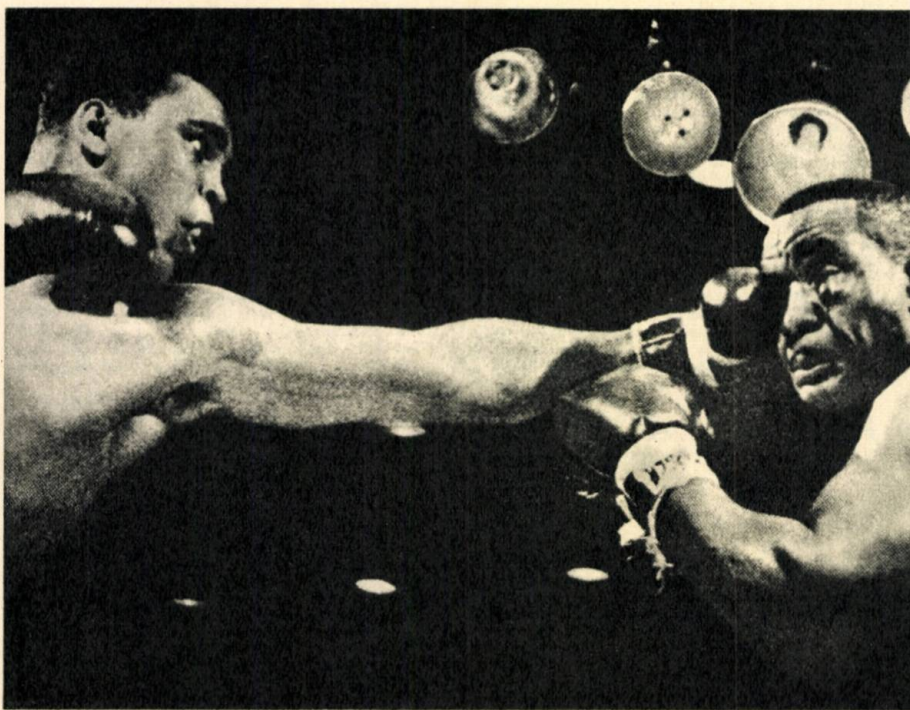
Ambițiosul Sonny Liston nu putea uita această înfrîngere și a solicitat managerilor lui Marshall o revanșă. Aceștia i-au oferit lui Liston o burșă mult sub pretențiile sale. În ciuda acestui fapt, Sonny acceptă toate condițiile și, la 21 aprilie 1955, la Saint Louis, reușește să-l facă k.o. pe Marty Marshall, în rundă 6. A doua zi, cronicarii de box se întrecuau în laude la adresa învingătorului: «Marele urs» confirmă... Mîine, poimîine el va fi noul campion al lumii...

Pînă la sfîrșitul anului, Liston obține în continuare numai victorii prin k.o.: Emil Brtko, Calvin Butler, Johnny Gray și Larry Watson sînt doborîți înainte de limită de către «Marele urs». La ultimul meci, cel cu Larry Watson, în timpul unei pauze Sonny a văzut în apropierea ringului doi dintre băieții cu care se împrietenise în închisoare. «Au scăpat și ei» — își spusese Liston, făcîndu-le un semn cu mîna. Prietenii acestia l-au vizitat în vestiar după meci și apoi la hotel.

LISTON KNOCK-OUT-EAZĂ UN POLICE-MAN!

Se credea că Liston a devenit «băiat cuminte» — așa cum spera educatorul său din penitenciar, Alois Stevens. Chiar și managerii săi erau convinși că boxul îl cucerise pe fostul deținut și că «Marele urs» îi va asculta docil. Dar mare le-a fost surpriza tuturor cînd, la începutul anului 1956 au constatat că Liston a... dispărut. Nimeni nu știa unde și cu cine a plecat. Managerii săi, îndeosebi, intraseră în panică deoarece se perfectase un al treilea meci cu Marty Marshall și Sonny risca să-l piardă prin forfait. Dar «Marele urs» a apărut cu două săptămîni înaintea meciului care era programat la 6 martie 1956, la Pittsburgh. După cîteva antrenamente, Sonny Liston a susținut partida cu Marshall, dar nu a mai putut cîștiga înainte de limită. A obținut doar o chinuță victorie la puncte.

Toți cei din jurul viitorului campion mondial observaseră că Liston avea preocupări noi, misterioase. Lipsa zile întregi îi fusese văzută de cîteva ori în compania prietenilor pe care și-i făcuse în închisoare. Într-o zi, tocmai se des-

părțise de unul dintre aceștia, îndreptîndu-se spre mașina sa, cînd ofițerul de poliție Thomas Mellow se apropie de el și-i ceru permisul de conducere.

— În legătură cu ce? întrebă Liston, vădit deranjat de această înfrînare neașteptată.

— Ai parcat mașina într-un loc nepermis și apoi vîd că actele nu prea vrei să le prezinți — răspunde polițistul.

— Și dacă într-adevăr nu vreau să-ți arăt nici un act?

— Atunci va trebui să mă însoțești la poliție!

— Și dacă nici asta nu vreau? ripostă Liston pus pe scandal.

— Atunci am să te iau cu forța...

— Încearcă. Te previn însă că după aia nu o să mai ai o mustră atît de frumoasă...

Polițistul duse mîna spre revolver. În aceeași fracțiune de secundă pumnul lui Liston îi fulgeră bărbia, făcîndu-l k.o. pentru cîteva ore...

Chiar a doua zi Sonny Liston a fost arestat. Exceptînd «isprava» cu polițistul, «Marele urs» a fost acuzat și de faptul că ar fi condus automobilul în stare de ebrietate. Rezultatul o reînnoțare pentru nouă luni la aceeași închisoare din Jefferson City...

CAMPION MONDIAL

«Ursul» din Las Vegas, numele sub care era cunoscut acum Sonny Liston, își reia activitatea pugilistică la 29 ianuarie 1958, pe un ring din Chicago. Adversarul său, un oarecare Bill Hunter, a cedat prin k.o. în runda doi, marcînd startul lui Liston în cursa spre titlul mondial. Noul pretendent la centura «greilor» boxează la Saint Louis, Miami Beach, Chicago, Cleveland, Houston, Denver, Seattle și în alte orașe americane, doborîndu-și adversarii cu loviturile sale puternice. De la 29 ianuarie 1958, cînd a revenit în ring după ispășirea ultimei pedepse de nouă luni închisoare și pînă la 25 septembrie 1962, cînd l-a înfrînit pe Floyd Patterson pentru titlul mondial, Sonny Liston a obținut 19 victorii, dintre care 16 prin k.o. În acest timp, seria succesorilor sale nu a fost întreruptă nici măcar de o singură înfrîngere.

În ciuda acestor rezultate strălucite, lui Liston îi este interzis să boxeze la New York. Melvin Krulewitch, care în 1959 conducea Comisia de box a statului New York, l-a acuzat pe «Ursul» din Las Vegas că încă de la primele sale meciuri are legături cu mafia internațională, condusă de gangsterii Franky Carbo și Blinky Palermo. Așa se explică faptul că în ciuda impresionantelor sale cărți de vizită, Liston nu a luptat niciodată la Madison Square Garden, nici măcar cînd deținea titlul de campion al lumii. Este un caz unic în istoria boxului mondial, Liston fiind singurul «greu» deținător al titlului suprem care nu a evoluat nici măcar o singură dată la New York...

Meciul dintre Sonny Liston și Floyd Patterson pentru titlul mondial s-a perfectat deosebit de anevoie și numai în urma presiunilor pe care le-au făcut oamenii din umbra «Ursului» din Las Vegas asupra lui Patterson și a managerului său, Gus d'Amato. Acesta din urmă, îndeosebi, nu-l simpatiza pe Sonny, considerîndu-l suspect, o marionetă în mîna gangsterilor care operau în boxul profesionist. În ajunul partidei, mulți dintre cronicarii de specialitate susțineau că mafia pregătise îndelung înfrînarea dintre Patterson și Liston și că ea nu era străină nici de înfrînările de pomină din cele trei meciuri Patterson-Johansson.

Aceasta era atmosfera în care, la 25 septembrie 1962, s-a disputat la Chicago prima înfrînare dintre Sonny Liston și Floyd Patterson, titlul mondial fiind în joc. Meciul nu a avut istoric. După cum se știe, Liston a cîștigat prin k.o. în primul rund.

La 22 iulie 1963, Patterson solicită revanșa și Liston o acceptă. Partida a avut loc la Las Vegas și a fost o copie identică a primei înfrînări: Sonny a învins tot prin k.o. și tot în prima repriză. În timp ce se anunța decizia, un fapt puțin obișnuit a adus în scenă un personaj care avea să pună capăt carierei de campion mondial a «Ursului»: un tînar negru a sărit pe ring, și, smulgînd microfonul din mîna crainicului Steve Ellis, s-a adresat tuturor celor prezenți spunînd: «Liston este un bluff. Lui îi este frică să lupte cu mine...» Numele acestui tînar îndrăzneț era Cassius Clay!

După ce a tranșat în favoarea sa rivalitatea cu Floyd Patterson, Sonny Liston a întreprins în lunile august și septembrie 1963 un turneu de exhibiții în Europa, iar apoi a răspuns provocării lui Cassius Clay.

Întâlnirea dintre Liston și Clay a avut loc în celebra stațiune Miami Beach, la «Convention Hall», la 25 februarie 1964. Aproape 9 000 de spectatori au venit să vadă cum se va descurca guralivul Cassius Clay în fața uriașului Sonny.

«Ursul» din Las Vegas anunțase că îl va zdrobi cu un singur pumn pe «acest băiețel obraznic». Și poate că intenția lui Liston s-ar fi realizat dacă Clay nu ar fi fost un maestru al eschivei. Jocul său de picioare a zădărnicit toate acțiunile de atac ale campionului mondial. În rundul șase, Liston avea o arcadă spartă și se arăta complet derutat de stilul adversarului său. Cel de-al șaptelea rund nu s-a mai disputat. «Ursul», rănit, nu și-a mai părășit colțul. El l-a anunțat pe arbitrul meciului, Barney Felix, că este accidentat la mîna dreaptă și că nu mai poate lupta în continuare. Învingător, deci, prin k.o. tehnic, Cassius Clay!

Din nou Liston a fost acuzat că își vinde meciurile și că nu își apără sansele cinstite, făcînd jocul gangsterilor care îl dirijau din umbră. Drept urmare, urmînd exemplul Comisiei de box a statului New York alte comisii de box din multe alte state americane nu acceptă ca revanșa Liston-Clay să se dispute pe teritoriul lor. În felul acesta ajung cei doi rivali să lupte în micul orașel Lewiston din statul Maine, într-un fost... hangar de avioane care nu putea cuprinde mai mult de 4 000 de spectatori. Ca urmare, biletele pentru acest meci, disputat la 25 mai 1965, s-au vîndut la bursa neagră, costul unui fotoliu de ring ajungînd chiar la suma de 500 de dolari. Peste 500 de cinematografe au transmis acest meci. În plus televiziunea.

Financiar, problema a fost rezolvată, dar din punct de vedere sportiv partida a fost un eșec.

Imediat după primul gong, Liston a recepționat o dreaptă formidabilă. A primit-o calm, pregătindu-se pentru un meci de lungă durată. După o pauză foarte scurtă, Clay atacă din nou și un formidabil «un-doi» izbește figura «Ursului», care se prăbușește pe spate knock-outat, cum se spune, «în cruce». Arbitrul din ring, fostul campion al lumii Jersey Joe Walcott, l-a numărat pînă la zece pe Sonny Liston — k.o.!

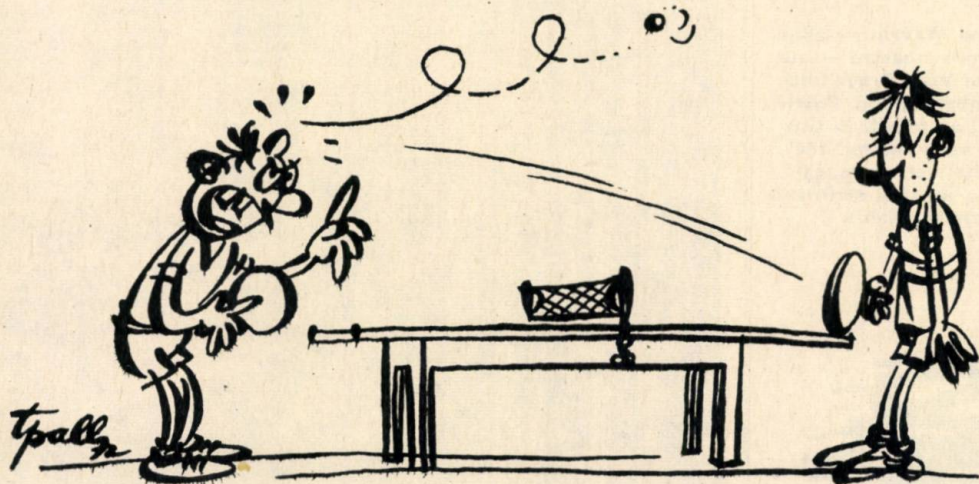
Practic, după această înfringere cariera de campion a lui Liston se terminase. Dar nu era lucrul cel mai grav pentru el. Din nou a fost acuzat, acum cu mai multă violență, că ar fi făcut jocul gangsterului Franky Palermo, vînzîndu-și cele mai importante meciuri. Ca urmare, i s-a retras lui Sonny dreptul de a mai boxa timp de un an întreg pe teritoriul Statelor Unite. Își petrece acest timp în Suedia, unde boxează cu Gerhard Zoch, Amos Johnson. Dave Bailey și Elmer Rush, pe care îl învinge prin k.o. Reîntors acasă, Sonny Liston primește din nou dreptul de a boxa pe ringurile americane, dar continuă să fie suspectat pentru legături cu oameni trecuți pe lista neagră a autorităților. Decade tot mai mult. Este arestat în două rînduri, o dată pentru că a bătut îngrozitor un distribuitor de la o pompă de benzină și altă dată pentru că a condus automobilul cu exces de viteză.

Se pare că în această perioadă se înrăutățesc și relațiile sale cu gangsterii pentru care lucrase ani în șir. Mulți dintre cunoscuții săi au susținut că accidentul de automobil pe care l-a suferit Liston la 15 august 1970 nu a fost întîmplător. Stăpînii săi doreau probabil, să scape de el pentru că acum nu mai prezenta nici un interes. Sonny, după două săptămîni de spitalizare, timp în care își vindecă rănilor capătate în accident, începe să se îmbete crunt și să gonească nebulune cu automobilul pe cele mai aglomerate artere din Las Vegas. Poliția îl suspendă permisul de circulație pe șase luni.

În ianuarie 1971, soția lui Liston pleacă din Las Vegas într-o vizită la Saint Louis. Cînd se întoarce, peste cîteva zile, își găsește soțul mort. Autopsia nu reușește să stabilească motivele decesului. Nimeni nu încearcă să pătrundă misterul acestei morți fulgerătoare, deși mulți bănuiau că la mijloc ar fi mîna gangsterilor. Cantitatea mare de stupefianțe care s-a găsit în casa lui Liston era un indiciu sigur ce ducea spre lumea interlopă. Moartea i-a fost tot atît de dubioasă, precum întreaga viață. Așa, de pildă, nici măcar data exactă a nașterii nu i se cunoștea. Liston susținuse că e născut în 1934, dar biografia sa, printre care și cunoscutul specialist american Nat Fleischer, menționează anul 1932.

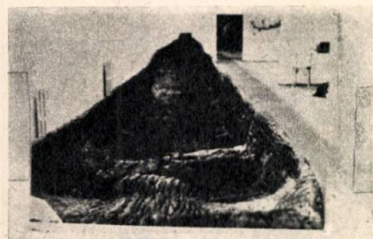
Acest fapt l-a determinat pe preotul care i-a slujit la mormînt să-și încheie predica astfel: «Vom îngropa un om despre care nu știm nimic cînd s-a născut și nici cînd a murit. Amin!».

Din lucrarea
«ULTIMA REPRIZĂ»,
în pregătire

T. PALL

— Să știi că la jocul ăsta nu se cîștigă prin... K.O.!

Monoxila era o ambarcație dintr-un singur trunchi de copac, folosită încă din antichitate pentru navigație pe râurile din Transilvania, ca Mureș, Someș, Criș. Exemplarul pe care-l prezentăm a fost descoperit la Rapsig, în albia râului Crișul Alb.

Cronicarul burgund Wavrin — aflat în 1445 pe meleagurile noastre — ne spune că muntenii lui Vlad Dracu foloseau acest tip de ambarcațiune. Potrivit acestuia, românii au folosit în timpul campaniei din vara anului 1445, «... 50 de nave numite monocoques, care sînt dintr-o bucată... lungi și strîmte, și în care încăpeau mulți valahi».

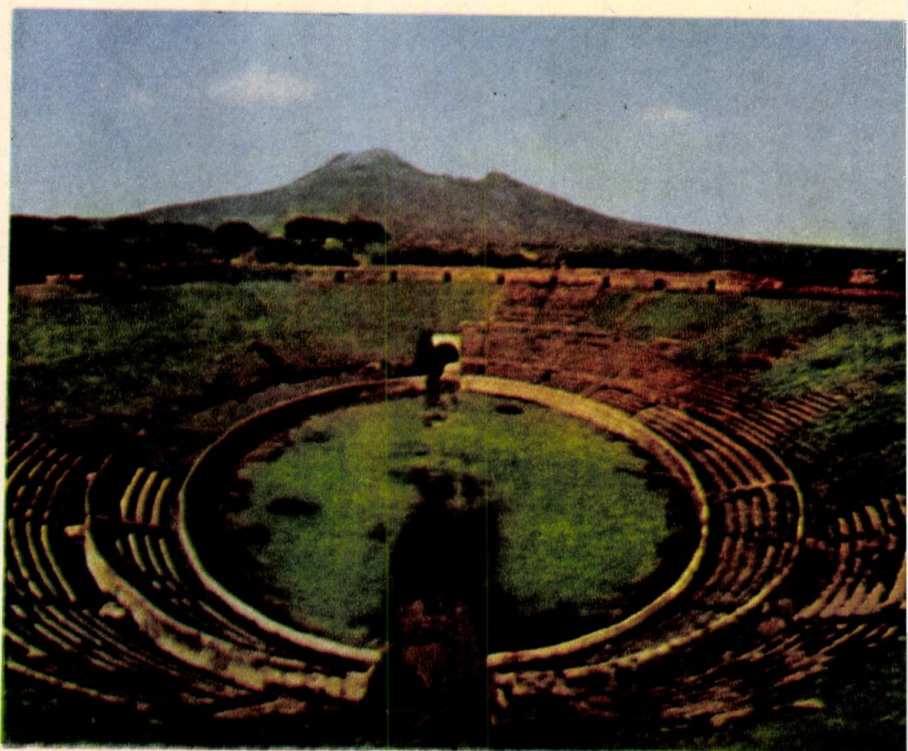

24 august 79 a fost pentru cei aproape 15 000 de locuitori ai Pompeiului o zi nefastă. Uriașul adormit — Vezuviul —, la poalele căruia se așternea orașul, a dat semne de trezire. În cîteva ceasuri magma arzîndă a acoperit oamenii și casele. Orice urmă de viață a pierit. Peste tot, acolo unde i-au mînat nevoile zilnice, pe stradă, în palestră sau în edificiile publice și religioase — lava ucigătoare i-a ucis în cîteva clipe.

Cazarma gladiatorilor, așezată în cartierul teatrelor, a fost și ea o adevărată capcană tragică pentru cei 64 de luptători aflați aici. Doi dintre ei au murit în lanțuri, fără ca cineva să se fi gîndit să-i salveze.

Săpăturile arheologice începute în 1932 pe strada Abundenței au dus, mai tîrziu, la descoperirea marelui edificiu al amfiteatrului, unde pompeienii, așezați comod în cavea, asistau cu înfrigurare la jocurile sîngeroase din arenă.

PRIMUL AMFITEATRU

batice, totuși, la Pompei, dat fiind gustul tot mai dezvoltat pentru această formă de spectacol, aveau loc tot mai multe *venatio*. Se pare că dacă orașul de la poalele Vezuviului gusta din plin acea formă de *venatio*, în care omul era adversarul animalelor sălbatice, cea laltă formă — lupta între fiare — nu și-a putut afla și aici locul.

Impresarii erau cei care se ocupau, deopotrivă, de recrutarea gladiatorilor — sclavi ori liberi — și de popularizare.

În ajunul marilor spectacole, zidurile caselor, prăvăliilor și dughenelor se acopereau de inscripții care, asemenea unor adevărate afișe, invitau publicul pompeian în amfiteatru.

Acești impresari aveau mult de lucru, deoarece calendarul jocurilor era desul de încărcat. De la sfârșitul lui februarie pînă la începutul lui iulie, spectacolele se succedau aproape fără întrerupere. În lunile de caniculă arena

laritate extraordinară, ei exercitînd o adevărată fascinație atît în rîndul publicului masculin cît, mai ales, al celui feminin.

Numele lor erau cunoscute de toți, erau scrise pe zidurile caselor. Cînd treceau pe stradă erau aclamați ca niște adevărate vedete, pe pereți le erau schitate caricaturi binevoitoare. Mulți dintre gladiatori deveneau idoli ai femeilor. După cum atestă chiar inscripțiile aflate în Pompei, Crescens era cunoscut ca fiind «stăpînul fetelor», Celadus era și el «odorul» lor. Lava vulcanului a surprins în chiar cazarma gladiatorilor o nobilă pompeiană, venită aici să-și arate admirația față de vreunul din acești bărbați tineri și puternici, care-și riscuiau atît de des viața în arena amfiteatrului. Majoritatea acestor gladiatori erau profesioniști și lupta lor în arenă era o luptă pe viață și pe moarte, o luptă care nu cunoștea mila. Rareori cei învinși erau cruțați. Și, totuși, există asemenea cazuri. Publicul pompeian, atît de avid de distracțiile sîngeroase ale amfiteatrului, s-a dovedit îngăduitor cu gladiatorul Publius Ostorius care, deși triumfase în arenă de 51 de ori, a fost înfrînt de Scylax.

M. P.

AL LUMII ROMANE

Conform inscripției¹, descoperite deasupra uneia dintre intrări, amfiteatrul pompeian datează din anii 70-65 î.e.n.

Dacă ne amintim că la Roma prima clădire de acest gen a fost înălțată abia în anii 53-52 î.e.n. de către prietenul lui Cesar, Curion cel tînăr, vom putea deduce că edificiul din Pompei a fost primul de acest gen din lumea romană.

Amfiteatrul pompeian (140 m × 105 m) era dotat cu o arenă de 66,80 m × 35,40 m, în care se desfășurau atît exercițiile de pregătire ale gladiatorilor, cît și spectacolele propriu-zise: lupte pe categorii — *trac-mirmilon* (gladiator ușor înarmat cu scut mic rotund și sabie scurtă și curbă); *hoplo-mac-trac* (gladiator înarmat cu armură (greă); *esedar* (luptător în care); *retiar* (gladiator care lupta cu ajutorul unei plase și a unui trident); *călăreții* (care luptau călare) — și *venatio*.

Deși acest prim amfiteatru al lumii romane nu fusese prevăzut cu subterane pentru adăpostirea animalelor săl-

era părăsită, jocurile fiind reluate abia către sfârșitul lui septembrie.

Pe lîngă festivitățile organizate de către magistrați, din motive electorale — cunoscuți în acest sens sînt Tiberius Claudius Verus, Decimus Lucretius, Satrius Valens etc. — mai existau și cele fixate prin lege. Astfel sînt, așa-numitele «ludi Apollinare», în cinstea zeului Apollo, care aveau loc între 4 și 13 iulie.

Cu un asemenea prilej, duumvirul pompeian Aulus Claudius Flaceus a organizat «diverse feluri de jocuri», după cum mărturisește chiar inscripția găsită de arheologi în incinta amfiteatrului. Se pare că arena din Pompei a adăpostit cu ocazia celor trei duumvirate ale sale nu numai lupte de gladiatori ci și coride, întîlniri de pugilat, reprezentații cu bufoni și pantomimi, printre care un anume Pylade, demonstrații atletice la care au participat 60 de atleți și, bineînțeles, *venatio*.

Gladiatorii se bucurau aici, ca și în oricare parte a imperiului, de o popu-

¹) «C. Quinticius Valgus și M. Porcius, duumviri cincinali, în cinstea coloniei și în virtutea magistraturii lor, s-au unit pentru a face, pe cheltuiala lor, un loc potrivit unor spectacole (spectacula) oferind pe veci colonilor acest loc»

I VOINESCU N

Ion Voinescu, portar al «epocii de aur» a C.C.A.-ului, a fost și rămîne unul din idoli iubitorilor fotbalului. Apariția sa la numeroasele întâlniri cu prietenii, mari sau mai tineri, ai sportului e întâmpinată cu o deosebită simpatie, relatările despre viața sa de portar al echipei militare sau al reprezentativei sînt urmărite cu atenție și admirație.

Într-adevăr, Ion Voinescu a fost unul din cei mai străluciți portari ai României. Așa cum o dovedește și această fotografie, făcută nu în zilele sale de glorie — cum sînteți probabil tentați să credeți — ci cu cîteva luni în urmă, la un antrenament al celor mai tineri fotbaliști de la Steaua, de care se ocupă Ion Voinescu.

Mircea Lucescu

altfel de cum îl cunoașteți...

Un reportaj cu Mircea Lucescu? Este lucrul cel mai ușor. Căpitanul de pe Wembley este întotdeauna amabil, îndatoritor față de ziariști. Mi-a fixat o oră și a respectat-o cu exactitate.

— Mircea Lucescu, ești invitat în mijlocul pionierilor de la Școala generală nr. 188. Sînt acolo mulți prieteni ai clubului Dinamo și, implicit, ai tricolorilor. Ce zici?

Răspunsul a fost prompt:

— De acord!

Una din fotografiile reportajului de față îl înfățișează pe apreciatul nostru fotbalist vorbind «cravatelor roșii» de la «188» despre cel mai îndrăgit dintre sporturi. Dar, mai mult despre echipă și mai puțin despre el.

A fost o seară plăcută, seara aceea între pionieri, în care Mircea Lucescu a evocat atîtea momente frumoase din fotbal, și-a exprimat atîtea nădejdi. De atunci, dacă țin bine minte, Mircea Lucescu a mai fost oaspetele multor pionieri și școlari, la invitația cărora a ținut să răspundă cu aceeași promptitudine. Este prima ipostază în care am ținut să-l înfățișez pe jucătorul cu numărul 7 pe tricou...

*

Revedere neavizată cu Mircea Lucescu la Institutul pentru relațiile cu străinătatea. Aplecat asupra unui tom din literatura

engleză, aproape că făcea abstracție de tot ce se petrecea în jurul lui. M-am apropiat discret, fără intenția de a-i fura din plăcerea studiului.

— O strîngere de mînă și atît, Mircea Lucescu!...

A ridicat ochii, puțin obosiți, și și-a întins palmele pe volumul deschis:

— Și mai mult chiar... O mică pauză îmi prinde bine. În continuare voi citi mai cu spor...

Nu i-am mai pus întrebări — știu din proprie experiență că într-o asemenea ocazie sînt inoportune — ci l-am lăsat pe Mircea Lucescu să-mi vorbească. Mi-a amintit de una din marile sale pasiuni — literatura, de interesul cu care studiază limba engleză. Și asta încă de pe băncile facultății. Un economist care se vrea erudit trebuie să știe cît mai multe limbi, să cunoască nu numai lucrări din domeniul său strict de activitate, ci să fie un om de o largă cultură. N-a ocolit nici faptul că a cunoaște limba engleză a devenit de mult o necesitate și în calitatea sa de fotbalist. În Anglia, în America de Sud, în Mexic, în R.F. a Germaniei, peste tot pe unde a călătorit și și-a creat relații, amiciții, limba lui Shakespeare l-a ajutat. Așa că...

Acasă la Mircea Lucescu, în alea Postăvarului din microraioul Balta Albă... Fotbalistul nu-i acasă, este așteptat. Mă întâmpină Lucescu-junior, care mi se recomandă:

fac abstracție de tot ce mă înconjoară, să fiu numai cu mine... Și, totuși, dacă stau așa, doar câteva clipe, nu mă simt bine, îmi lipsește ceva. Răzvan și Nely fac parte din viața mea, reprezintă un triptic care trebuie înțeles, apreciat, gândit numai în deplină armonie.

Cînd Adanachetu și Nely, în fine, reapar, Mircea Lucescu devine parcă alt om, își recîștigă vioiciunea, spontaneitatea. Redevine el...

*

Nu vi l-am înfățișat pe Mircea Lucescu, fotbalistul. De altfel, poate nici nu simțiți nevoia. Îl cunoașteți doar atât de bine. Despre el s-a scris mult — și așa... și așa... nu știu ce aș putea să mai adaug. A, doar așa, o indiscreție! Cu toate că m-a rugat să

rămînă între noi, parcă nu mă lasă inima. Reproduc un dialog pe teme fotbalistice.

— Ce ți-ai dori, Mircea Lucescu, în anii următori?

— Evident, să joc fotbal. Să joc cît mai bine — există și în această direcție o continuă perfecționare, este o lege firească — să am satisfacția de a ne califica din nou la o ediție a campionatelor mondiale, ca și în Mexic.

— Dar cu emoții mai puține...

— Fie chiar și cu emoții! Altfel, o calificare liniară parcă este lipsită de poezie.

Cred sincer că Mircea Lucescu va putea fi iarăși căpitanul de pe Wembley, catalizatorul naționalei, marele strateg al tricolorilor. Și ce bine ne-ar prinde asta...

T.S

— Adanachetu...
— Cum ai spus? Nely Lucescu, soția lui Mircea, ride din toată inima.

— Iată, trebuie să înțelegem așa acest Adanachetu, Adan înseamnă Răzvan și Achetu-Lucescu...

Sigur, fără o asemenea intervenție de rigoare, Adanachetu ar fi rămas multe clipe ...netradus...

Interioarele apartamentului familiei Lucescu, numai tablouri. Lucrări de artă, dar și multe fotografii înrămate. Nota dominantă — căpitanul echipei naționale. Iar în camera lui «Adanachetu», o pictură: Mircea Lucescu călare pe o... minge uriașă. Privesc îndelung opera. Pentru a doua oară Nely Lucescu intervine salvator:

— Este de la o admiratoare...

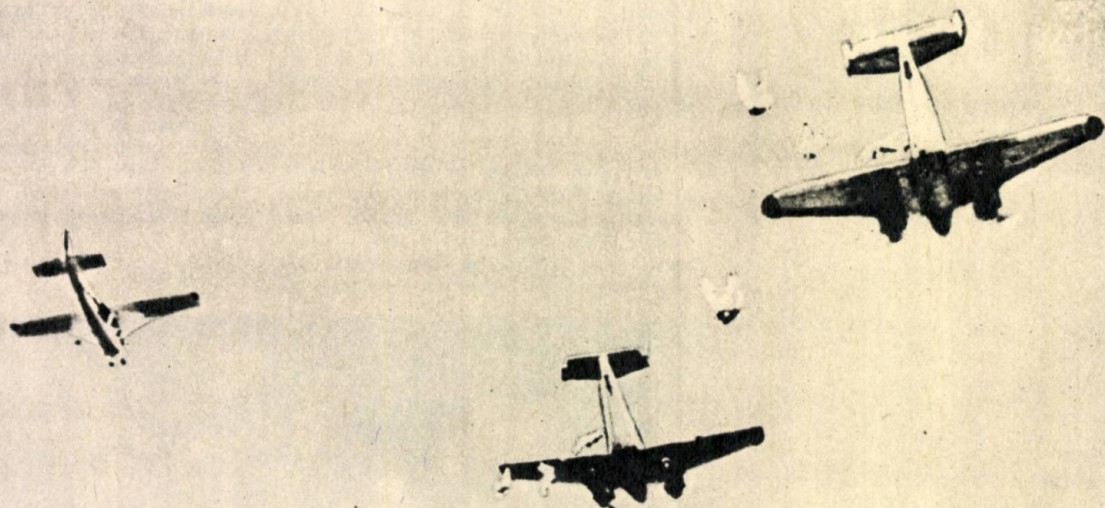
Apare și Mircea Lucescu, discret, delicat, așa cum îl cunoașteți, că evoluează și pe gazon. Adanachetu îi sare în brațe, îl scotocește cu interes. Rostește ceva care ar vrea să însemne «ce mi-ai adus, tata?» Mircea Lucescu înțelege — este o lecție cotidiană pe care o știe bine — și dintr-un buzunar scoate o jucărie. Pentru asta fotbalistul primește un pupic.

— O jumătate de oră, cel puțin, avem liniște — îmi spune «pater familias». Nely a dispărut și ea, undeva la bucătărie. Holul, sufrageria, par stinghere. Parcă și dialogul se încheagă mai greu.

— Vin deseori obosit acasă. Aș vrea să

HORĂ

ÎN VĂZDUH

24 de parașutiști, 24 de oameni curajoși: antrenorul John Schmit, avînd la activ cîteva mii de salturi cu parașuta, pe timp de zi și de noapte, din nori și de deasupra norilor, și elevii săi — tineri cu fețele arse de soare și de vînturile de pe aerodrom. John Schmit «lucrează» cu băieții lui de cîțiva ani pe aerodromul din Beattle (S.U.A.). îi unește o preocupare comună: aceea de a demonstra că parașuta nu este, în zilele noastre, numai un simplu mijloc de salvare din avioane sau elicoptere, ci și un aparat sportiv în fața căruia merită «să-ți scoți pălăria».

«Parașutismul este un sport bărbătesc. Oamenii slabi cu firea n-au ce căuta aici», obișnuiește să spună Schmit.

Pentru cei care urmăresc activitatea de parașutism, evoluțiile în cădere liberă, cu întâlniri în văzduh a doi, trei și chiar patru sportivi nu mai este un lucru deosebit. Dar John Schmit avea elevi mulți. După lungi antrenamente, în consiliul clubului din care fac parte s-a luat marea hotărîre: alcătuirea unei hore aeriene cu... 24 de dansatori. A mai rămas pro-

blema omului temerar care să înregistreze pe peliculă evoluțiile. Până la urmă a fost găsit și el. Fi-rește, tot printre marii ași ai zborului. Pe o cască specială au fost montate mai multe aparate de luat vederi, cu reglaje automate, cu vizoare speciale. Această cască urma să o poarte operatorul.

Și a venit ziua marii demonstrații. Ideea era, pentru mulți specialiști chiar, o glumă bună. 24 de oameni uniți în văzduh? Părea de domeniul fanteziei.

Au fost pregătite trei avioane — două bimotoare și un aparat monomotor. În urma unor studii foarte serioase, a fost stabilită ordinea de salt, momentul și toate manevrele.

Trebuie precizat aici că viteza de cădere, mai ales în primele momente, este în raport cu greutatea corpului și cu poziția pe care acesta o are față de verticală. Ținând seama de acești factori se stabilește și ordinea de salt.

Avioanele au ajuns la 4 800 m (foto 1). Schmit

dirijează prin radio operațiunea. Și la semnalul «Go!» pe ușile deschise ale celor trei aparate s-au «revărsat» în gol parașutiștii. În văzduh s-a produs o aglomerație de nedescris (foto 2). Dar băieții s-au recules în fracțiuni de secundă și au început să se «caute», dar nu la voia întâmplării, ci cu o precizie milimetrică.

«Singurul lucru la care mă gîndeam — declara unul dintre ei după aterizare — a fost să nu ne piardă din vedere operatorul». Nu i-a pierdut. Drept dovadă, imaginea 3. Hora începe să se lege. Ah! A întârziat cineva. Dar iată-l, în foto 4, venind ca o ghiulea la întâlnire și cercul a fost încheiat. Au zburat așa cîteva secunde, apoi s-au desprins și au deschis parașutele. O ploaie de «păpădii» a început să cadă pe iarba aerodromului.

Spectaculoasa demonstrație a fost făcută din dorința de aventură? Nu! Este o dovadă a măiestriei la care au ajuns acești «cascadori ai cerului».

V.T.

S

Foto: PAUL ROMOȘAN

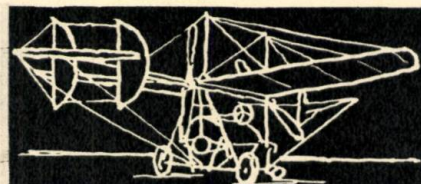

TRAP

DOUĂ ECHIPE

MĂRTURII DESPRE VLAICU

ULTIMUL

Cînd zierele din iunie 1910 anunțau că Aurel Vlaicu a zburat pe cîmpul Cotrocenilor cu un aeroplan construit de el la Arsenalul Armatei, nimeni nu bănuia ce visuri îndrăznețe nutrea acest inginer tăcut și modest, veșnic preocupat de lucruri numai de el înțelese. Dar popularitatea lui Vlaicu a crescut ca o furtună de primăvară născută dintr-un nor cit o batistă. Era venit de peste munți, din Ardeal, adus de poetul Octavian Goga, ca pe un simbol al unui popor ce năzuia spre libertate și emancipare.

În august Aurel Vlaicu a zburat pe o distanță de 6 km, la peste 50 m înălțime, urmărit de o mulțime de oameni care îl aclamau cu un entuziasm rar întâlnit pînă atunci. Aurel Vlaicu era înzestrat cu un mare talent de zburător și a urcat repede treptele măiestriei.

În septembrie, cu prilejul manevrelor din Oltenia, Vlaicu s-a gândit să plătească armatei creditul primit: sprijinul în realizarea mașinii de zburat. El a participat la manevre, zburînd de la Slatina la Piatra

Olt și îndeplinind o misiune de comandament deosebit de importantă. La Piatra Olt a aterizat la numai 10 m de Statul Major al armatei, fapt pentru care a primit elogi deosebite.

A urmat turneul din vara lui 1911, în care a executat demonstrații de zbor la Sibiu și Brașov, apoi anul 1912, anul triumfului fără precedent: Vlaicu a participat la celebrul concurs de la Aspern, în care a uimit Apusul cu a sa «muscă zănatecă», a făcut demonstrații la Arad, Lugoj, Hațeg, Orăștie, Alba Iulia, Săliște și în alte localități. Devenise erou popular. Dar nici atunci el nu și-a destăinuit decît unui cerc foarte restrîns de prieteni marea sa plan: acela de a trece în zbor Carpații, la frații din Ardeal, dovedind cu aceasta idealurile de unitate națională a românilor de dincolo de munți.

În acest scop, Vlaicu a început să construiască aparatul «Vlaicu III», un aeroplan mai puternic, cu motor de 80 CP și două locuri, cu cabină

metalică, cu performanțe deosebite. Dar lucrările înaintau greu, din cauza lipșurilor materiale, iar dorința de a trece munții în zbor era tot mai arzătoare. Cei care cunoșteau taina sa erau vărul său, Miron, profesorul Constantin Nedelcu, Constantin Silisteanu și G. Magnani.

«Acești patru trăiam visul lui Vlaicu simultan și aveam cuvântul de ordine că oricând ne-o spune «azi plecăm», să fim gata», scrie Silisteanu mai târziu.

Aurel Vlaicu locuia, împreună cu profesorul Nedelcu, într-o casă așezată cam pe unde sînt azi blocurile din fața Sălii Palatului. Lucra

— Prepară-ți automobilul, anunță pe Silisteanu să vină și luați benzină, căci la 2 după-amiază plecați înainte, să alegeți locul de aterizare la vreo 12 km dincolo de Ploiești, unde am să-mi încarc rezervorul cu benzină. Eu am să plec la 3 după-amiază, ca să vă las vouă timpul să puteți ajunge și să alegeți locul. După ce mi-or da plecarea, Nedelcu și cu Miron mă vor urmări cu automobilul meu, pînă unde voi ateriza să iau benzină. Din acest punct eu voi trece Carpații. Voi ateriza la Brașov, iar voi veți veni împreună...

De ce a ales Vlaicu tocmai ziua de sîmbătă 13 septembrie pentru marea tentativă? Pentru că a doua zi, duminică, începeau la Orăștie serbările Societății culturale «ASTRA» și o mare mulțime era adunată aici, români veniți din toate colțurile Ardealului. Sosirea sa în zbor la Orăștie ar fi produs o bucurie și un entuziasm fără seamăn...

Așa cum fusese stabilit, pe la ora 2 după-amiază Magnani și Silisteanu au plecat cu automobilul spre Ploiești, iar după un ceas aparatul «Vlaicu III» își lua zborul de pe cîmpul Cotrocenilor, urmărit de ofițerii Școlii militare de aviație, de prieteni, de vizitatorii obișnuiți ai aerodromului. Niți atunci însă cei de jos nu știau precis ce are de gînd să facă Vlaicu. În curînd, sub aripile aeroplanului său au apărut forțurile de la Chitila, aparatul a virat spre dreapta și s-a îndreptat spre șoseaua ce duce la Ploiești.

...Magnani și Silisteanu abia au ajuns la kilometrul 73, au ales un loc cu miriște, cam moale dar bun pentru aterizare, cînd au și văzut aeroplanul apropiindu-se, la 350—400 m altitudine. Cei doi au început să-i facă semne de aterizare în lungul brazdelor. Dar Vlaicu a trecut pe deasupra lor la 300 m, a virat la dreapta, a oprit motorul și a început să coboare perpendicular pe linia brazdelor. Silisteanu se agita disperat: «Are să-și strice trenul...»

Aparatul s-a așezat lin, s-a oprit, Vlaicu a sărit din el și a început să joace bucurios. Mergea bine...

— De ce n-ai respectat semnalele noastre? — îl întreabă Silisteanu.
— N-aveam cum să aterizez de-a lungul arăturii, căci aș fi avut vîntul în coastă. Deci trebuia să aterizez cu vîntul în față.

Vlaicu avea dreptate.

Aeroplanul a fost alimentat în grabă cu benzină, pentru că mai erau aproape 100 km de parcurs și nu era timp de pierdut. Ceasul arăta 16 și 30 minute. Miron și Nedelcu nu mai soseau.

Motorul a fost pornit, aparatul a rulat cam 400 m pe arătură, fără să se poată desprinde, din cauza terenului moale. A fost mutat pe partea dreaptă a cîmpului, cu teren ceva mai tare și Magnani a învîrtit elicea. Motorul a pornit. Cei doi au strigat spre Vlaicu:

mult la «Vlaicu III», astfel că își împărțea timpul între atelier și cîmpul de zbor.

În ziua de sîmbătă 13 septembrie 1913 s-a sculat de dimineață, ca de obicei și primul lucru pe care l-a făcut, a fost să se repeadă la fereastră și s-o deschidă. Era soare. Frunzele pomilor din grădina stăteau nemiscate. Pe cer nu se vedea nici un petec de nor. Vlaicu a rămas o vreme cu privirea pierdută în zare. Poate că au fost clipele hotărîtoare pentru ceea ce avea să urmeze. Cînd s-a întors spre Nedelcu, era schimbat la față: mai palid și mai serios.

— Mergem la Cotroceni, profesore! Va fi o zi mare azi...

Pe cîmpul de zbor era animație, ca în toate zilele frumoase. Dar Vlaicu parcă ar fi fost singur, nu vedea și nu auzea pe nimeni. A zăbovit o vreme în hangar, cercetîndu-și aparatul șurub cu șurub. Apoi, ajutat de Magnani, l-a scos afară. S-a interesat cum este vremea pe sus. Era bună vremea și de la înălțime se vedeau Carpații, limpezi și bătuți de soare. Vlaicu s-a întors la Magnani:

— Ura! Să ne vedem la Braşov!...

— La Hotel Continental! a răspuns Vlaicu.

A rulat cam 200 m şi s-a desprins, avîntîndu-se în slăvi. După puţină vreme avea 300 m şi s-a îndreptat spre munţi. Magnani şi Silisteanu au ajuns la automobil, l-au pornit şi au început să alerge nebuneşte spre Cîmpina. Vlaicu nu se mai vedea. După 14—15 km, au întîlnit în drum un automobil staţionat şi pe cineva care le făcea semne disperate.

— Dumneavoastră urmăriţi pe Vlaicu?

— Da!

— Nu-l mai urmăriţi, căci a căzut cu aparatul şi e mort.

Vestea a căzut ca un trăsnet. Se aflau în apropierea comunei Băneşti. Silisteanu a sărit jos şi a început să alerge peste cîmp. Magnani a intrat cu automobilul în şanţ, apoi a alergat şi el după Silisteanu. Dar cînd au ajuns, Vlaicu zăcea mort pe resturile aparatului său.

Ştirea despre prăbuşirea lui Vlaicu s-a răspîdit ca fulgerul, îndolîind întreaga ţară. La Orăştie s-a primit următoarea telegramă:

«Aviatorul nostru genial Vlaicu, făcînd astăzi zbor intenţionat treacă Carpaţii, apoi Orăştie ASTRA, cade orele 5 lîngă Cîmpina. Mort momentan. Catafalca Cîmpina. Întreaga ţară doliu».

Asupra cauzelor prăbuşirii lui Vlaicu s-au purtat multe discuţii, invocîndu-se şi unele motive contradictorii. După părerea dr. V. Hîncu, medicul care l-a tratat pe Vlaicu de nefrită şi care îl ştia foarte emotiv, susţine că nu este exclus ca zburătorul să fi suferit o «sîncopă cardiacă (care) probabil i-a curmat în aer viaţa». După alţii, aeroplanul s-ar fi rupt în văzduh. În sfîrşit, a existat şi versiunea că o mină duşmănoasă i-ar fi pilit un cablu de la comenzi, care s-ar fi rupt în aer.

Iată ce ne declară însă generalul de aviaţie în rezervă Gheorghe Negrescu, posesorul brevetului nr. 2 al aviaţiei româneşti, care a condus ancheta accidentului:

— Potrivit mărturisirilor unor martori oculari, aeroplanul a trecut peste Băneşti, prin stînga Cîmpinei, pînă la gîtuirea văii de la Comarnic. Abia aici lui Vlaicu i-au apărut în faţă munţii în toată măreţia lor. Ca unul care am zburat mult pe avioanele din acea vreme (am avut marea cinste să-l am şi pe Vlaicu ca pasager), pot spune că Vlaicu a fost puternic impresionat de apariţia munţilor şi şi-a dat seama că de la înălţimea la care se afla nu-i va putea trece. Atunci a hotărît să se întoarcă. A făcut virajul corespunzător şi a început să coboare, căutînd un cîmp bun de aterizare, nu departe de şosea, pentru a putea fi văzut de urmăritorii săi. Acest loc se afla lîngă Băneşti: o mică poiană între livezile de pruni din marginea satului şi cîteva loturi de porumb. Vlaicu a stins motorul şi s-a apropiat de această poienă în zbor planat, apoi a făcut un viraj strîns şi cam picat. Aici a fost clipa fatală. După părerea mea, aripa dreaptă a găsit o descendenţă, combinată cu o rafală de vînt sub aripa stîngă, situaţie care a făcut ca aparatul să «cadă» pe o aripă şi să se izbească de pămînt, de la circa 50 m înălţime. Vlaicu era un zburător excelent, cum nu mai văzusem. Aparatul lui era excepţional de manevrabil şi numai o asemenea conjunctură fatală, de care am vorbit, i-a putut cauza prăbuşirea. S-a spus şi că ar fi vorba de o sîrmă care s-a rupt în aer dar că nu aceasta a fost realitatea am constatat eu însumi. Într-adevăr, aparatul avea cîteva sîrme tăiate, dar pe acestea le tăiasă Silisteanu ca să-l poată scoate pe Vlaicu de sub aparat. («Atunci, ca să-l putem scoate de sub sfîrîmături, Magnani mi-a dat un cleşte, cu care am taiat cablurile şi sîrma ce ne împiedicau şi l-am scos». Albumul Vlaicu — Orăştie 1920, pagina 297).

Aurel Vlaicu a fost înmormîntat la Belu, cu o ceremonie regească, pentru că el a fost, într-adevăr, «regelul cerului românesc».

VIOREL TONCEANU

DUPĂ 58 DE ANI

UNIVERSITATEA TIMIŞOARA ADUCE PROVINCIEI PRIMUL TITLU LA RUGBY

Rugbyul — acest sport hăstruţnic şi, darecum, greu accesibil, dar pentru care tinerii noştri dovedesc atîtea aptitudini — are, după fotbal, între jocurile sportive, cea mai mare vechime. Într-adevăr, primul campionat a fost organizat încă în anul 1914. Debutul a fost, fireşte, modest, el fiind onorat doar de patru formaţii. Prima campioană: Tenis Club Român. De atunci însă, de la această dată memorabilă, venerată de către toţi iubitorii balonului oval, competiţia a luat amploare, angrenînd de-a lungul anilor numeroase teamuri celebre. S-au disputat în total 55 de campionate (în anii primului război mondial întrecerile au fost sistate); este o cifră impresionantă şi grăitoare prin ea însăşi, care autentifică trăinicia rugbyului pe meleagurile româneşti.

Dar despre un campionat, în adevăratul înțeles al cuvîntului, nu se poate vorbi decît în anii de după cel de al doilea război mondial, adică după instaurarea regimului democrat-popular în țara noastră, ceea ce a permis organizarea mișcării sportive și clădirea ei pe noi baze, criteriul principal constituindu-l angrenarea unor mari mase în practicarea exercițiilor fizice și sportului. Acum echipele de rugby se înmulțesc în toată țara și campionatului i se conferă tot mai mult un caracter republican (e drept, și în trecut au ființat echipe de rugby răstăcite prin provincie, pe la Petroșani, Lupeni sau Ploiești, dar apariția lor a fost întâmplătoare și existența lor cît se poate de efemeră. După epuizarea primelor elanuri, ele dispăreau repede).

În anii din urmă au apărut, însă, în țară nucleu puternice. Vom numi mai întîi Birladul, această nesecată sursă de... materie primă, comoară plină de talente, apoi Iașul și Suceava — în Moldova, Constanța o citadelă — ni se spune — a rugbyului în devenire, și mai ales, orașele Timișoara, Petrosani, Cluj, Brașov, Sibiu, Tirnăveni ș.a.

Cu toate acestea, Bucureștiul rămîne capitala incontestabilă a «ovalului», fapt exprimat prin cele 11 titluri obținute de această super-echipă care este Grivița roșie, ca și de cele 7 cununi de lauri care i-au încoronat pe rugbystii de la Steaua, de 5 ori suprema satisfacție fiind de partea dinamoviștilor. S-a instaurat astfel un adevărat «triumvirat» ce părea inamovibil încă mulți ani. Părea numai, deoarece provincia, ambițioasă nevoie mare, a lansat un sfidător contra-atac prin «virfurile» ei numite mai întîi Știința Cluj (un loc patru acum vreo zece ani) apoi Politehnica Iași, Știința Petroșani, Farul Constanța și, în fine, prin acest mare și serios centru sportiv care este Timișoara. Iată, așadar, Bucureștiul concurat din ce în ce mai puternic de provincie. Și inevitabilul s-a produs: după 58 de ani de rugby în România UNIVERSITATEA din Timișoara a smuls Capitalei primul titlu de campioană! Monopolul Bucureștiului ia astfel stîrșit. Iar victoria XV-lui Timișoarei înseamnă pentru noi, de fapt, victoria însăși a rugbyului în țara noastră. Abia acum putem afirma cu deplină temei faptul că acest sport bărbătesc, atît de frumos și pe potrivă calităților native ale tinerilor noștri, a prins rădăcini adînci și că există toate premisele pentru o dezvoltare viitoare mai viguroasă.

Se pune, desigur, întrebarea: cine este acest team care a spart toate tiparele? Să nu credeți cumva că succesul studenților este rezultatul întîmplării. În spatele performanței stă o muncă constructivă migăloasă, dusă ani de zile de un antrenor înimos și priceput, pe nume Mitică Antonescu, care se află la baza tuturor victoriilor rugbyului de pe meleagurile Begăi. După cîteva încercări infructuoase (locul 5 în 1969; obținerea medaliilor de bronz în 1970 și din nou locul 5 anul trecut), iată-i acum pe bănățeni în vîrfurile piramidei. Pentru cei care urmăresc cu atenție drumul rugbystilor timișoreni în ultimii ani, aș zisa «surpriză» a campionatului este, dacă ne putem exprima astfel, rezultatul... logicii. Pentru că la Universitatea s-au înmănușat multe valori de primă mînă ale rugbyului românesc. Astfel este suficient, credem, să arătăm că sub culorile timișorene joacă de cîteva ani «Tolea» Rășcanu, socotit în ultimii doi ani drept cel mai bun rugbyst al țării. Și mai sînt alte vedete (mai ales în devenire) cum ar fi aripa Mihai Suciu și colegul său de la Tirnăveni, Peter, «uvertura» Ghețu — mijlocăș de prima mînă, ca și tovarășii săi de linie Ceaus și Iacob, talonerul internațional Popovici. Dar mai cu seamă se cuvine a fi numit acel nucleu bănățean alcătuit din cadrul universitar Neiss, un adevărat stîlp al înaintării, din Arsene, Priess, Vollman și Tătucu, ultimii avînd de pe acum o valoare cu rezonanțe de lot republican. Și mai sînt și alții...

Iată clădită, deci, la Timișoara o adevărată echipă de rugby, puternică și bine echilibrată pe ambele compartimente (înaintarea și treisferturile). Desigur, de-a lungul campionatului au existat în jocul rugbystilor studenți și unele «puncte moarte» care, odată cu creșterea experienței, nu ne îndoiim, vor fi eliminate. Oricum, anul acesta titlul a încăput pe mîini bune și cunoscînd sprijinul care este acordat XV-ului timișorean de însuși rectorul Universității, conf. univ. dr. Petre Stanciu, un mare animator al sportului în frumosul și elegantul oraș de pe Bega, sîntem convinși că studenții timișoreni, în spatele cărora stau multe mii de suporteri, vor cunoaște și în viitor mari succese, actualul titlu nerămînînd în vitrina clubului un trofeu singular!

• Campionatul s-a încheiat. Dînd friu liber entuziasmului care i-a cuprins, rugbystii timișoreni l-au săltat pe umeri pe Rășcanu, omul care a stat la baza atîtor victorii ale echipei.

• Echipa campioană — o formație cu o frumoasă alură...

• Miile de suporteri studenți stau în spatele multora dintre succesele rugbystilor de la «U».

Fotografii: ION MIHĂICĂ

DIMITRIE CALLIMACHI

interlocutor:

Ștefan Covaci campionul antrenorilor europeni

**«FOTBALIȘTII ROMÂNI TREBUIE SĂ MUNCEASCĂ LA FEL DE MULT
CA ȘI CEI DE LA AJAX. NU AR FI DECÎT ÎN INTERESUL LOR».**

- Ce este «fotbalul total»?
- «Ne apărăm mergînd înainte»!
- Antrenamentele «ucigătoare» au urcat pe Ajax în vîrfurile piramidei europene.
- Într-un antrenament nu trebuie să încapă tot fotbalul.
- Individualizare strictă.

«Ajax-Inter în finala europeană! A fost cu adevărat un meci al epocii noastre. În opoziția acestui «fotbal total», al cărui apostoli sînt Ștefan Covaci și olandezii săi, cu «jocul italian» în rigoarea sa defensivă și al cărui eșec (n.n.: vezi eliminarea reprezentativei din campionatul Europei) îi arată limitele în raport cu evoluția fotbalului, a consemnat sfîrșitul unei epoci în soccer și începuturile alteia. Acest meci a opus, deci, nu numai două echipe redutabile, două campioane ale țărilor lor, dar și două maniere de a concepe și de a trăi fotbalul».

Rîndurile acestea, apărute în cunoscuta publicație săptămînală «France-Football» după finala Cupei campionilor europeni — 1972, pot constitui un motto pentru orice discuție despre fotbalul zilelor noastre. Mai ales cînd interlocutor este chiar Ștefan Covaci, campionul antrenorilor europeni, cel care, după cum spunea însuși Rijnus Michels, fostul antrenor al

echipei olandeze, cel care a dus-o pentru prima dată la cîştigarea titlului european, «a scos din Ajax, cu care eu credeam că am reuşit totul, cu adevărat o supercampioană»!

Aşadar, start:

— Credeţi, Ştefan Covaci, că antrenorul face echipa sau echipa îl «face» pe antrenor?

— Nici aşa, nici aşa, ci se condiţionează reciproc. Aceasta e realitatea, fiecare împrumută câte ceva de la celălalt. La Ajax de pildă, relaţia antrenor-jucător este la fel cu relaţia regizor-actor. Jucătorul nu e considerat ca o păpuşă fără personalitate. Cum poţi spune aşa ceva despre un Keizer, despre un Cruyff, un Hulshoff sau un Blankenburg?

Nu numai talentul sau valoarea lor intrinsecă te împiedică pe tine, ca antrenor, să le împui un joc, o tactică, o idee, ci şi faptul că, prin experienţa lor, pot ei înşişi veni cu o idee despre adversar, pot aduce un punct de vedere care să fie îmbrăţişat de ceilalţi. Fiecare ia ce e bun de la celălalt, pentru că interesul e comun. La comandă nu se poate juca; pe responsabilitate, însă, se poate pedala.

— Cum s-a făcut osmoza între dv. şi jucătorii olandezi, mai ales că nu eraţi cunoscut de ei?

— Pe calea lentă a cunoaşterii reciproce. Fiecare tabără, adică ei una, eu alta, ba mai exista şi o treia — conducerea clubului, stăteau la început în expectativă. Apoi pricepera de ai conduce, cultura generală, faptul că m-am putut înţelege cu ei direct din prima zi, fiindcă toţi vorbeau nemteşte, ne-au apropiat pe unii de alţii. Faptul că atunci cînd mergeam în ţări străine ştiam ce să le arăt să vadă în afara hotelului în care locuim şi a stadionului pe care jucăm, a făcut să-mi cîştig un ascendent asupra lor. S-a mai adăugat şi faptul că la fiecare meci găseam câte o chestiune mică dar foarte importantă care, aplicată, ne-a adus de cele mai multe ori victoria, şi... exigenţa mea la antrenamente a contribuit la crearea legăturii dintre mine şi echipă, la osmoza.

— Ce credeţi despre capacitatea antrenorilor români după lunile petrecute la Ajax?

— Antrenorii români, am mai spus-o şi altă dată, au o pregătire teoretică şi practică foarte bună, dar cam scolastică. Se pune un accent exagerat pe elementele colaterale ale fotbalului, pe elementele ajutoare, în dauna... fotbalului. La antrenamente se încearcă să se facă totul la o singură şedinţă: şi sut la poartă, şi joc cu capul, şi pregătire fizică, şi forţă şi un-doi-uri. Totul! Asta nu se poate, nu are urmări favorabile asupra echipei, metoda nu are eficacitate, nu dă randament. Totul este privit astăzi prin această prismă, a randamentului. Ai impresia după un astfel de antrenament că jucătorul ştie totul. Iar el nu ştie nimic, în capul lui e învălmăşală. Eu, la Ajax, la un antrenament fac un singur lucru: sau numai şuturi la poartă (din diverse unghiuri şi din diferite situaţii, astfel ca antrenamentul să nu-l obosească sau să-l plictisească pe jucător) sau numai lovituri cu capul sau mai ştiu eu ce alt exerciţiu. În România apelăm la fel de fel de teste, dar se uită testul cel mai important: sănătatea jucătorului. La Ajax se fac trei controale serioase pe an, în afara situaţiilor cînd se impun şi altele. În plus, totul este individualizat, nu numai antrenamentul, ci şi mîncarea sau băutura, după prescripţia medicului. Un jucător bea apă minerală alcalină sau, dimpotrivă, altul una mai acidă, sau lapte, sau oranjadă etc. Dar revenind la întrebare — am deviat niţel — cred că trebuie renunţat la toate «înfloriturile» în favoarea fotbalului. Un antrenament trebuie să conţină una sau două sarcini. Mai atunci este eficace; ineficace este cînd facem de toate cîte numai 5-10 minute. Nu poţi băga tot fotbalul într-un antrenament, adică aşa cum se face pe la noi. Jucătorul, după un astfel de antrenament, este obosit şi a învăţat puţine.

— Observ că ai plecat de aici cu o viziune asupra fotbalului şi ai ajuns, în Olanda, la alta.

— Desigur. Mai ales la nivelul echipei la care lucrez era imperios necesar să-mi schimb viziunea. La un astfel de nivel, cu jucători atît de valoroşi şi care au o conştiinţă fotbalistică atît de ridicată, intervine o reciprocitate pe care am mai amintit-o: şi de la jucători înveţi şi înţelegi. Este ca o colaborare a profesorului cu elevii eminenţi: vin idei şi de la ei. Altfel nici nu se poate.

— Am citit în presa străină că sînteţi partizan al jocului la ofsaid. E adevărat?

— Nicidecum. Realitatea e că jucăm la ofsaid numai cînd adversarul foloseşte o pasă lungă. Cel ce-i pune afară din joc pe atacanţii adversi este «măturătorul» nostru — şi numai el — fiind ultimul apărător în faţa portarului. El face acel pas înainte şi-i pune afară din joc pe atacanţii adversi. Eu sînt însă adversar al jocului la ofsaid, aşa cum îl comanda Mari, pe vremuri, la Cîmpia Turzii. Azi nu se mai poate fără libero. Îl folosesc cele mai mari echipe din lume, inclusiv campioana Europei, formaţia R.F. a Germaniei. Anglia nu joacă cu libero şi a pierdut net. Prototipul «măturătorului» modern este Beckenbauer; s-a dus «epoca Picchi». Regretatul jucător italian a fost creatorul acestui post, dar cum totul în lume evoluează, se perfecţionează şi jocul cu libero. Picchi stătea în spaţele liniei de fundasi ca un «cîine rău»; Beckenbauer, datorită circulaţiei mari a balonului făcută de echipa sa şi a uşurinţei cu care se deplasează el însuşi, profită de fisurile în defensiva adversarului şi apare cînd nu te aştepţi în faţa porţii ca un atacant demarcat. La fel şi Hulshoff al meu, care în felul acesta, apărînd în faţa porţii adversarilor pe negîndite şi, pe de-asupra şi nemarcat, a înscris 10 goluri.

— Ce este «fotbalul total», al cărui creator sînteţi?

— E greu de spus în cîteva cuvinte. Mai înainte de orice «fotbal total» cere o pregătire fizică şi tehnică aproape de perfecţiune; pe acest fond, creat prin antrenamente intense şi viaţă particulară exemplară a jucătorilor, se cere fotbaliştilor, în cadrul celor două mari situaţii de joc, atac — apărare, o participare totală, lăsîndu-li-se, totodată, libertatea de creaţie. Marcajul este în continuare om la om (fără un astfel de marcaj nu se pot reuşi rezultate bune în fotbalul de azi), dar cînd echipa se află

în atac, jucătorii mei îşi părăsesc adversarii şi se avîntă înainte. Cînd adversarii atacă, apărarea noastră nu se retrage, ci face simultan presing asupra tuturor oamenilor adversarului în jumătatea lui de teren. În felul acesta omul cu mingea este obligat să paseze dar nu are nici un coechipier liber sau greşeşte pasa şi deci — esenţialul — adversarii nu pot construi acţiuni de atac, iar noi recîştigăm mingea chiar în terenul echipei cu care jucăm. Deci, nu mai e nevoie să alergăm 60 de metri pentru a ajunge din nou în faţa porţii adverse, ci numai 30, de unde multă economie de forţe. Pot spune că ne apărăm mergînd înainte. «Fotbalul total» cere din partea jucătorilor o responsabilitate completă în marcajul om la om; dar nu se face un marcaj «orb», adică «merg după jucătorul ce mi-a fost încredinţat oriunde se mişcă el». Folosim un marcaj om la om combinat cu «zonă», dacă vreţi. Nu-i lăsam pe adversari să se desfăşoare în nici un fel.

— Ce condiţie a stat la baza succeselor lui Ajax?

— Munca! Numai munca. De fapt, despre acest capitol nici nu se mai discută. Este o condiţie firească, o realitate a fotbalului zilelor noastre. Se lucrează foarte mult, înainte şi după meci. Chiar şi recuperarea după joc se face sub forma unor exerciţii uşoare de gimnastică sau cu mingea, care durează cam o oră. Chiar după cele mai dificile partide, cum au fost cele din primăvară cu Arsenal sau Benfica, a doua zi la ora 12 am avut acest antrenament de recuperare. În rest, se lucrează foarte mult în condiţii de joc. Totul e competitiv. Mai mulţi antrenori străini au venit la antrenamentele mele. Nici o dată nu am făcut (aşă cum se mai întîmplă pe la noi, cînd vin antrenorii federali pe la cîte o echipă) un antrenament «pentru ei», ci numai ceea ce planificasem în ziua aceea pentru echipă. Printre cei ce m-au vizitat s-a aflat şi francezul Batteux. După antrenamentul spus că acum înţelege secretul victoriilor lui Ajax. Batteux asistase la un exerciţiu «cucigător»: de 32 de ori alergare cîte 30 m fără oprire şi şut la poartă, din forţă, de la 20-30 m. Deci: alergare-conducerea balonului-şut. Şi Cruyff a spus că în viaţa lui n-a lucrat atît de mult ca anul acesta. De aici, din aceste ore de antrenament, ca şi din talentul său, se trage uşurinţa jocului şi driblingului său. Deci munca şi numai munca stă la originea succeselor lui Ajax.

— Aveţi şi antrenor secund, aşa, ca la noi?

— Nu. Sînt singur la echipă. Nici nu am nevoie de altcineva. În doi, responsabilitatea — mereu vorbesc de responsabilitate — se pasează de la unul la altul. Nici o echipă nu are în Olanda doi antrenori, nici un club nu-şi poate permite luxul să plătească doi tehnicieni pentru aceeaşi treabă. Cînd am nevoie de ceva în mod special, apelez la antrenorul de la juniori sau la cel de la formaţia secundă. Conştiinţa jucătorilor, responsabilitatea lor e atît de mare, încît la antrenamente ar fi suficient să dau tema şi să mă aşez pe bancă. Ştiu că nu mă va trişa nici unul.

— Ca să conchidem...

— Ca să conchidem cred că fotbaliştilor români, care sînt — mulţi dintre ei — talentaţi ca şi cei de la Ajax trebuie să muncească la fel de mult ca aceştia. Nu ar fi decît în interesul lor.

T. MIRCEA

Un grup de tifosi ai Juventusului, prevăzuți cu însemnele clubului torinez.

CUM
FUNȚIONEAZĂ
CLUBURILE
DE
SUPPORTERI
AI
CAMPIOANEI
ITALIEI
LA
FOTBAL

UN UNIVERS NUMIT „JUVENTUS”

Să spune că universul are limite imprevizibile. Ei bine, în-tocmai ca în cazul lui, limitele simpatiei de care se bucură noua (și atât de vechea!) campioană de fotbal a Italiei nu pot fi bătute nici ca arie geografică, nici ca intensitate pe coordonata aceea-ta intimă numită sentiment sau, mai degrabă, pasiune.

Trecînd pragul sediului clubu-lui Juventus, aflat pe Galeria San Federico 54, între gara princi-pală a orașului Torino și fostul palat regal, am putut afla, nu fără surprindere, cît de multe inimi de peninsulari își modifică ritmul atunci cînd «Juve» coboară în arenă.

«Jumătate din peninsulă este vîrgată în alb-negru» — îmi spunea un confrate torinez făcînd aluzie la tricourile alb-ne-gre purtate de jucătorii Juventus-ului. Cum, însă, italieni pot fi în-tîlniți pe toate continentele, aproa-pe pretutindeni se găsesc oa-meni decîși să-și dovedească a-tașamentul față de celebrul club torinez.

Am văzut în «**Almanahul glo-riei**», editat de club, reproduce-rea unui act de naștere eliberat la 7 octombrie 1970 de oficiul stării civile al orașului elvețian Solothurn. Iată ce scrie în el: «**În ziua de 5 octombrie a anu-lui 1970 s-a născut la ora opt și cincizeci în Solothurn, Fida Giuseppe Juventus Edoardo Giampiero Umberto Vittore, fiul lui Fida Carmelo, cetățean italian provenit din Rosarno provincia Reggio Calabria și al lui Caterina, născută De Luca.**»

Italianul emigrat dincolo de Alpi a ținut să dea fiului său nu numai numele de Juventus, dar și pe cele a patru președinți ai acestui club: Edoardo, Giam-piero, Umberto și Vittore.

Statisticile dovedesc că în Lombardia și Piemont, două re-giuni din nordul Italiei, predom-ină covîrșitor numele de Giam-

piero (de la Boniperti), Omar (de la Sivori), Pietro (Anastasi) și Roberto (Bettega). Juventiști se află însă și în sudul Italiei. Ați văzut ce nume a dat calabrezul Fida băiatului său. Tot în Calabria, la Sant Eufemia d'Aspromonte, trăiește un **tifoso** fidel clubului torinez: Pippo Pecora. Și-a ales o tovarășă de viață pentru motivul că a văzut-o îmbrăcată cu o bluză în dungi albe și negre. În prezent au patru băieți, din care trei poartă numele unor ilustrați jucători ai Juventusului: Charles, Sivori, Mora.

Sediul clubului devine un fel de loc de pelerinaj în duminicile în care «Juve» joacă acasă. Sute de **tifosi** veniți din alte localități, copilândri care își dau aere de bărbați, bătrâni care au aplaudat, poate, succesele din 1926 sau din «seria de aur» 1931—1935, șoferi sau studenți, simpli elevi sau muncitori. Știu că în ziua meciului nu-i pot întâlni, aici, pe favoriții lor, dar discută între ei sau cu Giovanni Voglino, consilierul clubului, cel ce răspunde de organizarea nucleelor de susținători, furnizează albume sau ultimul număr al revistei «**Hurra Juventus**».

După datele din primăvara anului 1972, numărul cluburilor de susținători ai Juventusului ajunsese la 700 (statistica din 1970 menționa 449 de cluburi). Toate aceste nuclee de **tifosi** juventiști sînt aprovizionate cu banderole mici și mari purtînd numele clubului, cu fluieri, eșarfe, cravate, baticuri, batiste, brelocuri, embleme adezive pentru parbrizul mașinilor, păpuși ș.a. Pentru membrii acestor cluburi se organizează frecvent turnee de fotbal, de tenis de masă, baluri, deplasări la meciurile echipei, concursuri pentru «miss Juve», proiecții de filme cu partidele susținute de formația tori-

neză, opere de binefacere pentru orfani și invalizi, acțiuni pentru donări de sînge.

Susținătorii Juventusului plătesc cotizații anuale care merg de la modica sumă de 500 lire pînă la 2 000 lire. Copiii, studenții, femeile și militarii beneficiază de reducere, iar — în unele cazuri — sînt chiar scutiți de plata coti-

zației. Există, în schimb, membrii de onoare care contribuie cu 5 000 pînă la 10 000 lire anual.

După cum se vede, principiul utilizat în privința cotizațiilor sună astfel: cîte puțin de la cît mai mulți. Un principiu rezonabil, soldat cu bilanțuri pozitive și cu o creștere continuă a simpatizanților clubului din Torino.

Ion F. BACIU

Secvență din ultimul meci al Juventusului în campionatul 1971—72. De Sisti (Fiorentina) este oprit din cursă de Sevardi, în timp ce Longobucco este gata să intervină.

Foto: **PAUL ROMOSAN**

2

ION TIRIAC
în doi timpuri

La Montreal se construiește primul stadion decapotabil din lume

REPERE PENTRU VIITOAREA OLIMPIADĂ

- DE LA EXPO '67 LA J.O. '76
- PROIECTUL ÎNDRĂZNET AL UNUI ARHITECT FRANCEZ
- UN ORAȘ ȘI UN PRIMAR CARE IUBESC MULT SPORTUL

Pliantele turistice spun despre Montreal că este un oraș al cărui locuitori pot citi în original și pe Molière și pe Shakespeare. Probabil că cele ce se află acum sub tipar vor trece pe planul al doilea acest detaliu lingvistic, pentru a ne anunța că marele oraș canadian va fi gazda celei de a XXI-a editii a Jocurilor Olimpice de vară.

Marele eveniment sportiv a polarizat, bine înțeles, atenția și eforturile edililor orașului, a constructorilor care au de înălțat o serie de stadioane și săli, a iubitorilor de sport care își doresc — fără îndoială — ca întrecerile desfășurate sub flămurile cu cele cinci cercuri înfrățite să cunoască toată strălucirea.

Sînt mulți pasionați ai sportului în acest oraș, care are nu numai o puternică echipă de hochei pe gheață «Les Canadiens», o reductibilă formație de fotbal-american «Les Alouettes» (Ciocîrliile) și un team de baseball, «Expos», care participă la campionatul ligii superioare americane. Dimensiunile interesului pentru sport — nu în calitate de spectatori, ci de practicanți — ni le dezvăluie cele peste 300 de parcuri sportive existente în Montreal. Și, să nu uităm, orașul este situat pe o insulă, ce-i drept, cea mai întinsă, de pe fluviul Saint Lawrence, o amplă cale de apă care face din Montreal unul din cele mai mari porturi interioare din lume. (Oceanel Atlantic se află la peste 1 600 km!)

La activitatea sportivă din orașul canadian iau parte aproape 200 de echipe din diferite discipline, precum și o serie de grupări în care se practică sporturile individuale. Efectivul total al competitorilor — precizăm, numai al celor amatori — se ridică la 80 000, cărora li se adaugă aproximativ 20 000 elevi și studenți angrenați în competiții proprii.

Orașul se consideră apt să găzduiască o manifestare de amploare Olimpiadei și pentru faptul că este foarte bine înzestrat din punct de vedere edilitar (străzi moderne și largi, poduri, unități hoteliere și de alimentație publică, metrou). De altfel, în anul 1967, cu prilejul Expoziției universale, Montrealul a trecut cu mult succes examenul pe care l-a constituit acest eveniment, construindu-și de pe atunci un sistem de căi de comunicații considerat «perfect» de către specialiștii în materie. Se mai spune că Montrealul este orașul care a reușit să realizeze în cel mai fericit mod dezvoltarea sa pe «cea de a 4-a dimensiune», adică în subteran, avînd în prezent un adevărat labirint de străzi sub pămînt, cu sute de magazine, birouri, bănci ș.a.

În vederea Jocurilor Olimpice din 1976 se va realiza un mare complex de săli și stadioane în Parcul Maison Neuve (care dispune de o suprafață de 225 hectare). În această zonă se află deja arena Maurice Richard și un centru sportiv, cărora li se vor adăuga și celelalte construcții, cea mai importantă urmînd să fie Stadionul Olimpic.

Conceptul de arhitectul francez Roger Taillibert (autorul proiectului după care s-a construit modernul stadion parizian Parc des Princes), stadionul olimpic va fi, după afirmația specialiștilor, una din «minunile arhitecturii». El are o linie foarte modernă și marea lui originalitate va consta din acoperămintul lui, care nu va fi stabil — așa cum s-a realizat la München cu acea enormă umbrelă de plastic rezistent și transparent — ci mobil. În acest scop, la una din extremitățile sta-

dionului se va înălța un turn de beton — numit «catarg» — avînd o înclinare de 50° (!). Din partea lui superioară se desface un fascicol de cabluri fixate în diferite puncte pe circumferința acoperișului fix de deasupra tribunelor. Pe aceste cabluri se va prelinge, la nevoie, acoperișul mobil (o uriașă membrană de plastic măsurînd 20 000 metri pătrați) acționat de un mecanism. Timpul necesar întinderii acoperișului, ca și strîngerii lui, este de aproximativ 20 de minute.

Avem de-a face, așadar, cu primul stadion decapotabil din lume. Capacitatea lui normală va fi de 50 000 locuri dar, pentru perioada Olimpiadei, i se vor adăuga încă 20 000 locuri. Turnul care susține acoperișul are în interiorul său o suprafață totală utilizabilă de 10 000 mp, împărțită pe 16 nivele și pe suprafețe ce variază de la 180 mp la 1 800 mp. Toate aceste spații vor fi folosite pentru gimnastică, scrimă, baschet, judo, box, lupte, handbal, badminton, tenis și atletism. La exteriorul turnului vor funcționa ascensoarele ce vor transporta pe vizitatori la oricare din aceste săli, ca și la terasa-restaurant ce va fi amenajată la 170 m (înălțimea totală a turnului fiind de 200 m).

Baza turnului reprezintă plafonul piscinei olimpice, situată — deci — la subsol. Piscina va cuprinde un mare bazin divizibil în două oglinzi de apă: un bazin de concurs și altul de antrenament, acesta din urmă avînd adîncimea și instalațiile necesare pentru concursurile de sărituri. În jurul piscinei se amenajează tribune fixe pentru 1 500 spectatori, ce vor fi suplimentate pe durata Jocurilor cu altele demontabile pentru încă 5 500 persoane.

Piscina va dispune de o serie de anexe: cabinete medicale, saune, săli de masaj, bar, restaurant, un salon pentru presă.

În imediata apropiere a Stadionului Olimpic se construiește velodromul acoperit, cu o pistă de dimensiuni reglementare. După Olimpiadă, în interiorul pistei se vor amenaja terenuri de tenis transformabile în arenă de hochei și patinaj. Se prevede ca acest velodrom acoperit să găzduiască și reuniuni atletice «indoor».

Costul construcțiilor sportive a fost apreciat la circa 55 milioane de dolari canadieni și va reprezenta aproape o treime din totalul cheltuielilor necesitate de organizarea Olimpiadei.

Primarul orașului Montreal, un mare pasionat al sportului, Jean Drapeau, susține că Jocurile Olimpice nu-i vor costa «un ban măcar» pe cetățenii urbei, pentru că toate cheltuielile urmează a fi recuperate din venituri extraordinare (loterii, vînzarea unor medalii, monede comemorative și suveniruri etc.). Dacă previziunile primarului J. Drapeau se vor adevăra — ceea ce unii din concetățenii săi nu cred — înseamnă că Montrealul va rămîne cu o frumoasă zestre de baze sportive care nu va costa nimic sau aproape nimic.

S. BONIFACIU

Foto: BAKCSY

... rușinoasă,
mie-mi spui ?

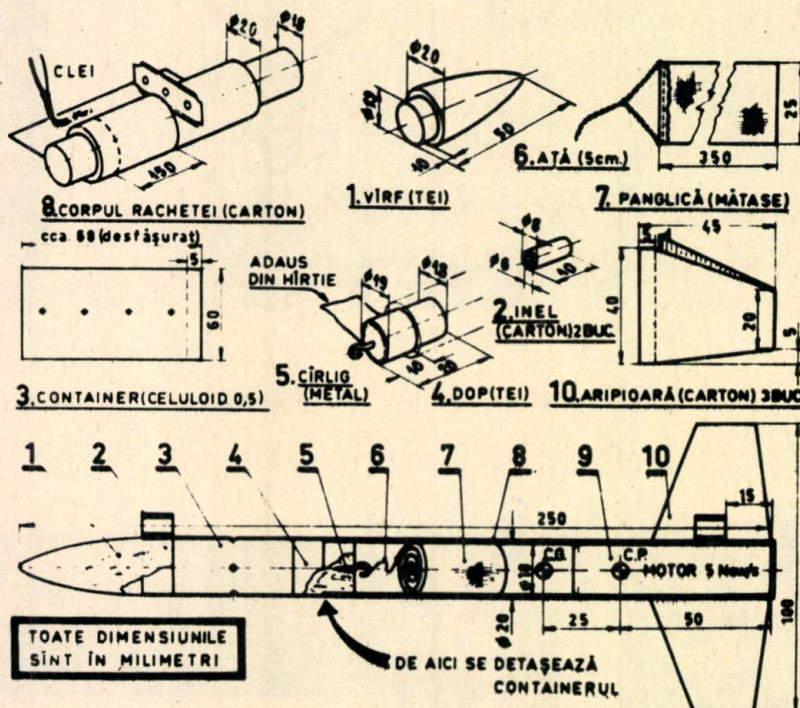
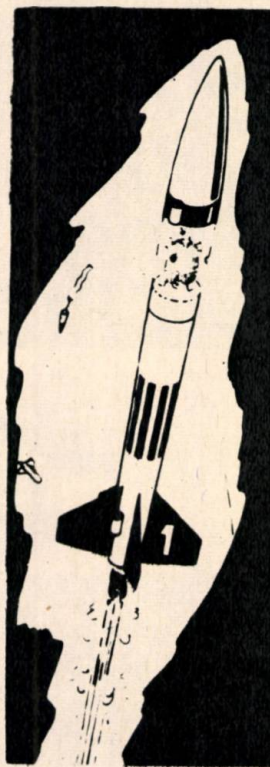
Ca dumneata, bobocule, mai rar...

MODELISM

RACHETOMODEL PENTRU ZBOR DE DURATĂ

«OLT-X-01»

CRAIG-72

START SPRE COSMOS

• Pentru început, deveniți rachetomodelist • Cosmonava miniatură «OLT-X-01» vă dezvăluie A.B.C.-ul marilor rachete • Propulsor principal — un motor rachetă de 5 Newton, sec. fabricat chiar de dv.

Pasiunea pentru cosmonautică și realizările sale epocale, printre care fără îndoială punctul culminant l-a constituit aselenizarea primului pămîntean pe lună, în zona Mării Linistii, la 21 iulie 1969, i-a făcut pe mulți tineri să-și dorească o apropiere de acest fascinant domeniu, să cunoască problemele teoretice și practice, să ia ei înșiși parte la rezolvări, pe măsura posibilităților vârstei lor. Există o poartă deschisă tuturor astfel de entuziaști: RACHETOMODELISMUL.

În țara noastră flințează de cîțiva ani peste o sută de grupări de constructori rachetomodeliști, care au un sistem competițional propriu, culminînd cu campionatul național. La finala 1972 (ediția a IV-a) de la Suceava au participat 150 finaliști, la toate categoriile recunoscute de Federația Aeronautică Internațională: rachetomodele de înălțime (durată), pentru transportat greutate, rachetoplan și machete (copii fidele) după cosmonavele mari.

Cei mai buni juniori (12—18 ani) și seniori au primit titlul de Campion național, unii realizîndu-și o parte din norma de «Maestru al sportului».

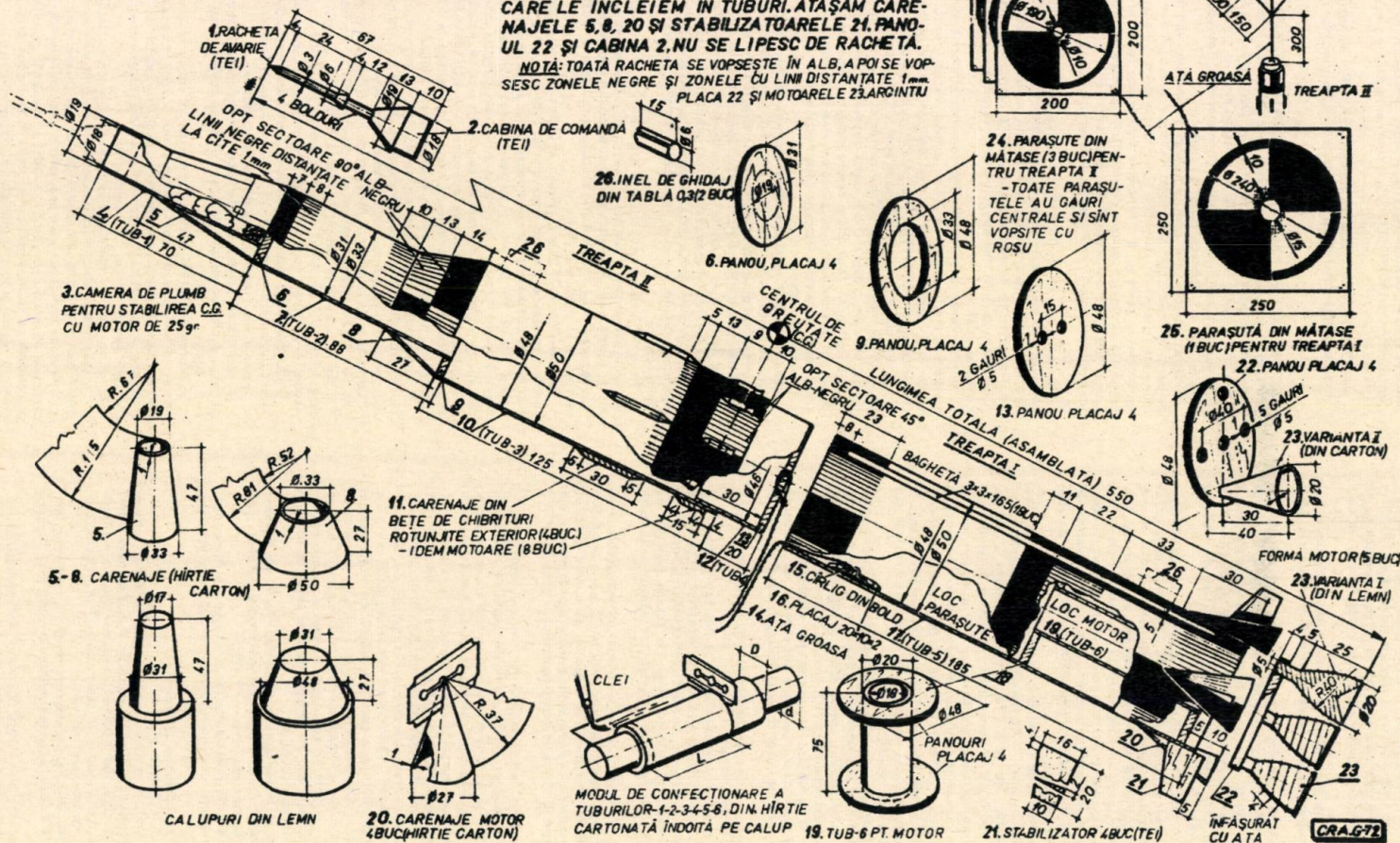
De altfel, țara noastră este cunoscută peste hotare ca una dintre primele din lume care a dezvoltat gustul tineretului pentru tehnica rachetomodelismului, iar constructorii ca elevul Daniel Cazacio, funcționara Elena Ballo, pionierul Horia Mihai, profesorul Ion N. Radu (autorul broșurii RACHETOMODELE, Ed. Ion

MACHETA ZBURĂTOARE A RACHETEI « SATURN-V »

TOATE DIMENSIUNILE
SÎNT ÎN MILIMETRI

**MODUL DE CONSTRUCȚIE - PRIMA DATĂ CON-
FECȚIONAM TUBURILE 1-6 FOLOSIND CLEI DE
ȚIMPLARIE, APOI DECUPĂM PANOURILE 6, 8, 13, 18
CARE LE ÎNCLEIEM ÎN TUBURI. ATĂSAM CARE-
NAJELE 5, 8, 20 ȘI STABILIZATOARELE 21. PANOU-
UL 22 ȘI CABINA 2, NU SE LIPESC DE RACHETA.**

NOTĂ: TOATĂ RACHETA SE VOPȘTE ÎN ALB, APOI SE VOP-
ȘESC ZONELE NEGRE ȘI ZONELE CU LINII DISTANȚATE 1mm.
PLACA 22 ȘI MOTOARELE 23 ARGINTIU

MODELISM

Creangă, 1972) au primit «Diploma internațională FAI» pentru cele 5 recorduri mondiale pe care, prin ei, le deține țara noastră.

Practica raketomodelismului, — construirea și punerea în funcțiune a raketelor miniatură inspirate după navele mari — este reglementată la noi prin regulamentul de raketomodelism emis de către Federația Română de Modelism (București I, str. Vasile Conta 16) care coordonează întreaga activitate de pe teritoriul țării și reprezintă mișcarea raketomodeliștilor peste hotare în campionate sau congrese.

Mile de raketomodeliști cuprinși în cercurile pionieresti, școlare, studențești, sindicale sau de performanță lansează anual la antrenamente și în concursuri peste 50 000 de raketomodele.

Dar un începător cum trebuie să procedeze pentru inițiere, care este de fapt A.B.C.-ul raketomodelismului? Pentru aceștia, sub o formă sumară, le oferim prilejul să facă primii pași, construind două tipuri de raketomodele pe care le prezentăm în paginile noastre: racheta pentru zbor de durată «OLT—X—01» și macheta zburătoare a rachetei «SATURN V», ambele propulsate de motoare cu un impuls inițial de 5 Newton. sec.

Construcția raketomodelului «OLT—X—01» este deosebit de simplă. Ea a fost construită, după un prototip care se numea «TRANSPORTOR», în peste 200 de exemplare de către membrii cluburilor din aproape toate județele țării. Pentru început trebuie procurate materialele de bază carton copertă de dosar sau foaie de bloc de desen pentru aripiare (poziția — 10), corpul rachetei (poziția — 8) și inelele de ghidaj (poziția — 2), panglică de mătase pentru stramer (încetătorul de cădere), celuloid 0,5—0,3 de la un film foto și lemn de tei sau plop pentru virf și dop. Cît despre scule, cu o lamă, o pensulă și o pilă fină rezolvăm toate operațiunile de ne nărcusul procesului tehnologic.

Întîi preparăm un calup cu diametrul de 18 mm și lung de 270 mm, apoi peste el rulăm foaia de carton subțire de 2—3 ori — de fiecare dată bine unsă cu clei de tîmplărie — pînă diametrul exterior ajunge la 20 mm. După o uscare la cald sau direct la soare de 1—2 ore se taie la dimensiunea dată în desen și în felul acesta avem gata corpul viitoare rachete. Inelele de ghidaj (poziția 2) se confecționează la fel, dar la dimensiunea de 9 6 mm interior. Pe tubul corp-racheta se montează trei aripiare stabilizatoare (poziția — 10) echidistante la 120 grade și în poziție perfect paralele cu axul corpului. Orice deviere de la acest paralelism creează în zbor la peste 80 km/h efecte aerodinamice nedorite, iar racheta se rotește sau spiralează, pierzînd deci din stabilitatea de drum.

După confecționarea dopului (poziția — 4) și a virfului (poziția — 1) rolum peste el pe cota ϕ 19 mm celuloid de 0,5—0,3 mm, formînd containerul în care ulterior, pentru zbor, poate fi plasată o viete (cărăbuș, omidă, broscuță etc) sau o greutate echivalentă cu 5 gr. Celuloidul se lipește pe con și se înșepenește pe dop. Dopul nu se lipește de corpul rachetei, ci este numai introdus presat ușor. Ulterior containerul cu panglică — stramer va fi ejectat (aruncat afară din tub) de suflul final al motorului, dar nu se detașează total de corp, ci coboară împreună, fiind legate între ele.

După lipirea inelelor de ghidaj, de asemenea perfect pe axul corpului rachetei, se vopșește toată racheta, după preferință.

Pregătirea pentru lansare. Se roluște panglica-stramer cît mai strîns, după ce a fost pudrată cu talc și se introduce în tub, unde în prealabil a fost așezat un ghemotoc de vată — para foc — între motor și stramer. Se verifică dacă motorul este bine blocat în tub, apoi se introduce raketomodelul pe rampa de lansare, care este de fapt o vergea de oțel ϕ 5 mm. Nu mai urmează decît startul spre înălțimi cu ajutorul motorului de 5 Newton-sec.

Construită conform planului, racheta «OLT—X—01» cîntărește goală, fără motor, 10—15 gr., la care se adaugă greutatea motorului de 25 gr. În condițiile acestei rachete atinge 150—180 m altitudine, de unde cu stramerul desfăcut coboară la sol după 45—60 de secunde. O mare atenție se va acorda centrului static, pentru ca centrul de greutate (C.G.) să fie în fața centrului de presiune (C.P.) al motorului.

Prepararea motorului este simplă și nepericuloasă, dar trebuie respectată cu strictețe tehnologia de fabricație. Se amestecă 75 grame de azotat de potasiu cu 30 gr. cărbune mangal de grătar-bucătărie, care în prealabil au fost mojarate și trecurate prin sită metalică cu 3 600 ochiuri pe cm² (filtru de benzină). Această pulbere fină se amestecă cu 12 gr. sulf praf, se umezește cu 5—6 cmc de spirit și apoi se introduce în cantități repetate de 2—3 cmc în tubul gol de cartș de vîntoare calibrul 20 (ϕ exterior 17,4 mm). Urmează presarea combustibilului în tub. Pentru această operație tubul este în prealabil montat fest într-o matriță de lemn sau metal neporos (aluminiu, bronz etc) avînd un stift de ϕ 5 mm și lîng de 20 mm care menține gol locașul de capsă al tubului, locas care are funcția de a ajuta pentru evacuarea gazelor arse de motor. După fiecare porție de 2—3 cmc de amestec se presează cu un poanson care să nu producă scînteie la lovire, prin baterea poansonului cu ciocanul. După 5—6 încărcări tubul este umplut și presat. Nu rămîne decît să uscăm 2—3 zile la soare sau în apropierea unei surse de căldură artificială, pentru a ușura evaporarea alcoolului.

Aprinderea motorului la start se poate face fie cu un fitil din fir de bumbac impregnat cu combustibil de motor, fie cu o siguranță electrică ϕ 0,3 mm, pusă în contact la un grup de baterii de lanternă care are 9 volți.

În concursuri racheta «OLT—X—01» poate participa la categoria 5 New. sec. durată cu stramer. Suprafața maximă a stramerului este obligatorie și nu poate fi depășită, pentru că influențează timpul de coborîre.

Macheta zburătoare a rachetei «SATURN V»

Raketomodelul «SATURN V» este o reproducere micșorată de 200 ori a navei lunare care a transportat primii oameni pe lună. Bineînțeles că față de nava mare, compusă din zeci de mii de piese cîntărind 3 000 de tone, construcția raketomodelului este mult simplificată, avînd numai 26 piese (poziții) principale care, asamblate, conturează întocmai forma navei adevărate.

Decolarea, zborul pe traiectoria balistică și detașarea treptei I, reproduc simbolul raketomodelului «SATURN V» operațiunile similare ale rachetei cu 3 trepte «SATURN V».

Pe raketomodelul nostru racheta «SATURN V» este reprezentată astfel: Treapta I — de la motoare (poz. 23) pînă în zona detașării de treapta a II-a.

Treapta a II-a — în continuare pînă la panou (poz. 9) și încă 14 mm.

Treapta a III-a — în continuarea treptei a II-a, pînă la panou (poz. 6) și în continuare ansamblul «APOLLO-11».

Mica rachetă de avarie din virful navei, care poate salva echipajul — dacă e nevoie — în primele minute după decolarea navei mari, cabina de comandă, modulul de serviciu și «hangarul» cu 4 uși care se deschid ca petalele unei flori și eliberează «Păianjenul» (nava laborator, care aselenează cu cosmonauții) formează ansamblul «APOLLO-11» și sînt reprezentate simbolic pe raketomodelul «SATURN V» prin pozițiile 1—2—4—5.

«APOLLO-11» împreună cu racheta «SATURN V» formează nava lunară care a făcut posibil primul pas al omului pe lună, în zona Mării liniștii la 21 iulie 1969.

CONSTRUCȚIA RAKETOMODELULUI «SATURN V». Pentru început urmăriți atent planul tehnic în care sînt denumite piesele componente (poziții) și materialele din care le veți confecționa. Dacă ați înțeles fiecare poziție, funcția ei și modul de lucru, să trecem la executarea practică a raketomodelului, dar atenție! Toată construcția trebuie să fie cît mai ușoară, deci economie la materialele de bază — hirtia cartonată, cleiul și vopselele...

Începem lucrul prin confecționarea calupurilor din lemn moale (tei, plop, paltin etc). Pe calupuri vom rula hirtia cartonată, în vederea realizării tuburilor cilindrice (poz. 4—7—10—12—17 și 19), ale căror dimensiuni sînt date pe desenul de ansamblu general; a carenajelor tronconice (poz. 5—8) și poziția 20. Hirtia cartonată se lipește cu clei de tîmplărie pe toată suprafața roluită, evitîndu-se lipirea tuburilor de calupuri. După uscare (circa 1 oră la cald) tăiem tuburile la lungimile indicate și, ca să ușurăm scoaterea lor de pe calupuri, le umezim puțin pe exterior.

Panourile poz. 6—9—13 și 18 (2buc.) ca și poz. 22: le trasăm conturul cu compasul pe placaj sau plăcuțe de lemn de tei, plop etc., cu grosimea de maximum 4 mm; apoi le decupăm cu traforajul și le finisăm pe margine cu pila sau glaspapir. Panoul poz. 24 și formele de motoare mari poz. 23, realizate în varianta I din lemn (variante II din hirtie carton) sînt numai pentru prezentare la concurs, deci nu se lipește pe raketomodel.

Ajustăm carenajele poz. 5—8 să cuprindă în interiorul lor tuburile poz. 4 și 7, apoi facem un montaj de probă cu toate tuburile și panourile și dacă se potrivește ca formă și cote, putem să le fixăm definitiv cu clei de emaltă, ago, «Lipinol» sau clei de tîmplărie. ATENȚIE! Treapta I trebuie să se desprindă foarte ușor de treapta a II-a. O problemă astfel: le imbinăm, apoi suflăm puternic prin orificiul tubului poz. 19 — locul motorului de 5 Newton/sec. Treapta a II-a trebuie să se desprindă instantaneu de treapta I, din cauza suprapresiunii create în interiorul tubului.

Stabilizatoarele (poz. 21) și carenajele (poz. 20) formelor de motoare se fixează pe corpul raketomodelului paralele cu axul principal. Montarea lor greșită duce la o traiectorie spiralată a întregii construcții și deci la pierderea de metri prețioși la cîștigarea înălțimii.

Pozițiile 1 și 2 formează virful raketomodelului «SATURN V» și au două roluri aici: întîi — de a desprinde fileurile de aer la înaintare într-un mod perfect simetric și în al doilea rînd, astupă ca un dop, fără a fi înclieat, camera de echilibrare cu plumb (poz. 3). Montarea strîmbă, deviată de la axul construcției — a poz. 1 și 2 duce la devierea de pe traiectorie a raketomodelului. Piesele poziționate 11 simbolizează carenajele conductelor de combustibil al marilor rezervoare și motoarelor fuzee de corectare a traseului navei mari. Pe acestea le putem monta pe corpul raketomodelului — ca și bagheta 3×3×165, pe treapta I, după ce am șlefuit bine corpul.

Micile denivelări pe construcție le umplem cu chit din cretă și clei. Apoi șlefuiam fin, unde este cazul cu glaspapir uzat, care nu lasă zgîrțuri, lăcuim cu emaltă sau alt lac ușor și vopșim în alb tot raketomodelul. Colorăm cu negru zonele indicate (cu vopsea Duco) trasăm liniile distanțate la 1 mm cu trăgătorul. Pozițiile 22 și 23 le vopșim în culorile argintie.

Parașutele poz. 25 (1 buc.) și poz. 24 (3 buc.) se croiesc la dimensiunile obligatorii indicate pe desen, dintr-o mătase albă, subțire și cu o țesătură deasă. Ele au un orificiu central pentru scurgerea aerului, cu rolul de a le scoate dintr-un eventual balans lateral. Parașutele se vopșesc cu roșu. Grupul de parașute (poz. 24) se leagă de panoul poz. 13 la treapta a II-a, iar parașuta mare (poz. 25) se leagă de cirilgul din sîrmă de ϕ 0,5 mm de pe plăcuța poz. 16, fixată pe treapta a II-a. Toate cele patru parașute pliate se depozitează în LOC PARAȘUTE indicat pe desen și protejate de jetul fierbinte al motorului rachetei de 5 N.s. din tubul poz. 19, printr-un ghemotoc de hirtie foiță, vată sau cîneapă.

Raketomodelul este gata construit. Mai trebuie să-l pregătim pentru zbor. Fixăm provizoriu inelele de ghidaj (poz. 26) pe treapta I și a II-a cu bandă scoci, leucoplast medicinal sau bandă izolatoare electrică.

Cu parașutele în interior, fără plăcuța poz. 22 cu forme de motoare poz. 23, și cu o greutate de 25 grame, similară greutateii motorului de lansare de 5 N.s., pe care o fixăm provizoriu în locașul de motor, în mijlocul tubului poz. 19, aducem centrul de greutate (C.G.) în locul indicat pe desen, prin testare cu puțin plumb — dacă e nevoie — pe care îl fixăm cu vată în camera de plumb (poz. 3).

Raketomodelul este gata de zbor. Cu un motor rachetei de 5 N.s. se înalță de pe rampa de lansare la cca. 50—75 m. Unde suflul motorului desprinde treapta I de cea de a II-a, scoțînd și parașutele de coborîre.

În concurs se punctează fidelitatea reproducerii la scară după cotele date în desen, exactitatea aplicării culorilor și înmatriculării, după gradul de complexitate și finisare.

Se acordă în total 900 puncte pentru reușita construcției pe elemente ca: aripiare-con, corpul rachetei, motoare etc. Proba de zbor mai poate adăuga încă maximum 100 pct. dacă racheta a decolat pe verticală și a reproduș cît mai fidel deschiderea parașutei; coborîrea și atingerea solului fără deteriorare. Comisia de arbitraj este formată din minimum trei persoane.

Lansările raketomodelului sînt permise numai în locuri deschise — curți de școli, terenuri virane, izlazuri, stadioane — și în nici un caz sub un unghi de 60 grade față de sol, cînd traiectoria devine periculoasă pentru cei din împrejurimi.

Cele două raketomodele prezentate aici pot fi înscrise în orice competiție la categoria durată 5 N.s. (OLT—X—01) și respectiv machete 5 N.s. (SATURN V) cu condiția ca realizatorul construcției să se înscrie într-un club, deci să devină membru legitimat al clubului sau asociației sportive.

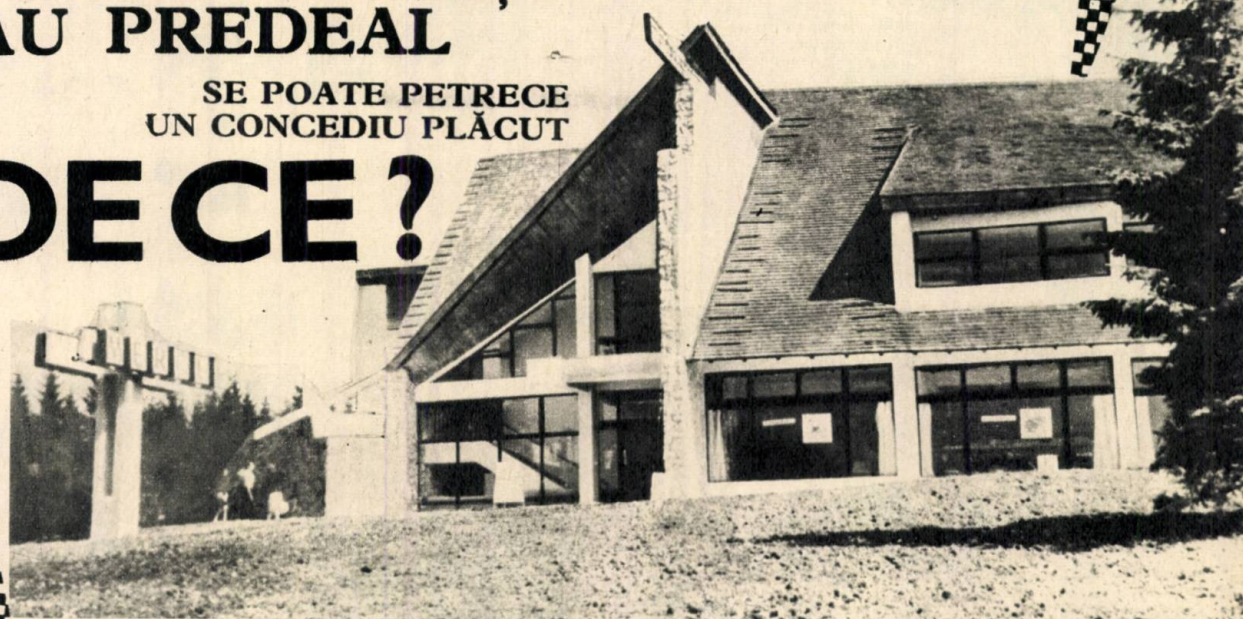
GEORGE CRAIOVEANU

antrenor federal

LA POIANA BRAȘOV SAU PREDEAL

SE POATE PETRECE
UN CONCEDIU PLĂCUT

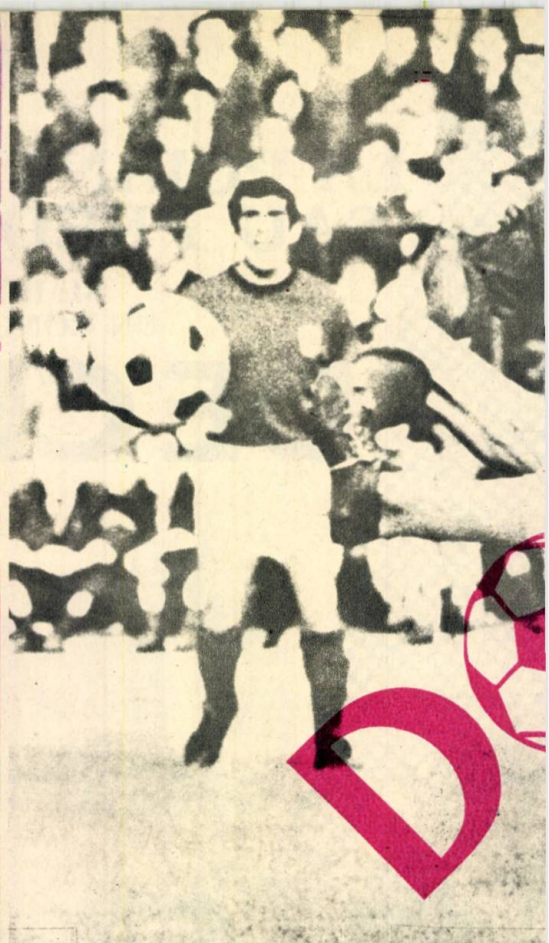
DE CE?

În afară de cadrul natural montan plăcut,
găsiți un sortiment bogat de articole spor-
tive și produse alimentare specifice turis-
mului la:

— Complexul Comercial «Mercur» din Po-
iana Brașov

— Complexul Comercial «Cioplea» din
Predeal

Dar, veți întreba, există doi Dobrini, așa de diferiți?
Răspunsul vi-l vom da la urmă. Pentru că mai întâi vom încerca să vedem ce înseamnă «Dobrin cel rău» și cînd apare «Dobrin cel bun»...

Totul pornește de la firea puțin volubilă și nu prea deschisă a acestui fotbalist de o clasă tehnică pe care numai răuvoitorii sau interesații în cine știe ce direcție nu vor să i-o recunoască. Mai departe, admitem discuțiile. Și despre capacitatea fizică și despre altele. Dar baza, știința înblinzirii balonului, pe care o află așa de greu, internaționalul Piteștiului o deține și încă din belșug. Ochii de la noi, uneori subiectivi, alteori pătimiși, puteau să greșească și de aceea eu, unul, am așteptat cu o curiozitate greu de măsurat verdictele neutrilor competenți. Unanimitate în privința virtuozității tehnice. Că era vorba de Herberger sau Boșkov, că îi chestionai pe Valcareggi sau pe Novak, că angajai o șuetă cu confrăți celebri numiți Robert Vergne sau Eskenhazy, Glanville sau Pal Borbely, invariabil aceeași sentință: un jucător de cea mai ridicată clasă, un fotbalist capabil să răsfoie verdictul unui meci. N-am întâlnit contradicții, chiar dacă ar fi să amintim că Sandrino Mazzola îi reproșa nouarului echipei noastre naționale mai multă expeditivitate în despărțirile de mingă. În holul de la Athénée Palace, «patronul» naționalei italiene rostea însă un elogiu pentru puritatea execuțiilor lui Dobrin: «Doar Corso mai lovește așa de net și de înșelător, în același timp, balonul...»

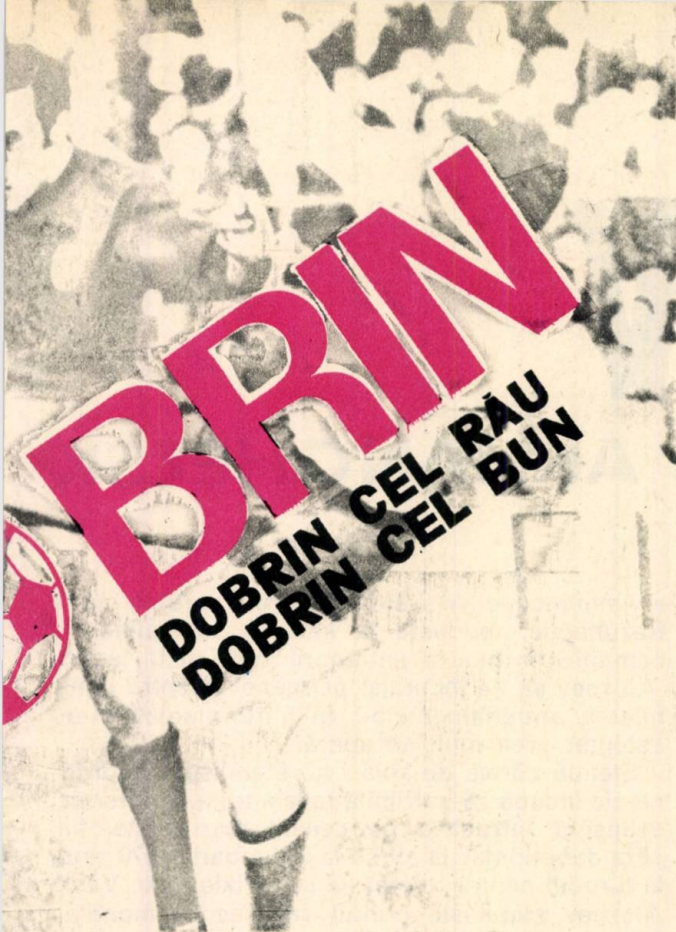
Sîntem de acord, deci, asupra acestei fațete mari și prețioase înfățișîndu-ni-l pe «Dobrin cel bun». Să-i dorim liderului de

valoare al echipei din Pitești să aibă prilejul unor cît mai dese apariții în marile arene, în marile meciuri, în companii cît mai selecte. E condiția menținerii prețurii, e condiția păstrării valențelor sportive...

Mă întrerupe din pledoaria mea un prieten care dintotdeauna a avut un «ce» împotriva lui Dobrin: n-a făcut atîtea conflicte? N-a izgonit atîția antrenori? N-a învrăjbit o întreagă echipă națională? Iată întrebări suficiente spre a-l ucide... În numai două rînduri de manuscris pe «Dobrin cel bun» și a-l înlocui cu «Dobrin cel rău». Atunci, hai să vedem, pînă unde se întind «răufacerile» acestuia din urmă.

Bălănescu... Tească... Ozon, iată trei dintre... victimele lui Dobrin. Așa o fi? Oare Bălănescu a plecat de la F.C. Argeș izgonit de jucătorul care a avut cea mai importantă contribuție în obținerea locului doi din campionatul 1967/68? Nu pune Bălănescu însuși lucrurile la punct arătînd că nu Dobrin e autorul plecării lui din Pitești? Dar Tească? Păi Tească n-a înălțurat, de asemenea prin propria declarație, acuzația nr. 2, de călău de antrenori, pusă în seamă «Prințului din Trivale»? Și Ozon? Da, aici știm foarte bine, a existat un conflict care, pînă la urmă, s-a rezolvat în favoarea ambelor părți; fiecare și-a recunoscut procentul lui de vină, au urmat strîngerii de mină și finalul a văzut o despărțire civilizată. Sezonul care a urmat a venit cu daruri pentru amîndoi: Ozon a primit din partea federației misiunea de a reprezenta fotbalul nostru în Libia. Dobrin a ajuns pentru prima oară campion...

Ce «capete de acuzare» mai are prietenul meu, anti-dobrinistul? Cum? Că e tăcut și lipsit de exuberanță? Stiti de ce? Fiindcă Dobrin e un mare timid. Am să vă povestesc o întîmplare, ba nu, două, poate reușesc să vă conving că aceasta, nu e trufie, ci o reținere determinată de timiditate. Dobrin e în largul lui numai acolo, pe gazon, acolo, în inelele de beton, între tribune care fierb. Da, acolo e ca la el acasă. L-am urmărit cu mare atenție înaintea celui meci cu o tonă de emoții turnată asupra echipei noastre naționale — jocul de la Belgrad cu selec-

ționata Ungariei. Ei bine, în grupul acela de internaționali care trecuseră prin «focurile iadului» atîtor partide grele, «fachirul» argeșean era campionul calmului, al liniștei interioare, al tactului. Alt moment: cu cîțiva ani în urmă, era într-o iarnă, îl solicit pentru un interviu la televiziune. Țin minte că l-am anunțat cu vreo 4–5 zile înainte. Ștefan Vasile era pe atunci antrenorul Piteștiului. Cînd a venit cu elevul lui, îmi povestea că nicîcînd nu l-a văzut pe Dobrin așa de agitat, de nervos, de precipitat. «Nici zece meciuri grele nu mă consumă cît interviul ăsta»... avea să-mi confirme Dobrin. Da, să știi, acest om care a evoluat în fața a milioane și milioane de spectatori, care a auzit aplauze adresate în exclusivitate, e un mare timid. Și haina de ursuz e o aparentă poză de suficiență.

Aceia care îl cunosc bine, care au trăit lîngă el ani și ani, știu că Dobrin intră în rîndul coechipierilor atenți și sensibili la necazurile celorlalți. Radu, cel care a parcurs aproape același traseu biografic cu jucătorul nr. 1 al Argeșului, îmi mărturisea că suportul lui moral în perioadele de criză de formă rămîne vechiul lui coleg de aripă din echipele de juniori. Înainte de meci, cînd îl simte nervos și temător, Dobrin are grijă să-l liniștească cu un: ... «Lasă, Radule, nu-ți fie frică! Lasă-mi mie primele mingi. Ai încredere, să vezi ce bine o să joci!» Și «transfuziile» de moral efectuate de prietenul său au un mare procentaj de reușită.

«Dobrin cel rău» e mai mult un «Dobrin neînțeles» sau dacă vrei un «Dobrin greșit judecat». Cînd anii vor trece și cariera acestui fotbalist de talent, ajuns o valoare de primul calibru internațional, se va termina, fiindcă orice lucru are un sfîrșit, abia atunci timpul va așeza cu obiectivitate pe Dobrin în locul pe care îl merită între cei mai înzestrați jucători ai soccerului nostru. Cei care l-au contestat vor fi contraziși de judecata timpului, arbitrul cel mai obiectiv din întreg... fotbalul mondial.

EFTIMIE IONESCU

Alexeev

STEAUA DIN ARHANGHELSK

Numele lui Vasili Alexeev este foarte cunoscut iubitorilor sportului. Performanțele uluitoare realizate de el în sportul celor puternici stîrnesc în continuare multe comentarii și în același timp mirare. O adevărată macara vie, supercampionul sovietic la haltere a făcut ca de-a lungul ultimilor ani evidența recordurilor mondiale pe stiluri și la total să fie foarte greu de ținut cu exactitate, așa că ne vom feri și noi să facem o astfel de ierarhizare a performanțelor. Motivul? Teama că în orice clipă o nouă performanță cotate ca record mondial să aducă o notă de perimat rîndurilor de față.

Născut în luna ianuarie 1942 în satul Pokrovo-Sișkino, regiunea Riazan, Alexeev se mută la scurt timp, împreună cu familia, în regiunea Arhanghelsk. Pădurile de nepătruns din această parte stîrnesc permanent o atracție deosebită prin frumusețea lor, motiv pentru care locul de joacă de petrecere a timpului liber al viitorului gigant al halterelor este printre copacii seculari. De altfel, aici era locul de muncă al tatălui său, apoi al fraților și în cele din urmă și al lui Vasili. Exceptional dotat fizic, cu o forță ieșită din comun pentru cei de-o seamă cu el, nu a fost foarte greu pentru profesorul său de educație fizică de la Școala medie tehnică forestieră din Arhanghelsk, Simion Mileiko, să-i propună să-și încerce puterile la haltere. Și astfel, la vîrsta de 19 ani, o viitoare stea de primă mărime în constelația marilor sportivi

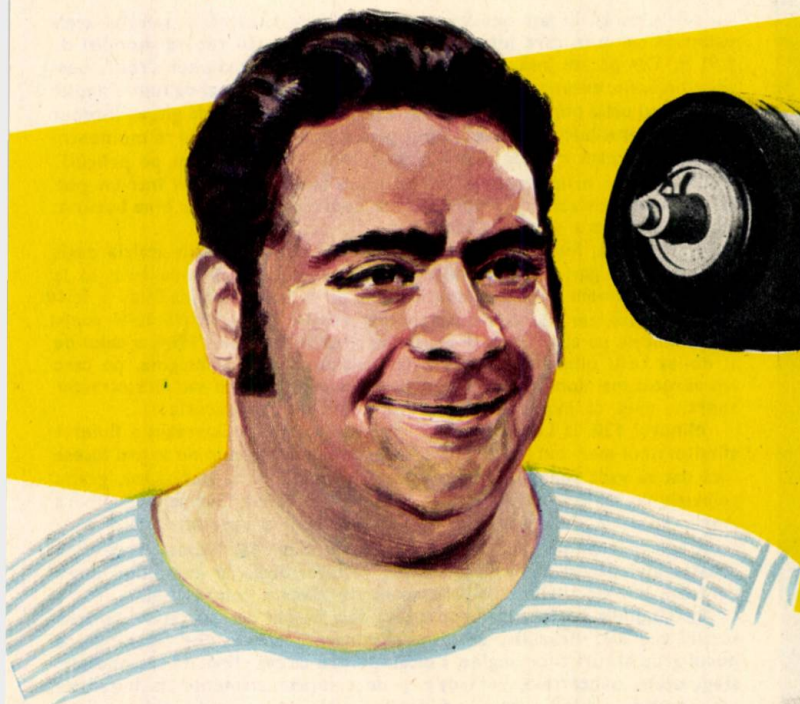
ai lumii începe să-și croiască drum spre afirmare. Rezultatele, modeste la început, dar pline de semnificație pentru antrenorii specialiști, fac ca Alexeev să fie încurajat permanent pentru continuarea antrenamentelor. Și performanțele n-au așteptat prea mult să apară.

Steaua căreia de-abia i se stabiliseră coordonatele începe să-și trimită razele tot mai puternic, eclipsînd întrucîtva pe ceilalți mari halterofili. «Era Jabotinski» ia sfîrșit la 24 ianuarie 1970 cînd, la turneul pentru tineret de la Velikie Luki, Vasili Alexeev stabilește primul său record mondial: 595 kg la trei stiluri! Inființează apoi la Minsk, la 18 martie, «Clubul celor 600», al cărui «președinte» autoritar este și în prezent. Aproape fiecare mare concurs ce a urmat adaugă noi kilograme recordurilor. La 28 iunie al aceluiași an cucerește primul titlu de campion european la categoria supergrea, la Szombathely (Ungaria), bineînțeles cu noi recorduri mondiale. Urmează alte și alte performanțe care stîrnesc senzație.

Întrebat de ziariști, al căror țintă permanentă este, care consideră că a fost principalul ajutor în lupta cu haltera, Alexeev a răspuns prompt: **«Fără îndoială că transportul lemnului cu pluta, pe Dvina de Nord, împreună cu tata și frații mei, mi-a ușurat disputa cu bara».**

Antrenamente cu zeci de tone ridicate, alternate cu cele pentru corectarea tehnicii sînt principalele secrete ale supercampionului Vasili Alexeev, care nu uită să includă în programul său de antrenament exerciții atletice și diferite jocuri, în special volei.

Amabil, jovial, marele campion sovietic este înconjurat pretutindeni cu mult interes și, de ce să n-o spunem, cu multă curiozitate. Apariția sa pe podiumul Campionatelor europene '72 de la Constanța stîrnea de fiecare dată ropote de aplauze, reluate, mai puternic, după încercările reușite. Împărțind zeci de autografe, orbit de

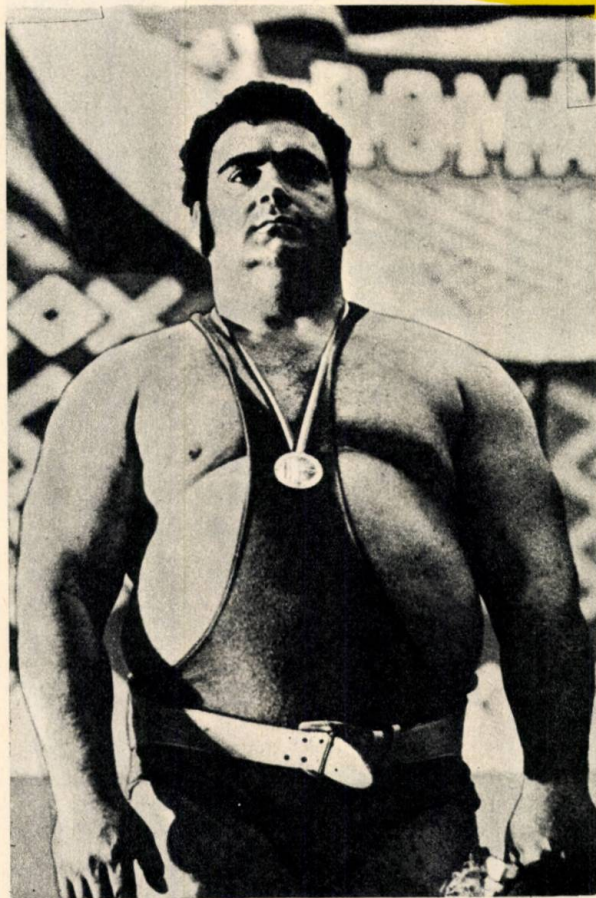

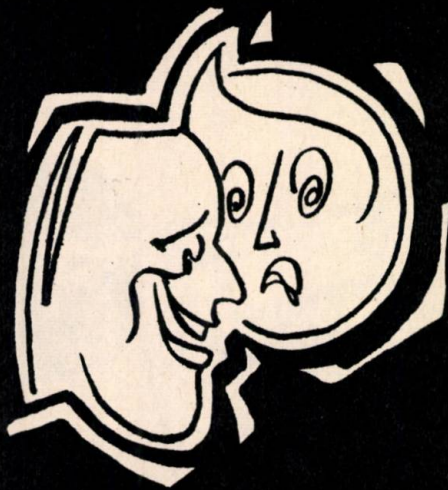
flash-urile fotoreporterilor, de reflectoarele televiziunii și ale cinematografilei, sîcîit continuu de microfoanele întinse pentru interviuri, Vasili Alexeev continuă să răspundă cu multă plăcere și fără extravaganta celor mai dificile întrebări. O viață cumpătată, un regim de antrenament și de odihnă strict, grijă permanentă pentru a nu exagera în alimentație, iată numai cîteva dintre atu-urile celui mai ilustru reprezentant al școlii sovietice de haltere de pînă acum.

Dorința cea mai vie a marelui, dar modestului halterofil sovietic este să fie el cel dintîi care să infirmе prezicerile unei mașini cibernetice potrivit căreia un total de 660 kg la categoria supergrea va reprezenta recordul mondial abia în anul 2000. De altfel, nu multe kilograme îl despart pe Alexeev de această performanță. Seriozitatea cu care se antrenează, atenția deosebită pentru (aparent) cele mai neînsemnate detalii și mai ales imperfecțiuni de tehnică, lucrul pentru dezvoltarea continuă a forței și ...nelipsita sticlă cu lapte și brînză înainte de culcare... sînt garanții că, așa cum bara cu sute de kilograme este învinsă, oricît s-ar ambiționa să se îngreueze și complicata mașină cibernetică va trebui să se recunoască învinsă de voința și dirzenia lui Alexeev.

Steaua cu pîlpiiri la Arhanghelsk a devenit luceafăr în galaxia sportului mondial.

M.V.

BUCURIE ȘI TRISTEȚE...

Am și astăzi în fața ochilor momentul imediat următor saltului acela extraordinar prin care Iolanda Balaș reușise noul său record mondial de 1,91 m. Din păcate însă, fotoreporterii prezenți pe stadionul «Vasil Levski» din Sofia, extaziați și ei — ca toți cei de față în acea zi de iulie a anului 1961 — au uitat pur și simplu de aparatele care le atârnavă de gât, au început să-și manifeste bucuria, să se îmbrățișeze și să aplaude, astfel că momentul de care vorbeam a trecut — cum se spune — neimortalizat pe peliculă.

De jos, din nisipul gropii, loli aruncase brațele spre cer, într-un gest de supremă satisfacție, exprimând astfel, cum nu se poate mai bine bucuria, marea bucurie a victoriei sportive!

Din fericire, fotoreporterii japonezi (n-aș zice mai puțin «calzi») decât colegii lor bulgari ci, în orice caz, mai... profesioniști) n-au lăsat să le scape un moment aproape identic celui de la Sofia. Iolanda Balaș, la felcu brațele spre cer, cu fața toată numai veselie, exteriorizându-și toate simțămintele pe care i le-a produs cucerirea la Tokio, în 1964, a celui de al doilea titlu olimpic la săritura în înălțime. Această imagine, pe care am văzut-o mai apoi în zeci și zeci de reviste și cărți, cu sau fără caracter sportiv, avea ca explicație un adevărat leit-motiv: bucuria!

Minutul 120, la Leon. Arbitrul argentinian Angel Coerezza a fluierat sfârșitul unui meci extraordinar, o închețare de forțe cum nu le mai fusese încă dat să vadă spectatorilor mexicani, și poate că nu numai lor, grație televiziunii. La acel de neuitat El Mundial '70 R.F. a Germaniei a învins Anglia cu 3—2, după prelungiri. A fost de fapt, o reeditare, chiar și ca scor, a finalei de pe Wembley, a lui World Cup '66. Numai că de data aceasta învingători au ieșit fotbalistii vest-germani, iar campionii lumii părăseau din sferturile de finală, scena de «foc» a competiției.

În tribunele lui Estadio Leon citeva zeci de mii de spectatori, fanatici susținători ai... Braziliei, savurau eliminarea campionilor, în timp ce micul grup al turiștilor englezi a uitat, pentru citeva clipe, de trompetele, stegulețele, pancartele, petardele și de celelalte elemente de butaforie ale spectacolului lor, simțindu-și deodată gitlejurile arse de căldura mexicană.

În acest timp, jos, pe gazonul răscolit de crampoane și udut cu stropi de sudoare, fotbalistii și-au strâns mâinile în chip sportiv, pregătindu-se să iasă din arenă. Vest-germanii radiind de bucurie, englezii cu bărbile propteite în piept, afișind o mare decepție, o mare tristețe.

Așadar, bucurie și tristețe! În limitele acestor doi poli ai sentimentelor se petrec, de fapt, toate întâmplările vieții noastre de fiecare zi, toate întâmplările din lume, mai ales din lumea sportului, acolo unde victoria provoacă totdeauna bucurie iar înfrângerea — tristete.

În sport însă aceste sentimente nu-și stăpinesc doar pe cei angrenați direct în lupta de pe stadion, ci pe încă mulți alți oameni, fie legați direct de competiția sportivă (antrenori, medici, maseuri, activiști sportivi, profesori de educație fizică etc.), fie marea masă a spectatorilor și a suporterilor, declanșând, în cazul acestora din urmă, adevărate fenomene de masă.

Cel mai mare stadion al lumii, celebrul Maracana din Rio de Janeiro, era plin pînă la refuz de suporterii echipei «cariocas» veniți să asiste la finala campionatului mondial de fotbal din 1950. Toți localnicii scontau într-o victorie a echipei Braziliei asupra reprezentativei Uruguayului. Și pentru aceasta, cum le stă bine brazilienilor, în afara elementelor obișnuite galeriilor organizate, ei au venit la stadion cu chitare, să cînte victoria. Dar, spre surprinderea generală succesul a fost de partea fotbalistilor din «echipa celestă», uruguayenii învingînd cu 2—1. Decepția a fost atît de cruntă încît, la ieșirea din stadion, rîulețul din apropiere s-a umplut dintr-o dată cu zeci de mii de chitare zdrobite și aruncate în apă!

Pe de altă parte, în 1970, cucerirea definitivă a trofeului C.M. — «Zeia de aur», a provocat în Brazilia o asemenea stare de euforie generală cum n-a mai existat încă pînă atunci în «Țara cafelei». Zile și nopți de-a rîndul brazilienii au sărbătorit într-un carnaval uriaș victoria fotbalistilor lor.

Bucurie și tristețe! Deși sportivul încheștat în luptă participă cu tot ce are mai bun, nu știm ca cineva să fi fost răpus, în cele din urmă, de efectele imediate și directe ale bucuriei ori ale tristeții. În schimb, au fost destui acei spectatori pătimași care să fi sucombat de pe urma emoțiilor unor întreceri sportive, fie de prea multă bucurie, fie de prea multă tristețe...

Bucurie și tristețe... Sentimente omenești sintetizate cum nu se poate mai bine de acea mască compusă a teatrului antic grecesc!

ROMEO VILARA

BUCURIE
ȘI TRISTETE...

Cu bustul gol (cine știe în
măinile cui a ajuns tricoul cu
nr. 10!), pe umerii fanaticilor
săi suporterii, Pele — cel mai
bun fotbalist al ultimelor de-
cenii — își manifestă din plin
bucuria succesului.

Și această fotografie înfățișează bucuria. Este sentimentul pe care-l afișază Jean Drapeau și Bill Mc Nichols jr, primarii orașelor Montreal și, respectiv, Denver, în urma votului sesiunii C.I.O. de la Amsterdam, când acestor orașe le-a fost încredințată organizarea Jocurilor Olimpice de vară și iarnă în 1976.

La ora când intrăm cu «Almanahul» în tipar, aflăm că Denverul și-a retras candidatura. Nu mai avem timp să așteptăm o poză a primarului acestui oraș, s-o inserăm, eventual, la partea cu... tristețe.

Albertosi, la pământ, a fost bătut și mingea șutată de un fotbalist brazilian intră în poarta echipei Italiei, în ciuda intervenției lui Facchetti. În spate, Jairzinho, fericit. Câteva secunde mai târziu... piramida bucuriei braziliene. Este vorba de finala C.M. din 1970.

BUCURIE ȘI TRISTETE...

München 1969. Campionatele mondiale de tenis de masă. Finala probei de simplu. Conducu 2—0 de vest-germanul Eberhard Schöler, japonezul Shigeo Ito găsește resursele necesare pentru a răsturna scorul, apropiindu-și astfel titlul mondial. După încordarea finalei, bucuria și-o exprimă prin lacrimi!

Judecînd după gestul pe care-l face, Jaroslava Jehlicova (Cehoslovacia) pare că nici nu crede că a încheiat victorioasă cursa de 1 500 m la campionatele europene de atletism de la Atena.

Cursa s-a încheiat. La aflarea rezultatului, Nicolae Neagoe, Gheorghe Maftai și Petre Hristovici îl felicită pe Ion Panțuru, conducătorul bobului României — campion european în 1967 la Igls, în Austria.

Pînă la Ciudad de Mexico, Colette Besson era o alergătoare oarecare pe distanța de 400 m. Victoria obținută, pe pista lui Estadio Universitario, i-a dat apoi aripi noi atletei franceze. Cînd ai o medalie olimpică de aur, mai ales atît de puțin scontată, merită s-o săruți!

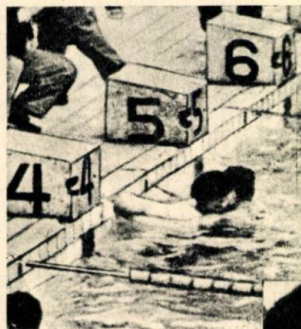

Un personaj de operetă? Nu. Este unul dintre cei mai fanatici susținători ai echipei Angliei (i-a însoțit pe fotbaliștii englezi și la meciul susținut pe stadionul «23 August» din Capitală).

Înotătorul francez Jean Boiteux a devenit campion olimpic la 400 m la J.O. de la Helsinki. De bucurie, tatăl său a sărit în bazin, așa îmbrăcat cum era, pentru a-și îmbrățișa fiul.

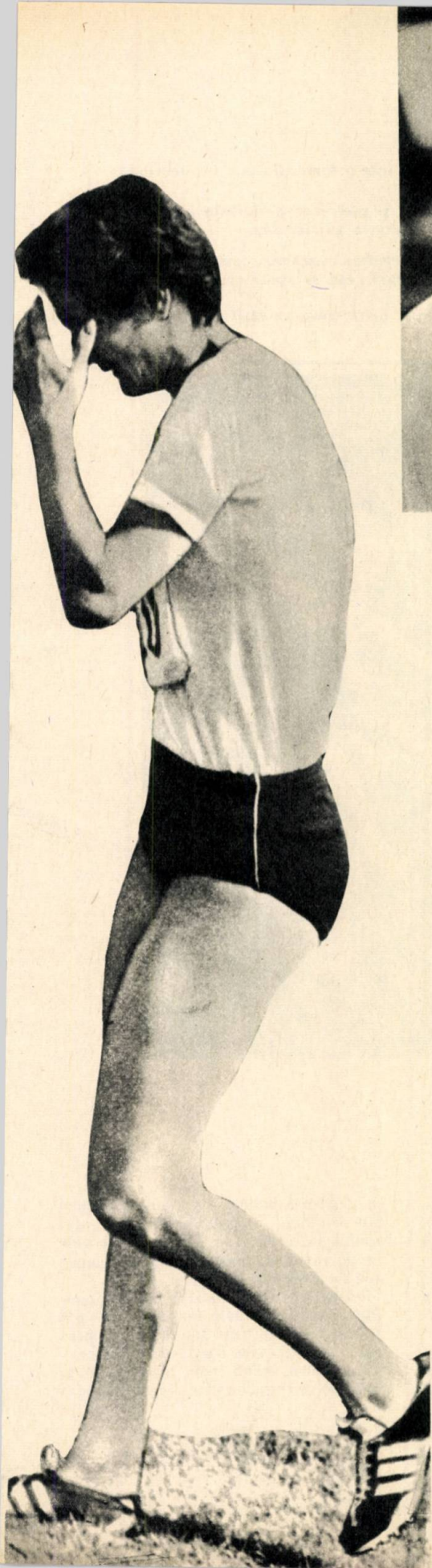
Cu patru ani în urmă, pe Wembley, căpitanul echipei engleze, Bobby Moore, primea «Zeița de aur» din mâinile reginei Angliei, fiind călduros ovaționat de zecile de mii de spectatori prezenți în tribunele vechiului stadion londonez. De data aceasta, în Mexic, echipa lui a fost înfrântă și Moore părăsește abătut câmpul de joc.

Tentativa Valeriei Bufanu de a doborî recordul lumii la 200 m garduri. O inexactitate în momentul trecerii unui gard a făcut-o pe atletă să se împiedice, să cadă și să rateze astfel încercarea, iar lacrimile-i curg șiroaie.

BUCURIE
ȘI TRISTETE...

De ce plînge Valeriu Irimescu? Purtat pe brațe de suporteri el plînge de bucurie după meciul România-Franța din 1968, cînd rugbyștii noștri au obținut victoria grație punctelor realizate de Irimescu.

Partida de dublu din cadrul meciului de Cupa Davis s-a încheiat cu victoria românilor Ion Țiriac — Ilie Năstase. Adversarii, celebri tenismani, Santana-Arilla, merg să-și... felicite învingătorii!

PIERRE DE COUBERTIN DESPRE SPORT

«Fără sport, tineretul s-ar atrofia într-o formație pur intelectuală».

«Sportul nu este un obiect de lux și nici vreo activitate pentru trîndavi, ci o compensație trupească pentru munca spirituală».

«Este absolut necesar de a lega sportul de mișcarea socială. Numai în mase, numai în popor veți găsi cele mai mari resurse sportive».

«Întărind mușchii în mod rațional, orice tânăr va căpăta și mai multă agerime a minții».

GIMNASTICA MODERNĂ, SPORTUL-SPECTACOL

Ați văzut vreodată un concurs de gimnastică modernă? Dacă da, atunci pledoaria noastră vi se va părea binevenită, iar dacă nu, veți poposi cu noi măcar o dată, în tribunele unei săli pentru ca, la capătul întrecerilor, să fiți definitiv cîștigat de această tină disciplină sportivă.

La drept vorbind, gimnastica modernă nu este chiar atît de tină cum s-ar crede, cu toate că este recunoscută pe plan internațional abia din anul 1960. Pînă

atunci însă, ea existase și cucerise multe simpatii în U.R.S.S. și Bulgaria, iar lucrul acesta avea să se oglindească foarte clar încă de la primele confruntări internaționale, cînd tradiția și gradul avansat de pregătire le-au așezat pe gimnastele sovietice și bulgare în fruntea ierarhiei mondiale.

Cu timpul, însă, gimnastica eșarfelor, a mingilor, panglicilor și, în general, a **obiectelor portative** — numită la început

gimnastică artistică — s-a impus tot mai mult în rîndul iubitoarelor sportului, devenind, în ultima vreme, una dintre cele mai agreate discipline, aproape pe aceeași linie cu patinajul artistic.

Rezervată exclusiv sexului frumos, gimnastica modernă este de fapt o reușită combinație între balet (de la care împrumută cele mai multe elemente) și gimnastică sportivă, avînd însă, bineînțeles, și numeroase caracteristici proprii. Obliga-

tivitatea acompaniamentului muzical — asigurat, de regulă, la pian — creează atât publicului, cât și sportivelor ambianța plăcută și atrăgătoare a unui adevărat spectacol de muzică, lumină și poezie... în mișcare și care seamănă la fel de mult cu o demonstrație coregrafică și cu o întrecere de patinaj artistic... pe uscat, având în același timp și toate attributele unei pasionante întreceri sportive.

În țara noastră, gimnastica modernă se află în plină dezvoltare și are de pe acum la activ rezultate de prestigiu pe

plan internațional. Prezență tot mai des subliniată în cadrul secțiilor marilor cluburi, această ramură ființează pe lângă toate școlile sportive și cluburile universitare, dând astfel posibilitatea elevelor de a practica un sport nu numai accesibil și atrăgător, dar în deplină concordanță cu attributele feminității: eleganță, grație, expresivitate, muzicalitate.

Conferind sportivelor, odată cu aceste însușiri, o ținută sportivă și o... siluetă de vis, gimnastica modernă asigură totodată practicantelor o vastă cultură muzicală,

destul de greu accesibilă tinerelor eleve în alte situații. Beneficiind de un program competițional bine pus la punct — pornind de la întrecerile copiilor (în cadrul cărora am remarcat, deseori, prezența unor mini-gimnaste de 5 și chiar 4 ani!) și pînă la cele ale maestrilor, această disciplină dispune de cadre didactice cu înaltă specializare, în majoritatea lor absolvente ale Institutului de Educație Fizică și Sport.

Și ca încheiere a pledoariei noastre pentru «sportul grației», care se adresează tineretului, notăm spre edificare vîrstele celor 6 componente ale lotului reprezentativ al României — **Cristina Sima** (15 ani), **Carmen Bucaciuc** (17 ani), **Rodica Pîtea** (18 ani), **Maria Preda** (19 ani), **Sabina Șerbănescu** și **Lumița Cizer** (ambele cite 20 de ani), iar alături de ele citeva fotografii, credem, la fel de edificatoare.

HORIA ALEXANDRESCU

«Premiera» șirului de campionate mondiale și europene organizate în țara noastră în anul 1972 au constituit-o «mondialele» de hochei pe gheață — grupa C. Și astfel, pe lista orașelor-gazdă ale acestor competiții a figurat... în premieră Miercurea-Ciuc, vechi leagăn al hocheiului pe gheață românesc.

Dar «premierele» nu s-au oprit aici. Campionatul mondial a constituit premiera pentru noul și cochetul patinoar de la «Polul frigului» din țara noastră, apreciat deopotrivă de toți participanții (Wasservogel—Austria, vicepreședintele L.I.H.G.: «Nici-un oraș austriac cu mai puțin de 20 000 de locuitori nu se poate mândri cu un asemenea complex sportiv...»).

Iar, printre participanți, o altă premieră, întâmpinată cu o îndreptățită curiozitate — prima participare a unei reprezentative a Republicii Populare Chineze la campionatul mondial de hochei pe gheață!

Părerile, ca de obicei, erau împărțite, majoritatea specialiștilor și competitorilor privind cu îngăduință participarea sportivilor chinezi la o asemenea competiție, în care evoluau echipe cu tradiție și experiență internațională, cum erau reprezentativele Austriei, Italiei, Danemarcei, Ungariei, Olandei ș.a. La urma urmei, era firesc să fie așa... După cum știe fiecare iubitor al sportului, în speță al hocheiului, la complexitatea acestui sport dificil se adaugă creșterea de la un an la altul a valorii competițiilor continentale sau mondiale.

Dar secretarul general al Federației de hochei și trimisul special al ziarului — care fuseseră cu echipa națională într-un turneu în R.P. Chineză ca — și noi, citiva, care văzusem meciurile de pregătire susținute de prietenii chinezi la noi în țară, înaintea «mondialelor», eram de părere că, așa cum scriam într-o avangronică, n-ar fi de mirare ca formația R.P. Chineze să încurce pronosticuri, să răstoarne ierarhii...

Așa a și fost. Dotati cu calități native excepționale, ca mobilitate, viteză și o deosebită combativitate (în spiritul unui «fair-play» chiar în contradicție cu bărbăția hocheiului contemporan), jucătorii chinezi au obținut scoruri strânse și chiar victorii — 3—3 cu Ungaria, 2—2 cu Austria, 4—1 cu Danemarca și 4—3 cu Bulgaria!

Dar ce a surprins absolut pe toată lumea au fost progresele aproape incredibile prezentate de la un meci la altul de hocheiștii chinezi, atât în patinaj, în minuirea crosei, cât și pe plan tactic. Să recunoaștem, nu e la îndemina oricui.

Și astfel... încurcând multe pronosticuri și răsturnând ierarhii.. reprezentativa de hochei a R.P. Chineze a cucerit locul al III-lea în grupă, primind medaliile de bronz în aplauzele entuziaste și admirative ale unei săli arhipline, spectatori și competitori recunoscând deopotrivă meritele acestei formații.

— Avem o formație modestă, am învățat foarte multe aci, dar mai avem încă foarte multe de învățat în acest sport — ne spunea unul din oficialii care au însoțit echipa.

Dacă la viitoarea ediție a campionatelor mondiale echipa R.P. Chineze se va califica în grupa B nu se va mai mira nimeni. Dacă progresează ea așa de repede de la un meci la altul, dar de la o ediție la alta?...

M. RAHOVEANU

SURPRIZA DE LA CIUC

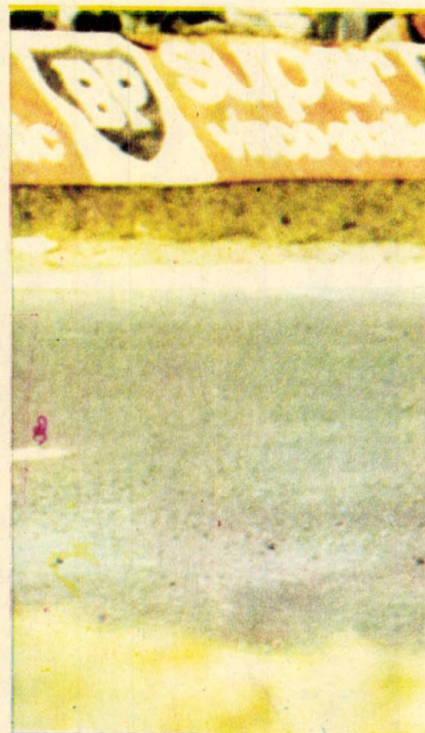

Suferințele sărmanului **TEAȘCĂ**

CURSELE "GRAND PRIX"

PROGRES TEHNIC SAU BUSINESS ?

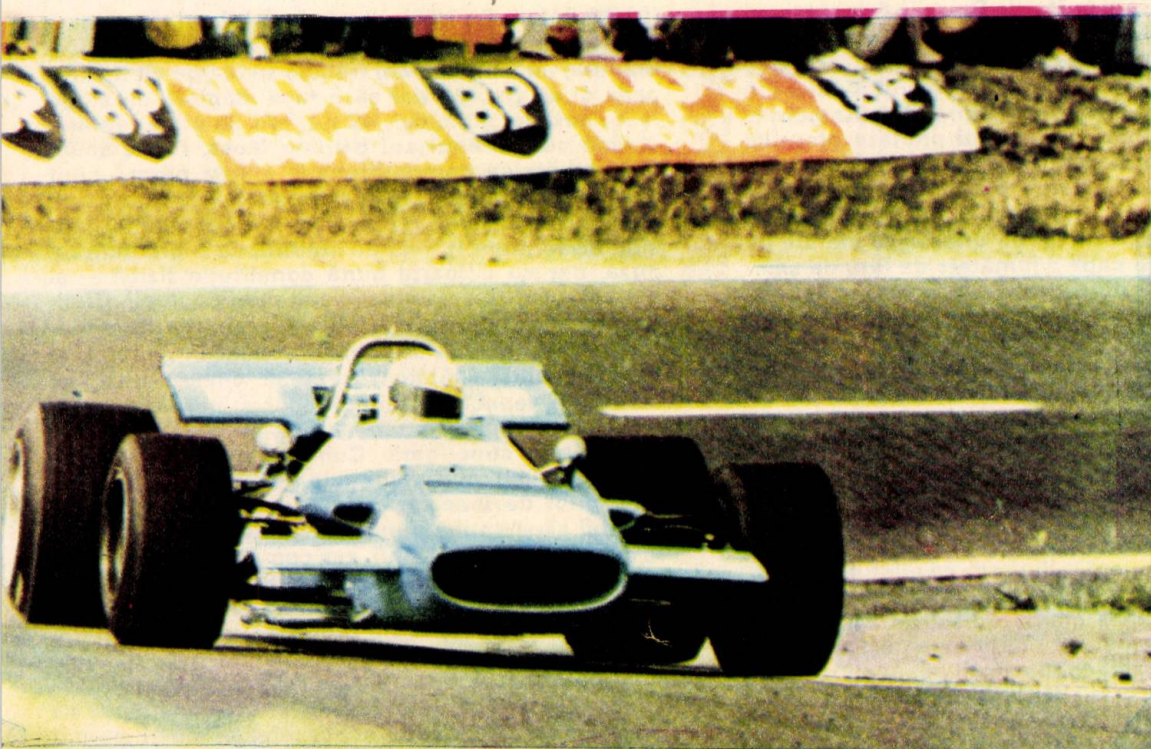
În sumedenia de manifestări ale sportului cu motor, cursele Marilor Premii, așa-numitele «Grand Prix», ocupă o poziție privilegiată, de vîrf. Viața tumultuoasă a automobilismului competițional, începută în 1895 cu cursa Paris-Bordeaux, a constituit o continuă luptă de idei, cu fluctuații care au mers de la interzicerea acestor întreceri (cursa Paris-Madrid, 1903) și pînă la declararea lor ca «stimul al progresului tehnic». Care este însă valoarea reală a curselor «G.P.» în contextul preocupărilor contemporane? Iată într-adevăr o întrebare de interes legitim, dacă ținem seama de uriașele forțe umane și materiale angajate și de prețul dureros pe care îl reclamă periodic acestea.

AUTOMOBILUL G.P.

Mașina competițională a Marilor Premii reprezintă ultima expresie a scopului automobilului: de a rula rapid și controlabil pe un drum modern. Cîntărind sub 700 kg, împinsă pînă dincolo de 300 km/h, de un motor de 400 C.P. plasat în spate, ea este însă un vehicul nu tocmai robust, foarte incomod și cu o înfățișare bizară. Pneurile de peste 35 cm, montate pe jante din aliaje ușoare, realizează condiții de

aderență care frizează idealul. Mașina este construită după norme precise, acceptate internațional, norme care fac tot ce este posibil pentru a reduce viteza maximă, limitînd orice: cilindrul motorului, greutatea minimă a automobilului, aspirația forțată, capacitatea rezervoarelor. Dar, în ciuda tuturor acestor restricții, viteza mașinilor GP continuă să crească an de an.

Automobilul are un cadru tunel, aranjat special după indicațiile pilotului, fapt care îl face aproape de neutilizat de către altă persoană. Astfel, mecanicii pot aranja ca mașina să subvireze sau să supravireze, să efectueze derapaje controlabile de față sau spate, în funcție de temperamentul și cerințele pilotului. Interiorul este anatomic arhitecturat, după datele antropologice ale pilotului. Acesta, pe jumătate inclinat, cu umerii puternic sprijiniți de apărători de plastic, are la o lungime de braț un volan care pare absurd de mic și, lîngă una din mîini, maneta de schimbare a vitezelor; în față — pedalierul cu comenzile, iar dedesubt, în jurul său sau chiar deasupra sa, se află dispus rezervorul de combustibil, ceea ce, fără îndoială, are darul de a trezi anumite resentimente la instalarea în postul de pilotaj.

DESPRE PILOȚI

Și acum, puneți-vă în situația unui pilot care urmează să ia startul într-una din cursele Marilor Premii. Sînteți îmbrăcat într-o lenjerie și într-un combinzon ignifug, aveți mănuși din piele și cea mai bună cască pe care o poate fabrica industria aeronautică. Jumătatea superioară a feții vă este acoperită de o mască din material alb, neinflamabil. Astfel echipat, sînteți protejat de foc pentru cel mult 30 de secunde. În caz de nevoie, dacă în acest timp nu reușiți să părăsiți mașina incendiată...

Pătrundeți apoi în mașină singur, neajutat de nimeni, ridicînd mîinile deasupra capului; o dată intrat, constatați că totul e atît de strîmt, încît nu aveți loc decît pentru a roti volanul și a manevra maneta schimbătorului de viteze.

Și iată, cursa a început! Pe durata a trei ore, să zicem, va trebui să efectuați aproximativ 2 500 de manevre ale manetei de schimbare a vitezelor, la care se adaugă un număr tot atît de mare de solicitări ale pedalei de ambreiaj, vreo 600 de apăsări ale pedalei de frînă și continuu acționare a volanului și pedalei de accelerație. Toate aceste manevre sînt necesare pentru ca fiecare metru al traseului să fie parcurs cu cea mai mare viteză posibilă. Rulînd mai încet, veți fi întrecut; depășind această viteză, pierderea aderenței v-ar arunca afară din traseu, devenind un detaliu al peisajului înconjurător. Rețineți mai ales că, la peste 200 km/h, o singură mișcare, cît

de ușor incorectă, a volanului, o acționare neatență a frinei sau o schimbare necorespunzătoare a vitezelor ar fi suficiente pentru a provoca derapajul și răsturnarea mașinii.

Toate acestea sînt complicate și de faptul că sînteți angajat într-o cursă înfocată pe niște străzi a căror lățime se îngustează pînă la obsesie, că trebuie să treceți prin intersecții, curbe în unghi drept, viraje «ac de pâr» sau tunele, așa cum este cel din Marele Premiu de la Monte-Carlo. La acest tunel ieșirea nu se vede de la intrare și dv. implorați natura să nu găsiți la celăiait capăt un partener de întrecere instalat de-a curmezișul. Adăugați la acestea bordurile străzilor, stîlpii și arborii care mărginesc traseul, blocurile din oțel și beton, și vă veți da seama că omului de la volan nu îi este permisă nici cea mai mică eroare de pilotaj.

Dacă în aceste momente mai puteți face reflexii, veți conveni, desigur, că automobilul GP este un instrument cu care oamenii practică cel mai periculos, mai spectaculos și mai costisitor sport din cîte există. Din această cauză, după tenisul de cîmp, dacă nu chiar înaintea acestuia, el este sportul cel mai exclusivist.

Automobilele GP, fabricate de șapte-opt firme, sînt pilotate de numai 20—25 de piloți consacrați, care se plasează în vîrfurile piramidei piloților din toate celelalte genuri de curse. În acest fel, ei reprezintă o supraelită, fiind conștienți că meseria lor este mai periculoasă decît oricare alta, mai riscantă decît a toredorilor sau a alpiniștilor.

De ce aleargă piloții în Marile Premii? O incursiune în galeria lor ne va ajuta poate să găsim răspunsul la această întrebare.

Istoric vorbind, primii piloți s-au recrutat chiar din rîndul fabricanților sau proprietarilor de automobile. Cînd aceștia au încetat să-și mai piloteze propriile mașini, a apărut o pleiadă de piloți care alergau din spirit sportiv sau care erau plătiți pentru aceasta. Piloții acestei epoci romantice erau înflăcărați ca neuitatul Vincenzo Lancia, un uriaș care înainte de cursă «dădea peste cap» o jumătate de litru de șampanie, certăreți și bătaioși ca Harry Schell, vulcanici ca Portago, violenți ca Robertson. În galeria așilor volanului din această vreme reține atenția tipul de pilot-gentleman, aristocratul cu blazon care aleargă numai de plăcere și al cărui stil este caracterizat de ignorarea absolută a aspectului mecanic al cursei.

Marchizul de Portago, un tip plăcut, amuzant, cult și poliglot, mărturisea cu candoare că n-ar fi reușit să-și deosebească mașina din cele două care constituiau echipajul, decît dacă i-ar fi făcut un semn distinctiv.

După anul 1945 devenise limpede că pilotul «perioadei de aur» era tot mai puternic concurat de un altul, cu profil nou. Ucisi în marile curse, retrași pe rînd din cauza insucceselor tot mai frecvente sau — mai rar — de bătrînețe, așii cu blazon și avere au început să dispară. În 1957 este ucis marchizul de Portago, în 1960 Harry Schell a intrat cu 160 km/h în zidul unei case, în cursa «Tourist Trophy», în 1961 își pierde viața contele von Trips, iar în anul 1964 șirul victimelor și al epocii acestui tip de piloți este încheiat de contele de Beaufort, decedat în Marele Premiu al R.F. a Germaniei.

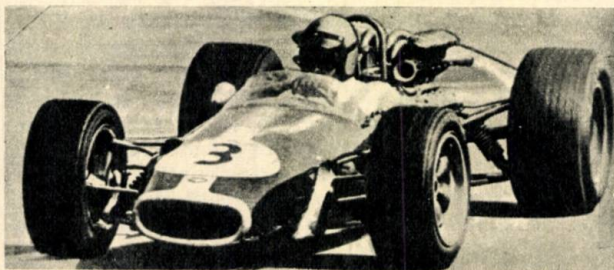
Pilotul vremurilor noastre a trebuit să se adapteze profilului mașinii pe care urma să o conducă. Automobilul GP este o veritabilă uzină pe roate, adusă la ultima expresie a tehnicii; prețul ei întrecе uneori

100 000 dolari. Se înțelege că proprietarul dorește să aibă la volan un pilot care să-și domine elanul și bravura; un astfel de om trebuie să alerge cît mai repede și să cîștige, dar să o facă stăpînit, cu sînge rece, hotărîre și calcul, să fie ferit de orice tentație străină cursei. Englezul Stirling Moss, retras acum din activitatea competițională, a fost primul pilot cu adevărat modern, așa cum scoțianul Jim Clark a constituit idealul, cu un fizic perfect adaptat mașinii de formula II, mic de statură, cu o greutate redusă, dar cu o foarte bună constituție fizică — și perfect echilibrat psihic. Ca toți piloții actuali, Clark avea o fire extrem de calculată, rece, foarte răbdătoare și insensibilă la panică. Liniștit în general, el era însă foarte «bătăios» în cursă, cînd explozia sa de voință, tenacitatea și prevederea impresionau.

Pilotului zilelor noastre i se cere o pregătire de specialitate superioară. Cunoștințele sale tehnice multilaterale îl fac să aibă față de mașină atitudinea unui pilot de încercare. De aceea, deseori el este capabil să-și spună punctul de vedere în problemele de proiectare a mașinii, așa cum fac John Surtees, Dan Gurney, Graham Hill, Jack Brabham sau Mike Parkes. Acesta din urmă a lucrat pentru Ferrari atît ca inginer în sectorul de prototipuri, cît și ca pilot.

Viața personală a așilor volanului este de cele mai multe ori un exemplu de muncă și conștiințiozitate. Lucrînd adesea 18 ore pe zi, conștienți, că numai așa se clădesc succesele, ei nu-și permit nici o «licență» de la normele unei vieți exemplare.

Participarea la curse a acestor oameni este un prilej de afirmare individuală, un prilej de manifestare a mîndriei naționale și o sursă de venituri. În ființa fiecărui pilot aceste trei motivări capătă ponderi diferite. În Stirling Moss sau Campbell domina sentimentul național, în timp ce Giancarlo Baghetti afirma că un as al vitezei aleargă și «din nevoia de a-și cîștiga existența».

Un pilot GP din restrînsul grup al celor 20—25 realizează un venit anual de 20—30 000 dolari. Primii cinci, care constituie vârful piramidei, de unde se «recrutează», de regulă, campionul mondial al anului, întrec uneori 100 000 dolari. Startul într-o cursă pentru campionatul mondial aduce fiecărui concurent 1 000 dolari, iar primul loc într-un circuit european — 3 000 dolari.

În Statele Unite, unde cursele sînt un adevărat business, retribuțiile ating cote mai ridicate. În 1966, de pildă, primul loc la Indianapolis i-a adus lui Graham Hill 150 000 dolari, dar ulterior cota a crescut pînă la jumătate de milion. E adevărat că aceste sume se împart cu proprietarul, într-un raport disimulat cu multă discreție. Totuși, suma rămasă pilotului, la care se adaugă participările diferitelor firme ce plătesc pentru reclamă, reprezintă un miraj căruia rar îi rezistă vreun pilot, cu toate riscurile meseriei.

...ȘI DESPRE CURSE

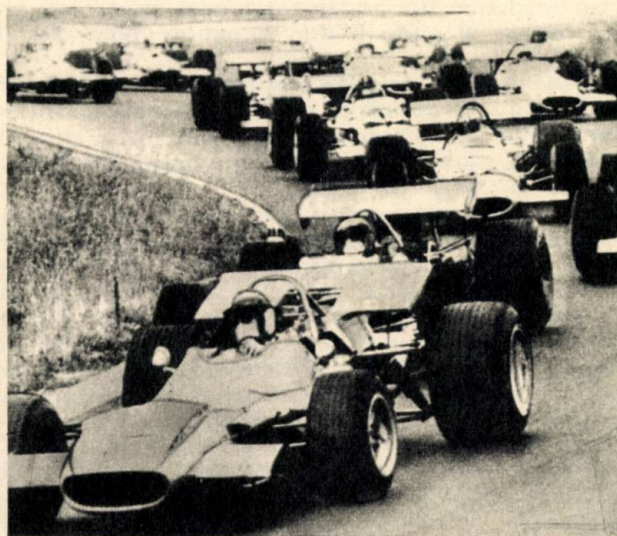
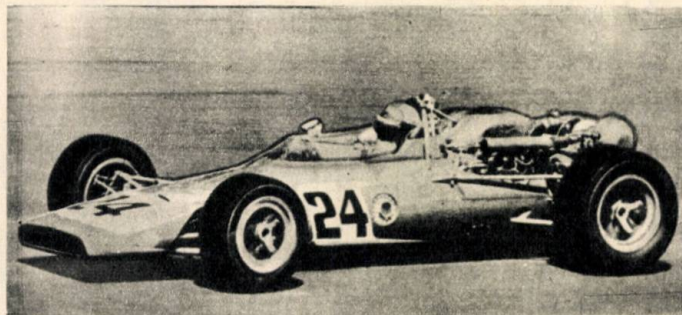
În orice discuție despre curse, despre uriașele sume de bani cheltuite, despre energia investită, despre jertfele omenești înregistrate sezon de sezon, se pune întrebarea firească: pentru ce toate acestea? De ce au apărut cursele și de ce acest sport costisitor și crud se practică și astăzi? Care este rostul competițiilor automobilistice: reclamă, întrecere sportivă, emulație națională?

Începute din pur interes comercial, cursele au culminat în «epoca de aur» ca o distracție sportivă, în care emulația căpătase o pondere tot mai însemnată. Ulterior, perioada anilor 1930—40 a dat acestor întreceri uneori și o tentă naționalistă. Astfel, guvernele fasciste ale Germaniei și Italiei au transformat echipele lor pentru cursele GP în instrumente de

propagandă, tendință care a atins apogeul în monștrii fabricați de Auto-Union și Mercedes-Benz.

Oxygenul care întreține astăzi viața curselor GP îl constituie însă, fără îndoială, propaganda comercială. Firmele a căror industrie este sau nu legată de natura întrecerilor automobilistice alocă sume fabuloase pentru ca numele companiei să apară într-un fel oarecare în competiții. În spatele curselor se dau bătălii crîncene, pe care puțini le bănuie, între firme rivale. Este cunoscută lupta dură și permanentă dintre Good Year, Dunlop și Firestone, care fabrică pneuri pentru curse. O rafinărie alocă o jumătate de milion de dolari pentru a face cunoscut globului că Marele Premiu X a fost cîștigat numai pentru că mașina-campion a utilizat benzina și uleiurile firmei; și lumea începe să cumpere benzină și uleiuri de la stațiile firmei respective. Legături și mai bizare, dar plătite cu atît mai scump, sînt stabilite de fabricanții de stofe, de băuturi, de țigări sau pastă de dinți. Pare paradoxal, dar valoarea publicitară a curselor GP este cel mai greu de fructificat tocmai de fabricanții de automobile. Și aceasta pentru că o mașină GP nu este dorită de public, deoarece contingentele sale cu autoturismele comerciale sînt foarte șubrede. Cu toate acestea, numerosi și abili avocați ai acestui sport au găsit întotdeauna resurse pentru a justifica «ziaristic» această întreprindere. Leit-motivul acestor argumentări — «Cursele GP sînt un uriaș banc de probă» — este ridicat la rang de principiu. Pentru a-și spori însemnătatea ocupației și pentru a apăra poziția promotorilor curselor GP, unii comentatori susțin că «automobilul de curse de azi este autoturismul de mîine».

Una din cele mai proeminente figuri în domeniul mașinilor GP, Laurence Pomeroy, scria că «aproape toate invențiile valoroase în automobilism au fost

Înscrise la Oficiul de Patente înainte de primul Grand Prix din 1906 și doar puține invenții coincid într-adevăr cu perioada curselor GP». Dacă se face un inventar al acestor invenții se constată că ele au apărut în alte circumstanțe sau pe vehiculele standard, înainte de a fi ajuns la curse. Așa este cazul cu transmisiile automate, cu scaunele arhitecturate anatomic și altele.

Frâna disc, despre care se spune că este rodul cursei de 24 de ore de la Le Mans din 1953, era de mult patentată în aviație. Injecția de benzină a fost experimentată încă din 1940 în Germania pe un motor de tanc, prototip VK 3001, iar oglinda retrovizoare, a cărei existență era pusă pe seama unei curse Indianapolis 500 a fost de fapt patentată încă în 1894, pentru a fi folosită pe biciclete!

Ceea ce este indubitabil o creație originală a curselor GP sînt aripile deportante, aplicate în 1928 de Opel, reactualizate în 1966 și interzise în 1969, ca urmare a numeroaselor accidente pe care le-au provocat.

Istoria tehnicii automobilistice dovedește fără tăgadă că automobilul GP «se trage» din autoturismul convențional și nu invers. Motorul Repco, cu care Jack Brabham a devenit pentru a treia oară campion mondial în 1966, era derivat dintr-un Oldsmobile V-8 «ortodox»; una din mașinile cele mai vestite ale familiei Cooper (tată și fiu) era provenită din două jumătăți de șasiu de Fiat 500 (Topolino), motorul fiind prelucrarea unui Coventry Climax (motor-pompă de incendiu), iar automobilele care au cîștigat de trei ori Raliul Monte Carlo provin din Mini Morris-Austin, mașina de serie a lui Alec Issigonis — constructor ce, în treacăt fie spus, nu a fost niciodată un admirator al curselor GP.

Ce au produs cursele GP? O mulțime de dispozitive inutilizabile, ca banchete construite din rezervoare de combustibil, cauciucuri-gigant, monștri lipsiți de orice valoare utilitară. Să amintim numai de vehiculele speciale pentru cursa de 500 de mile de la Indianapolis care nu pot fi utilizate normal pe nici un alt traseu deoarece sînt configurate să evolueze cu maximum de randament numai pe o pistă cu înclinarea și curbura proprii cunoscutului circuit american.

Adăugînd la toate acestea faptul că mașinile GP rămîn cu totul străine de problemele acute ale automobilului contemporan, cum sînt securitatea și poluarea, tabloul legăturii dintre cursele GP și progresul tehnic se completează.

Firește, se poate spune orice despre un lucru. Se poate argumenta că boxul profesionist este «creator de caractere», că o corridă are ca scop îmbunătățirea rasei bovinelor, iar alpinismul este cel mai eficient mijloc de perfecționare a frîngheii de rufe. Dar în afară de contingentul permanent de piloți jertfiți pe altarul vitezei, despre cursele GP nu se mai poate afirma cu certitudine decît că reprezintă o activitate în care oamenii angajează riscul vieții lor la producerea unui spectacol unde, în orice caz, problematicul cîștig tehnic se pierde în noianul de interese și afaceri care propulsează actualmente această uriașă industrie.

Ing. MIHAI STRATULAT

MISS-AUTOMOBIL 1972

Campioane

MONDIALE

Split, mai — iunie 1972. Din nou — pentru a patra oară consecutiv — reprezentantele României au urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului în întrecerile Campionatelor Mondiale de popice! Și pentru că succesul să fie pe măsura celor ce l-au reperat, sportivele noastre au stabilit și un nou record mondial — 2568 de popice dobortate, după ce la C.M. de la București, în 1966 și Linz — 1968 cuceriseră titlul mondial cu recorduri mondiale, iar la Bolzano, în 1970, au realizat numai... titlul de campioane mondiale!

Respectând obișnuința, componentele echipei au intrat pe pistă... după preferințe, fiecare pe locul ei, adică: *Ildiko Grozăvescu, Ana Petrescu, Crista Szöcs, Elena Trandafir, Florica Neguțoiu și Cornelia Petrușcă* — căpitanul echipei, lăsând-o pe «banca rezervelor» pe *Elena Cernat*, și ea campioană mondială la edițiile precedente. Faptul în sine — o campioană mondială pe banca rezervelor! — spune, credem, suficient despre valoarea echipei noastre naționale de popice.

Successul înregistrat nu mai surprinde acum pe nimeni. Supremăția fetelor noastre în întrecerea cu bile, popice, adversare și recorduri mondiale s-a dovedit totală. Elevele antrenorului emerit *Alexandru Andrei* au făcut și de această dată dovada calităților și a pregătirii lor. Rezultatele lor sînt, în primul rînd, rodul

omogenității echipei, a acestei admirabile familii de sportive. Fiecare dintre componentele reprezentativei noastre și-a făcut pe deplin datoria pe pistă, iar *Elena Trandafir* a realizat și un valoros record mondial la individual — 468 de puncte — la 100 de lovituri mixte, precum și titlul de campioană mondială la total individual, cu 1313 puncte. La perechi, cuplul *Neguțoiu-Grozăvescu* a ocupat locul III, iar pe națiuni, România a ocupat locul I (B + F), confirmînd încă o dată valoarea de necontestat a popicarilor noștri.

Am întrebat-o pe Maestra emerită a sportului *Crista Szöcs*, «veterana» echipei, de șase ori componentă a echipei naționale la Campionatele mondiale:

— Ce ați simțit la Split în momentul decernării titlului mondial?
— Același fior, greu de definit, la intonarea imnului național. Toate fetele — și eu bineînțeles — aveam lacrimi în ochi, dar nu am mai plîns ca la București, cînd cuceream primul titlu mondial. Emoțiile din astfel de momente ne erau cunoscute, dar la fel de puternice ca și în alte ocazii, iar pentru mine, cu siguranță, ultimele. A venit timpul ca mai tinerele noastre colegi din lotul național, să se afirme pe arena internațională.

Frumos sfîrșit de carieră sportivă în care vitrina cu trofee conține mult aur!

M.V.

EROII

de la SAPPORO

de MIHAI BĂRA

Jocurile Olimpice de iarnă s-au încheiat de multă vreme. Faptele deosebite ale unor mari campioni nu s-au uitat. Ecourile lor încă nu s-au stins. Nici nu se vor stinge vreodată. Ele vor intra în legendă împreună cu personalitatea celor care le-au realizat. Omenirea nu-i uită pe virtuoși. Și, chiar dacă istoria nu le rezervă pagini, capitole sau cărți, legenda adaugă nimb de nemurire întâmplărilor reale scrise de trupurile și spiritele biruitorilor. Pe unii din învingătorii de la Sapporo, eroii de la Hokkaido, încercăm să vi-i reamintim în rîndurile care urmează.

- BERNARD RUSSI — calmul celor puternici
- GUSTAVO THOËNI — un monarh absolut?
- MARIE-THERES NADIG — regina jocurilor
- FERNANDEZ FRANCISCO OCHOA —
bastonul de mareșal într-o singură bătălie.
- BARBARA COCHRAN — diavolul alb
- ARD SCHENK — olandezul zburător
- GALINA KULAKOVA — propria ei adversară
- YUKIO KASAYA — vultur și erou

BERNARD RUSSI

Cînd în 1970, la Val Gardena (Italia), Russi își înscria numele printre campionii mondiali ai celei mai spectaculoase probe de schi — coborîrea — întreaga asistență, cu excepția tatălui său, dl. Pius Russi, văzuse în victoria tînarului elvețian semnul norocului și nu confirmarea valorii. Erau și motive. În 1970 Russi era un quasi-necunoscut, iar pîrtia de coborîre de la Val Gardena, deși foarte rapidă prin datele de construcție, pierduse această calitate datorită stratului gros de zăpadă căzut în ajun, care o transformare într-o «garden-party». Explicațiile victoriei erau căutate în gabaritul intrusului (1,83 m și 74 kg), în numărul de start favorabil, într-o condiție fizică athletică în care excela prin polivalență și afirmată și prin calități la ciclism, tenis și fotbal... dar mai ales în combinațiile de ceruit ale alchimistului-antrenor Paul Berlinger.

Și totuși asistența, presa, rivalii greșeau, căci în cei doi ani care au urmat Russi a devenit marea vedetă internațională a coborîrii, înscriindu-și în palmares principalele curse de coborîre ale vechiului continent incluse în Cupa Mondială de schi. Și dacă la Sapporo întreaga asistență care îi fusese ostilă la Val Gardena vedea în Russi pe viitorul campion olimpic, de data aceasta doar tatăl său se îndoia. De ce? Pentru că dl. Pius Russi, cunosător încercat al schiului, al hazardului care uneori îl guvernează al trecătoarei glorie sportive, este dintre cei care gîndesc că lucrul cel mai greu în înalta performanță este să respingi neîncetat valul mereu reînnoit al tinerilor campioni, rămînînd în frunte. Russi nu mai era un «outsider», ci pentru toți devenise «l'homme à battre».

Dar Russi, atlet superb, beneficiînd de o excelentă alunecare și de calmul și stăpînirea oamenilor puternici, și-a dedicat și la Sapporo, ca și la Val Gardena, victoria, tatălui său, el însuși fost campion al combinatei celor patru probe.

Russi este încă tînăr (născut la 20 august 1948, la Ander-

matt), încă îndrăgostit de pîrțile albe și de viteză, este un curajos în sensul cel mai integral al expresiei... dar este în primul rînd un calculator electronic în schi, reflexul sportiv al meseriei sale de tehnician arhitect. Russi nu riscă niciodată inutil. El studiază, calculează, combină, gîndește și aceste calități, alături de cele fizice, vor face din el — probabil — cel mai mare coborîtor al deceniului ce va urma.

GUSTAVO THOENI

«Generalul Dolomiților», născut la 28 februarie 1951 la Traffoi, ar putea fi în schiul alpin succesorul «monarhilor absoluți» care au fost Stein Eriksen (Norvegia), Toni Seiler (Austria) și Jean-Claude Killy (Franța). Ar putea fi pentru că, cîștigarea consecutivă a două ediții ale Cupei Mondiale (1971 și 1972), ca și medaliile de aur (slalom uriaș) și argint (slalom) la Sapporo, îl recomandă printre schiorii cu cel mai impresionant palmares al tuturor timpurilor. Ar putea fi... pentru că tinerețea și știința lui Gustavo în arta schiului sînt o garanție de seriozitate și o scrisoare deschisă de credit pentru viitoarele mari întreceri ale schiului. Ar putea fi... pentru că, fiind un artist neîntrecut al probelor de slalom și slalom uriaș, și-a dat seama că un șef de promoție nu poate avea lipsuri, și a început să pregătească și proba de coborîre, adică condiția schiorului complet, condiția succesului total. De altfel, tocmai afirmării în proba de coborîre îi datorează Thoeni cîștigarea Cupei Mondiale — 1972.

Gustavo este un meridional, prin vinele căruia curge sînge de foc. Temperamentul său amintește răzvrătirea unui pur sînge dintr-o cursă de *rhodeo*. Dar marea forță a lui Gustavo constă în faptul că sub disciplina tehnică a tatălui său, de la care a învățat conducerea virajelor cu rază mare în viteză maximală, ca și a antrenorilor Jean

Vuarnet și Mario Cotelli și-a conservat integral tot clocotul său, interior, pe care-l revărsă cu metodă și precizie, ca pe un torent, printre fanioane și porți. Precizia și forța de relansare de accelerare la ieșirile din porți sînt uimitoare, sînt efectul unui mare temperament eliberat de rigorile obligatiei. Agresiv prin temperament, dar îmblînzit prin tehnică și metodă, Thoëni nu atinge niciodată, nu dărimă fanioanele, refuzînd să închine evoluțiile sale sub semnul riscului și incertitudinii.

Thoëni este un strateg cu mari disponibilități morale. El își calculează șansele și victoriile cu atenția marilor «generali», dar pe cîmpul de luptă se bate cu bărbăția viteazului.

Demarajul anului 1972, mai slab, le-a părut tuturor un semn de oboseală pe fața temutului «general». În realitate, Thoëni, cu un simț al anticipației și al calculului neobișnuit pentru o vîrstă relativ tină, își pregătea cu răbdare cel mai senzational sezon al său. Sapporo a fost startul acestui an de grație, iar Pra Loup (ultima etapă a Cupei Mondiale) a însemnat încoronarea.

După 20 de ani, în urma lui Zeno Colo — campion olimpic de coborîre, Oslo, 1952 — Gustavo Thoëni readuce în Italia bucuria și onorurile care se cuvin marilor învingători.

MARIE THERES NADIG

De mulți ani Austria și Franța au transpus în lumea schiului feminin și masculin duelul și adversitatea care au opus altădată, pe planul istoriei, Roma și Cartagina. Schioarele lui Franz Hoppichler se temeau de moarte de prodigiosul «val nou» ridicat de Jean Beranger, de cealaltă parte a Alpilor, în timp ce ultimele, deși insuficient de afirmate în proba coborîrii, dovedeau, ca și Hannibal altă dată, aceeași cutezanță și încredere, aședind fortăreața schiului austriac. Marielle Goitschel, Isabelle Mir,

Francoise Macchi au fost noii lor generali ...feminini.

Dar în acest gigantic duel, angajat peste Alpi și cu alternanța victoriilor în marile bătălii ale campionatelor mondiale și Jocurilor Olimpice, o altă mare putere (Galii de altădată) — schioarele Elveției au stopat din cînd în cînd duelul, arbitărînd cu eleganță și autoritate disputa marilor rivali.

Așa s-a întîmplat la Val Gardena în 1970, cînd Annerosli Zrid (*la petite rose*), stimulată de supărare și de neîncrederea tuturor, inclusiv a compatrioților, s-a răzbunat învingînd în coborîre pe eterna secundă Mirabelle (Isabelle Mir — Franța) și prestigioasa falangă austriacă (Anne-Marie Proell, Olga Pall, Wiltrud Drexel, Ingrid Ofoellner) imitînd exemplul compatriotului Rusii.

Așa s-a întîmplat la Sapporo cînd tinăra dar robusta Marie-Theres Nadig, născută la 8 martie 1954, încă elevă a unui liceu comercial din Flums, a repetat «istoria» anterioară a lui Zrid, triumfînd în două probe olimpice (slalom uriaș și coborîre) spre stupefacția ziariștilor, antrenorilor, specialiștilor și în dauna echipelor sonore ale Austriei și Franței, ilustrate de celebrități recunoscute ca Anne-Marie Proell, Gertrud Gabl, Berni Reuter, Monika Kasserer sau Isabelle Mir, Annie Famose, Michele Jacot, Florence Steurer, Britt Lafforgue etc.

A fost o mare surpriză? Desigur! Elveția își permite din cînd în cînd glume de acest gen, tulburînd lupta uriașilor.

Nadig la Sapporo a fost — credem — prologul unei mari cariere (prin calitățile dovedite), deși s-ar putea ca discreția și tradiția familiilor de mici fermieri elvețieni s-o întoarcă pe Nadig, ca și pe Zrid, în anonimatul care a născut-o.

Nadig este o luptătoare. Sub inofensiva sa robustetă se ascund mușchi de oțel și una din cele mai logice ambiții pe care le-a cunoscut schiul mondial feminin.

Dintr-un erou necunoscut, Sapporo a făcut din Nadig regina Jocurilor Olimpice, regina schiului.

FERNANDEZ FRANCISCO OCHOA

«Paquito» Ochoa este primul spaniol care urcă pe treaptă cea mai înaltă a schiului alpin.

Antecedentele sportive nu i-ar fi dat dreptul; talentul și generozitatea sufletului său de tânăr toreador justifică din plin o victorie impusă ca o «pax romana» peste mult prea frământata lume a slalomistilor.

Dar învingându-l pe «pisica sălbatică» — Jean Noel Angert (Franța) și strivindu-i prin geniul clipei pe cei doi ași ai clanului Thoëni, Paquito a dobândit într-o singură bătălie «bastonul de mareșal» al schiului.

Născut la Madrid, dar crescut ca toți marii schiori spanioli la Guadarrama, Ochoa a fost pînă la 22 de ani un ucenic vrăjitor în miinile maestrului său, antrenorul francez Fabre. Palmaresul său, în afară de Sapporo, nu cunoaște nici o mare victorie internațională. Dar, cea japoneză i-a deschis apetitul. Încă nu știam dacă Ochoa face parte din rîndul cometelor ori, dimpotrivă, este o stea fixă pe cerul schiului. Nu este un polivalent, ci unul din strălucitele produse ale specializării pe probe, un prefabricat în laboratoarele performanței. Conștient de forța sa, de ceea ce datorează talentului și exercițiului, într-o viață plină de aventură și-a păstrat simțul umorului. La sfîrșitul probei de slalom, pe care a cîștigat-o într-o strălucită manieră, a declarat mării de ziariști care-l înconjurase și-l izolase ca pe o insulă în pustiul miilor de spectatori: «*Pe lîngă mine, El Cordobes nu mai este decît un pitic*».

BARBARA COCHRAN

Barbara este cea de a doua, ca vîrstă, în rîndul celor patru «mușchetari» americani ai schiului, celebrii Cochran (Marilly, Robert și Lindy). După Gretchen Frazer (St. Moritz, 1948) și Andrea Mead-Lawrence (Oslo, 1952) este a treia schioară americană care gustă victoria olimpică. Succesul său nu este o întîmplare și nici o surpriză.

De mai mulți ani cochetează cu victoriile. Cel mai aproape, într-o cursă prestigioasă, a fost la Val Gardena în 1970 cînd, obținînd medalia de argint, a putut fi întrecută numai de o anghilă dezlănțuită, de fiica Pirineilor — Ingrid Laforge. Mică de statură (1,54 m și 50 de kg), foarte blîndă în aparență, pe schiuri devine un diavol de o precizie și agresivitate fără egal.

Barbara nu este singura schioară americană ce nu și-a făcut din atac, din anticipare, un stil de concurs, singurul stil de concurs acceptat. Dar Barbara este una dintre schioarele care (ca și Nancy Greene — Canada — altădată) a știut să adauge acestui exces de vitalitate virtutea unei tehnici desăvîrșite.

Cu ani în urmă, observînd schioarele americane la lucru și impresionată de vitalitatea lor, de maniera activă, hotărîtă, prea adeseori riscantă, antrenorul Jean Beranger (Franța) ar fi afirmat: «*Cînd aceste fete vor învăța să se stăpînească, vor deveni imbatabile*».

Barbara, prima dintr-o generație de «căutătoare de aur», și-a însușit tot registrul temperamental și este prima care, la Sapporo, a descoperit în măruntaiele muntelui Teine filonul de aur al slalomului.

ARD SCHENK

Cînd, la sfîrșitul sezonului internațional de patinaj 1971, specialiștii l-au denumit «anul Schenk», devenise clar pentru toată lumea că «olandezul zburător» își pregătise îndelung, în acel an — punte, victoriile scontate la Sapporo.

Cînd patinatorii prezenți pe minunatul stadion de gheață de pe Makomanai, inhibați de statura de colos a campionului (1,90 m și 87 kg), se prezentau la start doar cu speranța unui loc doi, recunoașterea în sine cuprinde exceptarea unei desăvîrșite și incontestate superiorități.

Cînd, după victoriile obținute de Schenk în probele de 1500 m și 5000 m în fața multiplului campion norvegian Roald Grønvald, l-au determinat pe acesta din urmă să renunțe la startul probei de 10 000 m, declarînd pur și simplu: «Regret, dar Schenk este prea puternic». Afirmatia a făcut imediat ocolul lumii, drept cel mai frumos elogiu adus vreodată unui mare campion. Căci, într-adevăr, Schenk la Sapporo și-a descurajat adversarii. l-a dezarmat prin categorica sa superioritate, izvorită dintr-un trup de atlet și dintr-o voință de oțel.

Ajuns la maturitatea vîrstei și a performanțelor (28 ani), după un șir de mari victorii obținute la campionatele continentului și ale lumii, după un impresionant palmares de recorduri mondiale, Schenk a adăugat la Sapporo în coronarea olimpică prin *trei medalii de aur*. Recordul absolut al patinatoarei sovietice Lidia Skoblicova (4 medalii de aur la o singură ediție olimpică — Innsbruck — 1944), a rămas neegalat, dat tot mai mulți specialiști sînt de părere că performanța lui Schenk nu este cu nimic mai prejos, într-o epocă în care a intervenit o maximă specializare, cînd cumulusul de victorii olimpice devine o «rara avis».

Jocurile Olimpice sînt impresionante de obicei prin duelurile pe care le angajează, prin apropierea valorică a concurenților — făcînd dificil orice pronostic — prin galeria marilor campioni care se înfruntă. Zic de obicei, pentru că la Sapporo, printr-o rară excepție Jocurile patinatorilor au fost copleșite de zdrobitoarea personalitate a marelui olandez.

GALINA
KULAKOVA

SAPPORO și implicațiile sale

O mare sărbătoare sportivă, mai ales de amploarea Jocurilor Olimpice, nu se termină o dată cu festivitatea de închidere, nici cu decernarea premiilor, nici cu surîsurile de despărțire.

J.O. de la Sapporo — nu destul de îndepărtate pentru ca impresiile să nu fie încă vii printre noi, nu destul de apropiate ca să nu putem emite judecăți și concluzii — ne sugerează încă idei, ne dau posibilitatea să medităm și să apreciem (sperăm cu obiectivitate) ce a însemnat ediția a XI-a olimpică pentru sporturile iernii în lume și ce a reprezentat și ce perspective deschide sporturilor românești respective.

Așadar, ce înseamnă în lume momentul Sapporo?

A XI-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă moderne ar putea foarte bine să rămînă în istorie sub denumirea de «Jocurile orientului sau olimpiada asiatică». Nobila idee olimpică, cu simbolistica sa superioară de prietenie și înțelegere între oameni și colectivități, a cucerit sub raport organizato-

În puternica galerie de schiori fondești ai Uniunii Sovietice, campioni europeni, mondiali și olimpici nu sînt rarități. Și, totuși, din cînd în cînd un mare campion pune amprenta personalității sale pe o epocă sau generație întreagă. Așa am cunoscut în trecut epoca Kuzin, apoi epocile Kolcin și Kozîreva. Așa cunoaștem în prezent epoca Kulakova.

Galina este o mare campioană, una din cele mai mari ale tuturor timpurilor. Ea este, alături de Schenk, corecordmana J.O. de la Sapporo, singura sportivă cîștigătoare a *trei medalii olimpice de aur* (5 km, 10 km și ștafeta 3×5 km).

Beneficiind de resursele unui organism sănătos, Galina este un motor cu o impecabilă funcționare, indiferent la greutatea parcursului, la variațiile de climă și diferențele de nivel. În trapul său mărunț în urcuș, transformat pe platouri într-un veritabil galop, antrenorii și specialiștii văd ritmul victoriei, iar adversarele — implacabila forță a voinței. Galina Kulakova nu este pentru nimeni o enigmă. Ea este prototipul perfecțiunii biologice, chemat să depună mărturie pe nesfîrșitele culoare de zăpadă.

Și dacă despre Schenk se poate spune că la Sapporo n-a avut adversari pe măsura sa, tot atît de adevărat este și faptul că Kulakova s-a luptat de fapt cu sine însăși. Și nu pentru că contemporaneitatea ar traversa o criză de patinatori sau schioare de valoare, ci pentru că Schenk și Kulakova și-au depășit contemporanii. Ei sînt niște sportivi ai viitorului, care trăiesc în zilele noastre.

YUKIO KASAYA

ric un nou continent-gazdă, al treilea, după Europa și America de Nord, al edițiilor olimpice de iarnă. Expansiunea este foarte importantă mai ales că e bine să se știe că, de pildă, dacă pe tot globul există cca 18 milioane de fotbaliști legitimați, numărul schiorilor legitimați a depășit 20 de milioane, din care peste 7 milioane numai în Japonia. Și la Olimpiadele Albe schiul nu este singura disciplină prezentă. Dar importanța ediției japoneze, marcînd un moment de vîrf sub raportul reprezentării numerice pe națiuni și total mondial de practicanți este completată și de faptul că în insula Hokkaido, adică în Extremul Orient (ori extremul occident), prin instalațiile și bazele sportive ultra-moderne construite, schiul, patinajul artistic și de viteză, bobul, biatlonul și hocheiul și-au instalat avanposturi fortificate, nuclee puternice de propagare și de realizare pe planul performanței. Petele albe de pe glob se împuținează văzînd cu ochii. Planiglobul devine și o hartă mondială a

sporturilor iernii. Etapa Sapporo a însemnat o etapă importantă, etapă așteptată încă din 1940, cînd municipalitatea orașului solicitase și primise cinstirea de a organiza o ediție olimpică de iarnă. Dar a doua mare conflagrație mondială a amînat realizarea cu peste trei decenii.

Momentul Sapporo a consemnat senzaționale modificări ale raportului de forțe în lumea schiului. De fapt, Sapporo marchează punctul terminus al deceniului francez de aur, al celor 10 ani care au zguduit lumea. Echipa celestă a schiorilor francezi, aruncată de Honnore Bonnet încă din 1962 în botezul focului la C.M. de la Chamonix și apoi la J.O. de la Innsbruck, după ce a strălucit orbitor prin stelele care au fost surorile Goitschel, Annie Famose, Guy Perillat, J.C. Killy, Leo Lacroix, Georges Mauduit, singurează acum îndelung pentru pierderile suferite pentru imposibilitatea de a găsi înlocuitori pe măsura lor, pentru neprevăderea de a lăsa dihania să guverneze raporturile

dintre antrenori și sportivi și chiar între competitori, pentru lipsa de formă a individualităților și a echipei.

Nici echipa de dincolo de Alpi, din Austria, n-a avut o soartă strălucită, deși nu chiar atît de tristă. Beneficiind de subsidii materiale mai limitate, tributară — sub raportul promovării noului — unui conservatorism garantat de rezultate anetrioare, încrezătoare în steaua reprezentanților săi, echipa lui Schranz, Messner, Tritscher, Gertrud Gabl s-a prezentat din start uzată moral și fizic, sub presiunea posibilei eliminări a lui Schranz și cu handicapul psihologic al înfrîngerilor de la Grenoble.

Dacă Franța și Austria au dat înapoi, în schimb Italia, Spania și mai cu seamă Elveția au realizat salturi valorice importante, stabilind în Europa și în lume un echilibru de forțe al marilor puteri ale schiului, mai stabil și cu mai multe puncte de sprijin. Verii Thoëni, Ochoa, Russi, Nadig, Colombin, Brugman, Mathle, nu sînt decît exponenții de marcă ai

Sînt sportivi cărora succesul le surîde încă din adolescență (exemple: Betsy Clifford, M.T. Nadig etc.) Alții trebuie să aștepte consacrarea vreme îndelungată, uneori chiar pînă la vîrste cînd de obicei viața sportivă este abandonată. Yukio Kasaya face parte din această a doua categorie. Fără a fi «bătrîn» pentru sport (născut la 17 august 1943), Kasaya nu se află totuși la vîrsta începuturilor. El este astăzi un erou japonez, singurul fiu al marelui arhipelag de la «Soare Răsare» cîștigător al unei medalii de aur la J.O. de iarnă. Demnitatea aceasta nu este deloc neglijabilă la un popor care, în cele peste 100 milioane de locuitori numără 8 milioane de schiori legitimați, la un popor care s-a pregătit timp de patru ani, prin remarcabile eforturi materiale și organizatorice, pentru o ediție olimpică asiatică și japoneză la care spera cel puțin o victorie simbolică.

Și acest simbol al izbînzii, al reușitei nipone, l-a adus Kasaya în cea mai spectaculoasă probă a schiului «proba păsărilor, a vulturilor» — săriturile de la trambulina de 70 m. De fapt, Kasaya n-a fost singur. El a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului încadrat de alți doi compatrioți: Akitsubu Konno și Seiji Aochi, ceea ce a sporit, bineînțeles, proporțiile și semnificațiile succesului.

Nu este adevărat că japonezii ar avea oasele goale pe dinăuntru, ca păsările. Este adevărat însă că cei trei săritori niponi au împrumutat la Sapporo măreția, cutezanța și plutirea vulturilor. Acolo, în înaltul cerului, culcați pe perne de aer, cu brațele întinse lîngă corp ca niște aripi

aerodinamice, nemișcați în prăbușirea lor vertiginoasă, japonezii au schițat pentru cîteva clipe visul milenar de zbor al omului.

Dacă în patinajul artistic nu știm niciodată unde sfîrșește sportul și unde începe arta, în săriturile de la trambulină nu putem face demarcația dintre sport și vis, între sport și știința aerodinamicii

unor echipe care urcă și aspiră la supremație. Pe discipline au și obținut-o. De pildă, elvețienii la coborîre și chiar la slalom uriaș (bărbați și femei).

Situația este valabilă și în schiul nordic. Scandinații, altădată imbatabili în trinitatea lor națională, au dobîndit în cele 10 probe nordice — fond și sărituri — numai două victorii la 15 km (Lundbalh) și 50 km (Tyldum), înregistrînd în schimb 8 înfrîngerii, 8 pierderi ale medaliei de aur cedate reprezentanților altor țări, «sudiștilor» din U.R.S.S. (5) R.D.G. (1), Polonia (1) și Japonia (1). Au dispărut oare săritorii scandinavi? Nicidecum. Dar în lupta pentru medalii s-au înscris — și, se vede, cu succes — și alții. Probele nordice nu mai sînt o exclusivitate scandinavă, după cum cele alpine (ale Alpilor) se practică la fel de bine în Pirinei, în Carpații polonezi, în munții stîncoși sau în Dolomiți.

Sapporo, pretinzînd sportivilor o clasă ridicată ca efect al unei maxime specializări pe probe, marchează sfîrșitul

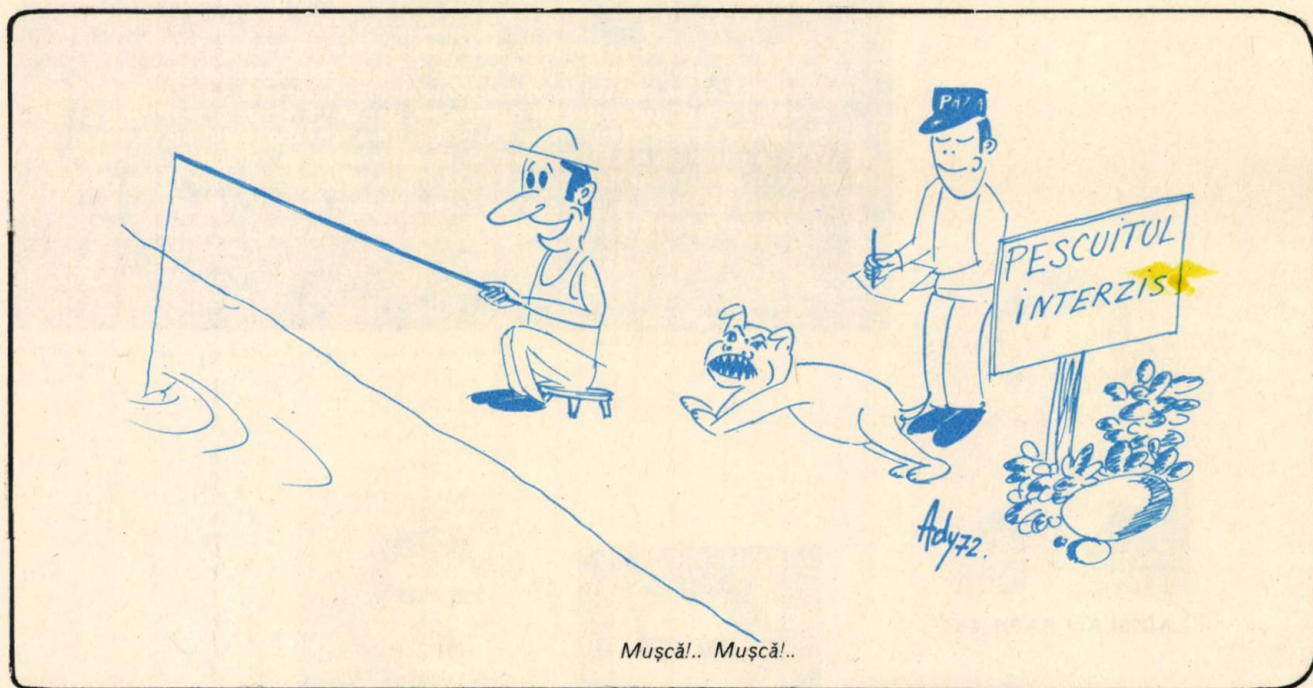
epocii polivalenței, al campionului multiplu, absolut. Recordurile Seiler — 1956 și Killy — 1968 n-au mai fost posibile. De altfel, dintre polivalenții care ar fi putut pretinde cîștigarea titlului în toate cele trei probe, Henri Duvillard (Franța) nu s-a ales cu nimic, iar Anne-Marie Proel a obținut titlul la combinată fără a cîștiga nici o probă. Această caracteristică, tocmai pentru a sublinia evidența, a cunoscut și două excepții: pe patinatorul Ard Schenk — supercampionul gheții și pe Galina Kulakova — supercampioana distanțelor pe zăpadă. Ei au fost atît de puternici, încît chiar și într-o epocă de maximă specializare s-au așezat (uneori) înaintea specialiștilor. Dar, cu toată autoritatea celor două exemple de polivalență, specialiștii au avut un cuvînt greu: Ochoa la slalom, Haker la uriaș, Keller la 500 m patinaj, Kasaya la sărituri de la 70 m, Fortuna la 90 m, Solberg la biatlon, Cochran la slalom femei, Diane Hollum la patinaj viteză etc.

Dinamica performanțelor a ajuns la un ritm în care pronosticurile devin foarte greu de făcut de la un an la altul și aproape imposibil între o ediție olimpică și alta. De aceea, olimpiadei japoneze i s-ar putea spune — între altele — și olimpiada surprizelor (bune și rele): Ochoa, Anne Henning, Diane Hollum, Nadig, Kasaya, Fortuna, Geeser, ca să cităm cîteva din cele plătute.

Numai doi campioni olimpici de la Grenoble (Keller — 500 m și Solberg — biatlon) și-au reconfirmat valoarea.

Anul Sapporo '72 a fost și anul accidentelor care au secerat nemilos floarea schiului alpin, simplificînd formarea echipelor și reducînd pretendenții la titluri: Ingrid Lafforgue, Patrick Russel, Jacqueline Rouvier, Francoise Machi, Eric Poulsen etc au privit din ghips și din paturi de spital bătăliile în care aveau grad de generali. Ei sînt marii absenți.

Sapporo a fost și demonstrația capacităților tehnice și organizatorice ale unei Japonii postbelice dinamice, or-

golioase, dornică de a subscrie substanțial, concertat cu toate popoarele lumii, la demonstrația opțiunilor sale de pace și înțelegere.

Sapporo '72, sacrificînd un singur zeu modern (Karl Schranz) pe altarul purității olimpice, a definit mai bine pozițiile sportului, prin exprimarea unor condiții minimale ale amatorismului și a avertizat prin atitudini de intransigență. Spiritul olimpic trebuie să rămînă intact și nealterat, ca o moștenire nobilă multimilenară, dar este foarte probabil ca poziția amatorismului, condiția participării, să necesite reformulări impuse de realitățile sociale, economice și politice existente. Disputa F.I.S. — C.I.O. 1972 ar putea fi punctul de plecare al definițiilor viitoare.

Ce a însemnat Sapporo pentru sportivii români participanți la olimpiadă?

— O universitate și un examen pentru schiorii alpini care, pornind de pe poziții de înzestrare materială și de pregătire inegale, au făcut dovada apti-

tudinilor, absolvind examinarea aspră la care au fost supuși. Fără «magna cum laudae» dar cu speranța, cu credința și posibilitatea obiectivă de a o obține în viitor. Dan Cristea și Virgil Brenci n-au fost artizanii unor victorii olimpice, dar au știut să reprezinte cu demnitate și suflet țara care i-a trimis.

Boberii, după un deceniu în care nu s-au întors niciodată cu mîna goală de la campionatele europene, mondiale și J.O., plătind tributul unor inexactități la start, al unor insuficiențe de pregătire fizică și psihică și unei pasageri lipse de formă a principalului sportiv, pilotul Ion Panțuru, nu s-au întors cu medaliile la care clasa, priceperea și dăruirea boberilor le dădea dreptul. Ei au rămas în elita mondială a bobului, aspiranți merituosi la viitoare medalii și poziții fruntașe, poziție sprijinită și de recente măsuri de a se construi și dăruirea boberilor o pistă artificială înghețată, modernă, pe care să aibă unde se pregăti. Și dacă momentul Sapporo ne mîhnește prin

absența unui rezultat de valoare, ne bucură de a fi grăbit deciziile care se impuneau cu ani în urmă.

Biatlioniștii, traversînd și o perioadă de regenerare a echipei, de schimb al generațiilor, au plătit mult prea greu pentru vina de a fi sperat o medalie, dar fără a o pregăti cum se cuvine. Tirul i-a trădat din nou, ca și altădată, fără a fi reușit cineva să depisteze anterior motivele. Sapporo i-a învățat pe biatlioniști câteva lucruri importante:

— biatlionul este o probă compusă din două discipline în structura unei singure întreceri. Ea trebuie pregătită ca atare, ca o probă unitară, cu condiții de efort specific, maximal și variat;

— marile performanțe nu admit me-najamente, compromisuri, scăderi. Victoria este o luptă totală, căreia trebuie să i te dăruiești integral, dar cu știință, cu metode și mijloace. Altfel efortul, supraomenesc uneori, poate deveni cheltuire oarbă, sterilă.

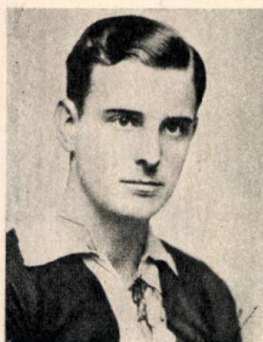
M.B.

Stam de vorbă într-o seară cu tatăl meu despre un meci de fotbal care tocmai se terminase pe Stadionul Republicii, în spatele casei noastre. Și, la un moment dat, ca pe toți cei de vîrstă venerabilului meu tată, l-am auzit oftînd:

— «Eh, mi-a plăcut saltul lui Adamache, dar să-l fi văzut tu pe Pavlovici...»

Și, pentru că nu-l văzusem pe Pavlovici, mi-a scos din raftul lui cu amintiri o cutie cu clișee pe sticlă, așa cum se făceau cîndva, și, curînd, prin unda pal luminată a băii de developat au prins să mi se înfățișeze ochilor figuri celebre din fotbalul de altădată, pe care am crezut că este bine să vi le arăt și dv., stimați cititori, care i-ați văzut jucînd sau ați auzit vorbindu-se despre ei.

Prof. Mihai VESA
Foto: Mihai VESA

LADISLAU RAFINSKI

MIRCEA DAVID

ȘTEFAN DOBAY

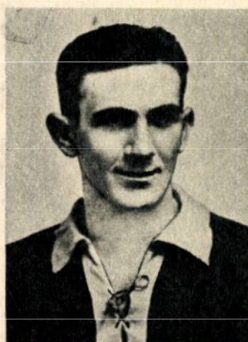
ION TĂNĂSESCU

NICOLAE ROȘCULEȚ

PETRE STEINBACH

TRAIAN IORDACHE

DUMITRU PAVLOVICI

ȘTEFAN WETZER

GICĂ POPESCU

ANGHEL CREȚEANU

ION RĂȘINARU

ANDREI BĂRBULESCU

IULIU BARATKI

IONICĂ BOGDAN

NICOLAE REUTER

NICOLAE IORDĂCHESCU

COSINI VINTILĂ

PETEA VÎLCOV

ION MIHĂILESCU

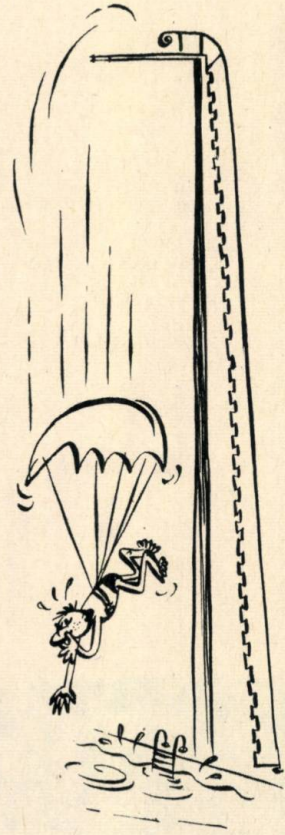
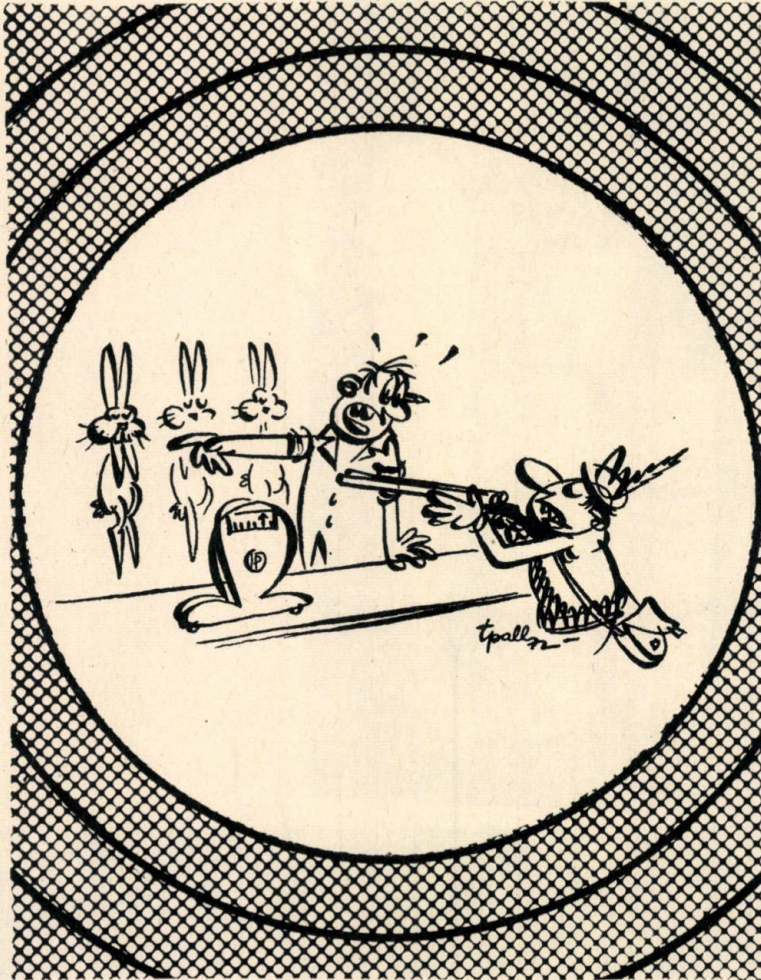
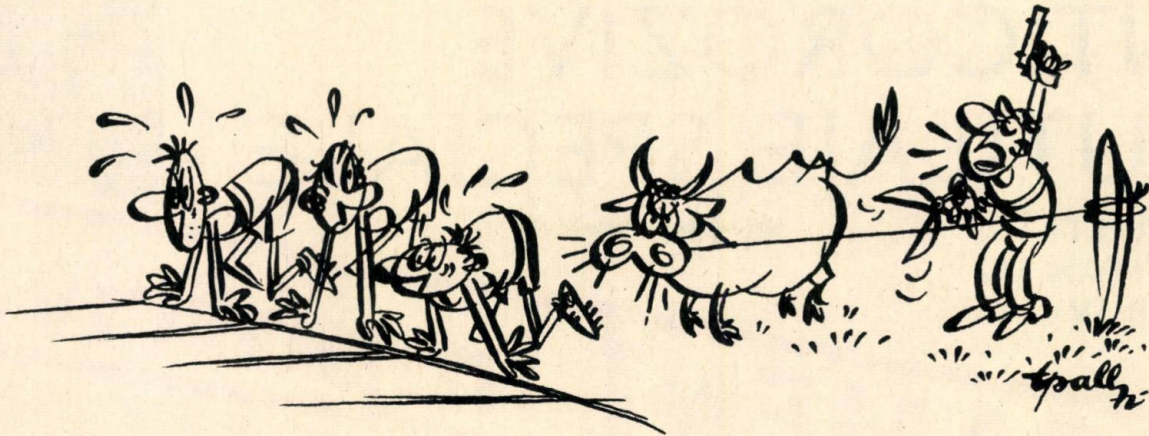
vă mai amintiți ?

PRONO sport

**PENTRU TINE,
PENTRU SPORT!**

T. PALL

UZINA DE PROTECȚII ANTICORROZIVE ȘI UTILAJE SPECIALE

BUCUREȘTI
ȘOS. VITAN 112
SECTOR IV

TRATAMENT ÎMPOTRIVA

CORROZIUNII

Pe măsura dezvoltării industriei a apărut o problemă nouă, de mare actualitate, anume aceea de înlăturare a efectelor destructive ale coroziunii. Pierderile generate erau considerate, până nu de mult, firești și ireversibile.

Estimarea făcută de specialiști arată că în România numai în ramura industriei chimice pagubele anuale treceau de un miliard lei. Desigur că aceasta este foarte puțin în comparație cu pierderile suferite de S.U.A. unde ele se cifrează la 20 miliarde dolari, sau R.F.G. cu peste 12 miliarde mărci anual.

În această situație, conducerea de stat a dispus organizarea unui sector specializat care să activeze pentru înlăturarea sau diminuarea efectelor coroziunii.

Cea dintâi realizare este dezvoltarea Uzinei de protecții anticorozive și utilaje speciale din București, bulevardul Ion Șulea nr. 313 care va produce o gamă variată de utilaje și materiale anticorozive va extinde sectorul de cercetare și proiectare, va antrena o colaborare strânsă cu institutele de cercetări și cu oamenii de știință din învățământul superior și, în final, va crea un contingent de cadre specializate în problemă.

În jurul acestei activități de combatere a coroziunii sînt polarizate toate forțele creatoare și de execuție ale industriilor chimice, construcțiilor de mașini, alimentare, transporturilor, metalurgie și siderurgie, construcții civile și industriale, miniere, energetice, hidrotehnice etc.

Activitatea Uzinei de protecții anticorozive și utilaje speciale se remarcă prin protecțiile executate la utilajele și instalațiile metalice cu materiale rezistente la medii corozive (acidul fosforic, acidul sulfuric, galvanotehnică, clorosodice etc.).

Produse de mare utilitate pentru acțiunea de combatere a coroziunii sînt BENZILE ADEZIVE pentru protejarea conductelor metalice îngropate în pământ și BENZILE ELECTROIZOLANTE și de INTERVENȚIE RAPIDĂ.

5 CABINE

Iarși sînt obligat la o paralelă teatru-fotbal. Și eu sînt unul dintre cei care au folosit, nu glumă, comparația. Dar povestea mea, compusă din cinci momente înregistrate de-a lungul anilor pe stadioane celebre de pe glob, are — invariabil — același loc drept gazdă: cabina fotbalistului. acolo unde, asemenea actorului, sînt pregătite costumația și machiajul celui ce va lua parte la spectacolul de pe scena verde, înconjurată de decorul viu, trepidant, sensibil — publicul — parcurgînd scara stărilor sufletești de la extaz la depresiune cu o viteză demnă de secolul nostru. Crîmpeie cu actori celebri ai balonului în cinci cabine...

IAȘIN ȘI CELEBRA LUI ȘAPCĂ

Intrarea la vestiarele celui mai mare stadion din Sofia, «Vasil Levski», te primește cu o revărsare de verdeață. Din uriașe vase de lemn, plante decorative așezate cu gust au darul să îmblînzească linia severă a fațadei. Uși mari, din lemn de stejar, te lasă să pătrunzi pe culoarele largi ale cabinelor. Intram într-o zi de octombrie a anului 1957 pe aceste uși. Mai erau vreo 30 de minute pînă la lovitura de începere a meciului amical Bulgaria-U.R.S.S. Stadionul, arhiplin. În măruntaiele lui, unde mă afluam, agitație la fel de mare ca deasupra. E forfota aceasta nervoasă, contaminată de starea de spirit din cele două cabine, pe care ai s-o întâlnești și în minutele dinaintea finalei campionatului lumii și în acelea dinaintea unui joc din campionatul școlar. Vestiarul fotbalistilor sovietici e o colecție de figuri celebre: Netto, Tatușin, Strelțov, Isaiev, Iașin.

Sînt beneficiarul unei împrejurări cu totul rare: asist la ultimele preparative ale fotbalistilor dirijați de Kacialin. Blondul antrenor lansează ultimele sfaturi. La semnul său, cei 11 se ridică de pe bănci, ca împinși de resorturi și mișcările de încălzire, efectuate pe loc, au mai mult rolul relaxării. «Urmărește-l pe Iașin și șapca lui!», îmi șoptește colegul Toma Hristov. Îl urmăresc. Iașin a luat din cuierul din spatele său șapca, ajunsă tot așa de faimoasă ca și proprietarul ei, și o frămîntă în toate felurile. Ce chinuri îndură biata! Îmi dau seama că așa își potolește nervii portarul care a cucerit o celebritate mondială. Ceilalți zece aleargă pe loc, fac mișcări de brațe, inspiră și respiră adînc; Iașin își face de lucru mai departe cu șapca lui. Fluierul arbitrului răsună pe culoar. Ușa cabinei se deschide.

Și Iașin pleacă în scenă...

EUSEBIO ÎN CERDACUL DE LA «NACIONAL».

Nicieri nu am văzut cabine așa de curioase ca acelea de la stadionul «Nacional», din Lisabona. Să vi le descriu. Autobuzul cu jucătorii virează la stînga, după ce a lăsat cam la vreo două sute de metri în urmă imponenta intrare principală. El parcurge cîteva zeci de metri pe o alee frumos ornată cu arbori și vegetație bogată și oprește în fața unei porți de lemn. Un vizor uriaș se deschide în această poartă. După ce cerberul de la intrare a recunoscut «valabilitatea intrării autocarului», porțile se deschid și pătrunzi într-o curte pe care am asemănat-o cu vechile curți ale hanurilor noastre. Inchipuiți-vă chiar un «Han al lui Manuc», numai că acele clădiri care alcătuiesc patruleterul nu au și caturi, cum are vechea așezare restaurată așa de reușit de către edilii bucureșteni. Nu. Grupul de clădiri este scund. Și el îngropat, ca și alea care îi deschide drumul pînă aici, într-o vegetație splendidă. Curtea aceasta și cu casele formează un corp totalmente apurte de stadion. Acolo se ajunge printr-o porțiță de fier, care se deschide spre a lăsa să intre echipele, arbitrii și antrenorii și se închide apoi, în urma acestora, cu și cum ar vrea să delimiteze un domeniu de celălalt. Și e foarte curios să observi grupul celor ce vor da spectacolul peste cîteva minute, mergînd, tot pe o alee dreaptă în verdele mulțimii de copaci, spre stadion, care are și el o curiozitate: doar trei sferturi din elipsă este înconjurată de tribune; o pătrime reprezintă o deschidere, fără nici un fel de construcții, spre fațada stadionului. Pe aici, apărînd brusc din zona curioaselor cabine, intră în teren echipele, arbitrii și antrenorii.

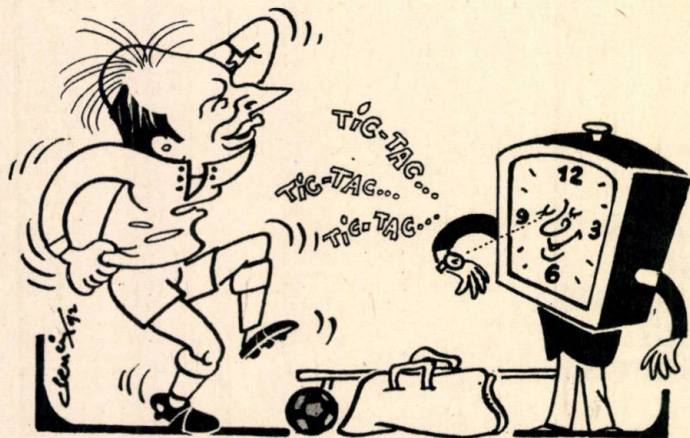
Dar să ne reîntoarcem la căsuțele cu pridvor, vestiarele staionului «Nacional». Da, cu pridvor, pentru că fiecare dintre cele cinci mici construcții au acele sălițe nezdite, cu stîlpi de lemn, exact ca pridvoarele caselor noastre țărănești. Una dintre căsuțe adăpostește vestiarul echipei-oaspe, alta găzduiește pe fotbalistii-gazde, a treia pe arbitrii, a patra este cabinet medical și a cincea constituie administrația stadionului. În această zi de octombrie a anului 1969, pe stadionul «Nacional», unde joacă numai reprezentativa, se va disputa meciul Portugalia-România, din preliminariile campionatului lumii.

Curtea e plină de oameni. Și cu treabă și, mai ales, fără. Fiecare dintre jucători, gazde sau oaspeți, are o veritabilă escortă de admiratori sau curioși. Autografele se semnează cu sutele iar cei mai îndrăzneți obțin și cîte o fotografie cu Simoes sau, mai cu seamă, cu Eusebio. Vestiarul portughezilor are 18 locuri. Sînt veritabilele pupitre cu spătare înalte, spătare care reprezintă tot altfel de dulapuri încăpătoare unde jucătorii își pun hainele de stradă, pe umerase, comod și bine păstrate. Numele celor 18 este scris de-a-supra fiecărui pupitr și tot în fața acestora vîd ceva cu totul deosebit: un fel de mîsuțe scunde pe care se află tricoul, chiloșii și jambierii respectivului proprietar de două ore al locului din cabină. Pe o curte a tricoul, chiloșii și jambierii respectivului proprietar de două ore al locului din cabină. Pe o curte a tricoul, chiloșii și jambierii respectivului proprietar de două ore al locului din cabină.

etajeră a mîsuței, bocancii. Jucătorii intră în cabină. Il urmăresc pe Eusebio. Se duce la pupitrul cu nr. 10, ia echipamentul și pleacă... în sala de dușuri. El se echipăză totdeauna acolo, mi se spune. Numai ghețele și le pune în cabină. Într-adevăr, peste 10 minute mozambicanul apare în «gînuța» de joc. În picioare poartă niște uriași papuci de baie. Cred că sînt cu două numere mai mari decît încălțările de stradă. «Îl place să aibă labele picioarelor cît mai degajate înainte de a-și pune bocancii. Dar, urmărește-l acum» — ne spune R. Lacerda, secretarul federației din Lisabona.

Într-adevăr, urmează o scenă puțin obișnuită. Eusebio oficialăză parcă un ritual. Își masează mai întîi picioarele, preț de vreo 15 minute. Alegerea bandajelor în care își strînge aproape fiecare deget ia, numai ea, vreo cinci minute. Iar legarea sîrurilor comportă încă zeci. Mă uit la ceas. De mai bine de o jumătate de oră Eusebio se ocupă de pregătirea «armelor întrecerii». Ceilalți sînt de mult gata... Otto Gloria se uită din cînd în cînd la mozambican. Se vede bine că a devenit un pic nerăbdător. Dar nu îi adresează niciun fel de imputare. Cînd, în sfîrșit, tunarul Benficăi e gata, antrenorul dă semnalul părăsirii vestiarului.

...Și Eusebio pleacă în scenă.

WEMBLEYUL, BOBBY CHARLTON ȘI TRADIȚIILE.

Ceea ce se petrece în «templul fotbalului» înaintea unui meci reprezintă zeci de ani de istorie a soccerului englez. Aici, mai mult ca în orice loc celebru al bătăliilor fotbalistice, există reguli pe care cu greu le calcă cineva. În orice caz, nu gazdele, iar oaspeții sînt invitați și ei să respecte anumite dogme. De pildă, aceea că vestiarul «B» aparține de cînd se știe echipei Angliei. Insuși faptul că uriașa încăpere notată cu litara «A» este rezervată oaspeților reprezintă un gest de curtozie care oprește de la orice nemulțumire pe musafirii celui mai renumit stadion european și poate chiar al lumii.

Celelalte obiceiuri îi privesc pe englezi. Unul este acela că nimeni, în afara maserului, nu are voie să intre în vestiarul «A» în ora dinaintea partidei. Ce vei vedea în sacramentală încăpere, sigur dacă vei avea grijă să mergi la Wembley într-o zi fără meci, cînd templul îți este prezentat cu atenția și deferența întîmpinată în toate muzeele britanice? Aici am văzut

cele mai incomode bănci dintre toate cîte posedă marile stadioane. Mi se explică că este același mobilier instalat la a doua mare renovare a Wembleyului, efectuată în anul 1912! Cuieele, în alte cabine veritabile dulapuri, sînt aici simple agățători. Încăperea e mare, dar foarte simplu mobilată. În opoziție cu pereții culoarelor — plini de fotografii ale tuturor naționalelor engleze care au jucat pe Wembley, ale celebrităților lor și, din 1966, și cu clișeele-grup ale selecționatelor care au venit în insulă pentru turneele finale ale campionatului lumii — aici pereții nu au niciun fel de podoabă. O singură excepție: la intrarea în sălile de masaj și dușuri, un tabel, as zice un tablou de onoare, cu numele tuturor maserilor care au funcționat pe lîngă echipa Angliei. Remarc că un asemenea specialist apare întîia oară în anul 1937. Numele lui, Williams Boston.

Dacă vestiarul e o expresie a tradiției, anexele lui sînt una a celor mai moderne și mai perfecționate instalații ale genului. Sala de masaj, cu mese mobile — aidoma celor din sălile de operații ale spitalelor, pe care o apăsare pe o pedală le pot aduce în orice poziție — și maserul poate manevra pacientul intrat sub asistența sa așa cum îi convine, cu manetele și pedalele meselor instalate aici. Iar sălile de băi și dușuri sînt, de asemenea, o expresie a tehnicii contemporane, fiind prevăzute cu tot ce este nou și util: bazine, săli de saună, dușuri cu mare presiune, instalații de masaj subacvatic etc. Observ că instalația complexă s-a efectuat la vestiarul «A». Dincolo, numărul și perfecțiunea lor sînt mai reduse.

În echipa Angliei, numărul tricoului se cîștigă, automat, după mai mult de 10 selecționări. Deci, Bobby Moore, să zicem, va purta tricoul cu nr. 6, indiferent dacă într-un meci, prin cine știe ce împrejurare, va funcționa ca fundaș dreapta, post care are în mod tradițional tricoul cu nr. 2. De aceea, chiar anunțarea formației Angliei se face într-un mod destul de curios. Cînd selecționerul începe citirea celor 11, o face mai întîi cu proprietarii de drept ai tricourilor. Apoi vin cei cu mai puțin de 10 selecționări.

Căpitanul echipei intră primul în vestiar. El primește anunțul maserului că totul s-a pregătit pentru meci. În seara aceluși meci memorabil pentru fotbalul nostru, seara din ianuarie 1969, operațiunea aceasta a îndeplinit-o Bobby Charlton, celălalt Bobby (Moore) nefiind în formație. El îi mulțumește «responsabilului» muschilor selecționați pen-

tru punerea la punct a tuturor lucrurilor privind starea echipamentului și își invită coechipierii în vestiar. Selecționerul nu va intra în cabină decât când jucătorii sînt gata, adică exact la o jumătate de oră după ce ei au pătruns acolo. Bobby Charlton e renumit pentru rapiditatea cu care se echipează. Colegul Brian Glanville, care a avut ocazia să fie de infinit mai multe ori decât mine în intimitatea internaționalilor englezi, îmi spune că celebrul Bobby le dă coechipierilor un handicap de un sfert de oră. El începe deci echiparea în minutul 15, din acea jumătate de oră, și e gata înaintea multora care au luat startul în minutul 1. Nici n-ai crede asta, la un englez tacticos cum e centrul atacant de la Manchester United...

După ce Ramsey intră în cabină și comunică ultimele sale indicații, căpitanul pleacă în cabina arbitrilor unde, în fața unui carton pe care este desenat terenul, directorul Wembleyului îi explică lui și căpitanului echipei vizitatoare (în acea seară, Mircea Lucescu, căpitanul naționalei României) desfășurarea, metru cu metru și minut cu minut, a solemnității de dinainte de joc. Apoi Bobby revine în cabină. Cu 3-4 minute înainte de ora stabilită pentru părăsirea vestiarului coechipierii asistă la celebrele sale flotări. Bobby face 30 de flotări în brațe. E singurul lui tabiet, dacă îl putem spune așa, de dinainte de meci. Soneria, acționată din vestiarul arbitrilor, sună prelung pe culorile Wembleyului.

Și Bobby Charlton pleacă în scenă...

PELE ȘI TUNELUL DE LA JALISCO

Mexicanii au prevăzut totul în amenajarea stadioanelor «Mundialului». Printre altele și aceste faimoase tunele de protecție pentru intrările echipelor nu în teren (acele tunele sînt clasice de acum pe un stadion de prima mîină din orice parte a lumii), ci în stadion. Autocarul purtînd prețioasa încălțătură intră într-un fel de husă construită din beton, în fundul căreia se află ușa ce dă direct în cabină. Autobuzul, apărut din toate părțile de această armură pe care nici grenadele n-ar putea s-o spargă, era — se presupunea — apărut în acest fel de eventuale atacuri ale unor spectatori nemulțumiți sau, dimpotrivă, prea fericiti...

Și stadionul din Guadalajara avea acest tunel cu totul neobișnuit dar, din fericire, nici aici și nici în altă parte utilitatea lui nu a trebuit să fie verificată. Singurul care l-a găsit extrem de folositor a fost Pele care, urmărit de un grup de admiratori dezlănțuiți, a reușit să se strecoare la timp pe el și să găsească ușa salvatoare a cabinei.

Brazilienii au și ei obiceiurile lor înainte de meci. Și aici primul care intră în vestiar e tot maserul. Maserul care, în general în echipele braziliene, se bucură de cea mai mare prețuire.

Cu siguranță că știți că reprezentativa care avea să cucerească în Mexic titlul suprem nici nu se gîdea să se lase fotografiată dacă celebrul Americo, decanul maserilor naționalelor de pe glob, nu era prezent. Dar faimosul Americo are prerogative în plus față de colegii de pe alte meridiane. El stabilește tipul cramponelor cu care se va juca, decizie care pretutindeni rămîne în obligațiile antrenorilor (unul dintre marii maeștri ai alegerii acestor frîne de pe tălpile bocancilor se spune că a fost Sepp Herberger, fostul selecționar al reprezentativei vest-germane). Ordinea la masaj în echipa Braziliei e determinată de vîrstă. Cel mai bătrîn, mai glorioș — primul, tinerii — la urmă. Și încă ceva. Mîinile naționale sînt, prin tradiție, secunzi lui Americo. Poate o să zîmbiți, dar în Mexic, Rivellino, mezinul selecționat, l-a masat de multe ori pe Gerson sau Pele.

«Perla neagră», ca și Eusebio, se pregătește îndelung pentru intrarea în scenă. Cronometraje repetate și scrupuloase au fixat la minimum 45 de minute durata acestei operațiuni. Mai întîi, pentru Pele — ca și pentru Gerson, de altfel — erau pregătite trei tricouri. Primul, Edson Arantes do Nascimento îl îmbracă în timpul cit se pregătea pentru joc. Celui de al doilea îi venea rîndul cînd se anunța pornirea spre teren și pe al treilea, probabil că ați ghicit, îl întrebuinta în repriza secundă. Împotriva tuturor așteptărilor, Pele în general un om calm și echilibrat (cu toate exagerările și amploarea dată incidentelor avute în teren, acestea au fost extrem de puține, față de vînațoarea veritabilă organizată de fundașii de pretutindeni contra picioarelor lui...), devine neliniștit, nervos, în minutele de dinaintea partidei. Colegii știu că în aceste momente nu trebuie să-l deranjeze și, mai cu seamă, nu trebuie să-l întrebă nimic. Singurul care nu se teme de vreo săpuneală și îl poate deranja este tot acest pitoresc personaj, Americo. În programul de intimități ale lui Pele vom găsi folosirea a trei perechi de papuci, pornind de la unii foarte lejeri și terminînd cu aceia ce îl intră etanș pe laba piciorului. El îi încalcă pe rînd, ultimii fiind cei care preced bocancii. Lui și celorlalți coechipieri le place muzica și, de cite ori se poate, un casetofon răspîndește în cabină ritmul trepidant al sambei. Se înțelege că mulți nu rezistă tentației și pașii popularului dans sînt schițați. Ceea ce, era de părere Vicente Feola, reprezintă

uneori chiar și o bună încălzire.

Să asistăm la ultimele minute ale pregătirilor lui Pele. Și el își acoperă labele picioarelor, ca și Eusebio, cu o fașă elastică. Cu totul și cu totul neobișnuit față de toți jucătorii, «perla neagră» nu utilizează ciorapi, acei ciorapi de bumbac, înainte de a trece agățătura jambierelor sub laba piciorului. În schimb, bocancii lui sînt cîpșuși cu un material moale și absorbant. Cînd se comunică iminenta intrării pe gazon, el efectuează ultima operațiune: din ușa cabinei trage un șut experimental... portarului Americo. Acesta lasă totdeauna balonul să-l depășească!

Și Pele pleacă în scenă...

DINU ȘI SUTELE DE SECADE LUNGI.

Și naționala noastră are un vestiar al ei. E cabina ultimă de la primul etaj al pavilionului stadionului «23 August». Acolo s-au desfășurat ultimele preparative pentru victoriile din calificările în «El Mundial» sau pentru intrarea în sferturile de finală ale «Campionatului Europei». Și tot acolo au trecut, grele, clipele de după partide în care tabela de marcaj nu se arătase prea binevoitoare selecției noastre. Și în cabina tricolorilor, primul care își face apariția, însoțit de voluminoase valize cu echipament și arsenalul tehnic indispensabil pregătirii, e maserul Andrei Tudose, personaj care a căpătat cu vremea popularitatea meritată pentru strădaniile lui în campaniile de antrenament și joc ale echipei naționale. Cînd după aceea vor intra în cabină tricolorii.

Preambulul meciurilor are un prim-solist, pe Cornel Dinu. El trăiește cu dublă intensitate aceste sute de secunde care devin așa de lungi. Dacă îl privești în aceste clipe, crezi că în teren va fi un vulcan imposibil de potolit. E de o nervozitate cu totul neobișnuită: nimic nu-l mulțumește, troncane, bocăne, mormăde. Îmi aduc aminte că, înaintea jocului de la București, cu selecționata Franței, comentatorul televiziunii din Paris, Michel Drucker, a vrut să-l vadă mai de aproape pe internaționalii noștri. Am intrat cîteva minute împreună cu el în vestiarul echipei României. L-am privit tot timpul pe Dinu. A făcut eforturi fantastice să nu spună nimic, să nu comită vreun gest nepotrivit, dar îmi dădeam seama că vizitoarea nu-l bucură de fel, cum nu prea bucură pe nimeni asemenea apariții în momentele de mare tensiune. Așa că am căutat să scurtez cît mai mult rămîinerea comentatorului parizian în vestiare...

După ce ușa s-a închis în urma noastră, l-am auzit pe Dinu, dezlănțuit: «Hai băieți! Să-l facem pe franțuz să vorbească numai bine și mult de noi!» Apoi mi-am închipuit ce face: curse de la un capăt la celălalt al cabinei, atinge la infinit ciorapii, își potrivește de o mie de ori jambierele, înnoadă, desnoadă și iar înnoadă ștergurile bocancilor. Iese de cîteva ori din vestiar. Acum se face liniște și Angelo Niculescu reamîntește ceea ce trebuie uitat cel mai puțin în cele 90 de minute care urmează. Mă uit la Dinu. Concentrat la maximum, îmi sugerează perfect pe atletul așezat în bloc-starturi. Cînd toată lumea se ridică și ușa se deschide larg, spre a lăsa să treacă întregul cortegiu, el își mai controlează o dată bocancii. Își aranjează tricoul. Își trece mîna prin păr. E o liniște perfectă acum pe chipul lui, șimte apropierea bătliei.

Și Dinu pleacă în scenă...

CARTUL „PIONIER 4”

După un debut frumos, cartingul cuprinde și la noi tot mai largi cercuri de copii și tineri, dovedindu-se o activitate pe cât de instructivă, pe atât de plăcută și spectaculoasă. Volanul și mecanica captivăază tînăra generație. Iată de ce s-a simțit nevoia unui cart de competiții care să corespundă regulamentului internațional, din punct de vedere al gabaritului, dar să fie adaptat la posibilitățile noastre de realizare, cu materiale pe care le avem la îndemînă (roți, motor, țeavă etc.).

Am proiectat și construit cartul «Pionier 4», urmărind realizarea unei mașini stabile, manevrabile și destul de simplă ca tehnologie. El derivă din «Pionier 2» și a fost construit în 40 de exemplare la Grupul Școlar profesional «Galvan Tei».

«Pionier 4» se deosebește de «Pionier 2» prin: reducerea ampatamentului; reducerea înclinației axului volanului (30 grade); plasarea barei de direcție înapoia axului roților din față, lăsînd pedalele de comandă în față; montarea schimbătorului de viteză la volan; dezaxarea scaunului (30 mm), pentru a permite ca motorul să nu depășească gabaritul; scaun metallic (scoică).

Dispozitivul de frînare la prototip este prevăzut cu un singur levier (55 dreapta)

ce apropie pastila de ferodou, prin angrenarea unui șurub cu două începuturi, pas 8 mm. Pentru o frînare mai eficace se poate monta încă un levier (55 stînga) cu același filet, dar în sens de rotație spre dreapta, ele (2 buc.) fiind acționate de pedala de frînare printr-un sistem de cîntar (scripet—50).

Pinionul de tracțiune este preferat să aibă 25 de dinți pentru prima mie de kilometri, după care se înlocuiește cu cel normal, cu 23 de dinți, care corespunde vitezei de 60 km/h. Atît pinionul cît și discul de frînă sînt fixate de butucul respectiv prin 6 șuruburi M-6, putîndu-se astfel înlocui cu ușurință și totodată permițînd montarea axului spate în lagărele cu rulmenți (28).

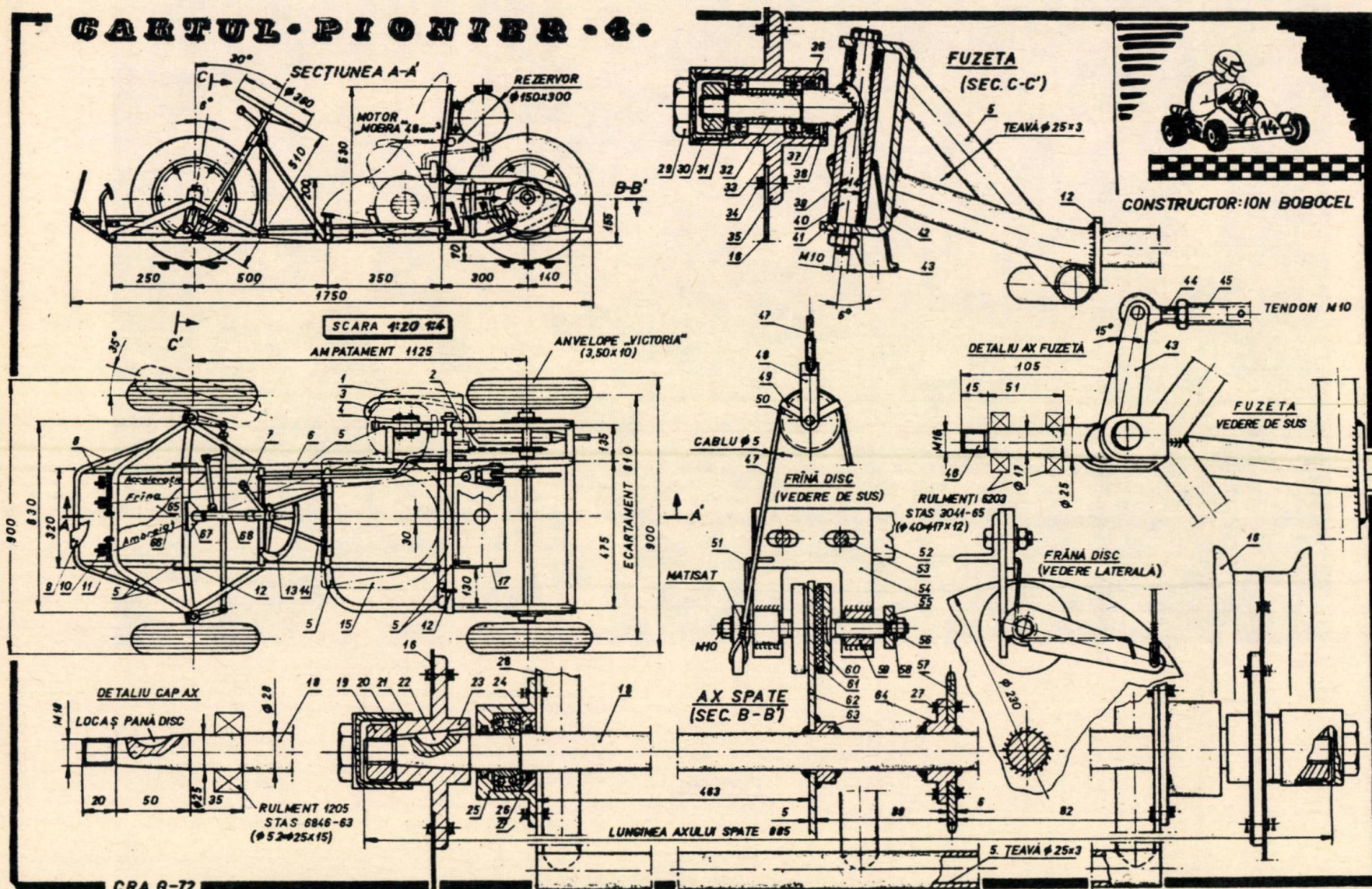
TABEL DE MATERIALE

1. Motor «Mobra» 50 cmc;
2. Lanț «Gall» 1/2;
3. Țeavă eșapament;
4. Suport motor (2 buc. tablă 3 mm grosime);
5. Cadru șasiu-suport motor (țeavă ϕ 20 mm);
6. Tijă schimbător viteză (țeavă ϕ 12 mm);
7. Schimbător viteză (țeavă ϕ 20 mm);
8. Bară protecție față (țeavă ϕ 20 mm);
9. Placă număr (tablă 1 mm);
10. Pedală (3 buc. tablă 3 mm);
11. Ax pedală (2 buc. țeavă ϕ 10 mm);
12. Guseuri (6 buc. tablă 3 mm);
13. Volan (țeavă ϕ 20 mm);
14. Suport ax volan (2 buc. țeavă ϕ 20 mm);
15. Scaun (tablă 1 mm);
16. Disc jantă S.P.6 (8 buc. tablă 1 mm);
17. Rezervor tablă (1 mm);
18. Ax spate (OLC 50 ϕ 28 mm);
19. Piuliță ax spate (2 buc. OLC);
20. Șaibă de siguranță (2 buc.);
21. Capac butuc roată spate (2buc. aluminiu);
22. Pană (2 buc. OLC-60);
23. Butuc roată spate (2 buc. OLC-45);
24. Lăcaș simering (2 buc. 52 x 29 x 6);
25. Placă fixare șasiu (2 buc. tablă OLC-45—3 mm);
26. Pislă (4 buc);
27. Șuruburi (12 buc. M-6 x 20);
28. Carcasă rulmenți spate (2 buc. OLC-45);
29. Capac butuc roată față (2 buc. aluminiu);
30. Piuliță (dreapta-stînga) (2 buc. M-16);
31. Șaibă (2 buc.);
32. Intermediar (2 buc. țeavă);
33. Butuc roată față (2 buc. OLC-45);
34. Bulon roată (16 buc. M-12 x 20);
35. Cui siguranță (2 buc. M-2);

36. Pislă (2 buc.);
37. Lăcaș simering (2 buc. 40 x 26 x 6);
38. Inel siguranță (2 buc. sîrmă oțel ϕ 2 mm);
39. Fuzetă (2 buc. OLC-50 sudat pe țeavă ϕ 27 mm);
40. Ax fuzetă
41. Lagăr (2 buc. bronz);
42. Braț fuzetă (2 buc. lăț. 40 x 6 mm);
43. Levier fuzetă dreapta-stînga (2 buc. lăț. 25 x 6 mm);
44. Cap bară (2 buc.);
45. Bară direcție (țeavă ϕ 14 mm);
46. Fuzetă dreapta-stînga (2 buc. OLC-50);
47. Cablu frînă (cablu ϕ 5 mm);
48. Grucă scripet;
49. Ghidaj cablu (tablă 1 mm);
50. Scripet (aluminiu ϕ 30 mm);
51. Arc revenire (2 buc. coardă pian ϕ 3 mm);
52. Suport dispozitiv frînare (cornier 40 x 40);
53. Șuruburi fixare (2 buc. M-8 x 20);
54. Falcă reglabilă frînă (2 buc. tablă 6 mm);
55. Levier frînă (2 buc. lat 6 mm);
56. Piulițe (2 buc. M-10);
57. Pinion tracțiune 25 dinți (OLC 50);
58. Șaibă (2 buc.);
59. Butuc filetat (2 buc. filet pătrat 20 mm pas 8 mm dr. stînga);
60. Suport ferodou (2 buc. ϕ 50);
61. Disc ferodou (2 buc. ϕ 50 x 6 mm);
62. Disc frînă (ϕ 230 x 6 mm);
63. Butuc disc frînă (OLC-45);
64. Butuc pinion (OLC-45);
65. Placă suport picioare (tablă 1 mm);
66. Cablu (3 buc.);
67. Guseu lagăr ax volan (tablă 4 mm);
68. Ax volan (ϕ 27);
69. Șurub întindere lanț (M-8 x 40).

ION BOBOCEL

CARTUL PIONIER 4.

KARTING

MODELISM

**DUPĂ
30
DE ANI**

Zău, stimați cititori, că odată și-odată ar pasiona un roman (desigur, nu chiar în genul aceluia al lui Al. Dumas-tatăl, cu al său «După 20 de ani») despre nemaipomenitele isprăvi ale fotbaliștilor rapidiști care, în 30 de ani, trecuți din 1942 pînă anul acesta și-au cîștigat teribila faimă de a amîna, trei decenii la rînd, cucerirea «Cupei României», o specialitate a casei pînă în acel memorabil an '42 de care vorbeam.

Într-adevăr, iubitorul de fotbal mai vîrstnic își amintește și azi de prima performanță a ceferiștilor (la ediția a II-a — 1934—35) cînd mușchetarii din Grant — Atila, Medve și Strock învingeau Ripensia, în prelungiri, cu 6—5, o Ripensie a lui Bindea-Beke-Ciolac-Schwartz-Dobay, atacul de aur al orașului de pe Bega. După o scurtă și trecătoare sincopă (ediția 1935—36), feroviarilor revin în prim-planul întrecerii.

să depășească și hotarele țării, echipa — de... Cupă — ajungînd și în finala «micului CEC», cu Ferencvaros, nedisputată din cauza izbucnirii războiului.

Lungă și de grea suferință este, pentru jucători și suporterii, perioada nemaipomenitelor isprăvi de după război, cînd fotbaliștii Rapidului care, antebellum, nu reușiseră să cucerească niciodată campionatul, vor rata acum de fiecare dată, și în Cupă.

Dar, cum?

De o manieră, de astă dată, de cavaleri ai lui Cervantes, cu fapte, nu o dată, donquijotești, amestec de sublim și ridicol, în momente în care Rapidul se afla foarte aproape de reînnoirea tradiției, la un scurt pas de trofeu.

Așa cum a fost cea de a XXIII-a ediție (1960—61) cînd, după ce scosese, cu 2—0, C.C.A.-ul în semifinale, a pierdut finala (cu 1—2) cu... Arieșul! Așa cum s-a întîmplat și cinci ani mai tîrziu, cînd Rapidulețul deraia spectaculos, în semifinale, într-o haltă la... Fălticeni!

Spectaculos? Pentru cine?

Numai pentru... epigramiști și caricaturiști. Ce versuri, ce poante! Sare pe rană pentru «subiecți» care, apoi, în 1968, aveau să mai piardă o finală, cu Dinamo, din pricina unui penalty ratat de Neagu în ultima secundă a jocului.

Era prima Cupă pe care Neagu, autorul... rateului, avea să i-o facă cadou lui Bazil Marian, pe atunci antrenor la... Dinamo.

La cea de a doua, Neagu avea să contribuie patru ani mai tîrziu (2 iulie 1972), înscriind golul ce pecetluia — după 30 de ani! — victoria rapidiștilor într-o nouă finală de Cupă. Acea cu Jiul!

Cîtă bucurie printre suporterii lui Lupescu, Boc, Răducanu, Năsturescu, Codreanu și Marin Stelian! Cîtă veselie, transformată în noapte albă în Giulești și pe toată calea Griviței.

Ca după 30 de ani!

G. NICOLAESCU

Da, de șapte ori — dintre care de șase ori consecutiv — au cucerit rapidiștii invidiatul trofeu, în perioada 1934—42.

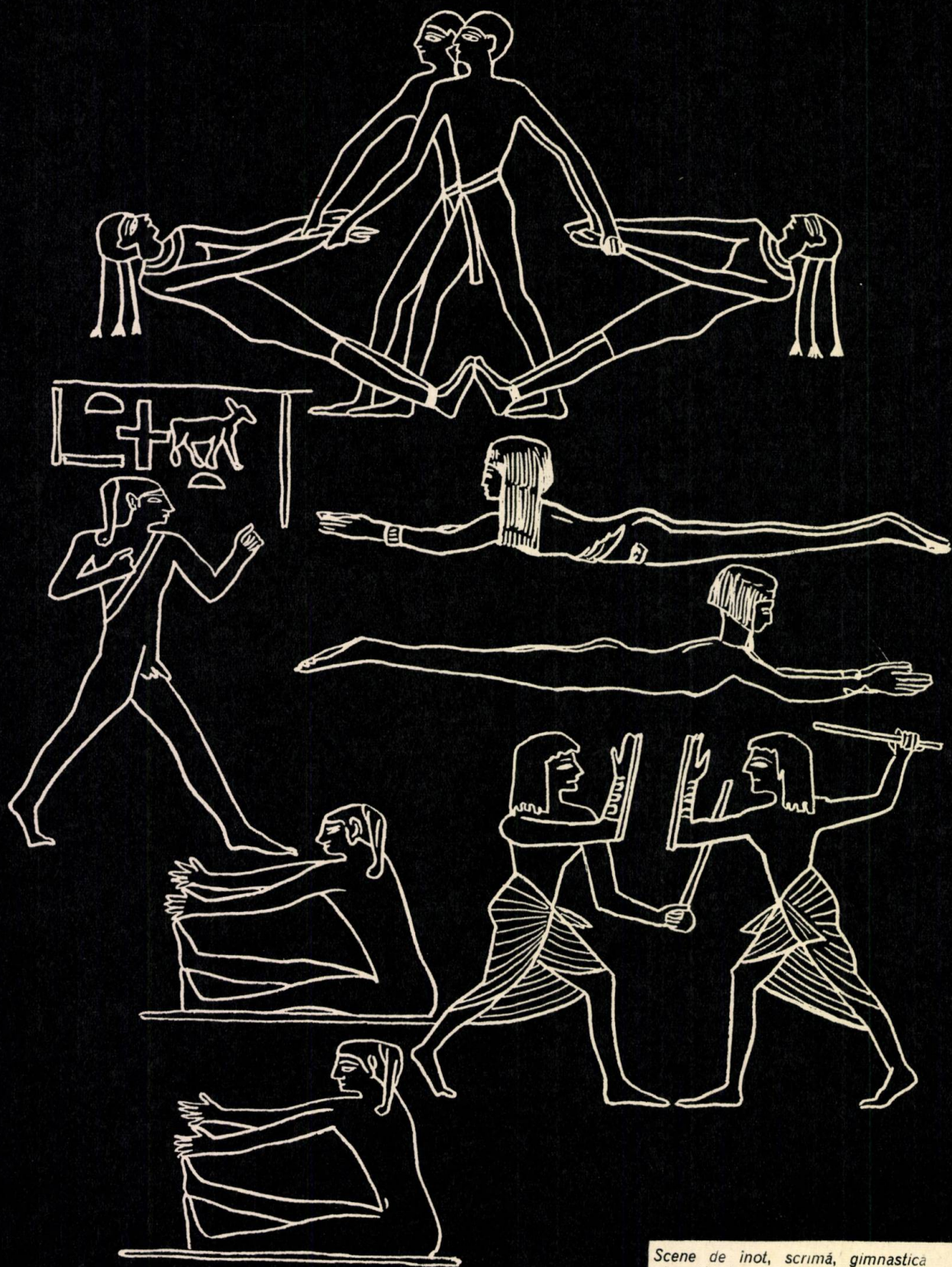
Eroii Giuleștilor — nu de capă și spadă, precum Athos, Porthos și Aramis, ci de fapt pe dreptunghiul gazonului — au scris pagini glorioase în istoria competiției, cucerindu-și și ei, în felul acesta, celebritatea...

Revin și... rămîn, monopolizînd șase ani, de la ediția a IV-a și pînă la ediția a X-a, în vitrina clubului, Cupa și... puii ei.

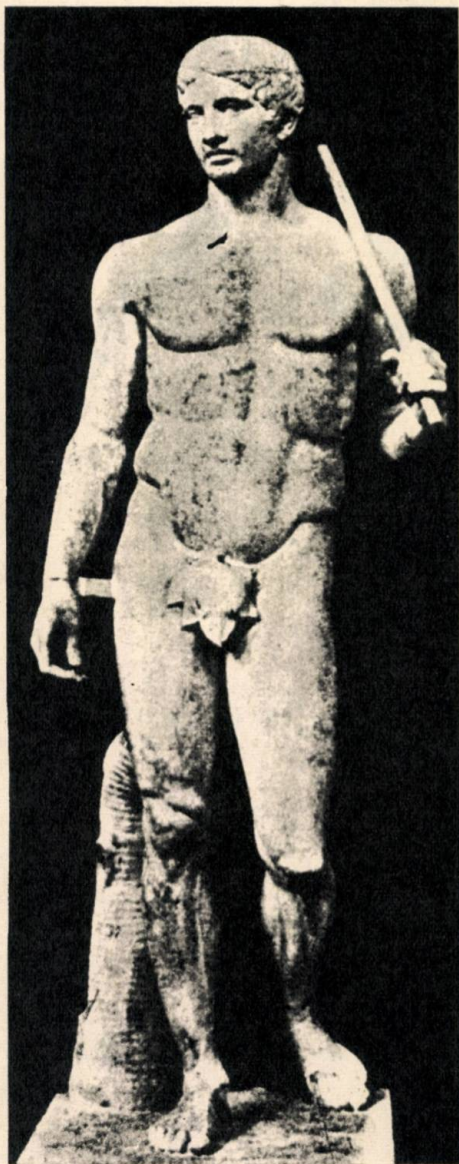
«Mușchetarii» se mai primeniseră, acum fiind epoca celebrului trio median Vintilă-Rășinaru-Raffinsky, a lui Sipos, Bogdan, Baratky, Auer, Dan Gavrilăscu, Filoti, Ghiurișan și Fl. Tănăsescu...

Faima Rapidului din anii aceia avea

Scene de inot, scrimă, gimnastica
piramide, la vechii egipteni.

«Doriforul» lui Policleet (Muzeul Napoli)

Exerciții medievale prezentate în cartea lui Hieronymus Mercurialis «De arte gymnastica libri sex», publicată pentru prima dată la Veneția, în anul 1569. Un exemplar din ediția Amsterdam — 1672 se află în biblioteca Institutului de Educație Fizică și Sport.

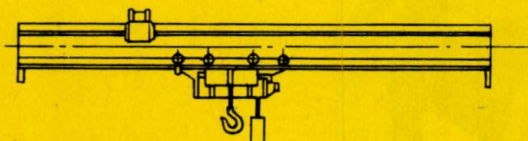
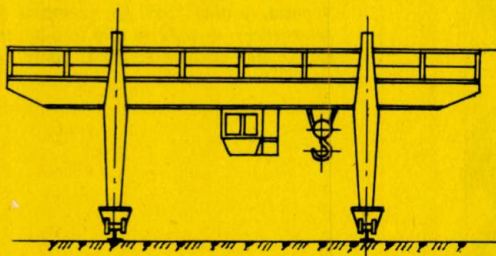
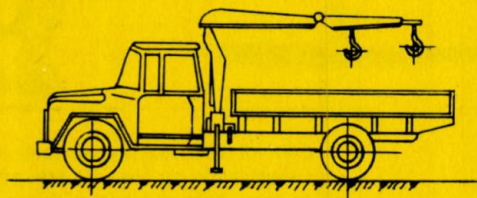
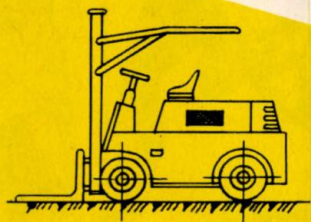
Pugilist în repaus avînd brațele înfășurate în ceste, descoperit la Herculane (epoca romană).

M.I.C.M.

UZINELE

MECANICE

Motostivuitoare:

- cu furcă frontală de 1,6 t, 2 t, 3,2 t, și 5 t.
- cu furcă laterală de 4 t și 5 t.

Macarale hidraulice cu braț rotativ pe autocamion «Bucegi» SR 113 de 2,5 t.

Macarale autopropulsate de 4 t.

Macarale de lansat conducte montate pe tractoare:

- de 7,5 t pe tractorul S 651
- de 20 t pe tractorul S 1500.

Mecanisme pentru macarale turn de 40 t.m și 100 t.m.

Mecanisme pentru macarale portal portuare de 3,2 t, 5 t, 10 t și 16 t.

Macarale capră de la 1 t la 32 t.

Macarale pivotante de la 250 kg la 3,2 t.

Grinzi rulante suspendate electrice cu sarcini utile de 1,6 t, 3,2 t și 5 t.

- individuale
- cu posibilitate de funcționare în regim de aliniere.

Poduri rulante electrice:

- cu cîrlig de uz general de 1 t la 32 t
- siderurgice pînă la 200 t
- cu graifer de 5 t, 8 t și 12,5 t
- tehnologice.

Poduri rulante manuale cu cîrlig de 5 t, 8 t, 12,5 t și 20 t.

● Fostul campion al lumii la categoria semi-grea, Georges Carpentier (Franța), în vîrstă de 78 de ani, a primit înalta distincție «Legiunea de Onoare». Distincția i-a fost decernată marelui boxer de Jaques Chaban-Delmas, pe atunci primul ministru al Franței. Emoționat, Carpentier a declarat: «Sînt dublu onorat cu acest prilej, deoarece primesc această decorație chiar din mîinile unui fost mare sportiv».

La 25 iunie 1972, în spitalul «Universității» din New York a decedat în urma unei boli neiertătoare reputatul ziarist american de box Nat Fleischer, fondatorul și directorul revistei «The Ring», primul condeier din lume care a inițiat editarea unei «Enciclopedii mondiale» a «nobilei arte». Nat Fleischer este o adevărată autoritate în materie. De la vîrsta de 18 ani, cînd și-a început ucenicia ca reporter la ziarul «New York Mail» și pînă la 84 de ani, Nat Fleischer a slujit cu pasiune boxul. În cursul carierei sale, Nat Fleischer a scris 54 de cărți, începînd cu broșurile în care-i introducea pe tinerii practicanți ai boxului în «tainele» acestui dificil sport și pînă la biografiile marilor campioni ai «careului magic». Dintre cărțile sale de mare succes s-au remarcat «John Sullivan», «Gentlemen Jim-Corbett», «Viața lui Jack Dempsey», «Legendarul Joe Louis» și «Magnificul Leonard» (Benny Leonard). Cu cîteva luni înaintea morții sale, apăruse la New-York o altă carte iscălită de el — «Viața lui Max Baer». În afara profesiei de ziarist, «Domnul Box», cum era denumit de marii campioni și de prietenii săi, activa ca arbitru-judecător, fiind apreciat pentru competența sa. Cu mare interes urmăreau cititorii revistei «The Ring» clasamentele lunare ale celor mai buni boxeri, pe categorii, alcătuite de Nat Fleischer. În perioada în care Cassius Clay a fost suspendat ca urmare a poziției sale față de agresiunea din Vietnam, Fleischer nu l-a recunoscut în clasamentul său ca deținător al centurii pe Joe Frazier, trecîndu-l în fruntea listei celor mai buni grei mondiali tot pe Clay. Aflînd despre decesul lui Fleischer, înaintea meciului pe care avea să-l susțină în orașul Las Vegas în fața lui Quarry, Cassius Clay a declarat: «Boxul mondial a pierdut o mare figură. Adio, «Domnule Box»!

ADIO, «DOMNULE BOX»!

Nat Fleischer era un mare admirator al boxului românesc. În «enciclopedia» sa intitulată «The Ring — Record Book» a consemnat toate meciurile susținute de Toma Aurel, Lucian Popescu și Milică Teodorescu cu marile vedete ale boxului mondial. La Jocurile Olimpice de la Tokio, într-o declarație făcută trimișilor presei sportive românești, Fleischer sublinia remarcabilele calități ale lui Mircea Dobrescu și Iosif Mihalik, care i-au lăsat o impresie frumoasă. În legătură cu activitatea pugiliștilor de la poalele Carpaților, Nat Fleischer a declarat printre altele: «Despre boxerii români am scris mult, chiar foarte mult. Îmi amintesc de extraordinarul «cocos» Aurel Toma, care acum 30 de ani făcea... ravagii în America. Apoi, Milo Teodorescu, un băiat curajos și tare. I-am văzut aici, la Tokio, pe urmașii vedetelor de altădată și am fost impresionat de combativitatea lor exemplară».

Cu patru ani în urmă «Domnul Box» a aflat că în România a apărut cartea «Pagini din istoria boxului românesc» de Paul Ochialbi și Petre Henț și i-a rugat pe autorii ei să-i trimită o versiune în limba engleză. În scrisoarea de răspuns mulțumea pentru carte și arăta că în tinerețe vorbea de multe ori cu tatăl său despre România. Aceasta pentru că tatăl lui Nat Fleischer s-a născut și a trăit multă vreme în țara noastră, emigrînd în S.U.A. în anul 1869.

Într-una din zile, un reporter la vizitat pe Nat Fleischer la spital, rugîndu-l să-i alcătuiască clasamentul celor mai buni boxeri ai tuturor timpurilor. Iată ordinea dată de «Domnul Box»: 1. Jack Johnson 2. James Jeffries 3. Bob Fitzsimons 4. Jack Dempsey 5. James Corbett 6. Joe Louis 7. Sam Langford 8. Gene Tunney 9. Max Schmeling 10. Rocky Marciano (p.p.).

Dirt-track
foto: S. BAKCSY

Sportul — generator de emoții estetice

SPORTUL-SURSĂ DE INSPIRAȚIE PENTRU CREATORII DE ARTĂ

Pornind din cea mai îndepărtată antichitate și până în zilele noastre, exemplele sînt concludente: nici una din marile personalități — conducători de țări sau de oști, gînditori, artiști sau literați — n-a disprețuit mișcarea fizică, practicînd diferite sporturi — călăria, vînătoria, drumeția, încrucișarea spadei (nu numai în războaie, turniruri și dueluri, ci și pentru plăcerea în sine a efortului). Prin acestea, omul din toate timpurile și-a menținut proaspăt izvorul entuziasmului, tinăra — sensibilitatea, vie — bucuria de a trăi.

Filozofii vechii Elade, care au construit sisteme de gîndire atît de luminoase, erau și participanți la Jocurile Olimpice și la întrecerile de liră și de epopee, iar peripateticienii susțineau scînteietoare dialoguri asupra rostului omului pe pămînt, plimbîndu-se prin grădinile lui Akademios.

Oamenii multilaterali ai Renașterii — pictori, sculptori, poeți, arhitecți și inventatori, ca Leonardo da Vinci și Michelangelo — realizau nepieritoare comori artistice în toate cetățile

Italiei, prin care peregrinau ca veșnici ambasadori ai Frumósului și ai Utilului. (Ce exprimă acel misterios zîmbet al Giocondei decît încrederea în viață și dorința de desăvîrșire pe care genialul Leonardo le sluja cu o mare și nemărginită devoțiune?)

La noi, mari oameni ai trecutului, ca Nicolae Milescu și Dimitrie Cantemir și-au cucerit notorietate europeană, primul prin descrierea lungii călătorii spre „Țara Chitailor“, străbătînd întreaga Asie, celălalt prin „Istoria hieroglifică“, „Descriptio Moldaviae“ și „Istoria imperiului otoman“, ca rezultat al călătoriilor și culturii enciclopedice, care l-au dus pe domnitorul român în areopagul Academiei din Berlin...

Mai tîrziu, Dinicu Golescu, Ion Codru-Drăgușanu, Gh. Asachi, Ion Heliade Rădulescu, Mihail Kogălniceanu, Alecu Russo, Costache Negri, Vasile Alecsandri, Nicolae Bălcescu, Ion Ghica vor străbate drumurile Europei, comunicînd compatrioților lor nu numai minunile văzute, dar și visul de reforme sociale pentru propășirea poporului român.

Mihai Eminescu, prin copilăria trăită în satul și lunca Ipoteștilor și prin călătoriile făcute pe jos, prin toate regiunile locuite de români, s-a identificat cu durerile și năzuințele de mai bine ale poporului, ale cărui doine, povestiri și balade le-a cules încă din adolescență.

Iar Alexandru Odobescu, în al său „Pseudo-kineghetikos“, a ridicat un imn Bărăganului, pe care el l-a străbătut cu mitologia și istoria artelor în mină.

Mai aproape de noi, Nicolae Iorga, autorul celor 1250 de lucrări de istorie, literatură, teatru și însemnări de călătorie, a fost drumețul neobosit care voia să descifreze în biblioteci, dar și *pe viu* toate tainele trecutului, ca și liniile de viitoare dezvoltare a umanității.

Prin călătoriile făcute în munții Neamțului, Calistrat Hogaș ne-a dat proza-juvaier care descrie templul maiestuos al Naturii, pe care astăzi, oamenii noi, dornici de prefaceri, îl înobilează prin mari creații industriale, arhitectonice, turistice etc., pe linia tradițiilor poporului român, totdeauna avid de Frumos, de Cunoaștere și Progres.

Almanahul ziarului „Sportul“ își face o datorie în a consemna gindurile închinare de oameni de artă ai României socialiste simbiozei ce trebuie să existe în permanență între viață și mișcare, între muncă și sport.

Scriitorilor, artiștilor plastici și muzicienilor le-am adresat următoarele întrebări:

- 1) Sportul poate fi generator de emoții estetice?
 - 2) Considerați că diferitele discipline sportive pot constitui surse de inspirație pentru poeți, prozatori, dramaturgi, pictori, sculptori și compozitori?
 - 3) Ce loc ocupă sportul în paleta multicoloră a literaturii și artelor noastre plastice contemporane?
- Iată și răspunsurile:

Academicianul VICTOR EFTIMIU
Președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România:

1) Prin trăirea intensă a fiecărei secunde în sporturile individuale și de echipă, prin suplețea fiecărei mișcări, prin zborul lin al fiecărei sărituri în înălțime sau în lungime, omul se

desprinde din însăși condiția lui biologică, tinzând spre perfecțiunea și armonia care sînt și atributele oricărei arte — fie scrisul, fie pictura, fie sculptura sau muzica.

2) Dacă oamenii de artă nu practică singuri o formă a exercițiilor fizice sînt datori, totuși, să descifreze în mișcarea sportivului sau în mariile acțiuni de masă frumusețea unduitoare a gestului, zbugiumul de autodepășire al performențelor și prospețimea dinamicii colective, care constituie un izvor autentic de inspirație pentru toți creatorii de artă.

3) Din nefericire, poeții și prozatorii noștri consideră temele sportive un gen minor, ca și cum ele n-ar face parte din însăși complexitatea vieții noastre sociale, pe care, din impulsul puternic al Partidului, o făurim astăzi cu toții.

Dezvoltarea impetuoasă a țării nu poate fi oglindită fidel fără acest fenomen important, cu profund caracter social care este sportul. Minuitorii de condei, ai penelului sau ai dălții, ca și maeștrii sonorităților muzicale nu trebuie să renunțe la această tematică vitală prin care se realizează simbioza perfectă dintre Artă și Sport, așa cum făceau și vechii elini, prin deviza ce nu poate muri niciodată „Frumos și bun“.

VIRGIL TEODORESCU, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, redactor șef al revistei „Luceafărul“:

1) Întrebarea este superfluă, deoarece sportul, ca orice fenomen de viață, nu poate să nu potențeze mari emoții estetice, atît prin plastica mișcărilor, cît și prin clipa de intensă trăire a eroilor la marile competiții și manifestări din disciplinele individuale sau de masă.

2) Creatorii de artă pot extrage din tumultul stadioanelor mii de teme pentru poemele, nuvelele și romanele lor; pictorii și sculptorii pot reda în forme de mare plasticitate mișcările sportivilor, iar compozitorii pot înălța imnuri și armoniza marșuri în ritmica voioasă a maseilor de practicieni ai sporturilor.

3) Desigur, se simte nevoia ca această paletă să fie mult mai bogată, exprimând toate tendințele diversiforme ale vieții sportive, începând de la procesele de pregătire și terminând cu sentimentele plene ale cuceririi titlurilor olimpice sau continentale de către sportivii români.

RADU BOUREANU — membru în Biroul Uniunii Scriitorilor și redactor șef al revistei „Viața Românească”:

1) Încă de la elini și romani, sportul a constituit o permanentă sursă de emoții estetice — atât pe viu, cât și prin intermediul creației marilor artiști. Dacă ne gândim numai la statuile ridicate de vechii elini, ca și la odele și epodele închinete eroilor Olimpiadelor, ne putem da seama că sportul a fost, dintotdeauna, îngemănat cu Arta.

2) Răspunsul la prima întrebare rezolvă, cred, și cea de-a doua problemă. Aș mai adăuga: sportul fiind o componentă de bază a vieții moderne, cu atât mai virtuos el poate fi astăzi un îndemn pentru toți cei care celebrăm, sub toate formele, Frumosul, ca să ne aducem o masivă contribuție la crearea acelui climat ideal în care Arta, Știința și Etica să făurească omul de tip nou, țel urmărit de Partid în România noastră socialistă.

LAURENTIU PROFETA — secretar general al Uniunii Compozitorilor din Republica Socialistă România

1) Indubitabil, sportul, prin manifestările lui pline de ritm și de armonie, generează puternice emoții estetice. Gândiți-vă la un stadion

imens, pe gazonul căruia mii de gimnaști evoluează într-un unic spectacol de „sunet și lumină”!

2) Ce minunată sursă de inspirație poate fi pentru noi compozitorii o asemenea manifestare! Iar prin marșurile noastre nu putem decât să îmbărbătăm pe sportivii care intră în arenă sau evoluează, ca la gimnastica artistică sau la patinaj, numai în sunetul muzicii.

3) Tinzând tot mai mult spre exprimarea artistică, sportul trebuie să ocupe un loc mai important în creațiile scriitorilor, ale pictorilor și ale sculptorilor, iar noi compozitorii să-i oferim trama muzicală capabilă să-i cadenteze mișcările, să-i scoată în relief marile virtuți de dinamism care-l apropie de baletul modern.

GHEORGHE ACHITEI, rectorul Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu” din București:

1) Pentru artiștii plastici, în special, sportul oferă nu numai excelente teme de inspirație, dar și modele de o mare frumusețe, prin mișcarea și avântul diverselor întreceri, la care iau parte atleți armonios dezvoltati.

2) Pictorii și sculptorii noștri trebuie să surprindă și să eternizeze pe pinză, în piatră, bronz sau marmură *clipa unică* în care discobolii și sulițașii, săritorii în înălțime sau în lungime, tenismenii și gimnaștii, înotătorii și alergătorii, săritorii de la trambulină, fotbalistii, rugbystii și handbaliștii fac efortul suprem pentru obținerea unei mari performanțe.

3) Institutul nostru de arte plastice și-a propus îmbogățirea paletelor de preocupări a profesorilor și studenților săi prin realizarea unei game variate de lucrări cu teme sportive, atât în pictură, cât și în sculptură.

ALEXANDRU CORFESCU —
compozitor:

1) Sportul — sursă de sănătate — este, în același timp, un izvor necontenit de subiecte pentru orice creator de artă.

2) La această întrebare am și dat un răspuns practic: am realizat un marș al suporterilor clubului Rapid, pe versurile d-tale, tovarășe Moraru-Slivna, marș care, sper, va fi generalizat și intonat de miile de giuleșteni care își urmează cu atita devotament echipele lor iubite, încurajându-le nu numai prin strigăte, dar și prin corul uriaș care să antreneze tribunele și să dea aripi jucătorilor, pentru obținerea victoriei.

3) Ar fi de dorit ca toate cluburile noastre sportive să aibă marșul lor, care să devină un bun comun al ferveților lor admiratori. Ele ar constitui încurajarea pe stadion și celebrarea izbinzilor pe străzi, din partea ferveților admiratori ai diferitelor echipe: de fotbal, handbal, volei, polo etc., ca și ai marilor atleți pe care țara noastră îi prezintă în toate competițiile internaționale.

Oare la Olimpiade și la campionatele europene și mondiale n-ar suna bine marșul dinamoviștilor, rapidiștilor, steliștilor, textiliștilor, și piteștenilor noștri?

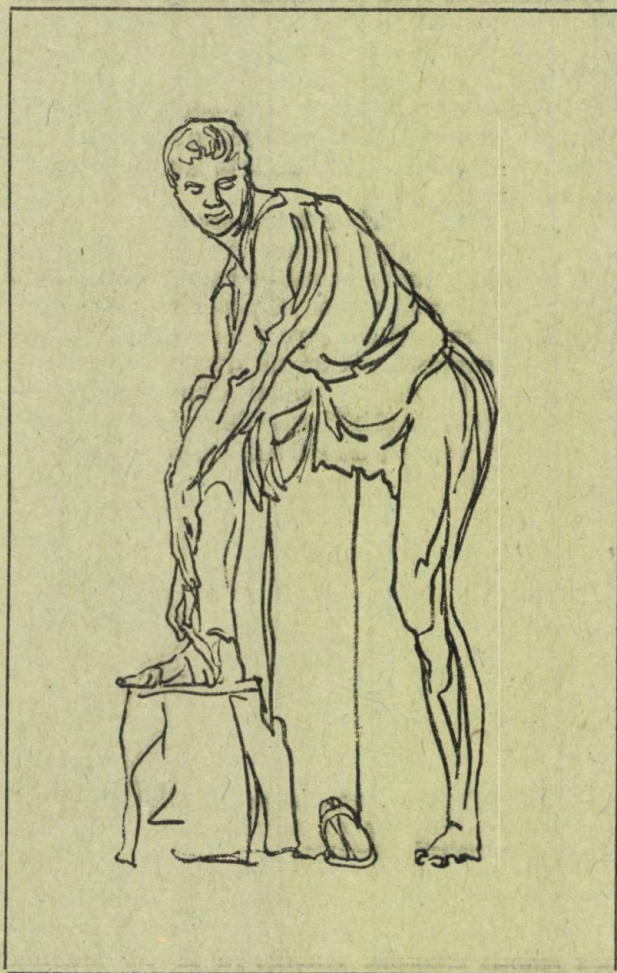

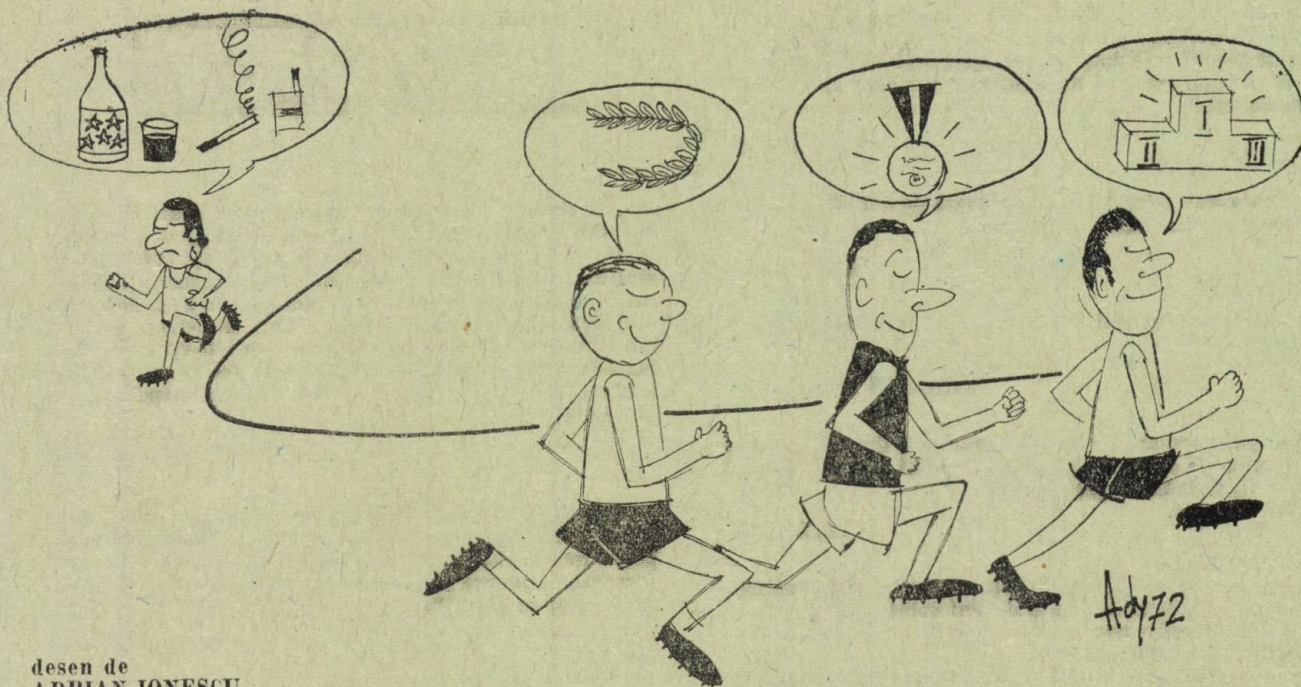
DEM RĂDULESCU — conferențiar
la „Institutul de teatru și cinematografie”:

„La toate cele trei întrebări aș răspunde printr-un singur deziderat: cînd vom avea, oare, piesele de teatru și scenariile de film cît mai

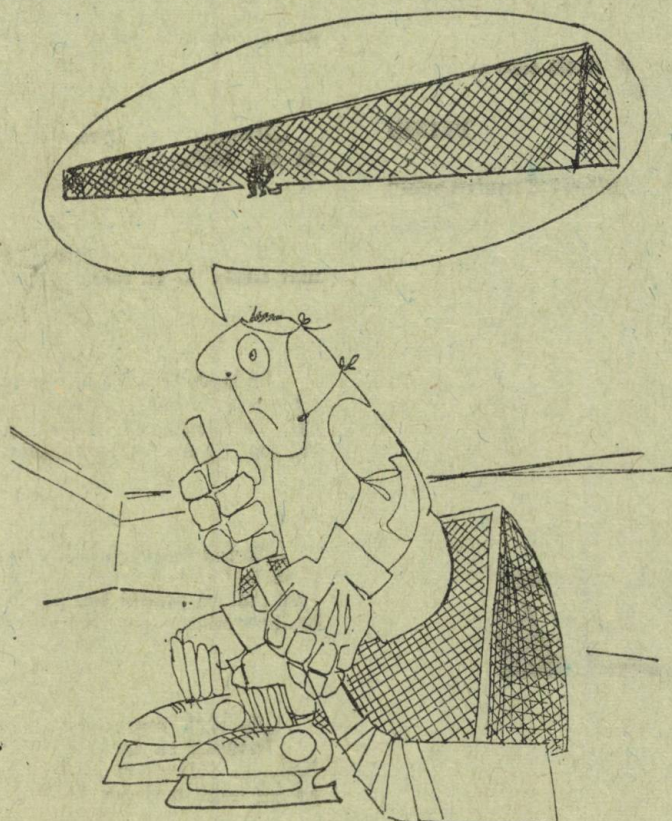
emoționante, cu subiecte smulse din viața trepidantă a sportivilor, cu bucuriile și necazurile lor, cu comicul situațiilor, dar și cu supraeforturile de depășire, pe care toți atleții și jucătorii noștri sînt datori să le depună cu multă seriozitate, fără a exclude nici simțul umorului, nici scenele de sănătos optimism pe care sportivul de tip nou, crescut de Partid, trebuie să-l aducă drept ofrandă publicului, dar și prestigiului mereu în creștere al României Socialiste.”

Anchetă realizată de **D. MORARU — SLIVNA**

desen de
ADRIAN IONESCU

desen de
GH. CĂLĂRAȘU

„Gimnastica este știința care determină ce exercițiu convine majorității și, dacă e posibil, tuturor cetățenilor. Întrucât scopul principal al educației este formarea unui număr cât mai mare și nu doar a celor care sînt dotați de la natură.”

ARISTOTEL

„Nimic nu epuizează și nu ruinează pe om atît de mult ca inactivitatea fizică prelungită”

ARISTOTEL

„Fericirea corpului e în sănătate, fericirea minții e în știință”.

THALLES DIN MILET

„Scopul suprem al educației este de a dezvolta corpul în armonie cu spiritul și a asigura astfel liniștea internă a omului, în toate împrejurările.”

PITAGORA

„Nimic nu poate fi mai de folos cetății decît pregătirea bărbaților și a femeilor de a deveni cetățeni perfecți.

Și acest lucru e posibil, dacă sînt formați cu ajutorul muzicii și al gimnasticii”.

„Nu știi că legile în vigoare la noi cer tatălui tău să te învețe muzica și gimnastica?”

PLATON

„Nici nu vă puteți închipui cît de mult este stimulată acțiunea minții de mișcările fizice”.

PLINIU

„Ceea ce e plăcut pentru întrecere, e plăcut și pentru ochi”

CICERO

SPORT

SPORT

„În lipsa de educație fizică, nu se poate educația intelectuală și, mai ales, cea morală, și e clar că lumina zilei că în toate timpurile decadența culturală și, mai ales, cea morală a fost urmarea degenerării fizice, care a rezultat din viața dezordonată, din lipsă de hrană, din prea marile încordări trupesti ori sufletești și, mai ales, din excesele de tot felul, care au istovit puterea de rezistență a sistemului nervos anume în partea care conduce lucrarea organismului și mijloacele atît mișcărilor, cît și stările sufletești”.

ION SLAVICI

„Orice călătorie, afară de cea pe jos, e după mine o călătorie pe picioare străine; a avea la îndemînă canapeaua unui tren, roatele unei trăsurii sau picioarele unui cal înseamnă a merge șezînd și a nu vedea decît ce ți se dă, nu însă și ce ai voi”.

CALISTRAT HOGAȘ

„Intelectul refractar spectacolului sportiv în care vede apriori, în numele culturii, numai o recapitulare a zoologiei — nu e un înțelept, căci înțelepciunea derivă din cunoaștere, nu din trufașă și înfricoșată ignorare”.

IONEL TEODOREANU

„Drumeția te învață mai mult decît zece biblioteci la un loc”.

NICOLAE IORGA

„Gimnastica e necesară încă din scutec. Adultul de mai tîrziu se va resimți toată viața de binefacerile ei”.

TUDOR ARGHEZI

„Pe lăpta fizică a antrenamentului sportiv se dezvoltă un mare număr de însușiri și achiziții morale, printre care rezistența, stăpînirea de sine, disciplina de viață cea mai riguroasă, camaraderia, cavalerismul”.

TUDOR VIANU

„Cînd ai făcut o mișcare de șah nu se cuvine s-o retragi și să faci alta. Gîndește-te întîi bine la ce ai făcut, după aceea mișcă pionul sau poruncește calului să sară. Deci, întîi enunțare și pe urmă hotărîre și statornicie”.

MIHAIL SADOVEANU

„Sportul reprezintă vigoarea vitală a umanității”.
„Învățați să înotați, îmbrăcați costumul de educație fizică și veți privi viața cu o răsufare mai sănătoasă, cu un ochi mai ager”.

GEORGE CĂLINESCU

În așteptarea golului

de IURI ZOLOTAREV

Înainte de meciul din finala Cupei, antrenorul, plin de îngrijorare, se adresa elevilor, cu vorba sa gingăvită:
— Bă-băieți, nu uitați pre-presingul! Presing, presing și iar pre-presing! M-ați înțeles? Nu le dați ră-răgazul să ră-răsufle și totul o să fie bine.

Toată repriza întâi jucătorii s-au conformat întru totul indicațiilor antrenorului. Abia se mai țineau pe picioare, dar și adversarii erau sleiți. Golul plutea în aer, însă tabela de marcaj era imaculată.

În timpul pauzei, antrenorul îi repezi furios:

— De ce alergați pe tot terenul, ca niște apucați? Încă n-ați aflat că în fotbal, pe lângă alergătură, mai există tehnica, acțiuni colective bine încheiate, tactică etc.?

— Păi nu ne-ați spus chiar dumneavoastră să folosim numai presingul? s-au indignat jucătorii.

— Ce faceeee?! V-am spus eu așa ceva?

Dezmăticiți, jucătorii făcură ochii mari. În fața lor se afla un alt antrenor, numit la conducerea echipei la sfârșitul primei reprize.

— Țineți minte că tot secretul victoriei constă în pasa scurtă și precisă — îi dădăci noul antrenor. Jucați numai în pase și meciul e câștigat.

În repriza a doua jucătorii țesură o broderie de pase de mai mare dragul. Combinațiile lor stîrniră deliciul tribunelor. Deodată, această minunată idilă fotbalistică fu curmată de o apostrofă brutală venită de pe tușă:

— Terminați odată cu bilciul ăsta! Treceți cu toții la atac! Și trageți la poartă! Trageți din toate pozițiile, lua-v-ar naiba!

Întorcînd capetele, jucătorii zăriră un necunoscut ce țipa cu minile pînă la gură.

— Ce l-a apucat pe aiuritul ăsta? se întrebă rîzînd. Vrea să nimerească la miliție?

Dar „aiuritul” nu nimeri la miliție, ci în cabina jucătorilor.

— Păi bine, măi băieți — se burzului el la sfârșitul celei de a doua reprize — ce v-a venit să jucați bătuta pe teren?! Sînteți fotbaliști sau balerini într-un ansamblu de cîntece și dansuri?

— Dar dumneata cine ești? îl luă la zor jucătorii.

— Cum... cine sînt?! Sînt noul vostru antrenor, numit la conducerea echipei la sfârșitul reprizei a doua. În această calitate vă recomand cu insistență ca în prelungiri să jucați...

Urînd recomandările antrenorului, jucătorii desfășurară în prelungiri un joc ofensiv. Golul plutea în aer, dar tabela de marcaj era tot imaculată.

A doua zi, la rejucarea finalei, jucătorii intrară pe teren abia tirîndu-și picioarele. Antrenorul, plin de îngrijorare, se adresa elevilor cu vorba sa gingăvită:

— Bă-băieți, nu uitați pre-presingul! Presing, presing și iar pre-presing! M-ați înțeles? Nu le dați ră-răgazul să ră-răsufle și totul o să fie bine.

În românește de DRAGOȘ VACARIUC

A. HORIA

IRINA CLIMOVSCI

„TREI GENERATII” DE HANDBAL ROMÂNESC

Tăcerea sălii „Progresul” e tulburată doar de sunetul sec al mingilor care lovesc parchetul, barele porților sau brațele portarului. Vreo 15 mini-handbaliste, iuți și îndeminatice, nedepășind 9-10 ani, sînt numai ochi și urechi la antrenarea lor. Aceasta explică, demonstrează și apoi își privește micuțele eleve cum execută temele antrenamentului.

Zăbovesc îndelung în acel colț al sălii pe unde am intrat, privesc cu atenție interesul, grija și plăcerea cu care antrenarea își pregătește discipolele. Și n-am greșit cînd am scris discipole, pentru că această antrenare merită să aibă discipole, pentru că numele ei se confundă cu istoria handbalului feminin românesc, pentru că eaa purtat pe umeri povara a trei generații de jucătoare...

...IRINA CLIMOVSCI... o celebritate a sportului cu mînea mică din țara noastră și — de ce nu? — a celui mondial. Viața ei e simplă, mai firească și mai ușoară de transcris decît a oricărei mari vedete din sportul mondial.

... Născută în 1938, urmează primii ani de școală în Tg. Mureș, la 14 ani schimbînd gimnastica cu handbalul. Primul ei antrenor-Arcadie Kamenitzki-a intuit în excepționalele ei calități fizice toate atributele unui portar de mare valoare și perspectivă, așa că, după numai un an de la primul contact cu acest joc, Irina devine portarul divizionarei A ILEFOR Tg. Mureș. După cîteva convocări la loturile naționale de junioare și tineret, mureșeanca se aliniază, în 1956, la startul celui de a II-a ediții a C.M. de handbal în 11(1-8 iulie — R.F. a Germaniei), cucerind împreună cu celelalte colege din reprezentativa României medaliile de aur. La 18 ani, Irina era desemnată cel mai bun portar din lume, iar presa de specialitate de peste hotare elogiaza impresiunanta ei manieră de joc.

Șirul victoriilor nu se oprește aici. Cu Irina în poartă, reprezentativa României cucerește încă două titluri de campioană mondială (12-19 iunie 1960 — Olanda, handbal în 11 și 7-15 iulie 1962 — România, handbal în 7) în vreme ce formațiile de club Știința și Rapid București cîștigă în 1961 și, respectiv, 1964 Cupa Campionilor Europeni.

Anii trec și Irina devine profesoară de educație fizică, absolvind cursurile IEFS. În palmaresul ei sportiv sînt consemnate, totodată, 141 de jocuri în prima reprezentativă a țării, cifră neatinsă încă de nici o altă jucătoare din lume!

În prezent Irina e antrenora la Școala Sportivă nr. 1 — București. Fetitele ei o sorb din priviri acum, ca la fiecare antrenament. Și e normal să fie așa. Care dintre noi nu și-ar dori să fie pregătit în sportul agreat de un triplu campion mondial, dublu campion european, maestru emerit al sportului, în fine, de un sportiv cunoscut în lumea întreagă!

... Antrenamentul e pe sfîrșite. Micuțele handbaliste au format echipe ad-hoc și joacă la două porți. Irina, puțin oboșită, se retrage în tribună să le urmărească, prilej excelent pentru a o atrage într-un scurt dialog:

— Cum vă simțiți departe de tumultul tribunelor, al competițiilor, departe de poarta care v-a adus atîtea satisfacții?

— De fapt — răspunde Irina — nu sînt prea departe nici de competiții, nici de terenuri. Împreună cu fetitele mele trăiesc acum un alt gen de emoții, care-mi erau necunoscute pînă nu demult: acelea ale antrenorului.

Echipa mea activează în campionatul republican al juniorilor și scolarilor dar, chiar dacă nu e vorba de divizia A sau B, crede-mă, emoțiile sînt tot atît de mari. Ba, poate...! În privința porții, sinceră să fiu, regretele există și nu sînt puține, dar trebuia ca odată și odată să mă retrag!

— Mulți jucători fac acest pas abia după ce își dau seama că nu mai fac față pretențiilor unei echipe divizionare sau exigenței spectatorilor. Dv însă v-ați retras imediat după campionatele mondiale din Olanda, unde v-ați remarcat din nou și cînd erați titulară în echipa IEFS, cea de a treia clasată în divizia A. Ce v-a determinat, totuși, să renunțați?

— În primul rînd un număr — 20 — care reprezintă tot atîția ani de handbal din viața mea. Un număr frumos și „rotund”! La 25 nu ajungeam decît dacă mă încapă înam să apar încă 5 ani, dar randamentul n-ar mai fi fost același. Iar în concepția mea sportivă care a reușit să se facă cunoscut, care a reprezentat ceva, n-are voie să ajungă la chereul tribunei, pentru că publicul-fachirul acesta capabil să ridice în slăvi pe favoriții săi devine uimitor de repede ironic, usturător de ironic, dar întotdeauna pe bună dreptate! Tocmai aici n-am vrut să ajung și m-am retras în liniște, lăsînd în urmă mea nu ironii, ci regrete. Pe scurt, am rămas Irina cea dintotdeauna...

— Ce planuri aveți de acum înainte? Ce performanțe vizați ca antrenora?

— E prematur să vizez niste performanțe înalte ca antrenora, cu atît mai mult cu cît se spune că un sportiv de valoare ajunge rareori un antrenor de valoare. Asta nu înseamnă, însă, că sînt handicapată din start. Dimpotrivă, am ambiții mari și sper că am să fac o treabă bună. În perspectivă, mă gîndesc să cresc 2-3 portari de valoare și, dacă voi reuși, să mă ocup de pregătirea „goal-keep”-erilor lotului național.

... Zăbovisem mult, fetitele Irinei oboșiseră și ele cu jocul, iar fluierul final al antrenorei puse capăt încă unei lecții. Peste 20 de minute, cele mai tinere handbaliste ale Școlii Sportive nr. 1. — București, împreună cu profesoara lor, se îndepărtau rîzînd pe aleea ce duce spre poarta complexului sportiv de la „Progresul”.

... După 20 de ani de joc efectiv, Irina Climovschi trăia acum o nouă fericire-cea a antrenorului înconjurat de copii!..

Record neomologat
desen de M. OPROIU

Drama lui TARZAN DIN BUZENVAL

Doar cei mai vîrstnici iubitori ai boxului își mai amintesc de Laurent Dauthuille, marele campion francez de-acum un sfert de veac. Și azi însă părinții boxerilor profesioniști se cutremură la gîndul că fiii lor ar putea avea soarta nefericitului Laurent, pugilistul care a rămas în istoria sportului cu mînuși ca un simbol al ghinionului.

"TARZAN DIN BUZENVAL"

Laurent Dauthuille (născut la 20 februarie 1924, la Chauny) aparținea unei familii sărmăne cu șase copii, care în 1925 și-a părăsit vechiul cămin, de la Chauny, pentru a se stabili la Buzenval, o localitate mică din împrejurimile Parisului. Și poate că despre familia Dauthuille nu s-ar fi scris niciodată vreun cuvînt dacă nu ar fi existat micul Laurent, cel care peste ani avea să devină marele adversar al americanului Jake La Motta, fostul campion mondial al „mijlociilor”.

Ca atîtea generații de copii, Laurent a fost și el captivat de aventurile eroului imaginar Tarzan, pe care le urmărea cu pasiune pe ecran sau le recita în cartea lui Burroughs. Se credea voinic și sprinten și își petrecea cea mai mare parte a timpului cătărîndu-se în copaci, trăind în felul său intîmplările prin care trecea Tarzan, eroul său preferat. Această joacă a făcut din Laurent un adevărat atlet, care a fost primit cu ușurință în echipa de gimnastică a „Cadeților din Buzenval.” Peste ani, cînd era de-acum un cunoscut boxer amator, Laurent îi mărturisea ziaristului francez Jacques Marchand: „Eu datoriez mult gimnasticii. Ea este cea care mi-a dat forță, gustul riscului și... al muzicii. Căci, cu cadeții din Buzenval eu am devenit toboșar. Eram îmbrăcat complet în alb, ca și tatăl meu, care era trompetist. Noi eram în aceeași funfard!”

Laurent Dauthuille și-a descoperit vocația de boxer în împrejurări tragice. Avea 17 ani cînd tatăl său a murit într-un scandal provocat de niște lichele la un cinematograful din Rueil. Cu acel prilej nefericit Laurent și-a descoperit forța pumnilor, doborîndu-l la pămînt pe unul dintre provocatori care s-a întîmplat să fie boxer al clubului din localitate. La cîțva timp după această întîmplare, Laurent s-a înscris în secția de box a clubului din Rueil, avîndu-l ca antrenor pe André Barraud, din care a făcut apoi un mare manager internațional.

Ca pugilist amator, Dauthuille a avut un palmares excepțional. Din cele 100 de meciuri susținute a cîștigat 93, a terminat două la egalitate și a pierdut doar cinci. În 1944 el a cucerit titlul de campion amator al Franței la categoria mijlocie, fiind cunoscut în rândurile amatorilor de sport sub numele de „Tarzan din Buzenval”.

"MI-AM DORIT SĂ CÎȘTIG TITLUL PRIN K.O....."

La 17 septembrie 1944, Laurent Dauthuille a susținut prima sa luptă profesionistă, avîndu-l în colț pe neobositul André Barraud, omul care îi îndrumase primii pași în box. Debutul a însemnat un succes înainte de limită în fața „mijlociului” francez Thiebault. Apoi, din victorie în victorie, Laurent ajunge să lupte cu cei mai buni „mijlocii” ai timpului, obținînd succese răsunătoare: Kid Janas (k.o. rîndul 8), Assane Diour (k.o. 8), Jean Despeaux

(k.o. 2), Robert Charron (puncte), Luc van Dam (k.o. 3) etc. În fața lui Dauthuille se deschidea o carieră strălucitoare, cînd o serie neașteptată de înfrîngeri (în fața lui Robert Villemain, Robert Delannoit și Tiberio Mitri) pune la grea încercare ambiția lui Laurent. Dar „Tarzan din Buzenval” nu era omul care să fie doborît cu una cu două. Reia pregătirile și în scurt timp zeita Fortuna trece din nou de partea sa. Alte succese de mare prestigiu internațional vin să-i completeze palmaresul. Urmează o perioadă în care Dauthuille îi înfruntă pe cei mai renumiți boxeri ai epocii, cu excepția compatriotului său Marcel Cerdan. Pete Zaduck, Ernie Forte, Johnny Greco, Steve Belloise și chiar „Taurul din Bronx” — cum era numit boxerul american de origine italiană Jake La Motta — cedează în fața impetuosului pugilist francez. Un singur om izbutește să-l învingă în această perioadă de glorie: fostul campion mondial, cubanezul Kid Gavilan.

Victoria lui Laurent Dauthuille asupra lui Jake La Motta a avut loc la 21 februarie 1949, în Canada, la Montreal. Patru luni mai tîrziu, La Motta realiza marea performanță a vieții sale: devenea campion mondial la categoria mijlocie, depedîndu-l de titlu (k.o. în rîndul 10) pe celebrul Marcel Cerdan. În meciul care a avut loc la 16 iunie 1949, la Detroit. După cum se știe, revanșa Cerdan — La Motta nu s-a mai disputat din cauza groaznicului accident de avion petrecut la 27 octombrie 1949, în care și-a găsit moartea și Marcel Cerdan, aflat în drum spre Statele Unite pentru meciul revanșă.

Creditat cu succese de mare prestigiu internațional, Laurent Dauthuille încearcă să realizeze el visul lui Marcel Cerdan, readucerea titlului mondial al „mijlociilor” în Franța, și-l provoacă pe Jake La Motta. Acesta, dorind să-și ia revanșa în urma înfrîngerii suferite cu aproape doi ani în urmă în fața lui Dauthuille, acceptă și meciul este perfectat pentru data de 13 septembrie 1950, la Detroit.

...În seara aceea răcoasă de septembrie, la Detroit s-a boxat cu casa închisă. Mii de spectatori au umplut pînă la refuz arena. Toți iubitorii sportului cu mînuși din marele oraș american tînușă să asiste la grandiosul spectacol pe care îl promitea întîlnirea dintre campionul mondial Jake La Motta și francezul Laurent Dauthuille. Va reuși, oare, acesta din urmă să-l răzbuie pe compatriotul său Marcel Cerdan? Iată întrebarea care stătea pe buzele tuturor. În ultimele zile ziarul publicase articole în care se spunea că La Motta nu are prea multe șanse în fața explozivului pugilist francez și că acesta va reînnoi succesul trecut asupra „Taurului din Bronx”.

După ce crainicul reuniunii i-a prezentat publicului pe cei doi adversari, a început meciul pentru centura mondială la categoria mijlocie. La Paris, în fața aparatelor de radio, sute de mii de francezi ascultau cu sufletul la gură primele relatări ale acestor partide care avea să rămînă în istoria boxului mondial prin finalul ei dramatic și surprinzător.

În plin apogeu al carierei sale, Laurent Dauthuille a pornit curajos la atac, pistonîndu-și adversarul cu zeci de directe în plină figură. Bătăiosul „Tarzan din Buzenval” acumula puncte numeroase după fiecare repriză, în timp ce campionul mondial La Motta, depășit de ritmul infernal de luptă impus de francez, se as-

cundea în blecaj, ținea, contrind rar și fără eficacitate. Spectatorii, uluiți și totodată încântați de maniera clară în care Dauthuille domina ringul, îl aplaudau la scenă deschisă pe sportivul francez. Și, ca într-un film în care secvențele sînt reluate mereu de la capăt, reprizele se scurgeau avînd același aspect: Laurent în atac, marșindu-și continuu adversarul aflat în dificultate. În rundurile 11, 12, 13 și 14 în ring se afla un singur boxer — Dauthuille, care jongla cu La Motta, transformat într-un sac de antrenament montat pe picioare. Cînd gongul a vestit începutul celei de a 15-a și ultima repriză a acestui meci, francezul a pornit din colțul său hotărît să termine și aceste ultime trei minute în același stil de mare campion. L-a prins pe La Motta într-un colț și a declanșat o formidabilă serie de lovituri. În Franța, în fața aparatelor de radio, sute de mii de iubitori ai sportului ascultau fericiti relatările ultimelor secunde ale acestui meci. Laurent nu mai putea pierde, Cerdan era răzbunat, centura mondială a „mijlociilor” revenea la Paris. Și cînd nimeni nu se mai aștepta la alt rezultat, cu 13 secunde înainte de gongul final La Motta a zvonit cu o lovitură în care a pus toate forțele sale. Pumnul ca o piatră uriașă a fulgerat bîrba lui Laurent Dauthuille și acesta a căzut trîznit la poadea. În arenă a fost un moment de liniște de mormînt, apoi a început un vacarm de nedescris. Arbitrul începuse să-l numere pe Dauthuille... Din colțul boxerului francez, antrenorul André Barraud urla ca scos din minți: „Ridică-te, Laurent!... Ridică-te!... Ridică-te și ești campion mondial!...”

Dar Dauthuille era lovit prea puternic pentru a-l putea auzi și pentru a se putea ridica. Și-a revenit cu greu după ce arbitrul pronunțase „Out!”, cu numai trei secunde înainte de sfîrșitul meciului...

Cînd și-a revenit, Laurent a salutat publicul cu modestie și a pornit cu capul plecat spre cabină. Acolo a încercat să-i explice antrenorului finalul meciului cu La Motta: „Domnule Barraud, eu am vrut să termin spectaculos. Mi-am dorit să cîștig titlul prin k.o.” Apoi Laurent a intrat sub duș și lacrimile i s-au amestecat cu picăturile de apă care curgeau pe fața sa obosită și îndurerată... Un mare campion ratase cea mai mare ocazie cunoscută în istoria boxului de a deveni campion mondial.

SĂRMANUL LAURENT

Această înfrîngere nemeritată a rupt echilibrul nervos al veselului Laurent Dauthuille. Cele 13 secunde dramatice de la Detroit i-au răpit pentru totdeauna zîmbetul și încrederea în forțele sale. După reîntoarcerea din Statele Unite, sfîrșitul carierei sale a survenit fulgerător. Înfrîngerea prin k.o. în fața modestului Mickey Laurent, la 17 noiembrie 1952, a încheiat palmaresul boxerului Laurent Dauthuille. Și iată cum pugilistul care în decursul celor

ani invinsese o serie întreagă de corifei ai categoriei mijloicii, fiind indiscutabil cel mai bun dintre ei, s-a trezit la 28 de ani fără nici o meserie și avînd de întreținut o soție, trei copii, două surori și o mamă.

Dauthuille trebuia, totuși, să găsească o modalitate de a întreține această familie numeroasă. Gîndul la titlul pierdut alt de stupid îl ruina pe numai moralicește ci și fizic, motiv pentru care i s-a retras licența de boxer. În aceste condiții, Laurent a acceptat una dintre cele mai grele ocupații pentru el. A devenit actor într-un circ. Rolul său, care dura în fiecare seară doar trei minute, a fost creat cu un sadism feroce de către patronii circului: Laurent trebuia să mimeze ultima repriză din meciul său cu La Motta...

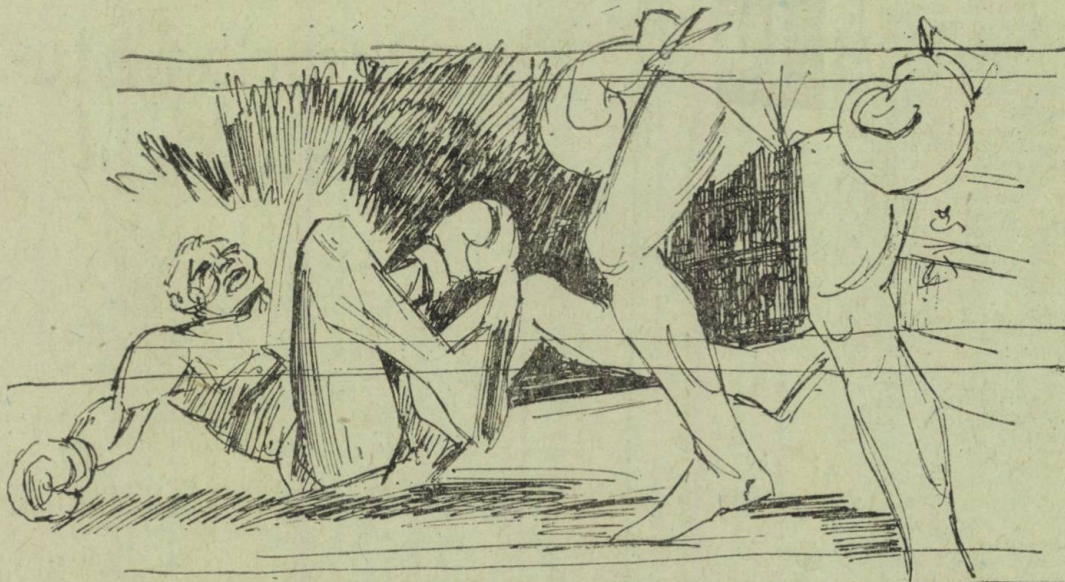
Asadar, în loc ca drama lui Laurent să fie închisă într-un dosar sportiv, ea era trăită din nou în fiecare seară de către nefericitul boxer francez. „Spectacolul”, însă, nu avea succes, spectatorii părăsind arena decepționați de decăderea marelui Dauthuille. În curînd clownul-boxer nu a mai avut nici cu ce să-și asigure traiul de fiecare zi. El a fost părăsit pînă și de soția și copiii săi. Cu timpul a fost dat uitării. La începutul anului 1970, aflîndu-ne la Paris, l-am întrebât pe un confrate francez cu ce se mai ocupă fostul campion Laurent Dauthuille. Nu am primit nici un răspuns. Nu se mai știa nimic despre cel care fusese *Tarzan din Buzenval*...

Laurent Dauthuille a murit în cruntă mizerie la 10 iulie 1971, în vîrstă de 47 de ani. Fusese internat cu câteva luni în urmă la spitalul din Ruell. Cu toate insistențele redactorilor de sport, medicii nu au acceptat să divulge circumstanțele exacte ale morții lui Dauthuille. Ziaristii au scris în acele zile: „Solidaritate pentru Laurent Dauthuille, care a cunoscut gloria și mizeria și care mîine riscă să nu aibă cu ce să-și îngroape...” Și s-a făcut o chetă publică pentru ceremonia înmormîntării fostului campion. Laurent a fost înmormîntat la marginea Buzenvalului, într-un cimitir al sărmanilor. L-au purtat pe umeri foștii săi colegi de sport: Yancek Walczak, Robert Charron, Jacques Chiche și Jean Bedin, cel mai apreciat sparring-partener al lui „Tarzan din Buzenval”.

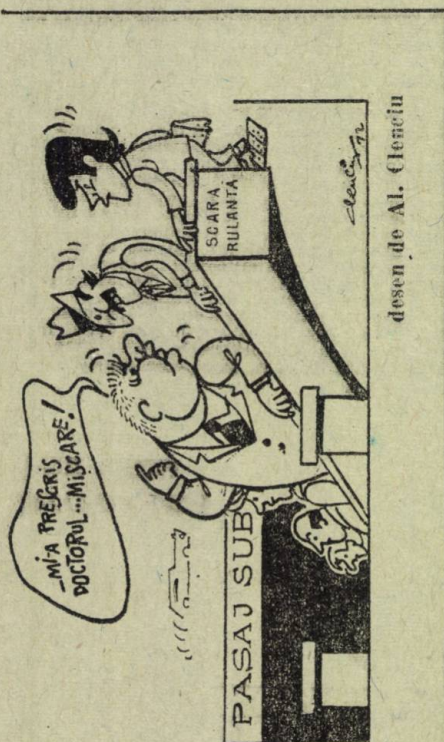
În necrologul publicat de ziaristii francezi era scris, printre altele: „Laurent Dauthuille nu a fost dat uitării de box. Îți mulțumim, Laurent, pentru tot ce ai făcut acolo sus, în „carenul magic”, unde doi oameni cunosc poate fericirea sau poate drama”.

Tardivă aducere aminte...

PETRE HENȚ
PAUL OCHIALBI

St. Al. G. 72

desen de Al. Clenciu

Vorbește... balonul!

Fiindcă mi s-a dat cușintul,
să mă prezint: sint un balon.
Cel mai ilustru personagiu;
sint și noroc și ghinion...
Măr al discordiei, izvorul
celor mai dure controverse,
Eu sint medalia, ce are,
așa cum știm, două reverse.
În jurul meu s-aprind discuții
(și sacul lor e fără fund);
De mine nimeni nu e sigur,
că doar... balonul e rotund.
Mii de priviri mi-admiră zborul
de... satelit și e firesc
Că eu, de cînd există fotbal...
în jurul porții mă-nvîrtesc.

Ea are-un „ce“ irezistibil,
 cea mai dorită din vestale...
 Spre poartă-n veci mă... poartă legea
 atracției universale.
 Deși păzită cu strictețe
 și-avind o... creștere aleasă,
 Atunci cînd nimeni nu s-așteaptă,
 ea știe să mă... prindă-n plasă.
 Sînt satelit dar port în mine
 și vagi instincte de bolid,
 Cînd, pe terenuri, cite unii,
 adesea mă trimit... în vid;
 Ori, rătăcind în dorul... porții,
 într-o nocturnă fără lună,
 Un păcălici de inter-stinga
 îmi dă adresa... la tribună.
 Ba îmi găsesc și-un naș, s-ar zice,
 lipsit complet de-ndeminare
 Și care-n loc să mă plaseze,
 îmi „arde“ cite-o... luminare.
 Pe-aceste rude-ndepărtate
 nu le socot că-mi sînt cumetrii
 Și cum ti prind... la-nghesuială,
 le trag un „11 metri“!
 Prin ei ratez ocazii clare,
 că cezi, așa e jucătorul
 În loc în mine să lovească,
 Lovește... șansa cu piciorul!
 Nu fac aici pe donjuanul
 ori pe bigamul, doar se știe
 Că sînt constant cînd este vorba
 să am și eu o simpatie;
 Dar cînd mă plimbi la întîmplare
 și n-ai măcar un pic de artă
 Cînd tragi un șut, să nu se uite
 că mai există încă o poartă...

Odă... microbistă

O! Dacă grecii antici, spartanii atenienii,
 Căliți în focul sacru al luptelor arenii,
 Porneau să cucerească Apusul depărtat,
 Cu țarm știut de unii sau numai prezumat,
 Brăzdînd cu nave grele imensul ocean
 — Cum au făcut pe urmă Columb și Magellan —
 Ori dacă genovezul navigator de geniu
 Vede lumina zilei în urmă c-un mileniu
 Și-mpins de hotărîrea aceluiași destin,
 Cu cele trei corăbii pornea pe drumul lin,
 Urmind fatalitatea străvechilor porunci,
 Schimbată era fața pămîntului, atunci...

Căci printre alte lucruri ce l-ar fi importat
 Ar fi adus cu sine și sucul minunat,
 Produsul enigmatic al plantelor acele,
 Cu seva lor lăptoasă, din patria lui Pelé;
 Produs ce se întinde în mîinile vrăjite
 Și-apoi, la loc revine cu forțe înzecite,
 Din care facem astăzi galoșii, fișul, pucul,
 Bretelele și mingea, și-anume: cauciucul!

O! De-ar fi fost aievea tot ceea ce v-am spus,
 De cucereau ei Lumea cea Nouă, din Apus,
 S-ar fi născut atunci un nou și mare zeu,
 Cu templul pe... arenă și-altarul în... careu;
 Un zeu temut el însuși, de-apururea, de moarte,

La care să se-nchine și Jupiter și Marte,
 Clădind pe trăinicia fundațiilor pietrei,
 Un templu cu o poartă de... 11 metri,
 Avînd drept mare preot, solid... în deplasare,
 Un Atlas cu o minge de fotbal în spinare
 Și care-n loc de jertfe ori practici singeroase,
 Să-și facă ritualul din... driblinguri și pase.

O! Dacă grecii antici, romanii, fenicienii
 Porneau spre Lumea Nouă în urmă cu milenii
 Și aduceau din Vestul Americii, sălbatic,
 Acel produs elastic, subtil și... pneumatic,
 În scrierile vremii, din primele-nceputuri,
 De mult erau cîntate puternicele șuturi,
 Uralele tribunei, superbe-le-i „nevroze“,
 În Odele lui Pindar și în Metamorfoze;
 De mult vorbeau prin veacuri, terținele lui Dante
 De splendide... triplete și... fente elegante;
 De mult făceau chiar zeii libațiuni... plonjoane,
 Ori hențuri camuflate pe multe stadioane.
 Sau faulturi brutale și foarte rar „fair play“-uri
 Căci și-n Olimp se-nîmplă să se mai dea...
 rateuri.

Și-apoi, mai știm un lucru: de zeii din Olimp
 S-a plîns și bietul Cronos că... trag mereu de timp.
 Deci ar fi fost acum goniți din sanctuar,
 Afară doar de unul (de mult pensionar
 De invaliditate) iertat de... suspendare,
 Numit Vulcan-Hefaistos, pentru... vulcanizare.

Și-n locu-atîtor trîntori, ce-n van încarcă schema,
 Etern dura prin veacuri, purtîndu-și diadema,
 De mii de ori slăvitul, mai tare decît Zeus,
 Al fotbalului rege, divinul... MICROBEUS!

Balonul

Purtînd în el perfecțiunea sterilă
 Cu zbor semeț și arcuit de boltă,
 El este proiectilul ce dezvoltă
 Efectul dibăciei și-al puterii.

Pe stadion eulege o recoltă
 De-aplauze frenetice, puzderii;
 Dar deseori s-aud (să nu te sperii)
 Și glasuri răgușite de revoltă...

El este voluptate dar, se pare,
 Și mărul mitic al discordiei,
 Ce face-adecea zarvă și-ntr-zei;

Dar timpul îți aduce împăcare...
 Și iarăși, liniștit și calm o iei
 D'a capo... săptămîna viitoare!

Victor Ghibu

EVOLUȚIA ANTRENAMENTULUI, TEHNICII ȘI REGULILOR ATLETICE

I. Până în anul 1900.

- 1850 — se construiește, în Anglia, prima pistă de atletism
- 1857 — apar primele prăini de bambus
- 1860 — la săritura în lungime se măsoară de la locul bății
- greutatea și ciocanul se stabilesc la 16 livre (7,257 kg)
- 1862 — este inventat cronometrul, element de bază în dezvoltarea ulterioară a atletismului (inventator Nicolae, Elvetia)
- 1864 — la probele de garduri se face atacul gardului cu piciorul îndoit — regulamentul alergătorilor de garduri precizează că dacă un concurent doboară mai mult de 2 garduri este descalificat.
- 1865 — până în acest an aruncarea greutății se efectua cu ambele mâini. Din acest an, se trece la aruncarea cu o mână, de la umăr, (cu prilejul celui de al 2-lea meci între universitățile Oxford și Cambridge).
- 1868 — americanul William B. Curtis este primul sprinter care folosește sprijinirea miinilor pe sol.
- 1870 — se introduce aruncarea greutății executată printr-o balanșare preliminară a piciorului sting (aruncător dreptaci), urmată de un salt al piciorului drept.
- 1871 — măsurătoarea aruncării la ciocan se facea de la ultima urmă a picioarelor pe sol până la prima urmă lăsată de ciocan la aterizare — până în acest an, aruncarea ciocanului se făcea (cu un mîner lung) de pe loc. De la această dată se introduce pirueta.
- 1873 — englezul J. Brooks (1,90 m) adoptă stilul „pășire” la săritura în înălțime.
- 1875 — irlandezul J. Lane (7,04 m) adoptă stilul ghemuit la săritura în lungime
- 1875 — tactica în cursa de 400 m: până la ultima linie dreaptă alergătorii se mențin relativ în același ritm, pe ultima linie dreaptă începe sprintul final.
- 1880 — englezul Croome adoptă trecerea gardului cu piciorul întins
- P. Davies-Irlanda adoptă săritura în înălțime din față, cu bătaia depărtată și trecerea picioarelor prin ghemuire
- 1883 — C. Davies — Anglia (7,058 m) adoptă tehnica de săritură în lungime cu extensie.
- 1884 — apare prima încercare de punctare a probelor atletice (tabelă de punctaj)
- 1884 — primul concurs de decatlon
- 1884 — americanul Bobby Mc Donalds este primul om care utilizează startul de jos.
- 1886 — apare pragul de bătaie pentru sărituri
- 1887 — J. Gray — SUA precursorul aruncării moderne a greutății.
- El este inițiatorul accelerării și influențării un timp cit mai lung în elan a greutății
- 1888 — la triplusalt se folosește săritura pe același picior (inițiatorul este D. Shanahan, Irlanda-15,25 m)
- Charles H. Sherill-SUA este primul atlet care concurează cu startul de jos.
- 1890 — A. Copeland-SUA (7,089 m) adoptă săritura cu forfecare la lungime.
- la aruncarea sulitei se folosește un elan foarte redus (circa 10 m)
- 1892 — cu prilejul unui concurs la Montreal (Canada), are loc prima cronometrare electrică oficială
- se stabilește greutatea discului la 1,923 kg.
- 1893 — se adoptă tehnica actuală la triplusalt
- triplusalt este eliminat timp de 21 de ani din competițiile oficiale din SUA, din cauza durității probei.
- 1895 — cronometrul manual cu cinciimi de secundă este adoptat ca singurul valabil
- 1895 — M. Sweeney adoptă la săritura în înălțime stilul forfecare cu întoarcere spre locul de bătaie
- 1898 — americanul R. Clapp (3,61 m la săritura cu prăjină) adoptă mișcarea miinii de dedesubt peste cea de deasupra în săritură, precum și un balans lung și o viteză ridicată în elan.
- 1898 — americanul Myer Prinstein adoptă tehnica cu extensie și ghemuire la săritura în lungime

II. 1900—1920

- 1902 — apare prima tabelă de punctaj pentru probele combinate
- 1904 — Ralph Rose (SUA) adoptă plecarea laterală la aruncarea greutății
- Alfred Schrubb-Anglia (31.02.2 la 10 000 m) introduce metoda de antrenament cu intervale și antrenament de două ori pe zi
- 1905 — Fernand Gonder — Franța adoptă trecerea peste stachetă la săritura cu prăjină în poziția orizontală a corpului.

- 1906 — concursul de pentatlon athletic olimpic are luptele libere ca a 5-a probă (asemănător antichității).
- 1906 — stilul clasic de aruncare a discului de pe loc se înlocuiește cu cel cu piruetă
- 1908 — metoda de antrenament la triplusalt indică ca lege de bază dezvoltarea vitezei pe elan și detentei
- 1908 — greutatea pantofilor cu cui: cel puțin 300 grame unul
- proba de maraton este stabilită la distanța de 42,195 km, corespunzător distanței ce separă Windsor de Londra (Jocurile Olimpice din 1908)
- greutatea se aruncă până la această dată dintr-un careu cu latura de 2,133 m
- se introduce alergarea la 400 m pe culoare
- se stabilesc gardurile pentru 400 m la înălțimea de 91,44 cm (10 yarzi) în loc de 0,76 m ca până atunci
- discul se definitivează la greutatea de 2 kg (J.O. Londra)
- apare actualul stil de aruncare a sulitei, față de cel vechi, în care o mână ținea sulita de mijloc și cealaltă de capătul de jos.
- se adoptă cercul cu diametrul de 2,133 m la aruncarea greutății
- 1909 — se introduce pragul opritor la aruncarea greutății
- Dan Abearne, SUA — 15,52 la triplusalt — adoptă tehnica cu pasul 1 foarte lung (6,10 m) și tehnica ortodoxă a brațelor
- John Flanagan — Irlanda (56,49 m) efectuează aruncarea ciocanului dintr-un cerc cu diametrul de 2,74 m, cu 2 piruete efectuate pe virf
- 1911 — decatlonul este stabilit în ordinea de azi a probelor, iar la pentatlon-bărbați se introduce proba de 1500 m, în locul luptelor.
- 1912 — se reglementează ciocanul de aruncat la forma și dimensiunile actuale
- antrenorul american E. Hertzberg lansează tehnica de aruncare a greutății prin introducerea pleptului aruncătorului în direcția șocului de aruncare
- Hannes Kolehmainen, Finlanda 14.36.6 la 5000 m — realizează o combinație între alergarea de durată și alergarea de tempo
- se introduce de către Eric Lemming, Suedia — 62,32 m priza la mijlocul sulitei
- 1912 — suedezii alcătuiesc prima tabelă de punctaj pentru probele combinate
- finlandezii construiesc primele sulite de lemn
- George Horrine, SUA — 2,068 m la săritura în înălțime — lansează stilul prin rostogolire laterală
- se introduc în programul olimpic probele de 4 × 100 și 4 × 400 m
- 1913 — Mc Grath SUA trece de la 2 la 3 piruete la aruncarea ciocanului.
- americanul Charles Paddock (10,2 la 100 m) adoptă sosirea prin săritură de 4—5 m (metodă nedezvoltată, fiind în detrimentul vitezei)
- 1914 — Jonni Myyrä, Finlanda — (68,56 m) — introduce stilul de aruncare a sulitei cu aducerea brațului înapoi și înlocuiește pasul saltat cu pasul încrucișat
- până la această dată există metoda de pregătire a alergătorilor prin care la antrenamente se alergau distanțe mai mari decât în competiție.
- 1920 — pista de 400 m se oficializează
- metoda de pregătire la triplusalt cerea 3/4 din lungimea performanței la săritura în lungime pentru primul pas și traectoria joasă
- Paavo Nurmi, Finlanda, lansează metoda de pregătire prin combinarea antrenamentului de durată cu cel de viteză și de tempo. El fracționează distanța totală în distanțe mai scurte, alergate în alură rapidă.
- apare tehnica cu forfecare la săritura în lungime
- antrenorul finlandez Pikhala abandonează metoda de alergare pe distanțe lungi în tempo redus și intensifică ritmul de alergare, scurtează distanțele, punind accentul pe tehnica alergării și pe fuleu
- apare antrenamentul efectuat și în perioada de iarnă

III. 1921—1940

- 1921 — Charles Paddock, SUA, este primul atlet care utilizează pentru start un fel de blocuri de plecare
- Charles Hoff, Norvegia — 4,25 la săritura cu prăjină — adoptă tehnica elanului în viteză și zborul înainte
- 1922 — se generalizează sistemul de cronometraj cu zecimi de secundă

- 1924 — Harold Osborn, SUA — 2,035 m — adoptă stilul care-l va purta numele (o variantă a rostogolirii laterale)
— Anthony Winter, Australia — 15,53 m la triplusalt — introduce tehnica săriturii prin activizarea bătăii
- 1926 — apare tipul de decationist săritor aruncător Paavo Yrjölä, Finlanda — 8111 puncte, record mondial.
- 1927 — antrenorii americani G. Bresnahan și W. Tuttle inventează blocurile de start
- 1928 — Hauser și Hirschfeld (ultimul 16,04 m la aruncarea greutății) adoptă mărirea amplitudinii mișcării și final exploziv, precum și introducerea spre interior a piciorului drept
— Dr Van Aaken pune la punct metoda de antrenament cu rezistență integrală
- 1930 — antrenorul suedez Gose Holmer elaborează metoda de pregătire *fartlek* a alergătorului
— antrenorul german Waldemar Gerschler adoptă alergările rapide pe distanțe scurte, cu dozare metodică. De asemenea, introduce pauza tot mai mică între pregătirea de iarnă și cea de vară. În sfârșit, adoptă timpul de recuperare la efortul depus.
- 1931 — Mikio Oda, Japonia — 15,58 m la triplusalt — introduce în tehnică ridicarea genunchilor piciorului oscilant
- 1932 — se anulează de către FIAA decizia prin care concurenții ce doborău garduri erau descalificați și apar în același timp (JO de la Los Angeles) gardurile moderne cu contragreutate
— Robert Tisdall, Irlanda — 51,7 la 400 m garduri — adoptă trecerea razantă a gardurilor, odată cu trecerea de la gardurile de lemn la cele de metal
— Chuhei Nambu, Japonia — 15,72 m la triplusalt — adoptă tehnica săriturii cu pasul 2 foarte lung și pasul 1 ceva mai scurt
— Patt O. Calaghan, Irlanda — 59,55 m la aruncarea ciocanului — trece de la folosirea piruetei toc-virf la sprijin permanent pe piciorul sting
— decationistul german Hans Heinrich Slevort — 8790 puncte — introduce specializarea în cele 10 probe
- 1934 — apare a 2-a tabelă de punctaj finlandeză
— Jack Metcalfe, Australia — 15,78 m la triplusalt — introduce avîntarea cu ambele brațe.
— sînt adoptate oficial blocurile de start
— Jack Torrance, SUA — 17,40 m la aruncarea greutății — aduce în actualitate necesitatea forței fizice în progresul aruncării greutății
- 1936 — Cornelius Johnson, SUA — 2,075 m. adoptă rostogolirea ventrală la săritura în înălțime
- 1937 — Melvin Walker, SUA — 2,09 m la săritura în înălțime — primul atlet care folosește pantofi cu cule cu talpă îngroșată (interziși în 1957)
- 1938 — Matti Järvinen, Finlanda — 77,23 m la aruncarea suliței — introduce în tehnică arcul întins
— se modifică regulamentul probei de săritură în înălțime și se precizează obligativitatea de a ataca stacheta mai întîi cu un picior
- 1939 — în competițiile atletice din SUA apar prăjini confecționate din aluminiu

IV. 1941—1960

- 1941 — Leslie Steers, SUA — 2,41 m. adoptă la săritura în înălțime rostogolirea ventrală cu plonjon
- 1946 — antrenorii sovietici Korobkov, Oberius, Volkov adoptă planificarea în pregătirea decationistului
- 1947 — suedezii fabrică primele prăjini de oțel foarte elastice
- 1948 — apar în SUA primele prăjini din fibră de sticlă (în competiții vor intra abia în anul 1958)
— săritorul sovietic de triplusalt Leonid Scerbacov (16,23 m) adoptă tehnica cu boltă cu pasul 1 foarte mare și lucru deosebit pentru forța picioarelor.
— Imre Nemeth, Ungaria — 59,88 la aruncarea ciocanului — pune accentul pe viteza de rotație în piruetă
— Bob Mathias, SUA — 7887 puncte la decation — lansează tipul de alergător aruncător pentru decation
— la Jocurile Olimpice de la Londra se folosește primul aparat optic de măsurare a lungimii săriturilor
- 1948 — Otis Chandler, SUA, lansează tehnica aruncării greutății cu piruetă (ca la disc), dar cu mina la umăr aruncă 17,01 dar o abandonează apoi
- 1949 — antrenorul brazilian Dietrich Gerner introduce ca mijloc de bază în antrenamentul săritorilor sărituri multiple de pe un picior pe altul și pe același picior
- 1949 — Jim Fuchs, SUA — 17,95 m la aruncarea greutății — adoptă poziția de plecare închisă cu umerii rotunjiți și alunecare în elan, în locul săriturii
- 1950 — W. Gerschler și dr. Reindell elaborează metoda de pregătire bazată pe fiziologia cardiacă „era inimii”
- 1951 — se adoptă în tehnica aruncării suliței înlocuirea unei părți a pașilor cu un pas săltat pe același picior

- 1952 — apare a 3-a tabelă de punctaj
— Janusz Sidlo și Dana Zatopkova pun bazele celor 8 pași de elan la suliță
— Parry O. Brien, SUA — 19,30 m la aruncarea greutății — adoptă plecarea cu spatele
— la aruncarea suliței se introduce pragul opritor în arc de cerc pentru limitarea pistei de elan
— săritorul de triplusalt brazilian A.F. da Silva — 16,56 m — adoptă tehnica naturală bazată pe echilibrul în fazele de zbor și așezare elastică a piciorului pe sol.
- 1954 — Franklin Bud Held, SUA — 81,75 m la aruncarea suliței — construiește sulițe „planoare” din metal
— se reglementează în forma actuală desfășurarea cursei de 3000 m obstacole
— Mihail Krivonosov, URSS — 67,32 m la aruncarea ciocanului — adoptă pirueta efectuată cu marea viteză și forță precum și dirijarea mișcării de către cap
— antrenorul australian Percy Cerrutti adoptă sistemul de pregătire alternînd pădurea cu dunele de nisip, în cadrul unei alimentații vegetariene
- 1955 — antrenorul sovietic Iurii Diaciov introduce la săritura în înălțime avîntarea cu ambele brațe în bătăie
- 1956 — apar ciocane fabricate din mercur și wolfram
— Harold Connolly, SUA — 71,26 la aruncarea ciocanului adoptă tehnica de aruncare cu 4 piruete
— aruncătorul de suliță spaniol Salcedo adoptă stilul de aruncare cu piruetă (interzis apoi).
- 1957 — săritorii de înălțime sovietici (ex.: I. Stepanov 2,16 m) reactualizează pantofii cu talpă îngroșată.
— antrenorul neozelandez Arthur Lydiard lansează metoda de pregătire maraton a alergătorilor
- 1958 — Waldemar Gerschler și dr. Herbert Reindell lansează metoda antrenamentului de tempo cu intervale
— apar primele știri și experimentări (în SUA) privitoare la piste cu compoziție sintetică
— FIAA adoptă regula după care în cursa de 800 m primii 120 m se aleargă pe culoare
— se micșorează de la 90° la 60° unghiul de deschidere al cuspilor ciocanului
— în SUA, antrenorul Robert Ganslen pune la punct noua tehnică de săritură cu prăjina din fibre de sticlă
— polonezul Josef Schmidt (17,03 m la triplusalt) adoptă tehnica economică cu pierdere cit mai mică de viteză în cei 3 pași ai săriturii (antrenorul care o inițiază este T. Starzynski)
— FIAA limitează la 13 mm grosimea pantofilor cu cule
— sînt admise în competiții discuri fabricate și din alte materiale decît lemnul
- 1959 — la gropile de sărituri în înălțime și prăjină se folosesc pentru prima oară saltele din material sintetic și stachete de metal
- 1960 — aruncătorul de disc american Hubert Humphreys adoptă tehnica de aruncare cu 2 piruete
— se adoptă pragul de plastilină pentru săritura în lungime și triplusalt
— se aprobă cronometrarea electrică, oficializată în anul 1964
— antrenorul vest-german F. Schirmer adoptă o metodă de pregătire la decation bazată pe un sistem complex de lucru

V. 1961—1972

- 1962 — pentru probele de ștafetă, spațiul de schimb este mărit de la 20 la 30 m
- 1964 — se introduc finale de cîte 8 concurenți la marile competiții
— aruncătorul de suliță sovietic Janis Lusis (91,98 m) adoptă tehnica cu mina liberă
— apare a 4-a tabelă de punctaj
- 1965 — se construiesc primele cercuri de aruncări cu suprafață din oțel
- 1968 — kenianul Amos Biwott — campion olimpic la 3000 m, obstacole — adoptă trecerea obstacolului groapa cu apă cu bătăie și aterizare pe același picior.
— apare în competiție noul stil Fosbury, elaborat de săritorul cu același nume
- 1970 — apar în RFG instalații electronice de măsurare instantanee a aruncărilor și de depistare a starturilor greșite

NICOLAE MĂRĂȘESCU

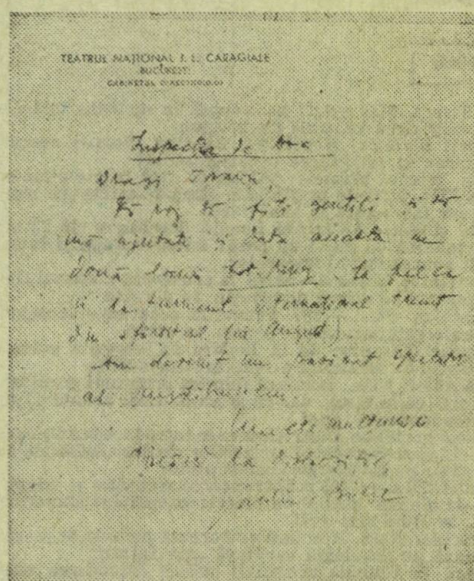

LA OGLINDĂ

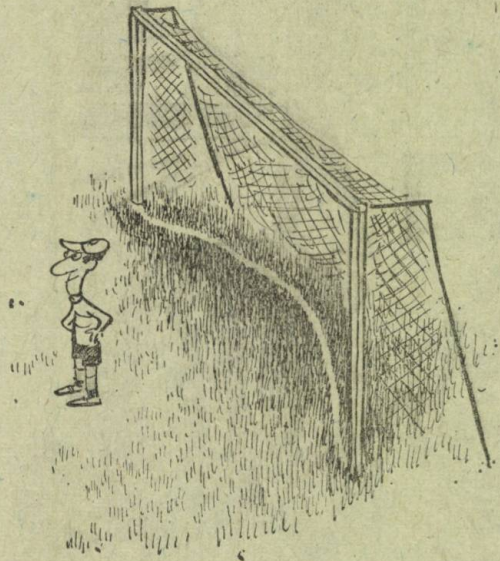
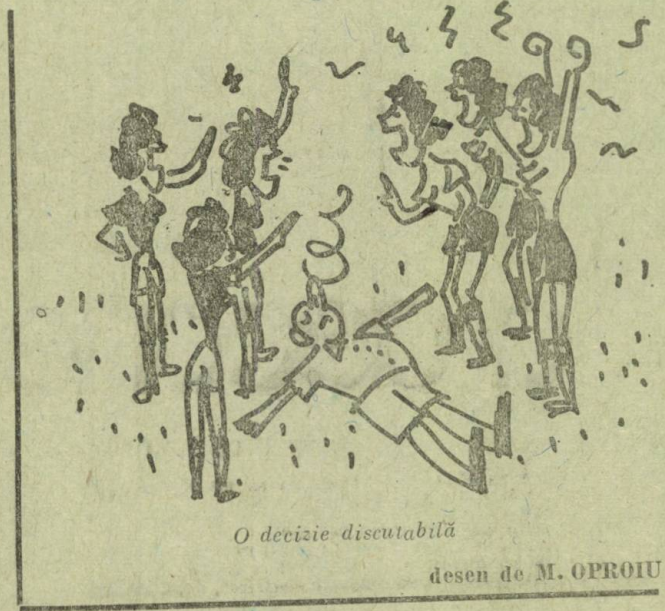
foto: S. BAKSY

Cu gândul că nu comitem o indiscreție, încredințăm tiparului o scrisoare inedită adresată federației de box de către regretatul artist al poporului Grigore Vasiliu-Birlic.

O facem pentru a sublinia pasiunea statornică a marelui artist român pentru fotbal, echitație, și, mai ales, pentru box, al cărui admirator a fost pînă în ultimele clipe ale vieții.

FOTBAL FEMININ

desene de MATTY

a deconecta

de IUDITH MOSCU

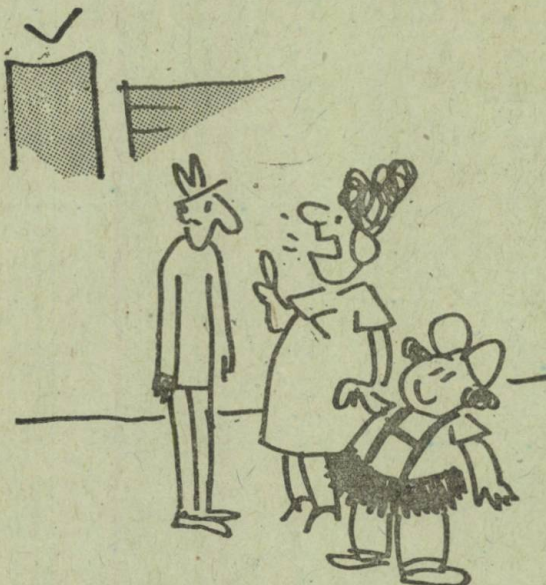
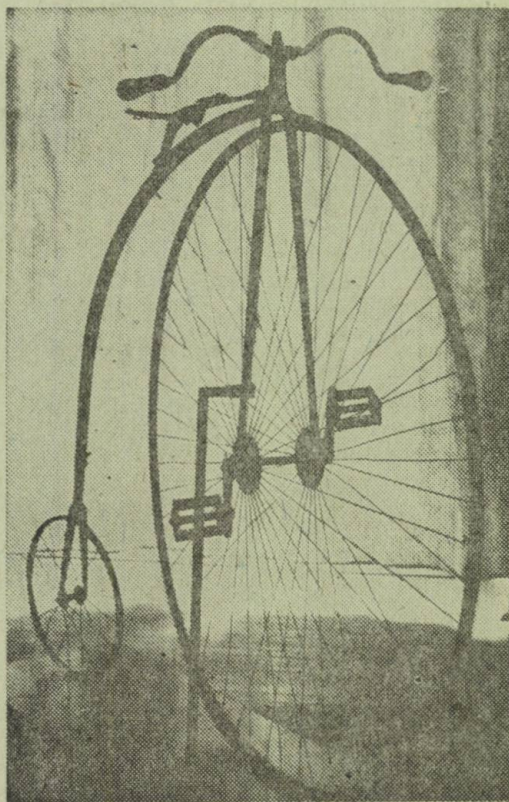

- Doctorul mi-a spus că trebuie neapărat să mă deconectez. Ce înseamnă de fapt deconectarea?
- Acțiunea de a deconecta.
- Nu glumi cu mine. E o chestiune serioasă.
- Nu glumesc. Așa scrie în Dicționarul Limbii Române Moderne.
- Bine. Atunci ce semnificație are cuvântul „a deconecta“?
- „A suprima o conexiune a două conducte electrice“, după același dicționar, ediția din 1958.
- Sigur, dacă te uiți în dicționarul limbii române în loc să te uiți în cel de neologisme. Trebuie să fie un cuvânt împrumutat din altă limbă.
- Ai să rizi, m-am uitat.
- Și?
- Ai dreptate. E un cuvânt de origine franceză și mai are și alt sens: „a dezlega, a desprinde odgoane“.
- Nu ești serioasă.
- Eu?
- Hai să căutăm direct la sursa franțuzească.
- Îmi pare rău, dar iar vii... plasat. M-am uitat: în „Petit Larousse“ — ediția din 1965 — nici nu există cuvântul „deconnecter“.
- Tot noi sintem mai deștepti. Măcar nu ignorăm termenul.
- Mi-ai liniștit orgoliul național dar nu mi-ai răspuns la întrebare. De fapt eu ți-am adresat întrebarea ție, ca psiholog, și nu dicționarului.
- Mai bine mi-o adresai mie ca fostă sportivă. Eram mai în centrul temei.
- Ascultă, vrei sau nu vrei să-mi răspunzi la întrebare?
- Nu-ți dai seama că asta fac? Sportul e mijlocul cel mai bun de deconectare. De asta ziceam că...
- Lasă-mă cu... prelucrarea pentru sport, că la mine ai întârziat. Spune-mi mai bine cum a apărut, ce sens are, la ce folosește, cum...
- Mai bine mai târziu decât niciodată. În ce privește deconectarea, cu sensul pe care-l cauți, cu care l-a folosit doctorul tău, cred că a intrat în conștiința omului modern o dată cu zgomotul mașinilor, cu uruiul avioanelor, cu aglomerația din tramvaie, cu gălăgia din bloc, cu neînțelegerile cu „șeful“, cu scandalul cu nevasta, cu...
- Am impresia că vorbești exact de contrariul deconectării.
- Întocmai. Binecunoscuta unitate a contrariilor. Deconectarea a apărut o dată cu „stressul“ și înseamnă lupta cu acesta, modalitatea de a păstra echilibrul psiho-nervos în condițiile atacului permanent și prin diverse canale al mediului ambiant.
- Stai; stai, nu mă lua repede. Ce fel de canale?
- Analizatori sau, ca să nu mă întrerupi iarăși organe de simț, auz, văz, olfacție, gust, tact, toate aceste căi de acces al stimulilor externi la mult chinuita noastră scoarță cerebrală.
- Dacă e așa chinuită, de ce a creat mama noastră natura aceste porți de intrare pentru dușmanii creierului și nu ne-a lăsat singuri cu gândurile, cu sentimentele noastre?
- N-o lua chiar așa! Am exagerat și eu. De fapt, fără acești analizatori, deci fără contactul cu mediul înconjurător, omul ar dormi tot timpul, creierul lui n-ar mai funcționa normal, n-ar mai avea nici gânduri, nici sentimente. Într-un cuvânt omul n-ar mai fi om! Există niște experimente cu deficienți senzoriali,...
- Lasă experimentele, că nu mai înțeleg nimic. Stimulările externe folosesc sau strică sistemului nervos și în speță...
- Sigur că folosesc. Dar trebuie să existe o măsură în toate, deci și în cantitatea, intensitatea, durata stimulărilor. Altfel creierul, mai exact scoarța cerebrală, obosește prea tare și...

- Și se odihnește după oboseală.
- Da, chiar despre asta e vorba. Odihna trebuie să fie de un anumit fel și să vină la timp, înainte de a se ajunge la surmenaj.
- Asta o știm cu toții... Forțezi uși deschise.
- Poate că știm, dar nu prea ținem seama. Și nu prea știm cum să facem ca să nu se acumuleze treptat oboseala, nu prea știm cum să ne odihnim cu adevărat...
- Asta e bună! Nu cumva vrei să ne învățați și cum să ne odihnim?! Cum să folosim și timpul nostru liber?!
- În primul rând nu știu cine „vor să vă învețe“?
- Voi, psihologii, fiziologii... mai știu eu cine?
- În al doilea rând, nu știu de ce te-ai supărat deodată. Nu uita că tu mi-ai pus întrebarea și nu eu am venit să-ți țin o prelegere.
- Mai bine îmi ții o prelegere cu date obiective, științifice și nu încerc să calci domeniul libertății mele individuale.
- Oho, ce tare mă lei! Dar să știi că libertatea adevărată nu înseamnă ignorarea ei, dimpotrivă, cunoașterea, înțelegerea necesității. Au spus-o alții mai deștepti, înaintea mea. Așa că sint de acord să trecem la date obiective, științifice, în interesul libertății tale individuale și nici decum împotriva ei. De exemplu, încă în 1903, fiziologul rus Secenov a dovedit experimental că pentru refacerea rapidă a capacității de muncă a unui grup de mușchi oboseți cel mai indicat procedeu nu este repausul total al mușchilor respectivi, ci activitatea altor grupe musculare. Neurofiziologii explică acest fenomen, cunoscut sub denumirea de „odihnă activă“, prin raporturile de inducție reciprocă între procesele de excitație și inhibiție, la nivelul scoarței cerebrale.
- Prelegere, prelegere, dar nici chiar așa!
- Mai simplu: dacă ești oboseit după o zi de muncă la o mașină sau la birou, te odihnești mai bine, mai eficient, mai deplin dacă faci — de exemplu — o plimbare în aer curat, decât dacă te întinzi pe o canapea.
- Îmi vine greu să cred că oboseala se poate trata cu altă oboseală.
- Eu ți furnizez date științifice verificate și tu îmi vorbești de credințe sau mai bine zis de necredințe. De ce admiti atunci că pământul se învârtă în jurul axei sale în cursul a circa 24 de ore și nu crezi că soarele se învârtă în jurul pământului? Doar tu vezi zilnic soarele mutându-se pe bolta cerului... Probabil că pentru ca o cucerire științifică să pătrundă în conștiința celor pentru care a fost făcută cucerirea trebuie să treacă un anumit timp. Această perioadă de latență cred că este însă

- invers proporțională cu receptivitatea, cu capacitatea de înțelegere, cu alte cuvinte, inteligența persoanelor în cauză.
- Multumesc pentru aluzie.
 - Nu e o aluzie, ci o invitație: cine are urechi, să audă!
 - Am auzit. De azi înainte am să încep să mă plimb, nu în fiecare zi, așa ceva nu pot să promit, dar o dată pe săptămână o să-mi iau familia și o să o scot la plimbare sau la ștrand, în fine, la aer.
 - Asta e foarte lăudabil dar nu și suficient. Nu se poate compriima odihna, după cum nu poți minca o dată pe săptămână, indiferent cât ai minca în cea de a șaptea zi. Asta nu înseamnă că o dată pe săptămână nu e bine să măninci bucate mai alese, mai variate.
 - De ce? Oboseală acumulată tratată cu plimbare condensată. E logic, nu?
 - Poate că e logic, dar nu tot ce e logic e și adevărat. Gîndește-te, de exemplu, la situația din Statele Unite, unde „week-end”-ul e aproape o lege și unde mașinile personale, autostrăzile, facilitățile acest obicei. Totuși, procentajul cel mai ridicat de nevroze astenice și de tulburări psihice din întreaga lume tot acolo ai să le găsești. Cum îți explici asta?
 - În primul rînd prin faimoasa „anxietate”, atît de răspîndită în S. U.A. și alte țări occidentale, datorată nesiguranței zilei de mîine...
 - Perfect adevărat. Dar fiindcă neurologii, psihiatrii nu pot prescrie bolnavilor schimbarea structurii social-economice, știu ce recomandări fac pentru tratamentul și mai ales pentru prevenirea nevrozelor astenice? Deconectarea, odihna activă, alternarea muncii profesionale cu o altă activitate, de altă natură, relaxantă, reconfortantă. Dacă această activitate se poate efectua în aer liber (eventual chiar nepoluat), ciștigul e și mai mare. Efectelor tonifiante ale mișcării li se adaugă cele ale aerului și ale soarelui, cu însușirile lor termice, luminoase și chimice, atît de necesare pentru un metabolism...
 - Stai să o luăm mai pe îndelete: ce înțelegi prin *acțiune tonifiantă* a mișcării? Dezvoltarea musculaturii?
 - Evident că și asta, dar și altele cel puțin tot atît de importante: normalizarea schimbulor metabolice, ameliorarea digestiei, creșterea rezistenței organismului la variațiile de temperatură și la atacurile microbiene, îmbunătățirea activității inimii, a plămînilor și, nu în ultimul rînd, creșterea bunei dispoziții.
 - M-aș fi mirat să nu tragi măcar un pic spuza pe turta ta psihologică.
 - Ai să te miri, poate, dar nu numai psihologii consideră că efectul cel mai important al unei activități diferite față de cea profesională este de natură psihică: uitarea grijilor zilnice mici și mari, datorită concentrării atenției în altă direcție, emoții pozitive datorită întrecerii, jocului, deschiderea spre alte tipuri de relații sociale, colegiale, datorate mediului schimbat în care se duce noua activitate...
 - Ce tot îi dai cu „activitatea” și ocolești cuvîntul, cînd e clar la ce te referi: la sport, la educație fizică.
 - Da, în primul rînd. Dar am vrut s-o aud din gura ta. Cunoști vre-o altă activitate care să întrunească toate aceste calități despre care am vorbit, plus altele despre care n-am îndrăznit să-ți vorbesc ca să nu mă acuzi de... prelucrare?
 - Acum, dacă tot ai pornit pe panta aceasta, vorbește liniștită, că te ascult pînă la capăt.
 - N-ai tu răbdare să ascuți cite aș putea să-ți mai spun despre foloasele activității fizice, a sportului, în dezvoltarea armonioasă a unui om, înțelegînd prin aceasta în primul rînd personalitatea lui, trăsăturile lui psihice și doar după aceea calitățile fizice, care nu sînt nici ele de neglijat. De aceea n-am să-ți amintesc decît citeva care mi se par esențiale: capacitate de alegere între mai multe alternative, rapiditate și flexibilitate în gîndire, putere de decizie și de execuție, posibilitate crescută de concentrare a atenției, dezvoltarea sentimentelor de solidaritate, de corectitudine, de patriotism, răbdare și perseverență în ducerea la bun sfîrșit a unui plan...
 - Bine, ajunge! M-ai convins. Am devenit un adept infocat. Deși am tîmplele albe, după cum ai remarcat probabil, mîine mă duc la responsabilul sportiv al grupeii noastre sindicale și mă înscriu la judo, la carate sau eventual la box. Nu de alta dar...
 - Cine e neserios dintre noi doi? Evident că acestea nu mai sînt pentru tîmplele tale albe (de care ești atît de mîndru), dacă n-ai făcut sport pînă la vîrsta asta. Dar plimbări regulate pe orice vreme și anotimp, cu un ritm constant de 3-5 km pe oră sau o gimnastică de întreținere făcută cu instructor de specialitate, chiar turism, care se situează undeva între plimbare și sport, cu creșterea treptată a dificultății — sînt accesibile și folositoare aproape la orice vîrstă.
 - Multumesc pentru „orice”!
 - Fiecare are vîrsta pe care o simte în mușchi și în creier, în forță și în dispoziție. Așa că sînt convinsă că dacă ai să înveți să te deconectezi, pentru că și deconectarea trebuie învățată, exersată, ca orice deprindere, pînă să se transforme în obișnuință, în necesitate, atunci n-ai să mai umbli pe la neurologi cu probleme de insomnii, de cefalee, iritabilitate, oboseală și altele.
 - Mersi pentru consultație. Cît îți datorez?
 - Pentru tine gratis, că ești băiat bun și cu perspective... de a întineri.

BUNICA...

— Nu știu de ce fetița mea a fost respinsă la proba de gimnastică...

desen de M. OPROIU

Laureatele campionatului european de fotbal

Cupa Campionilor Europeni la fotbal echivalează cu un campionat al Europei, rezervat echipelor de club.

Ideea organizării acestei inedite întreceri ale formațiilor campioane de pe continent a aparținut ziaristului francez Gabriel Hanot, care în urmă cu 17 ani a lansat propunerea, acceptată de 16 echipe.

De a lungul anilor competiția a crescut enorm în popularitate, ajungând azi la un număr de 33 de formații campioane de pe continent.

Cele 17 ediții au fost câștigate — după cum se vede în tabelul alăturat — de REAL MADRID (de 6 ori), BENFICA LISABONA, INTERNAZIONALE, AJAX AMSTERDAM, A.C. MILAN (toate de câte 2 ori) și CELTIC GLASGOW, FEYENOORD și MANCHESTER UNITED (câte o dată).

Iată câteva scurte „date biografice” ale echipelor europene laureate în popularul campionat al continentului.

FINALELE „CUPEI CAMPIONILOR EUROPENI”

- 1956 (Paris) Real Madrid — Reims 4—3
- 1957 (Madrid) Real Madrid — Fiorentina 2—0
- 1958 (Bruxelles) Real Madrid — Milan 3—2
- 1959 (Stuttgart) Real Madrid — Reims 2—0
- 1960 (Glasgow) Real Madrid — Eintracht Frankfurt 7—3
- 1961 (Bern) Benfica — F.C. Barcelona 3—2
- 1962 (Amsterdam) Benfica — Real Madrid 5—3
- 1963 (Londra) Milan — Benfica 2—1
- 1964 (Viena) Internazionale — Real Madrid 3—1
- 1965 (Milano) Internazionale — Benfica 1—0
- 1966 (Bruxelles) Real Madrid — Partizan Belgrad 2—1
- 1967 (Lisabona) Celtic Glasgow — Internazionale 2—1
- 1968 (Londra) Manchester United — Benfica 4—1
- 1969 (Madrid) Milan — Ajax 4—1
- 1970 (Milano) Feyenoord — Celtic 2—1
- 1971 (Londra) Ajax — Panathinaikos 4—1
- 1972 (Rotterdam) Ajax — Internazionale 2—0

Real Madrid

Anul înființării: 1899.

Adresa clubului: Valenzuela 2, Madrid

Stadion: Estadio Santiago Bernabeu — 125 000 de locuri.

Echipament: chiloți albi, tricouri albe.

A cucerit campionatul în: 1932, 1933 1954 1955, 1957, 1958, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1967, 1968, 1969, 1971 și 1972.

A câștigat Cupa Campionilor Europeni în 1956, 1957, 1958, 1959, 1960 și 1966.

Echipa madrilenă și-a creat un adevărat mit în fotbalul mondial. Dacă am compara palmaresul ei cu al celorlalte echipe participante în C.C.E., Real Madrid ar fi fără îndoială o campioană detașată.

În anii de glorie, Real Madrid a beneficiat de câțiva jucători de celebritate mondială. *Alfredo di Stefano* a fost animatorul faimoasei formații, dar nu mai puțin apreciați au fost și *Puskas*, *Santa Maria* și *Gento*. Rareori o echipă de club a întrunit un buchet de atâtea talente, deci nu e de mirare că formația iberică s-a impus cu o autoritate fără seamăn în soccerul european. Deviza echipei consta în marcarea mai multor goluri decît cele primite, de unde se vede că ea a optat pentru un sistem ofensiv, apreciat de milioanele de spectatori care au văzut-o pe marile stadioane ale lumii.

A. C. Milan

Anul înființării: 15 ianuarie 1900 (al treilea club din Italia).

Adresa clubului: Via Serbelloni 5, Milano.

Stadion: San Siro — 90 000 de locuri.

Echipament: chiloți albi, tricouri în dungi negre și roșii.

A câștigat campionatul în 1901, 1906, 1907, 1951, 1957, 1959, 1962, 1968, 1971.

Milan este una dintre echipele renumite ale Italiei, care în special în anii de după cel de-al doilea război mondial s-a impus nu numai în campionatul Italiei, ci și în Cupa campionilor. Printre marile ei performanțe se numără victoria asupra formației braziliene F.C. Santos, în finala Cupei Intercontinentale (4-2).

Printre jucătorii cei mai renumiți, care activează la Milan, se numără *Ricera*, *Schnellinger*, *Prati*, *Sormani*.

În campionatul din acest an, Milan a pierdut la limită disputa cu formația torineză Juventus. Ea rămîne totuși una dintre marile echipe ale fotbalului mondial.

Internazionale Milano

Anul înființării: 1908.

Adresa: Via Dante 7, Milano

Stadion: San Siro, — 90 000 de locuri

Echipament: tricouri bleu cu dungi negre, chiloți negri.

Din 1928 clubul este nevoit să-și schimbe numele în Ambrosiana (și să fuzioneze cu Unione Sportiva Milanese), nume pe care-l păstrează până după al doilea război mondial, când își redobîndește vechiul nume, de Internazionale.

Marile succese ale lui Inter datează din ultimii zece ani, mai exact în perioada în care *Helenio Herrera* a antrenat celebra formație din Milano. În această perioadă o serie de jucători ca *Fachetti*, *Mazzola*, *Burgnick*, *Corso*, *Picchi*, *Jair* și alții au adus echipa la cel mai înalt nivel al celebrității.

Cu decenii în urmă, la Inter au activat și alți jucători cunoscuți pe atunci pe tot globul: *Meazza*, *Bernardini*, *Conti*, *Allemani* și alți jucători, importați, ca *Skoglund* (Suedia), *Vonlanthen* (Elveția), *Nordhal* (Suedia) etc.

Din bogatul palmares al clubului menționăm cele zece titluri de campioană a țării, cîștigarea Cupei Italiei, de două ori a Cupei Campionilor Europeni și de două ori a Cupei Intercontinentale. Orice comentarii suplimentare privind palmaresul sînt de prisos.

Benfica Lisabona

Data înființării: 28 februarie 1904.

Adresa: ruo do Jardim de Regedor nr. 9, Lisabona.

Stadion: Estadio da Luz — 70 000 de locuri.

Echipament: chiloți albi, tricouri roșii.

A cucerit de 19 ori titlul de campioană a Portugaliei, de 17 ori Cupa Portugaliei, de două ori Cupa Campionilor Europeni și a fost de cinci ori finalistă a acestei competiții.

În vitrina cu trofee a clubului portughez figurează nu mai puțin de 5 500 de cupe și diferite trofee.

Benfica este o echipă din cartierul Palhava din capitala Portugaliei și s-a afirmat abia în 1936, cînd a cucerit pentru prima oară titlul de campioană a țării. Dar anii de glorie sînt 1960—1970 cînd, beneficiind de aportul unor jucători de mare valoare, în frunte cu *Eusebio*, *Torres*, *Simoës*, *Augusto*, *Germano* ș.a., echipa din Lisabona și-a cucerit faima în fotbalul mondial.

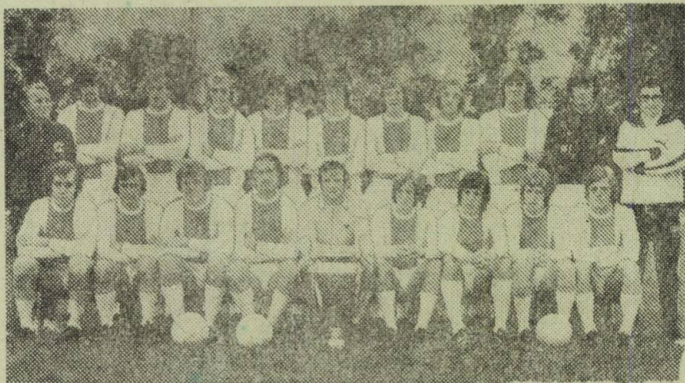
Ajax Amsterdam

Anul înființării: 1900

Adresa: Midenweg 401, Amsterdam 1006

Stadion: Olimpic, — 59 500 de locuri

Echipament: tricouri albe sau negre, chiloți negri sau albi.

Este la ora actuală, fără îndoială, cel mai renumit club de fotbal din lume. Formația antrenată de numai un an de antrenorul român Ștefan Covaci a câștigat într-o

manieră categorică Cupa Campionilor Europeni, campionatul și Cupa Olandei.

Ajax Amsterdam a luat ființă în anul 1900, fiind fără discuție cel mai prodigios club olandez. A câștigat de 15 ori titlul de campioană a țării!

De fapt, în ultimul deceniu fotbalul olandez se rezumă la marea rivalitate dintre Ajax și Feyenoord, numai rareori „conturbată” de unele echipe ca P.S.V. Eindhoven, A.D.O. Haga și Sparta Rotterdam.

Cei mai valoroși jucători de-a lungul deceniilor: *Anderiesen* de 46 ori selecționat în reprezentativa Olandei (1926-1939), *Van Kool*, 33 de selecționări (1925-1931), *B. Müller*, 43 selecționări (1960-1968), *H. Groot*, 39 selecționări (1960-1969), *Swart*, 30 selecționări (1960-1968) și, în fine, *Johann Cruyff*, 24 selecționări (1966-1972) — unul dintre cei mai valoroși jucători din lume, omul de bază al echipei din Amsterdam, după care aleargă — fără succes — impresari de pe toate meridianele.

F. C. Feyenoord

Anul înființării: 1900

Adresa: Football Club Feyenoord-Stadion Feyenoord, Rotterdam

Stadion: Feyenoord, — 65 000 locuri

Echipament: chiloți roșii, tricouri roșii cu dungi albe.

A luat ființă la 19 iulie 1900, purtând denumirea unui cartier din Rotterdam. A câștigat campionatul de zece ori: 1924, 1928, 1936, 1938, 1940, 1961, 1962, 1965, 1969, 1971.

Echipa Feyenoord, marea rivală a formației Ajax Amsterdam, a concurat cu succes în ultimii ani la cucerirea titlului de campioană a Europei. Formația antrenată de austriacul Happel are câțiva jucători de certă valoare, printre care *Duivenbode*, *Israel*, *Van Hanegen*.

În 1971/72 drumul, spre cucerirea titlului de campioană al țării a fost barbat de Ajax, totuși Feyenoord rămâne o formație cu mari perspective în fotbalul european.

Clubul posedă un stadion cu o capacitate de 63 500 locuri — arhiplin în zilele marilor derbyuri.

F. C. Celtic Glasgow

Anul înființării: 1887

Stadion: Ibrox Park Glasgow, capacitate 90 000 de locuri

Adresa clubului: Celtic Park, Parkhead, Glasgow S.E.

Echipament: chiloți albi, tricouri vărgate în alb-verde.

Este interesant de arătat că fondatorul clubului a fost un călugăr care, în dorința de a ajuta pe șomeri, sconta pe beneficiile realizate din meciurile echipei de fotbal. Cu ani în urmă, clubul a posedat un azil și o cantină pentru săraci.

Echipa de fotbal deține un record de invidiat: între 13 noiembrie 1915 și 21 aprilie 1917 nu a pierdut niciun meci, câștigându-le pe toate cele 63 susținute.

A câștigat campionatul de 25 de ori și cupa de 16 ori.

Anii de glorie ai echipei se leagă de sezonul fotbalistic 1966—1967, când Celtic a câștigat toate trofee puse în joc în Scoția. Dar cel mai mare succes internațional l-a realizat în C.C.E. (1966—1967), când a învins în finală celebra echipă italiană „Internazionale.”

F. C. Manchester United

Anul înființării: 1878

Adresa clubului: Old Trafford Stadium, Manchester 16

Stadion: Old Trafford Stadium Mandrestu — 63 500 de locuri.

Echipament: tricouri roșii, chiloți albi

De numele echipei Manchester United se leagă tristețea și bucuria. În 1956 are loc la München catastrofa aeriană în care își pierde viața aproape toți jucătorii. Printre supraviețuitori, antrenorul Matt Busby și, pe atunci, tânărul Bobby Charlton. Cu o perseverență de admirat celebrul antrenor reușește în scurt timp să alcătuiască o nouă echipă.

Renăscută din propria cenușă, Manchester United cucerește apoi de 4 ori titlul. Performanța uimește lumea. „Busby-babys”, cum a fost denumită echipa din Manchester, câștigă C.C.E.! Din rindul noii formații fac parte Best, Foulkes, Stiles, Bobby Charlton.

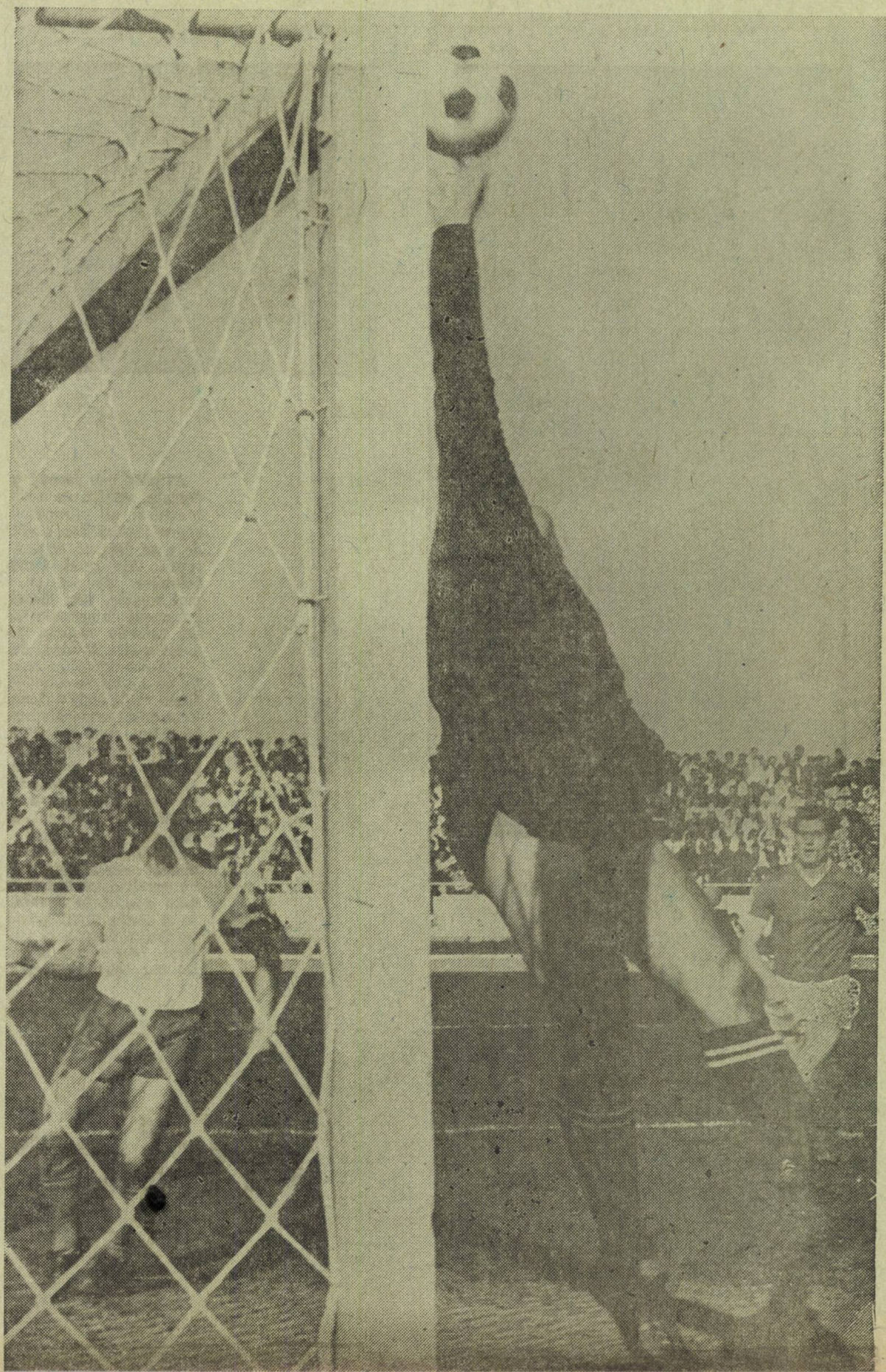
A câștigat campionatul în 1908, 1911, 1952, 1956, 1957, 1965, 1967.

A cucerit Cupa Angliei în 1909; 1948 și 1963.

Cîteva superlative nu sînt lipsite de interes. Jucătorul cu cea mai lungă activitate: Foulkes — din 1950 și pînă azi — cu 563 de prezențe în meciurile oficiale!; Manchester United a susținut 60 de meciuri în Cupa Angliei, 26 în cupele europene; scorul cel mai mare: 10—1 cu Wolverhampton (1960). Înfrîngerea cea mai mare: 0-7 cu Aston Villa (1930). Golgeterul echipei: Dennis Viollet: 32 de goluri în campionatul 1959—60.

Manchester United a fost și în acest an o echipă constantă care și-a onorat participarea în prima ligă și nu i-a lipsit mult să ajungă din nou în posesia titlului.

t păianjen

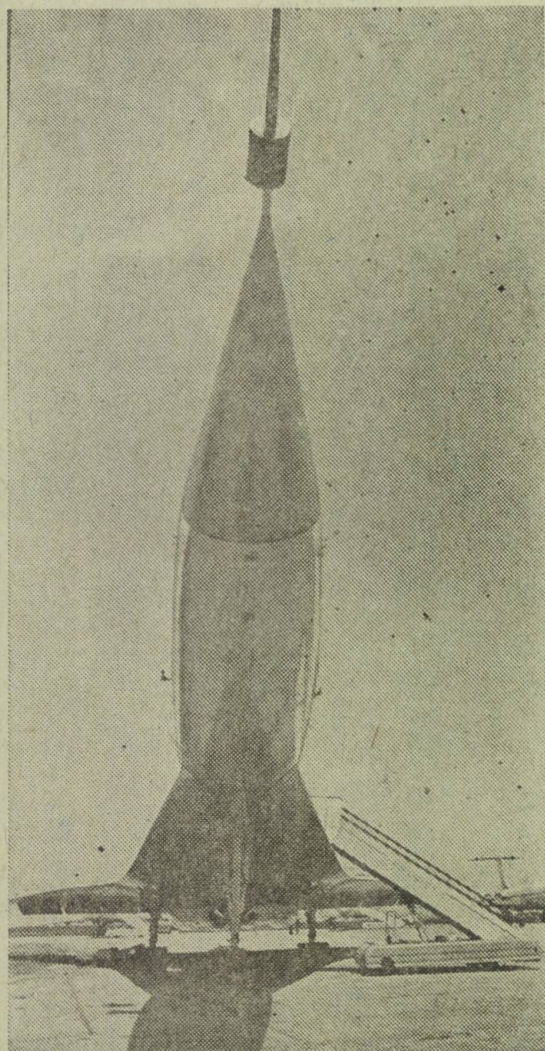

Foto 1

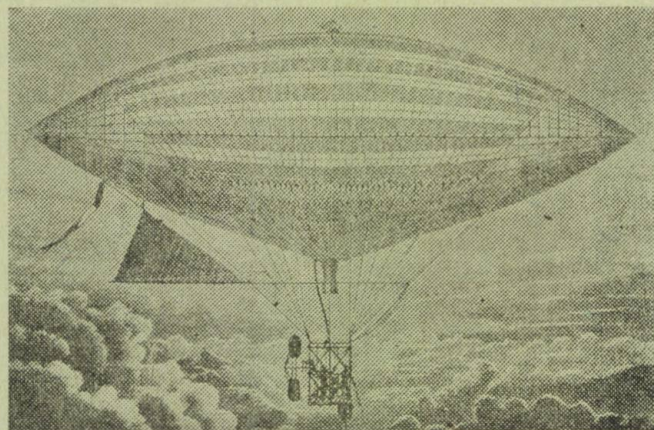

Foto 2

Aviația s-a născut nu numai din dorința omului de a cunoaște tainele spațiului și miraculoasele legi ale zborului păsărilor, ci și din necesitatea de a se găsi un mijloc de deplasare rapid. Așa se și explică deviza zburătorilor, de azi și dintotdeauna: mai repede, mai departe, mai sus. Progresul în aeronautică este jalonat de valorile înscrise pe aceste trei coordonate. Așadar, cifrele record...

Cît s-a dezvoltat aviația în decurs de 60 de ani — adică din 1912, cînd toate mijloacele de locomoție aeriană erau deja consacrate (mai puțin navele cosmice), pînă la începutul lui 1972? Pentru a răspunde la această întrebare să dăm cuvîntul documentelor vremii și tabelelor de recorduri omologate de Federația Aeronautică Internațională. Mai întîi cele mai de seamă realizări pînă în 1912.

BALOANELE — primele aparate de zburat — acele „bășici” uriașe, umplute cu aer cald, cu hidrogen sau cu heliu, s-au născut în Franța, la Annonay, la 4 iunie 1783, avînd ca „părinți” pe frații Joseph și Etienne Montgolfier. Istoria lor a fost zbuciumată: au cunoscut o epocă de o asemenea

Aviația

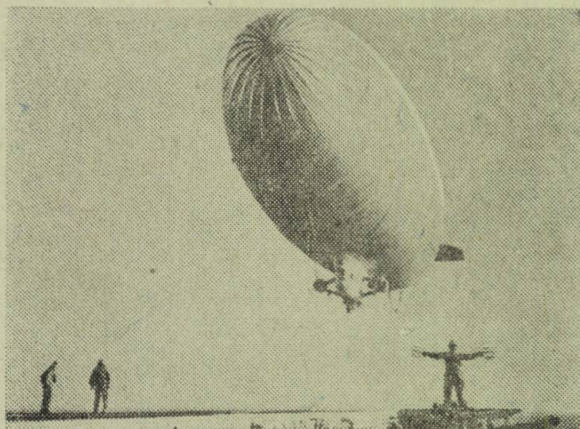

Foto 3

glorie încît aduseseră pe fanaticii lor susținători în pragul delirului, dar și ani de decădere și blestem, cu catastrofe care au îngrozit omenirea.

Prin 1912 începea epoca de aur a baloanelor, cu toate că ele aveau de înfruntat rivalitatea unui dușman de moarte: avionul. Adeptii zborului erau împărțiți în două tabere. Unii susțineau „mai ușoarele decît aerul” — baloanele, iar alții încercau să demonstreze că viitorul este al „mai grelelor decît aerul” — avioanele. Aceștia din urmă erau, de fapt, oameni mai raționali și mai „tehnici”.

Baloanele se împărțeau în mai multe categorii:

A. Baloanele libere, divizate și ele în baloane umplute cu aer cald sau umplute cu gaze. Din categoria „montgolfierelor” — baloane cu aer cald — cele mai mari succese au fost raportate de aparatele „Le Flesselle”, un gigant de 35 m și 23 000 mc capacitate, care în 1783 a făcut zboruri demonstrative în principalele capitale ale Europei, și „Aigle”, construit de Eugene Godart în 1864 (14 000 mc capacitate). Dar viața montgolfie-

relor a fost scurtă, ele fiind înlocuite cu...

Baloanele umplute cu gaz. Folosite în diverse scopuri — sportive, științifice, militare — „bășicile” cu gaz au avut diverse forme: sferice libere; apoi captive și alungite, în formă de țigară de foi și în cele din urmă dirijabile. Cîteva evenimente legate de baloanele libere cu hidrogen: la 7 ianuarie 1785, Blanchard și Jeffries trec Canalul Minecii în zbor cu un

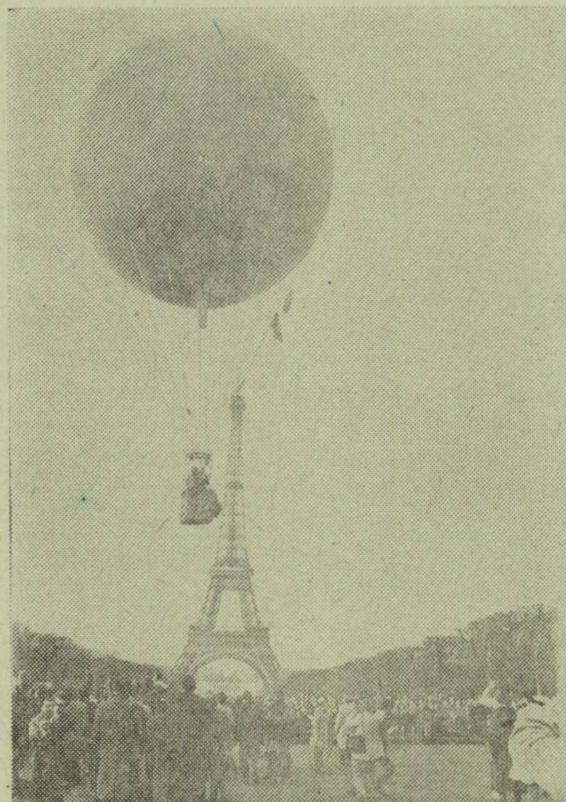

Foto 4

balon liber; în octombrie 1910 contele de la Vaulx și Castillon zboară de la Paris la Kiev în 35 ore, străbătînd 1985 km; în iulie 1897 are loc tragică expediție a lui André spre Polul Nord.

Baloanele captive au avut în special scopuri militare. Prima companie de aerostație a fost înființată încă în timpul revoluției franceze, la 2 aprilie 1794, de către Comitetul Salvării Publice. În 1912 aerostația militară

ieri și azi

cunoaște o dezvoltare rapidă și este folosită în țări ca Franța, Anglia, Germania și altele.

B. Baloanele dirijabile. Primul proiect de dirijabil a fost făcut de generalul Meusnier, la 1785. Dar a trecut mult până când a avut loc prima ascensiune (în septembrie 1852) aceea a dirijabilului cu vaporii lui Giffard. În 1882 frații Tissandier construiesc primul dirijabil propulsat cu un motor electric; (Foto 2); în octombrie 1901 Santos Dumont face un zbor dirijat Saint-Cloud—Turnul Eiffel și retur și la 3 iulie 1900 apare primul „Zeppelin”, construit în Germania de contele Zeppelin.

Zeppelinele, baloanele rigide, au cunoscut o dezvoltare rapidă și până în 1912 numai aparatul „Victoria Luiz” transportase 8 000 de pasageri. Cea mai mare performanță a fost stabilită de un zeppelin de 15 000 mc care a reușit o ascensiune de 80 ore, timp în care a efectuat 47 de ore navigație (mai 1909). Ne oprim aici cu capitolul „mai ușoarelor decât aerul” (Foto 3,4, baloane moderne).

Primele aparate care au fost inventate după baloane au fost PARASUTELE.

Schița primei parașute aparține lui Leonardo da Vinci. Au trebuit însă să treacă 300 de ani până când acest aparat să fie construit și folosit. Autorul primei parașute este André Garnerin, care a și sărit cu ea la 22 octombrie 1797 din nacela unui balon, de la 1 000 m. Pe lângă scopul de a salva aerostierii în caz de accidente, parașuta a devenit repede un aparat sportiv pentru demonstrații acrobatică. În 1890 întâlnim și prima femeie parașutistă, pe nemțoaica Kathe Paulus, o curajoasă și neîntrecută acrobată. În 1912 se inventează și prima parașută de avion. Autorul ei este constructorul rus Gleb Kotelnikov care, tot atunci, inventează și parașuta pentru frinarea avioanelor.

PLANOARELE. Părintele planorismului modern este germanul Otto Lilienthal. Inginer cu vaste cunoștințe de aerodinamică, Lilienthal concepe mai multe tipuri de planoare cu care efectuează, între 1891 și 1896, peste 2 000 de salturi și zboruri, ajungând la 300 m distanță și la altitudinea de 30 m (Foto 5). El piere într-o asemenea încercare, sub ruinele aparatului său.

Între 1896 și 1900, în Statele Unite ale Americii fac experiențe de zbor cu planorul Chanute și frații Wright; apoi, între 1902 și 1905, asistăm la zborurile fără motor ale lui Archdeacon, G. Voisin, Ferber, Blériot — în Franța. După inventarea avionului s-a socotit că misiunea planoarelor este încheiată și între 1909-1920 ele au fost abandonate aproape cu totul.

ELICOPTERELE. Curios lucru, dar elicopterele au precedat avioanele. Experimentările făcute până în 1912 au adus însă rezultate modeste și neconcludente. Performanța maximă: 1,60 m înălțime, realizată de P. Cornu la Paris, la 13 noiembrie 1907.

În sfârșit, **AVIOANELE.** După aproape 100 de ani de proiecte, studii și încercări pline de sacrificii (în 1809 savantul englez Cayley fundamentează principiile avionului — după L. Hirschauer, Histoire de la Locomotion Aérienne — 1934), românul Traian Vuia deschide în mod concret istoria avionului prin zborul de la 18 martie 1906, cu un aparat încercat, construit și pilotat de el, **PRIMUL APARAT CARE A DECOLAT CU MIJLOACE PROPRII DE BORD** (Foto. 9). O dată

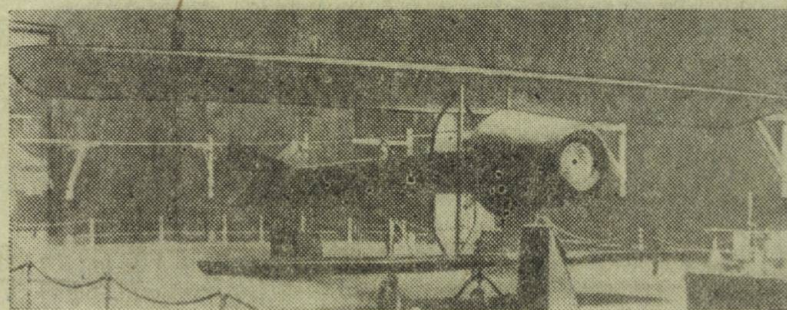
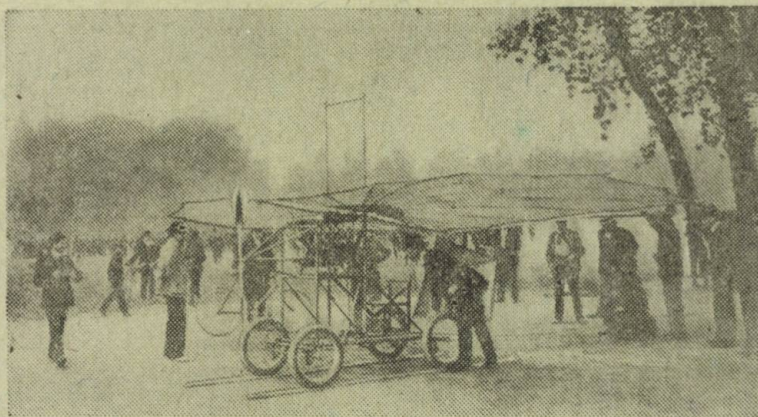

Foto 9, 10, 11

drumul deschis, ascensiunea avionului a fost vertiginoasă. Iată câteva succese de mare răsunet la vremea lor. La 12 noiembrie 1906, brazilianul Santos Dumont execută un zbor de 220 m lungime (Foto 8); 13 ianuarie 1908 — H. Farman zboară 1 km în circuit închis, pe un avion Voisin; 28 mai 1908 — Delagrange ia în avion pe primul „pasager” din lume — H. Farman; 25 iulie 1909 — Blériot traversează Canalul Minecii, de la Calais, la Dover (Foto 12); 23 septembrie 1910 — Chavez traversează Alpii și se accidentează mortal la aterizare; decembrie 1910 — Legagneux stabilește un record de altitudine de 3 100 m; tot în 1910 tânărul inginer român Henri Coandă construiește și încearcă în zbor PRIMUL AVION CU REACȚIE DIN LUME (Foto 10,11); 11 mai 1911 — Nieuport stabilește un record de viteză de 120 km/oră; 18 mai — 7 iulie 1911, Beaumont face un circuit al Europei în care zboară 1600 km (cu escale); 17 septembrie — 3 noiembrie 1911, Rodgers traversează Statele Unite ale Americii.

1912 — Roland Garros zboară 1 100 km în 11 ore 40 minute, câștigând

Marele Premiu al Aeroclubului Franței; în Monaco se desfășoară un mare concurs de hidroavioane; Garros zboară la 5 610 m altitudine, stabilind un nou record mondial. *La Concursul internațional de la Aspern (Viena) inginerul român Aurel Vlaicu se afirmă ca unul dintre cei mai mari piloți din lume, zburind pe un avion proiectat și construit de el.*

În cursul anului 1912 au fost construite în lume 1 425 de avioane, 2 217 motoare, 8 000 de elice de avion. Federația Aeronautică Internațională eliberase 469 de brevete de pilot.

★

Și-acum să facem un salt peste timp, în anul 1972. Să alcătuiesti un panoramic al aviației din zilele noastre este destul de greu și nu stă în intenția noastră s-o facem. În lume zboară astăzi peste 200 de mii de avioane — fără cele sportive și experimentale. Sîntem martorii unui trafic aerian de pasageri și mărfuri care pune, sau încearcă să pună, în umbră toate celelalte mijloace de transport. Mîine-poimîine vor intra în exploatare și primele supersonice de pasageri,

cum sînt TU-144 (URSS) fotografia cu care se deschid aceste pagini și Concorde (franco-britanic), Boeing 747 (american). Cine ar fi putut să creadă în 1912 că în numai 60 de ani vom ajunge aici, ca să nu mai socotim realizările din domeniul cosmonauticii?

În puținele rînduri de față vom spicui din recordurile mondiale de zbor aflate înscrise în analele F.A.I., deci recordurile valabile la 1 ianuarie 1972. Să începem tot cu... baloanele.

Aviația ieri și azi

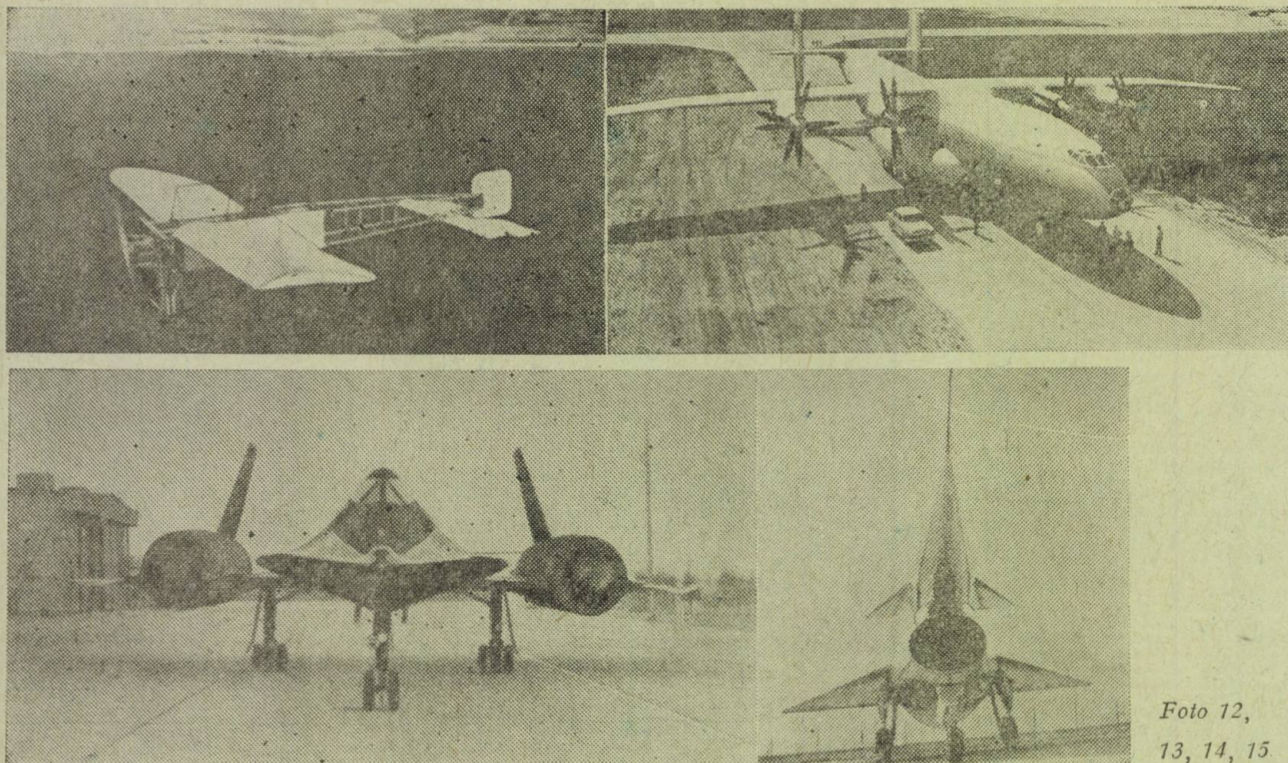

Foto 12,
13, 14, 15

De necrezut, dar suporterii unei idei „decedate” cu cinci decenii în urmă trăiesc fericirea de a asista la reinvierea aparatelor care le-au pricinuit atâtea coșmaruri și dezamăgiri. Baloanele își trăiesc a doua viață, la dimensiuni mult mai înalte. Tineri ingineri de aeronautică din mai multe țări au ajuns la concluzia că, de fapt, aceste mijloace de zbor abia acum își găsesc vadul. În Uniunea Sovietică, la Leningrad, un colectiv de constructori a pus la punct planurile unor baloane uriașe pentru transportarea de materiale grele în regiunile inaccesibile, iar altele care să constituie depozite frigorifice amplasate în stratosferă; în S.U.A. s-au întocmit proiecte pentru baloane din aluminiu de mare capacitate; în R.F. a Germaniei se studiază un proiect senzațional: un dirijabil pentru pasageri, care va avea stații chiar în centrele marilor orașe sau pe platformele unor blocuri și construcții industriale. În ultimii ani o mare răspândire au cunoscut-o baloanele sportive. Redăm din tabelul de recorduri

al F.A.I. cele mai mari performanțe atinse din 1912 încoace.

CLASA A, baloane sferice, sub-clasele A 9: 3 000 — 4 000 mc și A 10 peste 4 000 mc (ne referim la o singură clasă, așa cum vom face și cu celelalte categorii de aparate): A 9: durată de zbor — B. Neverinov (URSS) — 69 ore 20 min — 13-16. III. 1941; distanță — B. Neverinov — 2 766,814 km — 13-16. III. 1941; altitudine — T. Barnes (S.U.A.) 11 780 m — 10.V.1964.

Subclasa A 10: durată: H. Haulen — Germania — 87 ore — 13-17.XII. 1913 distanță: Berliner (Germania) 3 052,700 km - 8-10. II. 1914; altitudine M. Ross (S.U.A.) 34 668 m — 4.V. 1961. Dintre femeile aerostiere, vedeta ultimilor ani a fost C. Volf (S.U.A.), care în 1961 a stabilit nu mai puțin de 15 recorduri mondiale (cel mai bun: 40 ore 13 min durată).

Clasa AX — baloane cu aer cald. Revenite la modă în S.U.A. și în unele țări europene, cele mai valoroase performanțe realizate de ele sint: *clasa peste 4 000 mc*: durată și

distanță: K. Runzi (Suedia) 60 ore 30 min și respectiv 258,3 km (31.X. 1970); altitudine: C. Dunn (S.U.A.) — 10 042,9 m (12.VI.1971).

În categoria *dirijabilelor*, recordul este deținut de germanul dr. Eckener — 6 384,5 km distanță, la bordul unui Graf Zeppelin (29.X — 1. XI.1928).

Parașutism. Din multitudinea categoriilor existente în parașutism, în care recordurile sint împărțite, în primul rînd, între sportivi din URSS, SUA, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană, ne oprim la proba de salt de precizie, bărbați, cu deschiderea întîrziată a parașutei și aterizare la punct fix. Titularii recordurilor absolute sint: H. Schaal (R.D.G.) 600 m altitudine — 0,00 m (11.V.1961); Gheorghe Iancu (România) 1 000 m altitudine — 0,00 m (31.V.1961); P. Dmitrenko (URSS) 1500 m — 0,00m (20. VII. 1963); I. Jelicka (R.S.C.) 2 000 m — 0,00 m (22. VI. 1963).

Elicoptere. Aparatele de zburat cu rotoare sustentatoare — notate în codul F.A.I. „clasa E” — se împart în trei subclase, apoi după greutatea

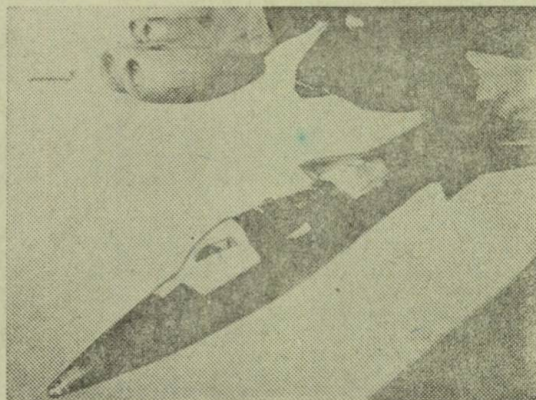
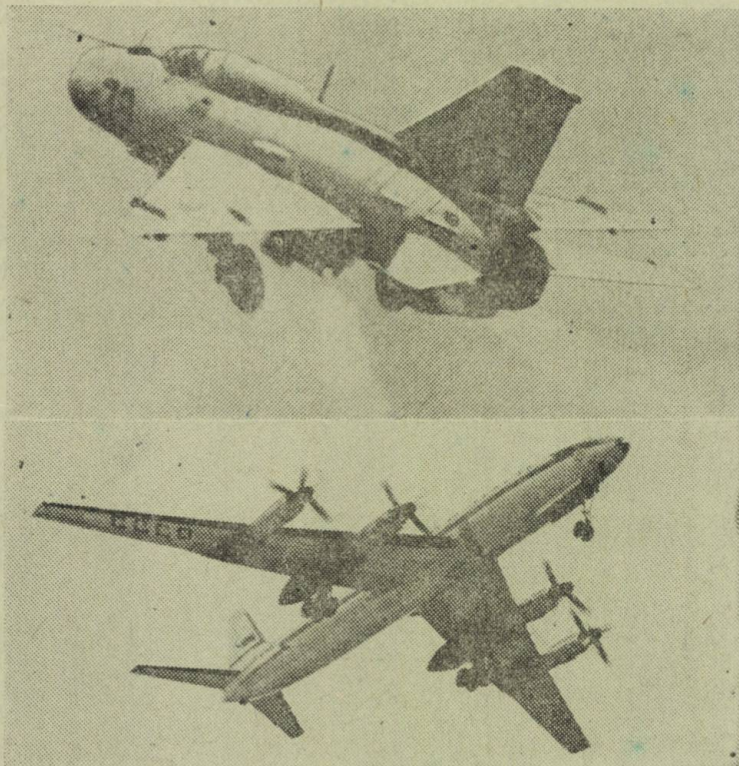

Foto 16, 17, 18

lor și încărcătura care poate fi ridicată. Până la 1 ianuarie 1972, cea mai mare viteză atinsă cu un elicopter — record omologat de F.A.I. — este de 355,484 km/oră și a fost realizată de pilotul american Kurt Cannon la bordul unui Sikorsky S-67 (19.XII.1970); viteză pe bază de 15–25 km și 300,377 km/oră pe un circuit de 100 km, realizată de sovietica Valia Galitski, la bordul unui Mi-6.

Cele mai mari altitudini atinse sînt, la bărbați, de 10 984 m și a fost realizată de francezul J. Boulet, cu un aparat „Artouste III” (13. V. 1958), iar la femei de 7 524 m aparținînd sovieticei Tatiana Rusian, la bordul unui Mi-4 (12.I.1965). În privința greutateilor ridicate, primul loc îl ocupă aparatul sovietic V-12, la bordul căruia V.P. Polotcenko a realizat cinci recorduri mondiale. Cel mai valoros: ridicarea unei încărcături de 40 000 kg la 2 255 m altitudine.

Planorism. După deceniul de decădere 1910-1920, planorismul a cunoscut o dezvoltare rapidă, ajungînd azi unul dintre cele mai populare spor-

turi tehnice. Cele mai mari performanțe înregistrate pînă acum sînt, la bărbați: distanța în linie dreaptă — 1460 km — Hans Werner Gross (R.F.G.) planor ASW-12 (25. IV. 1972, (Foto. 6,7.); altitudine — 14 102 m — P. Bickle (S.U.A.) planor Schweizer (25. II. 1961); viteză pe triunghi de 100 km — 155,057 km/oră — W. Neubert (R.F.G.), planor Kestrel (8.VII.1970) și la femei: distanță în linie dreaptă — 749, 203 km — O. Klepikova (URSS), planor Rot Front (6.VII.1939) altitudine — 12 190,2 m — B. Woodward (S.U.A.), planor Pratt-Read (14.IV.1955).

Și din nou **AVIOANELE**. Rubrica din buletinele F.A.I. cuprinzînd recordurile realizate de avioane este foarte largă și aici modificările apar de la o zi la alta. Lucrul acesta este normal dacă ținem seamă de multitudinea categoriilor în care sînt împărțite aceste aparate — după greutate, după mijloacele de propulsie și după alte criterii — ca și de progresele rapide care se înregistrează. F.A.I. a formulat o rubrică denumită

„recorduri absolute”, care sintetizează cele mai de seamă succese. O reproducem în întregime: cea mai mare distanță în linie dreaptă a fost realizată de americanul C.P. Evely, la bordul unui B 52 H, — 10-11.I.1962 — 20 168,78 km; distanță în circuit închis: W. Stevenson (S.U.A.), avion B 52 H, 18 245,05 km (6-7.VI.1962); altitudine: G. Mosolov (URSS), avion E 66 A, (28.VI.1961) 34 714 m; altitudine în zbor orizontal: R. Ste-

Aviația ieri și azi

Foto 19

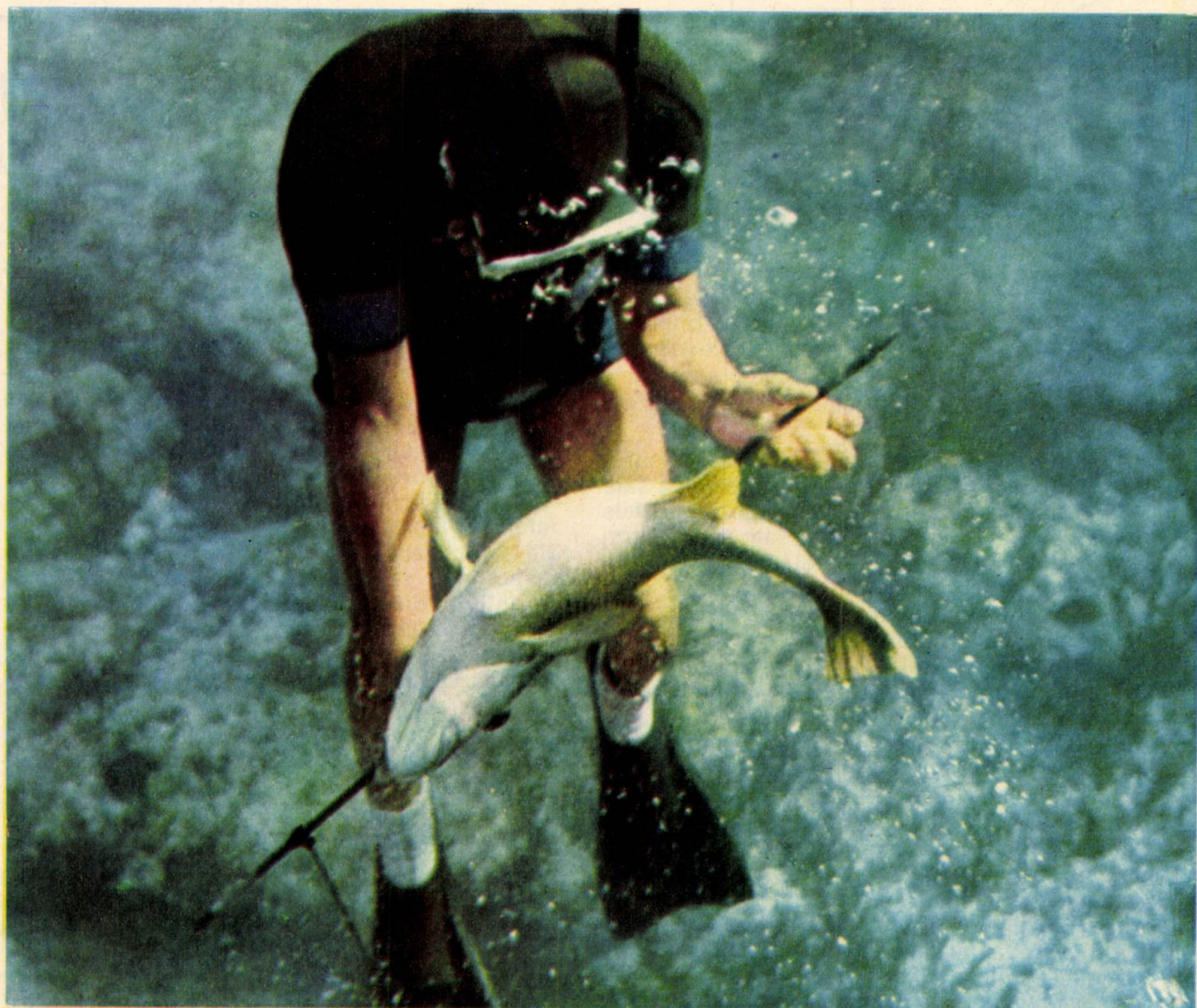
phens (S.U.A.), avion Lockheed Y f 12 A (1.V.1965) 24 462,596 m (Foto 14), altitudine pentru un avion lansat din alt avion: R. White (azi cosmonaut) — (S.U.A.), avion X 15—3, (17.VII.1962) 95 935,99 m (Foto 17); viteză pe bază: R.Stephens (SUA) avion Lockheed Yf 12 A (1.V.1965) 3 331,507 km/oră; viteză în circuit închis: M. Komarov (URSS), avion E 266 (5.X.1967) 2 981,5 km/oră (Foto 16) (în Foto 15, avionul francez Grifon, recordman al anilor 1950-1960).

Din categoria avioanelor de mare capacitate, turbopropulsoare, trebuie să amintim că numai aparatul sovietic TU-114 deține peste 30 de recorduri mondiale, ocupînd unul din primele locuri în acest clasament. (Foto 18). Mai subliniem că în 1972 pilotul sovietic Marina Nikolaeva, soția cosmonautului Nikolaev, a stabilit, la bordul unui avion AN-22 „Anteu” (unul dintre cele mai mari transportoare aeriene din lume) — (Foto 13), zece recorduri mondiale într-un singur zbor (în Foto 19 — avionul amfibiu sovietic, multi-recordman mondial, „Beriev“)

În încheierea acestui mini-panoramă aviată amintim și câteva performanțe românești. Este vorba de recordurile stabilite pe parcurs recunoscut, în clasa C 1 b (avioane cu greutate între 500 și 1 000 kg), Grupa I, motoare cu piston. Acestea sînt: zborurile efectuate de Constantin Manolache, Constantin Onciu, Simion Oțoiu, la bordul unor avioane IAR-813, pe parcursul București — Kiev — 4 ore 11 min. 43 sec. (4.VII.1958). Constantin Manolache, Ștefan Calotă, Constantin Onciu, avioane IAR-813, ruta Kiev — București — 4 ore 19 min 52 sec. și Constantin Onciu, Simion Oțoiu, Ștefan Calotă, avioane IAR-813, ruta Kiev — Moscova — 4 ore 5 min 34 sec. (5.VII.1958).

Dar în puține domenii se înregistrează progrese atât de rapide ca în aeronautică și performanțele de azi nu mai sînt cifre — record mîine. De altfel, notațiile de față nu și-au propus să prezinte un tablou riguros la zi, ci o vedere de ansamblu, susceptibilă de corecturi chiar pînă la apariția acestor rînduri.

V.T. MUREȘ

PESCUIT SUBACVATIC

La Bahia de Cadiz, o mică localitate situată la 49 de mile de Varadero (Cuba), a avut loc meciul internațional de pescuit subacvatic între puternicele echipe ale Cubei și statului Chile. Tradiționalul meci, care constituie în același timp un adevărat «derby» în această ramură de pescuit, s-a bucurat de un remarcabil succes, fiind urmărit de zeci de mii de spectatori aflați pe o insulă. Bogăția de pește oceanic din această regiune a contribuit la succesul competiției. Numeroase «flotile pescărești» au dus pe cei care au plonjat în adâncimea apelor pentru a-și disputa trofeul oferit de primul ministru al guvernului revoluționar al Republicii Cuba, comandantul Fidel Castro. «Vinătorii sub-marini» cubanezi au prins o cantitate aproape dublă de pește față de oaspeții lor, confirmând specialitatea și reputația de care se bucură în lumea întreagă în acest gen de pescuit sportiv (o.p.)

La Vânătoare de vulpi

După cum se știe, vulpile s-au cam rărit pe meleagurile noastre. E un fapt obiectiv, ușor explicabil. Dar, cu toate acestea,

în ultimul timp numărul celor care le vânează a crescut considerabil.

Acești noi și pasionați vânători pot fi găsiți în aproape toate județele țării, la orașe ca și la sate. Sînt de toate vîrstele și de toate categoriile sociale: pionieri sau elevi de liceu, studenți și muncitori, ingineri, tehnicieni sau cooperatori.

Ei nu folosesc în acțiunile lor cinegetice ogari sau șoimi dresați, nici arme cu două țevi...

V-ați dat seama, probabil, că este vorba de un fel de vânătoare deosebită.

«Vânătoarea de vulpi» a devenit în ultimii ani o disciplină tehnico-sportivă (o ramură a radioamatorismului) foarte apreciată și deosebit de interesantă.

Mai întîi, cîteva cuvinte despre regulile jocului.

«Vulpile» — de obicei în număr de cinci — sînt stații de radioemisie care lucrează pe o anumită lungime de undă, fiind deservite de cîte un operator. Ele emit, una după alta, un anumit semnal, în telegrafie sau telefonie. Înainte de începerea concursului sînt amplasate într-un perimetru de circa 5-6 km și camuflate cît mai bine, în așa fel încît să nu poată fi observate decît de la o distanță de maximum 4-5 metri.

Concurenții sînt «dotați» la rîndul lor cu radioreceptoare, acordate pe aceeași lungime de undă ca și «vulpile». În plus, pentru orientare, mai au o busolă și o hartă a terenului pe care se desfășoară concursul.

Startul se dă individual, la intervale de 1-5 minute în funcție de numărul concurenților.

Ce fac aceștia după ce arbitrul le-a dat plecarea?

Mai întîi ascultă în căști semnalele «vulpilor». Rotind antena, ei își dau seama, în funcție de tăria semnalelor recepționate, cam pe unde s-au ascuns «viclenele». Își însemnează apoi punctele respec-

tive pe hartă, se orientează pe teren și pornesc în fugă. Cine le-a găsit mai repede pe toate cinci a cîștigat.

Evident, lucrurile nu sînt chiar atît de simple. Este nevoie de o pregătire fizică bună, de un ascuțit spirit de orientare, de radioreceptoare cît mai bine puse la punct și, desigur, de experiență competițională. Toate acestea se capătă — ca în orice activitate sportivă — prin perseverență și muncă.

Fapt este că, în momentul de față, numeroși «vînători de vulpi» au atins o înaltă măiestrie sportivă. Cîțiva dintre ei au fost distinși cu titlul de «maestru al sportului» sau sînt sportivi de categoria I și reprezintă culorile patriei în diferite competiții internaționale. Dar mai important este că «vânătoarea de vulpi» a devenit o adevărată activitate sportivă de masă. Un aport considerabil, din acest punct de vedere, au adus și organizațiile pionierilor. Aproape la toate palatele și casele pionierilor există cercuri de «vânătoare» care desfășoară, în colaborare cu radiocluburile județene, o rodnică activitate. Din rîndurile pionierilor de azi se ridică viitorii sportivi de performanță.

E. RIVENZON

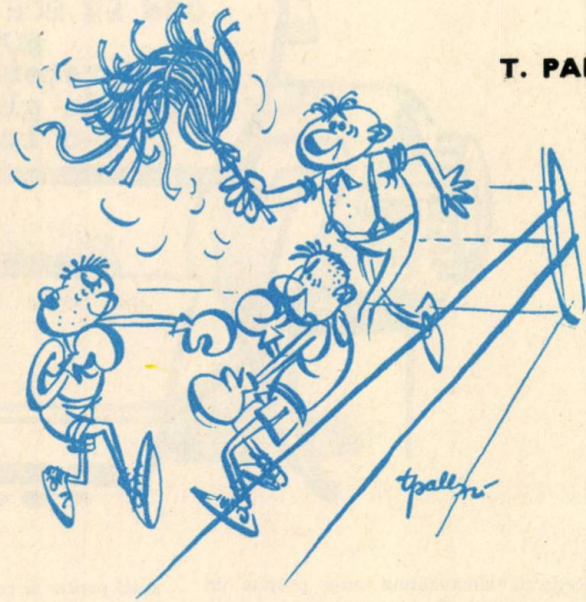
Foto: P. ROMOȘAN și ST. CIOTLOȘ

EXPLICAȚII FOTO

Antrenamentul unei echipe de la Palatul Pionierilor din București. După cum se vede, concurențele folosesc radioreceptoare în formă de pistol.

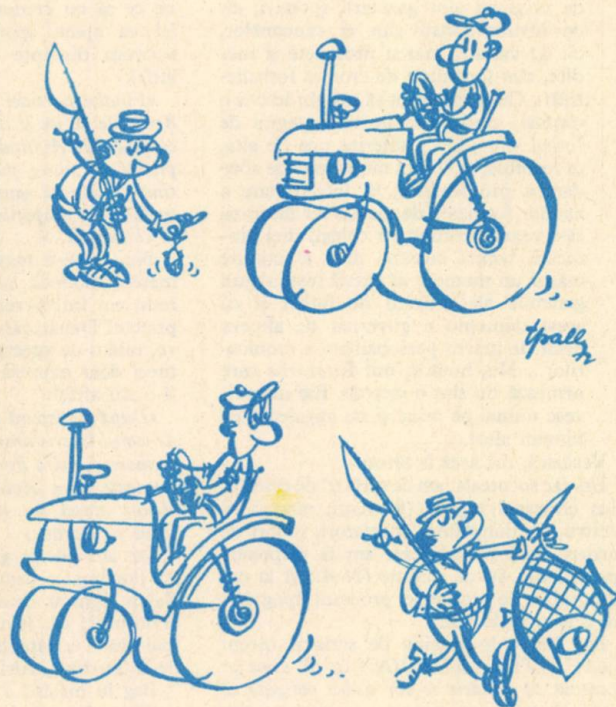
Pentru a determina cu exactitate locul unde se află «vulpea», este nevoie de multă concentrare și atenție.

Iată și ascunzătoarea «vulpilor». Concurentul prezintă talonul pe care arbitrul înscrie ora sosirii și aplică o ștampilă.

T. PALL

Meci la categoria «muscă».

Redacția almanahului mi-a propus un subiect original: să povestesc cum îmi scriu o cronică de fotbal.

Ceea ce încerc să fac în aceste rânduri care, bineînțeles, nu se pretind o «rețetă» de gazetărie sportivă, ele neavînd altă ambiție decît aceea de a fi un crîmpei (mai mult sau mai puțin autentic, mai mult sau mai puțin șarjat) de viață redacțională.

(Dar, înainte de orice, cum de m-am putut gîndi, măcar o clipă, că mi s-ar cere o «rețetă», cînd se știe prea bine cît de originali sînt gazetarii sportivi, cît de insubordonați sînt ei canoanelor, cît de variate, mereu proaspete și inedite, sînt formulele de cronică fotbalistică!.. Cum am putut să mă gîndesc la o «rețetă», cînd cronicile unei pagini de fotbal sînt atît de diferite una de alta, ca formulă, ca stil, ca modalitate de abordare a problemelor, ca interpretare a datelor furnizate de meci... Ar însemna să-i vîd profund pe colegii mei croniciari, tagma noastră, dacă aș admite măcar un moment că există niște reguli generale ale cronicii de fotbal și că acest domeniu e guvernat de altceva decît de marea personalitate a cronicarilor... Nu, hotărît, nu! Rîndurile care urmează nu sînt o «rețetă». Ele mă privesc numai pe mine și nu angajează pe nimeni altul...)

Vasăzică, mă așez la birou.

Îmi fac socoteala: am de scris 60 de rânduri, plus chenarul tehnic (formații, marcatori, arbitru, stadion, timp, spectatori, raport de cornere etc.) pentru care am la dispoziție aproximativ 50 de minute (N.A.: și la noi sînt grafice de producție, procesul tipografic are și el rigoriile lui).

Bag hîrtie în mașina de scris și încep: «AVÎNTUL—TURBINA 3—2. Cine ar fi crezut că gazdele se vor vedea obligate să lupte din răsputeri pentru a obține azi cele

două puncte pe care calculul hîrtiei le profila net în favoarea lor?»

Nu, nu e bine! Unde scrie, în sport, că favoriții trebuie să cîștige? Și apoi, de ce să merg pe șansele inițiale ale Avîntului și nu invers, pe marea rezistență opusă de Turbina? Șterg și o iau altfel:

«Cine ar fi crezut că oaspeții vor silii pe Avîntul să lupte din răsputeri pentru a smulge o victorie la limită, obținînd cele două puncte care...»

Nu e bine nici așa! Categorie, nul! Adică, de ce să nu credem, domnule, că Turbina își va apăra sportiv șansele, de ce să-i socotim dinainte învinși? Șterg și o iau altfel:

«Finalul partidei a fost dramatic. Mai erau 8 minute de joc și tabela de marcaj arăta scor egal, 2—2. Avîntul se vedea în situația de a pierde un mare punct pe teren propriu, în timp ce eternul «punct de deplasare» părea să surîdă larg oaspeților, a căror poziție precară în clasament...»

Nu, nu e-n regulă! Nu merge să batem mereu monedă pe puncte... Una, două, reducem întrecerea sportivă la goana după puncte! Denaturăm sensul întrecerii sportive, uităm de spectacol, prea facem dintr-un meci doar expresia unui calcul matematic. S-o iau altfel:

«După o dispută echilibrată, reflectată just de scorul înscris timp de 82 de minute pe tabela de marcaj, zeita Fortuna a înclinat în ultimele momente spre Avîntul. Un gol realizat de Bejan, după un «un-dou» cu Simulescu, a făcut ca scorul...»

Iar am pornit greșit! Nu merge chestia cu Fortuna: e mistică; exclude meritele lui Bejan, ignoră condiția fizică superioară a Avîntului; că, la urma urmei, dacă aveau mai multă rezistență, puteau să marcheze cei de la Turbina. Altfel trebuie început!

Bag în mașină a cincea coală albă. Timpul trece.

De-acuma, m-am decis, încep cît mai simplu și dacă apuc să fac două-trei fraze, e în regulă; se știe că e mult pînă-i dai drumul, pe urmă merge de la sine. Așadar, tot începutul clasic e cel mai bun:

«Întîlnirea de ieri a pus față-n față echipele Avîntul și Turbina. Gazdele au cîștigat cu 3—2, după un meci frumos, care a plăcut celor 8 000 de spectatori prezenți pe stadion.»

Perfect, perfect, merge. Am luat un start bun. Ia să mai citesc o dată frazele astea, ca să iau curaj. Va să zică: «Întîlnirea de ieri a pus față-n față». Hm, nu e prea grozav! Aici trebuie să schimb. Doar nu se poate o «întîlnire» care să pună... «spate-n spate!» Și pe urmă, de ce «de ieri»? Se știe că meciul a fost ieri, toată etapa a fost duminică și ziarul apare luni...

«Gazdele au cîștigat cu 3—2... Să schimb și aici. «Au cîștigat» e ca la loterie! Să pun «au învins!» Nu, euncuvînt prea sever, prea războinic! Să pun «și-au întrecut adversarul». Nici asta nu e «comme il faut», pentru că în sport nu sînt adversari; înseamnă să promovăm dușmănia, spiritul de revanșă. Am găsit: «gazdele au marcat trei goluri, iar oaspeții două». Chestia asta nu suferă nici o interpretare, e o realitate obiectivă, chiar dacă golul Avîntului din minutul 56 a fost de fapt un autogol, așa că de fapt oaspeții au marcat trei goluri... În fine, să nu fim ultraexigenți. Să recitesc mai departe:

«...după un meci frumos care a plăcut celor 8 000 de spectatori...»

Eroare! Cum pot eu afirma că a plăcut celor 8 000 de spectatori, cînd vreo 500 erau suporterii Turbinei? Numai plăcere n-a fost pentru ăștia să vadă cum pierd în minutul 82! Și pe urmă, de ce 8 000? Ce, am stat eu la poartă și i-am numărat? În presă trebuie să apară informații exacte, nu merge așa, pe aproximație...

«...prezenți pe stadion». Brrr, am o zi proastă! Doar n-o să plăcă meciul celor care nu l-au văzut, stînd acasă... Dar, e tir-

ziu, las deocamdată așa, o să corectez cind termin cronică, să trec mai departe.

«Bine conduși de antrenorul Dănilă, localnicii au atacat în special pe aripi, ei sesizînd plasamentul defectuos al fundașilor Tarcea și Soporan care jucau prea avansat. Centrările extremelor Mateescu și Biolan au creat adesea panică printre apărătorii Turbinei, obligați de multe ori să respingă «în extremis».

Începe să curgă, îmi place!

Deși, dacă mă gîndesc bine... n-are rost să spun chestia cu Dănilă: am auzit că tovarășul Zainea vrea să-l cam scoată și dacă scriu asta o să se spună că vreau să-l «plusez» pe Dănilă, că mi-a șoptit el ceva... Ce să mă complic, domnule? Lasă-l pe Dănilă să se descurce el cum o știe! A cîștigat meciul, destul, să fie sănătos, ce să-i mai dau și eu apă la moară! Pentru antrenori să vorbească rezultatele, nu presa...

«... plasamentul defectuos al fundașilor Tarcea și Soporan care jucau prea avansat...»

Aici, să mă mai gîndesc! Federația merge pe ideea tactică a participării fundașilor la atac și te pomeniști că cineva zice că eu nu servesc orientarea modernă, subliniind, mai ales, greșelile lui Tarcea care e și în lot...

Mai departe: *«... au creat adesea panică...»*

Ce «panică», domnule?! Iar facem din fotbal o chestie dramatică... O să pun altceva. Și o să schimb și «în extremis» că noi trebuie să scriem pentru toată lumea, să înțeleagă și nea Gheorghe. Schimb eu mai pe urmă, deocamdată să continui, ca să nu-mi pierd ideea.

«Dar ceea ce era inevitabil s-a produs. În min. 18 Avîntul deschide scorul grație lui Prodan, care reia puternic de la 10 metri, făcînd inutil plonjonul lui Tomescu. Turbina reacționează, nu renunță însă la luptă și pasînd bine la mijlocul terenului, păstrează balonul mai mult decît Avîntul. Egalarea survine în min. 25, la o fază confuză; gazdele au acuzat ofsaid, dar arbitrul Vasile Manta — București a validat golul, nu fără a se consulta însă cu tușierul Brănescu.

I-am dat drumul bine, merg frazele.

Totuși, chestia asta cu «inevitabil» o s-o mai revăd. Adică, ce? De unde, în fotbal, fatalismul ăsta? «Era inevitabil...» Ba, era evitabil, tovarășe, dacă apărarea Turbinei era mai bine pregătită! Și, pe urmă de ce «grație lui Prodan»? Ce, numai el a jucat? Dacă las așa, înseamnă că ignor jocul colectiv, contribuția coechipierilor lui! Nici «plonjonul inutil» nu prea mă incintă. M-ar putea întreba cineva: «Ce-ai fi vrut, domnule, să faci Tomescu? Să stea să se uite? Bine a făcut c-a plonjat! De ce vrei să-l descurajezi? Portarul e obligat să încerce, să facă tot posibilul, nimic nu e inutil...» Și s-ar putea să aibă dreptate, așa că scot și propozițiunea cu «Turbina nu renunță la luptă» din aceleași considerente ideologice, mai ales că Turbina, dehl... O să scot și «reacționează», că nu e literar, iar mai departe, mai departe, vai, ce eroare era să comit... «pasînd bine la

mijlocul terenului», scot asta, că seamănă a pledoarie pentru Angelo Niculescu și pentru temporizare și pînă nu trece meciul cu Argentina, în care nu se știe ce-o să iasă, mai bine să nu pronunțăm nici măcar așa, indirect, că mai scrie unul cine știe ce prin vreo revistă literară, deci mai bine să nu pun că Turbina a păstrat mai mult balonul. «Egalarea survine la o fază confuză»... Am să schimb și aici, că mă poate întreba șeful: «Unde e, domnule, poziția dumitale? Ce e aia fază confuză? Pronunță-te clar: a fost sau n-a fost ofsaid!» Plus că-l bag și pe Manta într-o chestie încurcată, acum, cînd aud că e propus pentru lotul F.I.F.A. și cînd săptămîna viitoare trebuie să-i dau un telefon că am... Ce mai vorbă lungă? A fost gol bun, valabil, mai ales că Turbina tot a pierdut meciul, și ce mi-e 3—2 ce mi-e 3—1? Noroc că golul ăsta litigios n-a fost în minutul 90, la 3—2...

Și uite-așa, scriind, ștergînd și gîndindu-mă pe rînd:

la situația în clasament a echipelor,
la poziția geografică a orașelor,
la rudele antrenorilor,
la serviciul arbitrilor,
la preferințele secretarului de redacție
(care, dacă a pierdut F.C. Vaslui, te aruncă în colțul de jos al paginii, cu cel mai mic

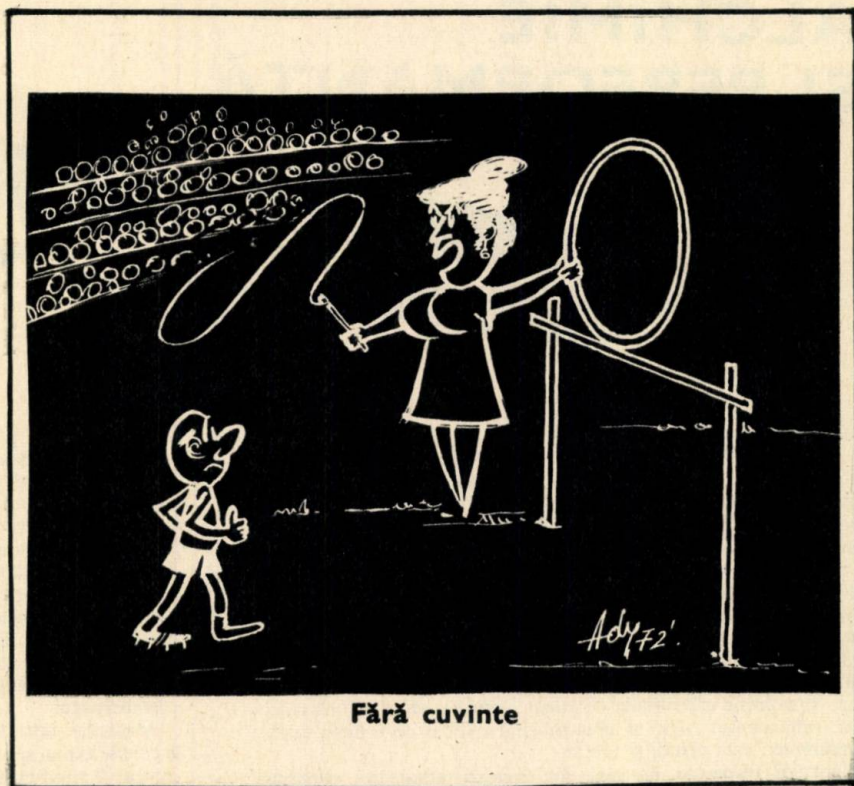
corp de literă, ca să nu te poată citi decît copiii, nu și oamenii serioși!),
la linia metodică a federației,
la ultima listă a lotului A,
la posibilitățile de a-ți petrece un concediu plăcut prin Cooperația de consum,
la dificultățile procurării unui loc la vagonul de dormit,
la semantică,
la nivelul de cultură al maselor,
la programul etapei viitoare,
la tragerea la sorți în C.C.E.,
la serbarea de la grădiniță, unde fiică-mea trebuie să aibă un rol bun, iar educatoarea ține cu F.C. Antena,
la cronicile care mai apar și-n alte ziare,
uite-așa îmi scriu eu cronicile...

Să fie însă clar. Am spus din capul locului că toate chestiile astea mă privesc numai pe mine. Alți colegi sînt mai originali, mai inediți și mai siguri pe condei. Îi invidiez; ei scriu și nu mai șterg! Ei scriu direct, nu țin seamă de nimic.

Cum or reuși, totuși, să găsească și loc la vagonul de dormit și bilet la Mamaia, să vadă și pe Ajax în original și-n culoare locală, să apară și-n capul paginii, să-și bage și băiatul la liceul de fizică?

...Încep să cred că redacția almanahului trebuia să comande tema asta altcuiva...

RADU URZICEANU

Fără cuvinte

- o Frontierele eticii și sănătății sînt încălcate
- o Cobaii sînt înșiși atleții
- o Din semizei... ucenici ai diavolului
- o Efecte secundare ireversibile
- o Primii pași spre sinuciderea lentă
- o Sportul despuat de esență devine gladiat
- o Prețul «gloriei artificiale»

ALCHIMIE ȘI PERFORMANȚĂ

Este cunoscut că în multe țări occidentale aflate printre primele în ierarhia sportivă, goana după titluri și recorduri a condus la crearea unor structuri organizatorice capabile să fabrice marile performanțe în laboratoare, cu ajutorul unor armate de medici, tehnicieni, chimiști, biologi, psihologi și electroniști. Se poate vorbi chiar despre o cibernetizare a pregătirii campionilor. Performanța a ieșit din sfera naturalului, depășind adeseori frontierele esenței sportului, ale sănătății și eticii. Performanța a devenit—în multe cazuri—rezultatul unor cercetări și experiențe în care cobaii sînt înșiși atleții.

Costul unei medalii la o mare competiție mondială întrece cu mult valoarea sa în aur. Performanța nu mai este—într-un asemenea caz—o expresie individuală de talent, voință și efort, ci una colectivă, echivalentul cifric al unui travaliu chimic de echipă, supuși concurenței, legii cererii și ofertei.

Sportivii respectivi nu mai sînt semizei aflați în... detașare temporară printre pămînteni, ci «ucenici ai diavolului», dispuși

să-și amaneteze pe altarul rezultatului sănătatea și viitorul, urmînd o lozincă devenită stindard, potrivit căreia «orice lucru care poate îmbunătăți performanța—și dacă nu ucidă—este demn de încercat»...

Pe axa eforturilor cheltuite pentru soclul marilor statui sportive care sînt învingătorii arsenalului «armelor invizibile» ale performanței s-a îmbogățit de mai bine de un deceniu cu produse noi, realizate de biochimiști: preparate farmaceutice conținînd concentrate de proteine, hormoni anabolizanți sau combinații ale acestor categorii. Există mai bine de o duzină de mărci din aceste produse pe piața mondială și sînt sportivi care le-au experimentat pe toate, cu speranța de a fi găsit soluția magică de a-și revoluționa metabolismul.

Medicina, intrată în alarmă, a denunțat opiniei publice riscurile la care se expun sportivii, din ce în ce mai mulți, deveniți contingente întregi. Corpul medical a tăcut și face mari eforturi pentru depistarea folosirii acestor adjuvante, dar mai ales pentru interzicerea lor.

Sînt mulți sportivi care, folosindu-le, nu se simt cu nimic vinovați de întrebuițarea unor dopinguri fiziologice. De ce? Pentru că anabolizantele nu sînt excitante, ci reconstituante, medicamente pe bază de hormoni, pe care medicii le prescriu adeseori copiilor (sub control) pentru a favoriza o reeducare musculară. Sportivii obțin, în urma unui tratament relativ scurt, efectul imediat al unei creșteri însemnate de greutate, prin sporirea masei musculare și, în final, o curbă ascendentă impresionantă a rezultatelor. Dar dacă mușchii devin din ce în ce mai voluminoși și tonici, în schimb tendoanele, articulațiile nu pot realiza o adaptare paralelă, provocînd accidente grave. Alte efecte, secundare, nocive, insuficient de cunoscute (încă), dar semnalate (unele dintre ele: eroziunea tendoanelor, artroze, prostată, efecte cancerigene) pîndesc pe campioni din umbra efemerelor victorii. Breșa deschisă de halterofili în însăși morală sportului, în esența educativă și de sănătate a educației fizice, a fost preluată de atleți (aruncători și decatloniști), de cicliști, boxeri, baschetbaliști, hocheiști, de profesioniști și amatori.

O epidemie a cuprins moralitatea unor întregi ramuri sportive americane și occidentale, compromițînd valoarea biologică a unor energii potențiale umane aflate în stare latentă și continuă a exercițiului fizic. În aceste cazuri sportul s-a desprins de caracteristicile sale nobile, componente ale noțiunii de cultură și educație. Sportul este despiritualizat, este despărțit de esența sa adică umanitară. Prin divorțul de spirit, de sensurile înalte ale ascensiunii omului, despuia de esență și scop, sportul devine un gladiat jalnic, o fabrică de recorduri în care sănătatea și chiar viața sînt sacrificate în slujba recordului.

La început s-au folosit doze masive de vitamine combinate cu ulei din boabe de grâu, apoi diferite prafuri și lichide bogate în proteine, băuturi cu gust groaznic. Iată mărturia unui fost campion olimpic—Herold Connolly (disc)—S.U.A., unul dintre cei care au deschis calea acestor dopinguri fiziologice:

— Personal am băut asemenea amestecături inventate de antrenorul nostru olimpic de haltere. El a amestecat un praf galben de proteine, cu un miros infect, cu unt de arahide și miere. Cînd lichidul a atins consistența asfaltului lichid mi l-a dat. Am reușit să iau—de bine-de rău—cîteva linguri de supă. Am avut deodată impresia că mi s-a dublat cavitatea abdominală și în următoarele 12 ore nu m-am îndepărtat de W.C. Dar, la sfîrșitul săptămîinii care a urmat (continuînd cura) am pulverizat recordul mondial și mă minunam că această pastă explozivă a contribuit la rezultatul meu. În anii următori numeroși sportivi, și eu însumi, am asistat la sporirea averii «prietenului meu». Bill Toomey a declarat că performanțele sale se datorează în bună măsură dopingului. Matson și Oerter au fost denunțați de Tom Wedell că folosesc stimulatoare biologice. Evoluția a urmat rapidă, amenințătoare. Clanul athletic și sportiv a aflat că «farmacia» intra în antrenamentul unor campioni. De la atletism a trecut la baschet, la hochei, cuprinzînd majoritatea sporturilor americane. Tabletele amfetaminice au devenit o medicație obișnuită, dovedindu-se astfel că mulți conducători de cluburi, medici și chiar sportivi inconștienți nu se sinchiesc de sănătate, de urmările nebanuite și insuficient cercetate, preocupîndu-se numai de victoria de moment și de evaluarea ei în dolari, în prime.

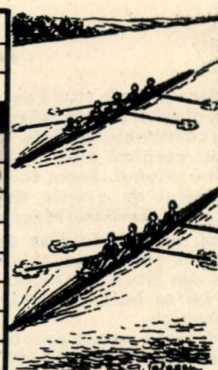
Situația este gravă și a fost denunțată de medicină, de C.I.O., de numeroși oameni de știință. Dopingul este un flagel asemănător drogurilor.

Folosirea acestor produse de sinteză poate provoca reacții ireversibile în organism. Este un risc imens, pe care nici o victorie — oricît de mare — nu-l poate justifica.

Dar aceste practici, impuse de oameni avizi de cîștiguri cu orice preț și care nu au nimic comun cu etica sportivă, i-au incitat și îi incită din ce în ce mai mult pe sportivi să folosească produse ale căror consecințe grave nu sînt previzibile. Prețul gloriei sportive este în asemenea situații prea mare. Sportivii respectivi nu știu (sau nu cred sau nu vor să înțeleagă) avertismentul științei că drumul dopingului în sport poate să însemne pentru mulți drumul spre o sinucidere lentă, dar sigură.

B. MIHAI

În competiție

ORIZONTAL: 1) Nelipsită din mîna săritorilor la... mare înălțime. — Tălpile performerilor la slalom uriaș. 2) Adăposturi pentru motociclete. — Metal pentru... primii clasați. 3) Luați cu sila. — Mieze gol! 4) Bună pentru pescarii amatori. — Numeral nedefinit. — Număr de ordine... mic. 5) Literă grecească în program. — Anastasia la ea acasă. — Terenul disputelor cu mînuși. 6) «Specialitatea caselor» la gimnaști. — Cu el sportivii cuceresc înălțimile. 7) A acorda toată dragostea disciplinei alese. — Egalitate sportivă. 8) Calc la urmă! — Alt mijloc de întrecere atletică și... metalurgică. — Cap de bufniță! 9) Orașul în Franța. — Se ia la alergări și sărituri. — Baston de oină. 10) Calificativ la patinaj artistic. — 1973. — Altă posibilitate de a demonstra frumusețea gimnasticii, dar și ghinionul trăgătorilor la... poartă. 11) Pantaloni de sport. — Gimnastica... la școală. 12) Ilie Năstase și Ion Țiriac le... conduc foarte bine. — Plasă.

VERTICAL: 1) La casă și la... lungime. — Cel mai vizat obiect în disputele de fotbal. 2) Alte piese pentru gimnaști. — ...și una pentru hocheiști. 3) Sportivii adevărați. — La canotaj, ritm frînt la mijloc. 4) Mare portar în... Țara Românească (1589) sub Mihnea Turcit. — Arbore cu lemn tare. — Arhitect (presc.). 5) Rîu în cîntecele maramureșene. — Mijloc de duel... sportiv. — Pronume. 6) Condiționează starea psihică a oricărui sportiv. — Grațioasă ca o lebedă. 7) Maur. — Alt tip de ambarcație sportivă. 8) Le rup alergătorii. — Oraș în Filipine. 9) A urca — Orașul în India. — Prefixul vieții. 10) Crom. — Teren bun de schi și săniuțe. — Naturalist german (1792—1876). 11) Prefix... singular. — Calac, canoe.... 12) ...și teren favorabil pentru natație și pescuit sportiv. — Cea mai «dificilă» piesă la probele de aruncări.

L. COȘNIȚĂ — Rupea

DICTIONAR: ORS — JIPA — IZA — LIAN — PAUN
BIO — BAER — MONO.

Minuțioasele studii aerodinamice și meteorologice au luat sfârșit. Au fost pregătite costumele speciale, măștile de oxigen, a fost verificat până în cele mai mici amănunte avionul. Eroul temerarei tentative, colonelul de aviație Grigore BAȘTAN, azi general-maior, Maestru emerit al sportului, este înconjurat de echipa care va asigura efectuarea celui mai senzațional salt din istoria parașutismului nostru — părăsirea bordului de la 10 000 de metri altitudine.

Mai întâi s-a pus problema: va reuși oare avionul să urce la 10 000 m, ținând seama de categoria din care face parte? S-a ajuns la concluzia că pentru atingerea acestei performanțe, un record pentru avionul respectiv, este necesar să se plece de pe sol cu cabinele depresurizate, pentru ca în condițiile rarefierii aerului de la marile înălțimi întregul debit captat să fie folosit pentru motoare, în scopul menținerii puterii acestora. Deci, se pleca de jos cu măștile de oxigen gata pentru a fi conectate la butelii.

Echipajul și-a luat locul în cabina de comandă: pilot — colonelul Mihai Iacob, navigator responsabil cu saltul — maior Benone Bratu, navigator de bord — maior Ion Bejan. În cabina principală a avionului, un singur ocupant: colonelul Grigore Baștan, în incomodul costum, echipat cu cele două parașute — parașuta de spate, în care era fixată și butelia de oxigen ce urma să fie conectată la mască numai în momentul părăsirii bordului și parașuta de piept, de rezervă. Pe aceasta erau fixate altimetrul, cronometrul, aparatul de deschidere automată în caz de nevoie (dacă parașutistul și-ar fi pierdut cunoștința în timpul căderii libere), aparatura de radio-emisie-recepție.

Locul de parașutare a fost ales între trei puncte de reper: Buzău, Mizil, Urziceni, pe cîmpul denumit Movila Banului. Acolo a fost instalată echipa de recuperare, cu stația de radio și mijloacele optice de urmărire.

Avionul a decolat și pe aerodrom s-a așternut liniștea: zgomotul motoarelor s-a topit în zare iar cei rămași pe cîmp au început să se plimbe fără să mai scoată o vorbă. Un om bătea la „poarta” unui record la care nimeni n-a îndrăznit să aspire, cu mijloacele tehnice de care se dispunea.

La bord totul se desfășura normal, numai pămîntul — „scumpul nostru pămînt”, cum îl numește generalul-maior Baștan — se depărta mereu. La 5 000 m înălțime măștile de oxigen au fost cuplate la buteliile avionului. Colonelul Baștan, care pînă atunci executase peste 3 000 de salturi cu parașuta, de la înălțimi obișnuite, încerca senzații noi. A început să se facă frig, tot mai frig. Minus 20, apoi minus 25,

180 DE SECUNDE BOLID PRIN SPAȚIU

27, 30, 35 grade și mercurul termometrului scădea mereu. Avionul urca încet dar sigur. Minutele se scurgeau greu. Pe la 8 300 m altitudine parașutistul a simțit că ceva nu este în regulă. Parcă aerul se împuțina și respirația îi devenea tot mai precipitată. Încă puțin și îl inundă o senzație de sufocare. Nu putea să-și dea bine seama ce se întâmplă, dar bănuia: oxigenul din butelia la care era „legat” s-a sfârșit. Situația se agrava minut cu minut și simțea că nu mai are putere nici să se miște de pe loc. Dar iată că s-a deschis ușa postului de pilotaj și în cadrul ei a apărut silueta maiorului Bejan. Din prima clipă el și-a dat seama de dramatismul situației. A ajuns lângă omul cu fața transfigurată și, cu mișcări grabite, și-a deconectat propria butelie și a înșurubat-o la masca de oxigen a colonelului. Acum simțea el senzația sufocării. Prin eforturi comune au reușit să-și schimbe buteliile cu altele proaspete. Apoi au rămas împreună. Și după încă 35 de minute de zbor acul altimetrului de bord a atins gradația 10 000. Un semnal sonor, apoi unul luminos și trapa de parașutare s-a deschis. Gata! A fost deconectat tubul de la butelia mobilă și fixat la butelia parașutei. Cu multă greutate colonelul Baștan și-a mișcat picioarele, ca de plumb, înghețate parcă și a ajuns la trapă. Încă o privire spre Bejan și a dispărut în gol.

„Contactul cu aerul a fost brutal, ca un trăsnet — a povestit ulterior eroul acestui salt. Avionul zbura cu peste 500 km pe oră. Săgeți de gheață îmi tăiau picioarele, fața, întregul corp. Și viteza creștea uluitor. Trebuia să cobor cit mai mult fără să deschid parașuta, așa că mă uitam la cronometrul de pe piept. Deodată am simțit că-mi zboară masca de oxigen de pe față. Instinctiv am vrut să-mi duc mîna dreaptă la cap și să o prind. Ar fi fost însă o greșală poate fatală. Mișcarea bruscă mi-ar fi stricat echilibrul, mă înșurubam în aer

și cine știe ce ieșea. Cu gesturi calculate mi-am apropiat atunci ambele mîni de timple. Ce se întâmplase? Contrar tuturor așteptărilor, s-a rupt legătura măștii de pe o parte a feței. Acum ea îmi flutura la urechea stîngă. Am prins-o și am dus-o ușor la gură, am apucat cu dinții tubul de oxigen. Noroc că am dinți buni.

Veneam spre pămînt. Cronometrul îmi arăta că au trecut peste 100 de secunde, dar acum se oprise. Așa mi se părea. Nervii îmi erau încordați la limită. Mă urmărea un singur gînd: trebuie să cobor în cădere liberă peste 7 000 de metri. Trebuie să reușesc — pentru mine, pentru evenimentul în cinstea căruia făceam acest salt (sărbătorirea zilei de 23 August, n.n.), pentru prestigiul și exemplul personal în fața subordonaților, pentru consacrarea parașutei GB-7 (creația colonelului Grigore Baștan, n.n.).

Lupta cu natura n-a fost ușoară. Și am văzut deodată că acul altimetrului atinge linia roșie. Era semnul pe care îl marcasem dinainte. Credeam că nu voi mai ajunge să-l văd atins. Am dus mîna la mînerul de declanșare și am tras puternic. Brusc, deasupra mea s-a deschis cupola GB-ului. Atunci m-a inundat un val de căldură, încît mi se părea că iau foc. Mai aveam vreo 2 000 de metri pînă la sol. Zburasem peste 7 000 m ca un meteorit prin spațiu. Abia acum am luat legătura radio cu cei de jos. M-au dirijat și am aterizat în imediata apropiere a punctului de recuperare. Cînd am atins pămîntul eram ca un om de zăpadă — frigul îmi brumase costumul. Cînd s-au apropiat băieții și m-au atins au exclamat: „Dar sînteți înghețat de tot!” „Ei, asta-îl le-am răspuns. Eu nu mai pot de cald!”

Așa a fost stabilit unul din prestigioasele noastre recorduri aviatice. Evenimentul s-a petrecut la 20 august 1970.

V.T. MUREȘ

MINIMOTIVE POLISPORTIVE

— Lui Nicu, şahistul, i s-a trimis ieri mutarea în plic.
— Și?
— Acum are apartament la bloc!

— Tică a scos «suta» în mai puțin de 11 secunde.
— Unde?
— La «loz în plic»!

— Faci gimnastica de dimineață după radio?
— Nici mort!
— Cum așa?
— Nu admit ca în casa mea să mă comande o... femeie!

— Bunicule, dă-mi cronometrul matal: avem un concurs sportiv cu ocazia centenarului școlii.
— Ehei! Și pe urmă ai să mi-l ceri la fiecare centenar!

— Ai spus că vii la meci, indiferent de timp...
— Ei și?
— Păi acum de ce tot strigi: «Timpul, tov. arbitru! Timpul!»

TITI GHEORGHIU — VASLUI

— Ce e ăla parazit?
— Cineva care stă pe spatele altuia.
— Dă-mi un exemplu.
— Rucsacul!

— De ce n-ai fost la antrenament?
— Am fost bolnav.
— Ce-ai avut?
— Certificat medical!

— Ce părere ai de Ajax-Amsterdam?
— Bate sigur Ajax!
— Calul de dar nu se caută la... mînere.
— Sosind «la fotografie», sprinterul a rămas... tablou.

— Ca să aibă un rever tare și-a pus o... balenă.
— Doctore, am tensiunea 20. Care-i recordul mondial?
— Scrimera asta e mai fotogenică ...cu masca.

PSEUDO LEXICON

REGULAMENT: Detergent pentru joc... murdar.

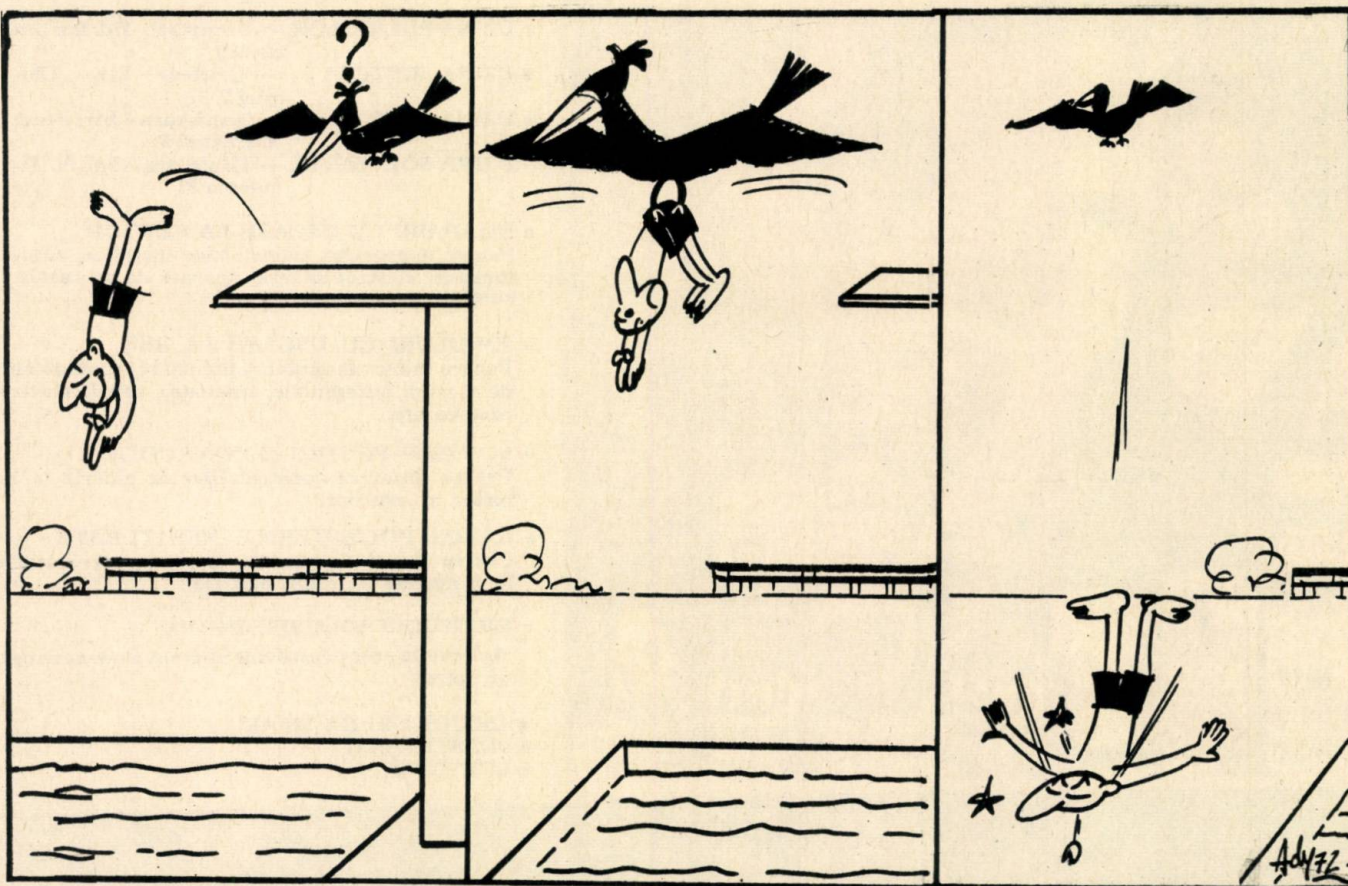
NOCTURNA: Sport la... seral.

TELEVIZOR: Stadion... junior.

RALIU: Hipodrom de cai... putere.

CAREU: Cuvinte încrucișate între arbitru și jucători.

TUȘIER: Cavalerul... fanionului.

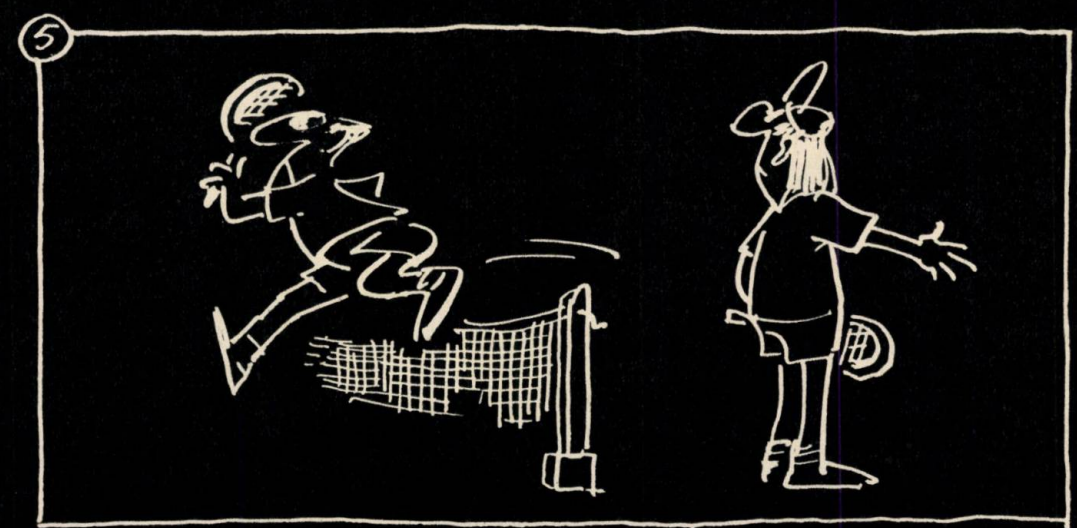
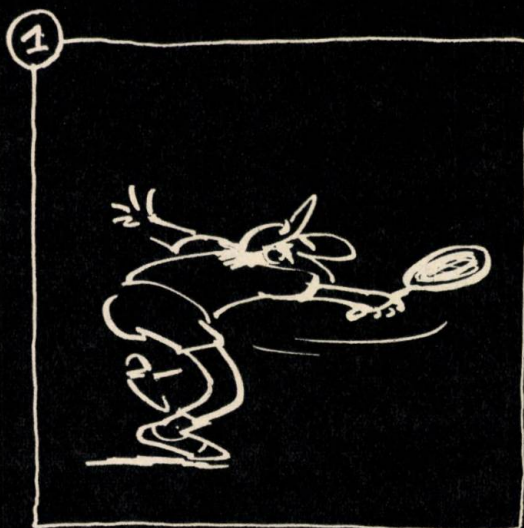
GRUPUL INDUSTRIAL DE LACURI ȘI VOPSELE

BUCUREȘTI
BD. ION ȘULEA — 309
SECTOR 4
TELEF: 43 34 75

Produce prin unitățile sale:

- **UZINA POLICOLOR** — București — Bd. Ion Șulea 309
- **UZINA SINTEZA** — Oradea — Str. Chimiei 3—7
- **UZINA AZUR** — Timișoara — Str. Peneș Curcanul 5
- **UZINA SOLVENTUL** — Timișoara — Spl. N. Titulescu 31
- **EMAILURI CU USCARE LA CUPTOR**
Pentru acoperirea suprafețelor metalice, autoturisme, electromotoare, aparate de uz casnic, autobuze, autocamioane etc.
- **EMAILURI CU USCARE LA AER**
Pentru industria mobilei, industria constructoare de mașini: automobile, tractoare, utilaje electrocasnice etc.
- **VOPSELE PENTRU CONSTRUCȚII**
Pentru finisarea construcțiilor de zidărie în interior și exterior.
- **RĂȘINI POLIESTERICE NESATURATE**
Pentru lacuri de mobilă și pentru prelucrarea în industria maselor plastice.
- **GRUNDURI SOLUBILE ÎN APĂ**
Aplicabile prin procedeul: imersie, flow-coating, stropire.
- **CERNELURI DE TIPAR**
- **PLASTIFIANȚI**
- **SOLVENȚI**

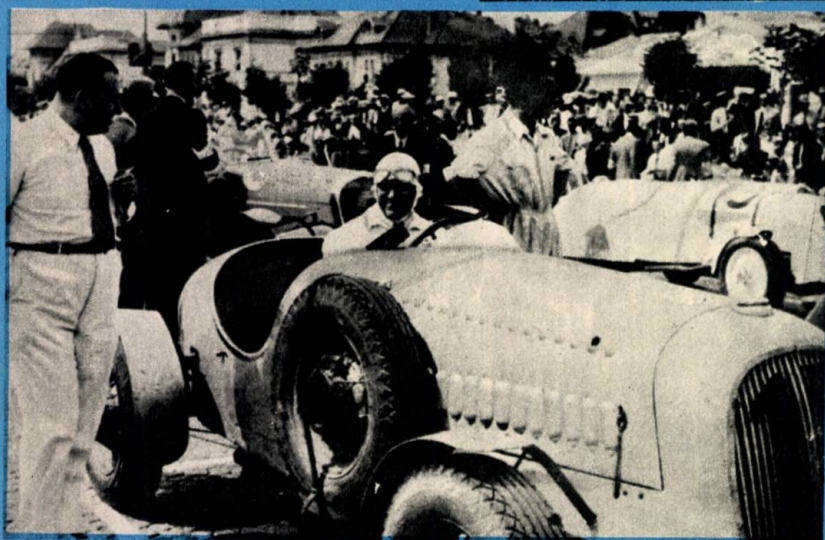

FINAL...

Desen de: MATTY

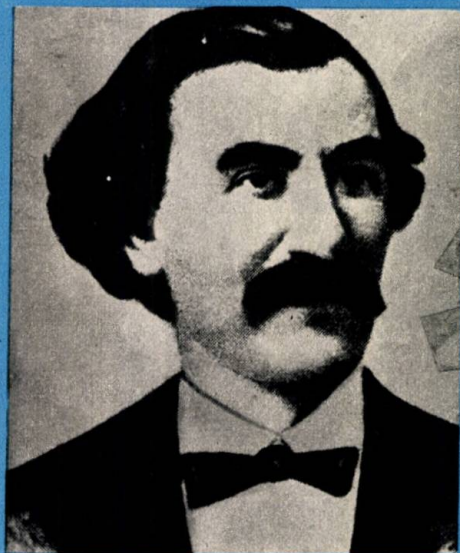
Un sport practicat în Elveția Evului Mediu—aruncarea pietrei—foarte asemănătoare, după cum se observă în imagine, cu proba de aruncare a greutății din zilele noastre.

Aspect de la cursa automobilistică «Marele Premiu București» (1939).

Săritura peste șapte cai a lui Teutobod (Evul Mediu).

ISTORIE SPORTIVĂ ÎN IMAGINI

Profesorul Gheorghe Moceanu, întemeietorul educației fizice moderne în țara noastră.

Ștefan Șomodî, creatorul stilului...
Fosbury, într-un concurs din anul 1910.

Coperta Revistei Automobile care anunța, în primăvara anului 1915, redeschiderea terenurilor de fotbal și rugby printr-un meci inaugural, desfășurat în Capitală, între echipele «Tennis Club Român» și «Rugby Fotbal Club».

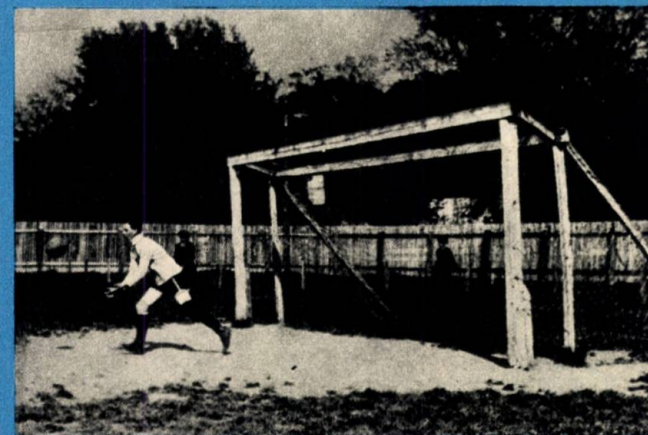
Patinatori în Cișmigiu, la începutul secolului.

Stadionul din Cluj, în anul 1915.

Poartă de fotbal cu bare duble, pe terenul «Clubului Athletic» din Arad, în anul 1906.

«Cupa Doamnelor» la atletism, ediția 1925.

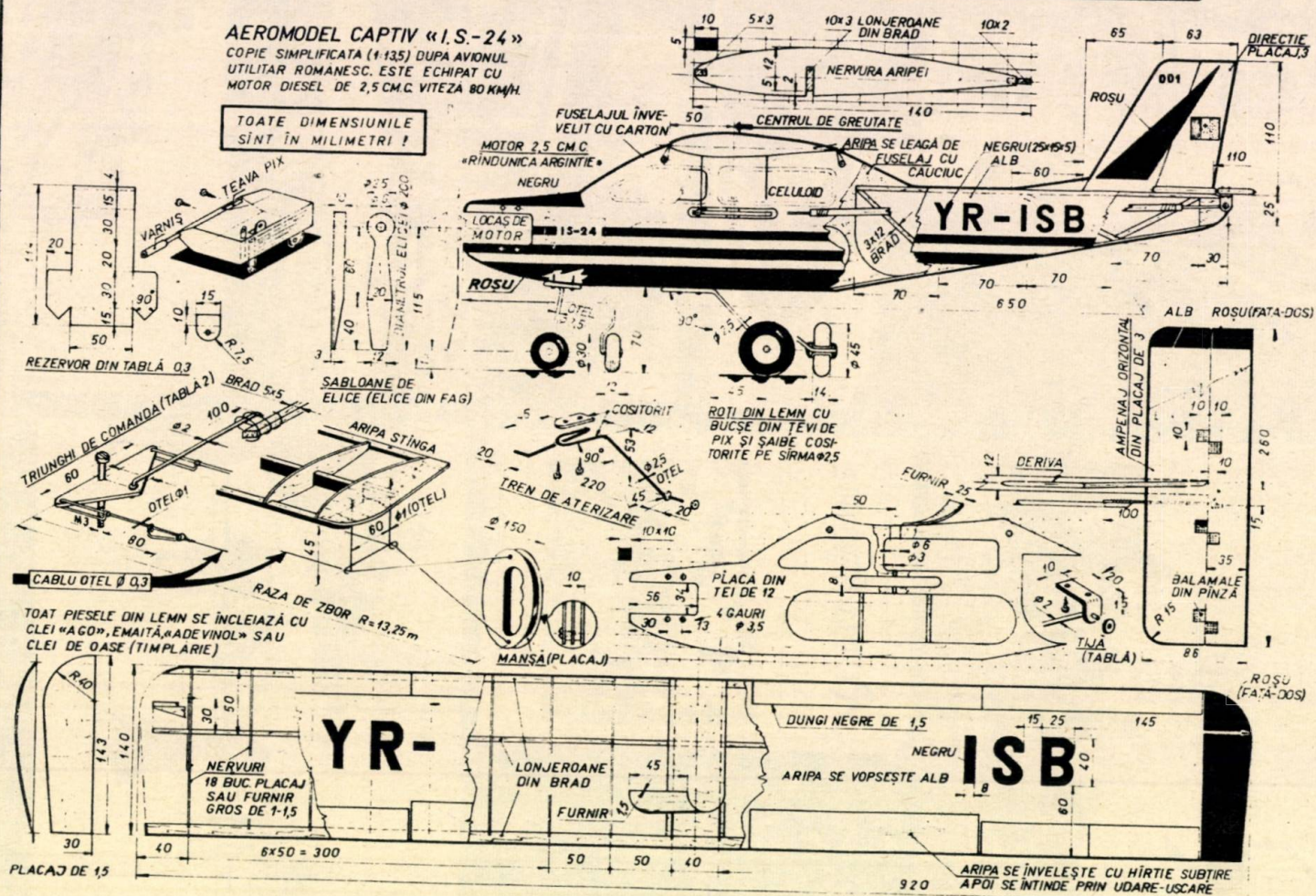

MACHETA ZBURĂTOARE A AVIONULUI ROMÂNESC «I.S.-24»

AEROMODEL CAPTIV «I.S.-24»

COPIE SIMPLIFICATA (1:135) DUPA AVIONUL
UTILITAR ROMANESC. ESTE ECHIPAT CU
MOTOR DIESEL DE 2,5 CM.G VITEZA 80 KM/H.

TOATE DIMENSIUNILE
SÎNT ÎN MILIMETRI !

Gabriela

O SUFRAGERIE INTIMĂ
ELEGANTĂ
DE UN MARE RAFINAMENT
ESTETIC

Sufrageria **GABRIELA** se compune din:

- bufet cu vitrină
- masă extensibilă
- vitrină
- șase scaune
- birou
- scaun cu brațe

Furnire de mahon — finisaj cu luciu înalt — funcționalitate ireproșabilă — culori moderne, atrăgătoare.

GABRIELA — un produs proiectat și realizat de întreprinderile Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții.

Interesanta și dificilă cursă de bărci-auto-mobil organizată în vara acestui an între Londra și Monaco a fost câștigată de echipajul englez format din Ralph Hilton, Mike Bellamy și Eddie Chater.

Iată-i intrând în portul Monaco, la bordul ambarcației «HTS»-858, după ce au parcurs nu mai puțin de 4 800 km pe mare.

Pe lângă mal, pe lângă mal dar, oricum, 4 800 de km...

JOCURI DISTRACTIVE

ATERIZAREA

— ANAGRAMĂ (8 litere)

*Din avion, sportiva temerară
s-a aruncat în gol. Priveam uimit
cum se desface sfoară după sfoară
umflind de-asupra pinza-n înfinit.*

*Dar, când, în fine, a atins pământul,
căzu în niște mărăcini, pe-un hat,
căci pîn-acolo o minase vîntul
și-n sinea ei cumplit s-a miniat...*

A. POSTELNICARU

N.R. Prin amestecarea literelor cuvîntului dedus în prima parte a poeziei, veți afla dezlegarea celui de-al doilea (8 litere).

PASTORALA

— AFEREZĂ (5 litere)

*Era o vreme tristă, cînd ciobanii
Ziceau din fluier, de obidă grea
și cîntecul însingurat plutea
de-asupra munților silhului, cu anii.*

*Acum, cînd viața-i limpede și bună,
se hîrjonesc prin iarba sau la foc,
ba fac și sport — și practică un joc
născut aci, în țara lor străbună.*

P. IONAȘCU

(Prin afereză se înțelege o enigmă a cărei dezlegare se obține prin scoaterea unei litere dintr-un cuvînt dat).

ÎN AMURG

— LIGAMENTE —

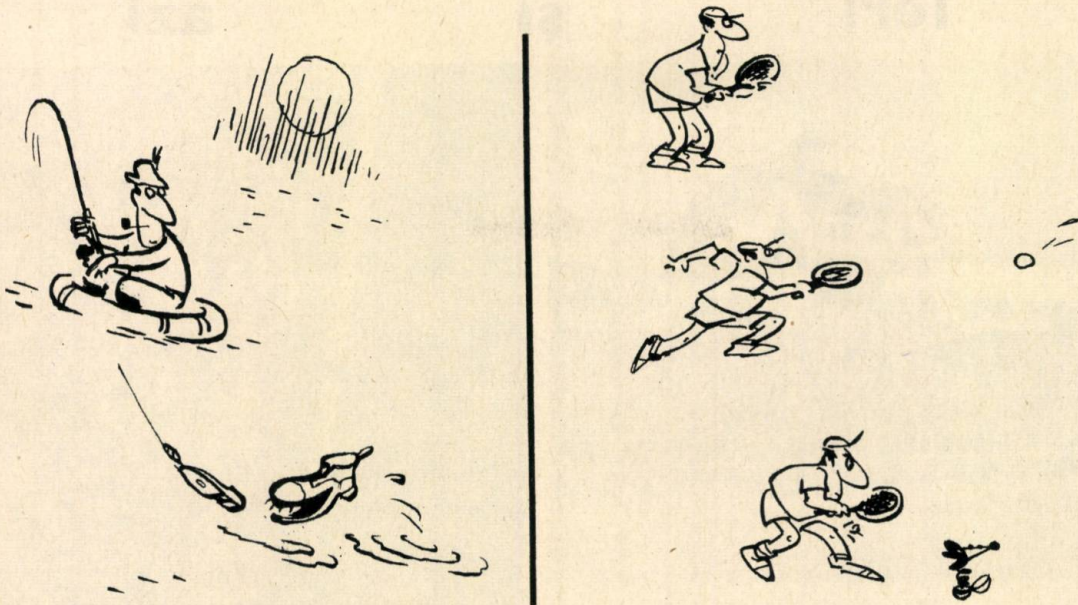
*Dă pîteni surului, să scapere potcoava,
e drumul lung și s-a făcut tîrziu.
Doar frunzele prin codru arămiu
Mai cad cu foșnet, irosindu-i slava.*

*S-o luăm la trap... O lostrîșă nervoasă
hălăduiește-n ape, prin șuvoi.
Năluca nopții fuge după noi...
Dă pîteni, deci, să ne grăbim spre casă!*

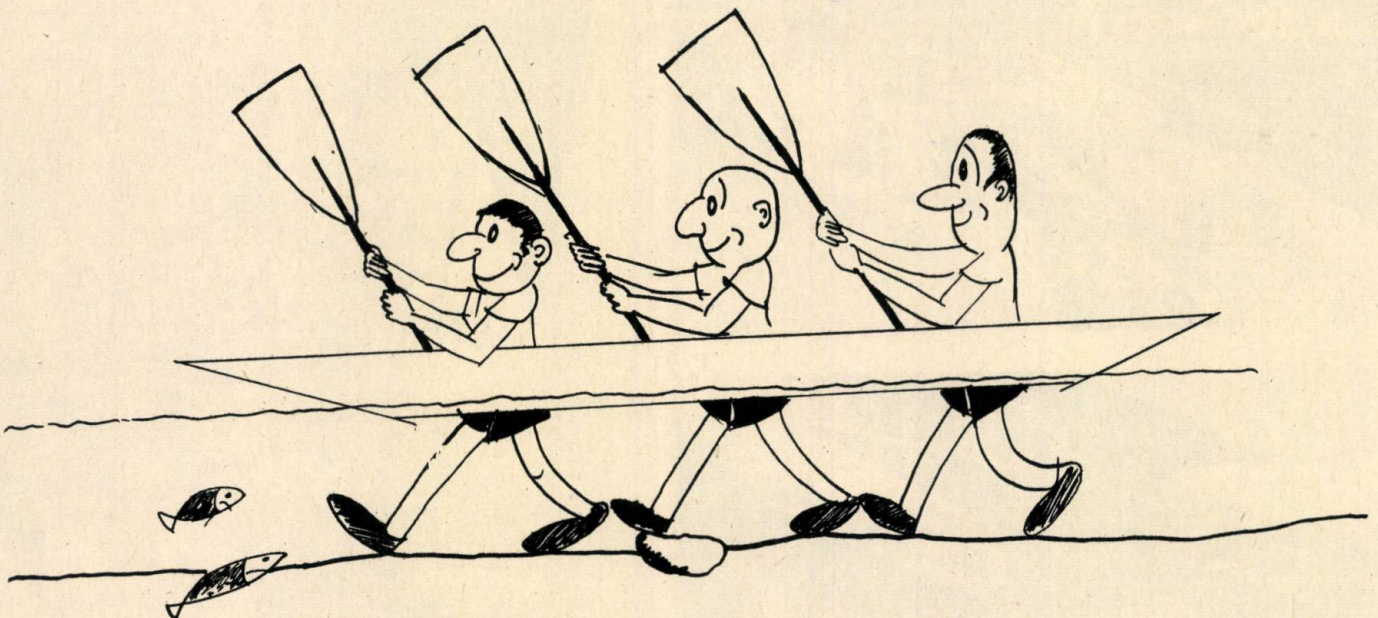
I. PĂTRAȘCU

N.R. Prin unirea sfîrșitului unor cuvinte cu începuturile următoarelor se vor afla denumirile a șase discipline sportive. (Numărul de litere la fiecare sport: 5; 4; 3; 4; 3; 4).

MATTY

ADRIAN IONESCU

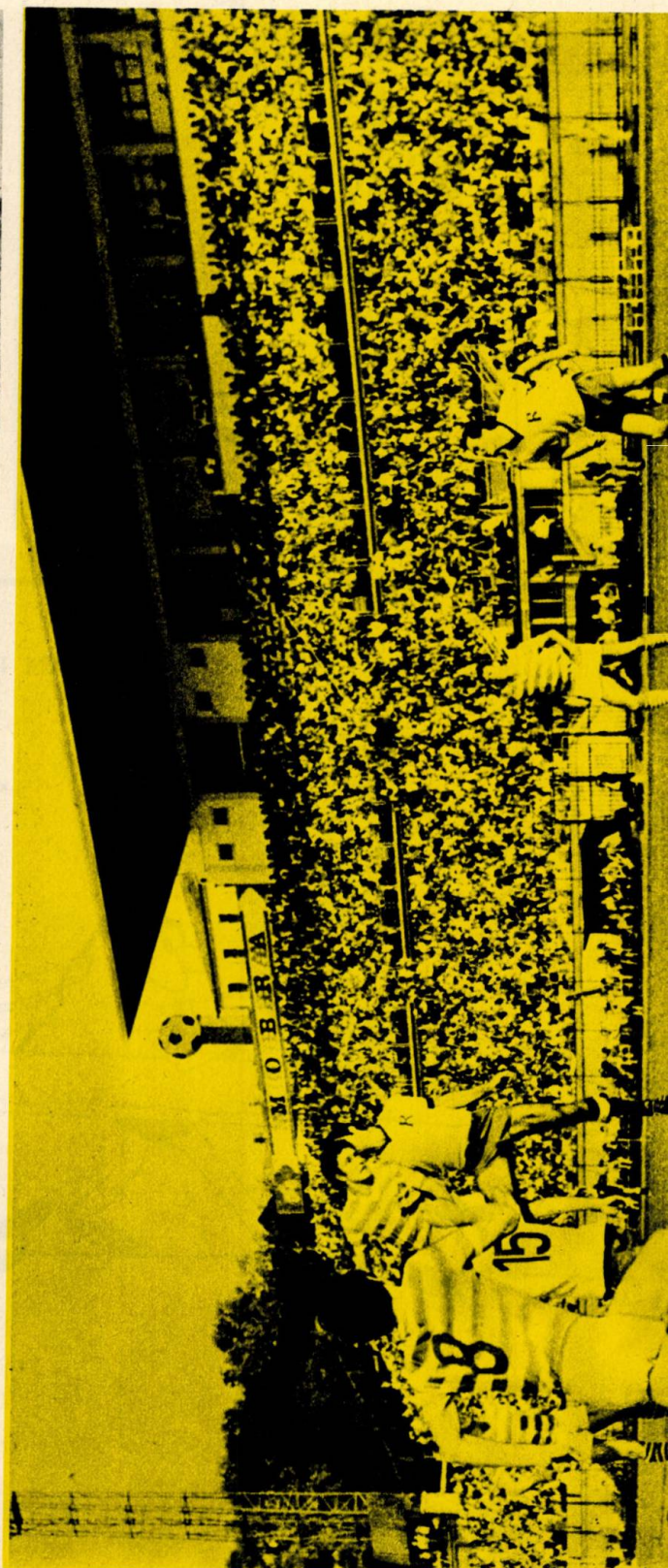
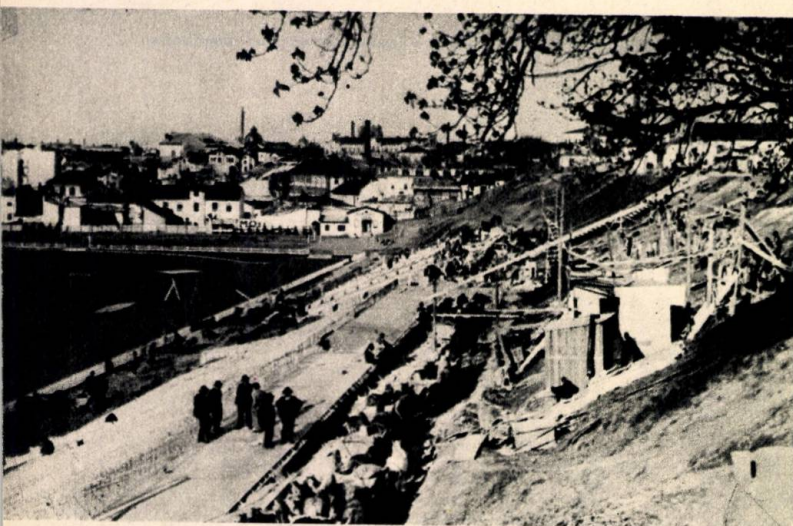
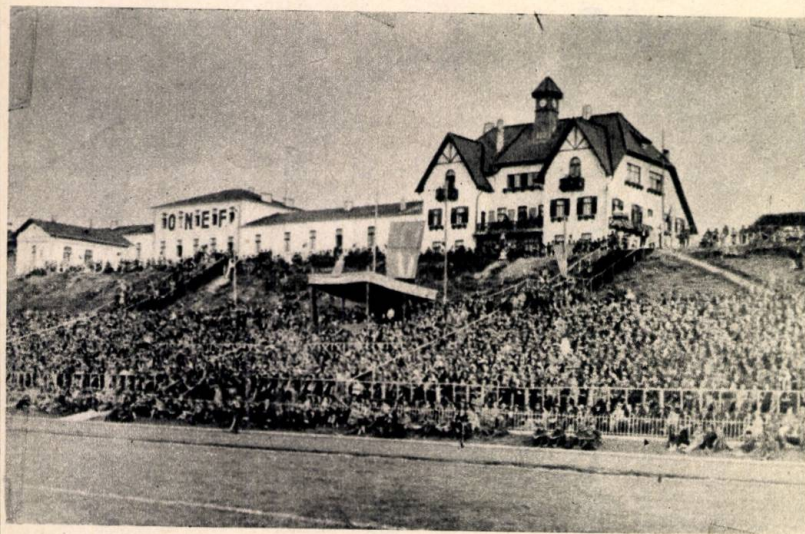

STADIONUL «REPUBLICII»

ieri

și

azi

ORICÎND - ORIUNDE

BĂUTURĂ RĂCORITOARE RECONFORTANTĂ

ÎNSEMĂRI DE... FOTOREPORTER

VASILE BAGEAC

EXTRA
S

"TRANSAT"

CURSA SOLITARILOR, CURSA CELOR CURAJOȘI

MIRCEA TUDORAN

«Mai sînt cîteva zile și, la Newport, pe coasta de est a Americii de Nord, foarte aproape de New York, sînt așteptați să sosească primii concurenți ai celei de-a IV-a ediții a «TRANSAT», așa cum este prescurtat numele cursei solitare transatlantice (denumirea completă: «Observer Single Handed Transatlantic Race»): traversarea Atlanticului de unul singur într-o barcă cu pînze, organizată de Royal Western Yacht Club of England, sub patronajul săptămînalului londonez «Observer».

Cine va fi primul, încununat cu laurii succesului? Pe cine va întîmpina în largul Newport-ului o adevărată «armada?»

Rîndurile acestea — sau foarte asemănătoare cu acestea — puteau fi citite în prima decadă a lui iulie 1972 în mai toate ziarele lumii. Și asta pentru că «TRANSAT» eclipsase în bună măsură toate marile competiții ce se disputau în acele

zile. Să traversezi de unul singur Atlanticul într-o barcă cu pînze, să parcurgi cîteva mii de mile, să nu vezi cel puțin trei săptămîni decît cerul și apa, să nu ai cu cine schimba o vorbă, să ai singura legătură cu pămîntul, cu lumea, doar o fragilă stație de radio care se poate defecta foarte des, să știi să înfrunți furtunile sau alte pericole ce pot apărea cînd nu te aștepți, să judeci cu sînge rece orice manevră a vasului pe care te-ai imbarcat — veritabilă coajă de nucă în imensitatea Oceanului —, iată motivele care au făcut din «TRANSAT-4» competiția celor curajoși.

CEI 57

«TRANSAT» se dispută din patru în patru ani și popularitatea sa e în creștere. Dacă la prima

ediție — 1960 — cîștigată de Sir Francis Chichester în 40 de zile, 12 ore și 30 de minute au fost doar patru concurenți, acum s-au prezentat la start 57 din 11 țări. În 1964 (20 de navigatori la plecare), velistul englez a fost din nou prezent, dar a trecut al doilea linia de sosire, după francezul Eric Tabarly care a acoperit distanța în 27 de zile, trei ore și 56 de minute. În 1968 cîștigă un alt englez, Geoffrey Williams. El a acoperit distanța în 25 de zile, 20 de ore și 33 de minute — record! La Newport nu au ajuns decît 19 dintre cei 35 de curajoși plecați plini de speranțe de la Plymouth...

În 1972 — 57 de concurenți. Marele favorit al cursei este, în ciuda celor 71 de ani ai săi, englezul Francis Chichester, datorită senzaționalei curse făcute acum cîțiva ani în jurul lumii. Nu sînt neglijate nici atît-urile francezului Jean Yves Terlain, un arhitect în vîrstă

de 26 de ani, al zecelea în 1968. El conduce cel mai mare vas construit vreodată pentru navigatorii solitari, denumit «Vendredi 13», proprietatea cineastului Claude Le-louch — 39,10 m lungime, 5 m lăţime! Tabarly lipseşte. Exact în ziua startului de la Plymouth el pleca în altă cursă, pe care avea s-o câştige: Los Angeles-Tahiti. Se mai amintea, într-o doară, şi de un alt francez care putea—eventual—câştiga cursa: Alain Colas, elev al lui Tabarly, de la care a cumpărat vasul acestuia, «Pen Duick 4» şi cu care, pentru a se antrena, a făcut o cursă până la Noumea, în Noua Caledonie. Dar el naviga pe un trimaran (vas cu trei coci, după cum catamaran este denumirea obişnuită a vaselor cu două coci), ceea ce îi reducea din şanse.

De ce? Specialiştii aşteptau de la acest «TRANSAT-4», nu atât cui va reveni victoria finală, cât răspunsul la o întrebare care îi frământa de mulţi ani. Şi anume voiau să vadă rezultatele confruntării dintre vasele cu o singură cocă, până aici mereu superioare şi cele cu mai multe, mai rapide şi mai uşor de mînuite, dar mai puţin rezistente, mai fragile.

Se mai aştepta însă şi rezultatul (!) unei alte confruntări: aceea dintre femei şi bărbaţi! Într-adevăr, dacă dintre navigatori se remarcă şi alţi concurenţi, ca englezul Brian Cooke, care a făcut şi el—în 293 de zile — un ocol al lumii, elveţianul Guy Piazzini, un alt francez, Alain Gliksman, redactor-şef al revistei «Neptun Nautisme», americanul Tom Follett (58 de ani), cu «Thres Cheers» (în 1968 a... speriat lumea, terminînd al treilea în «TRANS-AT-3» cu micul său Prao cu două coci); de data asta s-a aliniat cu un trimaran cu care a venit din S.U.A., peste Atlantic, acoperind distanţa Boston-Plymouth în 18 zile. Apoi, olandezul Gerard Dijkstra, englezul Martin Minter-Kemp (37 de ani), francezul Yves Olivaux (61 de ani) pe «Aloa» etc.

Printre cei 57—şi trei fiice ale

Evei: poloneza Tereza Remichewska şi franţuzoaicele Anne Michailoff şi Marie-Claude Fauroux. Tereza (29 de ani), a făcut un bun antrenament venind de la Gdynia la Plymouth pe vasul său cu pînze. Un adevărat «lup de mare», Tereza este una dintre puţinele femei din Polonia care posedă diplomă pentru a comanda un vas de croazieră. Anne (29 de ani), mamă a trei copii, căsătorită cu un farmacist, şi-a făcut pregătirea fizică împreună cu... boxerul Jean-Claude Buttier şi cu binecunoscutul atlet Michel Jazy! Este încrezătoare în succesul

sloop-ului său de 9 m lungime denumit «Peter Stuyvesant», după numele navigatorului olandez care a fondat New York-ul în 1664. Marie-Claude (25 de ani) a plecat cu speranţa că cele două coaste ce şi le-a fracturat în timpul pregătirilor nu o vor împiedica să aibă o comportare bună.

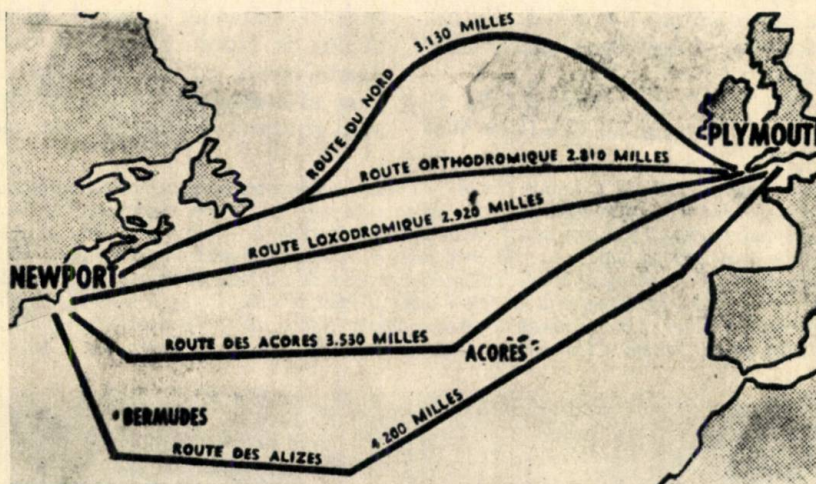
Tereza, Anne şi Marie-Claude nu sînt primele femei plecate în «TRANSAT»: Edith Bauman (R.F.G.) a fost la start în 1968, dar nu a depăşit Insulele Azore, unde velierul său a naufragiat.

DRUMURILE ATLANTICULUI

Mai înainte de a descrie cursa, să vedem cum bat vînturile Atlanticului, să vedem care sînt «poteciile» acestui uriaş drum fără pulbere.

Cursele transatlantice solitare pleacă de la Plymouth, de pe coasta de sud a Angliei şi sosesc la Newport, foarte aproape de New York. Pentru a traversa Atlanticul, navi-

în mile marine, în noduri. Noi, pentru a fi mai uşor înţeleşi, vom transforma milele marine (1852 m) în kilometri. Ei bine, cel mai confortabil drum al alizeelor măsoară 7 880 km. Calea Azorelor, cea mai plăcută, este folosită de obicei, în astfel de curse, doar de navigatoare.

gatorii preferau altădată drumul alizeelor sau drumul Azorelor, pentru că vînturile ce bat prin acele locuri, suflînd dinspre Europa spre America, sînt favorabile, umflă bine pînzele, dar şi distanţa este mai mare. Marinarii socotesc distanţele

Dar vasele cele mai rapide vor urma una din rutele ce trec spre nord: traiectul loxodromic (a se vedea alăturata hartă) este linia dreaptă între Plymouth şi Newport (2 920 mile = 5 400 km.). Dar pămîntul fiind rotund, cea mai scurtă

cale este aceea numită **ortodromic**, adică «arcul marelui cerc» (2 810 mile = 5 204 km).

Mai spre nord, pe o rută mai lungă, vânturile sînt mult mai violente. Drumul din nord este, de asemenea, cel mai rece și, în plus, există pericolul—suplimentar—ar întâlnirii icebergurilor.

Mult mai bune sînt vînturile care bat dinspre America spre Europa. Așa se și explică, de pildă, că Tom Follett a ajuns de la Boston la Plymouth în numai 18 zile.

STARTUL

Simbătă 17 iunie 1972...

În rada portului Plymouth sînt ancorate cele 57 de ambarcații gata pentru drumul spre America. Pe cheiuri—zeci de mii de oameni. Se aud mai întîi 10 lovituri de tun, ceea ce, la un concurs de atletism, s-ar traduce cu: «**Pe locuri!**»; apoi încă cinci, adică: «**Fiți gata!**» Iar startul propriu-zis îl dă o sirenă. Elicopterele umplu văzduhul cu larma motoarelor. Cei 57 de fluturi colorați iau largul în aplauzele mulțimii.

Cine va fi învingătorul? Va fi întrecut recordul lui Geoffrey Wi-

lliams?—iată întrebările ce stăteau pe buzele tuturor.

La puțin timp după plecare, englezul Harry Mithel, pe «Tuloo» se înapoiază: un val a pătruns în camera cu alimente și i le-a udat pe toate. Ce va face trei săptămîni fără hrană? A preferat să se înapo-

ieze. Belgianul Oscar Debra (pe «Olva 2») renunță și el, ca și alt englez, Andrew Spedding, pe «Summersons», ca și francezul Joel Charpentier, victima unei coliziuni. După cîteva zile, în portul La Trinité, va intra un alt francez, J. Riguidel, cu vasul său «Onyx».

«BĂTRÎNUL ȘI MAREA» ÎN EDIȚIE NOUĂ

Sir Francis Chichester

La șapte zile după «decolare», alertă: nu este de găsit Sir Francis Chichester, cel mai în vîrstă concurent, unul din favoriții cursei. Avioane ale Royal Air Force patrulează neîncetat deasupra Atlanticului de Nord. Rezultatul: zero. Alerta crește. Chichester, care trebuia să transmită zilnic, conform unui contract, peripețiile sale, tace

mîlc. De fapt, Chichester—se știa încă de la start—era bolnav și slăbit. Se conta pe fantastica lui rezistență. Deși sfătuit să renunțe, nici n-a vrut să audă de așa ceva și s-a îmbarcat pe al său «Gipsy Moth 5» «Cînd cunoști cît de cît acest om, scrie l'Equipe, remarci că toată viața sa nu a fost decît o suită de provocări la adresa destinu-

Iată reprodus din «Sunday Times», un desen cu velierele principalilor concurenți din «TRANSAT», 1. — «Tahiti Bill», un catamaran condus de Bill Howell, veteran al cursei, pentru că a participat la precedentele trei ediții; 2. — «Toucan», un mic monococ condus de Alain Gliksman, navigator francez, multă vreme în frunte în 1968; 3. — «British Stell» a și făcut înconjurul lumii (contra vînturilor favorabile) în 293 de zile, căpitan fiind acum Brian Cooke; 4. — «Cap 33» este un trimaran de 16 m, condus de Jean-Marie Vidal, un farmacist din Montpellier; 5. — «Lady of Steel», catamaran condus de ziaristul Murray Sayle; 6. — «Second Life», dirijat de olandezul Gerard Dijkstra; 7. — «Pen Duick 4», trimaranul lui Eric Tabarly, pilotat de Alain Colas; 8. — «Gipsy Moth 5», vasul lui Sir Francis Chichester; 9. — «Strongbow», un cutter de 20 m condus de Martin Minter-Kemp; 10. — «Vendredi 13», cel mai mare vas ce a luat vreodată startul în «TRANSAT» condus de J.Y. Terlain; 11. — «Three Cheers», trimaranul de 15 m, condus de americanul Tom Follett, ocupantul locului trei în 1968.

lui. Chiar cînd totul părea pierdut, Chichester revenea victorios».

Chichester a început să navigheze la 52 de ani! Un accident de hidroavion, suferit în Japonia, i-a adus 16 fracturi și l-a împiedicat să-și continue cariera de aviator.

S-a născut în Devonshire, la 17 septembrie 1901. La 18 ani emigrează în Australia unde, rînd pe rînd, este tăietor de lemne, păzitor de animale, miner, căutător de aur, agent al unei societăți de asigurare. Fondează o... companie de aviație înainte de a ști să zboare, în anii eroici ai aeroplanului. În 1927 își ia brevetul de aviator. Doi ani mai târziu devine eroul primului zbor solo între Anglia și Australia. Are 28 de ani și aparatul se numește «Gipsy Moth». Primește, pentru un raid Australia-Noua Zeelandă, pe deasupra Mării Tasmaniei, «Johnson Memorial Trophy», distincție care răsplătește cea mai mare performanță aeronautică a anului. În 1931 face primul (din nou primul!) zbor solo în hidroavion pe ruta Australia-Japonia. În timpul războiului se înapoiază în Anglia, devine instructor la Ministerul Aerului și pune la punct un procedeu de zbor la joasă altitudine. În 1945 fondează la Londra o casă de editură de hărți și ghiduri. Abia refăcut după amintitul accident de hidroavion din Japonia, nu se astîmpără și își cumpără primul velier, denumit «Florence Edith» reboțezat, în amintirea avionului cu care zburase din Anglia în Australia, «Gipsy Moth 2». Își face debutul în competiții participînd la cîteva regate în Canalul Mîneei. La îndemnul soției sale, Sheila, își construiește un vas nou, «Gipsy Moth 3» (12,06 m lungime) pentru a participa, în 1960, la primul «TRANSAT».

În timpul construcției lui «Gipsy Moth 3», Chichester se îmbolnăvește. Tușește din ce în ce mai mult. Cinci medici consultați pun diagnosticul: cancer pulmonar și prescriu scoaterea unui plămîn. Soția sa,

mină de fier, se opune operației și insistă pentru construirea în continuare a vasului. Îngrijit de dr. Jean Mattei, la St. Paul de Vence, Chichester își regăsește sănătatea. O dată în plus vitalitatea lui a învins. Și-a găsit o nouă tinerețe și toți specialiștii care l-au văzut vorbesc de miracol!

La 11 iunie 1960 pleacă în prima cursă transatlantică solitară și se clasează pe primul loc, străbătînd distanța în 40 de zile. Pentru a sărbători succesul, revine în Anglia tot cu velierul său, dar nu singur, ci avînd soția ca echipier.

După doi ani, realizează o nouă traversare a Atlanticului, contracronometru și fără adversar: 33 de zile între cer și apă. De abia în 1964, în al doilea «TRANSAT», reușește cele 30 de zile pe care le visa, dar nu vine decît pe locul al doilea, după un francez necunoscut care va deveni celebru și căruia putea să-i fie tată: Eric Tabarly.

În 1967, Chichester devine Sir Francis cînd regina Elisabeta a Angliei îi decerne titlul de Knight Commander of the British Empire. 500 000 de persoane îl aclamă la Plymouth după al său tur al lumii într-o barcă cu pînze. Aproape opt luni (mai precis 225 de zile) Chichester a manevrat singur acest velier al său, «Gipsy Moth 4», lung de 16,30 m. Cu toate că la Sydney a debarcat un om uzat, obosit, care slăbise cu 18 kg, pleacă spre Plymouth după numai cîteva zile de odihnă.

De data asta, la 71 de ani, dorința lui Sir Francis de a lua din nou startul era socotită temerară. La 17 iunie pleacă și el pe «Gipsy Moth 5», dar se înconjoară în tăcere. Nu-l reperează nici avioanele R.A.F.-ului. Pe neașteptate îl întîlnește cargoul englez «Barrister». Bătrînul navigator face semn echipajului că totul e în regulă. Se afla în largul coastelor Portugaliei, foarte aproape de Azore. După două zile, în sfîrșit, R.A.F.-ul, îl receptează. Comunică prin radio: «Mi-e frig și

mă simt obosit». Și apoi: «Renunț!» — un cuvînt pe care nu-l spusese niciodată, nici cînd se afla în aer, nici pe apă. «Sper că fiul meu va fi la Brest să mă întîmpine», continuă el.

Încercînd să-l abordeze pe Chichester, nava meteorologică franceză «France II», datorită mării agitate, se ciocnește de etrava lui «Gipsy Moth 5» și-i distruge o velă. În urma acestui incident, Sir Francis refuză ajutorul vaporului francez. Dar, «France II» cu toate că se îndepărtează, îl urmărește de la distanță. Era în noaptea de 23 spre 24 iunie.

Un alt vas, un yacht american denumit «Lefteria» și care naviga — se pare — fără farurile aprinse, încearcă și el să vină în ajutorul bătrînului, dar se ciocnește de «France II» și se scufundă. Șapte din membrii echipajului său dispar în valuri, ceilalți patru fiind salvați de vasul sub pavilion francez.

Autoritățile din Franța și din Anglia, puse imediat în stare de alarmă, trimit avioane și vapoare spre locul dramei, dar nu mai întîlnesc decît pe «Gipsy Moth 5» și «France II»...

Sîmbătă 24 iunie, fregata britanică «H.M.S. Salisbury» ajunge în vecinătatea velierului lui Chichester. La bordul ei, Sir Francis părea că doarme, drept care cei de pe fregată au hotărît să aștepte pînă se trezește spre a intra în legătură cu el. «Observer» confirmă că Chichester a abandonat cursa, simțindu-se prea slăbit din cauza afecțiunii de care suferea la coloana vertebrală.

Ajutat de fiul său Gilles și de ofițerul englez de marină Peter Martin, Chichester se îndreaptă spre Plymouth. La sosire declară că «această cursă, pentru mine, de la plecare a fost sub semnul lipsei de șansă. După ce am avut multe de suferit din cauza unui foc (n.n.: denumirea unei pînze), imediat m-am îmbolnăvit. Un doctor mi-a prescris prin radio niște injecții contra durerilor, dar ele mi-au dat halucinații.

Vedeam cerul devenind negru, cu toate că știam că bate soarele. A fost momentul în care mi-am dat seama că trebuie să abandonez.»

SUSPANSUL CONTINUĂ

În timp ce se consuma această dramă a mării, încheiată tragic, cu moartea navigatorului în spitalul militar din Plymouth, la o lună după start, cursa continua. Dar unde se aflau concurenții, principalii concurenți? Terlain, cel cu vasul cel mai mare și cu postul emițător cel mai puternic, n-a chemat de la 18 iunie, așa cum se stabilise, stația de radio cu care era

Alain Colas

în legătură. Alain Colas—de asemenea. Doar Guy Piazzini transmite vești din două în două zile. Organizatorii fac apel la radio-amatori, se fac cunoscute frecvențele de undă pe care emit participanții: dacă cineva intră în legătură cu vreunul din ei, să anunțe imediat.

Cei mai buni sînt și cei mai discreți. La încheierea cursei se află că transmițînd, ar fi putut fi reperați, își deconspirau poziția, putînd profita principalul urmăritor.

Pe uscat ca și pe mare se duce un fel de război al nervilor. Este găsită doar Anne Michailoff. Era foarte obosită de furtună. Plecată pe «Bri-se de Mer», un vas din aluminiu

cu o lungime de 9,35 m care în mod obișnuit cere 4—5 perechi de brațe pentru a-l manevra, Anne e foarte slăbită. Și a căzut în mijlocul unei furtuni care bate cu 85 km la oră.

În rest, liniște. Doar presupuneri se pot face. Apoi, pe diverse căi, se află că participanții cu vasele cele mai puternice și armate pentru timp rău, n-au ezitat să intre drept în centrul furtunii care se dezlănțuise în primele zile ale cursei, în sudul Irlandei. Alții, mai prudenți, au încercat să reediteze reușita lui

Anne Michailoff

Tom Follett care a terminat al treilea în 1968 după ce a coborît în sud, în largul Azorelor, unde temperatura e mai dulce, marea mai liniștită, iar vînturile tocmai bune pentru astfel de ambarcații.

Și suspensul continuă. Nu apar decît supoziții. Și zilele se scurg. Între timp, aventura lui Chichester—încheiată destul de fără culoare după ciocnirea celor două vase, făcuse să se mai uite că știrile veneau nu cu întîrziere, ci că lipseau aproape cu desăvîrșire.

Deodată vîlul începe să se ridice. Marți 4 iulie, Royal Western Yacht Club of England, organizatorii cursei, anunță că «Pen Duick 4» al francezului Alain Colas ar fi trecut în frunte dar, ceea ce este mult

mai senzațional, este că grupa fruntașilor ar fi fost foarte aproape de linia sosirii.

Un lucru devine, acum, cert: recordul englezului Geoffrey Williams (25 de zile, 20 de ore și 33 de minute), învingător în 1968, va fi bătut!

Cei mai mulți sînt surprinși și de cel ce era în fruntea «Armadei» (Alain Colas, elev al lui Tabarly, de la care cumpărase nava acestuia, trimaranul «Pen Duick 4», pe care îl pilota), ca și de faptul că a ales o rută atît de nordică. Pînă aici, toți specialiștii erau de acord că vasele cu mai multe coci nu erau făcute pentru căile de nord ci, fiind mai puțin rezistente, numai pentru cele de sud unde găseau condiții meteorologice care să le convină.

Dacă informațiile vor confirma că Alain Colas se găsește în frunte, fostul echipier al lui Tabarly va proba că un vas pluricoc poate să-și apere șansele pe orice rută. Dacă francezul va cîștiga, va fi, de asemenea, prima victorie a unui vas ne-tradițional.

«British Steel», condus de Brian Cooke și care a fost în frunte multă vreme, ar fi cu cîteva mile mai la nord de Colas. «Second Life», dirijată de olandezul Gerard Dijkstra multă vreme pe locul al treilea, și-a văzut toate speranțele zburînd o dată cu una din velele sale principale, «furată» de o pală de vînt.

Cît despre Jean-Yves Terlain și «monstrul» său de 35 de tone—nîmic, nimic.

SOSIREA

Și deodată se rupe tăcerea: Terlain, rămas mut mai bine de două săptămîni, spre sfîrșit dă cu regularitate vești. Se apropie tot mai mult de Newport, dar deodată briza aproape că se oprește și viteza de înaintare a uriașului său «Vendredi 13», cel mai mare vas din

cursă, se reduce la numai vreo 10 km pe oră!

Și de unde, vineri 7 iulie, la Newport se aștepta sosirea modernului «Vendredi 13», care la ora 14,20 G.M.T., depășise farul plutitor de la Nantucket. Îndreptându-se spre finis, cel care se anunță primul este Alain Colas cu al său trimaran, aflat spre seară la o oră distanță de linia de sosire! Vedetele rapide ce se pregăteau să iasă înaintea lui Terlain, nu erau gata, totul fiind pus la punct pentru noapte. Or, Colas se anunța prea devreme. În cele din urmă s-a reușit plecarea spre linia de sosire de la Fortul Breton Rees, la 6 mile de Newport. «Pen Duick 4» trece linia de sosire la ora 20,15 (1,15, ora Bucureștiului).

Pe cheiul «Pall-O-Call», mulțimea venită în întâmpinarea câștigătorului îi face o primire triumfală. Sirenele vaselor ancorate răsunau puternic salutând victoria în această cursă de traversare solitară.

«Pen Duick 4» a fost supranumit «terenul de tenis navigant». Și asta pentru că amîndouă au cam aceeași suprafață. Flotorul principal este lung de 20,55 m, iar celelalte au câte 17 m. Cu toate astea, vasul nu cîntărește decît 6 tone, ceea ce explică marea sa viteză: aproape 50 km la oră în condiții favorabile.

«Aș fi putut sosi cu o zi mai devreme, dar am căzut într-un calm-plat care a durat 30 de ore», spune Colas la sosire, unde a fost întâmpinat de logodnica sa, tahitiană Teura.

La patru zile după start, Colas s-a văzut lipsit de cîrma automată, acel foarte delicat dar de neînlocuit aparat auxiliar al navigatorilor solitari, care permite acestora să se odihnească în timp ce vasul continuă cursa sa pe apă. «Trebuia să aleg», spune el. Și s-a aruncat în apă fără să ezite pentru a repara aparatul. «Apa era rece, dar eu voiam să câștig și asta m-a ajutat să birui frigul». Avaria i-a luat două zile de muncă. Și el și Terlain, ajutați

Alain Colas coboară învingător de pe al său «Pen Duick 4».

de furtuna din primele zile ale întrecerii, au ales ca drum «arcul marelui cerc», drumul cel mai scurt, «ortodromic», ținînd seama de rotunjimea pămîntului. Spre sfîrșitul cursei, Colas a coborît mai spre sud în timp ce Terlain, în apropierea căruia navigase multă vreme, a rămas în nord, pentru a beneficia de curenții veniți dinspre Labrador.

La 27 iunie îl depășește pe Terlain. În seara lui 4 iulie începe un vînt puternic. Colas nu doarme două zile și două nopți. Era momentul să-și consolideze locul I. Se simte epuizat, dar nu vrea să doarmă.

«La ora 14 în ziua de vineri 7 iulie, cînd trecuseră trei săptămîni de la plecare, un vapor se apropia și-mi spune că sînt câștigător. La ora 18 vîd pentru prima dată pămîntul, iar două ore și un sfert, mai tîrziu, ating linia de sosire», povestește câștigătorul. De la startul din Plymouth și pînă la sosire, Colas a străbătut 2 810 mile (5 204 km) în 20 de zile, 12 ore și 15 minute.

Terlain vine pe locul al doilea, cu 16 ore mai tîrziu decît Colas. A avut și el ghinionul de a întîlni o briză foarte ușoară pentru goeleta sa. În plus, declară el, «lui «Vendre-

Jean — Yves Terlain pe cheiul «Pall-O-Call» de la Newport

di 13» i-a lipsit rodajul pentru o asemenea cursă», în timp ce Colas a străbătut cu trimaranul său 44 000 de mile (aproape de două ori ocolul lumii) înaintea startului, pentru a-l cunoaște cât mai bine.

... Și zilele se scurg. Una, două, trei... Nici un alt concurent nu se vede în zarea Newport-ului, o dată pe an capitala jazzului. Cei ce au urmărit și edițiile anterioare ale cursei își amintesc cu acest prilej că, în 1968, ultimul clasat, engle-

zul Michael Ritchu, pe «Jester», a făcut distanța în 56 de zile—mai mult decît de două ori timpul cîștigătorului de atunci...

*

«TRANSAT—1972» s-a încheiat Claude Lelouch nu va mai face filmul ce dorea să i-l închine. Poate pentru că «Vendredi 13» n-a cîștigat. Nici promisa carte a lui Francis Chichester nu va mai vedea

lumina tiparului. Se vor scrie poate alte cărți, de alți participanți. Specialiștii vor studia trimaranul învingător și vor conchide care dintre vase, cele cu o cocă sau cu mai multe, sînt cele mai indicate pentru o astfel de competiție. Poate...

Un singur lucru e cert—de pe acum tot mai des se aude întrebarea: «Cine va cîștiga «TRANSAT—1976»?»

WIMBLEDON '72

văzut de AL. CLENCIU

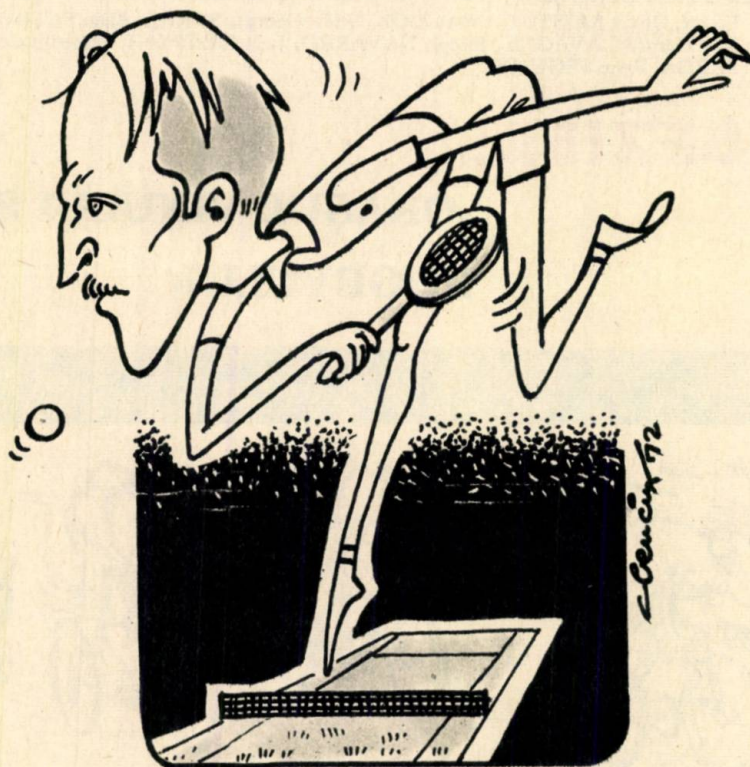

Ilie Năstase + Rosemary Casals — campioni la dublu-mixt

— Îmi pare rău pentru tine, Nasty!
— Eu mă bucur pentru tine, Rosemary!

Billie Jean King — campioană la simplu-femei

Stan Smith, uriașul din California — campion la simplu-bărbați

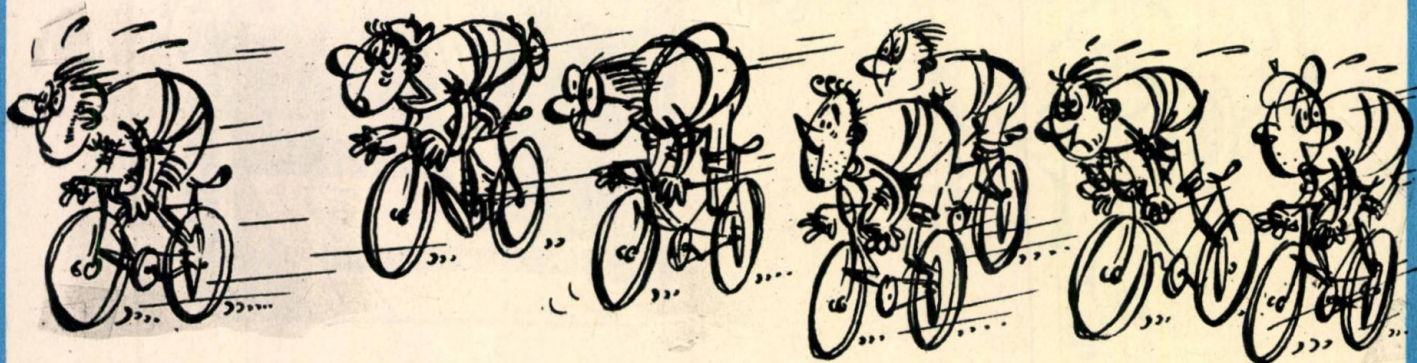

De la stînga la dreapta, sus : Jean-Louis MARTIN, Christian PESTEIL, Andre LUBRANO, Jean-Pierre HORTOLAND, Armand VAQUERIN, Oliver SAISSET, Yvan BUONOMO, Georges SENAL, Alain ESTEVE
 jos : Gerard LAVAGNE, Joseph NAVARRO, Jack CANTONI, Preşedintele Georgeş MAS, Richard ASTRE, Henri CABROL, Jean SARDA, Rene SEGUIER.

BEZIERS

«ORAŞUL VINULUI ŞI AL... RUGBYULUI»

Pentru călătorul neavizat, Beziers este — simplu — un oraş în sudul Franței, aproape de coasta Mediteranei. Un drum asfaltat, numai meandre, leagă oraşul de Valras Plage, mic port turistic foarte so-

licitat mai bine de 8 luni din an. 12 kilometri printre dealuri, între Beziers și Valras, printre plantații de vii.

Nu este o noutate. Dacă vei părăsi Beziers-ul cu direcția nord, către Lieuran, către vest, spre Mau-reilhan sau către est, pînă la Vias sau, mai departe, la Agde, vei întîlni același peisaj ademenitor-plantații nesfîrșite de vii.

Cu alte cuvinte, Beziers este un oraș înconjurat cu plantații de viță de vie. Aici sînt prelucrați strugurii, transformați în vin, vermut, coniac și șampanie — peste 100 de varietăți. Pasiunea celor din Beziers pentru vița de vie este atît de mare, că pînă și împrejurul locuințelor — printre arbori decorativi sau alei de trandafiri — vei găsi micro-plantații. Eșantioane de vinuri, cum obișnuiesc localnicii să spună.

Înțelegeți din toate acestea de ce Beziers este denumit «orașul vinului». Și asta de mai bine de două secole. Oamenii, cei mai mulți dintre ei, trăiesc din cultivarea viței de vie, din valorificarea produselor ei la modul cel mai științific.

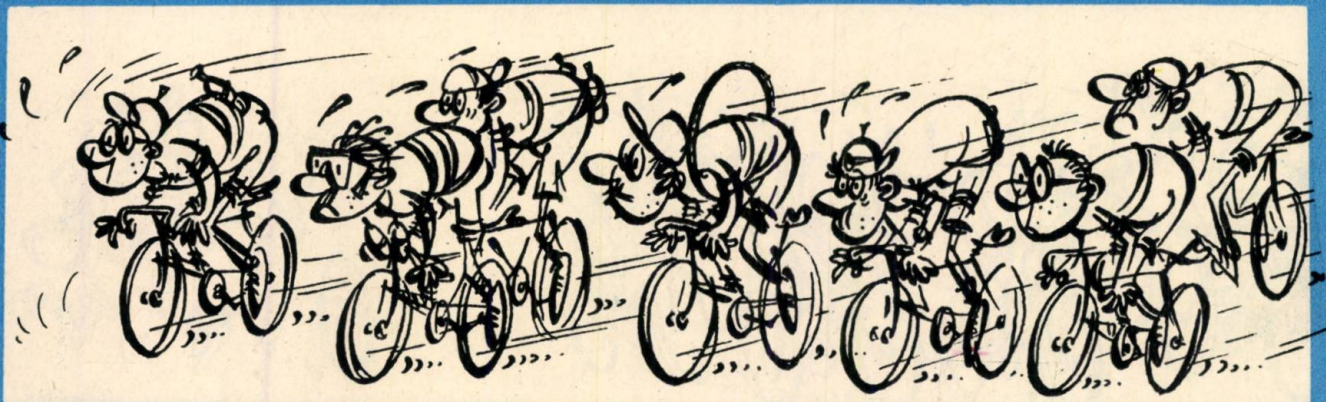
Raoul Barriere

Cei din regiunea Beziers sînt un fel de savanți în știința viticulturii.

Deci, de peste două secole Beziers este orașul vinului. Așezarea de pe riul Arde și-a sporit însă faima, în ultimii 60 de ani, practic și-a dublat-o, prin intermediul sportu-

lui, al rugbyului. La Beziers, în 1911 luau ființă primele nuclee rugbystice Evident, în școli. Am găsit — nepublicate, din păcate — memoriile unui mare animator al sportului cu balonul oval, Jules Cadenat. Scrie undeva despre faptul că proliferarea rugbyului s-a desfășurat vertiginos: în cîțiva ani, aproape fiecare stradă și-a avut echipa ei, asta însemnînd mii de amatori și — prin selecție — sute de jucători la diferite nivele.

Cadenat și-a legat numele nu numai de impulsivitatea rugbyului de masă la Beziers, orașul său natal, ci și de prezența în primele rînduri a Asociației Sportive Biterroise, de activitatea în cadrul echipei de rugby, al cărei căpitan a fost ani de-a rîndul. În 1966, la 81 de ani, Cadenat mai putea fi văzut la toate meciurile echipelor de rugby din localitate. Îl aducea pe teren pasiunea sa nestinsă pentru sportul cu balonul oval, după ce — în 1961 — trăise o mare satisfacție: A.S. Biterroise cucerise campionatul Franței! Ce binevenită a fost o asemenea performanță

care puncta o jumătate de secol de existență a echipei! Asta după ce, în 1918, rugbyștii din Beziers cuceriseră primul titlu de campioni ai Languedoc-ului.

Anii au trecut și gloria rugbystică a celor din Beziers a sporit continuu. Poziții de frunte mereu în prima ligă a țării, tentative de a repeta, la fel de strălucit, marele succes din 1961.

Și astfel, în 1971, rugbyștii de la A.S. Biterroise cuceresc pentru a doua oară titlul de campioană a Franței. Așadar, exact după un deceniu și după o finală dramatică cu echipa din Toulon. Victorie cu 15—9, într-un meci care — reproducem un comentariu din «l'Equipe» cu data de 16 mai 1971 — «s-a ridicat la valoarea unei partide All Blacks-Springbooks». Un fel de meci al secolului...

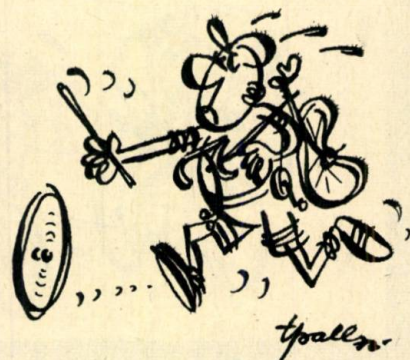
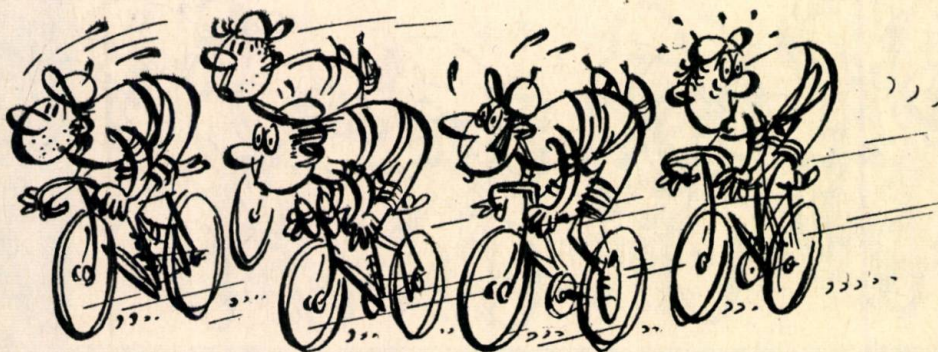
Roger Massat — acest bărbat simpatic cu alură de linia a II-a și mai ales cu reale calități de gazetar — actualul secretar al A.S. Biterroise — mi-a povestit cu lux de amănute (într-o seară pe când degustam un Muscat Otonel din propria-i vie)

noaptea din 16 spre 17 mai 1971, când întregul Beziers se afla în picioare. Cantoni, Seguiet, Navarro, Esteve, Buonomo, Martin, toți, absolut toți jucătorii echipei campioane au fost purtați în triumf de zecile de mii de locuitori ai orașului, aliniați de la gară și până în centrul orașului. Și bineînțeles, Raoul Barriere, sobrul antrenor al XV-lui campion, apreciat nu numai la Beziers, ci în întreaga Franță drept «autorul moral al acestei fabuloase echipe». Ar fi totuși prea puțin spus. Mi-aș reproșa dacă despre Barriere antrenorul n-aș stărui în alte câteva rînduri....

Raoul Barriere n-a fost un rugbyst de talia lui Vannier, marele fundaș al echipei Franței, cu un deceniu în urmă. A jucat însă deseori în națională, alături de Vannier, de Crauste, de frații Boniface și de Danos, antrenorul de la care a preluat echipa din Beziers. A fost — ca jucător — ceea ce se cheamă un sportiv constructiv, un rugbyst care, în calitatea sa de component al liniei a III-a, realiza o permanentă legătură între liniile dinapoi și

pachetul de înaintași. Un jucător prodigios, care n-a căutat niciodată să epăteze. Nota de sobrietate a păstrat-o și mai târziu, în postura sa de antrenor la copii, apoi la juniori și acum în prima garnitură a celor de la A.S. Biterroise. Barriere n-a înțeles, însă, să renunțe nici la copii, nici la juniori. Lucrează cu fiecare, pregătind rezerva de aur a echipei campioane. Mai bine de 200 de rugbyști formează «școala lui Barriere», cum este ea cunoscută peste tot în departamentul Languedoc și în Franța. 200 de tineri selectați cu grijă de artizan, cu pricepere și responsabilitate.

Am avut prilejul să asist la câteva antrenamente conduse pe stadionul des Sauclieres (acolo unde s-a jucat meciul Franța—România, în decembrie 1971) de acest antrenor care zîmbește rar și care — după cum afirmă jucătorii — aplaudă o fază frumoasă o dată la o săptămână. Barriere stă 10 ore pe stadion, în plină arșiță, pe vreme de ploaie sau sub sfichiuirea înțepătoare a Mistralului. Lucrează calm, repetă

cu jucătorii un procedeu tehnic, arbitrează partide-școală, explică la tablă scheme tactice. Este o adevărată enciclopedie rugbystică. Dar, în toată ținuta sa, el apare ca un om natural, care știe multe — fără însă să facă caz de acest lucru — dornic să transmită tinerelor generații tot ceea ce este demn de reținut din jocul bărbătesc pe care l-au îmbrățișat. Viața lui Barriere se împarte nemijlocit între stadion și casă, între echipă și familie. Poate și aici trebuie găsit succesul muncii sale, în exemplul său personal de muncă, de seriozitate și de competență.

Raoul Barriere—recunosc toți—are principalul merit pentru succesul din 1971, reeditat apoi în 1972. El a aruncat în luptă, în campionatul Franței, o echipă completă, de la micul Richard Astre, creația sa și pînă la uriașul Alain Esteve. A făcut ceea ce se cheamă *individualizare*. A fixat fiecărui jucător sarcini precise. A format fiecăruia, în joc, o mare personalitate. A.S. Biterroise a apărut, în acești doi ani din urmă, ca o echipă de un fel deosebit, o formație realmente de elită, care n-a avut în rîndul ei niciun anonim. Sigur, este greu să lucrezi cu vedete, viața a demonstrat-o deseori. Dar Raoul Barriere a trecut peste tipare și prejudecăți, a realizat ceea ce foarte mulți credeau că este imposibil. Pentru a ajunge aici, antrenorul și-a apropiat jucătorii. A făcut din ei, din cei 15 titulari, din rezerve, tot atîția prieteni. O prietenie de factură specială în care respectul, prețuirea n-au fost alterate niciodată. Cuvîntul lui Barriere a fost principiu de lucru, gestul său — cuvînt de ordine. Nu-

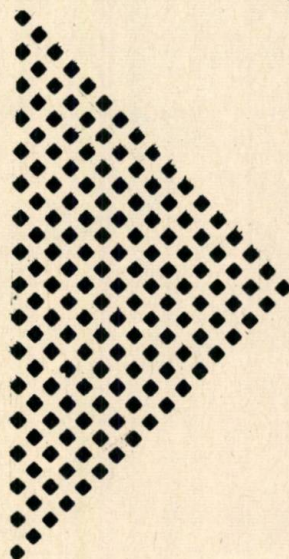
mai așa, A.S. Biterroise a putut realiza cea mai mare performanță din rugbyul francez, aceea de a cucerii — într-un interval de 11 ani — de trei ori campionatul. O performanță fără precedent.

Fiindcă antrenorul a refuzat (discret) să facă anticipări, să-mi prezinte perspectivele echipei sale în viitorii ani, m-am adresat președintelui Georges Mas. Iată răspunsul:

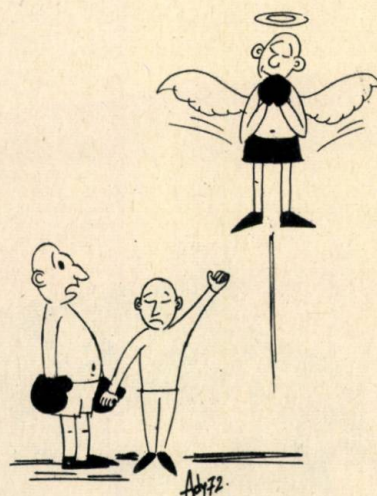
— A.S. Biterroise se va menține încă mulți ani în rîndul elitei rugbyului francez. Fiindcă îl are pe Raoul Barriere. El reprezintă pentru rugbyul din Beziers cam ceea ce Bardem, de pildă, înseamnă pentru cinematografia spaniolă... Un mare om de concepție, un tip de o forță fizică și morală inepuizabilă, un inegalabil strateg...

O statistică consultată la municipalitatea din Beziers arată că 20 la sută dintre cetățenii orașului au practicat sau practică rugbyul. Asta înseamnă aproximativ 20 000. Evident că atunci cînd dispui de o asemenea masă de iubitori ai unui sport, practicanți sau susținători, este greu să nu vezi decît senin viitorul....

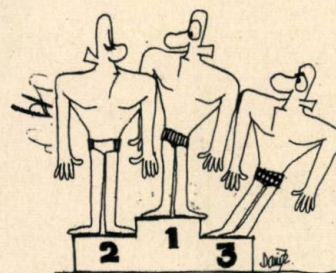
T.S.

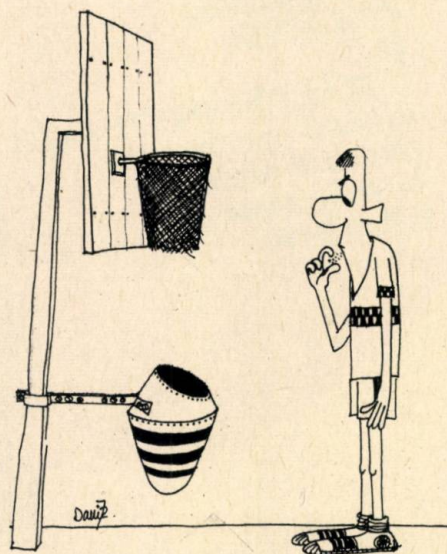
Desene de IONITĂ DAN

Desen de ADY

Cîștigătorii la... spate.

BĂRBAȚI:

numai **DURABILITATEA** pantofilor realizați de **CENTRALA INDUSTRIEI PIELĂRIEI ȘI ÎNCĂLĂȚĂMINTEI CLUJ** vă poate îndeplini ambiția de a cucerii... Everestul.

FEMEI:

numai **COMODITATEA** pantofilor realizați de **CENTRALA INDUSTRIEI PIELĂRIEI ȘI ÎNCĂLĂȚĂMINTEI CLUJ** vă poate oferi posibilitatea de a dansa o noapte întreagă fără a simți oboseala.

COPII!

numai **REZISTENȚA** pantofilor realizați de **CENTRALA INDUSTRIEI PIELĂRIEI ȘI ÎNCĂLĂȚĂMINTEI CLUJ** vă oferă posibilitatea de a vă juca întreaga vacanță de vară fără teama că părinții vă vor reproșa că v-ați uzat complet pantofii.

**ELEGANȚA
ȘI
MODERNISMUL**
pantofilor realizați la
**CENTRALA
INDUSTRIEI
PIELĂRIEI
ȘI
ÎNCĂLĂȚĂMINTEI CLUJ**
conferă întregii dv.
ținute o notă
se sobrietate
și bun gust

1923, PRIMA ECHIPĂ FERROVIARĂ DE FOTBAL.
ÎN 1973 ACTIVEAZĂ 16 SECȚII, LA TOT ATÎTEA
DISCIPLINE, CU PESTE 1000 DE MEMBRI AI
CLUBULUI DIN GIULEȘTI.

RAPID BUCUREȘTI LA MIJLOC DE SECOL

N-a existat — credem — în toată istoria sportului nostru, un nume de club care să fi avut o mai adîncă rezonanță în masele de suporterii ca acest Rapid — denumit într-un timp C.F.R. sau Locomotiva Grivița Roșie. Care alt club a putut fi iubit cu atîta fervoare, nu numai de oamenii din cartierele Grivița, Giulești și Grant (care au meritul de-a fi cei mai temperamentalii), dar și de cei din toate centrele feroviare și... neferoviare ale țării noastre? Și acest club sportiv împlinește în anul 1973 o jumătate de secol de existență. O jumătate de secol în care miile de împătimiți ai fotbalului au trăit clipe de fericire la fiecare meci cîștigat de Rapidulețul lor, de «Real Giulești», la «Cupele» (opt la număr) cucerite și la singurul campionat cîștigat (ediția 1966—67), dar au și suferit cumplit la fie ce înfrîngere (și-au fost destule!).

ECHIPA DE FOTBAL A FOST CEA DINTÎI

Cea dintîi care a luat ființă a fost echipa de fotbal, marcînd începutul activității clubului C.F.R. În acea zi de 25 iunie 1923, într-o sală de clasă a școlii primare din cartierul Grivița, s-au strîns cîțiva «ciocănari» de la «Atelierele» care purtau numele aceluiași cartier, pentru a pune bazele clubului feroviar. Ei erau: maestrul Teofil Copaci (ales președintele clubului), strungarul Grigore Grigoriu (căpitanul echipei) și muncitorii Dumitru Constantinescu, Geza Ginzer, Tudor Petre și Frantz Hladt.

Culoarea tricourilor a fost cea vișinie — apropiată de cea a steagului Partidului Comunist Român, care se înființase cu doi ani mai înainte. Echipa de fotbal C.F.R. s-a completat cu jucătorii Emil Dobrescu, Vasile Constantinescu, Gh. Mărculescu, D. Itu, veniți de la clubul Excelsior, precum și cu Stănică, Tudor, Bută, Caloș, Fetzko, Georgescu, Trukenbrott, Weis, Biberi, Kelemen, Papoi I, Papoi II, Palco, Szabo și Vlaiculescu.

De la început, ceferiștii și-au bazat jocul pe un elan nestăvilit, element care a constituit caracteristica, păstrată pînă în ziua de astăzi, a echipei din Giulești. Drumul i-a fost jalonat, de-atunci chiar, de victorii de-a dreptul uluitoare, dar și de înfrîngeri cu totul neașteptate. Pe parcurs, feroviarii și-au întărit mereu echipa, cu jucători al căror nume a rămas înscris nu numai în analele clubului, dar și în inimile vajnicilor săi suporterii: Foran, Gebrovski, Abrudan, Dobay (a făcut și el o scurtă «hăltă» la C.F.R.), Vilachi, C. Bauer (apoi mulți ani la rînd conducătorul clubului).

Trecînd de la «promotie» la «onoare», C.F.R. va coopta în echipă de-a lungul anilor pe: Iulian Pop, frații Chiroiu, Boroș Wetzer II, Theimler, Ronay, Atila, Roșculeț, Baratkî, Vintilă, Cuedan, Barbu, Strock, Pal, Rășinaru, Rafinschi, Lengheriu, Petrică Rădulescu, Moldoveanu, Auer, Costea, Dan Gavrilescu, Ion Bogdan, Radu Florian, Ghiurițan, Ritter, Jurchă.

O luptă aprigă a dat C.F.R. în finala «Cupei României», avînd ca adversară pe marea Ripensie, pe care o învinge cu 6—5, în anul competițional 1934—35. Cu o întrerupere de un an (1935—36), C.F.R., devenit F.C. Rapid, va cucerii alte șase «Cupe ale României», inclusiv cea din anul 1941—42.

În acea perioadă, feroviarii dobîndesc terenul din Giulești, pe care a fost construit stadionul propriu, inaugurat în anul 1939. Acest stadion cunoaște și o serie de victorii asupra unor mari echipe străine: Hungaria, Admira Viena, Galatasaray, Ujpest, Genoa 93, Levschi Sofia.

Activitatea sportivă este întreruptă de război. Echipa, revenită la vechiul nume C.F.R., are noi jucători: Filote, Florea Tănăsescu, Marin Bărbulescu, Urechiatu, Avasilichioaie, Mihăilescu, Unguroiu, Cricitoiu, Socec, Bazil Marian, Bartha, Suru, Apolzan, Andrei Rădulescu, Dungu, Macri, Zeană, Dodeanu, Vărzan, Greavu, Copil, Seredai, Raab, Ene II, N. Georgescu, Todor, Bodo, Octavian Popescu, Ozon, Koszka, Motroc, Ion Ionescu, Dumitriu II, Codreanu, C. Dan, Dinu, Lupescu, Grădeanu, Năsturescu, Andrei, Urziceanu, Kraus, Oblemenco, D. Popescu, Jamaishi, Dumitru, Pop, Neagu, Ștefan, Angelescu, Petreanu, Strat, Marin Stelian, Răducanu, Rămureanu, Codrea, Niță, Mușat, Cojocaru, Bujor, Mazurachis, Boc, Ene Daniel, Dumitriu III, Naom, Savu.

An după an s-au perindat ca antrenori ai echipei: Wana, Konrad, Auer, Baratkî, Ștefan Wetzer II, Markoș, Braun-Bogdan, Ronay, Petre Steinbach, Lengheriu, S. Tcaciuc, Romulus Ghiurițan, Bazil Marian, Urechiatu, I. Mihăilescu, Ștefan Filote, N. Roșculeț, Victor Stănculescu, Valentin Stănescu,

Iată echipa Rapidului într-un meci cu VICTORIA CLUJ (1939) și în care au jucat NEGRU, MARTON, LENGHERIU, VINTILĂ RĂȘINARU, COSTEA, BOGDAN, MOLDOVAN, BARATKI DAN, AUER,

Marin Bărbulescu, N. Cristescu, și iar Bazil Marian, ajutat de C. Nuțescu.

În perioada 1945—1972, Rapidul cunoaște serii alternative de succese și înfrîngeri, cu locuri oscilante în campionat (de la 2 la 10) și cu unele frumoase victorii în campionatul european feroviar, în meciuri amicale și în «Cupa Balcanică».

Anul 1972 a adus Rapidului, pentru a opta oară, «Cupa României».

De numele Rapidului sînt legate și atîtea isprăvi de la alte discipline sportive: atletism, box, baschet, haltere, handbal, natație, popice și volei.

Astfel, la atletism, la C.F.R., Rapid sau Locomotiva au obținut succese alergătorii: Radu Ioniță, Gh. Stănel, V. Tălmăceanu, și atletele Ioana Petrescu-Tintorescu, Gabriela Luță, Constantin Bloțiu, Horia Ștef, Antoaneta Dragomirescu, Leontina Frunză, Gh. Cefan, Ion Rățoi, Valeria Bufanu, Cornelia Popescu, Virginia Ion.

ȘI PUGILIȘTII FEROVIIARI

De-a lungul anilor, clubul feroviar a avut o puternică secție de box, cu campioni ca: Ilie Constantinescu, I. Stoian, Dumitru Panaitescu-Zigoto, Ilie Petrescu, Gh. Lungu, C. Morăruș, Constantin Cionoiu, Anton Oșca, urmați după eliberare de Dumitru Ciobotaru Mircea Dobrescu, Victor Schiopu. Gh. Marinescu, Gh. Ionescu, Ilie Ionescu, Francisc Ambruș.

Astăzi, secția de box a Rapidului strălucește prin Gabriel Pometcu, campion european în 1969, Dumitru Filip, campion european feroviar în 1972, Nicolae Paraschiv, Daniel Diaconescu, Marian Frumosu, Petre Anton, Constantin Stanef, Viorel Tecuceanu și Constantin Nicolae, care au cucerit medalii de argint și de bronz la același campionat feroviar.

BASCHETBALISTELE, LA ÎNĂLȚIME!

Din echipele de baschet feminin ale Rapidului au fost «stele de primă mărime»: Magda Nicolescu, Simona Poenaru, Rodica Săveanu, Elena Iancu, Elena Lazăr, Mioara Luca, Anca Tundrea, Nela Vogel, Doina Vasilescu, Sofia Stanciu, Eva Ferencz, Marioara Găescu, Georgeta Ivanovici, Antoaneta Sidea, B. Taflan, Mioara Răducanu, Anca Racovitză, Ana Stark, Violeta Zăvădescu, Emilia Florescu, Olimpia Cimpianu, Bogdana Diaconescu, Dorina Suliman, Gabriela Nicolae, Maria Rășinaru, E. Bohm, Doina Prăzaru, Ștefania Basarabia, Luiza Tall, Marioara Găescu.

Cu aceste jucătoare, echipele feminine au cucerit campionate în 1951—1952, 1952, 1960—61, 1961—62, 1964, 1971—72.

PE PISTELE DE APĂ

Rapidul nu s-a lăsat mai prejos nici la caiac-canoe și canotaj. Antrenorii Filip Serghei și Victoria Cichia «produc» campioni ca: Alexandru Aposteanu, Stela Georgescu, Maria Aloman, Maria Pilder, Radu Petrescu, Ecaterina Fulger, Victoria Gheorghiu, ca și sportivii frunzași: Mihai Bratu, Dan Bucătaru, N. Cîrlig, Ion Cîrste, Anghel Dinu, N. Dragoș, Mihai Teodor, N. Modoran, Sultana Constantin, Florin Schambeche, Cornel Varadi.

În lotul de canotori, pregătit de antrenorii Petre Mileneviciu și Emil Jiva, se află: Apostol Cazimir, Emil Ciobanu, Mihai Enache, Mihai Grețcu, Dorel Iordache, Constantin Iordache, Ion Nedelcu, Eugen Serghei și Marin Trestică.

CAMPIONI CU... GREUTATE

Secția de haltere (de curînd și-a alăturat și culturismul) a urmat exemplul lui «Boier Vițel» și al lui Temelie... prin Roman Rabăși și Bănică Enculescu, prin Ștefan Petrescu (actualul vicepreședinte al Federației de haltere), Ion Doculescu, Gh. Telemân, Virgil Lefter, Gh. Mănăilescu, Dumitru Mîtru, Gh. Apostol, (ultimii patru fiind acum antrenori secției).

HANDBALISTELE DIN GIULEȘTI

Handbalul cunoaște la Rapid, în special la fete, o frumoasă epocă de afirmare. Anii 1961, 1962, 1963, 1967 au adus echipei feminine locul I în campionat, iar în 1969 titlul de campioană europeană. Ana Stănișel, Elena Hedeșiu, Constanța Dumitrescu și Maria Constantinescu au fost și jucătoare de bază în echipa națională.

JUDO ȘI LUPTE

În 1968, M. Vilceanu încurajează pe tinerii dornici de a practica judo-ul. Echipa de seniori cucerește titlul de campioană a țării în 1969 și 1971, iar «cadetii» edițiile din 1970 și 1971. Antrenorul Gh. Donciu, care pregătește și echipa națională, a dat un mănunchi valoros de judoka, dintre care se remarcă maestrul, D. Georgescu, Gh. Vasile, Gh. Boșcu, precum și C. Roman, Alex. Dumitru, C. Melnic, Fl. Sandu, D. Nache, M. Badea, C. Lascu, D. Lepădat etc.

Luptătorii de la Rapid au cucerit și ei titluri de campioni, la greco-romane, prin Ion Baci (1960, 1961 și 1962), Ion Enache și Mihai Baci (la juniori în 1963). Antrenorul Vasile Caras a pregătit noi promoții: Marian Ciutan, Nicolae Constantinescu, Teodor Ignătescu, Gigel Nica, Nicolae Bosinceanu, Dumitru Mizileanu, Ion Dulea și Teodor Ignătescu, care îmbracă tricourile de campioni la diverse categorii.

La «libere», echipa Rapidului promovează în 1967 datorită și antrenorului Vasile Pătrașcu, în divizia A, cucerind după numai doi ani titlul de vicecampioană, după Steaua. Doi dintre luptătorii giuleșteni — Stelian Petrescu și Ion Arapu — culeg medalii de aur la campionatele europene. Gheorghe Ștefan obține și el medalia de argint la turneul internațional desfășurat în 1972 la București, iar Nicolae Gingă devine campion continen-

tal la greco-romane (cat. semimuscă) la juniori. Marin Belușică are meritul de a fi crescut o serie de mari luptători, așa cum a fost și el în trecutul apropiat.

SĂRITURI ȘI POLO

Și secția de natație, înființată în 1928, deci una dintre cele mai vechi după cea de fotbal, a cunoscut primele succese, prin Șt. Naftanailă, Teodor Pătulea, Ion Năstăsescu, Jean Nadoliciu. Li s-au adăugat apoi înătorii Ion Vasile, Grigore Radu, M. Iacobini, Florea Saire, Nicolae Rădulescu, Al. Satmari, N. Toth, C. Vasiliu, Em. Vasiliu, C. Georgescu, ing. Anușca, ing. I. Lăzărescu, Luca Budescu, ing. Arno Diaconescu.

În anul 1930 este formată și prima echipă de polo, care cucerește titlul de campioană națională în 1933, 1934, 1937, 1939, 1941 și 1943. Mulți dintre poloștii feroviar sînt cooptați în echipa națională: Al. Satmari, Radu Grigore, M. Iacobini, C. Vasiliu, Clubul Rapid a început în anul 1957—58 o intensă activitate la înot și polo, prin antrenorii C. Vasiliu și Al. Lascu, formînd pe ncii campioni: Emilia Lupu, Elena Gheorghe, Aurel Breja (la sărituri) și Gh. Cocuban, Cornel Mocanu, Măruca Rotaru, Nicoleta Ștefănescu, Alexandrina Simionescu, Ioana Cartoian (la înot). Echipele de polo (seniori) au debutat în campionatul național în anul 1948, urcînd de pe locul 10 pînă pe locul 1 în (1972). iar echipele de juniori au cucerit titlul de campioni în anii 1959—61, 1966 și 1971. Dintre ei s-au remarcat: Pavel Muresan, Cornel Rusu, Iosif Culineac, Bartolomeu Bogdan, Ilie Slăvei, Ion Pascu, Răzvan Mustăț, Manea Popescu, Constantin Chirvăsută, care fac parte și din lotul olimpic de polo.

NICI POPICELE NU SÎNT MAI PREJOS

Echipa de popice a clubului feroviar, avînd pistele de asfalt sub tribunele stadionului, a dat reprezentativelor țării numeroși performeri, în frunte cu vesnic tînăra Florica Lăpușan, (la fete), care activează de 20 de ani, Cornelia Petrușcă (fostă triplă campioană a lumii), Elena Cernat, Tina Balaban, Valeria Amzulato (din vechea generație) și «noul val»: Vasilica Pinteș, Florica Filin. La băieți, Vasile Măntoiu a ținut multă vreme sub drapelul vîșiniu al Rapidului.

ÎN UMBRA RUGBYȘTILOR DE LA GRIVIȚA ROȘIE

La rugby, cîțva timp Locomotiva a mers mină în mină cu vestita echipă campioană a jocului cu balonul rotund, Grivița Roșie, care a dat țării pe cei mai buni jucători. Dar «unificarea» n-a durat multă vreme și Giuleștii și-a creat un «XV» aparte, care a cunoscut multe fluctuații, trecînd din A în B și vice-versa. Primul maestru emerit al rugby-ului românesc Gh. Pircălăbescu, cînd și-a încheiat activitatea la Grivița Roșie, a trecut ca jucător-antrenor la Rapid, slefuînd multe talente. La urmat Constantin Vasile, care a adus echipei feroviare titlul de campioană la juniori.

BILANȚ STRĂLUCITOR LA VOLEI

Pagini glorioase a scris clubul din Giulești în analele voleiului românesc, atît prin echipele de băieți, cit și prin cele de fete. Cîțva timp jucătorii Rapidului se confundau cu reprezentativa țării, căreia îi dăruiau mai mult de jumătate din numărul componenților. Voleibaliștii G. Petrescu, J. Ponova, P. Erdeli, C. Sirbu, P. Dinu și H. Orășeanu și-au împletit cununa de campioni ai țării cu aceea de reprezentanți ai voleiului românesc peste hotare. Se ridică apoi noua generație pregătită de G. Petrescu, avînd ca «cași» pe Horațiu Nicolau, Davila Plocon, N. Răducanu, Ion Crivăț, care cuceresc în 1955 și medalia de argint a campionatului european. Iar în 1956, «naționala», cu giuleștenii Ponova și Nicolau, este vicecampioană mondială. Timp de 8 ani în șir, Rapidul deține locul I în campionatul țării, dînd reprezentativei pe valoroșii ei jucători Nicolau, Ferariu, Drăgan, Plocon, cu care cucerește medaliile de argint și de bronz în 1960, 1962, titlul european în 1963, precum și pe cel de vicecampioni ai lumii în 1966.

Echipa de volei a feroviarilor reușește în 1960 să fie a doua din Europa (după T.S.K.A. Moscova) și prima în 1961, cînd învinge pe campionii continentali cu 3—: la București și cu 3—2 la Moscova! Vechiului pluton i s-au adăugat acum Grigorovici, Pavel, Udistanu și Timirgazin. Aceșai garnitură va cuceri, din nou, trofeul european în 1963. Lupta se da, în 1964, între cele

două mari rivale pentru a câștiga a treia oară «Cupa intercluburi», care ar fi dat dreptul uneia din ele să-și adjudece definitiv trofeul. În finala cu formația bulgară «Minior Pernik» a fost nevoie de trei meciuri pentru ca rapidiștii (și cu aportul mai tinerilor Bărbuță, Costinescu și Ardelea) să aducă pentru totdeauna «Cupa Europei» în vitrina stadionului Giulești. În 1966, voleiul continental cunoaște o finală românească, între Rapid și Dinamo București, la care au participat, în sala Expoziției, 12.000 de spectatori. Noul trofeu trece în stăpânirea dinamoviștilor, ca și în celălaltă finală din 1967. Bilanțul Rapidului, la băieți este strălucit: 7 titluri naționale consecutive, adăugate celorlalte, 4 obținute de generația lui Ponoș, de 7 ori finalistă în «Cupa Campionilor Europeni» și de 3 ori câștigătoare a acestui trofeu.

Acum, fostul jucător din echipa de aur, Aurel Drăgan, sprijinit de marele antrenor G. Petrescu, crește o nouă generație de jucători, spre a-i urca de pe locul de vicecampioni pe cel de primi performeri ai voleiului românesc.

Începând din 1950, echipa feminină a cucerit și ea 5 titluri de campioană a țării, iar în 1964 «Cupa României». De 11 ori s-a situat pe locul 2 și de patru ori pe locul 3 în divizia A. Fetele din Giulești au dat reprezentativei naționale jucătoare valoroase: Natalia Teodorovschi, Ana Zabara, Alexandrina Chezan, Eugenia Rebac.

Anul 1972 a adus un nou titlu național voleibalistelor de la Rapid, pregătite de fostul campion Davila Plocon.

La echipa în care mai luptă Eugenia Rebac, s-au adăugat Constanța Bălășoiu, Martha Szekely, Florica Tudora, Maraia Bega, Leontina Mateș, Cristina Băltărețu, Maria Florescu și Petra Stoica. Și credem că voleibalistele de la Rapid nu se vor opri aici.

Acesta este graficul de activitate pe care l-au înscris sportivele și sportivii clubului din Giulești în cronică tuturor disciplinelor, practicate cu același elan și cu aceeași putere de luptă, ca și la începuturile de acum 50 de ani. Sîntem siguri că ele și ei vor păși pragul celei de-a doua jumătăți de veac de existență cu un plus de seriozitate de dîrzenie, și de ambiție, pentru a duce clubul feroviar mereu în plutonul frunțar al sportului românesc.

Iar conducătorii care au stat la timona clubului în aceste cinci decenii — Teofil Copaci, ing. Codreanu, V. Blaj, C. Bauer, Victor Bădin, Bucur Bîrsan, I. Călinescu, Emil Dobrescu, Al. Gogu, Gh. Drăghia, ing. Ghiali, Ion Georgescu, Ștefan Cherecheș Ion Stoian, Florea Tănăsescu, Petre Capră — ca și actualul președinte, Mihai Vilceanu, au turnat în permanentă la temelie betonul care să facă tot mai solid și mai frumos edificiul sporturilor din șoseaua Giulești.

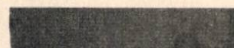
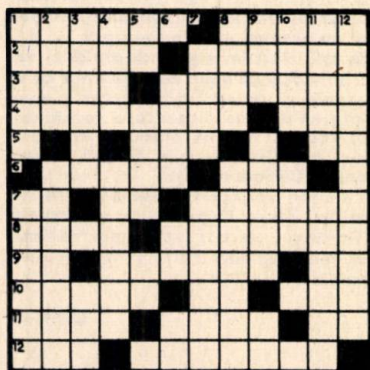
D.M.-S.

Rapid — echipa campioană în ediția 1966—1967.

JOCURI DISTRACTIVE

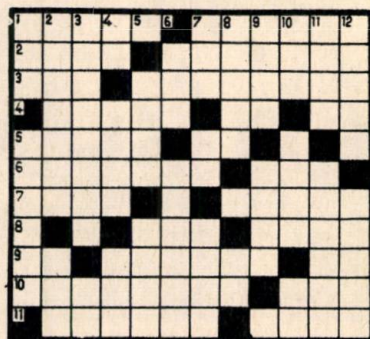
Campioni

Caută vînătorul, caută cățelul, dar... pas să-l găsească pe urecheat. Poate îl găsiți voi, copii!

În sezonul alb

ORIZONTAL: 1) Campioană... la greutate —... Și la categoria... cocoș. 2) A face pe mortul în păpuși — Campioni la televiziune. 3) Campion la categoria... pană — Pe lângă «punctul fix». 4) Meciuri intermediare pentru desemnarea campionilor — Bătrînul cu romantica lui umbră deasă. 5) Durează o groază de vreme — Cetel. 6) A vorbi ca Azor — Campion la... fugă. 7) Pe locul patru în scara valorilor sonore — Dă cale liberă — Campion la săritura în înălțime. 8) Îl comportă orice săritură-record de la trambulină — Justificarea celor slab pregătiți. 9) Ion Moina — Golul din fața săritorului cu parașuta — Walter Offenhach. 10) Campioană la sărituri — Constantin Teodorescu — Abreviație... prescurtată! 11) Orașul în S.U.A. — La sabie — Odă neîncheiată! 12) Strămoșul rucsacului — Scriitoare engleză (1862 — 1921).

VERTICAL: 1) Campion al... loviturilor pe la spate; cu una din acestea a comis crima de la Mirăslău — Campion în cursele de urmărire. 2) Străvechi și neegalat campion la tirul cu arcul. Campion... la drumeție. 3) Campioană la viteză — Concurent la... cupă. 4) Vulcan italian — Campioană la greutate. 5) Nichel — Doctorie — Dimpotrivă. 6) A trata cu aur — Pronume — Sunet de trompetă. 7) Săgeată indicînd drumurile de munte. Campion nedeclarat la pescuitul sportiv. 8) Anotimpurile marilor întreceri sportive — Campion la alergări... în noaptea. 9) Golf pe coasta africană a Atlanticului — Pe cuvînt! Scule! 10) Oraș în Filipine — Monom indian... la ieșirea pe teren. 11) Nelipsit în stabilirea ierarhiilor în competițiile de... casă — Campion la... pistol viteză. 12) Campion la lansarea discului.

I. PĂTRAȘCU

DICTIONAR: ONIA—ETNA—URO—LIAN.

ORIZONTAL: 1) Pe scenă și pe gheață — Ustensilă indispensabilă la marile competiții pe gheață. 2) Covor la... schi — Patinoar... natural. 3) Crosă de la noi — Specialistul... deplasărilor pe gheață. 4) Patinoarul iarna sau vara — În fine, lunecuşul! — Măsură pe teren. 5) Cu soare — Îndemîn cabalin. 6) La hipodrom — Si bemol la lăutari. 7) Munți în Bulgaria — Zăpadă bună pentru schi. 8) Coborîșuri — Întins, liniar, dar și termen în probele de viteză. 9) Afirmatie... cu implicații matrimoniale — Una din probele de patinaj — Notă... la circulație. 10) Sportul marilor temerari, cuceritori ai celor mai înalte cote ale Terrei — Astupă sticla. 11) Piste pentru bob și săniuțe — Nelipsite în competițiile de tir.

VERTICAL: 1) Sanie cu cîrmă — Patinoar ad-hoc. 2) Sportivi 100% — Pășune în Alpi. 3) Fundași... mărginași — Încep piruetele! 4) Și... în Franța — Coastă periculoasă pentru săniuțe — Vîrtej de apă (inv.). 5) Rîu în U.R.S.S. — Propulsor pentru yole. 6) Orașul în Iran — Uneori sînt verzi... 7) Mingea hocheiștilor — Prefixul... dinamoviștilor! — A porni în teren. 8) Provincie în R.P. Chineză — Zaharia Munteanu. 9) Rîu în Anglia — Acompaniament sonor la orice săritură. 10) Nu prea departe — Teren pentru desfășurarea întrecerilor cu sania — Doctor (abr.). 11) Nume feminin și cîntec de Elly Roman — Probă... șerpuită la schi. 12) Steluțe... dar nu de zăpadă — La fotbal, din duminică în duminică.

A. POSTELNICARU

DICTIONAR: HES — RILA — ALP — VIR — HETA — LON — ANHUI.

**INCĂLĂMINTEA DE CALITATE
PREMIĂ A PERFORMANTELOR
SPORTIVE**

**PENTRU SPORT
PENTRU SPORTIVI**

1

2

3

**I. C. R. T. I.
București**

meciul secolului

Potrivită sau nu, denumirea acestei contrunătări, desigur epocale, a fost acceptată în unanimitate de lumea șahistă, cu toate că ne aflăm de-abia în al treilea sfert al secolului nostru. Poate forța acestor doi titani ai șahului contemporan a îndreptățit-o... poate faptul că pentru prima oară, după cel de-al doilea război mondial, titlul suprem s-a disputat între reprezentanți din țări diferite, să fi dat evenimentului asemenea proporții. Sigur este însă că niciodată în istoria șahului un meci pentru titlul mondial nu a fost așteptat cu atîta interes, nu a dezlănțuit atîtea discuții, nu a ridicat atîtea semne de întrebare și nu a plutit atîta vreme sub semnul incertitudinii.

Iată suita de partide, la capătul căreia Robert Fischer a urcat pe culmea șahului mondial.

1. APĂRAREA NIMZOVICI

B. SPASSKI **R. FISCHER**
11 — 12 IULIE

Chiar de la primele mutări, Fischer și-a arătat intenția de a duce jocul pe făgașe mai puțin obișnuite, dar de mari complicații, căutînd decizia cu prețul oricărui risc. În această partidă, după un duel teoretic interesant, s-a ajuns totuși într-o poziție de egalitate desăvîrșită. Deși juca cu piesele negre, Fischer a forțat cîștigul cu prețul unei figuri... și a pierdut.

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 Nb4 5. e3 0—0 6. Nd3 c5 7. 0—0 Cc6 8. a3 Na5! 9. Ce2 d:c4 10. N:c4 Nb6 11. d:c5 D:d1 12. T:d1 N:c5 13. b4 Ne7 14. Nb2 Nd7 15. Tacl Tfd8 16. Ced4 C:d4 17. C:d4 Na4 18. Nb3 N:b3 19. C:b3 T:d1 + 20. T:d1 Tc8 21. Rf1 Rf8 22. Re2 Ce4 23. Tcl T:c1 24. N:c1 f6 25. Ca5 Cd6 26. Rd3 Nd8 27. Cc4 Nc7 28. C:d6 N:d6 29. b5 N:h2?! 30. g3 h5 31. Re2 h4 32. Rf3 Re7 33. Rg2 h:g3 34. f:g3 N:g3 35. R:g3 Rd6 36. a4 Rd5 37. Na3 Re4 38. Nc5 a6! 39. b6! f5 40. Rh4! f4?! 41. e:f4 R:f4 42. Rh5 Rf5 43. Ne3 Re4 44. Nf2 Rf5 45. Nh4 e5 46. Ng5 e4 47. Ne3 Rf6 48. Rg4 Re5 49. Rg5 Rd5 50. Rf5 a5 51. Nf2 g5 52. R:g5 Rc4 53. Rf4 Rb4 54. R:e4 R:a4 55. Rd5 Rb5 56. Rd6 și negrul a cedat.

3. INDIANA REGELUI

B. SPASSKI **R. FISCHER**
16 — 17 IULIE

Partida a 2-a nu s-a jucat... Supărat pe organizatori, Fischer nu s-a prezentat la joc, dar arbitrul meciului, maestrul vest-german Lothar Schmid, a aplicat regulamentul și scorul a devenit 2—0 în favoarea lui Spasski. Cu un handicap de două puncte, Fischer a jucat magistral partida a 3-a și a înregistrat prima sa victorie în meci.

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 c5 4. d5 e:d5 5. c:d5 d6 6. Cc3 g6 7. Cd2 Cbd7 8. e4 Ng7 9. Ne2 0—0 10. 0—0 Te8 11. Dc2 Ch5! 12. N:h5 g:h5 13. Cc4 Ce5 14. Ce3 Dh4 15. Nd2 Cg4 16. C:g4 h:g4 17. Nf4 Df6 18. g3? Nd7 19. a4 b6 20. Tfe1 a6 21. Te2 b5! 22. Tae1 Dg6 23. b3 Te7 24. Dd3 Tb8 25. a:b5 a:b5 26. b4 c4 27. Dd2 Tbe8 28. Te3 h5 29. T3e2 Rh7 30. Te3 Rg8 31. T1e2 N:c3 32. D:c3 T:e4 33. T:e4 T:e4 34. T:e4 D:e4 35. Nh6 Dg6 36. Nc1 Db1 37. Rf1 Nf5 38. Re2 De4 + 39. De3 Dc2 + 40. Dd2 Db3 41. Dd4 Nd3 + Aici partida s-a întrerupt, dar albul a cedat fără să mai reia jocul.

4. APĂRAREA SICILIANĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
18 IULIE

După înfrângerea suferită în partida anterioară, Spasski a jucat foarte agresiv, a ales o continuare pe cât de surprinzătoare, pe atât de tăioasă (13... a5!) și a fost la un pas de victorie. Din păcate, în final a comis o mică inexactitate și Fischer, după expresia lui Smislov, a trecut prin apă fără să se ude!

1. e4 c5 2. Cf3 d6 3. d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 Cc6 6. Nc4 e6 7. Nb3 Ne7 8. Ne3 0—0 9. 0—0 a6 10. f4 C:d4 11. N:d4 b5 12. a3 Nb7 13. Dd3 a5! e5 d:e5 15. f:e5 Cd7 16. C:b5 Cc5 17. N:c5 N:c5 + 18. Rh1 Dg5! 19. De2 Tad8 20. Tad1 T:d1 21. T:d1 h5! 22. Cd6 Na8 23. Nc4 h4 24. h3 Ne3 25. Dg4 D:e5 26. D:h4 g5 27. Dg4 Nc5 28. Cb5 Rg7 29. Cd4 Th8 30. Cf3! N:f3 31. D:f3 Nd6 32. Dc3! D:c3 33. b:c3 Ne5 34. Td7 Rf6 35. Rg1 N:c3 36. Ne2 Ne5 37. Rf1 Tc8 38. Nh5 Tc7 39. T:c7 N:c7 40. a4 Re7 41. Re2 f5 42. Rd3 Ne5 43. c4 Rd6 44. Nf7 Ng3 45. c5 + și remiză.

5. APĂRAREA NIMZOVICI

B. SPASSKI R. FISCHER
20 IULIE

Din nou Fischer a găsit resurse neașteptate în acest sistem de deschidere arhicunoscut și Spasski, cu albele, nu a reușit să contracareze jocul adversarului său. Ajuns într-o poziție foarte incomodă, fostul campion mondial a greșit grav (27. Dd3—c2) și a pierdut repede.

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 Nb4 4. Cf3 c5 5. e3 Cc6 6. Nd3 N:c3 + 7. b:c3 d6 8. e4 e5 9. d5 Ce7 10. Ch4 h6 11. f4 Cg6! 12. C: g6 f:g6 13. f:e5 d:e5 14. Ne3 b6 15. 0—0 0—0 16. a4?! a5! 17. Tab1 Nd7 18. Tb2 Tb8 19. Tbf2 De7 20. Nc2 g5 21. Nd2 De8 22. Ne1 Dg6 23. Dd3 Ch5 24. T:f8 + T:f8 25. T:f8 + R:f8 26. Nd1 Cf4 27. Dc2? N:a4! și albul a cedat.

6. GAMBITUL DAMEI

R. FISCHER B. SPASSKI
23 IULIE

O surpriză a marcat începutul acestei partide: Fischer a renunțat la mutarea sa—aproape invariabilă cînd joacă cu albele—1. e2—e4. O singură dată a evitat el acest sistem de deschidere a unei partide (la ultimul turneu interzonal, în întâlnirea cu Lev Polugaevski), dar atunci situația în clasament îi permitea lui Fischer chiar și încercări aventuroase. Cu atât mai puternic a fost caracterul senzațional al modului în care marele maestru american a început partida a 6-a, pentru că în acest moment soarta meciului era departe de a fi decisă.

1. c4 e6 2. Cf3 d5 3. d4 Cf6 4. Cc3 Ne7 5. Ng5 0—0 6. e3 h6 7. Nh4 b6 8. c:d5 C:d5 9. N:e7 D:e7 10. C:d5 e:d5 11. Tc1 Ne6 12. Da4 c5 13. Da3 Tc8 14. Nb5! a6 15. d:c5 b:c5 b:c5 16. 0—0 Ta7 17. Ne2 Cd7 18. Cd4 Df8 19. C:e6 f:e6 20. e4! d4? 21. f4 De7 22. e5 Tb8 23. Nc4 Rh8 24. Dh3 Cf8 25. b3 a5 26. f5! e:f5 27. T:f5 Ch7 28. Tf1f1 Dd8 29. Dg3 Te7 30. h4 T8b7 31. e6! Tbc7 32. De5 De8 33. a4 Dd8 34. Tf1f2 De8 35. Tf2f3 Dd8 36. Nd3 De8 37. De4 Cf6 38. T:f6 g:f6 39. T:f6 Rg8 40. Nc4 Rh8 41. Df4 și negrul a cedat.

7. APĂRAREA SICILIANĂ

B. SPASSKI R. FISCHER
25—26 IULIE

Partida «pionului otrăvit», altă mare preferință a lui Robert Fischer, încheiată cel mai adesea cu rezultate favorabile. Și de data aceasta Fischer a obținut inițiativa, dar Spasski s-a apărat calm și exact, la sfîrșit consemnându-se remiză.

1. e4 c5 2. Cf3 d6 3. d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 a6 6. Ng5 e6 7. f4 Db6 8. Dd2 D:b2 (Acesta este așa-numitul «pion otrăvit», pe care îl oferă albul pentru a izola dama neagră pe un flanc inactiv. Disputele teoretice în jurul acestei variante sînt departe de a fi încheiate și nici acest meci nu a adus o clarificare convingătoare) 9. Cb3 Da3 10. Nd3 Ne7 11. 0—0 h6 12. Nh4 C:e4 13. C:e4 N:h4 14. f5 e:f5 15. Nb5 + ! a:b5 16. C:d6 + Rf8 17. C:c8 Cc6 18. Cd6 Td8 19. C:b5 De7 20. Df4 g6 21. a4 Ng5 22. Dc4 Ne3 + 23. Rh1 f4 24. g3 g5 25. Tae1 Db4 26. D:b4 + C:b4 27. Te2 Rg7 28. Ca5 b6 29. Cc4 Cd5 30. Ccd6 Nc5 31. Cb7 Tc8 32. c4 Ce3 33. Tf3 C:c4 34. g:f4 g4 35. Td3 h5 36. h3! Ca5 37. C7d6 N:d6 38. C:d6 Tc1 + 39. Rg2 Cc4 40. Ce8 + ! Rg6 41. h4! f6 42. Te6 Tc2 + 43. Rg1 Rf5 44. Cg7 + R:f4 45. Td4 + Rg3 46. Cf5 + Rf3 47. Te4 Tc1 + 48. Rh2 Tc2 + 49. Rg1 și remiză.

8. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
27 IULIE

Pentru a doua oară Fischer a renunțat la mutarea 1. e2—e4. Să fi pregătit ceva deosebit? E greu încă de spus, pentru că victoria obținută în partida a 6-a nu a fost cu desăvîrșire convingătoare. Spasski, în partida a 8-a, a ales varianta simetrică, pe care teoreticienii o consideră, în general, favorabilă albului, a riscat foarte mult—situația scorului îl și obliga la aceasta—și a pierdut...

1. c4 c5 2. Cc3 Cc6 3. Cf3 Cf6 4. g3 g6 5. Ng2 Ng7 6. 0—0 0—0 7. d4 c:d4 8. C:d4 C:d4 9. D:d4 d6 10. Ng5 Ne6 11. Df4! (Mutare foarte interesantă, dar analize ulterioare au arătat că negrul nu este prea mult incomodat și se poate dezvolta în liniște) 11... Da5 12. Tac1 Tab8 13. b3 Tfc8 14. Dd2 a6 15. Ne3 b5?! 16. Na7 b:c4 17. N:b8 T:b8 18. b:c4 N:c4 19. Tfd1 Cd7? (Greșeală gravă, după care poziția negrului se va prăbuși repede) 20. Cd5 D:d2 21. C:e7 + Rf8 22. T:d2 R:e7 23. T:c4 Tb1 + 24. Nf1 Cc5 25. Rg2 a5 26. e4 Na1 27. f4 f6 28. Te2 Re6 29. Tec2 Nb2 30. Ne2 h5 31. Td2 Na3 32. f5 + g:f5 33. e:f5 + Re5 34. T4d4 R:f5 35. Td5 + Re6 36. T:d6 + Re7 37. Tc6 și negrul a cedat.

9. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

B. SPASSKI R. FISCHER
1 AUGUST

Fostul campion mondial a încercat să ducă această partidă din nou pe făgașul primei confruntări cu adversarul său în acest meci! Fischer a refuzat însă invitația, a ales un plan de joc liniștit, foarte solid și remiza nu a putut fi evitată.

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 c5 5. c:d5 C:d5 6. e4 C:c3 7. b:c3 c:d4 8. c:d4 Cc6 9. Nc4 b5! 10. Nd3 Nb4 + 11. Nd2 N:d2 + 12. D:d2 a6 13. a4 0—0! 14. Dc3 Nb7 15. a:b5 a:b5 16. 0—0 Db6 17. Tab1 b4 18. Dd2 C:d4 19. C:d4 D:d4 20. T:b4 Dd7 21. De3 Tfd8 22. Tfb1 D:d3 23. D:d3 T:d3 24. T:b7 g5 25. Tb8 + T:b8 26. T:b8 + Rg7 27. f3 Td2 28. h4 h6 29. h:g5 și remiză.

10. PARTIDA SPANIOLĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
3—4 AUGUST

Pentru prima oară în meci a fost abordat acest sistem de deschidere, unul dintre cele mai vechi pe care le cunoaște teoria șahului, dar încă plin de resurse și pentru alb și pentru negru. În jocul de mijloc s-a angajat o bătălie strategică interesantă, cu șanse de ambele părți, dar Fischer «a găsit» o ingenioasă continuare cu caracter combinativ (26. Nb3), după care negrul a fost silit să intre în apărare. Presiunea albului a devenit din ce în ce mai puternică și Fischer a punctat din nou.

1. e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4. Na4 Cf6 5. 0—0 Ne7 6. Tel b5 7. Nb3 d6 8. c3 0—0 9. h3 Cb8 10. d4 Cbd7 11. Cbd2 Nb7 12. Nc2 Te8 13. b4 Nf8 14. a4 Cb6 15. a5 Cbd7 16. Nb2 Db8 17. Tab1! c5 18. b:c5 d:c5 19. d:e5 C:e5 20. C:e5 D:e5 21. c4 Df4! 22. N:f6 D:f6 23. c:b5 Ted8 24. Dc1 Dc3 25. Cf3 D:a5 26. Nb3! a:b5 27. Df4 Td7 28. Ce5 Dc7 29. Tbd1! Te7 30. N:f7 + T:f7 31. D:f7 + D:f7 32. C:f7 N:e4 33. T:e4 R:f7 34. Td7 + Rf6 35. Tb7 Ta1 + 36. Rh2 Nd6 + 37. g3 b4 38. Rg2 h5? 39. Tb6 Td1 40. Rf3 Rf7 41. Re2 Td5 42. f4! g6 43. g4 h:g4 44. h:g4 g5 45. f5 Ne5 46. Tb5 Rf6 47. T4:b4 Nd4 48. Tb6 + Re5 49. Rf3! Td8 50. Tb8 Td7 51. T4b7 Td6 52. Tb6 Td7 53. Tg6 Rd5 54. T:g5 Ne5 55. f6 Rd4 56. Tb1 și negrul a cedat.

11. APĂRAREA SICILIANĂ

B. SPASSKI R. FISCHER
6 AUGUST

Departa de a fi resemnat după înfrîngerile suferite, Spasski a abordat această partidă cu mai multă hotărîre și agresivitate. Jocul a început după modelul partidei a 7-a, dar «pionul arăvit» s-a dovedit acum fatal negrului, pentru că albul a pregătit o mică surpriză (14. Cb1), cu care a răsturnat toate speranțele lui Fischer de a mentine echilibrul.

1. e4 c5 2. Cf3 d6 3. d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 a6 6. Ng5 e6 7. f4 Db6 8. Dd2 D:b2 9. Cb3 Da3 10. N:f6 g:f6 11. Ne2 h5 12. 0—0 Cc6 13. Rhl Nd7 14. Cbl (O mutare paradoxală, despre a cărei eficacitate va trebui să se mai vorbească încă) 14... Db4 15. De3 d5 16. e:d5 Ce7 17. c4 Cf5 18. Dd3 h4 19. Na4 Cd6 20. C1d2 f5 21. a3 Db6 22. c5 Db5 23. Dc3 f:g4 24. a4 h3 25. a:b5 h:g2 + 26. R:g2 Th3 27. Df6 Cf5 28. c6 Nc8 29. d:e6 f:e6 30. Tfe1 Ne7 31. T:e6 și negrul a cedat.

12. GAMBITUL DAMEI

R. FISCHER B. SPASSKI
8—9 AUGUST

Pentru a treia oară Fischer a revenit la mutarea 1. c2—c4. Faptul că a insistat asupra acestui sistem de deschidere dovedește amploarea pregătirilor sale pentru meci; este limpede că marele maestru american nu s-a mulțumit numai să studieze în profunzime jocul lui Spasski, dar a căutat să-și lărgască propriul său repertoriu de deschideri, alegînd căi de joc mai puțin obișnuite, potrivite temperamentului său agresiv. După victoria din partida anterioară, Spasski s-a apărut calm și profitînd de două mici inexactități ale lui Fischer (20. Ch4—g3 și 25. Tc1—c6) a egalat jocul.

1. c4 e6 2. Cf3 d5 3. d4 Cf6 4. Cc3 Ne7 5. Ng5 h6 6. Nh4 0—0 7. e3 Cbd7 8. Tc1 c6 9. Nd3 d:c4 10. N:c4 b5 11. Nd3 a6 12. a4 b:a4 13. C:a4 Da5 + 14. Cd2 Nb4 15. Cc3 c5 16. Cb3 Dd8 17. 0—0 c:d4 18. C:d4 Nb7 19. Ne4! Db8 20. Ng3?! Da7 21. Cc6 N:c6 22. N:c6 Tac8 23. Ca4 Tfd8 24. Nf3 a5! 25. Tc6 T:c6 26. N:c6 Tc8 27. Nf3 Da6 28. h3 Db5 29. Ne2 Dc6 30. Nf3 Db5 31. b3 Ne7 32. Ne2 Db4 33. Na6 Tc6 34. Nd3 Cc5 35. Df3 Tc8 36. C:c5 N:c5 37. Tc1 Td8 38. Nc4 Dd2 39. Tf1 Nb4 40. Nc7 Td7 41. Dc6 Dc2 42. Ne5 Td2 43. Da8 + Rh7 44. N:f6 a:f6 45. Df3 f5 46. g4 De4 47.

250

Rg2 Rg6 48. Tc1 Na3 49. Ta1 Nb4 50. Tc1 Ne7 51. g:f5 + e:f5 52. Te1 T:f2 + 53. R:f2 Nh4 + 54. Re2 D:f3 + 55. R:f3 N:e1 și remiză.

13. APĂRAREA ALEHIN

B. SPASSKI R. FISCHER
10—11 AUGUST

Una dintre partidele care reflectă poate cel mai bine amploarea pregătirilor marelui maestru american în vederea meciului pentru titlul suprem. Înainte de epuizarea propriu-zisă a mutărilor de deschidere, Fischer a cîștigat un pion, cu această inițiativă, încheind victorios o dispută al cărei interes teoretic este considerabil.

1. e4 Cf6 2. e5 Cd5 3. d4 d6 4. Cf3 g6 5. Nc4 Cb6 6. Nb3 Ng7 7. Cbd2 0—0 8. h3 a5 9. a4 d:e5 10. d:e5 Ca6 11. 0—0 Cc5 12. De2 De8! (O mică surpriză) 13. Ce4 Cc:a4 14. N:a4 C:a4 15. Te1 Cb6 16. Nd2 a4 17. Ng5 h6 18. Nh4 Nf5 19. g4 Ne6 20. Cd4 Nc4 21. Dd2 Dd7 22. Tad1 Tfe8 23. f4 Nd5 24. Cc5 Dc8 25. Dc3 e6 26. Rh2 Cd7 27. Cd3 c5 28. Cb5 Dc6 29. Cd6 D:d6 30. e:d6 N:c3 31. b:c3 f6 32. g5 h:g5?! 33. f:g5 f5 34. Ng3 Rf7 35. Ce5 + C:e5 36. Ne5 b5 37. Tf1 Th8 38. Nf6 a3 39. Tf4 a2 40. c4! N:c4 41. d7 Nd5 42. Rg3! Ta3 + 43. c3 T8a8 44. Th4 e5 45. Th7 + Re6 46. Te7 + Rd6 47. T:e5 T:c3 + 48. Rf2 Tc2 + 49. Re1 R:d7 50. T:d5 + Rc6 51. Td6 + Rb7 52. Td7 + Ra6 53. T7d2 T:d2 54. R:d2 b4 55. h4 Rb5 56. h5 c4 57. Ta1 g:h5 58. g6 h4 59. g7 h3 60. Ne7 Tg8 61. Nf8 h2 62. Rc2 Rc6 63. Td1 b3 + 64. Rc3 h1D 65. T:h1 Rd5 66. Rb2 f4 67. Td1 + Re4 68. Tc1 Rd3 69. Td1 + ? Re2 70. Tc1 f3 71. Nc5 T:g7 72. T:c4 Td7 73. Te4 + Rf1 74. Nd4 f2 și albul a cedat.

14. GAMBITUL DAMEI

R. FISCHER B. SPASSKI
15 AUGUST

Semnele de oboseală încep să se arate. Ambii adversari au comis greșeli surprinzătoare, în urma cărora însă pe tablă s-a conturat egalitate desăvîrșită.

1. c4 e6 2. Cf3 d5 3. d4 Cf6 4. Cc3 Ne7 5. Nf4 0—0 6. e3 c5 7. d:c5 Cc6 8. c:d5 e:d5 9. Ne2 N:c5 10. 0—0 Ne6 11. Tc1 Tc8 12. a3 h6 13. Ng3 Nb6 14. Ce5 Ce7! 15. Ca4 Ce4 16. T:c8 N:c8 17. Cf3 Nd7 18. Ne5 N:a4 19. D:a4 Cc6 20. Nf4 Df6! 21. Nb5 D:b2 22. N:c6 Cc3 23. Db4 D:b4 24. a:b4 b:c6 25. Ne5 Cb5 26. Tc1 Tc8 27. Cd4 f6? 28. N:f6 N:d4 29. N:d4 C:d4 30. e:d4 Tb8 31. Rf1 T:b4 32. T:c6 T:d4 33. Ta6 Rf7 34. T:a7 + Rf6 35. Td7 h5 36. Re2 g5 37. Re3 Te4 + 38. Rd3 Re6 39. Tg7 Rf6 40. Td7 Re6 și remiză.

15. APĂRAREA SICILIANĂ

B. SPASSKI R. FISCHER
17—18 AUGUST

După un început de atac promițător, Spasski, cu albele, a trebuit să cedeze pasul și să ia măsuri de apărare pe flancul damei. Fischer și-a accentuat presiunea, contraatacul său a luat forme periculoase, dar prezența în plus a doi pionii albi pe tablă l-a determinat să caute remiza prin șah etern. Și a reușit!

1. e4 c5 2. Cf3 d6 3. d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 a6 6. Ng5 e6 7. f4 Ne7 8. Df3 Dc7 9. 0—0—0 Dbd7 10. Nd3 b5 11. The1 Nb7 12. Dg3 0—0—0 13. N:f6 C:f6 14. D:g7 Td8 15. Dg3 b4 16. Ca4 Thg8 17. Df2 Cd7 18. Rb1 Rb8 19. c3 Cc5 20. Nc2 b:c3 21. C:c3 Nf6 22. g3 h5 23. e5 d:e5 24. f:e5 Nh8 25. Cf3 Td8 26. T:d8 + T:d8 27. Cg5 N:e5 28. D:f7 Td7 29. D:h5 N:c3 30. b:c3 Db6 +

31. Rc1 Da5 32. Dh8 + Ra7 33. a4 Cd3 + 34. N:d3 T:d3 35. Rc2 Td5 36. Te4 Td8 37. Dg7 Df5 38. Rb3 Dd5 + 39. Ra3 Dd2 40. Tb4 Dc1 + 41. Tb2 Da1 + 42. Ta2 Dc1 + și remiză.

16. PARTIDA SPANIOLĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
20 AUGUST

Și în partida aceasta s-au comis inexactități, care par surprinzătoare, dacă ținem seama de forța de calcul a celor doi combatanți. Este firesc însă ca în apropierea finisului meciului, tensiunea nervoasă să influențeze din ce în ce mai mult jocul, astfel încât pozițiile succesive ce se ivesc pe tablă să nu-și găsească soluțiile cele mai fericite.

1. e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4. N:c6 d:c6 5. 0—0 f6 6. d4 Ng4 7. d:e5 D:d1 8. T:d1 f:e5 9. Td3 Nd6 10. Cbd2 Cf6 11. Cc4 C:e4 12. Cc:e5 N:f3 13. C:f3 0—0 14. Ne3 b5 15. c4? Tab8 16. Tc1 b:c4 17. Td4 Tfe8 18. Cd2 C:d2 19. T:d2 Te4 20. g3 Ne5 21. Tcc2 Rf7 22. Rg2 T:b2 23. Rf3! c3 24. R:e4 c:d2 25. T:d2 Tb5 26. Tc2 Nd6 27. T:c6 Ta5 28. Nf4 Ta4 + 29. Rf3 Ta3 + 30. Re4 T:a2 31. N:d6 c:d6 32. T:d6 T:f2 33. T:a6 T:h2 34. Rf3 Td2 35. Ta7+ Rf6 36. Ta6+ Re7 37. Ta7+ Td7 38. Ta2 Re6 39. Rg2 Te7 40. Rh3 Rf6 41. Ta6+ Te6 42. Ta5 h6 43. Ta2 Rf5 44. Tf2+ Rg5 45. Tf7 g6 46. Tf4 h5 47. Tf3 Tf6 48. Ta3 Te6 49. Tb3 Te4 50. Ta3 Rh6 51. Ta6 Te5 52. Rh4 Te4+ 53. Rh3 Te7 54. Rh4 Te5 55. Tb6 Rg7 56. Tb4 Rh6 57. Tb6 Te1 58. Rh3 Th1+ 59. Rg2 Ta1 60. Rh3 Ta4 și remiză.

17. APĂRAREA UFIGTEV

B. SPASSKI R. FISCHER
22—23 AUGUST

Iarăși o partidă de mare luptă, în care noul campion mondial și-a antrenat adversarul pe căi de joc mai puțin cercetate de teorie. Spasski s-a dovedit însă inspirat, a găsit soluții foarte precise și a obținut o poziție cu șanse ceva mai bune (cel puțin așa se părea la intrerupere). După reluarea partidei — din neatenție sau cu bună știință, e greu de spus acum — a permis repetarea de trei ori a poziției și arbitrul L. Schmid nu a putut să refuze cererea lui Fischer pentru consemnarea remizei.

1. e4 d6 2. d4 g6 3. Cc3 Cf6 4. f4 Ng7 5. Cf3 c5 6. d:c5 Da5 7. Nd3 D:c5 8. De2 0—0 9. Ne3 Da5 10. 0—0 Ng4 11. Tad1 Cc6 12. Nc4 Ch5 13. Nb3 N:c3 14. b:c3 D:c3 15. f5 Cf6 16. h3 N:f3 17. D:f3 Ca5 18. Td3 Dc7 19. Nh6 C:b3 20. c:b3 Dc5 + 21. Rh1 De5 22. N:f8 T:f8 23. Te3 Tc8 24. f:g6 h:g6 25. Df4 D:f4 26. T:f4 Cd7 27. Tf2 Ce5 28. Rh2 Tc1 29. T3e2 Cc6 30. Tc2 Te1 31. Tfe2 Ta1 32. Rg3 Rg7 33. Tcd2 Tf1 34. Tf2 Te1 35. Tfe2 Tf1 36. Te3 a6 37. Tc3 Te1 38. Tc4 Tf1 39. Tdc2 Ta1 40. Tf2 Te1 41. Tf2c g5 42. Tc1 Te2 43. T1c2 Te1 44. Tc1 Te2 45. T1c2 și remiză.

18. APĂRAREA SICILIANĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
25 AUGUST

În ultimele 4—5 partide jucate, Spasski a făcut mari eforturi pentru a reduce diferența de puncte care îl separa de adversarul său. Departă de a se retrage la adăpost, Fischer a răspuns intențiilor agresive ale lui Spasski cu contraatacuri periculoase, care au dus la echilibrarea situației pe tablă și astfel seria de remize a continuat.

1. e4 c5 2. Cf3 Cc6 3. Cc3 Cc6 4. d4 c:d4 5. C:d4 Cf6 6. Ng5 e6 7. Dd2 a6 8. 0—0—0 Nd7 9. f4 Ne7 10. Cf3 b5 11. N:f6 g:f6 12. Nd3 Da5 13. Rb1 b4 14. Ce2 Dc5 15. f5 a5 16. Cf4 a4 17. Tc1 Tb8 18. c3! b3 19. a3 Ce5 20. Thf1 Cc4 21. N:c4 D:c4 22. Tce1 Rd8! 23. Ra1 Tb5 24. Cd3 Ta5 25. Cd4 Rc7 26. Cb4 h5 27. g3 Te5 28. Cd3 Tb8! 29. De2 Ta5 30. f:e6 f:e6 31. Tf2 e5! 32. Cf5 N:f5 33. T:f5 d5 34. e:d5 D:d5 35. Cb4 Dd7 36. T:h5 N:b4 37. c:b4 Td5 38. Tc1+Rb7 39. De4 Tc8 40. Tb1 Rb6 41. Th7 Td4 42. Dg6 Dc6

43. Tf7 Td6 44. Dh6 Df3 45. Dh7 Dc6 46. Dh6 Df3 47. Dh7 Dc6 și remiză.

19. APĂRAREA ALEHIN

B. SPASSKI R. FISCHER
27 AUGUST

Șirul remizelor continuă. Este adevărat însă că nici una dintre aceste partide nu constituie semnul unor intenții pașnice, nici dintr-o parte, nici din alta. Dimpotrivă, lupta acerbă, până la epuizarea oricăror posibilități de a se forța decizia. Așa, de exemplu, partida care urmează, una dintre cele mai frumoase ale meciului, se caracterizează prin atacuri și contraatacuri de o rară inventivitate, jocul necesitând calcule extrem de precise pentru a evita căderea.

1. e4 Cf6 2. e5 Cd5 3. d4 d6 4. Cf3 Ng4 5. Ne2 e6 6. 0—0 Ne7 7. h3 Nh5 8. c4 Cb6 9. Cc3 0—0 10. Ne3 d5 11. c5 N:f3 12. N:f3 Cc4 13. b3 C:e3 14. f:e3 b6 15. e4 c6 16. b4 b:c5 17. b:c5 Da5 18. C:d5! Ng5 19. Nh5! c:d5 20. N:f7+ T:f7 21. T:f7 Dd2!! 22. D:d2 Nd2 23. Taff1 Cc6 24. c:d5 e:d5 25. Td7 Ne3+ 26. Rh1 N:d4 27. e6 Ne5 28. T:d5 Te8 29. Te1 T:e6 30. Td6! Rf7 31. T:c6 T:c6 32. T:e5 Rf6 33. Td5 Re6 34. Th5 h6 35. Rh2 Ta6 36. c6! T:c6 37. Ta5 a6 38. Rg3 Rf6 39. Rf3 Tc3+ și remiză.

20. APĂRAREA SICILIANĂ

R. FISCHER B. SPASSKI
29—30 AUGUST

Cu toate că seria remizelor nu a fost întreruptă nici cu această partidă, nu se poate spune că lupta pentru decizie ar fi scăzut în intensitate. Și Fischer, și Spasski au încercat pe diferite căi, în limitele unui risc rezonabil însă, să obțină avantajul necesar victoriei, dar nu au reușit, fie din cauza rezistenței adversarului, fie din cauza unor mici inexactități comise mai cu seamă la apropierea încheierii timpului de joc. În orice caz, este semnificativ faptul că Spasski a avut din nou o mică superioritate în final, dar nu a găsit mijloacele necesare să o verifice.

1. e4 c5 2. Cf3 Cc6 3. d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 d6 6. Ng5 e6 7. Dd2 a6 8. 0—0—0 Nd7 9. f4 Ne7 10. Ne2 0—0 11. Nf3 h6 12. Nh4 C:e4 13. N:e7 C:d2 14. N:d8 C:f3 15. C:f3 Tfd8 16. T:d6 Rf8 17. Thd1 Re7 18. Ca4 Ne8 19. T:d8 T:d8 20. Cc5 Tb8 21. Td3 a5 22. Tb3 b5 23. a3 a4 24. Tc3?! Td8 25. Cd3 f6 26. Tc5 Tb8 27. Tc3 g5! 28. g3 Rd6 29. Cc5 g4 30. Ce4+ Re7 31. Ce1 Td8 32. Cd3 Td4 33. Cef2 h5 34. Tc5 Td5 35. Tc3?! Cd4 36. Tc7+ Td7 37. T:d7 N:d7 38. Ce1 e5 39. f:e5 f:e5 40. Rd2 Nf5 41. Cd1 Rd6 42. Ce3 Ne6 43. Rd3 Nf7 44. Rc3 Rc6 45. Rd3 Rc5 46. Re4 Rd6 47. Rd3 Ng6+ 48. Rc3 Rc5 49. Cd3+ Rd6 50. Ce1 Rc6 51. Rd2 Rc5 52. Cd3+ Rd6 53. Ce1 Ce6 54. Rc3 Cd4 și remiză.

21. APĂRAREA SICILIANĂ

B. SPASSKI R. FISCHER;
31 AUGUST — 1 SEPTEMBRIE

Printre-o mutare foarte aproape de ceea ce numim în șah surpriză (T... d5), Fischer a rezolvat repede problemele dezvoltării, a trecut apoi la acțiuni energice, care i-au adus inițiativa și cu o mutare foarte tare (18...c4) și-a obligat adversarul să renunțe la o calitate. La intrerupere, albul se găsea aproape într-un zugzwang total, fapt care l-a determinat să nu mai reia jocul.

1. e4 c5 2. Cf3 e6 3. d4 c:d4 4. C:d4 a6 5. Cc3 Cc6 6. Ne3 Cf6 7. Nd3 d5 8. e:d5 e:d5 9. 0—0 Nd6 10. C:c6?! b:c6 11. Nd4 0—0 12. Df3 Ne6 13. Tfe1 c5 14. N:f6 D:f6 15. D:f6g:f6 16. Tad1 Tfd8 17. Ne2 Tab8 18. b3 c4! 19. C:d5 N:d5 20. T:d5 N:h2 + 21. R:h2 T:d5 22. Nc4 Td2 23. Na6 T:c2 24. Te2 T:e2 25. N:e2 Td8 26. a4 Td2 27. Nc4 Ta2 28. Rg3 Rf8 29. Rf3 Re7 30. g4 f5! 31. g:f5 f6 32. Ng8 h6 33. Rg3 Rd6 34. Rf3 Ta1 35. Rg2 Re5 36. Ne6 Rf4 37. Nd7 Tb1 38. Ne6 Tb2 39. Nc4 Ta2 40. Ne6 h5 și albul a cedat.

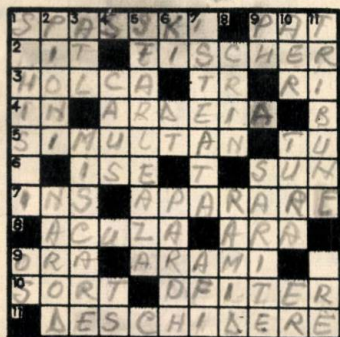

IMAGINI
DE
LA

meciul secolului

JOCURI DISTRACTIVE

SAH

ORIZONTAL: 1) Protagonist în «meciul secolului». — Loc de repaus pentru... rege. 2) Șah! M-am ars! — Cel de-al doilea protagonist în «meciul secolului». 3) Zgomote, agitație etc. de care a făcut atita caz șahistul american. — Traian cel mic. — Declanșează risul! 4) Textilă. — A iuți. 5) Întrecere șahistă inegală numeric. — Pronume. 6) Fiord în Danemarca. — Rîu în India. 7) Un om oarecare. — Uneori e spaniolă... 8) A învinovăți. — A lucra terenul. 9) Pe ceasul de control al jucătorilor. — Negru (pl). 10) Pantaloni de sport. — Piesă la jocul de șah. 11) Debut... la șah. **VERTICAL:** 1) Specialiști în sportul... rege. — Material pentru piese de șah. 2) Soldați în garda regelui

Vă prezentăm imagini de la meciul Fischer-Spasski pentru titlul de campion mondial la șah, lăsînd la latitudinea dv. alegerea explicațiilor pe care le socotiți cele mai potrivite.

la șah. — Nebun! 3) Altă întreruptă! — Deplasare la șah. 4) Lingură mare de lemn. — Țes! 5) Se învîrtește, dar nu la... 6) Literă grecească. — Dete! — Popă. 7) Bună pentru șah. — Afine necoapte! 8) Semnul purității. — «Blitz» 9) Petre Herescu. — Deplasările calului 10) Condiționează atmosfera. — Cetatea șahului! — R! 11) Locul susținătorului tuturor sporturilor. — La mulți ani (pl).

P. IONAȘCU

DICȚIONAR: HOLCA — ISE — SUN.

GENERAȚII... GENERAȚII...

zeppa (4/litere)

*Ce greu i-a fost Mioarei prima dată
să iasă-n stradă, în orașul ei,
cu pantalonii ăștia mititei,
căci toți ziceau că-i cel puțin ciudată.*

*Dar lumea s-a schimbat. Auzi acolo?
Mioara-i mîndră azi de fiica sa,
Cînd iese, cum făcea demult și ea,
la volei, tenis, canotaj sau polo...*

L. COȘNIȚĂ-RUPEA

(Dezlegarea se obține prin adăugirea unei litere la cuvîntul de bază, deci 4 + 1).

DRUMEȚIE ligamente

*Adu-mi trusa de călătorie
s-o pornim încrezători la drum.
Un decor bucolic ne îmbie,
se ridică ceața ca un fum.*

*Libelula sare ca zvîrluga,
tulnicile sună-n munți, sever.
Ne sculăm cu noaptea-n cap — și fuga
ne-îmbăiem în iezor ca-ntr-un cer.*

*Veverița-n pomi, ca o gimnastă,
se-nvîrtește printre frunze moi.
Soarele se scoală de pe coastă
și ne-mbracă-n aur, în zăvoi...*

I. PĂTRAȘCU

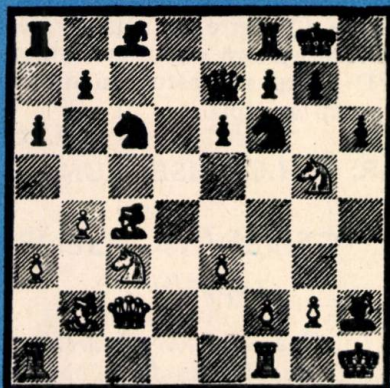
N.R. Se vor afla numele a șase sportivi de frunte, din șase discipline diferite. (Numărul literelor la fiecare nume: 7; 5; 4; 8; 7; 4).

(Dezlegările la pagina 286)

RĂSFIND VECHI CĂRȚI DE TURNEE...

I. SZABO — KOTOV

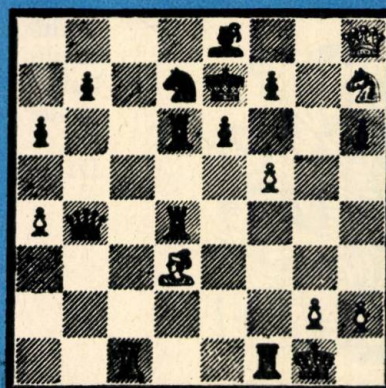
Groningen, 1946

Ce jucați cu albul?

II. ALEHIN — MAROCZY

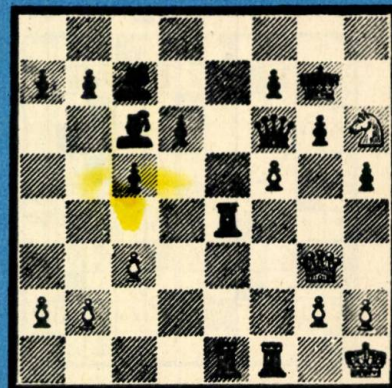
Velde, 1931

Albul la mutare

III. FOLTYS — ELISKASES

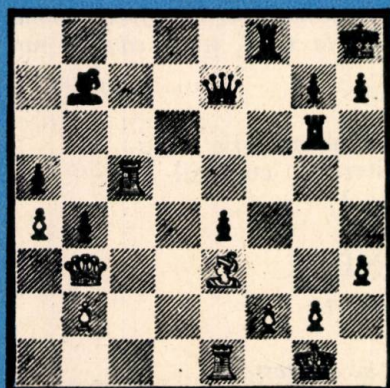
Mährisch — Ostran, 1933

Albul la mutare

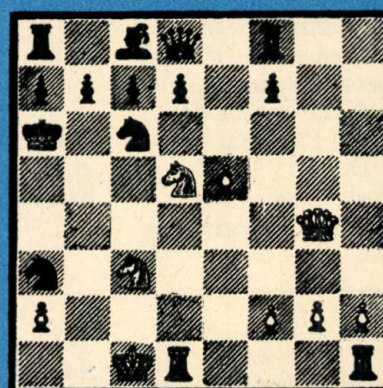
IV. SCHMID — ROSSOLIMO V. I. ZAITEV — STOROJENKO

Heidelberg, 1949

Negrul la mutare

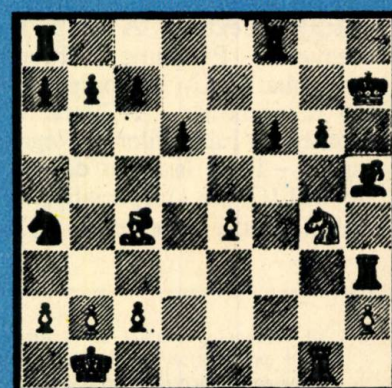
U.R.S.S., 1970.

Albul la mutare

VI. SVEJNIKOV — IRJANO

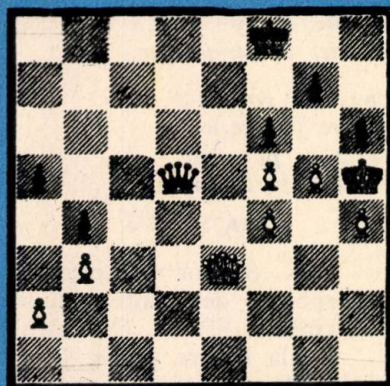
U.R.S.S., 1972

Negrul la mutare

VII. GUSEV — JUDOVICI

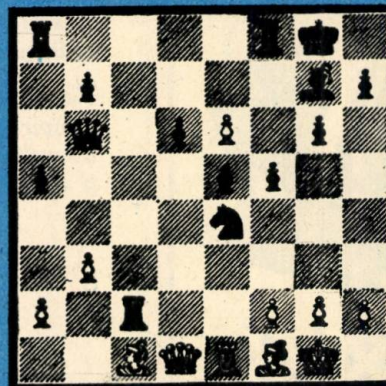
U.R.S.S., 1972

Negrul la mutare

VIII. RAJKOVSKI — TERENTIEV

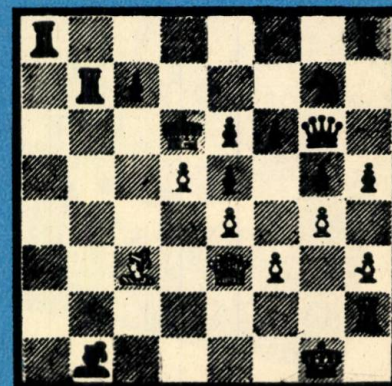
U.R.S.S., 1972

Albul la mutare

IX. ELISKASES — KOCH

Bad Elster, 1939

Negrul la mutare

TIBERIU RĂDULESCU

I. Pentru a îndepărta pericolul mortal de la h7, negrul a jucat superficial **1. ...h6?**, dar albul a găsit o ripostă drastică, după care câștigul a venit ușor: **2. Cd5!!** (La 2. R:h2 ar fi urmat 2 ...Cg4+ și apoi 3. ...D:g5) **2. ...e:d5** (Singura posibilitate) **3. N:f6 Nf5 4. D:f5 g6 5. D:g6+?! (Și mai simplu era 5. N:e7 g:f5 6. N:f8 Ne5 7. N:h6 N:a1 8. N:d5 etc.) 5. ...f:g6 6. N:d5+** și albul rămâne cu o calitate și un pion în plus.

II. Negrul a crezut că poate să ia liniștit nebunul, socotindu-și regele suficient de apărat. A urmat însă surpriza: **1. f6+** și partida s-a încheiat. La **1. ...Rd8 2. D:e8+ R:e8 3. Tc8 mat**, iar la **1. ...C:f6 2. D:f6+** și apoi **Cf8 mat**.

III. O încheiere elegantă a atacului albului: **1. f:g6 T:e1?** (Grăbește sfârșitul, dar și după **1. ...D:g6 2. T:e4 N:e4 3. T:f7+ R:h6 4. D:g6+ R:g6 5. T:c7** albul câștigă ușor) **2. g:f7+! R:h6 3. D:e1** și negrul a cedat.

IV. Prima mutare a negrului se vede ușor: **1. ...Dh4**. După **2. Rh2** (Forțat) decizia a venit fulgerător: **2. ...T:g2+! 3. R:g2 T:f2+!!** și albul a cedat. Nu există salvare împotriva **4. N:f2 e3+ 5. Td5 D:f2+ 6. Rh1 D:e1+ 7. Rh2 Df2+ 8. Rh1 Df3+**.

V. Regele negru, izgonit tocmai pe flancul damei va fi o pradă relativ ușoară. Iată cum a încheiat albul atacul său prelungit: **1. Da4+ Ca5 2. Db5+!! C:b5 3. Cb4+ Rb6 4. Ca4 mat**.

VI. Albul a sacrificat un pion pentru atac. Urmează acum acțiunea decisivă: **1. e5! f5** (La **1. ...d:e5 2. C:e5! f:e5 3. Nd3** și albul câștigă) **2. Cf6 T:f6 3. e:f6 Cc5 4. Nf7** și negrul a cedat.

VII. O mutare fină și regele alb rămâne fixat definitiv la marginea tablei. S-a jucat: **1. ...D:f5! 2. Df3 Rg8! 3. Db7!** (3. Da8+ Rh7 4. Db7 f:g5

5. f:g5 De6!) **3. ...f:g5 4. f:g5 Rh7!** și albul a cedat, pentru că a căzut într-un zugzwang desăvârșit. Dacă dama albă părăsește diagonală a8—h1 urmează mat la f3, iar dacă dama părăsește orizontală a 7-a, negrul dă mat cu pionul g6.

VIII. O combinație frumoasă, pentru prinderea damei negre; foarte expusă în această poziție: **1. T:e4! f:e4 2. e7 Tfe8** (2 ...Tfc8 3. Ne3 Db4 4. e8D+!) **4. Tc4 Da3** (4. ...Dc4 5. Tc7) **5. Db1** și negrul a cedat, pentru că nu poate para amenințarea **6. Nc1**. La **5. ...d5 6. Nc5**.

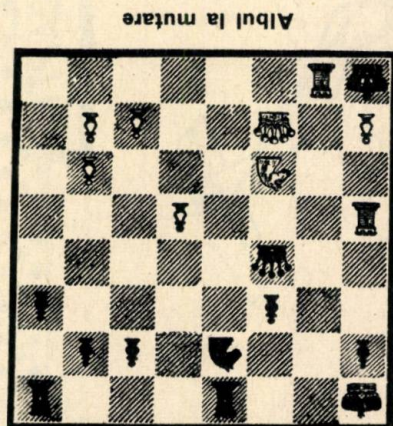
IX. O singură mutare i-a mai trebuit albului pentru a decide partida: **1. Db6+!!** și negrul a cedat. La **1. ...c:b6 2. Nb4 mat**, iar dacă regele încearcă să se refugieze pe orizontală a 7-a, **2. D:c7+** spulberă orice speranță de salvare.

X. «Nu pierde timpul zadarnic» ar putea avea ca moto această poziție! Albul, pentru a-și pregăti mai temeinic atacul, a jucat **1. Tg3?** și după **1. ...c5**, cu amenințarea **2. ...Ne4+** a pierdut. Simplu și repede venea câștigul după **1. g6!!**, de exemplu: **1. ...D:h4 2. g:h7++** iar la **1. ...f:g6 2. T:g6+ h:g6 3. Dh8+** și mat imediat.

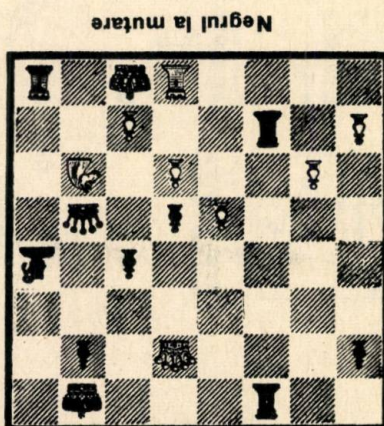
XI. Sacrificiul de turn nu e greu de văzut; poanta combinației constă în alt sacrificiu, care va veni mai târziu. Așadar: **1. ...T:f2+ 2. R:f2 Df3+ 3. Rg1 D:g3+ 4. Rf1 Ne2+!!** și albul a cedat. La **5. R:e2 Dg2+**, iar dacă **5. T:e2 Tc1+**, urmat de mat.

XII. După șahul cu turnul la b1, negrul a jucat neglijent **1. ...Ra8??** A urmat surprinzător **2. Cd5!!** și negrul a trebuit să se recunoască învins. Dacă **2. ...c:d5 3. T:a7+!!** și apoi mat imparabil, după **Da4**; la **2. ...Tc8 3. Cb6+** și negrul nu se poate salva fără grele pierderi materiale, de exemplu: **3. ...C:b6 4. D:c5 sau 3. ...Rb8 4. C:d7++!**

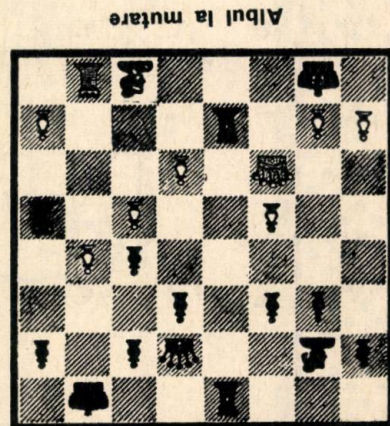
SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

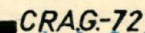
XII. BOOK —
HALDANASSON
Reykjavik, 1966

XI. WAWRICK — KAZANSKI
Adelaida, 1965

X. MEYER — SÄMISCH
Viena, 1941

CAMPIONATELE MONDIALE DE FOTBAL, finale:

Ediția I, 1930 (în Uruguay) : **Uruguay**—Argentina
4—2 (1—2)

Ediția a II-a, 1934 (în Italia): **Italia**—Cehoslovacia
2—1 (1—1, 1—1)

Ediția a III-a, 1938 (în Franța): **Italia**—Ungaria 4—2
(3—1)

Ediția a IV-a, 1950 (în Brazilia): **Uruguay** („finala“
s-a desfășurat sub forma unui turneu la care au luat parte
echipele calificate din cele patru grupe finale: Brazilia,
Spania, Suedia, Uruguay; în cel mai important meci:
Brazilia—Uruguay 1—2!)

Ediția a V-a, 1954 (în Elveția) : **R.F.G.**—Ungaria
3—2 (2—2)

Ediția a VI-a, 1958 (în Suedia) : **Brazilia**—Suedia
5—2 (1—2)

Ediția a VII-a, 1962, (în Chile): **Brazilia**—Cehoslova-
cia 3—1 (1—1)

Ediția a VII-a, 1966 (în Anglia): **Anglia**—R.F.G.,
4—2 (2—2, 1—1)

Ediția a IX-a, 1970 (în Mexic): **Brazilia**—Italia 4—1
(1—1)

TURNEELE OLIMPICE DE FOTBAL, finale:

1900 (Paris): **Anglia**—Franța 4—0

1906 (Atena; olimpiadă comemorativă): **Danemarca**—
Grecia 9—0

1908 (Londra): **Anglia**—Danemarca 2—0

1912 (Stockholm): **Anglia**—Danemarca 4—2

1920 (Anvers): **Belgia**—Cehoslovacia 2—0

1924 (Paris): **Uruguay**—Elveția 3—0

1928 (Amsterdam): **Uruguay**—Argentina 1—1 și 2—1

1936 (Berlin): **Italia**—Austria 2—1

1948 (Londra): **Suedia**—Iugoslavia 3—1

1952 (Helsinki): **Ungaria**—Iugoslavia 2—0

1956 (Melbourne): **U.R.S.S.**—Iugoslavia 1—0

1960 (Roma): **Iugoslavia**—Danemarca 3—1

1964 (Tokio): **Ungaria**—Cehoslovacia 2—1

1968 (Mexico): **Ungaria**—Bulgaria 4—1

● Doi scoțieni se duc la stadion.

— Cît costă un loc la tribuna a doua?

— Treizeci de șilingi, sir!

— Dar un loc la galerie?

— Cinci șilingi!

— Dați-ne două bilete la galerie...

Meciul e foarte disputat, pasionant.

Ca să vadă mai bine, unul din cei doi scoțieni se apleacă mult peste balustradă. Celălalt îl trage violent de mină:

— Fii atent, prietene! S-ar putea să cazi și ai auzit că acolo costă treizeci de șilingi un loc!

● Un sportiv celebru se întoarce acasă după o suită de competiții internaționale. Unul din cei ce-l însoțesc îl întreabă:

— Cum e soția ta? Blondă sau brună?

— Nu mai știu, că n-am mai fost pe-acasă de două săptămîni, răspunde celebrul sportiv.

● În Texas, la un proces intentat unui boxer pentru lovirea unui individ la coborîrea din tramvai:

— Dar, domnule judecător, vedeți și dumneavoastră că e un obraznic și un cretin...

— Destul, domnule! Acestea nu-s motive să-l lovești! Dumneata uști că obraznicii și cretinii sînt și ei oameni, ca mine și ca dumneata?...

● Celebrul Tristan Bernard se luptă din greu să tranșeze un curecan uriaș. Soția sa îi atrage atenția:

— Tristan, ai luat proporții... Ar trebui să mînci mai puțin. Sau, oricum, ar trebui să faci gimnastică...

— Gimnastică? — se înfurie scriitorul, ștergîndu-și fruntea udă de transpirație — dar eu ce naiba fac acum?

CELE PATRU EDIȚII ALE CAMPIONATULUI EUROPEI

La 18 iunie, 1972, la Bruxelles, s-a încheiat cel de al patrulea campionat de fotbal al Europei, cunoscut și sub numele de „Cupa Henry Delaunay”. (Reamintim că primele două ediții s-au disputat sub numele de „Cupa Europei”).

Iată rezultatele tehnice (echipele subliniate s-au calificat pentru etapa următoare) ale celor patru competiții europene internaționale:

EDIȚIA I: 1958—1960

MECI PRELIMINAR: Cehoslovacia—Irlanda 0—2, 4—0.

OPTIMI DE FINALĂ: U.R.S.S.—Ungaria 3—1, 1—0; Franța—Grecia 7—1, 1—1; Austria—Norvegia 0—1, 5—2; Iugoslavia—Bulgaria 2—0, 1—1; Portugalia—R.D. Germană 2—0, 3—2; Spania—Polonia 4—2, 3—0; Cehoslovacia—Danemarca 2—2, 5—1; România—Turcia 3—0, 0—2.

SFERTURI DE FINALĂ: Franța—Austria 5—2, 2—4; Iugoslavia—Portugalia 1—2, 5—1; Cehoslovacia—România 2—0, 3—0; U.R.S.S., calificată prin neprezentarea Spaniei.

SEMIFINALE: Iugoslavia—Franța 5—4; U.R.S.S.—Cehoslovacia 3—0.

MECI PENTRU LOCURILE 3—4: Cehoslovacia—Franța 2—0

● **FINALA** (10 iulie 1960, Paris): U.R.S.S.—IUGOSLAVIA 2—1 (0—1, 1—1).

Au marcat: Galici (min. 41)-I.; Metreveli (min. 49), Ponedelnik (min. 113)-U.R.S.S. Arbitru: Ellis (Anglia).

U.R.S.S.: Iașin—Cioheli, Maslennik, Krutikov, Voinov, Netto, Metreveli, Ivanov, Ponedelnik, Bubukin, Meshi.

IUGOSLAVIA: Vidinici—Durković, Miladinović, Iusufi, Zanetici, Perusić, Sekularac, Jerković, Galici, Matus, Kostić.

EDIȚIA A II-A: 1962—1964

Calificate direct în optimi de finală: U.R.S.S. (deținătoarea cupei), Austria și Luxemburg.

PRELIMINARII: Suedia—Norvegia 2—0, 1—1; Danemarca—Malta 6—1, 3—1; Irlanda—Islanda 4—2, 1—1; Franța—Anglia 1—1, 5—2; Irlanda de Nord—Polonia 2—0, 2—0; Spania—România 6—0, 1—3; Iugoslavia—Belgia 3—2, 1—1; Bulgaria—Portugalia 3—1, 1—3, 1—0; Olanda—Elveția 3—1, 1—1; R.D. Germană—Cehoslovacia 2—1, 1—1; Ungaria—Țara Galilor 3—1, 1—1; Italia—Turcia 6—0, 0—1; Albania, calificată prin neprezentarea Greciei.

OPTIMI DE FINALĂ: Spania—Irlanda de Nord 1—1, 1—0; Suedia—Iugoslavia 0—0, 3—2; Danemarca—Albania 4—0, 0—1; Luxemburg—Olanda 1—1, 2—1; Irlanda—Austria 0—0, 3—2; Franța—Bulgaria 0—1, 3—1; U.R.S.S.—Italia 2—0, 1—1; Ungaria—R.D. Germană 2—1, 3—3.

SFERTURI DE FINALĂ: Danemarca—Luxemburg 3—3, 2—2, 1—0; Spania—Irlanda 5—1, 0—2; U.R.S.S.—Suedia 1—1, 3—1; Ungaria—Franța 3—1, 2—1.

SEMIFINALE: U.R.S.S.—Danemarca 3—0; Spania—Ungaria 2—1.

Meci pentru locurile 3—4: Ungaria—Danemarca 3—1.

● **FINALA** (21 iunie 1964, Madrid): SPANIA—U.R.S.S. 2—1 (1—1) Au marcat: Pereda (min. 6), Marcelino (min. 83)-S.; Husainov (min. 8). Arbitru: Holland (Anglia).

SPANIA: Iribar—Rivilla, Olivella, Calleja, Fuste, Zoco, Amancio, Pereda, Marcelino, Suarez, Lapetra.

U.R.S.S.: Iașin—Sustinov, Șesternev, Anicikin, Murdrik, Voronin, Korneev, Cislenco, V. Ivanov, Ponedelnik, Husainov.

EDIȚIA A III-A: 1966—1968

Grupa I: Irlanda—Spania 0—0, 0—2; Irlanda—Turcia 2—1, 1—2; Turcia—Spania 0—0, 0—2; Irlanda—Cehoslovacia 0—2, 2—1; Cehoslovacia—Turcia 3—0, 0—0; Cehoslovacia—Spania 1—0, 1—2. **Clasament:** 1. Spania 8 p.; 2. Cehoslovacia 7 p.; 3. Irlanda 5 p.; 4. Turcia 4 p.

Grupa a II-a: Bulgaria—Norvegia 4-2, 0-0; Suedia—Portugalia 1-2, 1-1; Suedia—Bulgaria 0-2, 0-3; Norvegia—Suedia 3-1, 2-5; Norvegia—Portugalia 1-2, 2-1; Bulgaria—Portugalia 1-0, 0-0. **Clasament:** 1. Bulgaria 10 p.; 2. Portugalia 6 p.; 3. Suedia 5 p.; 4. Norvegia 3 p.

Grupa a III-a: Finlanda—Austria 0-0, 1-2; Grecia—Finlanda 2-1, 1-1; U.R.S.S.—Austria 4-3, 0-1; U.R.S.S.—Grecia 4-0, 1-0; U.R.S.S.—Finlanda 2-0, 5-2; Grecia—Austria 4-1, 1-1. **Clasament:** 1. U.R.S.S. 10 p.; 2. Grecia 6 p.; 3. Austria 6 p.; 4. Finlanda 2 p.

Grupa a IV-a: R.F.G.—Albania 6-0, 0-0; Iugoslavia—R.F.G. 1-0, 1-3; Iugoslavia—Albania 2-0, 4-0. **Clasament:** 1. Iugoslavia 6 p.; 2. R.F.G. 5 p.; 3. Albania 1 p.

Grupa a V-a: Olanda—Ungaria 2-2, 1-2; Ungaria—Danemarca 2-0, 6-0; Olanda—Danemarca 2-0, 2-3; R.D.G.—Olanda 4-3, 0-1; Danemarca—R.D.G. 1-1, 2-3; Ungaria—R.D.G. 3-1, 0-1. **Clasament:** 1. Ungaria 9 p.; 2. R.D.G. 7 p.; 3. Olanda 5 p.; 4. Danemarca 3 p.

Grupa a VI-a: Italia—Cipru 2-0, 5-0; Elveția—Cipru 1-2, 5-0; Elveția—Italia 2-2, 0-4; România—Elveția 4-2, 1-7; Italia—România 3-1, 1-0; România—Cipru 5-1, 7-0. **Clasament:** 1. Italia 11 p.; 2. România 6 p.; 3. Elveția 5 p.; 4. Cipru 2 p.

Grupa a VII-a: Polonia—Luxemburg 4-0, 0-0; Franța—Polonia 2-1, 4-1; Belgia—Franța 2-1, 1-1; Franța—Luxemburg 3-0, 3-1; Belgia—Luxemburg 5-0, 3-0; Polonia—Belgia 3-1, 4-2. **Clasament:** 1. Franța 9 p.; 2. Belgia 7 p.; 3. Polonia 7 p.; 4. Luxemburg 1 p.

Grupa a VIII-a: Anglia—Irlanda de Nord 2-0, 2-0; Țara Galilor—Scoția 1-1, 2-3; Anglia—Țara Galilor 5-1, 3-0; Scoția—Irlanda de Nord 2-1, 0-1; Irlanda de Nord—Țara Galilor 0-0, 0-2; Anglia—Scoția 2-3, 1-1. **Clasament:** 1. Anglia 9 p.; 2. Scoția 8 p.; 3. Țara Galilor 4 p.; 4. Irlanda de Nord 3 p.

SEFERTURI DE FINALĂ: Iugoslavia—Franța 1-1, 5-1; Italia—Bulgaria 2-3, 2-0; Anglia—Spania 1-0, 2-1; U.R.S.S.—Ungaria 0-2, 3-0.

SEMIFINALE: Italia—U.R.S.S. 0-0 (Italia s-a calificat pentru finală prin tragere la sorți); Iugoslavia—Anglia 1-0.

MECI PENTRU LOCURILE 3-4: Anglia—U.R.S.S. 2-0.

FINALA:

● Roma, 8 iunie 1968: **ITALIA—IUGOSLAVIA 1-1 (0-1, 1-1)**
Au marcat: Geaici (min. 38)—Iug.; Domenghini (min. 80)—It. Arbitru: G. Dienst (Elveția).

ITALIA: Zoff—Burgnich, Ferrini, Facchetti, Castano, Guarneri, Domenghini, Juliano, Anastasi, Lodetti, Prati.

IUGOSLAVIA: Pantelici—Fazlaghici, Holcer, Damianovici, Trivici, Pavlovici, Petkovici, Paunovici, Musemici, Acimovici, Geaici.

● Rejucare: Roma, 10 iunie 1968: **ITALIA—IUGOSLAVIA 2-0 (2-0)**

Au marcat: Riva (min. 11), Anastasi (min. 32). Arbitru: Ortiz de Mendibil (Spania).

ITALIA: Zoff—Burgnich, Guarneri, Facchetti, Rosato, Salvatore, Domenghini, Mazzola, Anastasi, De Sisti, Riva.

IUGOSLAVIA: Pantelici—Fazlaghici, Paunovici, Holcer, Damianovici, Pavlovici, Trivici, Acimovici, Musemici, Hosici, Geaici.

EDIȚIA A IV-A: 1970-1972

Grupa I: Cehoslovacia—Țara Galilor 3-1, 1-0; Cehoslovacia—Finlanda 1-1, 4-0; Țara Galilor—Finlanda 1-0, 3-0.

● București, 11 oct. 1970: **ROMÂNIA—FINLANDA 3-0 (2-0)**
Au marcat: Dumitrache (min. 27, 42), Nunweiller VI (min. 78). Arbitru: L. Vamvacopoulos (Grecia).

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Vigu, Dumitru, Nunweiller VI, Neagu (min. 46: Tătaru II), Dobrin, Dumitrache, Fl. Dumitrescu.

FINLANDA: Heinonen—Maakipaa, Kilponen, Rajantie, Kautonen, Suomalainen (min. 55: Mäkeläa), Heikiläa (min. 67: Litmanen), Savio-maa, Toivola, Toivanen, Paatelainen.

● Cardiff, 11 noiembrie 1970: **ȚARA GALILOR—ROMÂNIA 0-0**
Arbitru: E. van Gemerts (Olanda)

● Salvatore Adamo, cunoscutul interpret de muzică ușoară, este și un vinător iscusit.

Intr-o zi, revenind la Paris cu o frumoasă încărcătură de iepuri, se întâlnește cu Brigitte Bardot.

— Oh! făcu aceasta extazia-tă. Ești fantastic! Cum faci de dai iama printre iepuri? Ai un sistem al tău?

— Firește că da.

— Nu mi-l spui și mie?

— Ție o să-ți spun. Ei bine, știi că iepurilor le place la ne-bunie morcovul?

— Am auzit!

— Bun! Te duci în pădure, te ascunzi după un copac gros și imiți strigătul morcovului. Iepurii se imbulzesc și tu n-ai decit să tragi. E simplu, nu?

● Robert Fischer, celebrul șahist american, este de o nervozitate excesivă. Sora lui, în schimb, e de un calm pe care nimic nu-l poate tulbura.

Într-o după amiază îi aduce lui Fischer obișnuita cafea neagră. Șahistul gustă din ea și se răstește:

— Asta ce mai este?

— Cafea!

— Da, dar eu ți-am cerut întotdeauna o cafea tare. Asta numești tu o cafea tare?

— Da, dragă... Dovada e că numai după prima înghițitură te-ai și enervat!

● Un campion la înot, după o masă bună:

— Mă duc să fac o baie în mare.

— Nu se poate, amice! De-abia ai mâncat — îl înfruntă medicul.

— N-are aface. Am mâncat pește...

● Tenismana americană Nancy Gunter-Richey, una din vedetele de necontestat ale sportului alb, la sosirea pe aeroportul din Londra a rămas stupefiată aflând că i-au dispărut valizele în cursul călătoriei pe ruta Dallas-Londra. Pentru a se prezenta la primele meciuri Nancy a trebuit să-și cumpere un echipament complet, în afara rachetei, de care nu se despărțise nici în avion

ȚARA GALILOR: Sprake—Rodrigues, England, Powell, Thomas, Durban, G. Moore, Hole, Krzywicki, W. Davies, R. Reece.

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu (min. 46: Hăl-măgeanu), Mocanu, Dumitru, Nunweiller VI, Neagu, Dobrin (min. 76: Domide), Dumitrache, Fl. Dumitrescu.

● Bratislava, 16 mai 1971: **CEHOSLOVACIA—ROMÂNIA 1—0 (0—0)**

A marcat: Fr. Vesely (min. 88). Arbitru: F. Leite (Portugalia).

CEHOSLOVACIA: Viktor—Dobias, Hrivnak, Desiatnik, Taborski, Pollak, Kuna, Fr. Vesely, Stratil (min. 72: Jokl), Adamec, J. Capkovic (min. 76: Kabat).

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Dinu, Dan, Mocanu, Anca, Dumitru, Neagu (min. 61: Nunweiller VI), Dembrovski, Dumitrache, Lucescu.

● Helsinki, 22 sept. 1971: **FINLANDA—ROMÂNIA 0—4 (0—2)**

Au marcat: Iordănescu (min. 24), Lupescu (min. 37), Dembrovski (min. 54), Lucescu (min. 63—penalty). Arbitru: P. Kamber (Elveția).

FINLANDA: Naesman (min. 46: Heinonen)—Suomalainen, Saviomaa, Mäkinen, Ranta, Toivanen (min. 57: Nummelin), Heikilaa, Nikkanen, Toivola, Rahja, Lindholm.

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Mocanu, Dumitru, Nunweiller VI, Lucescu, Dembrovski, Neagu, Iordănescu (min. 46: Tătaru II).

● București, 14 noiembrie 1971: **ROMÂNIA—CEHOSLOVACIA 2—1 (1—0)**

Au marcat: Dembrovski (min. 25), Dobrin (min. 60)—R.; J. Capkovic (min. 50)—C. Arbitru: M. Gugulovici (Iugoslavia).

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Deleanu, Anca, Nunweiller VI, Lucescu, Dembrovski (min. 74: Domide), Dobrin, Iordănescu.

CEHOSLOVACIA: Viktor—Dobias, Hrivnak, Hagara, Taborski, Pollak, Kuna, Hrdlicka, B. Vesely (min. 73: Nehoda), Stratil, J. Capkovic.

● București, 24 noiembrie 1971: **ROMÂNIA—ȚARA GALILOR 2—0 (1—0)**

Au marcat: Lupescu (min. 9), Lucescu (min. 74). Arbitru: A. Delcourt (Franța).

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Deleanu, Dumitru, Nunweiller VI, Lucescu, Dembrovski, Dobrin, Iordănescu.

ȚARA GALILOR: Millington—Rodrigues, Phillips, Williams, Thomas, R. Reece, Hockey, G. Reece, Hill (min. 46: C. Davies), R. Davies, James.

Clasamentul: 1. România 9 p. (11—2); 2. Cehoslovacia 9 p. (11—4); 3. Țara Galilor 5 p.; 4. Finlanda 1 p.

Golgeterii: 4 **GOLURI** — J. Capkovic (Cehoslovacia); 2 **GOLURI** — Lupescu, Dumitrache, Dembrovski, Lucescu — 1 pen. (România), Karko (Cehoslovacia), Toshack (Țara Galilor); 1 **GOL** — Nunweiller VI, Dobrin, Iordănescu (România), Albrecht, Taborski, Pollak, Fr. Vesely, Kuna (Cehoslovacia), Paatelainen (Finlanda), Durban, G. Reece, R. Davies — 1 pen. (Țara Galilor).

Grupa a II-a: Ungaria—Bulgaria 0—3, 2—0; Ungaria—Franța 1—1, 2—0; Ungaria—Norvegia 3—1, 4—0; Bulgaria—Franța 1—2, 2—1; Bulgaria—Norvegia 1—1, 4—1; Franța—Norvegia 3—1, 3—1. Clasament: 1. Ungaria 9 p.; 2. Bulgaria 7 p. (11—7); 3. Franța 7 p. (10—8); 4. Norvegia 1 p.

Grupa a III-a: Anglia—Elveția 3—2, 1—1; Anglia—Grecia 3—0, 2—0; Anglia—Malta 1—0, 5—0; Elveția—Grecia 1—0, 1—0; Elveția—Malta 2—1, 5—0; Grecia—Malta 1—1, 2—0. Clasament: 1. Anglia 11 p.; 2. Elveția 9 p.; 3. Grecia 3 p.; 4. Malta 1 p.

Grupa a IV-a: U.R.S.S.—Spania 2—1, 0—0; U.R.S.S.—Irlanda de Nord 1—0, 1—1; U.R.S.S.—Cipru 3—1, 6—1; Spania—Irlanda de Nord 3—0, 1—1; Spania—Cipru 2—0, 7—0; Irlanda de Nord—Cipru 3—0, 5—0. Clasament: 1. U.R.S.S. 10 p.; 2. Spania 7 p.; 3. Irlanda de Nord 6 p.; 4. Cipru 0 p.

Grupa a V-a: Belgia—Scoția 3—0, 0—1; Belgia—Portugalia 3—0, 1—1; Belgia—Danemarca 2—0, 2—1; Scoția—Portugalia 0—2, 2—1; Scoția—Danemarca 1—0, 0—1; Portugalia—Danemarca 1—0, 5—0. Clasament: 1. Belgia 9 p.; 2. Portugalia 7 p.; 3. Scoția 6 p.; 4. Danemarca 2 p.

● O celebritate a ringului profesionist, ajuns la sapă de lemn, nu-și mai plătește demult croitorul. Asta nu-l împiedică să se tocmească la singe când își comandă un costum.

Intr-o asemenea împrejurare, un prieten îl întreabă:

— Ai de gând să-i plătești?

— Nu!

— Atunci ce rost are să te tocmești atît?

— Bine, dragă, dar e o chestie de omenie! Vreau să piardă sărmanul cît mai puțin...

● Competiția internațională de scrimă „René Monal”, care are loc în fiecare an la Paris, a fost creată în 1937, în memoria spadasiului francez Rene Monal, decedat în cursul campionatelor mondiale universitare de la Paris.

● Doi tineri sportivi canadieni s-au... plictisit în a arunca greutatea. Ei și-au propus să se întrecă într-un meci original de aruncat... ouă. Victoria i-a revenit lui Brad Findlay, în vîrstă de 14 ani, care cu 52 m a stabilit și un nou „record” al țării sale. Se spune că cel de al doilea atlet, Brent Carlson, nu a putut obține o performanță bună deoarece în clipa cînd arunca... i se spargeau ouăle în mînă.

● La Lyon organizațiile sportive inițiază în fiecare an, în sezonul de iarnă, serbări și concursuri la care sînt invitați și veteranii orașului. Este interesant de arătat că în cadrul ultimei ediții a acestei sărbători tradiționale în proba de sărituri cu schiurile de la trambulină a evoluat și Pierre Neyron, în vîrstă de ...76 de ani.

● Pentru prima oară în cariera sa, antrenorul francez Botterro, fost campion al țării, a fost făcut k.o.! La sfârșitul carierei, în palmaresul său nu figura nici o înfrângere înainte de limită. La un antrenament la mănăși făcut în compania elevului său Vincent Para, Botterro a primit o dreaptă în bărbie și trimis... în „țara vise-lor“

● Redutabilul Ray Sugar Robinson a împlinit recent vârsta de 52 de ani. Fostul campion mondial de box la categoria semi-mijlocie și mijlocie a susținut în cariera sa nu mai puțin de 202 meciuri (175 victorii, dintre care 109 prin k.o.).

● Apreciatul medic francez dr. Pagliucci timp de 20 de ani a fost în permanență de serviciu lângă ringurile din Paris. El a lipsit *motivat* la celebrul meci Monzon-Bouttier, desfășurat la Colombes la 17 iunie 1972. Motivul? Pagliucci participa în aceeași zi, în orașul Castellet, la campionatul național de ciclism rezervat... medicilor sportivi.

● Toscanelli Gonzales (Filipine), student în anul III al unui colegiu, a stabilit un nou record al țării sale în proba de săritură cu prăjina. El a realizat 3,93 m în cadrul unui concurs care a avut loc la Manila. Vechiul record data de ...37 de ani (3,86 m).

● Cu toate că nu se bucură de o mare popularitate, jocul de rugby este practicat în R.F. a Germaniei de aproape 100 de ani. Federația vest-germană a sărbătorit acest jubileu la 3 iunie, dată declarată „Ziua rugbyului vest-german“.

● În Finlanda, în cursul anului trecut, 53 de tineri au aruncat sulita peste 70 m, iar alții 100 au depășit 66 m.

Grupa a VI-a: Italia—Austria 2—1, 2—2; Italia—Suedia 0—0, 3—0; Italia—Irlanda 2—1, 3—0; Austria—Suedia 0—1, 1—0; Austria—Irlanda 4—1, 6—0; Suedia—Irlanda 1—1, 1—0. **Clasament:** 1. Italia 10 p.; 2. Austria 7 p.; 3. Suedia 6 p.; 4. Irlanda 1-p.

Grupa a VII-a: Iugoslavia—Olanda 1—1, 2—0; Iugoslavia—R.D.G. 2—1, 0—0; Iugoslavia—Luxemburg 2—0, 0—0; Olanda—R.D.G. 0—1, 3—2; Olanda—Luxemburg 6—0, 8—0; R.D.G.—Luxemburg 5—0, 2—1. **Clasament:** 1. Iugoslavia 9 p.; 2. Olanda 7 p. (48—6); 3. R.D. Germană 7 p. (11—6); 4. Luxemburg 1 p.

Grupa a VIII-a: R.F.G.—Polonia 3—1, 0—0; R.F.G.—Turcia 1—1, 3—0; R.F.G.—Albania 1—0, 2—0; Polonia—Turcia 5—1, 0—1; Polonia—Albania 3—0, 1—1; Turcia—Albania 2—1, 0—3. **Clasament:** 1. R.F.G. 10 p.; 2. Polonia 6 p.; 3. Turcia 5 p.; 4. Albania 3 p.

SEFERTURI DE FINALĂ: Anglia—R.F. a Germaniei 1—3, 0—0; Italia—Belgia 0—0, 1—2; Iugoslavia—U.R.S.S. 0—0, 0—3;

● **Budapesta, 29 aprilie 1972: UNGARIA—ROMÂNIA 1—1 (1—0)**
Au marcat: Branikovičs (min. 12)-U.; Sătmăreanu (min. 56)-R. Arbitru: W. Smith (Anglia)

UNGARIA: Geczi—Fabian, Pancsics, Balint, Vepi, Kocsis (min. 59: Fazekas), Szűcs, Fazekas (min. 59: Bene), Branikovičs, Dunai II, Zambo.

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Deleanu, Dumitru, Nunweiller VI, Lucescu, Dembrovski, Domide, Iordănescu.

● **București, 14 mai 1972: ROMÂNIA—UNGARIA 2—2 (1—2)**

Au marcat: Szöke (min. 5), Kocsis (min. 36)-U.; Dobrin (min. 44), Neagu (min. 81)-R. Arbitru: K. Tschéncher (R.F.G.).

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Deleanu, Dumitru, Nunweiller VI, Dembrovski, Domide, Dobrin, Iordănescu (min. 66: Neagu).

UNGARIA: Geczi—Fabian, Pancsics, P. Juhasz, Balint, Kocsis, J. Juhasz, Szűcs, Szöke (min. 66: Dunai II), Bene, Zambo.

● **Belgrad, 17 mai 1972: UNGARIA—ROMÂNIA 2—1 (1—1)**

Au marcat: Kocsis (min. 26), Szöke (min. 88)-U.; Neagu (min. 34)-R. Arbitru: H. Mihás (Grecia).

UNGARIA: Rothermel—Fabian, Pancsics, Balint, P. Juhasz, J. Juhasz, Kocsis, Szöke, Bene, Kü, Zambo.

ROMÂNIA: Răducanu—Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Deleanu (min. 52: Hălămeanu), Dumitru, Nunweiller VI, Lucescu, Dobrin, Neagu, Domide.

SEMIFINALE: R.F.G.—Belgia 2—1, U.R.S.S.—Ungaria 1—0.

MECI PENTRU LOCURILE 3—4: Belgia—Ungaria 2—1.

FINALĂ:

● **Bruxelles, 18 iunie 1972: R.F.G.—U.R.S.S. 3—0 (1—0)**

Au marcat: Müller (min. 27, 58), Wimmer (min. 52). Arbitru: F. Marschall (Austria).

R.F.G.: Maier—Höttges, Schwarzenbeck, Beckenbauer, Breitner, Netzer, Wimmer, Höness, Heynckes, Müller, Kremmers.

U.R.S.S.: Rudakov—Djodjuasvili, Hurtilava, Kaplicini, Istomin, Troșkin, Kanov (min. 56: Dolmatov), Kolotov, Baidacini, Banișevski, (min. 35: Kozinkievici), Oniscenko.

„CUPA BALCANICĂ” (intertări)

EDIȚIA I (1929—1931)

România—Iugoslavia 2—1, Grecia—Iugoslavia 2—1, România—Grecia 8—1, Bulgaria—România 5—3, Iugoslavia—Bulgaria 3—0, Grecia—Bulgaria 6—1, Iugoslavia—Grecia 4—1, Iugoslavia—Bulgaria 1—0, România—Bulgaria 5—2, România—Iugoslavia 4—2, Bulgaria—Grecia 2—1, Grecia—România 2—4.

Clasament

1. România	6 5 0 1 26 : 13 10
2. Iugoslavia	6 3 0 3 12 : 9 6
3. Grecia	6 2 0 4 13 : 20 4
4. Bulgaria	6 2 0 4 10 : 19 4

• Federația australiană de rugby a lansat o serioasă comandă de crampoane pentru ghete în Franța. Un tehnician australian a declarat că aceste crampoane sînt mai lungi și mai fine, intrînd bine în gazon

• Una din fostele glorii ale ciclismului francez, Louison Bobet, este proprietarul unui centru de medicină sportivă care posedă și numeroase saune. În holul acestui centru Bobet și-a amenajat o expoziție de trofee cîștigate în cursul remarcabilei sale cariere. Și are citeva...

• Medicii americani au recomandat vîrstnicilor întrebunțarea bicicletei în locul automobilului. Statistica spune că în S.U.A. numărul bicicletelor a ajuns în prezent la 80 de milioane. Anul trecut „hoții de biciclete” au furat în S.U.A. nu mai puțin de 400 de mii de bucăți, de 10 ori mai puțin ca numărul mașinilor dispărute.

• Se spune că sportul popicelor are o vechime de cel puțin 7 000 de ani. În dorința de a populariza această disciplină, organizațiile sportive sovietice au încheiat un contract cu firma japoneză Kanematzu Gomo, care a deplasat la Moscova numeroși specialiști în frunte cu directorul său, M. Suzuki. Tehnicienii japonezi au montat într-un parc moscovit o instalație specială, cuprinzînd 12 piste.

• Cunoscutul cronicar de box francez Georges Peeters a alcătuit clasamentul celor mai reductabili pugiliști de categoria „mijlocie” care s-au remarcat între anii 1932 și 1972. Iată cum se prezintă acest clasament: 1. Ray Sugar Robinson (S.U.A.); 2. Emile Griffith (S.U.A.); 3. Marcel Cerdan (Franța) 4. Nino Benvenuti (Italia); 5. Jakie La Motta (S.U.A.).

EDIȚIA A II-a (1932)

Bulgaria—România 2—0, Iugoslavia—Grecia 7—1, România—Grecia 3—0, Bulgaria—Iugoslavia 3—2, Bulgaria—Grecia 2—0, Iugoslavia—România 3—1 (toate jocurile au avut loc la Belgrad).

Clasament

1. Bulgaria	3 3 0 0	7 : 2 6
2. Iugoslavia	3 2 0 1	12 : 5 4
3. România	3 1 0 2	4 : 5 2
4. Grecia	3 0 0 3	1 : 12 0

EDIȚIA A III-a (1933)

Iugoslavia—Grecia 5—3, România—Bulgaria 7—0, Iugoslavia—Bulgaria 4—0, România—Grecia 1—0, Bulgaria—Grecia 2—0, România—Iugoslavia 5—0 (toate meciurile au avut loc la București).

Clasament

1. România	3 3 0 0	13 : 0 6
2. Iugoslavia	3 2 0 1	9 : 8 4
3. Bulgaria	3 1 0 2	2 : 11 2
4. Grecia	3 0 0 3	3 : 8 0

EDIȚIA A IV-a (1934)

Grecia—Iugoslavia 2—1, Iugoslavia—Bulgaria 4—3, România—Grecia 2—2, România—Bulgaria 3—2, Iugoslavia—România 4—0, Bulgaria—Grecia 2—1 (toate jocurile au avut loc la Atena).

Clasament

1. Iugoslavia	3 2 0 1	9 : 5 4
2. Grecia	3 1 1 1	5 : 5 3
3. România	3 1 1 1	5 : 8 3
4. Bulgaria	3 1 0 2	7 : 8 2

EDIȚIA A V-a (1935)

Bulgaria—Grecia 5—2, Iugoslavia—România 2—0, Bulgaria—România 4—0, Iugoslavia—Grecia 6—1, România—Grecia 2—2, Bulgaria—Iugoslavia 3—3 (toate jocurile au avut loc la Sofia).

Clasament

1. Iugoslavia	3 2 1 0	11 : 4 5
2. Bulgaria	3 2 1 0	12 : 5 5
3. Grecia	3 0 1 2	5 : 13 1
4. România	3 0 1 2	2 : 8 1

EDIȚIA A VI-a (1936)

România—Grecia 5—2, Bulgaria—Grecia 5—4, România—Bulgaria 4—1 (toate jocurile au avut loc la București).

Clasament

1. România	2 2 0 0	9 : 3 4
2. Bulgaria	2 1 0 1	6 : 8 2
3. Grecia	2 0 0 2	6 : 10 0

„Cupa Baclanică” (intertări) a fost pusă în competiție de șase ori. Ea a fost cîștigată definitiv de ROMÂNIA, care a ieșit învingătoare în trei ediții (1931, 1933, 1936).

„CAMPIONATUL BALCANIC“ (interțări)

EDIȚIA I (1946)

Iugoslavia—Albania 3—2, România—Bulgaria 2—2, Albania—Bulgaria 3—1, România—Iugoslavia 2—1, Iugoslavia—Bulgaria 2—1, Albania—România 1—0 (toate jocurile au avut loc la Tirana).

Clasament

1. Albania	3 2 0 1 6 : 4 4
2. Iugoslavia	3 2 0 1 6 : 5 4
3. România	3 1 1 1 4 : 4 3
4. Bulgaria	3 0 1 2 4 : 7 1

EDIȚIA A II-A (1947)

Albania—România 0—4, Bulgaria—Albania 2—0, România—Iugoslavia 1—3, Iugoslavia—Ungaria 2—3, Bulgaria—România 2—3, Ungaria—Bulgaria 9—0, Ungaria—Albania 3—0, Albania—Iugoslavia 2—4, România—Ungaria 0—3, Iugoslavia—Bulgaria 2—1.

Clasament

1. Ungaria	4 4 0 0 18 : 2 8
2. Iugoslavia	4 3 0 1 11 : 7 6
3. România	4 2 0 2 8 : 8 4
4. Bulgaria	4 1 0 3 5 : 14 2
5. Albania	4 0 0 4 2 : 13 0

„JOCURILE BALCANICE ȘI ALE EUROPEI CENTRALE“ (J. B. E. C.)

EDIȚIA I (1948)

Bulgaria—Polonia 1—1, Polonia—Cehoslovacia 3—1, România—Albania 0—1, Albania—Ungaria 0—0, Ungaria—Cehoslovacia 2—1, Ungaria—România 9—0, România—Bulgaria 3—2, Iugoslavia—Albania 0—0, România—Cehoslovacia 2—1, Bulgaria—Iugoslavia 1—3, Polonia—Iugoslavia 0—1, Bulgaria—Cehoslovacia 1—0, Polonia—Ungaria 2—6, Polonia—România 0—0, Bulgaria—Ungaria 1—0.

Competiția nu s-a încheiat. În momentul ultimului joc disputat, clasamentul arăta astfel:

1. Ungaria	5 3 1 1 17 : 4 7
2. Iugoslavia	3 2 1 0 4 : 1 5
3. Bulgaria	5 2 1 2 6 : 9 5
4. România	5 2 1 2 7 : 13 5
5. Albania	3 1 2 0 1 : 0 4
6. Polonia	5 1 2 2 3 : 8 0

● În revista „International Boxing“ care apare la New York aflăm că noul Sonny Liston al boxului american este greul Ron Lyle care, ca și „Ursul“, a învățat „nobilă artă“ în pușcărie (a avut o condamnare de 7 ani ca minor). Lyle este neînvingător ca profesionist (14 meciuri sustinute). Ca amator, a pierdut la București în fața lui Ion Alexe.

● Într-o anchetă inițiată de agenția vest-germană „ISK“ se arată că s-au înmulțit numărul cazurilor de indisciplină în cadrul competițiilor organizate de UEFA. Cu ocazia ultimului sezon, în cursul celor 182 de meciuri desfășurate au fost date 266 de avertismente, iar 19 jucători au fost excluși de pe teren.

● Cunoscutul tenisman iugoslav Franulovici a lipsit multă vreme de pe terenurile de joc, fiind suferind. El a fost operat la umărul drept de profesorul francez Trillat, de la clinica specializată a orașului Lyon.

● Canadianul George Chuvalo, unul din pușinii boxeri care a reușit să termine în picioare meciul cu Cassius Clay, a declarat că fostul campion mondial nu are nici o șansă în fața lui Joe Frazier. Chuvalo a arătat că în caz că meciul revanșă va avea loc, Frazier va câștiga înainte de limită.

● Președintele secției de scrimă a clubului francez Racing, Charley Lion, nu a putut participa la banchetul care a avut loc în onoarea elevilor lui, Magnan și Cereti, învingători în campionatul de floretă al Franței. El și-a pierdut mai multe ore la un comisariat al poliției, pentru a face declarații în legătură cu mașina care i-a fost furată din fața arenei.

COMPETIȚII ÎNTRE ECHIBE DE CLUB

„CUPA EUROPEI CENTRALE“

1927 — Sparta Praga; 1928 — Ferencvaros Budapesta; 1929 — Ujpest Budapesta; 1930 — Rapid Viena; 1931 — First Viena; 1932 — F.C. Bologna; 1933 — F.C. Austria Viena; 1934 — F.C. Bologna; 1935 — Sparta Praga; 1936 — F.C. Austria Viena; 1937 — Ferencvaros Budapesta (Ujpest Budapesta—Venus București 6-4 și 4-1); 1938 — Slavia Praga (Ripensia Timișoara—A.C. Milan 3-0 și 1-3, Ripensia—Ferencvaros 4-5 și 1-4; Rapid București—Ujpest Budapesta 1-4 și 4-0, Rapid București—Genova '93 0-3 și 2-1); 1939 — Ujpest Budapesta (Venus București—F.C. Bologna 1-0 și 0-5); 1940 — finala Rapid București—Ferencvaros Budapesta nu s-a disputat din cauza războiului (Venus București—Beogradski 0-3 și 0-1, Rapid București—Hungaria Budapesta 2-1 și 3-0, Rapid București—Gradjanski Zagreb 0-0, 0-0 și 1-1, ultimul rezultat pe teren neutru, la Subotica; Rapid s-a calificat pentru finala competiției prin tragere la sorți); 1955 — Voros Lobogo Budapesta; 1956 — Vasas Budapesta; 1957 — Vasas Budapesta; 1958 — nedisputată; 1959 — Honved Budapesta; 1960 — nedisputată; 1961 — F.C. Bologna; 1962 — Vasas Budapesta; 1963 — M.T.K. Budapesta; 1964 — Spartak Sokolovo Praga; 1965 — Vasas Budapesta; 1966 — A.C. Fiorentina; 1967 — Spartak Trnava; 1968 — Steaua Roșie Belgrad; 1969 — Inter Bratislava; 1970 — Vasas Budapesta; 1971 — Celik Zenika (Iugoslavia).

„CUPA CUPELOR“, FINALE:

1960—61: Fiorentina—Celtic Glasgow 2-0 (Glasgow) și 2-1 (Florența). (Progresul București—Leixoes Porto 0-1 și 1-1).

1961—62: Atletico Madrid—A.C. Fiorentina 1-1 (Glasgow) și 3-0 (Stockholm).

1962—63: Tottenham Hotspur—Atletico Madrid 5-1 (Rotterdam). (Steaua București—Botev Plovdiv 3-2 și 1-5).

1963—64: Sporting Lisabona—M.T.K. Budapesta 3-3 (Bruxelles) și 1-0 (Anvers). (Petrolul Ploiești—Fenerbahce Istanbul 1-0 și 1-4).

1964—65: West Ham United—München 1860 2-0 (Londra). (Steaua București—Derry City Londonderry 4-0 și 2-0, Steaua București—Dinamo Zagreb 1-3 și 0-2).

1965—66: Borussia Dortmund—F.C. Liverpool 2-1 (Glasgow). (Știința Cluj—Wiener Neustadt 1-0 și 2-0, Știința Cluj—Atletico Madrid 0-2 și 0-4).

1966—67: Bayern München—Rangers Glasgow 1-0 (Nürnberg). (Steaua București—R.C. Strasbourg 0-1 și 1-1).

1967—68: A.C. Milan—S.V. Hamburg 2-0 (Rotterdam) (Steaua București—F.C. Austria Viena 2-0 și 2-1, Steaua—C.F. Valencia 0-3 și 1-0).

1968—69: Slovan Bratislava—F.C. Barcelona 3-2 (Basel). (Dinamo București—West Bromwich Albion Birmingham 1-1 și 0-4).

1969—1970 Manchester City—Gornik Zabrze 2-1 (Viena). (Steaua București—Glasgow Rangers 0-2 și 0-0).

1970—71: Chelsea Londra—Real Madrid 1-1 și 2-1 (ambele întâlniri la Atena). (Steaua București—Kárpáti Lvov 3-3 și 1-0, Steaua București—P.S.V. Eindhoven 0-4 și 0-3).

1971—72 Glasgow Rangers—Dinamo Moscova 3-2 (Barcelona). (F.C. Hibernians la Valetta—Steaua București 0-0 și 0-1 Steaua—C.F. Barcelona 1-0 și 2-1, Steaua—Bayern München 1-1 și 0-0)

„CUPA U.E.F.A.“ (fostă „Cupa orașelor țiguri“), finale

1955—58: Barcelona—Londra 2-2 și 6-0

1959—60: C.F. Barcelona—Birmingham 0-0 și 4-1

1960—61: A.S. Roma—Birmingham 2-0 și 2-2

1961—62: C.F. Valencia—C.F. Barcelona 6-2 și 1-1.

1962—63: C.F. Valencia—Dinamo Zagreb 2-0 și 2-1 (Petrolul Ploiești—Spartak Brno 4-0 și 1-0; Petrolul—S.K. Leipzig 1-0, 0-1 și 1-0 pe teren neutru, la Budapesta; Petrolul—Ferencvaros Budapesta 0-2 și 1-0).

1963—64: Real Saragossa—C.F. Valencia 2-1 (Steagul roșu Brașov—Lokomotiv Plovdiv 1-3 și 1-2).

1964—65: Ferencvaros Budapesta—Juventus Torino 1-0 (Petrolul Ploiești—Göztepe Izmir 1-0 și 2-1, Petrolul—Lokomotiv Plovdiv 1-0 și 0-2).

1965—66: C.F. Barcelona—Real Saragossa 0-1 și 4-2 (Steagul Roșu Brașov—F.C. Zagreb 2-2 și 1-0, Steagul roșu—Espanol Barcelona 1-3, 4-2 și 0-1).

1966—67: Dinamo Zagreb—Leeds United 2-0 și 0-0 Dinamo Pitești—F.C. Sevilla 2-0 și 2-2, Dinamo Pitești—F.C. Toulouse 0-3 și 5-1, Dinamo Pitești—Dinamo Zagreb 0-1 și 0-0).

1967—68: Leeds United—Ferencvaros Budapesta 1-0 și 0-0 (F.C. Argeș—Ferencvaros Budapesta 3-1 și 0-4; Petrolul Ploiești—Dinamo Zagreb 0-5 și 2-0).

1968—69: Newcastle United—Ujpest Budapesta 3-0 și 3-2 (Rapid București—O.F.K. Belgrad 3-1 și 1-6; F.C. Argeș Pitești—Leixoes 1-1 și 0-0, F.C. Argeș—Göztepe Izmir 0-3 și 3-2).

1969—70: Arsenal Londra—S.C. Anderlecht 1-3 și 3-0 (Rapid București—Vitoria Setubal 1-3 și 1-4; Dinamo Bacău—Floriana La Valetta 6-0 și 1-0, Dinamo Bacău—Skeid Oslo 0-0 și 2-0, Dinamo Bacău—F.C. Kilmarnock 1-1 și 2-0, Dinamo Bacău—Arsenal Londra 0-2 și 7-1).

1970—71: Leeds United—Juventus Torino 0-0, 2-2 și 1-1 (Universitatea Craiova—Pécsi Dozsa 2-1 și 0-3; Dinamo București—P.A.O.K. Salonik 5-0 și 0-1, Dinamo București—F.C. Liverpool 0-3 și 1-1).

CUPA, DEFINITIV LA C.F. BARCELONA

Înlocuit cu „Cupa U.E.F.A.“, turneul pentru „Cupa țărilor“ și-a încheiat ciclul prin definitivă atribuire a trofeului echipei din Barcelona, prima deținătoare a lui, care s-a impus în fața lui Leeds United, învingătoarea

ultimei ediții, cea din 1971, într-o partidă care le-a opus, organizată în orașul spaniol la 22 septembrie 1971. Rezultatul: 2-1 pentru Barcelona.

„CUPA U.E.F.A.”

1971-72: Tottenham Hotspur—Wolverhampton Wanderers 2-1 și 1-1 (Rapid București—Napoli 0-1 și 2-0, Rapid București—Legia Varșovia 4-0 și 0-2, Rapid București—Tottenham Hotspur 0-3 și 0-2; U.T.A.—Austria Salzburg 4-1 și 1-3, U.T.A.—Zagłębie Wałbrzych 1-1 și 2-1, U.T.A.—Vitoria Setubal 3-0 și 0-1; U.T.A.—Tottenham Hotspur 0-2 și 1-1).

„CUPA INTERCONTINENTALĂ”, finale:

1960: Real Madrid—Penarol Montevideo 0-0 și 5-1
1961: Penarol Montevideo—Benfica Lisabona 0-1, 5-0 și 2-1
1962: F.C. Santos—Benfica Lisabona 3-2 și 5-2
1963: F.C. Santos—A.C. Milan 2-4, 4-2 și 1-0.
1964: Internazionale Milano—Independiente Buenos Aires 0-1, 2-0 și 1-0.
1965: Internazionale—Independiente 3-0 și 0-0.
1966: Penarol Montevideo—Real Madrid 2-0 și 2-0
1967: Racing Buenos Aires—Celtic Glasgow 0-1, 2-1 și 1-0.
1968: Estudiantes La Plata — Manchester United 1-0 și 1-1
1969: A.C. Milan — Estudiantes 3-0 și 1-2.
1970: Feyenoord Rotterdam — Estudiantes 2-2 și 1-0
1971: partida Nacional Montevideo—Ajax Amsterdam nu s-a disputat, formația olandeză declarând că nu o interesează trofeul datorită durității meciurilor. S-au jucat, totuși, două meciuri Nacional—Panathinaikos Atena (a doua clasată în C.C.E.), care n-au contat ca partide finale.
1972: Ajax Amsterdam — Independiente Buenos Aires 1-1 și 3-0

„CUPA CAMPIONILOR ASIEI” câștigători

1966 — Hapoel Tel Aviv (Israel); 1968 — Macabi Tel Aviv (Israel); 1970 — Taj Club Teheran (Iran); 1971 — Macabi Tel Aviv (Israel);

„CUPA CAMPIONILOR AFRICII” câștigători

1964 — Oryx Douala (Camerun); 1966 — Stade d'Abidjan (Coasta de Fildeș); 1967 și 1968 — Englebert (Zair); 1969 — Ismailia (R.A. Egipt); 1970-71: Kotoko (Ghana).

LAUREATELE FOTBALULUI ROMÂNESC

Campioanele țării

1909-10: F.C. Olimpia București
1910-11: F.C. Olimpia București
1911-12: F.C. United Ploiești
1912-13: C.A. Colentina București
1913-14: C.A. Colentina București
1914-15: Soc. Româno-Americană București
1915-16: Prahova Ploiești
1916-19: nedisputat din cauza războiului
1919-20: Venus București
1920-21: Venus București
1921-22: Chinezul Timișoara
1922-23: Chinezul Timișoara
1923-24: Chinezul Timișoara
1924-25: Chinezul Timișoara
1925-26: Chinezul Timișoara
1926-27: Chinezul Timișoara
1927-28: C.S. Colțea Brașov
1928-29: Venus București
1929-30: Juventus București
1930-31: S.S.U.D. Reșița
1931-32: Venus București
1932-33: Ripensia Timișoara
1933-34: Venus București
1934-35: Ripensia Timișoara
1935-36: Ripensia Timișoara
1936-37: Venus București
1937-38: Ripensia Timișoara
1938-39: Venus București
1939-40: Venus București
1941-46: nedisputat din cauza războiului
1946-47: I.T.A. Arad
1947-48: I.T.A. Arad
1948-49: I.C.O. Oradea
1950 : Flamura roșie U.T. Arad
1951 : C.C.A. București
1952 : C.C.A. București
1953 : C.C.A. București
1954 : Flamura roșie U.T. Arad
1955 : Dinamo București
1956 : C.C.A. București
1957-58: Petrolul Ploiești
1958-59: Petrolul Ploiești
1959-60: C.C.A. București
1960-61: C.C. A. București
1961-62: Dinamo București
1962-63: Dinamo București
1963-64: Dinamo București
1964-65: Dinamo București
1965-66: Petrolul Ploiești
1966-67: Rapid București
1967-68: Steaua București

1968-69: U.T. Arad
 1969-70: U.T. Arad
 1970-71: Dinamo București
 1971-72: F.C. Argeș Pitești

CÎȘTIGĂTOARELE „CUPEI ROMÂNIEI“

1933-34: Ripensia Timișoara
 1934-35: C.F.R. București
 1935-36: Ripensia Timișoara
 1936-37: Rapid București
 1937-38: Rapid București
 1938-39: Rapid București
 1939-40: Rapid București
 1940-41: Rapid București
 1941-42: Rapid București
 1942-43: C.F.R. Tr. Severin
 1943-44: competiția nu s-a încheiat
 1944-47: nu s-a disputat
 1947-48: I.T. Arad
 1948-49: C.C.A. București
 1950 : C.C.A. București
 1951 : C.C.A. București
 1952 : C.C.A. București
 1953 : Flamura roșie U.T. Arad
 1954 : Metalul Reșița
 1955 : C.C.A. București
 1956 : Progresul I.C.O. Oradea
 1957-58: Știința Timișoara
 1958-59: Dinamo București
 1959-60: Progresul București
 1960-61: Arieșul Turda
 1961-62: Steaua București
 1962-63: Petrolul Ploiești
 1963-64: Dinamo București
 1964-65: Știința Cluj
 1965-66: Steaua București
 1966-67: Steaua București
 1967-68: Dinamo București
 1968-69: Steaua București
 1969-70: Steaua București
 1970-71: Steaua București
 1971-72: Rapid București

CAMPIOANELE LA JUNIORI

1937-38: S.S.U.D. Reșița
 1938-39: Venus București
 1939-40: C.F.R. Timișoara
 1940-47: nu s-a disputat
 1947-48: Ripensia Timișoara
 1948-49: Petrolul Ploiești
 1950 : Metalul Stăruința Oradea
 1951 : Locomotiva Grivița Roșie București
 1952 : Flacăra București

1953 : Metalul Tirgoviște
 1954 : Progresul București
 1955 : Știința Cluj
 1956 : Știința Cluj
 1957-58: U.T. Arad
 1958-59: U.T. Arad
 1959-60: Rapid București
 1960-61: Dinamo București
 1961-62: Farul Constanța
 1962-63: Farul Constanța
 1963-64: C.S.M. Cluj
 1964-65: Știința Cluj
 1965-66: Rapid București
 1966-67: „U“ Cluj
 1967-68: U.T. Arad
 1968-69: „U“ Cluj
 1969-70: Metalul București
 1970-71: Școala sportivă Sibiu
 1971-72: „U“ Cluj

CAMPIOANELE LA TINERET-REZERVE

1956 : C.C.A. București
 1961-62: Steaua București
 1968-69: Universitatea Craiova
 1969-70: Dinamo Bacău
 1970-71: „U“ Cluj
 1971-72: „U“ Cluj

CÎȘTIGĂTOARELE DIVIZIEI B

1934-35: Macabi București, Jiul Petroșani, Phönix Baia Mare, Mureșul Tg. Mureș, D.U.I.G. Brăila
 1935-36: Victoria Constanța, I.L.S.A. Timișoara, Phönix Baia Mare, I.A.R. Brașov, Franco-Română Brăila.
 1936-37: Sportul studențesc București, Phönix Baia Mare
 1937-38: Tricolor C.F.P.V. Ploiești, U.D. R. Reșița
 1938-39: Unirea Tricolor București, Gloria C.F.R. Galați, C.A.M.T. Timișoara, Mureșul Tg. Mureș
 1939-40: Tricolor C.F.R. Ploiești, Mica Brad, „U“ Cluj, Franco-Română Brăila.
 1940-41: C.F.R. Tr. Severin, Jiul Petroșani, Juventus Buc.
 1941-46: nu s-a disputat
 1946-47: Unirea Tricolor București, F.C. Ploiești, Dermata Cluj
 1947-48: Dezrobirea Constanța, Metalchimic București, Politehnica Timișoara, Phönix Baia Mare
 1948-49: C.F.R. Sibiu, Dinamo București
 1950: Dinamo Brașov, Știința Cluj
 1951: C.S.A. Cimpulung Moldovenesc, Metalul Cimpia Turzii.
 1952: Locomotiva București, Politehnica Timișoara
 1953: Flacăra Ploiești, Metalul Hunedoara

1954: Progresul București, Avântul Reghin, Locomotiva Constanța.

1955: Locomotiva București, Progresul Oradea, Dinamo Bacău

1956 : Avântul Tg. Mureș, Steagul roșu Brașov

1957-58: Știința Cluj, Locomotiva Constanța

1958-59: Minerul Lupeni, TAROM București

1959-60: C.S.M.S. Iași, Știința Timișoara, Corvinul Hunedoara

1960-61: Metalul Tîrgoviște, Dinamo Pitești, Jiul Petroșani

1961-62: C.S.M.S. Iași, Farul Constanța, Crișana Oradea

1962-63: Siderurgistul Galați, Dinamo Pitești, Crișul Oradea

1963-64: Știința Craiova, Minerul Baia Mare

1964-65: Siderurgistul Galați, Știința Timișoara

1965-66: Progresul București, Jiul Petroșani

1966-67: Dinamo Bacău, A.S.A. Tg. Mureș

1967-68: Politehnica Iași, Vagonul Arad

1968-69: Steagul roșu Brașov, C.F.R. Cluj

1969-70: Progresul București, C.F.R. Timișoara

1970-71: A.S.A. Tg. Mureș, Crișul Oradea

1971-72: Sportul studențesc București, C.S.M. Reșița

CÎȘTIGĂTOARELE DIVIZIEI C

1936-37: Tricolor Baia Mare, Telefon Club București, U.D.R. Reșița, Soc. de gimnastică Sibiu, Hatmanul Luca Arbore Rădăuți

1937-38: Industria sîrmei Turda, Turda București, Minerul Lupeni, Monopol Tg. Mureș, Traian Tighina.

1946-47: B.N.R. București, Concordia Ploiești, Poiana Cîmpina, P.C.A. Constanța, Ripensia Timișoara, Sanitas Satu Mare, C.F.R. Cluj, Soimii Sibiu, S.F.P. Dolj Craiova, C.S. Aninoasa, Danubiana Roman, Astra Moreni.

1957-58: C.F.R. Iași, Metalul Titanii București

1958-59: C.F.R. Pașcani, Victoria Buzău, Rapid Cluj, Metalul Oțelul Roșu, Știința București, Chimia Făgăraș

1963-64: Laminorul Brăila, C.F.R. Roșiori de Vede, Vagonul Arad, Recolta Carei.

1964-65: Ceahlăul, P. Neamț, Dinamo Victoria București, C.F.R. Arad, Arieșul Turda

1965-66: Chimia Suceava, Metrom Brașov, C.F.R. Timișoara, Unirea Dej

1966-67: Victoria Roman, Portul Constanța, Metalul Hunedoara, Olimpia Oradea.

1967-68: Oțelul Galați, Medicina Cluj, Dunărea Giurgiu, Electroputere Craiova.

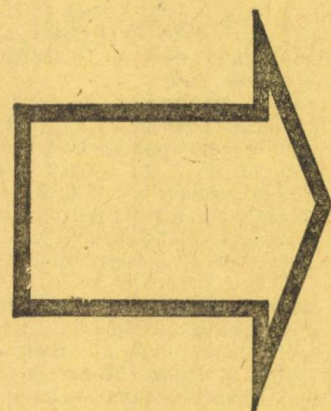
1968-69: Știința Bacău, Metalul Tîrgoviște, Minerul Anina, Olimpia Satu Mare, Metalul Plopeni, I.M.U. Medgidia, Știința Petroșani, Chimia Făgăraș.

1969-70: C.F.R. Pașcani, Metalul Plopeni, S.N. Oltenița, Autobuzul București, U.M. Timișoara, Minaur Zlatna, Gloria Bistrița, Tractorul Brașov.

1970-71: Chimia Suceava, Metalul Plopeni, Delta Tulcea, Chimia Rm Vîlcea, Vulturii Textila Lugoj, Independența Sibiu, Unirea Dej, Chimia Făgăraș.

1971-72: I.T.A. Pașcani, Petrolul Moinești, Delta Tulcea, Electronica București, Gloria Buzău, Flacăra Moreni, Metalul Drobeta Tr. Severin, Vagonul Arad Independența Sibiu, Victoria Carei, Ind. sîrmei Cîmpia Turzii, Metrom Brașov.

Bilanț
competițional
'71
'72

JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ

ATLETISM

100 m (m): 1. Valeri Borzov (U.R.S.S.) 10,1, 2. Robert Taylor (S.U.A.) 10,2, 3. Lennox Miller (Jamaica) 10,3, 4. Aleksandr Korneliuk (U.R.S.S.) 10,4, 5. Michael Fray (Jamaica) 10,4, 6. Jobst Hirscht (R.F. a Germaniei) 10,4;

200 m: 1. Valeri Borzov (U.R.S.S.) 20,0, 2. Larry Black (S.U.A.) 20,2, 3. Pietro Mennea (Italia) 20,3, 4. Lawrence Burton (S.U.A.) 20,4, 5. Chuck Smith (S.U.A.) 20,5, 6. Siegfried Schenke (R.D. Germană) 20,6;

400 m: 1. Vincet Matthews (S.U.A.) 44,7, 2. Wayne Collett (S.U.A.) 44,8, 3. Julius Sang (Kenya) 44,9, 4. Charles Asati (Kenya) 45,1, 5. Horst Rudiger Schloske (R.F. a Germaniei) 45,3, 6. Markku Kukkoaho (Finlanda) 45,5;

800 m: 1. David Wottle (S.U.A.) 1:45,9, 2. Evgheni Arzanov (U.R.S.S.) 1:45,9, 3. Mike Boyt (Kenya) 1:46,0, 4. Franz Josef Kemper (R.F. a Germaniei) 1:46,5, 5. Robert Ouko (Kenya) 1:46,5, 6. Andrew Carter (Marea Britanie) 1:46,6;

1500 m: 1. Pekka Vasala (Finlanda) 3:36,3, 2. Kipchoge Keyno (Kenya) 3:36,8, 3. Rod Dixon (Noua Zeelandă) 3:37,5, 4. Mike Boyt (Kenya) 3:38,4, 5. Brendan Foster (Marea Britanie) 3:39,0, 6. Herman Mignon (Belgia) 3:39,1, 7. Petre Lupan (România) 3:44,8 eliminat în serie;

5000 m: 1. Lasse Viren (Finlanda) 13:26,4, 2. Mohamed Gammoudi (Tunisia) 13:27,4, 3. Jan Stewart (Marea Britanie) 13:27,6, 4. Steve Prefontaine (S.U.A.) 13:28,4, 5. Emil Puttemans (Belgia) 13:30,8, 6. Harald Norpoth (R.F. a Germaniei) 13:32,6;

10 000 m: 1. Lasse Viren (Finlanda) 27:38,4 R.M., 2. Emil Puttemans (Belgia) 27:39,6, 3. Merus Yfter (Etiopia) 27:41,0, 4. Mariano Haro (Spania) 27:48,2, 5. Frank Shorter (S.U.A.) 27:51,4, 6. David Bedford (Marea Britanie) 28:05,4;

Maraton: 1. Frank Shorter (S.U.A.) 2h.12:19,8, 2. Karel Lismon (Belgia) 2h.14:31,8, 3. Mamo Wolde (Etiopia) 2h.15:08,4, 4. Kenneth Moore (S.U.A.) 2h.15:39,8, 5. Kenji Kimihara (Japonia) 2h.16:27,0, 6. Ronald Hill (Marea Britanie) 2h.16:30,6;

20 km marș: 1. Peter Frenkel (R.D. Germană) 1h.26:42,40, 2. Vladimir Golubnicli (U.R.S.S.) 1h.26:55,2, 3. Hans Reiman (R.D. Germană) 1h.27:16,6, 4. Gerhard Sperling (R.D. Germană) 1h.27:55,0, 5. Nikolai Smaga (U.R.S.S.) 1h.28:16,6, 6. Paul Nihil (Marea Britanie) 1h.28:44,4;

50 km marș: 1. Bernd Kannenberg (R.F. a Germaniei) 3h.56:11,6, 2. Vladimir Soldatenco (U.R.S.S.) 3h.58:24,0, 3. Larry Young (S.U.A.) 4h.00:46,0, 4. Otto Barch (U.R.S.S.) 4h.01:35,4, 5. Peter Selzer (R.D. Germană) 4h.04:05,4, 6. Gerhard Weidner (R.F. a Germaniei) 4h.06:26,0;

110 m. garduri: 1. Rodney Milburn (S.U.A.) 13,2, 2. Guy Drut (Franța) 13,3, 3. Thomas Hill (S.U.A.) 13,5, 4. Willie Davenport (S.U.A.) 13,5, 5. Frank Siebeck (R.D. Germană) 13,7, 6. Leszek Wodzynski (Polonia) 13,7;

400 m garduri: 1. John Akii-Bua (Uganda) 47,8 R.M., 2. Ralph Mann (S.U.A.) 48,5, 3. David Hemery (Marea Britanie) 48,5, 4. James Seymour (S.U.A.) 48,6, 5. Rainer Schubert (R.F. a Germaniei) 49,6, 6. Evgheni Gavrilenco (U.R.S.S.) 49,7;

3000 m obstacole: 1. Kipchoge Keyno (Kenya) 8:23,6, 2. Benjamin Jipcho (Kenya) 8:24,6, 3. Tapio Kantanen (Finlanda) 8:24,8, 4. Bronislaw Malinowski (Polonia) 8:28,0, 5. Dusan Moravcik (Cehoslovacia) 8:29,2, 6. Amos Biwott (Kenya) 8:33,6, 7. Gheorghe Cefan (România) 8:33,8 eliminat în serie;

Lungime: 1. Randy Williams (S.U.A.) 8,24 m, 2. Hans Baumgartner (R.F. a Germaniei) 8,18 m, 3. Arnie Robinson (S.U.A.) 8,03 m, 4. Joshua Owusu (Ghana) 8,01 m, 5. Preston Carrington (S.U.A.) 7,99 m, 6. Max Klaus (R.D. Germană) 7,96 m; Carol Corbu (România) 7,54m eliminat în calificări;

Înălțime: 1. Iuri Tarmak (U.R.S.S.) 2,23 m, 2. Ștefan Junge (R.D. Germană) 2,21 m, 3. Dwight Stones (S.U.A.) 2,21 m, 4. Herman Magerl (R.F. a Germaniei) 2,18 m, 5. Adam Szepessy (Ungaria) 2,18 m, 6. Istvan Major (Ungaria) și John Beers (Canada) 2,15 m, 18. Șerban Ioan (România) 2,10 m;

Prăjină: 1. Wolfgang Nordwig (R.D. Germană) 5,50 m, 2. Robert Seagren (S.U.A.) 5,40 m, 3. Jan Jonsson (S.U.A.) 5,35 m, 4. Reinhard Kuretzky (R.F. a Germaniei) 5,30 m, 5. Bruce Simpson (Canada) 5,20 m, 6. Volker Ohl (R.F. a Germaniei) 5,20 m;

Triplusalt: 1. Viktor Saneev (U.R.S.S.) 17,35 m, 2. Jorg Drehmel (R.D. Germană) 17,31 m, 3. Nelson Prudencio (Brazilia) 17,05 m, 4. CAROL CORBU (ROMANIA) 16,85 m, 5. John Craft (S.U.A.) 16,83 m, 6. Mansour Dia (Senegal) 16,83 m;

Greutate: 1. Wladyslaw Komar (Polonia) 21,18 m, 2. George Woods (S.U.A.) 21,17 m, 3. Hartmut Briesenick (R.D. Germană) 21,14 m, 4. Hans Peter Gies (R.D. Germană) 21,14 m, 5. Allan Feuerbach (S.U.A.) 21,01 m, 6. Brian Oldfield (S.U.A.) 20,91 m;

Disc: 1. Ludvik Danek (Cehoslovacia) 64,40 m, 2. Jay Silvester (S.U.A.) 63,50 m, 3. Ricky Bruch (Suedia) 63,40 m, 4. John Powell (S.U.A.) 62,82 m, 5. Geza Fejer (Ungaria) 62,62 m, 6. Detlef Thorith (R.D. Germană) 62,42 m;

Cloac: 1. Anatoli Bondarciuk (U.R.S.S.) 75,50 m, 2. Jochen Sachse (R.D. Germană) 74,96 m, 3. Vasili Chmielewski (U.R.S.S.) 74,04 m, 4. Uwe Beyer (R.F. a Germaniei) 71,52 m, 5. Gyula Zsivotzky (Ungaria) 71,38 m, 6. Sandor Eckschmidt (Ungaria) 71,20 m;

Suliță: 1. Klaus Wolfermann (R.F. a Germaniei) 90,48 m, 2. Janis Lasis (U.R.S.S.) 90,46 m, 3. William Schmidt (S.U.A.) 84,42 m, 4. Hannu Siitonen (Finlanda) 84,32 m, 5. Bjorn Grimmes (Norvegia) 83,08 m, 6. Jorma Kinnunen (Finlanda) 82,08 m;

4x100 m: 1. S.U.A. 38,2 R.M. eg, 2. U.R.S.S. 38,5, 3. R.F. a Germaniei 38,8, 4. Cehoslovacia 38,8, 5. R.D. Germană 38,9, 6. Polonia 39,0;

4x400 m: 1. Kenya 2:59,8, 2. Marea Britanie 3:00,5, 3. Franța 3:00,7, 4. R.F. a Germaniei 3:00,9, 5. Polonia 3:01,1, 6. Finlanda 3:01,1;

Decatlon: 1. Nikolai Avilov (U.R.S.S.) 8454 p R.M., 2. Leonid Litvinenko (U.R.S.S.) 8035 p, 3. Ryszard Katus (Polonia) 7984 p, 4. Jefferson Bennett (S.U.A.) 7974 p, 5. Ștefan Schreyer (R.D. Germană) 7950 p, 6. Freddy Herbrand (Belgia) 7947 p, 16. Radu Gavrilăș (România) 7417 p

Feminin — 100 m: 1. Renate Stecher (R.D. Germană) 11,1, 2. Raelene Boyle (Australia) 11,2, 3. Silvia Chivas (Cuba) 11,2, 4. Iris Davis (S.U.A.) 11,3, 5. Annegret Richter (R.F. a Germaniei) 11,4, 6. Alice Annum (Ghana) 11,4;

200 m: 1. Renate Stecher (R.D. Germană) 22,4, 2. Raelene Boyle (Australia) 22,4, 3. Irena Szewinska (Polonia) 22,7, 4. Ellen Strophal (R.D. Germană) 22,7, 5. Annegret Kroniger (R.F. a Germaniei) și Christine Heinnich (R.D. Germană) 22,9;

400 m: 1. Monika Zehrt (R.D. Germană) 51,1, 2. Rita Wilden (R.F. a Germaniei) 51,2, 3. Kathy Hammond (S.U.A.) 51,6, 4. Helga Seidler (R.D. Germană) 51,9, 5. Mable Ferguson (S.U.A.) 52,0, 6. Charlene Rendina (Australia) 52,0;

800 m: 1. Hildegard Falck (R.F. a Germaniei) 4: 58,6, 2. Niele Sabaite (U.R.S.S.) 1: 58,7, 3. Gunhild Hoffmeister (R.D. Germană) 1: 59,2, 4. Svetlana Zlateva (Bulgaria) 1: 59,7, 5. Vera Nikolici (Iugoslavia) 2: 00,0, 6. ILEANA SILAI (ROMÂNIA) 2: 00,0;

1500 m: 1. Ludmila Bragina (U.R.S.S.) 4: 01,4 R.M., 2. Gunhild Hoffmeister (R.D. Germană) 4: 02,8, 3. Paola Pigni-Cacchi (Italia) 4: 02,9, 4. Karin Burneleit (R.D. Germană) 4: 04,1, 5. Sheila Carey (Marea Britanie) 4: 04,8, 6. Ilija Keizer (Olanda) 4: 05,1;

100 m garduri: 1. Annelie Erhardt (R.D. Germană) 12,6, 2. VALERIA BUFANU (ROMÂNIA) 12,8, 3. Karin Balzer (R.D. Germană) 12,9, 4. Pamela Ryan (Australia) 13,0, 5. Tereza Nowak (Polonia) 13,2, 6. Danuta Straszynska (Polonia) 13,2;

Lungime: 1. Heide Rosendahl (R.F. a Germaniei) 6,78 m, 2. Diana Iorgova (Bulgaria) 6,77 m, 3. Eva Suranova (Cehoslovacia) 6,67 m, 4. Marcia Garbey (Cuba) 6,52 m, 5. Heidi Schuller (R.F. a Germaniei) 6,51 m, 6. Meta Antenen (Elveția) 6,49 m, 7. Viorica Viscopoleanu (România) 6,48 m, 14. Elena Vintilă (România) 6,43 m;

Înălțime: 1. Ulrike Meyfarth (R.F. a Germaniei) 1,92 m R.M., eg. 2. Iordanka Blagoeva (Bulgaria) 1,88 m, 3. Ilona Gusenbauer (Austria) 1,88 m, 4. Barbara Inkpen (Marea Britanie) 1,85 m, 5. Rita Schmidt (R.D. Germană) 1,85 m, 6. Sara Simeoni (Italia) 1,85 m; (19. Cornelia Popescu (România) 1,76 m);

Greutate: 1. Nadejda Cijova (U.R.S.S.) 21,03 m R.M., 2. Margita Gummel (R.D. Germană) 20,22 m, 3. Ivanka Hristova (Bulgaria) 19,35 m, 4. Esfira Dolcenco (U.R.S.S.) 19,24 m, 5. Marianne Adam (R.D. Germană) 18,94 m, 6. Margita Lange (R.D. Germană) 18,85 m, ... 13. Valentina Cioltan (România) 16,62 m;

Disc: 1. Faina Melnik (U.R.S.S.) 66,62 m, 2. ARGENTINA MENIS (ROMÂNIA) 65,06 m, 3. Vasilka Stoeva (Bulgaria) 64,34 m, 4. Tamara Danilova (U.R.S.S.) 62,86 m, 5. Liesel Westermann (R.F. a Germaniei) 62,18 m, 6. Gabrielle Hintzmann (R.D. Germană) 61,72 m, ... 9. Lia Mănoiliu (România) 58,50 m;

Suliță: 1. Ruth Fuchs (R.D. Germană) 63,88 m, 2. Jacqueline Todten (R.D. Germană) 62,54 m, 3. Kathy Schmidt (S.U.A.) 59,94 m, 4. Lutvian Molova (Bulgaria) 59,36 m, 5. Natașa Urbancici (Iugoslavia) 59,06 m, 6. Eva Janko (Austria) 58,56 m, ... 14. Eva Zorgo (România);

Pentation: 1. Mary Peters (Marea Britanie) 4801 p R.M., 2. Heide Rosendahl (R.F. a Germaniei) 4791 p, 3. Burghilde Pollack (R.D. Germană) 4768 p, 4. Christine Bodner (R.D. Germană) 4671 p, 5. Valentina Tihomirova (U.R.S.S.) 4597 p, 6. Nedialka Anghelova (Bulgaria) 4496 p, ... 20. Elena Vintilă (România), 4199 p;

4x100 m: 1. R.F. a Germaniei 42,8, 2. R.D. Germană 42,9, 3. Cuba 43,4, 4. S.U.A. 43,4, 5. U.R.S.S. 43,6, Australia 43,6;

4x400 m: 1. R.D. Germană 3: 23,0 R.M., 2. S.U.A. 3: 25,2, 3. R.F. a Germaniei 3: 26,5, 4. Franța 3: 27,5, 5. Marea Britanie 3: 28,7, 6. Australia 3: 28,8.

BASCHET.

1. U.R.S.S., 2. S.U.A., 3. Cuba, 4. Italia, 5. Iugoslavia, 6. Porto Rico.

BOX.

Categ. semimuscă. 1. Gyorgy Gedo (Ungaria), 2. Kim U Lee (Coreea de Sud), 3—4. Ralph Evans (Marea Britanie) și Enrique Rodriguez (Spania); Alexandru Turei (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. muscă: 1. Gheorghe Kostadinov (Bulgaria), 2. Leo Rwabogo (Uganda), 3—4. Leszek Blazynski (Polonia) și Douglas Rodriguez (Cuba); Constantin Gruiescu (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. cocoș: 1. Orlando Martinez (Cuba), 2. Alfonso Zamora (Mexic), 3—4. George Turpin (Marea Britanie) și Ricardo Carreras (S.U.A.); Marian Lazăr (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. pană: 1. Boris Kuznețov (U.R.S.S.), 2. Philip Waruinge (Kenya), 3—4. Clemente Rojas (Columbia) și Andras Botoș (Ungaria); Gabriel Pometcu (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. semiușoară: 1. Jan Szczepanski (Polonia), 2. Laszlo Orban (Ungaria), 3—4. Samuel Mbugua (Kenya) și Alfonso Perez (Columbia); Vasile Antoniu (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. ușoară: 1. Ray Seales (S.U.A.), 2. Anghel Anghelov (Bulgaria), 3—4. Zvonko Vujin (Iugoslavia) și Isaak Daborg (Niger); Calistrat Cuțov (România) eliminat în tururile preliminare;

Categ. semimijlocie: 1. Emilio Correia (Cuba), 2. Janos Kajdi (Ungaria) 3—4. Dick Tiger Murunga (Kenya) și Jesse Valdez (S.U.A.); Victor Zilbermann (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. mijlocie mică: 1. Dieter Kottysch (R.F. a Germaniei), 2. Wieslaw Rudkowski (Polonia), 3—4. Alan Minter (Marea Britanie) și Peter Tiepold (R.D. Germană); Ion Györfi (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. mijlocie: 1. Viaceslav Lemeșev (U.R.S.S.), 2. Reima Virtanen (Finlanda), 3—4. Prince Amartey (Ghana) și Marvin Johnson (S.U.A.); Alec Năstac (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. semigrea: 1. Mate Parlov (Iugoslavia), 2. Gilberto Carillo (Cuba), 3—4. Isac Ikhouria (Nigeria) și Janusz Gortat (Polonia) Marian Culineac (România) eliminat în tururile preliminare.

Categ. grea: 1. Teofilo Stevenson (Cuba), 2. ION ALEXE (ROMÂNIA), 3—4. Peter Hussing (R.F. a Germaniei) și Hasse Thomsen (Suedia).

CAIAC—CANOE.

Caiac 1 — 1000 m: 1. Aleksandr Saparenko (U.R.S.S.) 3: 48,06, 2. Rolf Petersson (Suedia) 3: 48,35, 3. Geza Csapo (Ungaria) 3: 49,38, 4. Jean—Pierre Burny (Belgia) 3: 50, 29, 5. Ladislav Soucek (Cehoslovacia) 3: 51, 15, 6. Joachim Mattern (R.D. Germană) 3: 51,94; Ion Dragulski (România) eliminat în semifinale.

Canoe 1 — 1000 m: 1. IVAN PATZAICHIN (ROMÂNIA) 4: 08,94, 2. Tamas Wichman (Ungaria) 4: 12, 42, 3. Detlef Lewe (R.F. a Germaniei) 4: 13, 63, 4. Dirk Weisse (R.D. Germană) 4: 14,38, 5. Vasili Jurcenko (U.R.S.S.) 4: 14,43, 6. Boris Lubenov (Bulgaria) 4: 14, 65;

Caiac 1 — 500 m (F): 1. Iulia Riabcinskaia (U.R.S.S.) 2: 03, 17, 2. Mieke Jaapijs (Olanda) 2: 04, 03, 3. Ana Pfeffer (Ungaria) 2: 05, 50, 4. Irene Pepinhege (R.F. a Germaniei) 2: 06,55, 5. Bettina Muller (R.D. Germană) 2: 06, 85, 6. MARIA NICHIFOROV (ROMÂNIA) 2: 07, 43.

Caiac 2 — 1000 m: 1. Nikolae Gorbacev—Viktor Kratasiuk (U.R.S.S.) 3: 31,23, 2. Jozsef Deme—Janos Ratkay (Ungaria) 3: 32,00, 3. Wladislaw Suskiewicz—Rafal Piszcz (Polonia) 3: 33,83, 4. Reiner Kurth—Alexander Zlatnov (R.D. Germană) 3: 34, 16, 5. COSTEL COSNITA—VASILE SIMIOCENCO (ROMÂNIA) 3: 35, 66, 6. Jean Pierre Cordebois—Didier Niquet (Franța) 3: 36,51;

Canoe 2 — 1000 m: 1. Vldas Kesynas—Iuri Lobanov (U.R.S.S.) 3: 52,60, 2. IVAN PATZAICHIN—SERGHEI COVALIOV (ROMÂNIA) 3: 52, 63, 3. Fedia Damianov—Ivan Burtchin (Bulgaria) 3: 58, 10, 4. Hans Peter Hofmann—Herman Glaser (R.F. a Germaniei) 3: 59,24, 5. Miklos Darvas—Peter Povaszy (Ungaria) 4: 00,42, 6. Roland Muhlen—Andreas Weigand (S.U.A.) 4: 01,28;

Canoe 2 — 500 m (f): 1. Ludmila Pinaeva—Ecaterina Kurisko (U.R.S.S.) 1: 53,50, 2. Ilse Kasube—Petra Grabowski (R.D. Germană) 1: 54,30, 3. MARIA NICHIFOROV—VIORICA DUMITRU (ROMÂNIA) 1: 55,01, 4. Ana Pfeffer—Katalin Hollosy (Ungaria) 1: 55,12, 5. Roswitha Esser—Renate Breuer (R.F. a Germaniei) 1: 55, 64, 6. Isabella Antonowicz—Eva Grajkowska (Polonia) 1: 57, 45;

Canoe 4 — 1000 m: 1. U.R.S.S. 3: 14, 02, 2. ROMÂNIA (ATANASE SCIOITNIC, AUREL VERNESCU, MIHAI ZAFIU, ROMAN VARTOLOMEU) 3: 15, 07, 3. Norvegia 3: 15,27, 4. Italia 3: 15, 60, 5. R. F. a Germaniei 3: 16,63, 6. Ungaria 3: 16, 88

CANOTAJ.

Simplu: 1. Iuri Malișev (U.R.S.S.) 7: 10, 12, 2. Alberto Demiddi (Argentina) 7: 11, 53, 3. Wolfgang Gueldenpfennig (R.D. Germană) 7: 14, 45, 4. Udo Hild (R.F. a Germaniei) 7: 20, 81, 5. James Dietz (S.U.A.) 7: 24,81, 6. Melchior Burgin (Elveția) 7: 31,99;

2 f.e.: 1. Siegfried Brietzke—Walfgang Mager (R.D. Germană) 6: 53,16, 2. Alfred Bachmann—Heinrich Fischer (Elveția) 6: 57,06, 3. Roelof Luynenburg—Ruud Stokvis (Olanda) 6: 58,77, 4. Lubomir Zapletal—Petr Lakomy (Cehoslovacia) 6: 58,77, 5. Jerzy Broniec—Alfons Slusarski (Polonia) 7: 02, 74, 6. ILIE OANTĂ—DUMITRU GRUMEZESCU (ROMÂNIA) 7: 42,90;

2+1: 1. Wolfgang Gunkel—Jorg Lucke (R.D. Germană) 7: 17, 25, 2. Oldrich Svojanovsky—Pavel Svojanovsky (Cehoslovacia) 7: 19,57, 3. ȘTEFAN TUDOR—PETRE CEAPURA (ROMÂNIA) 7: 21,36, 4. Heinz Musmann—Bernd Krause (R.F. a Germaniei) 7: 21,52, 5. Vladimir Eșinov—Nikolai Ivanov (U.R.S.S.) 7: 24, 44, 6. Wojciech Repsz—Wiesław Długosz (Polonia) 7: 28,92;

Dublu: 1. Aleksandr Timošinin—Ghenadi Korșikov (U.R.S.S.) 7: 01, 77, 2. Frank Hansen—Svern Thøgersen (Norvegia) 7: 02,58, 3. Hans—Ulrich Schmied—Ioachim Bohmer (R.D. Germană) 7: 05,55, 4. Niels Secher—Jorgen Engelbrecht (Danemarca) 7: 14,19, 5. Timothy Crooks—Patrick Delafield (M. Britanie) 7: 16,29, 6. Josef Straka—Vladek Lacina (Cehoslovacia) 7: 17,60;

4 f.e.: 1. R.D. Germană 6: 24,27, 2. Noua Zeelandă 6: 25, 64, 3. R.F. a Germaniei 6: 28,41, 4. U.R.S.S. 6: 31, 92, 5. ROMÂNIA (EMERIC TUȘA, ADALBERT AGH, MIHAI NAUMENCU, FRANCISC PAPP) 6: 35,60, 6. Danemarca 6: 37,28;

4+1: 1. R.F. a Germaniei 6: 31,85, 2. R.D. Germană 6: 33, 30, 3. Cehoslovacia 6: 35,64, 4. U.R.S.S. 6: 37, 71, 5. S.U.A. 6: 41, 86, 6. Noua Zeelandă 6: 42,55;

8+1: 1. Noua Zeelandă 6: 08,94, 2. S.U.A. 6: 11,61, 3. R.D. Germană 6: 11,67, 4. U.R.S.S. 6: 14,48, 5. R.F. a Germaniei 6: 14,91, 6. Polonia 6: 29,35.

CĂLĂRIE:

Proba completă: 1. Richard Meade (Marea Britanie) 57,73 p, 2. Alessandro Argenton (Italia) 43,33 p, 3. Jan Jonsson (Suedia) 39,67 p, 4. Mary Gordon—Watson

(Marea Britanie) 30,27 p., 5. Kevin Freeman (S.U.A.) 29,87 p, 6. William Roycroft (Australia) 29,60 p;
Proba completă echipe: 1. Marea Britanie, 2. S.U.A., 3. R.F. a Germaniei, 4. Australia, 5. R.D. Germană, 6. Elveția;

Marele premiu de obstacole: 1. Grazziano Mancinelli (Italia), 2. Ann More (Marea Britanie), 3. Neal Shapiro (S.U.A.), 4—6. James Day (Canada), Hugo Simon (Austria), Hartwig Stelnken (R.F. a Germaniei),

Dresaș echipe: 1. U.R.S.S., 2. R.F. a Germaniei, 3. Suedia, 4. Danemarca, 5. R.D. Germană, 6. Canada;

Dresaș: 1. Liselott Lonsenhoff (R.F. a Germaniei), 2. Elena Petușkova (U.R.S.S.), 3. Josef Neckermann (R.F. a Germaniei), 4. Ivan Kizimov (U.R.S.S.), 5. Ivan Kalita (U.R.S.S.), 6. Ulla Hakanson (Suedia).

Marele premiu de obstacole „Cupa națiunilor“: 1. R.F. a Germaniei 32 p, 2. S.U.A. 32,25 p, 3. Italia 48 p, 4. Marea Britanie 51 p, 5. Elveția 61,25 p, 6. Canada 64 p.

CICLISM.

100 km contratimp echipe: 1. U.R.S.S. 2h.11: 17,8, 2. Polonia 2h.11: 47,5, 3. Belgia 2h.12: 36,7, 4. Norvegia 2h.13: 20,7, 5. Suedia 2h.13: 36,9, 6. Ungaria 2h.14: 18,8;

1000 m eustart de pe loc: 1. Niels Fredborg (Danemarca) 1: 06, 44, 2. Daniel Clark (Australia) 1: 06,87, 3. Jurgen Schutze (R.D. Germană) 1: 07,02, 4. Karl Kotter (R.F. a Germaniei) 1: 07,21, 5. Janus Kierzkowski (Polonia) 1: 07, 22, 6. Dima Toncev (Bulgaria) 1: 07, 55;

Urmărire: 1. Knut Knudsen (Norvegia), 2. Xavier Furman (Elveția), 3. Hans Lutz (R.F. a Germaniei), 4. John Bylisma (Australia);

Viteză: 1. Daniel Morelon (Franța), 2. John Nicholson (Australia), 3. Omar Phakadze (U.R.S.S.), 4. Cornelius Balck (Olanda).

Urmărire echipe: 1. R.F. a Germaniei, 2. R.D. Germană, 3. Marea Britanie, 4. Polonia;

Tandem: 1. Vladimir Semeneț—Igor Telovalnikov (U.R.S.S.) 2. Jurgen Geschke—Werner Otto (R.D. Germană), 3. Andrzej Bek—Benedykt Kocot (Polonia), 4. Daniel Morelon—Pierre Trentin (Franța).

Fond individual: 1. Hennie Kuiper (Olanda) 182,4 km în 4h.14: 37,2. Kevin Sefton (Australia) la 27 sec, 3. Jaime Huelamo (Spania), 4. Bruce Briddle (Noua Zeelandă), 5. Philip Bayton (Marea Britanie), 6. Philip Eduard (Marea Britanie) toți același timp, ..60, Vasile Teodor (România) la 2:35.

FOTBAL.

1. Polonia, 2. Ungaria, 3—4. R.D. Germană și U.R.S.S.

GIMNASTICA.

Individual compus (m) 1. Sawao Kato (Japonia) 114,650 p 2. Eizo Kenmotsu (Japonia) 114,575 p, 3. Akinori Nakayama (Japonia) 114,325 p 4. Nikolai Andrianov (U.R.S.S.) 114,200 p, 5. Shigeru Kasamatsu (Japonia) 113,700 p, 6. Viktor Klimenko (U.R.S.S.) și Klaus Koste (R.D. Germană) 113,075 p, ... 32. Dan Grecu (România) 108,850 p, 34. Petre Mihaiuc (România) 108,650 p.

Echipe (m) 1. Japonia 571,25 p, 2. U.R.S.S. 564,05 p, 3. R.D. Germană 559,70 p, 4. Polonia 551,10 p, 5. R.F. a Germaniei 546,40 p, 6. R.P.D. Coreeană 554,05 p, 7. România 538,90 p;

Inele (m) 1. Akinori Nakayama (Japonia) 19,350 p, 2. Mihail Voronin (U.R.S.S.) 19,275 p, 3. Mitsuo Tsukahara (Japonia) 19,225 p, 4. Sawao Kato (Japonia) 19,150 p, 5. Eizo Kenmotsu (Japonia) și Klaus Köste (R.D. Germană) 18,950 p;

Paralele (m) 1. Sawao Kato (Japonia) 19,475 p, 2. Shigeru Kasamatsu (Japonia) 19,375 p, 3. Eizo Kenmotsu (Japonia) 19,250 p, 4. Viktor Klimenko (U.R.S.S.) 19,125 p, 5. Akinori Nakayama (Japonia) 18,875 p, 6. Nikolai Andrianov (U.R.S.S.) 17,975 p;

Sărituri (m) 1. Klaus Köste (R.D. Germană) 18,850 p, 2. Viktor Klimenko (U.R.S.S.) 18,825 p, 3. Nikolai Andrianov (U.R.S.S.) 18,800 p, 4. Eizo Kenmotsu (Japonia), Sawao Kato (Japonia) 18,550 p, 6. Peter Rohner (Elveția) 18,525 p;

Cal cu minere (m) 1. Viktor Klimenko (U.R.S.S.) 19,125 p, 2. Sawao Kato (Japonia) 19,000 p, 3. Eizo Kenmotsu (Japonia) 18,950 p, 4. Shigeru Kasamatsu (Japonia) 18,925 p, 5. Mihai Voronin (U.R.S.S.) 18,875 p, 6. Wilhelm Kubica (Polonia) 18,750 p;

Bară fixă (m) 1. Mitsuo Tsukahara (Japonia) 19,725 p, 2. Sawao Kato (Japonia) 19,525 p, 3. Shigeru Kasamatsu (Japonia) 19,450 p, 4. Eizo Kenmotsu (Japonia) 19,350 p, 5. Akinori Nakayama (Japonia) 19,225 p, 6. Nikolai Andrianov (U.R.S.S.) 19,100 p;

Sol (m) 1. Nikolai Andrianov (U.R.S.S.) 19,175 p, 2. Akinori Nakayama (Japonia) 19,125 p, 3. Shigeru Kasamatsu (Japonia) 19,025 p, 4. Eizo Kenmotsu (Japonia) 18,925 p, 5. Klaus Köste (R.D. Germană) 18,825 p, 6. Sawao Kato (Japonia) 18,750 p;

Individual compus (f) 1. Ludmila Turiscea (U.R.S.S.) 77,025 p, 2. Karin Janz (R.D. Germană) 76,875 p, 3. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 76,850 p, 4. Erika Zuchold (R.D. Germană) 76,450 p, 5. Liubov Burda (U.R.S.S.) 75,775 p, 6. Angelika Hellman (R.D. Germană) 75,550 p;

Echipe (f) 1. U.R.S.S. 380, 50 p, 2. R.D. Germană 376,55 p, 3. Ungaria 368,25 p, 4. S.U.A. 365,90 p, 5. Cehoslovacia 365 p, 6. ROMÂNIA 360,70 p;

Sol (f) 1. Olga Korbut (U.R.S.S.) 19,575 p, 2. Ludmila Turiscea (U.R.S.S.) 19,550 p, 3. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 19,450 p, 4. Karin Janz (R.D. Germană) 19,400 p, 5. Liubov Burda (U.R.S.S.) și Angelika Hellman (R.D. Germană) 19,100 p;

Sărituri (f) 1. Karin Janz (R.D. Germană) 19,525 p, 2. Erika Zuchold (R.D. Germană) 19,275 p, 3. Ludmila Turiscea (U.R.S.S.) 19,250 p, 4. Liubov Burda (U.R.S.S.) 19,225 p, 5. Olga Korbut (U.R.S.S.) 19,175 p, 6. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 19,050 p;

Paralele inegale (f) 1. Karin Janz (R.D. Germană) 19,675 p, 2. Olga Korbut (U.R.S.S.) și Erika Zuchold (R.D. Germană) 19,450 p, 4. Ludmila Turiscea (U.R.S.S.) 19,425 p, 5. Ilona Bekesi (Ungaria) 19,275 p, 6. Angelika Hellman (R.D. Germană) 19,200 p;

Bîrnă (f) 1. Olga Korbut (U.R.S.S.) 19,400 p, 2. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 19,375 p, 3. Karin Janz (R.D. Germană) 18,975 p, 4. Monika Csaszar (Ungaria) 18,925 p, 5. Ludmila Turiscea (U.R.S.S.) 18,800 p, 6. Erika Zuchold (R.D. Germană) 18,700 p.

HALTERE.

Categ. 52 kg 1. Zygmunt Smalcerz (Polonia) 337,5 kg, 2. Lajos Szucs (Ungaria) 330 kg, 3. Sandor Holzreiter (Ungaria) 327,5 kg, 4. Tetsuhide Sasaki (Japonia) 322,5

kg, 5. Gyi Aung (Birmania) 320 kg, 6. Dong Geun Pak (R.P.D. Coreeană) 317,5 kg, ... 8. Ion Hortopan (România) 310 kg;

Categ. 56 kg 1. Imre Foldy (Ungaria) 377,5 kg, 2. Mohamed Nassiri (Iran) 370 kg, 3. Ghenadi Cetin (U.R.S.S.) 367,5 kg, 4. Henryk Trebicki (Polonia) 365 kg, 5. Atanas Kirov (Bulgaria) 362,5 kg, 6. George Vasiliades (Australia) 355 kg, ... 11. Victor Rusu (România) 332,5 kg;

Categ. 60 kg 1. Norair Nurikian (Bulgaria) 402,5 kg, 2. Dito Sanidze (U.R.S.S.) 400 kg, 3. Janos Benedek (Ungaria) 390 kg, 4. Yoshinobu Myiake (Japonia) 385 kg, 5. Kurt Pittner (Austria) 382,5 kg, 6. Rolando Ciang (Cuba) 377,5 kg;

Categ. 67,5 kg 1. Mukardi Kiršinov (U.R.S.S.) 460 kg, 2. Mladen Kucev (Bulgaria) 450 kg, 3. Zbigniew Kaczmarek (Polonia), 437,5 kg, 4. Waldemar Baszanowski (Polonia) 435 kg, 5. Nasrollah Dehnavi (Iran) 435 kg, 6. Jeno Ambrozi (Ungaria) 427,5 kg;

Categ. 75 kg 1. Iordan Bikov (Bulgaria) 485 kg R.M., 2. Mohamed Trabulsi (Liban) 472,5 kg, 3. Anselmo Silvino (Italia) 470 kg, 4. Ondrej Hekel (Cehoslovacia) 462,5 kg, 5. Franklin Zielecke (R.D. Germană) 460 kg, 6. Gabor Szarvas (Ungaria) 460 kg;

Categ. 82,5 kg 1. Leif Jensen (Norvegia) 507,5 kg, 2. Norbert Ozimek (Polonia), 497,5 kg, 3. Gyorgy Horvath (Ungaria) 495 kg, 4. Bernhard Radtke (R.D. Germană) 492,5 kg, 5. Christos Jakovou (Grecia) 490 kg, 6. Kaarlo Kangasniemi (Finlanda) 480 kg;

Categ. 90 kg 1. Andon Nikolov (Bulgaria) 525 kg, 2. Atanas Sopov (Bulgaria) 517,5 kg, 3. Hans Bettenbourg (Suedia) 512,5 kg, 4. Philip Grippaldi (S.U.A.) 505 kg, 5. Patrick Holbrook (S.U.A.) 505 kg, Nicolo Ciancio (Australia) 505 kg;

Categ. 110 kg 1. Jan Talts (U.R.S.S.) 580 kg, 2. Aleksandr Kraicev (Bulgaria) 562,5 kg, 3. Ștefan Grutzner (R.D. Germană) 555 kg, 4. Helmut Losch (R.D. Germană) 547,5 kg, 5. Roberto Vezzani (Italia) 545 kg, 6. Janos Hanzlik (Ungaria) 542,5 kg;

Categ. +110 kg 1. Vasili Alexeev (U.R.S.S.) 640 kg, 2. Rudolf Mang (R.F. a Germaniei) 610 kg, 3. Gerd Bonk (R.D. Germană) 572,5 kg, 4. Jouko Leppa (Finlanda) 572,5 kg, 5. Manfred Rieger (R.D. Germană) 557,5 kg, 6. Petr Pavlasek (Cehoslovacia) 557,5 kg.

HANDBAL.

1. Iugoslavia, 2. Cehoslovacia, 3. ROMÂNIA, 4. R.D. Germană, 5. U.R.S.S., 6. R.F. a Germaniei.

HOCHEI PE IARBĂ.

1. R.F. a Germaniei, 2. Pakistan, 3. India, 4. Olanda, 5. Australia, 6. Marea Britanie

ÎNOT.

100 m liber (m): 1. Mark Spitz (S.U.A.) 51,2 R.M., 2. Jerry Heidenreich (S.U.A.) 51,6, 3. Vladimir Bure (U.R.S.S.) 51,8 R.E., 4. John Murphy (S.U.A.) 52,1, 5. Mike Wenden (Australia) 52,4, 6. Igor Grivenikov (U.R.S.S.) 52,4; (Marian Slavic (România) 55,4 eliminat în serii);

200 m liber (m): 1. Mark Spitz (S.U.A.) 1:52, 8 R.M., 2. Steve Genter (S.U.A.) 1:53, 7, 3. Werner Lampe (R.F. a Germaniei) 1:54, 0 R.E., 4. Mike Wenden (Australia) 1:54, 4, 5. Fred Tyler (S.U.A.) 1:55, 0, 6. Klaus Steinbach (R.F. a Germaniei) 1:55, 6; (Marian Slavic (România) 2:00, 3 eliminat în serii);

400 m liber (m): 1. Brad Cooper (Australia) 4:00,3, 2. Steve Genter (S.U.A.) 4:01,9, 3. Tom McBreen (S.U.A.) 4:02,6, 4. Graham Windeatt (Australia) 4:02,9, 5. Brian Brinkley (M. Britanie) 4:06,7, 6. Bengt Gingsjo (Suedia) 4:06,7

1500 m liber (m): 1. Mike Burton (S.U.A.) 15:52, 6 R.M., 2. Graham Windeatt (Australia) 15:58, 5, 3. Doug Northway (S.U.A.) 16:09, 2, 4. Bengt Gingsjo (Suedia) 16:16, 0 R.E., 5. Graham White (Australia) 16:17, 2, 6. Mark Treffers (Noua Zeelandă) 16:18,8; (Eugen Almer (România) 17:49,8 eliminat în serii);

100 m spate (m): 1. Roland Matthes (R.D. Germană) 56,6, 2. Mike Stamm (S.U.A.) 57,7, 3. John Murphy (S.U.A.) 58,3, 4. Mitchell Ivey (S.U.A.) 58,5, 5. Igor Grivenikkov (U.R.S.S.) 59,5, 6. Lutz Vanja (R.D. Germană) 59,8;

200 m spate (m): 1. Roland Matthes (R.D. Germană) 2:02, 8 R.M. eg, 2. Mike Stamm (S.U.A.) 2:04, 1, 3. Mitchell Ivey (S.U.A.) 2:04,3, 4. Brad Cooper (Australia) 2:06,6, 5. Tim McKee (S.U.A.) 2:07,3, 6. Lothar Noack (R.D. Germană) 2:08,7;

100 m bras (m): 1. Nobutaka Taguchi (Japonia) 64,9 R.M., 2. Tom Bruce (S.U.A.) 65,4, 3. John Henchen (S.U.A.) 65,6, 4. Mark Chatfield (S.U.A.) 66,0,5, Walter Kusch (R.F. a Germaniei) 66,2, 6. Jose Silvio Fiolo (Brazilia) 66,2;

200 m bras (m): 1. John Henchen (S.U.A.) 2:21, 5, R.M., 2. David Wilkie (Marea Britanie) 2:23,7, 3. Nobutaka Taguchi (Japonia) 2:23,9, 4. Rick Colella (S.U.A.) 2:24,3, 5. Felipe Munoz (Mexic) 2:26,4, 6. Walter Kusch (R.F. a Germaniei) 2:26,5;

100 m delfin (m): 1. Mark Spitz (S.U.A.) 54,3 R.M., 2. Bruce Robertson (Canada) 55,6, 3. Jerry Heidenreich (S.U.A.) 55,7, 4. Roland Matthes (R.D. Germană) 55,9 R.E., 5. Dave Edgar (S.U.A.) 56,1, 6. Byron McDonald (Canada) 57,3;

200 m delfin (m): 1. Mark Spitz (S.U.A.) 2:00,7 R.M., 2. Gary Hall (S.U.A.) 2:02,9, 3. Robyn Backhaus (S.U.A.) 2:03,2, 4. Jorge Delgado (Ecuador) 2:04,6, 5. Andras Hargitay (Ungaria) 2:04,7 și Hans Fassnacht (R.F. a Germaniei) 2:04,7;

200 m mixt (m): 1. Gunnar Larsson (Suedia) 2:07,2 R.M., 2. Tim McKee (S.U.A.) 2:08,4,3, Steve Furniss (S.U.A.) 2:08,4,4, Gary Hall (S.U.A.) 2:08,5, 5. Andras Hargitay (Ungaria) 2:09,7, 6. Mihail Suharev (U.R.S.S.) 2:11,8; Marian Slavic (România) 2:19,7 eliminat în serii;

400 m mixt (m): 1. Gunnar Larsson (Suedia) 4:32,0 R.E., 2. Tim McKee (S.U.A.) 4:32,0,3, Andras Hargitay (Ungaria) 4:32,7, 4. Steve Furniss (S.U.A.) 4:35,4, 5. Gary Hall (S.U.A.) 4:37,4, 6. Bengt Gingsjo (Suedia) 4:38,0;

4x100 m liber (m): 1. S.U.A. (D. Edgar, J. Murphy, J. Heidenreich, M. Spitz) 3:26,4 R.M., 2. U.R.S.S. (V. Bure, V. Mazanov, V. Aboinov, I. Grivenikov) 3:29,7 R.E., 3. R.D. Germană (R. Matthes, W. Hartung, P. Bruch, L. Unger) 3:32,4, 4. Brazilia 3:33,1, 5. Canada 3:33,2, 6. R.F. a Germaniei 3:33,9.

4x200 m liber (m): 1. S.U.A. (J. Kinsela, F. Tyler, S. Genter, M. Spitz) 7:35,8 R.M., 2. R.F. a Germaniei (K. Steinbach, W. Lampe, G. Vosseler, H. Fassnacht) 7:41,7, R.E., 3. U.R.S.S. (I. Grivenikov, V. Mazanov, G. Kulikov, V. Bure) 7:45,8, 4. Suedia 7:47,4, 5. Australia 7:48,7, 6. R.D. Germană 7:49,1;

4x100 m mixt (m): 1. S.U.A. (M. Stamm, T. Bruce, M. Spitz, J. Heidenreich) 3:48,2 R.M., 2. R.D. Germană (R. Matthes, K. Katzur, H. Flockner, L. Unger) 3:52,1, R.E.,

3. Canada (E. Fish, W. Mahoney, B. Robertson, B. Kasting) 3:52,3, 4. U.R.S.S. 3:53,3, 5. Brazilia 3:57,9, 6. Japonia 3:58,2;

100 m liber (f): 1. Sandra Neilson (S.U.A.) 58,6, 2. Shirley Babashof (S.U.A.) 59,0,3, Shane Gould (Australia) 59,1, 4. Gabrielle Wetzko (R.D. Germană) 59,2, 5. Heidemarie Reineck (R.F. a Germaniei) 59,7, 6. Andrea Eife (R.D. Germană) 59,9;

200 m liber (f): 1. Shane Gould (Australia) 2:03,6 R.M., 2. Shirley Babashof (S.U.A.) 2:04,3, 3. Keena Rothamer (S.U.A.) 2:04,9, 4. Ann Marshall (S.U.A.) 2:05,4, 5. Andrea Eife (R.D. Germană) 2:06,3 R.E., 6. Hansje Bunschoten (Olanda) 2:08,4;

400 m liber (f): 1. Shane Gould (Australia) 4:19,0, R.M., 2. Novella Calligaris (Italia) 4:22,4, R.E., 3. Gudrun Wegner (R.D. Germană) 4:23,1, 4. Shirley Babashof (S.U.A.) 4:23,6, 5. Jenie Wylie (S.U.A.) 4:24,1, 6. Keena Rothamer (S.U.A.) 4:24,2;

800 m liber (f): 1. Keena Rothamer (S.U.A.) 8:53,7 R.M., 2. Shane Gould (Australia) 8:56,4,3, Novella Calligaris (Italia) 8:57,5 R.E., 4. Ann Simmons (S.U.A.) 8:57,6, 5. Gudrun Wegner (R.D. Germană) 8:58,9, 6. Jo. Ann Harshbarger (S.U.A.) 9:04,2;

100 m spate (f): 1. Melisa Belote (S.U.A.) 65,8, 2. Andree Gyarmaty (Ungaria) 66,3 R.E., 3. Sue Atwood (S.U.A.) 66,3, 4. Karen Moe (S.U.A.) 66,7, 5. Wendy Cook (Canada) 66,7, 6. Enith Brigitha (Olanda) 66,8;

200 m spate (f): 1. Melisa Belote (S.U.A.) 2:19,2 R.M., 2. Sue Atwood (S.U.A.) 2:20,4, 3. Donna Maria Gurr (Canada) 2:23,2, 4. Annegret Kober (R.F. a Germaniei) 2:23,3 R.E., 5. Christine Herbst (R.D.G.) 2:23,4, 6. Enith Brigitha (Olanda) 2:23,7;

100 m bras (f): 1. Catherine Carr (S.U.A.) 1:13,6 R.M., 2. Galina Stepanova (U.R.S.S.) 1:15,0, 3. Beverley Whitfield (Australia) 1:15,7, 4. Agnes Kaczander (Ungaria) 1:16,3, 5. Judy Melick (S.U.A.) 1:16,3, 6. Verena Eberle (R.F. a Germaniei) 1:17,2;

200 m bras (f): 1. Beverley Whitfield (Australia) 2:41,7, 2. Dana Schonfield (S.U.A.) 2:42,0,3, Galina Stepanova (U.R.S.S.) 2:42,4, 4. Claudia Clavenger (S.U.A.) 2:42,9, 5. Petra Nows (R.F. a Germaniei) 2:43,4, 6. Agnes Kaczander (Ungaria) 2:43,4;

100 m delfin (f): 1. Mayumi Aoki (Japonia) 63,3, R.M., 2. Roswitha Beyer (R.D. Germană) 63,6 R.E., 3. Andree Gyarmaty (Ungaria) 63,7, 4. Deena Deardurff (S.U.A.) 63,9, 5. Dana Shrader (S.U.A.) 64,0, 6. Elie Daniel (S.U.A.) 64,1;

200 m delfin (f): 1. Karen Moe (S.U.A.) 2:15,6 R.M., 2. Lynn Colella (S.U.A.) 2:16,3, 3. Elie Daniel (S.U.A.) 2:16,7, 4. Rosemarie Kother (R.D. Germană) 2:17,1 R.E., 5. Noriko Asano (Japonia) 2:19,5, 6. Helga Lindner (R.D. Germană) 2:20,5 (Anca Groza (România) 2:30,3 eliminată în serii);

200 m mixt (f): 1. Shane Gould (Australia) 2:23,1 R.M., 2. Kornelia Ender (R.D. Germană) 2:23,6 R.E., 3. Vidali Lynn (S.U.A.) 2:24,1, 4. Jenny Bartz (S.U.A.) 2:24,5, 5. Leslie Cliff (Canada) 2:24,8, 6. Evelyn Stolze (R.D. Germană) 2:25,9;

400 m mixt (f): 1. Gail Neal (Australia) 5:03,0 R.M., 2. Leslie Cliff (Canada) 5:03,6, 3. Novella Calligaris (Italia) 5:04,0 R.E., 4. Jenny Bartz (S.U.A.) 5:05,6, 5. Evelyn Stolze (R.D. Germană) 5:06,8, 6. Mary Montgomery (S.U.A.) 5:10,0;

4x100 m liber (f): 1. S.U.A. (S. Neilson, J. Barkman, J. Kemp, S. Babashof) 3:55,2 R.M., 2. R.D. Germană (G. Wetzko, E. Sehmisch, A. Eife, K. Ender) 3:55,5 R.E., 3. R.F. a Germaniei (Y. Weber, A. Steinbach, G. Bec-

kman, H. Reineck) 3:57, 9, 4. Ungaria 4:00, 4, 5. Olanda 4:01, 5, 6. Suedia 4:02, 7;

4x100 m mixt (f): 1. S.U.A. (M. Belote, C. Carr, D. Dear-durff, S. Neilson) 4:20, 7 R.M., 2. R.D. Germană (C. Herbst, R. Vogel, R. Beyer, K. Ender) 4:24, 9 R.E.

3.R.F. a Germaniei (S. Pielen, V. Eberle, G. Beckman, H. Reineck) 4:26, 5, 4. U.R.S.S. 4:27, 8, 5. Olanda 4:30, 0, 6. Japonia 4:30, 2

JUDO.

Categoria grea: 1. Wim Ruuska (Olanda), 2. Klaus Glahn (R.F. a Germaniei) 3—4. Kivi Onaşvili (U.R.S.S.) şi Motoki Nishimura (Japonia);

Categoria semigrea: 1. Sota Ciocioşvili (U.R.S.S.), 2. David Starbrock (Marea Britanie) 3—4. Paul Barth (R.F. a Germaniei) şi Chiaki Ishi (Brazilia);

Categoria mijlocie: 1. Shinobu Sekine (Japonia), 2. Senng Lik Oh (Coreea de Sud), 3—4. Jean Paul Coche (Franţa) şi Brian Jacks (Marea Britanie);

Categoria semimijlocie: 1. Toyokazu Nomura (Japonia), 2. Anton Jajkowski (Polonia), 3—4. Anatoli Novikov (U.R.S.S.) şi Dietmar Hotger (R.D. Germană);

Categoria uşoară: 1. Takao Kawaguchi (Japonia), 3—4. Jean Jacques Mounier (Franţa) şi Yong Ik Kim (R.P.D. Coreeană)

Toate categoriile: 1. Wim Ruuska (Olanda), 2. Vitali Kuzneţov (U.R.S.S.) 3—4. Jean Claude Brondani (Franţa) şi Angelo Parisi (Marea Britanie).

LUPTE LIBERE.

Categoria 48 kg.: 1. Roman Dimitriev (U.R.S.S.), 2. Ognian Nikolov (Bulgaria), 3. Ebrahim Javadpur (Iran), 4. Sefer Baygin (Turcia), 5. ION ARAPU (ROMÂNIA), 6. Masahiko Umeda (Japonia);

Categoria 52 kg: 1. Kiyomi Kato (Japonia), 2. Arsen Alahverdiev (U.R.S.S.), 3. Hyong Kim Gwong (R.P.D. Coreeană), 4. Sudesh Sudeshkumar (India), 5. PETRE CEARNĂU (ROMÂNIA) 6. Gordon Bertie (Canada);

Categoria 57 kg: 1. Hideaki Yanagida (Japonia), 2. Richard Sanders (S.U.A.), 3. Laszlo Klinga (Ungaria), 4. Prem Premnath (India), 5. Ivan Chavon (U.R.S.S.), 6. Hörst Meyer (R.D. Germană); Dumitru Nicolae (România) eliminat în tururile preliminare.

Categoria 62 kg: 1. Zagalav Abdulbekov (U.R.S.S.), 2. Vehbi Akdag (Turcia), 3. Ivan Krastev (Bulgaria), 4. Kiyoshi Abe (Japonia), 5. Shamsedin Sayedabasi (Iran), 6. PETRE COMAN (ROMÂNIA);

Categoria 68 kg: 1. Dan Gabler (S.U.A.), 2. Kikuo Wada (Japonia), 3. Ruslan Asuraliev (U.R.S.S.), 4—5. Tsedendan Natsagdor (R.P. Mongolă), şi Ali Sahyn (Turcia) 6. Udo Schroder (R.D. Germană); Petre Poalelungi (România) eliminat în tururile preliminare;

Categoria 74 kg: 1. Wayne Wells (S.U.A.), 2. Jan Karlsson (Suedia) 3. Adolf Seger (R.F. a Germaniei), 4. Ianko Pavlov (Bulgaria) 5—7. Daniel Robin (Franţa), Wolfgang Nietzsche (R.D. Germană) şi Mansur Barzegar (Iran); Ludovic Ambrus (România) eliminat în tururile preliminare

Categoria 82 kg: 1. Levan Tediashvili (U.R.S.S.), 2. John Peterson (S.U.A.), 3. VASILE IORGA (ROMÂNIA), 4. Horst Stottmesiter (R.D. Germană), 5. Tatsuo Sasaki (Japonia), 6. Peter Neumair (R.F. a Germaniei);

Categoria 90 kg: 1. Ben Peterson (S.U.A.), 2. Ghenadi Strahov (U.R.S.S.), 3. Karolj Bajko (Ungaria), 4. Rustan Petrov (Bulgaria), 5—6. Barbaro Morgan (Cuba) şi Reza Hosainikhorami (Iran); Ion Marton (România) eliminat în tururile preliminare

Categoria 100 kg: 1. Ivan Iarigin (U.R.S.S.), 2. Korlo Baianmunkh (R.P. Mongolă), 3. Josef Csatari (Ungaria), 4. Vasil Todorov (Bulgaria), 5. ENACHE PANAIT (ROMÂNIA), 6. Ryszard Dlugosz (Polonia);

Categoria + 100 kg: 1. Aleksandr Medved (U.R.S.S.), 2. Osman Duraliev (Bulgaria), 3. Chris Taylor (S.U.A.), 4. Moslem Filabi (Iran), 5. Wilfried Dietrich (R.F. a Germaniei), 6. Peter Germer (R.D. Germană). Ştefan Stingu (România) eliminat în tururile preliminare.

LUPTE GRECO-ROMANE,

Categ. 48 kg: 1. GHEORGHE BERCEANU (ROMÂNIA) 2. Rahim Aliabadi (Iran), 3. Ştefan Anghelov (Bulgaria), 4. Raimo Hirvonen (Finlanda), 5. Kazuharu Ishida (Japonia), 6. Lorenzo Calafiore (Italia);

Categ. 52 kg: 1. Petar Kirov (Bulgaria), 2. Koichiro Hirayama (Japonia) 3. Giuseppe Bognanni (Italia), 4. Jozsef Doncecz (Ungaria), Jan Michalik (Polonia) şi Miroslav Zeman (Cehoslovacia); Gheorghe Stoica (România) eliminat în tururile preliminare;

Categ. 57 kg: 1. Rustem Kazakov (U.R.S.S.), 2. Jurgen Hans Veil (R.F. a Germaniei), 3. Risto Bjorlin (Finlanda), 4. Janos Varga (Ungaria) 5. Hristo Traikov (Bulgaria), 6. ION BACIU (ROMÂNIA);

Categ. 62 kg: 1. Gheorghe Markov (Bulgaria), 2. Helmut Heinz Wehling (R.D. Germană), 3. Kazimierz Lipien (Polonia), 4. Hideo Fujimoto (Japonia), 5. Djemal Megrelišvili (U.R.S.S.), 6. ION PĂUN (ROMÂNIA);

Categ. 68 kg: 1. Samil Kisamudtinov (U.R.S.S.), 2. Stoian Apostolov (Bulgaria), 3. Gian Matteo Ranzi (Italia), 4. Manfred Schondorfer (R.F. a Germaniei), 5. Takashi Tanoue (Japonia), 6. Antal Steer (Ungaria) şi Seyit Hisirli (Turcia); Simion Popescu (România) eliminat în tururile preliminare;

Categ. 74 kg: 1. Vitezslav Macha (Cehoslovacia), 2. Petros Galaktopoulos (Grecia), 2. Jan Karlsson (Suedia), 4. Ivan Kolev (Bulgaria), 5. Momir Kecman (Iugoslavia), 6. Daniel Robin (Franţa); Marcel Vlad (România) eliminat în tururile preliminare;

Categ. 82 kg: 1. Csaba Hegedus (Ungaria), 2. Anatoli Nazarenko (U.R.S.S.), 3. Milan Nenadici (Iugoslavia), 4. Miroslav Janota (Cehoslovacia), 5. ION GABOR (ROMÂNIA), 6. Frank Hartmann (R.D. Germană);

Categ. 90 kg: 1. Valeri Rezanţev (U.R.S.S.), 2. Josip Corak (Iugoslavia), 3. Czeslaw Kwieciński (Polonia), 4. Jozsef Percsi (Ungaria), 5. Hakon Overbye (Norvegia), 6. NICOLAE NEGUT (ROMÂNIA);

Categ. 100 kg 1. NICOLAE MARTINESCU (ROMÂNIA), 2. Nikolai Iakovenko (U.R.S.S.), 3. Ferenc Kiss (Ungaria), 4. Hristo Ignatov (Bulgaria), 5. Fredi Albrecht (R.D. Germană), 6. Tore Hem (Norvegia);

Categ. + 100 kg: 1. Anatoli Roscin (U.R.S.S.), 2. Aleksandr Tomov (Bulgaria), 3. VICTOR DOLIPSCHI (ROMÂNIA), 4—6 Wilfried Dietrich (R.F. a Germaniei), Istvan Semeredi (Iugoslavia), Jozsef Csatari (Ungaria).

PENTATLON MODERN.

Individual: 1. Andras Balczó (Ungaria) 5412 p, 2. Boris Onişcenko (U.R.S.S.) 5335 p, 3. Pavel Lednev (U.R.S.S.) 5328 p, 4. Jeremy Fox (Marea Britanie) 5311 p, 5. Vladimir Smelev (U.R.S.S.) 5302 p, 6. Bjorn Fern (Suedia) 5283 p...23. Dumitru Spîrlea (România) 4754p 38 Marian Cosmescu (România) 4490 p 48 Albert Covaci (România) 4381 p

Echipe: 1. U.R.S.S. 15 968 p, 2. Ungaria 15 348 p, 3. Finlanda 14 812 p, 4. S.U.A. 14 802 p, 5. Suedia 14 708 p, 6. R.F. a Germaniei 14 682 p, ... 12. România 13 655 p.

POLO

1. U.R.S.S., 2. Ungaria, 3. S.U.A., 4. R.F. a Germaniei, 5. Iugoslavia, 6. Italia... 8. România.

SĂRITURI

Trambulină (f): 1. Miki King (S.U.A.) 450,03 p, 2. Ulrika Knape (Suedia) 434, 19 p. 3. Marina Janicke (R.D. Germană) 430,92 p, 4. Janet Ely (S.U.A.) 420,99 p, 5. Beverley Boys (Canada) 418,89 p, 6. Agneta Henriksen (Suedia) 417, 48 p; ... 21. Sorana Prelipceanu (România), 27. Melania Decuseară (România);

Trambulină (m): 1. Vladimir Vasin (U.R.S.S.) 594,09 p, 2. Franco Cagnotto (Italia) 591,63 p, 3. Craig Lincoln (S.U.A.) 577,29 p, 4. Klaus Dibiasi (Italia) 559,05 p, 5. Michael Finneran (S.U.A.) 557,34 p, 6. Viaceslav Strahov (U.R.S.S.) 556,20 p ... 21. Ion Ganea (România)

Platformă (f): 1. Ulrika Knape (Suedia) 390 p, 2. Milena Duchkova (Cehoslovacia) 370,92 p, 3. Marina Janicke (R.D. Germană) 360,54 p, 4. Janet Ely (S.U.A.) 352,68 p, 5. Micki King (S.U.A.) 346,38 p, 6. Silvia Fiedler (R.D. Germană) 341,67 p; 16 Melania Decuseară (România);

Platformă (m): 1. Klaus Dibiasi (Italia) 504,12 p, 2. Richard Rydze (S.U.A.) 480,75 p, 3. Franco Cagnotto (Italia) 475,83 p, 4. Lothar Matthes (R.D. Germană) 465,75 p, 5. David Ambarjuman (U.R.S.S.) 463,56 p, 6. Richard Early (S.U.A.) 462,45 p... Ion Ganea (România) locul 25.

SCRIMĂ.

Floretă (m): 1. Witold Wojda (Polonia) 5 v, 2. Jenő Kamutzy (Ungaria), 4v, 3. Christian Noel (Franța) 2 v, 4. MIHAI ȚIU (ROMÂNIA) 2 v, 5. Vladimir Denisov (U.R.S.S.) 2 v, 6. Marek Dabowski (Polonia) 0 v. Tănase Mureșanu și Ștefan Haukler (România) eliminați în tururile preliminare;

Sabie: 1. Viktor Sidiak (U.R.S.S.) 4v, 2. Peter Maroth (Ungaria) 3 v, 3. Vladimir Nazlimov (U.R.S.S.) 3 v, 4. Michelle Maffei (Italia) 3 v, 5. Régis Bonissent (Franța) 1v, 6. Tamas Kovacs (Ungaria) 1 v; Dah Irnicicue, Constantin Nicolae, Iosif Budahazi (România), eliminați în tururile preliminare;

Floretă echipe (m): 1. Polonia, 2. U.R.S.S., 3. Franța, 4. Ungaria 5. R.F. a Germaniei 6. Japonia 7—8. România și Cuba.

Floretă (f): 1. Antonella Ragno (Italia) 4v, 2. Ildiko Bobis (Ungaria) 3v, 3. Galina Gorohova (U.R.S.S.) 3v, 4. Marie Chantal-Demaille (Franța) 3v, 5. Elena Belova (U.R.S.S.) 2v, 6. Kerstin Palm (Suedia) 0, Ileana Gyulai, Ana Pascu, Olga Szabo (România) eliminate în tururile preliminare

Sabie echipe: 1. Italia, 2. U.R.S.S., 3. Ungaria, 4. ROMÂNIA, 5. Polonia, 6. Cuba;

Spadă: 1. Csaba Fenyvessi (Ungaria) 4v, 2. Jacques Ladegaillerie (Franța) 3 v, 3. Gyoza Kulcsar (Ungaria) 3 v, 4. ANTON PONGRAȚ (ROMÂNIA) 3 v, 5. Rolf Edling (Suedia) 1 v, 6. Jean Brodin (Franța) 0 v Constantin Bărăgan, Alexandru Istrate (România) eliminați în tururile preliminare.

Floretă echipe (f): 1. U.R.S.S., 2. Ungaria, 3. ROMÂNIA, 4. Italia, 5. R.F. a Germaniei, 6. Franța;

Spadă echipe: 1. Ungaria, 2. Elveția, 3. U.R.S.S., 4. Franța, 5. ROMÂNIA, 6. Polonia.

SLALOM NAUTIC.

Caiac simplu: 1. Siegbert Horn (R.D. Germană), 2. Norbert Sattler (Austria) 3. Harald Gimpel (R.D. Germană), 4. Ulrich Peters (R.F. a Germaniei), 5. Alfred Baum (R.F. a Germaniei), 6. Marian Havlicek (Cehoslovacia);

Caiac simplu: 1. Reinhard Eiben (R.D. Germană), 2. Reinhold Kauder (R.F. a Germaniei), 3. Jamie McEvan (S.U.A.), 4. Jochen Forster (R.D. Germană), 5. Wolfgang Peters (R.F. a Germaniei), 6. Jurgen Kohler (R.D. Germană);

Caiac simplu femei: 1. Angelika Bahman (R.D. Germană), 2. Gisela Grothaus (R.F. a Germaniei), 3. Magdalena Wunderlich (R.F. a Germaniei), 4. Maria Cwierniewicz (Polonia), 5. Kunegunda Godawska (Polonia), 6. Victoria Brown (Marea Britanie);

Canoe dublu: 1. Walter Hofmann-Rolf Dieter Amend (R.D. Germană), 2. Hans Otto Schumacher—Wilhelm Baues (R.F. a Germaniei), 3. Jean Louis Olry-Jean Claude Olry (Franța), 4. Jurgen Kretschmar-Klaus Frummer (R.D. Germană), 5. Jan Fraczek-Ryszard Seruga (Polonia), 6. Janez Andrejasik-Petr Guzelj (Iugoslavia).

TIR.

Pistol liber: 1. Ragnar Skanekar (Suedia) 567 p, 2. DAN IUGA (ROMÂNIA) 562 p, 3. Rudolf Dollinger (Austria), 560 p, 4. Rajmund Stachurski (Polonia) 559 p, 5. Harald Vollmar (R.D. Germană) 558 p, 9 Hynek Hromada (Cehoslovacia) 556 p;

Armă liberă calibru redus, poziția culcat: 1. Li Ho Jun (R.P.D. Coreeană) 599 p, R.M., 2. Viktor Auer (S.U.A.) 598 p, 3. NICOLAE ROTARU (ROMÂNIA) 598 p, 4. Giuseppe de Chirico (Italia) 597 p, 5. Jiri Vogler (Cehoslovacia) 597 p, 6. Jaime Santiago (Porto Rico) 597 p... 53. Ilie Codreanu (România) 590 p

Talere: 1. Angelo Scalzone (Italia) 199 p, 2. Michel Carrega (Franța) 198 p, 3. Silvano Bassagni (Italia) 195 p, 4. Burckhardt Hoppe (R.D. Germană) 193 p, 5. John Pahlsson (Suedia) 193 p, 6. James Poindexter (S.U.A.) și John Primrose (Canada) 192 p, ... 14. George Florescu (România), 190 p, 30. Ion Dumitrescu (România) 183 p.

Armă liberă calibru redus 3 poziții: 1. John Writer (S.U.A.) 1166 RM 2. Lonny Bassham (S.U.A.) 1157 p, 3. Werner Lippoldt (R.D. Germană) 1153 p, 4. Petr Kovarik (Cehoslovacia) 1153 p, 5. Vladimir Agişev (U.R.S.S.) 1152 p, 6. Andrzej Sieledcow (Polonia) 1151 p, ... 8. Nicolae Rotaru (România), 1148 p, 20. Petre Sandor (România) 1139 p.

Pistol viteză: 1. Jozef Zapędzky (Polonia) 595 p, 2. Ladislav Falta (Cehoslovacia) 594 p, 3. Viktor Torşin (U.R.S.S.) 593 p, 4. Paul Buser (Elveția) 592 p, 5. Jaime Gonzales (Spania) 592 p, 6. Giovanni Liverzani (Italia) 591 p, ... 12. Dan Iuga (România) 589 p, 25 Ion Tripsa (România) 582 p.

Cerb alergător: 1. Iakov Zelezniak (U.R.S.S.) 569 p, RM, 2. Helmut Belingrodt (Columbia) 565 p, 3. John Kynoch (Marea Britanie) 562 p, 4. Valeri Postoiarov (U.R.S.S.) 560 p, 5. Christoph Zeissner (R.F. a Germaniei) 554 p, 6. Goete Gaard (Suedia) 553 p.

Armă liberă calibru mare 3x40 f: 1. Lones Wigger (S.U.A.) 1155 p, 2. Boris Melnik (U.R.S.S.) 1155 p, 3. Lajos Papp (Ungaria) 1149 p, 4. Otto Wunderlich

(R.D. Germană) 1149 p, 5. Karel Bulan (Cehoslovacia) 1146 p, 6. Jaakko Minkkinen (Finlanda) 1146 p, ... 21. Petre Sandor (România) 1127 p, 28. Eugen Satala (România) 1102 p.

Skeet: 1. Konrad Wirnhier (R.F. a Germaniei) 195 p, 2. Evgheni Petrov (U.R.S.S.) 195 p, 3. Michael Bucheim (R.D. Germană) 195 p, 4. Joe Neville (Marea Britanie) 194 p, 5. Roberto Castrillo (Cuba) 194 p, 6. Klaus Reschke (R.D. Germană) 193 p, ... 23. Gleb Pintilie (România) 190 p.

TIR CU ARCUL.

Masculin: 1. John Williams (S.U.A.) 2528 p, 2. Gunnar Jarvil (Suedia) 2481 p, 3. Kyosti Laasonen (Finlanda) 2467 p, 4. Robert Cogniaux (Belgia) 2445 p, 5. Edwin Eliason (S.U.A.) 2438 p, 6. Donald Jackson (Canada) 2437 p;

Feminin: 1. Doreen Wilber (S.U.A.) 2424 p, 2. Irena Szydłowska (Polonia) 2407 p, 3. Ema Gapcenko (U.R.S.S.) 2403 p, 4. Keto Losaberidze (U.R.S.S.) 2402 p, 5. Linda Myers (S.U.A.) 2385 p, 6. Maria Maczinska (Polonia) 2371 p

VOLEI.

Masculin: 1. Japonia, 2. R. D. Germană, 3. U.R.S.S., 4. Bulgaria, 5. ROMÂNIA, 6. Cehoslovacia

Feminin: 1. U.R.S.S., 2. Japonia, 3. R.P.D Coreea-nă, 4. Coreea de Sud, 5. Ungaria, 6. Cuba.

YACHTING.

Clasa Soling: 1. Harry Melges (S.U.A.) 8,7 p, 2. Stig Wennerstrom (Suedia) 31,7 p, 3. David Miller (Canada) 47, 1 p, 4. Jean Marie Le Gouillou (Franța), 53 p, 5. John Oakley (Marea Britanie) 54,7 p, 6. Axel Schmidt-Preben (Brazilia) 64,7 p;

Clasa Dragon: 1. John Bruce Cuneo (Australia) 13,7 p, 2. Paul Borowski (R.D. Germană) 41,7 p, 3. Donald Cohan (S.U.A.) 47,7 p, 4. Franz Heilmeyer (R.F. a Germaniei) 47, 7 p, 5. Ronald Watson (Noua Zeelandă) 51,0, 6. Jorgen Sundelin (Suedia) 67, 4 p;

Clasa Tempest: 1. Valentin Mankin (U.R.S.S.) 28,1 p, 2. Alan Warren (Marea Britanie) 34,4 p, 3. Glen Foster (S.U.A.) 47, 7 p, 4. John Albrechtson (Suedia) 57,4 p, 5. Bernard Staartjes (Olanda) 58,7 p, 6. Peder Lunde (Norvegia) 70,0 p;

Clasa Star: 1. David Forbes (Australia) 28,1 p, 2. Pelle Petterson (Suedia) 44,0, 3. Willi Kuhweide (R.F. a Germaniei), 44,4 p, 4. Jorg Bruder (Brazilia) 52,7 p, 5. Flavio Scala (Italia) 58, 4, p, 6. Antonio Mardel Correia (Portugalia) 68,4 p;

Clasa Finn: 1. Serge Maury (Franța) 58,0, 2. Ilias Hatzipavlis (Grecia), 71,0, 3. Victor Potapov (U.R.S.S.) 74,7 p, 4. John Bertrand (Australia) 76,7 p, 5. Thomas Lundquist (Suedia) 81,0, 6. Kim Weber (Finlanda) 85,7 p;

Clasa F.D.: 1. Rodney Pattison (Marea Britanie) 22,7 p, 2. Yves Pajot (Franța) 40,7 p, 3. Ulrich Libor (R.F. a Germaniei) 51,1 p, 4. Reynaldo Conrad (Brazilia) 62,4, p, 5. Anton Grego (Iugoslavia) 63, 7 p, 6. Vladimir Leontiev (U.R.S.S.) 67, 7 p.

JOCURILE OLIMPICE DE IARNA 3-13 FEBRU-
ARIE-SAPPORO (JAPONIA).

PATINAJ VITEZA (m). 500 m: 1 Erhard Keller (R.F.G. 39,44-record olimpic, 2. Haase Borjes (Suedia) 39,69,

3. Valeri Muratov (U.R.S.S.) 39,80, 4. Per Bjorng (Norvegia) 39,91, 5. Seppo Hanninen (Finlanda) 40,12, 6. Leo Linkovesi (Finlanda) 40,14.

1500 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 2:02,96-record olimpic, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 2:04,26, 3. Goran Claesson (Suedia) 2:05,89, 4. Bjorn Tveter (Norvegia) 2:05,94, 5. Jan Bols (Olanda) 2:06,58, 6. Valeri Lavruskin (U.R.S.S.) 2:07,16.

5 000 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 7:23,61, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 7:28,18, 3. Sten Stensen (Norvegia) 7:33,39, 4. Goran Claesson (Suedia) 7:36,17, 5. Willy Olsen (Norvegia) 7:36,47, 6. Cees Verkerk (Olanda) 7:39,17.

10 000 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 15:01,35-record olimpic, 2. Cees Verkerk (Olanda) 15:04,70, 3. Sten Stensen (Norvegia) 15:07,08, 4. Jan Bols (Olanda) 15:17,99, 5. Valeri Lavruskin (U.R.S.S.) 15:20,08, 6. Goran Claesson (Suedia) 15:30,19.

PATINAJ VITEZA (f)

500 m: 1. Anne Henning (S.U.A.) 43,33-record olimpic, 2. Vera Krasnova (U.R.S.S.) 44,01, 3. Ludmila Titova (U.R.S.S.) 44,45, 4. Sheila Young (S.U.A.) 44,53, 5. Monika Pflug (R.F.G.) 44,75, 6. Atje Keulen-Deelstra (Olanda) 44,89.

1 000 m: 1. Monika Pflug (R.F.G.) 1:31,40-record olimpic, 2. Atje Keulen-Deelstra (Olanda) 1:31,61, 3. Anne Henning (S.U.A.) 1:31,62, 4. Ludmila Titova (U.R.S.S.) 1:31,85, 5. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 1:32,21, 6. Diane Holum (S.U.A.) 1:32,41.

1 500 m: 1. Diane Holum (S.U.A.) 2:20,85-record olimpic, 2. Stien Bass-Kaiser (Olanda) 2:21,05, 3. Atje Keulen-Deelstra (Olanda) 2:22,05, 4. Elly Van de Brom (Olanda) 2:22,27, 5. Rosemarie Taupadel (R.D.G.) 2:22,35, 6. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 2:23,19.

3 000 m: 1. Stien Bass-Kaiser (Olanda) 4:52,14-record olimpic, 2. Diane Holum (S.U.A.) 4:58,67, 3. Atje Keulen-Deelstra (Olanda) 4:59,91, 4. Sippie Tigelaar (Olanda) 5:01,67, 5. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 5:01,79, 6. Kapitolina Seregina (U.R.S.S.) 5:01,88.

PATINAJ ARTISTIC

Feminin: 1. Beatrix Schuba (Austria) 2751,5 p, 2. Karen Magnussen (Canada) 2673,2 p, 3. Janet Lynn (S.U.A.) 2663,1 p, 4. Julie Holmes (S.U.A.) 2627 p, 5. Zsuzsa Almasy (Ungaria) 2592,4 p, 6. Sonja Morgenstern (R.D.G.) 2579, 4 p.

Masculin: 1. Ondrej Nepela (Cehoslovacia) 2739,1 p, 2. Serghei Cetveruhin (U.R.S.S.) 2672,4 p, 3. Patrick Pera (Franța) 2653,1 p, 4. Kenneth Shelley (S.U.A.) 2596 p, 5. Misha Petkevich (S.U.A.) 2591,5 p, 6. Jan Hofmann (R.D.G.) 2567,6 p, ... 17. Gheorghe Fazekas (România) 2094 p

Perechi: 1. Irina Rodnina-Alexei Ulanov (U.R.S.S.) 420,4 p, 2. Ludmila Smirnova-Andrei Suraikin (U.R.S.S.) 419,4 p, 3. Manuela Gross-Uwe Kagelmann (R.D.G.) 411,8 p, 4. Alicia Starbuck-Kenneth Shelley (S.U.A.) 406,8 p, 5. Almut Lehmann-Herbert Wiesinger (R.F.G.) 399,8 p, 6. Irina Cerneaeva-Vasili Blagov (U.R.S.S.) 399,1 p.

SCHI ALPIN (m).

Coborire: 1. Bernhard Russi (Elveția) 1:51,43, 2. Roland Collombin (Elveția) 1:52,07, 3. Heini Messner (Austria) 1:52,40, 4. Andreas Sprecher (Elveția)

1:53,14, 5. Erik Haaker (Norvegia) 1:53,16, 6. Walter Tresch (Elveția) 1:53,19,... 39. Dan Cristea (România) 2:01,26, 48 Virgil Brenci (România) 2:04,33.

Slalom uriaș: 1. Gustavo Thoeni (Italia) 3:09,62, 2. Edmund Bruggman (Elveția) 3:10,75; 3. Werner Mattle (Elveția) 3:11,99, 4. Alfred Hagn (R.F.G.) 3:11,11, 5. Jean Noel Augert (Franța) 3:11,84, 6. Max Rieger (R.F.G.) 3:11,94,... 26. Dan Cristea (România) 3:19,88, 33. Virgil Brenci (România) 3:27,40

Slalom special: 1. Francesco Fernandez Ochoa (Spania) 1:09,27, 2. Gustavo Thoeni (Italia) 1:10,28, 3. Rolando Thoeni (Italia) 1:10,30, 4. Henri Duvillard (Franța) 1:10,45, 5. Jean Noel Augert (Franța) 1:10,51, 6. Bernardo Schmalz (Italia) 1:10,83,... 20. Virgil Brenci (România) 1:21,58

SCHI ALPIN (I).

Coborire: 1. Marie Therese Nadig (Elveția) 1:36,68 2. Annemarie Proell (Austria) 1:37,00, 3. Susan Corrock (S.U.A.) 1:37,63 4. Isabelle Mir (Franța) 1:38,62, 5. Rosi Speiser (R.F.G.) 1:39,10, 6. Rosi Mittermeier (R.F.G.) 1:39,32.

Slalom uriaș: 1. Marie Therese Nadig (Elveția) 1:29,90, 2. Annemarie Proell (Austria) 1:30,75, 3. Wiltrud Drexel (Austria) 1:32,35 4. Laurie Kreiner (Canada) 1:32,48, 5. Rosi Speiser (R.F.G.) 1:32,56, 6. Florence Steurer (Franța) 1:32,59.

Slalom special: 1. Barbara Cochran (S.U.A.) 91,24, 2. Daniele Debernard (Franța) 91,26, 3. Florence Steurer (Franța) 92,69, 4. Judy Crawford (Canada) 93,95, 5. Annemarie Proell (Austria) 94,03, 6. Pamele Behr (R.F.G.) 94,27.

SCHI NORDIC (m).

15 km fond: 1. Sven Ake Lundback (Suedia) 45:28,24, 2. Feodor Simasev (U.R.S.S.) 46:00,84, 3. Ivar Fermo (Norvegia) 46:02,68, 4. Juha Mieto (Finlanda) 46:02,74, 5. Iuri Skobov (U.R.S.S.) 46:04,59, 6. Axel Lesser (R.D.G.) 46:17,01.

30 km fond: 1. Viaceslav Vedenin (U.R.S.S.) 1h. 36:34,15, 2. Paal Tyldum (Norvegia) 1h. 37:25,30, 3. Johs Harviken (Norvegia) 1h. 37:32,44, 4. Gunnar Larsson (Suedia) 1h. 37:33,72, 5. Walter Demel (R.F.G.) 1h. 37:45,53, 6. Feodor Simasev (U.R.S.S.) 1h. 38:22,50.

50 km fond: 1. Paal Tyldum (Norvegia) 2h. 43:14,75, 2. Magne Myrmo (Norvegia) 2h. 43:29,45, 3. Viaceslav Vedenin (U.R.S.S.) 2h. 44:00,19, 4. Reidar Hjermstad (Norvegia) 2h. 44:44,51, 5. Walter Demel (R.F.G.) 2h. 44:32,67, 6. Werner Geeser (Elveția) 2h. 44:34,13.

Stafeta 4 x 10 km: 1. U.R.S.S. 2h. 04:47,94, 2. Norvegia 2h. 04:57,06 3. Elveția 2h. 07:00,06, 4. Suedia 2h. 07:03,60, 5. Finlanda 2h. 07:50,19, 6. R.D. Germană 2h. 10:03,73.

Combinată nordică: 1. Ulrich Wehling (R.D.G.) 413,340 p, 2. Rauno Miettinen (Finlanda) 405,505 p, 3. Karl Luck (R.D.G.) 398,800 p, 4. Erkki Kilpinen (Finlanda) 391,845 p, 5. Yuji Katsuro (Japonia) 390,200 p, 6. Tomas Kucera (Cehoslovacia) 387,935 p.

Sărituri de la 70 m: 1. Yukio Kasaja (Japonia) 244,2 p, 2. Kitsug Konno (Japonia) 234,8 p, 3. Seiji Aochi (Japonia) 229,5 p, 4. Ingolf Mork (Norvegia) 225,5 p, 5. Jiri Raska (Cehoslovacia) 224,8 p, 6. Wojciech Fortuna (Polonia) 222 p.

Sărituri de la 90 m: 1. Wojciech Fortuna (Polonia) 219,9 p, 2. Walter Steiner (Elveția) 219,8 p, 3. Rainer Schmidt (R.D.G.) 219,3 p, 4. Tauno Kaayhko (Finlanda) 219,2 p, 5. Manfred Wolf (R.D.G.) 215,1 p, 6. Gari Napalkov (U.R.S.S.) 210,1 p.

SCHI NORDIC (f).

5 km fond: 1. Galina Kulakova (U.R.S.S.) 17:00,50, 2. Marjatta Kajosmaa (Finlanda) 17:05,50, 3. Helena Sikolova (Cehoslovacia) 17:07,32, 4. Alevtina Olunina (U.R.S.S.) 17:07,40 5. Hilka Kuntola (Finlanda) 17:11,67, 6. Liubov Muhaceva (U.R.S.S.) 17:12,08.

10 km fond: 1. Galina Kulakova (U.R.S.S.) 34:17,82, 2. Alevtina Olunina (U.R.S.S.) 34:54,11, 3. Marjatta Kajosmaa (Finlanda) 34:56,45, 4. Liubov Muhaceva (U.R.S.S.) 34:58,56, 5. Helena Takalo (Finlanda) 35:06,34, 6. Aslang Dahl (Suedia) 35:18,84.

Stafeta 3 x 5 km: 1. U.R.S.S. 48:46,15, 2. Finlanda 49:19,37, 3. Norvegia 49:51,49, 4. R.F. a Germaniei 50:25,61, 5. R.D. Germană 50:28,45 6. Cehoslovacia 51:16,16.

BIATLON

Individual: 1. Magnar Solberg (Norvegia) 1h. 15:55,05 (2), 2. Hansjorg Knauthe (R.D.G.) 1h. 16:7,06 (1), 3. Lars Coran Arvidsson (Suedia) 1h. 16:27,03 (2), 4. Aleksandr Tihonov (U.R.S.S.) 1h. 16:48,06 (4), 5. Yrjoe Salpakari (Finlanda) 1h. 16:51,43 (2), 6. Esko Saira (Finlanda) 1h. 17:34,80,... 28. Victor Fontana (România) 1h 24:17,85 (5), 36. Vilmos (România) 1h 25:52,27 (8), Nicolae Vestea (România) 1h 27:08,21(6).

Stafetă: 1. U.R.S.S. 1h. 51:44,92, 2. Finlanda 1h. 54:37,25, 3. R.D. Germană 1h. 54:57,67, 4. Norvegia 1h. 56:24,40, 5. Suedia 1h. 56:57,43 6 S.U.A.) 1h. 57:24,30,... 9. România 1h 59:30,61

BOB

2 persoane: 1. Wolfgang Zimmerer-Peter Utzschneider (R.F. a Germaniei II) 4:57,07, 2. Horst Floth-Pepi Bader (R.F. a Germaniei I) 4:58,84, 3. Jean Wicki-Eedy Hubacher (Elveția I) 4:59,33, 4. Gianfranco Gaspari-Mario Armano (Italia I) 5:00,45, 5. Ion Panțuru-Ion Zangor (România I) 5:00,53, 6. Carl Erik Eriksson-Jan Johansson (Suedia) 5:01,40,... 12. Dragos Panaitescu-Dumitru Focseneanu (România II) 5:04,89

4 persoane: 1. Elveția I (Jean Wicki, Edy Hubacher, Hans Leutenegger, Werner Camichel) 4:43,07, 2. Italia, I 4:43,83, 3. R.F. a Germaniei I 4:43,92 4. Elveția II 4:44,56, 5. R.F. a Germaniei II 4:45,09, 6. Austria I 4:45,77,... 10. România 4:47,12

SĂNIUȚE

Masculin: 1. Wolfgang Scheidel (R.D.G.) 3:27,58, 2. Harald Ehrig (R.D.G.) 3:28,39, 3. Wolfram Fiedler (R.D.G.) 3:28,73, 4. Klaus Bonsack (R.D.G.) 3:29,16, 5. Leonhard Nagenrauft (R.F.G.) 3:29,67, 6. Josef Fendt (R.F.G.) 3:30,03.

Feminin: 1. Anna Maria Muller (R.D.G.) 2:59,18, 2. Utte Ruhrold (R.D.G.) 2:59,49, 3. Margit Schumann (R.D.G.) 2:59,54, 4. Elisabeth Demleitner (R.F.G.) 3:00,80, 5. Yuko Otaka (Japonia) 3:00,98, 6. Wiesława Martyka (Polonia) 3:02,33.

Perechi: 1. Paul Hildgartner-Walter Plaikner (Italia) și, Horst Hornlein-Reinhard Bredow (R.D.G.) 1:28,35 3. Klaus Bonsack-Wolfram Fiedler (R.D.G.) 1:29,16, 4. Satoru Arai-Masatoshi Kobayashi (Japonia) 1:29,63, 5. Mirosław Wieckowski-Wojciech Kubik (Polonia) și Hans Brandner-Balthasar Schwarm (R.F.G.) 1:29,66.

HOCHEI

1. U.R.S.S., 2. S.U.A., 3. Cehoslovacia, 4. Suedia, 5. Finlanda, 6. Polonia.

CAMPIONATE MONDIALE

PENTATLON MODERN: 9—13 octombrie — SAN ANTONIO (S.U.A.)

Echipe: 1. U.R.S.S. 15 006, p. 2. Ungaria 14 989p, 3. S.U.A. 14 635 p

Individual: 1. Boris Onicenکو (U.R.S.S.) 5206 p, 2. Z. Villanyi (Ungaria) 5 129 p, 3. A. Balczó (Ungaria) 5080 p.

GIMNASTICA MODERNA: 12—14 NOIEMBRIE — HAVANA

1. Maria Ghigova (Bulgaria) 38,15 p, 2. Elena Karpuhina (U.R.S.S.) 37,85 p, 3. Alfiya Nazmutinova (U.R.S.S.) 37,70 p, ... 14. Maria Preda (România) 35,30 p, ... 17. Carmen Bucaciuc (România) 34,95 p

HANDBAL (f): 10—19 DECEMBRIE — OLANDA

1. R.D. Germană, 2. Iugoslavia, 3. Ungaria, 4. România

PATINAJ VITEZĂ (m): 19—20 FEBRUARIE — OSLO

500 m: 1. Ard Schenk (Olanda) și Roar Gronvold (Norvegia) 40,14, 3. Takayuki Hida (Japonia) 40,18;

5 000 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 7:22,84, 2. Jan Bols (Olanda) 7:29,97 3. Eddy Verheyen (Olanda) 7:30,32.

1 500 m: Ard Schenk (Olanda) 2 : 03, 06, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 2 : 04,40, 3. Eddy Verheyen (Olanda) 2 : 05,78.

10 000 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 15 : 22,09, 2. Jan Bols (Olanda) 15 : 26,52, 3. Sten Stensen (Norvegia) 15 : 32,72.

Poliatlion: 1. Ard Schenk (Olanda) 171,549 p, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 174,305 p, 3. Jan Bols (Olanda) 174,493 p.

CICLOCROS: 27 FEBRUARIE — PRAGA

Amatori: 1. Norbert Dedeckere (Belgia), 2. Milos Fišera (Cehoslovacia la 5 sec), 3. Wolfgang Renner (R.F.G.) la 11 sec;

Profesioniști: 1. Eric de Vlaeminck (Belgia), 2. Rolf Wolfsohl (R.D.G.) la 27 sec, 3. Herman Gretener (Elveția) la 2 : 21.

PATINAJ VITEZĂ (f): 4—5 martie — HEERENVEEN (OLANDA)

500m: 1. Diane Holum (S.U.A.) 43,59, 2. Leah Poulos (S.U.A.) 43,79, 3. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 44,23;

1 500m: 1. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 2 : 17,98, 2. Stien Bass-Kaiser (Olanda) 2 : 18,09, 3. Diane Holum (S.U.A.) 2 : 18,51;

1 000 m: 1. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 1 : 30,49, 2. Stien Baas-Kaiser (Olanda) 1 : 31,20, 3. Diane Holum (S.U.A.) 1 : 31,73;

3 000 m: 1. Stien Baas-Kaiser (Olanda) 4 : 54, 6, 2. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 4 : 59,24, 3. Kapitoliina Seregina (U.R.S.S.) 5 : 03,66;

Poliatlion: 1. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 185,342 p, 2. Stien Kaiser (Olanda) 185,543 p, 3. Diane Holum (S.U.A.) 186,252 p.

PATINAJ ARTISTIC: 8—12 martie — CALGARY (CANADA)

Perechi: 1. Irina Rodina-Aleksei Ulanov (U.R.S.S.) 421,8 p, 2. Ludmila Smirnova-Andrei Suraikin (U.R.S.S.) 416,7 p, 3. Jojo Starbuck-Kenneth Shelley (S.U.A.) 412,5p;

Masculin: 1. Ondrej Nepela (Cehoslovacia) 9/2722,8 p, 2. Serghei Ceteruhin (U.R.S.S.) 19/2673,8 p, 3. Vladimir Kovalev (U.R.S.S.) 34/2607,5 p;

Feminin: 1. Beatrix Schuba (Austria) 2778,5 p, 2. Karen Magnussen (Canada) 2745,2 p, 3. Janet Lynn (S.U.A.) 2713 p;

Dans: 1. Ludmila Pahomova-Aleksandr Gorelov (U.R.S.S.) 14/514,6 p, 2. Angelika și Erich Buck (R.F.G.) 17/512 p, 3. Judy Schwomeyer-James Sladky (S.U.A.) 24/508,7 p.

HOCHEL. GRUPA C: 3—12 MARTIE—MIERCUREA CIUC

1. Austria, 2. Italia, 3. R.P. Chineză.

Grupa B: 24 martie — 2 aprilie — BUCUREȘTI

1. Polonia, 2 S.U.A., 3. R.D. Germană.

Grupa A: 7—22 aprilie — PRAGA 1. Cehoslovacia, 2 U.R.S.S., 3. Suedia.

POPICE: 27 MAI — 2 IUNIE — SPLIT

Echipe(f): 1. România (Cornelia Petrușca, Elena Trandafir, Florica Neguțoiu, Ana Petrescu, Ildico Grozăvescu, Crista Szöcs) 2568, p. 2. Iugoslavia 2530 p, 3. Cehoslovacia 2514 p.

Echipe (m): 1. R.D. Germană 5 581, p, 2. R.F.a Germaniei 5 555, p 3. Iugoslavia 5 553 p, ... 6. România 5 465 p.

Perechi(f): 1. Gertrude Leibetseder-Eva Gruber (Austria) 866 p, 2. Anka Jansa-Gorinka Kovrlja (Iugoslavia) 861 p, 3. Ildico Grozăvescu-Florica Neguțoiu (România) 853 p, ... 5. Elena Trandafir-Cornelia Petrușcă (România) 849 p, 12. Crista Szöcs-Ana Petrescu (România) 816 p.

Perechi(m): 1. Dietter Zieher-Theo Holzmann (R.F.G.) 1905 p, 2. Joachim Bergelt-Christoph Wloka (R.D.G.) 1882 p, 3. Horst Brautingam-Klaus Beyer (R.D.G.) 1875 p, ... 14. Constantin Vinătoru-Petre Purje (România) 1786 p, 15. Ilie Băias-Iosif Tismănar (România) 1786 p, 20. Ion Micoroiu-Gheorghe Silvestru (România) 1738 p

Feminin: 1. Elena Trandafir (România) 1313 p, 2. Zsofia Hursan (Ungaria) 1303, p, 3. Cornelia Petrușcă (România) 1296 p, ... 5. Florica Neguțoiu (România) 1289 p, 11. Crista Szöcs (România) 1268, 13. Ildiko Grozăvescu (România) 1265 p

Masculin: 1. Nikola Dragas (Iugoslavia) 2901, p 2. Dieter Zieher (R.F.G.) 2896, p 3. Horst Brautingam (R.D.G.) 2882 p, ... 16. Cristu Vinătoru (România) 2744 p (Petre Purje, Ion Micoroiu, Gheorghe Silvestru, Ilie Băias, Iosif Tismănar — România, eliminați în calificări).

CAMPIONATE MONDIALE (juniori și tineret)

BIATLON: 26—27 FEBRUARIE — LINTHAL (ELVEȚIA)

Individual: 1. Ianis Ciars (U.R.S.S.) 1 h 19 : 25, 3(2), 2. Aleksander Bogdanov (U.R.S.S.) 1h. 21 : 17,8(0), 3. Keijo Kuntola (Finlanda) 1h. 21 : 17,8 (2), ... 7. Ion Tudor (România) 1h. 24 : 34,5(2), 18. Nicolae Cristoloveanu (România) 1h. 30 : 54,8(8), 20. Victor Dihoi (România) 1h. 31 : 51,2 (11)

Stafetă: 1. Polonia 1h 47 : 27,8(0), 2. U.R.S.S. 1h 51 : 13,0(0), 3. R.D. Germană 1h 52 : 37,5, (echipa României a fost descalificată)

SCRIMA (TINERET): 1—5 APRILIE — MADRID

Floretă(b): 1. Arkadinsz Godell (Polonia), 2. Viktor Rodionov (U.R.S.S.), 3. Frederic Pietruska (Franța).

Adalbert Kuki, Petre Buricea și Ladislau Ruff (România) eliminați din preliminarii.

Floretă (f): 1. Zoia Filatova (U.R.S.S.), 2. Grazyna Makowska (Polonia), 3. Valentina Burcikina (U.R.S.S.). Viorica Draga, Aurora Crișu și Mariana Ostafi (România) eliminate din preliminarii.

Spadă: 1. Guy Evequoz (Elveția), 2. Jerzy Janikowski (Polonia), 3. Paul Szabo (România). Octavian Zidaru și Dan Podeanu (România) eliminați din preliminarii.

Sabie: 1. Vladimir Pavlenko (U.R.S.S.) 2. Patrick Quivrin (Franța), 3. Tomasso Montano (Italia). Ion Pop, Cornel Marin și Alexandru Csiki (România) eliminați din preliminarii.

CUPE MONDIALE

HOCEI PE IARBĂ: 10—24 octombrie — BARCELONA
CUPA MONDIALĂ: 1. Pakistan, 2. Spania, 3. India

COMPETIȚII MONDIALE

SCHI: CUPA MONDIALĂ

Masculin: 1. Gustavo Thoeni (Italia) 154 p, 2. Henri Duivillard (Franța) 142 p, 3. Edmund Bruggman (Elveția) 140 p

Feminin: 1. Anne Marie Proell (Austria) 269 p, 2. Francoise Macchi (Franța) 187 p, 3. Britt Laforgue (Franța) 140 p.

Echipe: 1. Franța 1145 p, 2. Austria 854 p, 3. Elveția 660 p.

CAMPIONATE EUROPENE

GIMNASTICA (F): 15—17 OCTOMBRIE — MINSK

Individual compus: 1. Ludmila Turișceva (U.R.S.S.) și Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 38,85 p. 3. Erika Zuchold (R.D.G.) 38,30 p,... 14. Elena Ceampelea (România) 35,80, p. ... 20. Alina Goreac (România) 35,15 p.

Sărituri: 1. Ludmila Turișceva (U.R.S.S.) 19,60, 2. T. Lazakovici (U.R.S.S.) 19,55 p, 3. E. Zuchold (R.D.G.) 19,50 p, 4. E. Ceampelea (România) 19,00 p;

Paralele inegale: 1. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 19,35 p, 2. L. Turișceva (U.R.S.S.) 19,20 p, 3. A. Helman (R.D.G.) 19,00 p;

Bîrnă: 1. Tamara Lazakovici (U.R.S.S.) 19,20 p, 2. L. Turișceva (U.R.S.S.) 19,15 p, 3. E. Zuchold (R.D.G.) 19,00 p;

Sol: 1. Ludmila Turișceva (U.R.S.S.) 19,65 p, 2. T. Lazakovici (U.R.S.S.) 19,60 p, 3. E. Zuchold (R.D.G.) 19,25 p.

SĂNIUȚE: 16—17 IANUARIE — KÖNIGSEE

Masculin: 1. Wolfram Fiedler (R.D.G.) 2:14,15, 2. Harald Erig (R.D.G.) 2:14,23, 3. Leonhard Nagenrauft (R.F.G.) 2:14,98;

Feminin: 1. Anna Maria Müller (R.D.G.) 2:08,23, 2. Ute Ruhrold (R.D.G.) 2:08,25, 3. Elisabeth Demleitner (R.F.G.) 2:08,36.

PATINAJ VITEZĂ: 11—12 IANUARIE — GÖTEBORG

Perechi: 1. Irina Rodnina-Aleksei Ulanov (U.R.S.S.) 10/420 p, 2. Ludmila Smirnova-Andrei Suraikin (U.R.S.S.)

17/417,4 p. 3. Manuela Gross-Uve Kagelmann (R.D.G.) 27/411,3 p.

Masculin: 1. Ondrej Nepela (Cehoslovacia) 2731,7 p, 2. Serghei Ceturubin (U.R.S.S.) 2667,5 p, 3. Patrick Pera (Franța) 2652 p,... 18. Gheorghe Fazekas (România) 2119,8 p.

Dans: 1. Angelika și Erich Buck (R.F.G.) 514,9 p, 2. Ludmila Pahomova-Aleksandr Gorșkov (U.R.S.S.) 511,3 p, 3. Janet Sawbridge-Peter Dalby (Anglia) 501,5 p.

Feminin: 1. Beatrix Schuba (Austria) 2708,6 p, 2. Rita Trapanese (Italia) 2596,4 p, 3. Sonja Morgenstern (R.D.G.) 2584,5 p.

BOB 2 PERSOANE: 13—14 IANUARIE — SAINT MORITZ

1. Wolfgang Zimmerer-Peter Utzschneider (R.F.G. II) 5:09,35, 2. Horst Floth-Pepi Bader (R.F.G. I) 5:10,07, 3. Jean Wicki-Edy Hubacher (Elveția I) 5:12,01,... 19. Nicolae Stavarache — Valeriu Juncu (România) 5:18,87

PATINAJ VITEZĂ (F): 15—16 IANUARIE — INZELL (R.F.G.)

500 m: 1. Ludmila Titova (U.R.S.S.) 43,27, 2. Vera Krasnova (U.R.S.S.) 43,88, 3. Ruth Schleiermacher (R.D.G.) 43,92

1 500 m: 1. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 2:16,67, 2. Ludmila Savrolina (U.R.S.S.) 2:17,25,

1 000 m: 1. Ludmila Titova (U.R.S.S.) 1:28,81, 2. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 1:28,82, 3. Ludmila Savrolina (U.R.S.S.) 1:28,95

3 000 m: 1. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 4:48,83, 2. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 4:50,69, 3. Ludmila Savrolina (U.R.S.S.) 4:52,37

Poliatlon: 1. Atje Keulen Deelstra (Olanda) 182,805 p, 2. Nina Statkevici (U.R.S.S.) 183,135 p, 3. Ludmila Savrolina (U.R.S.S.) 183,443 p,

BOB 4 PERSOANE: 19—20 IANUARIE — SAINT MORITZ

1. Elveția III 4:58,80, 2. R.F.G. I 4:59,51, 3. Austria I 5:00,02

PATINAJ VITEZĂ (m): 22—23 IANUARIE — DAVOS

500 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 39,89, 2. Roar Groenvold (Norvegia) 39,91, 3. Valeri Troitki (U.R.S.S.) 40,05.

5 000 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 7:17,94, 2. Jan Bols (Olanda) 7:19,06 3. Kees Verkerk (Olanda) 7:21,82.

1 500 m: 1. Ard Schenk (Olanda) 2:00,57, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 2:01,45, 3. Jan Bols (Olanda) 2:01,60

10 000 m: 1. Kees Verkerk (Olanda) 15:08,41, 2. Jan Bols (Olanda) 15:10,41, 3. Sten Stiensens (Norvegia) 15:15,24

Poliatlon: 1. Ard Schenk (Olanda) 169,702 p, 2. Roar Gronvold (Norvegia) 170,717 p, 3. Jan Bols (Olanda) 170,717 p

TIR (CU AER COMPRIMAT): 19—20 FEBRUARIE — BELGRAD

Pușcă cu aer comprimat, 40 f de la 10 m: 1. Boris Melnik (U.R.S.S.) 385 p, 2. Petr Kovarik (Cehoslovacia) 384 p, 3. Gyorgy Abonyi (Ungaria) 381 p,... 14. Marin Ferecatu (România) 376 p, 29. Ion Codreanu (România) 371 p, 36. M. Marin (România) 369 p, 43. E. Satala (România) 366 p.

Echipe: 1. U.R.S.S. 1509 p, 2. R.F. a Germaniei 1506 p, 3. Suedia 1494 p,... 8. România 1482 p.

Pistol senioare 40 f de la 10 m: 1. Nina Stolearova (U.R.S.S.) 379 p, 2. Nina Ivanova (U.R.S.S.) 375 p,

3. Anișoara Matei (România) 375 p,... 10. Ana Buțu (România) 367 p, 24. Monica Șerban (România) 351 p;
Echipe: 1. U.R.S.S. 1127 p, 2. Polonia 1094 p, 3. România 1093 p;

Pistol juniori 40 f: 1. Peter Schumann (R.D.G.) 373 p, 2. Christian Lahr (R.D.G.) 373 p, 3. Zbigniew Fedyczak (Polonia) 373 p.

Echipe: 1. Polonia 1108 p, 2. R.F. a Germaniei 1106 p, 3. U.R.S.S. 1101 p.

Pușcă senioare 40 f: 1. Monica Reisterer (R.F.G.) 382 p, 2. Tatiana Rednikova (U.R.S.S.) 378 p, 3. Bajba Zarinja (U.R.S.S.) 373 p,... 6. Dumitru Barbu (România) 362 p, 21. Ioana Șerbănescu (România) 360 p, 22. Veronica Stroe (România) 360 p.

Echipe: 1. Polonia 1118 p, 2. U.R.S.S. 1115 p, 3. R.F. a Germaniei 1113 p.

Pușcă juniori 40 f: 1. Karl Heinz Eberl (R.F.G.) 380 p, 2. Alexandr Mitrofanov (U.R.S.S.) 377 p, 3. Marika Cezpluch (R.D.G.) 376 p,... 6. Dumitru Barbu (România) 373 p, 11. Angela Tudorică (România) 369 p, 22. Dan Lucache (România) 360 p.

Echipe: 1. R.F. a Germaniei 1119 p, 2. U.R.S.S. 1117 p, 3. R.D. Germană 1117 p, 4. România 1102 p.

Pistol seniori 40 f: 1. Dan Iuga (România) 386 p, 2. Ernst Muller (R.F.G.) 383 p, 3. Josef Zapędzki (Polonia) 382 p,... 24. Gavrilă Magyar (România) 373p. 32. Iuliu Pieptea (România) 367p, 43. Virgil Atanasiu (România) 363p.

ATLETISM (SALĂ) 11—12 MARTIE — GRENOBLE

Masculin—50 m 1. Valeri Borzov (U.R.S.S.) 5,75, 2. Aleksandr Korneliuk (U.R.S.S.) 5,81 m, 3. Vasilios Papageorgopoulos (Grecia) 5,82; 400 m: 1. Georg Nückles (R.F.G.) 47,24, 2. Ulrich Reich (R.F.G.) 47,42, 3. Wolfgang Muller (R.D.G.) 47,42; 800m: 1. Josef Plachy (Cehoslovacia) 1:48,84, 2. Ivan Ivanov (U.R.S.S.) 1:49,05 3. Francis Gonzales (Franța) 1:49,17; 1 500 m: 1. Jackie Boxberger (Franța) 3:45,66, 2. Spilios Zaharopoulos (Grecia) 3:46,08, 3. Jurgen May (R.F.G.) 3:46,42; 3 000 m: 1. Iuris Grustins (U.R.S.S.) 8:02,85, 2. Iuri Aleksașin (U.R.S.S.) 8:03,20, 3. Ulrich Bruger (R.F.G.) 8:05,07; 50 m g: 1. Guy Drut (Franța) 6,51, 2. Manfred Schumann (R.F.G.) 6,58, 3. Anatoli Mosiașvili (U.R.S.S.) 6,59 (Nicolaie Perța 6,79 eliminat în serii); 4x4 ture: 1. R.F. a Germaniei 6:26,4, 2. U.R.S.S. 6:27,0, 3. Polonia 6:27,6; 4x2 ture: 1. Polonia 2:46,4, 2. R.F.G. 2:46,9, 3. Franța 2:50,2; lungime: 1. Max Klaus (R.D.G.) 8,02 m, 2. Hans Baumgartner (R.F.G.) 7,99 m, 3. Jaroslav Broz (Cehoslovacia) 7,88 m,... 9. Carol Corbu (România) 7,62 m, 10. Valentin Jurcă (România) 7,61 m; înălțime: 1. Istvan Major (Ungaria) 2,24 m, 2. Kestutis Sapka (U.R.S.S.) 2,22 m, 3. Iuri Tarmak (U.R.S.S.) 2,22 m,... 13. Csaba Dosa (România) 2,05 m; prăjină 1. Wolfgang Nordwig (R.D.G.) 5,40 m, 2. Hans Lagerqvist (Suedia) 5,40 m, 3. Antti Kalliomaki (Finlanda) 5,35 m; triplusalt: 1. Viktor Saneev (U.R.S.S.) 16,97 m, 2. Carol Corbu (România) 16,89 m, 3. Valentin Sevcenko (U.R.S.S.) 16,73 m; greutate: 1. Hartmut Briesenick (R.D.G.) 20,67, m, 2. Wladyslaw Komar (Polonia) 20,32 m, 3. Jaroslav Brabec (Cehoslovacia) 19,94 m;

Feminin—50 m 1. Renate Stecher (R.D.G.) 6,25, 2. Annetreg Richter (R.F.G.) 6,28, 3. Sylviane Telliez (Franța) 6,31 (Mariana Goth 6,60 eliminată în serii); 400 m: 1. Christel Frese (R.F.G.) 53,36, 2. Inge Boding (R.F.G.) 54,60, 3. Erika Weinstein (R.F.G.) 54,73; 800 m: 1. Gunhild Hoffmeister (R.D.G.) 2:04,83; 2. Ileana Silai (România) 2:05,17, 3. Svetlan Zalateva (Bulgaria) 2:05,50 1 500 m: 1. Tamara Pangelova

(U.R.S.S.) 4:14,62, 2. Ludmila Bragina (U.R.S.S.) 4:18,35 3. Vasilina Amzina (Bulgaria) 4:18,84; 50 m g: 1. Anne-liese Erhardt (R.D.G.) 6,85, 2. Tereza Sukniewicz (Polonia) 6,94, 3. Grazyna Rabsztyń (Polonia) și Meta Antenen (Elveția) 7,05 (Valeria Bufanu 7,29 eliminată în serii); 4x1 tur: 1. R.F.G. 1:24,1, 2. Franța 1:27,6, 3. Austria 1:29,5; 4x2 ture: 1. R.F.G. 3:10,4 2. U.R.S.S. 3:11,2, 3. Franța 3:11,3; înălțime: 1. Rita Schmidt (R.D.G.) 1,90 m, 2. Rita Gildemeister (R.D.G.) 1,84 m, 3. Iordanka Blagoeva (Bulgaria) 1,84 m; lungime: 1. Brigitte Roesen (R.F.G.) 6,58 m, 2. Meta Antenen (Elveția) 6,42 m, 3. Jarmila Nygrinova (Cehoslovacia) 6,39 m,... 6. Elena Vintilă (România) 6,26 m, 8. Viorica Viscopoleanu (România) 6,01 m; greutate: 1. Nadejda Cijova (U.R.S.S.) 19,41 m, 2. Antonina Ivanova (U.R.S.S.) 18,54 m, 3. Marianne Adam (R.F.G.) 18,30 m,... 9. Valentina Cioltan (România) 17,09 m, 11. Ana Sălăgean (România) 16,04 m.

TENIS DE MASĂ 15—22 APRILIE — ROTTERDAM

Echipe (b) 1. Suedia, 2. Iugoslavia, 3. Cehoslovacia,... 12. România

Echipe (f) 1. Ungaria, 2. R.F. a Germaniei, 3. U.R.S.S. ... 5. România;

Simplu (b) 1. Stellan Bengtsson (Suedia), 2. Istvan Jonyer (Ungaria) 3—4. Anton Stipanciei și Istvan Korpa (Iugoslavia). Dorin Giurgiucă, Șerban Dobosi și Teodor Gheorghe eliminați în preliminarii

Simplu (f) 1. Zoia Rudnova (U.R.S.S.), 2. Beatrix Kishazi (Ungaria) 3—4. Maria Alexandru (România) și Ilona Vostova (Cehoslovacia). Eleonora Mihalca și Carmen Crișan (România) eliminate în preliminarii.

Dublu (b) 1. Istvan Jonyer, Sandor Rozsas (Ungaria), 2. Stellan Bengtsson, Kjell Johansson (Suedia), 3—4. Orlowski, Turai (Cehoslovacia) și Schöller, Börzei (R.F.G.—Ungaria).

Dublu (f): 1. Judit Magos, Henriette Lotaler (Ungaria), 2. Beatrix Kishazi, Jill Hammersley (Ungaria, Anglia), 3—4. Maria Alexandru, Carmen Crișan (România) și Zoia Rudnova, Svetlana Fedorova (U.R.S.S.).

Dublu mixt: 1. Zoia Rudnova, Stanislav Gomoskov (U.R.S.S.), 2. Lena Andersson, Stellan Bengtsson (Suedia), 3—4. Ilona Vostova, Vlado Orlowski (Cehoslovacia) și Judit Magos, Istvan Jonyer (Ungaria)

LUPTE 24—30 APRILIE — KATOWICE

Libere 48 kg 1. Huseyn Baigın (Turcia), 2. Jurgen Mobius (R.D.G.), 3. Ognni Nikolov (Bulgaria),... 6. Ion Arapu (România);

52 kg 1. Arsen Alahverdiev (U.R.S.S.), 2. Baiu Baiev (Bulgaria), 3. Emil Butu (România).

57 kg 1. Ivan Kuleșov (U.R.S.S.), 2. Ivan Savov (Bulgaria), 3. Zbigniew Zedzicki (Polonia),... 5. Nicolae Dumitru (România);

62 kg 1. Rusan Iliev (U.R.S.S.), 2. Mehmet Sari (Turcia), 3. Petre Coman (România).

68 kg 1. Ismail Huseinov (Bulgaria), 2. Petre Paolelungi (România), 3. Sefer Salikowski (Iugoslavia)

74 kg 1. Adolf Seger (R.F.G.), 2. Roman Marsagosvili (U.R.S.S.), 3. Inacio Pavlov (Bulgaria); (Ludovic Ambuș—România eliminat în primele tururi);

82 kg 1. Vasili Siultin (U.R.S.S.), 2. Ivan Iliev (Bulgaria), 3. Wolfgang Nitzschke (R.D.G.), 4. Ion Dumitru (România);

90 kg 1. Ghenadi Strahov (U.R.S.S.), 2. Rusan Petrov (Bulgaria), 3. Savel Kurezewski (Polonia) (Stelian Morcov — România eliminat din primele tururi).

100 kg 1. Ivan Iarighin (U.R.S.S.), 2. Nasil Todorov (Bulgaria), 3. Gerd Bachmann (R.D.G.), 4. Enache Panait (România);
+ **100 kg** 1. Aleksandr Medved (U.R.S.S.), 2. Osman Duraliev (Bulgaria), 3. Ștefan Stingu (România).

GRECO-ROMANE 48 kg.: 1. Gheorghe Berceanu (România), 2. Ștefan Anghelov (Bulgaria), 3. Vladimir Zubkov (U.R.S.S.);

52 kg: 1. Jan Mihalik (Polonia), 2. Vitali Konstantinov (U.R.S.S.), 3. Peter Kirov (Bulgaria);

57 kg: 1. Hristo Traikov (Bulgaria), 2. Iuri Sokolov (U.R.S.S.), 3. Ion Baci (România);

62 kg: 1. Gheorghe Markov (Bulgaria), 2. Martin Laakso (Finlanda), 3. Kazimierz Lipien (Polonia), ... 5. Ion Păun (România);

68 kg: 1. Jorgen Hahnel (R.D.G.), 2. Antal Ster (Ungaria), 3. Andrzej Supron (Polonia), ... 6. Adrian Popa (România);

74 kg: 1. Petro Galactopoulos (Grecia), 2. Hasim Halilov (U.R.S.S.), 3. Wiczeslaw Nacha (Cehoslovacia), Victor Prentu (România) eliminat în preliminarii;

82 kg: 1. Anatoli Nazarenko (U.R.S.S.), 2. Ion Gabor (România), 3. Miroslav Janota (Cehoslovacia);

90 kg: 1. Stoian Nikolov (Bulgaria), 2. Omar Bliadza (U.R.S.S.), 3. Dabko Nisavici (Iugoslavia), ... 5. Nicolae Neguț (România);

100 kg: 1. Nikolai Iakovenko (U.R.S.S.), 2. Andreej Skrzydlewski (Polonia), 3. Nicolae Martinescu (România);

+ **100 kg**: 1. Alecsandr Tomov (Bulgaria), 2. Anatoli Kociniev (Bulgaria), 3. Victor Dolipschi (România).

TIR (SKEET): 7-9 mai — EUROVILLAS (SPANIA)

Individual (m): 1. Ivan Andreev (U.R.S.S.) 198 p, 2. Evgheni Petrov (U.R.S.S.) 197 p, 3. Iuri Turanov (U.R.S.S.) 196 p, ... 23. Gheorghe Seneovici (România) 187 p, 41. Gleb Pintilie (România) 183 p, 48. Sergiu Diaconu (România) 181 p.

Echipe: 1. U.R.S.S. 580 p, 2. Danemarca 572 p, 3. Polonia 568 p, ... 8. România 552 p.

Feminin: 1. Marina Martinskiviciute (U.R.S.S.) 135 p, 2. Kari Linden (Norvegia) 131 p, 3. Anne-Marie Fontaine (Belgia) 130 p.

Juniori: 1. Nikolai Sokolov (U.R.S.S.) 144 p, 2. Jeray Tarkowski (Polonia) 142 p, 3. Magne Orthby (Suedia) 135 p.

TIR (TALERE ARUNCATE DIN SANȚ): 13-15 mai — EUROVILLAS (SPANIA)

Individual (m): 1. Adam Smelezynski (Polonia) 187 p, 2. Juan Sancho (Spania) 187 p, 3. Michel Carrega (Franța) 185 p, ... 7. Ion Dumitrescu (România) 182 p, 8. Gheorghe Florescu (România) 180 p, 60. Andrei Marinescu (România) 158 p, 70. Ștefan Popovici (România) 145 p.

Individual (f): 1. Carmen Rionda (Spania) 118 p, 2. Beate Rosselius (R.F.G.) 114 p, 3. Britt Hansson (Suedia) 109 p.

juniori: 1. Dieter Ozobel (R.D.G.) 132 p, 2. Michael Owen (Anglia) 128 p, 3. Santiago Arrufat (Spania) 126 p.

HALTERE: 13-20 mai — CONSTANȚA

Muscă: 1. Zigmund Smalcerz (Polonia) 340 kg, 2. Adam Gnatov (U.R.S.S.) 332,500 kg, 3. Laszlo Szeucs (Ungaria) 327,500 kg, ... 6. Ion Hortopan (România) 305 kg;

Cocoș: 1. Rafael Belenkov (U.R.S.S.) 360 kg, 2. Gheorghe Todorov (Bulgaria) 355 kg, 3. Witold Korcz (Polonia) 352,500 kg, ... 5. Victor Rusu (România) 345 kg;

Pană: 1. Dimitri Sanidze (U.R.S.S.) 395 kg, 2. Norair Nurikyan (Bulgaria) 387,500 kg, 3. Mieczyslaw Nowak (Polonia) 375 kg, (Vasile Bădescu-România eliminat din concurs);

Ușoară: 1. Mladen Kucev (Bulgaria) 447,500 kg, 2. Zbigniew Kaczmarek (Polonia) 442,500 kg, 3. Muherti Kirşinov (U.R.S.S.) 435 kg, 4. Fiți Balaș (România) 415 kg, ... 7. Aurel Miut (România) 372,500 kg;

Semimijlocie: 1. Iordan Bikov (Bulgaria) 477,500 kg, 2. Viktor Kurentov (U.R.S.S.) 472,500 kg, 3. Antonio Silvino (Italia) 460 kg, ... 12. Gheorghe Minea (România) 415 kg, 16. Dumitru Constantin (România) 397,500 kg;

Mijlocie: 1. Boris Pavlov (Bulgaria) 512,500 kg, 2. Leif Jensen (Norvegia) 505 kg, 3. Karlo Kangasniemi (Finlanda) 495 kg.

Semigrea: 1. David Rigert (U.R.S.S.) 557,500 kg, 2. Atanas Sopov (Bulgaria) 527,500 kg, 3. Anton Nikolov (Bulgaria) 525 kg;

Grea: 1. Jan Talts (U.R.S.S.) 587,500 kg, 2. Ștefan Gruetzner (R.D.G.) 550 kg, 3. Kauko Kangasniemi (Finlanda) 540 kg;

Supergrea: 1. Vasili Alekseev (U.R.S.S.) 632,500 kg, 2. Rudolf Mang (R.F.G.) 630 kg, 3. Gerd Bonk (R.D.G.) 565 kg, ... 10. Vasile Deac (România) 475 kg.

JUDO: 11-16 mai — HAGA

Ușoară: 1. Jean Jacques Mounier (Franța), 2. Serghei Suslin (U.R.S.S.), 3-4. Serghei Melnicenko (U.R.S.S.) — Dieter Werner (R.D.G.);

Semimijlocie: 1. Dietmar Hotger (R.D.G.), 2. Anatoli Novikov (U.R.S.S.), 3-4. Zygmund Talaj (Polonia) — Bruno Verholsdonk (R.F.G.);

Mijlocie: 1. Jean Coche (Franța), 2. Guram Gogalauri (U.R.S.S.), 3-4. Laszlo Ipacs (Ungaria) — Andrei Ciupacenko (U.R.S.S.);

Semigrea: 1. Angelo Parisi (Anglia), 2. Jan Bosman (Olanda), 3-4. Ernst Eugster (Olanda) — Evgheni Saloduhin (U.R.S.S.);

Grea: 1. Wim Ruska (Olanda), 2. Jean Brondani (Franța), 3-4. Anatoli Novikov (U.R.S.S.) — Hennig (R.D.G.);

Echipe: 1. U.R.S.S., 2. Franța, 3-4. Anglia-Olanda.

FOTBAL

1. R.F. a Germaniei, 2. U.R.S.S., 3. Belgia, 4. Ungaria (Echipa României a fost eliminată în sferturi de finală de formația Ungariei).

CANOTAJ (f). 10-13 AUGUST — BRANDENBURG (R.D.G.)

4+1 visle: 1. România (Teodora Untaru, Marioara Singiorzan, Maria Micșa, Ileana Kondorossi+Maria Gheață) 3:31,82, 2. U.R.S.S. 3:32,68, 3. R.F. a Germaniei 3:36,70;

8+1: 1. U.R.S.S. 3:18,53, 2. România 3:20,67, 3. R.D. Germană 3:21,17;

4+1 rame: 1. U.R.S.S. 3:41,32, 2. R.D. Germană 3:44,69, 3. Olanda 3:46,50, ... 5. România 3:51,78;

simplu: 1. Ingrid Maria Dusseldorp (Olanda) 3:59,02, 2. Anick Anthoine (Franța) 4:01,78, 3. Anita Kuhlke (R.D.G.) 4:05,25;

dublu visle: 1. U.R.S.S. 3:42,42, 2. Olanda 3:44,08, 3. Franța 3:44,18.

CAMPIONATE EUROPENE (juniori și tineret)

SCHI FOND (JUNIORI): 25—27 FEBRUARIE — TARVISIO

5 km fond (f): 1. Ruth Rehema (U.R.S.S.) 17:53,56, 2. Anne Dotterweich (R.D.G.) 18:08,91, 3. Milena Satarova (Cehoslovacia) 18:09,59,... 20 Elena Băsa (România) 19:21,14, 35. Iuliana Pața (România) 20:27,20, 37. Maria Tocitu (România) 20:47,82;

3x5 km (f): 1. U.R.S.S. 1h.02:04, 2. R.D. Germană 1h.04:40, 3. Norvegia 1h.05:25,... 9. România 1h.11:27;

10 km fond (b): 1. Anatoli Smigun (U.R.S.S.) 33:20,45, 2. Vladimir Lukianov (U.R.S.S.) 33:34,33, 3. Karl Betz (R.F.G.) 33:41,82;

3x10 km (b): 1. U.R.S.S. 1h.54:11, 2. Norvegia 1h.56:13, 3. R.D. Germană 1h.58:28;

Combinată nordică: 1. Farit Zakirov (U.R.S.S.) 415,04 p, 2. Jan Legierski (Polonia) 411,50 p, 3. Andrzej Stasel (Polonia) 407,90 p;

HOCHEI (JUNIORI).

Grupa B: 1. Elveția, 2. Polonia, 3. Iugoslavia 4. România.

Grupa A 1. Suedia, 2. U.R.S.S., 3. Cehoslovacia.

BOX (TINERET) 3—10 Iunie — BUCUREȘTI

Semimuscă 1. Alexandru Turei (România), 2. Asen Nikolov (Bulgaria) 3—4. Vladislav Zasipko (U.R.S.S.) și Dragan Petrovici (Iugoslavia);

Muscă 1. Dinu Condurat (România), 2. Eduard Dubowski (U.R.S.S.), 3—4. Rainer Langer (R.D.G.) și Peter Gluck (Ungaria);

Cocoș 1. Valeri Solomin (U.R.S.S.), 2. Marian Lazăr (România), 3—4. Ove Lindsbay (Suedia) și Jan Stanislawski (Polonia);

Pană 1. Vladimir Lvov (U.R.S.S.), 2. Stanislaw Ozetkowski (Polonia) 3—4. Patrick Christ (Franța) și Borislav Tușev (Bulgaria). Ion Adam (România) eliminat în preliminarii;

Semișoară 1. Simion Cuțov (România), 2. Branislav Văkici (Iugoslavia), 3—4. Imre Schimik (Ungaria) și Alfred Cichowlas (Polonia);

Ușoară 1. Krzysztof Pierwienicki (Polonia), 2. Jozsef Harmath (Ungaria), 3—4. Vladimir Simonov (U.R.S.S.) și Siegfried Vogelreuter (R.D.G.) Adrian Guțu (România) eliminat din preliminarii;

Semimijlocie 1. Aleksandr Zorov (U.R.S.S.), 2. Valent Wojczik (Polonia), 3—4. Damian Cimpoeșu (România) și John Gale (Anglia);

Mijlocie-mică 1. Nicolae Băbescu (România), 2. Tibor Cizmándia (Ungaria), 3—4. Alexandar Popovici (Iugoslavia) și Richard Maxwell (Anglia);

Mijlocie 1. Vladimir Lemesev (U.R.S.S.), 2. Pul Knudsen (Danemarca), 3—4. Veljko Zunjanin (Iugoslavia) și Derek Odwell (Anglia). Vasile Croitoru (România) eliminat din preliminarii;

Semigrea 1. Vladimir Mironiuk (U.R.S.S.), 2. Miroslav Popovici (Iugoslavia), 3—4. Reinhold Meissner (R.D.G.) și Gheorghi Stoimenov (Bulgaria), Marian Culineac (România) eliminat din preliminarii;

Grea 1. Mihail Subotin (U.R.S.S.), 2. Bernd August (R.F.G.), 3—4. Ion Ruicu (România) și Rudolf Empl (Austria).

LUPTE (TINERET). 4—9 Iulie — HVAR (IUGOSLAVIA)

Semimuscă: 1. Nicolae Ginga (România), 2. A. Milev (Bulgaria), 3. I. Ahmedov (U.R.S.S.);

Muscă: 1. Aliiev Aklad (U.R.S.S.), 2. P. Mataruga (Iugoslavia), 3. S. Racz (Ungaria),... 5. Ion Dulică (România);

Cocoș: 1. Mihai Bețilă (România), 2. S. Lindholm (Suedia), 3. A. Evazov (U.R.S.S.);

Pană: 1. Oleg Davidian (U.R.S.S.), 2. S. Pațkov (Bulgaria), 3. Pantelimon Arcadie (România);

Semișoară: 1. Lars Skiold (Suedia), 2. H. Klaus (R.F.G.), 3. W. Fleissman (R.D.G.);

Ușoară: 1. Konstantin Traikov (Bulgaria), 2. A. Franas (Polonia), 3. D. Wolter (R.D.G.)

Semimijlocie: 1. Viaceslav Merticev (U.R.S.S.) 2. S. Hristov (Bulgaria), 3. Victor Prentiu (România);

Mijlocie: 1. Leonid Liberman (U.R.S.S.), 2. D. Petkovi (Iugoslavia) 3. J. Lipmiewicz (Polonia);

Semigrea: 1. Vladimir Nehaev (U.R.S.S.), 2. Zoltan Csilag (România), 3. I. Hristov (Bulgaria);

Grea: 1. Jozsef Farkas (Ungaria), 2. Roman Codreanu (România), 3. N. Dinev (Bulgaria).

Libere. Semimuscă: 1. Hasan Isoy (Bulgaria), 2. A. Rukavisnikov (U.R.S.S.), 3. T. Kudelski (Polonia) (Gheorghe Ștefan eliminat în preliminarii);

Muscă: 1. Andrzej Kudelski (Polonia), 2. R. Iliazov (Bulgaria), 3. F. Molnar (Ungaria), (Gheorghe Anghel eliminat în preliminarii);

Cocoș: 1. Abdul Abdulrahmanov (U.R.S.S.), 2. I. Cocev (Bulgaria), 3. R. Darlev (Iugoslavia), 4. Grigore Condrat (România);

Pană: 1. Iuri Lagasvili (U.R.S.S.), 2. D. Zekov (Bulgaria), 3. Andrei Suba (România);

Semișoară: 1. Claudiu Zanier (România), 2. V. Zaharov (U.R.S.S.), 3. S. Ivanov (Bulgaria);

Ușoară: 1. Vladimir Kokaev (U.R.S.S.), 2. T. Hristov (Bulgaria), 3. E. Brauer (R.D.G.)... 5. Tiberiu Seregely (România);

Semimijlocie 1. Ismail Abilov (Bulgaria), 2. C. Birke (R.D.G.) 3. V. Poliakov (U.R.S.S.), 4. Stelian Popescu (România);

Mijlocie 1. Roman Ingeldiev (U.R.S.S.), 2. E. Milev (Bulgaria), 3. Marin Pircălab (România);

Semigrea 1. Stoian Radev (Bulgaria), 2. D. Butmer (R.D.G.), 3. A. Jakob (Ungaria) (Traian Stoian eliminat în preliminarii);

Grea 1. Dimitri Andiev (U.R.S.S.), 2. M. Gerceev (Bulgaria) 3. Roman Codreanu (România).

BASCHET (JUNIORI). 13—23 Iulie — IUGOSLAVIA

1. Iugoslavia, 2. Italia, 3. U.R.S.S.

TENIS DE MASĂ. 8—13 AUGUST — VEJLE (DANEMARCA)

Echipe juniori (mici) 1. U.R.S.S., 2. R.F. a Germaniei, 3. Suedia,... 6. România;

Echipe junioare (mici) 1. Ungaria, 2. România, 3. Iugoslavia;

Echipe junioare (mari) 1. U.R.S.S., 2. Ungaria, 3. R.F. a Germaniei,... 7. România;

Echipe juniori (mari) 1. Franța, 2. Cehoslovacia, 3. Suedia... 11. România;

Simplu juniori (mari) 1. Safnik (Iugoslavia), 2. Strokotov (U.R.S.S.)

Simplu junioare (mari) 1. Lidia Ilie (România), 2. Ridlerova (Cehoslovacia);

Simplu junioare (mici) 1. Ferdman (U.R.S.S.), 2. Fabri (Iugoslavia);

Simplu juniori (mici) 1. Burnazian, 2. Hugging (R.F.G.)

Dublu junioare: 1. Csik, Kuhar (Ungaria), 2. Ivaško, Russenski (Ungaria);

Dublu mixt: 1. Hoffman, Kraigie (R.F.G.), 2. Antonian, Strokotov (U.R.S.S.).

COMPETIȚII EUROPENE

BASCHE

C.C.E.: Ignis Varese (m) și T.T.T. Daugava Riga (f)

C.C.: Simmenthal Milano (m) și Spartak Leningrad (f)

„Cupa Koraci”: Lokomotiv Zagreb

TENIS DE MASĂ.

Liga europeană: 1. Cehoslovacia, 2. U.R.S.S., 3. Ungaria

CICLISM

Cursa Păcii — a XXV-a ediție

1. Vlastimil Moravec (Cehoslovacia) 47h, 41:25, 2. Vladimir Neliubin (U.R.S.S.) la 2 sec, 3. Wolfram Kuehn (R.D.G.) la 1:13, ... 18. Nicolae Andronache (România) la 8:37, 25. Alexandru Sofronie (România) la 16:54, 43. Vasile Selean (România) la 37:24.

Echipe: 1. U.R.S.S. 143 h 04:13, 2. Cehoslovacia la 3:11, 3. R.D. Germană la 4:50, ... 9. România la 54:59.

FOTBAL

C.C.E.: Ajax Amsterdam

Cupa cupeilor: Glasgow Rangers

Cupa U.E.F.A.: Tottenham Londra

Cupa U.E.F.A. (juniori): 1. Anglia, 2. R.F. a Germaniei 3. Polonia

HOCHEI PE IARĂ.

C.C.E.: SC Frankfurt/ Main 1880

SCRIMĂ

Cupa Europei — Floretă (f): Steaua București

Floretă (m): C.E. Melun (Franța). Steaua eliminată în preliminarii.

Sabie: Vasas Budapesta. Steaua eliminată în preliminarii

Spadă: T.S.K.A. Moscova

CUPE ȘI COMPETIȚII CONTINENTALE

VOLEI

C.C.E.: Zetor Brno (m) și Dinamo Moscova (f)

HANDBAL:

C.C.E.: Partizan Bjelovar (m) și Spartak Kiev (f.)

JOCURILE BALCANICE

TENIS DE MASĂ: 1—3 OCTOMBRIE — BRAȘOV

Echipe (m): 1. Iugoslavia, 2. Bulgaria, 3. România, 4. Turcia

Echipe (f): 1. România, 2. Iugoslavia, 3. Bulgaria, 4. Grecia

Simplu (m): Zlatko Csordas (Iugoslavia), 2. I. Stipanici (Iugoslavia) 3—4 Zivanovici (Iugoslavia) și Giurgiucă (România)

Simplu (f): 1. Maria Alexandru (România), 2. M. Resler (Iugoslavia), 3—4 Ranghelova (Bulgaria) și Jeler (Iugoslavia)

Dublu (m): 1. Șerban Dobosi—Aurel Ovanesian (România), 2.T. Gheorghe—S. Nicolae (România), 3—4. Zivanovici—Ustovici și Csordas—Stipanici (Iugoslavia)

Dublu (f): 1. Maria Alexandru—Carmen Crișan (România), 2.E. Neikova—A. Ranghelova (Bulgaria), 3—4 Resler-Jeler (Iugoslavia) și Hariga-Spiridon (România)

Dublu mixt: 1. Maria Alexandru—Șerban Dobosi (România), 2. E. Jeler—I. Stipanici (Iugoslavia), 3—4. Neikova-Velikov (Bulgaria) și Resler-Csordas (Iugoslavia)

SCRIMA: 24—28 noiembrie — ATENA

Floretă (m): 1. Mihai Țiu (România), 2. I. Falb (România), 3.T. Mureșan (România);

Sabie: 1. Dan Irimiciuc (România), 2. G. Budahazi (România), 3.I. Mihailov (Bulgaria);

Floretă (f): 1. Ecaterina Stahl (România), 2. Ana Pascu (România), 3. Ileana Drimbă (România);

Spadă: 1. Alexandru Istrate (România), 2. C. Bărgan (România), 3.C. Duțu (România);

Sabie (echipe): 1. România, 2. Bulgaria, 3. Grecia

Floretă masculin (echipe): 1. România, 2. Bulgaria, 3. Grecia

Floretă feminin (echipe): 1. România, 2. Bulgaria, 3. Iugoslavia

Spadă (echipe): 1. România, 2. Bulgaria, 3. Turcia

BASCHE (f): 17—19 DECEMBRIE — SARAJEVO

1. Iugoslavia, 2. Bulgaria, 3. România

SCHI: 4—5 MARTIE — PAMPOROVO

SLALOM URIAȘ (M): 1. Dan Cristea (România) 2: 54,72, 2. Milan Gasperici (Iugoslavia) 2: 55,62, 3. Marko Kavcici (Iugoslavia) 2: 55,68, ... 6. Gheorghe Vulpe (România) 2: 57,95;

SLALOM URIAȘ JUNIORI: 1. Evgheni Klenov (Bulgaria) 3:03, 33, 2. Marian Burchi (România) 3:08,41, 3. Milan Magusar (Iugoslavia) 3: 12,55, 4.Petre Gri-gore (România) 3: 12,76, 5. Alexandru Manta (România) 3: 13, 03;

SLALOM URIAȘ JUNIOARE: 1. Antoaneta Zlatareva (Bulgaria) 1: 41,58, 2. Eva Mezei (România) 2: 03,83; (Elena Degeratu a fost descalificată).

5 KM FOND JUNIOARE: 1. Milena Kordez (Iugoslavia) 19: 49,2, 2. Elena Băsa (România) 20:03,8, 3. Iuliana Pața (România) 20:24,1, ... 6. Maria Tocitu (România) 20: 47,3;

10 KM FOND JUNIORI: 1. Milan Brajnik (Iugoslavia) 39:34,7,2. Franc Tajnikar (Iugoslavia) 39: 35,6,3. Ferentz Forico (România) 39: 42,9, ... 8. Nicolae Cristoloveanu (România) 40: 43,5, 10. Samoilă Tomoș (România) 43:30,1;

15 KM FOND SENIORI: 1. Petr Pankov (Bulgaria) 52:57,8, 2. Vasil Angelov (Bulgaria) 53: 49,7, 3. Liubomir Toșkov (Bulgaria) 55: 44,4, ... 5. Gheorghe Voicu (România) 55: 32,7, 6. Gheorghe Gîrniță (România) 55: 56,4 9. Petre Dinu (România) 57: 43,1, 10. V. Papuc (România) 58: 26,4.

3 x10 KM FOND (M): 1. Bulgaria 1h. 54: 12,2, 2. România 1h. 58: 27,5;

3x5 KM FOND JUNIORI: 1. România (F. Forico, N. Cristoloveanu, S. Tomoș) 52: 02,9, 2. Iugoslavia 52: 04,9, 3. Bulgaria 52:32,5;

3x3 KM FOND JUNIOARE: 1. Iugoslavia 42: 20,2, 2. România 42: 51,1, 3. Bulgaria 43: 03,1;

SLALOM SPECIAL (M): 1. Andreij Ranj (Iugoslavia) 99,57, 2. Dan Cristea (România) 99,71, 3. Gheorghe Vulpe (România) 99,78, ... 5. Virgil Brenci (România) 101,78;

SLALOM SPECIAL JUNIORI: 1. Stanc Gorisek (Iugoslavia) 105,35, 2. Evgheni Klenov (Bulgaria) 105,82, 3. Milan Magusar (Iugoslavia) 108,12, ...5. Marian Burchi (România) 109,62;

SLALOM SPECIAL JUNIOARE: 1. Antoaneta Zlatareva (Bulgaria) 75,53, 2. Anka Josif (Iugoslavia) 76,40, 3. Svetta Toşeva (Bulgaria) 77,00.

CROS: 19 MARTIE — ATENA

Junioare: 1. Liliana Leau (România) 2: 58,4, 2. Viorica Jitaru. (România) 2:59,4, 3. Viorica Neagu (România) 2: 59,8.

Echipe: 1. România 6 p, 2. Iugoslavia 16 p, 3. Bulgaria 23 p.

Senioare: 1. Djurdja Rajher (Iugoslavia) 6: 15,2, 2. Maria Lincă (România) 6: 18,2, 3. Natalia Andrei (România) 6: 23,8, 4. Rafira Fița (România) 6: 26,8, ...6. Elisabeta Ruță (România) 6: 32,0.

Echipe: 1. România 9 p, 2. Bulgaria 48 p, 3. Iugoslavia 18 p.

Juniori: 1. Gheorghe Ghipu (România) 11:34,2, 2. Mehmet Agun (Turcia) 11: 40, 2, 3. Mihail Giorcatzolos (Grecia) 11: 44,0, ... 5. Nicolae Onsecu (România) 11: 55,0, 12. Paul Copu (România) 12: 07,0, 13. Virgil Lupu (România) 12: 10,0, 16. Ion Jebeleanu (România) 12: 14,6, 25. Valentin Zafiriu (România) 12: 41,6.

Echipe: 1. România 31 p, 2. Iugoslavia 33 p, 3. Turcia 37 p.

Tineret: 1. Milovan Vukomanovici (Iugoslavia) 18: 01,4, 2. Bora Stankovici (Iugoslavia) 18: 02,6, 3. Stanko Lişet (Iugoslavia) 18: 04, 0, ... 6. Dorin Panița (România) 18: 13,8, 8. Florea Sandru (România) 18: 16,0, 9. Ilie Floroiu (România) 18: 17,0, 13. Octavian Popa (România) 18: 29,0.

Echipe: 1. Iugoslavia 11 p, 2. România 34 p, 3. Bulgaria 45 p.

Seniori: 1. Dane Korița (Iugoslavia) 29:43, 6, 2. Gheorghe Tihov (Bulgaria) 29:43, 8, 3. Nicolae Mustăță (România) 29:45,8.

Echipe: 1. Iugoslavia 20 p, 2. Bulgaria 22 p, 3. Grecia 39 p.

TIR: 22—26 APRILIE — ATENA

Armă standard, 60 f euleat (f): 1. Edda Baia (România) 592 p, 2. Mariana Feodot (România) 591 p, 3. Ana Goreti (România) 590 p, ...5. Ioana Soare (România) 587 p.

Echipe: 1. România 1769 p, 2. Iugoslavia 1753 p, 3. Bulgaria 1750 p.

Armă liberă calibru redus 60 f euleat (b): 1. Evlambios Mantos (Grecia) 597 p, 2. Petras Kingas (Grecia) 596 p, 3. Nicolae Rotaru (România) 595 p, ...8. Gheorghe Vasilescu (România) 591 p, 10. Petre Sandor (România) 590 p, 12. Ștefan Caban (România) 590 p, 23. Ion Olărescu (România) 579 p.

Echipe: 1. Grecia 2367 p, 2. România 2366 p, 3. Bulgaria 2363 p.

Pistol viteză: 1. Dan Iuga (România) 591 p, 2. Marcel Roșca, (România) 591 p, 3. Ion Tripsa (România) 589 p, 4. Virgil Atanasiu (România) 589 p, ...14. Gavrilă Maghiar (România) 557 p.

Echipe: 1. România 2360 p, 2. Bulgaria 2320 p, 3. Grecia 2317 p.

Pistol calibru mare: 1. Gavrilă Maghiar (România) 583 p, 2. Iuliu Pieptea (România) 580 p, 3. Georgios Papageorgopoulos (Grecia) 576 p, ...11. Dan Iuga (România) 559 p, 14. Teodor (România) 545 p.

Echipe: 1. Bulgaria 2296 p, 2. Grecia 2285 p, 3. România 2267 p.

Pușcă cu aer comprimat 40 f (f): 1. Magda Herold (Iugoslavia) 370 p, 2. Ioana Soare (România) 365 p, 3. Anka Andrejvici (Iugoslavia) 363 p, ...7. Edda Baia (România) 355 p, Mariana Feodot (România) 350 p.
Echipe: 1. Iugoslavia 1091 p, 2. România 1070 p, 3. Bulgaria 991 p.

BOX: 17—21 MAI — ANKARA

Semimuscă: 1. Arif Dogru (Turcia), 2. Aurel Mihai (România) 3—4. Mihail Toth (Iugoslavia) — Boris Fuskadjiev (Bulgaria);

Muscă: 1. Gheorghe Kostadinov (Bulgaria), 2. Costatin Gruescu (România), 3—4. Slobodan Jorasevic (Iugoslavia) — Nunet Guvenc (Turcia);

Cocoș: 1. Mehmet Kumova (Turcia), 2. Zlato Miloslavlevici (Iugoslavia), 3—4. Adrian Moraru (România) — Kiril Stoianov (Bulgaria);

Pană: 1. Habib Yalcin (Turcia), 2. Gabriel Pometcu (România), 3—4. Kiril Kunciev (Bulgaria) — Jovan Pajkovici (Iugoslavia);

Semișoară: 1. Eraslan Doruk (Turcia), 2. Antonio Vasile (România) 3—4. Franja Brändalek (Iugoslavia) — Ivan Mihailov (Bulgaria);

Ușoară: 1. Calistrat Cuțov (România), 2. Zvonko Vujin (Iugoslavia), 3—4. Hamdi Ygit (Turcia) — Angel Angelov (Bulgaria);

Semimijlocie: 1. Celal Sandal (Turcia), 2. Panagiotis Therianos (Grecia), 3—4. Alexandru Popa (România) — Vladimir Vladimirov (Bulgaria);

Mijlocie-mică: 1. Naiden Stancev (Bulgaria), 2. Ion Gyorffii (România), 3—4. Habib Degirmenci (Turcia) — Evagelov Ikonomakos (Turcia);

Mijlocie: 1. Alec Năstac (România), 2. Hikmet Ozen (Turcia), 3—4. Otmar Gerlici (Iugoslavia) — Anastas Gianapoulos (Grecia);

Semigrea: 1. Mate Parlov (Iugoslavia), 2. Horst Stump (România) 3—4. Nazif Kuran (Turcia) — Boris Benev (Bulgaria);

Grea: 1. Atanas Suvandjiev (Bulgaria), 2. Ertan Ylmaz (Turcia), 3—4. Anghel Iancu (România) — Nenad Matejici (Iugoslavia).

GIMNASTICA: 19—21 MAI — HASKOVO (BULGARIA)

Modernă: 1. Maria Ghigova (Bulgaria) 29,70 p, 2. Neska Robeva (Bulgaria) 29,40 p, 3. Maria Filipova (Bulgaria) 28,80 p, ...5. Rodica Pintea (România) 28,05,6. Carmen Bucaciuc (România) 27,90 p.

Echipe: 1. Bulgaria 88,05 p, 2. România 83,55 p, 3. Iugoslavia 81,50 p.

Feminin: 1. Maria Blagoeva (Bulgaria) 74,45 p, 2. Marieta Slepita (Iugoslavia) 72,80 p, 3—4. Iuliana Simonfi și Ileana Coman (România) 72, 65 p, 5. Maria Antinie (România) 72,60 p.

Echipe: 1. Bulgaria 361,30 p, 2. România 359,90 p, 3. Iugoslavia 351,35 p.

Masculin: 1. Iosip Brodnic (Iugoslavia) 108,70p, 2. Ștefan Zoev (Bulgaria) 106, 25 p, 3. Raicio Hristov (Bulgaria) 106,25 p, ... 5. Vasile Coșariu (România) 106,15 p.

Echipe: 1. Iugoslavia 523,55 p, 2. Bulgaria 522,10 p, 3. România 508,50 p.

Birnă (f): 1. Iuliana Simonfi (România) 18,800 p, 2. Maria Blagoeva (Bulgaria) 18,600 p, 3. Marieta Slepita (Iugoslavia) 18,550 p.

Sărituri: 1. Maria Blagoeva (Bulgaria) 19,075 p, 2. Ileana Coman (România) 18,550 p, 3. Elena Kirova (Bulgaria) 18,675 p.

Sol: 1. Maria Blagoeva (Bulgaria) 19,100 p, 2. Iuliana Simonfi (România) 18,525 p, 3. Marieta Slepita (Iugoslavia) 18,500 p.

Paralele inegale (f): 1. Maria Blagoeva (Bulgaria) 18,750 p, 2. Ileana Coman (România) 18,550 p, 3. Iuliana Simonfi (România) 18,275 p.

Sol (m): 1. Raicio Hristov (Bulgaria) 18,50 p, 2. Radu Branea (România) 17,925 p, 3. Iosip Brandnik (Iugoslavia) 17,70 p.

Inele (m): 1. Boris Iliev (Bulgaria) 18,00 p, 2. Gheorghe Bors (România) 17,950 p, 3. Iosip Brodnik (Iugoslavia) 17,900 p.

Sărituri (m): 1. Raicio Hristov (Bulgaria) 17,875 p, 2. Ștefan Zoev (Bulgaria) 17,825 p, 3. Iosip Brodnik (Iugoslavia) 17,750 p.

Cal cu minere (m): 1. Iovan Vratnici (Iugoslavia) 18,375 p, 2. Ștefan Zoev (Bulgaria) 18,275 p, 3. Iosip Brodnik (Iugoslavia) 18,025 p.

Paralele (m): 1. Iosip Brodnik (Iugoslavia) 18,475 p, 2. Gheorghe Radev (Bulgaria) 18,300 p, 3. Milan Ivanovici (Iugoslavia) 18,125 p.

Bară fixă (m): 1. Iosip Brodnik (Iugoslavia) 18,250 p, 2. Iovan Vratnici (Iugoslavia) 17,975 p, 3. Ștefan Zoev (Bulgaria) 17,700 p.

VOLEI: 19-21 MAI - SOFIA

Masculin: 1. Bulgaria, 2. România, 3. Iugoslavia

Feminin: 1. Bulgaria, 2. România, 3. Iugoslavia.

TIR. 1-3 iulie - VARNA

Talere aruncate din saut. Individual: 1. Vasilios Petronius (Grecia) 186 t, 2. A. Marinescu (România) 181 t, 3. A. Ionescu (România) 175 t;

Echipe: 1. România 515 t, 2. Grecia 493 t, 3. Bulgaria 475 t;

Senioare: 1. Reli Vezeanu (România) 120 t, 2. A. Gheorghieva (Bulgaria) 111 t, 3. D. Tzavara (Grecia) 110 t;

Skeet - individual: 1. Manolis Giorgiou (Grecia) 191 t, 2. C. Kanelakis (Grecia) 186 t, 3. Manolov (Bulgaria) 186 t, 4. S. Vlădoiu (România) 182 t, 14. Iureenco (România) 179 t, 15. S. Diaconu (România) 178 t, 18. Budaru (România) 175 t;

Echipe: 1. Grecia 560 t, 2. Bulgaria 541 t, 3. România 538 t;

Senioare: 1. Giraud (Turcia) 116 t, 2. A. Molova (Bulgaria) 102 t, 3. V. Ranghelova (Bulgaria) 88 t.

TENIS. 12-16 IULIE - BUCUREȘTI

Feminin: 1. România, 2. Bulgaria, 3. Iugoslavia;

Masculin: 1. România, 2. Grecia, 3. Iugoslavia.

CICLISM. 21-23 IULIE - ROMÂNIA

Contratimp (echipe): 1. Iugoslavia 2h.09:30, 2. România 2h.15:30, 3. Bulgaria 2h.18:02;

Individual: 1. Ivan Nikolov (Bulgaria) 3h.27:26, 2. Vesko Mihailov (Bulgaria) 3h.28:25, 3. Vasile Teodor (România) a.t.

BASCHET (m.) 25-29 IULIE - SARAJEVO

1. Iugoslavia, 2. Grecia, 3. România.

ATLETISM. 4-6 AUGUST - IZMIR

Disc (f): 1. Argentina Menis (România) 66,58 m-record mondial, 3.V. Stoeva (Bulgaria) 60,88 m; **800 m (f):** 1. Ileana Silai (România) 2: 02,0,2. V. Nikolici (Iugoslavia) 2: 02,5, 3. S. Zlateva (Bulgaria) 2: 04,6; **lungime (f):** 1. Diana Iorgova (Bulgaria) 6,70 m, 2.V. Viscopoleanu (România) 6,41 m, 3.A. Popescu (România) 6,17 m; **100 m (f):** 1. Ivanka Valkova (Bulgaria) 11,3, 2.I. Jankova (Bulgaria) 11,4, 3.V. Bufanu (România) 11,4; **100 m (b):** 1. Vasilios Papageorgopoulos (Grecia) 10,2, 2. M. Petkov (Bulgaria) 10,6, 3. L. Zaprianov (Bulgaria) 10,7; **ciocan:** 1. Stavros Moutatidis (Grecia) 66,82 m, 2.S. Stiglic (Iugoslavia) 66,72 m, 3.D. Mindov (Bulgaria) 66,47 m; **înălțime (b):** 1. Vasilios Papadimitriou (Grecia) 2,17 m, 2.S. Ioan (România) 2,17 m, 3.P. Bogdanov (Bulgaria) 2,17 m **10 000 m:** 1. Dane Korita (Iugoslavia) 29: 55,0, 2. N. Mustăț (România) 29: 55,8, 3. P. Makridis (Grecia) 30: 08,2; **400 m g:** 1. Stavros Tziortuis (Grecia) 50,9,2. J. Bratanov (Bulgaria) 51,2, 3. G. Biribilis (Grecia) 51,7; **800 m (b):** Jose Medjimurec (Iugoslavia) 1:48, 1, 2. D. Tit (România) 1: 48,3, 3.M. Tunkan (Turcia) 1: 48,4; **1500 m (b):** 1. Petre Lupan (România) 3: 40,4, 2. S. Vukomanovici (Iugoslavia) 3: 40,8, 3. S. Zaharopoulos (Grecia) 3: 40,9; **3000 m obst.:** 1. Gheorghe Cefan (România) 8: 33,8, 2. S. Kontosoros (Grecia) 8: 34,6, 3. M. Jelev (Bulgaria) 8: 34,6; **20 km marș:** 1. Ion Gășitu (România) 1h. 38: 40,4, 2.S. Cukev (Bulgaria) 1h.40: 06, 8,3,1. Kamenov (Bulgaria) 1h. 40: 08,8; **suliță:** 1. Zlatko Bezjak (Iugoslavia) 76,92 m, 2.C. Grigoraș (România) 74,88 m, 3. S. Stoikov (Bulgaria) 73,20 m; **greutate (b):** 1. Ivan Ivancici (Iugoslavia), 19,77 m, 2. V. Stoev (Bulgaria) 19,08 m, 3.M. Kucev (Bulgaria) 18,76 m; **lungime (b):** 1. Vasile Sărucan (România) 7,64 m, 2.P. Pencev (Bulgaria) 7,40 m, 3.A. Kathinotis (Grecia) 7,38 m; **decatlon:** 1. Vasile Bogdan (România) 7593 p, 2.I. Mljakov (Bulgaria) 7275 p, 3.V. Sevastis (Grecia) 7226 p; **4x100m (b):** 1. Grecia 40,3,2. Iugoslavia 40,3, 3. Bulgaria 40,5; **200 m (f):** 1. Valeria Bufanu (România) 23,3, 2. I. Valkova (Bulgaria) 23,7, 3. J. Pavlicevici (Iugoslavia) 24,3; **1500 m (f):** 1. Tonka Petrova (Bulgaria) 4: 18,4, 2. V. Amzina (Bulgaria) 4: 18, 5, 3. D. Rajher (Iugoslavia) 4:23,1; **greutate (f):** 1. Ivanka Hristova (Bulgaria) 19,42m, 2.E. Stoianova (Bulgaria) 18,28 m, 3. A. Sălăgean (România) 16,93 m; **pentatlon:** 1. Nedjalka Angelova (Bulgaria) 4423 p, 2. E. Vintila (România) 4245 p, 3. P.Sokolova (Bulgaria) 3972 p; **200 m (b):** 1. Vasilios Papageorgopoulos (Grecia) 21,3, 2. Gh. Zamfirescu (România) 21,6, 3. P. Krizan (Iugoslavia) 21,7; **400 m (b):** 1. Josko Alebici (Iugoslavia) 46,4, 2. K. Onisiforou (Grecia) 46,6, 3. L. Susanj (Iugoslavia) 46,8, **disc (b):** 1. Velko Velev (Bulgaria) 58,50 m, 2. Z. Pecar (Iugoslavia) 57,80 m, 3. N. Tsians (Grecia) 56,44 m; **110 m g:** 1. Nicolae Perfea (România) 14,4, 2. G. Mljakov (Bulgaria) 14,5, 3. S. Ajanovici (Iugoslavia) 14,5; **triplusalt:** 1. Carol Corbu (România) 16,78 m, 2. V. Dumitrescu (România) 15,83 m, 3.A. Kathinotis (Grecia) 15,80 m; **5000 m:** 1. Dane Korita (Iugoslavia) 14: 02, 0, 2. S. Zaharopoulos (Grecia) 14: 02, 2, 3. S. Kontosoros (Grecia) 14: 03, 4; **prăjină:** 1. Cristos Papanicolau (Grecia) 5,40 m, 2.N. Ligor (România) 4,90 m, 3.I. Minkov (Bulgaria) 4,90 m; **4x 400 m:** 1. Iugoslavia 3: 06, 4, 2. Grecia 3: 08,3, 3. Bulgaria 3: 08,8; **maraton:** 1. Iluseyin Aktas (Turcia) 2h 20: 08,4, 2. Ismail Akeay (Turcia) 2h 30: 04,6, 3.V. Toporan (România) 2h 30: 43, 0; **400 m (f):** 1. Ivanka Boneva (Bulgaria)

54,1, 2. D. Basici (Iugoslavia) 54,4, 3.R. Fița (România) 54,5; **100 m g:** 1. Valeria Bufanu (România) 13,4, 2.1. Kosnicarska (Bulgaria) 13,6, 3.P. Sakolova (Bulgaria) 14,2; **înălțime (f):** 1. Iordanka Blagoeva (Bulgaria) 1,90 m, 2.C. Popescu (România) 1,81 m, 3. S. Hrepevnik (Iugoslavia) 1,78 m; **4x 100 m (f):** 1. Bulgaria 44,7, 2. Iugoslavia 46,3, 3. România 46,8; **4x400 m (f):** 1. Bulgaria 3: 40,7, 2. România 3: 48,4, 3. Iugoslavia 3: 50,8; **suliță (f):** 1. Lutvian Molova (Bulgaria) 60,58 m, 2.N. Urbancici (Iugoslavia) 57,44 m, 3. I. Jeliaskova (Bulgaria) 56,08 m.

NATAȚIE. 10 — 13 august SOFIA

INOT. 100 m delfin (f): 1. Anca Groza (România) 68,5, 2.J. Slaveva (Bulgaria) 68,9, 3.E. Majnarici (Iugoslavia) 69,7; **100 m delfin (b):** 1. Dimitrios Karidis (Grecia) 59,0, 2. V. Dobrev (Bulgaria) 59,5, 3. Al. Pavlicevici (Iugoslavia) 59,6; **800 m liber (f):** 1. Eugenia Cristescu (România) 10: 19,2, 2. M. Avlonitou (Grecia) 10: 23,9, 3. S. Pavletici (Iugoslavia) 10: 35,1; **1500 m liber: 1.** Eugen Almer (România) 17: 11,1, 2. K. Enceev (Bulgaria) 17: 39,0, 3. D. Teodoropoulos (Grecia) 18: 11,6; **200 m mixt (f):** 1. Hrișca Peiceva (Bulgaria) 2: 35,7, 2. A. Groza (România) 2: 36,4, 3.V. Petkovici (Iugoslavia) 2: 40,2; **200 m mixt (b):** 1. Angel Ceakarov (Bulgaria) 2: 17,7, 2.D. Wetterneck (România) 2: 18, 7, 3. I. Rusev (Bulgaria) 2: 20,5; **4 x 100 m liber (b):** 1. România 3: 45,4, 2. Bulgaria 3: 45,9, 3. Iugoslavia 3: 48,3; **400 m liber (b):** 1. Marian Slavic (România) 4: 18,7, 2. E. Almer (România) 4: 19,1, 3. K. Enceev (Bulgaria) 4: 24,0; **400m liber (f):** 1. Maria Avlonitou (Grecia) 4: 54,6, 2.H. Peiceva (Bulgaria) 5: 01,4, 3. E. Cristescu (România) 5: 03,0; **100m spate (b):** 1. Predrag Miloš (Iugoslavia) 63,0, 2.N. Miloš (Iugoslavia) 63,2, 3. D. Kolarov (Bulgaria) 63,8; **100 m spate (f):** 1. Zdenka Gasparac (Iugoslavia) 69,7, 2. L. Donea (România) 73,6, 3. S. Ignatova (Bulgaria) 73,7; **100 m bras (b):** 1. Angel Ceakarov (Bulgaria) 1: 10,0, 2.T. Kotoumanis (Grecia) 1: 11,0, 3. T. Lanaras (Grecia) 1: 11,0; **100 m bras (f):** 1. Lidia Svarc (Iugoslavia) 1: 21,2, 2. A. Georgescu (România) 1: 21,8, 3. J. Mandeljc (Iugoslavia) 1: 21,8; **200 m delfin (f):** 1. Vasil Dobrev (Bulgaria) 2: 11,3, 2. E. Almer (România) 2: 16,7, 3.D. Wetterneck (România) 2: 18,4; **200 m liber (b):** 1. Marian Slavic (România) 2: 01,6, 2. S. Rudan (Iugoslavia) 2: 03,1, 3. E. Almer (România) 2: 04,0; **200 m liber (f):** 1. Hrișca Peiceva (Bulgaria) 2: 17,9, 2.M. Avlonitou (Grecia) 2: 20,7, 3. E. Damianou (Grecia) 2: 21,8; **200 m spate (b):** 1. Nenad Miloš (Iugoslavia) 2: 16,8, 2. P. Miloš (Iugoslavia) 2: 17,6, 3.N. Petrov (Bulgaria) 2: 19,8; **200 m spate (f):** 1. Zdenka Gasparac (Iugoslavia) 2: 33,5, 2. V. Iliopolou (Grecia) 2: 38,5, 3. S. Ignatova (Bulgaria) 2: 39,6; **400 m mixt (b):** 1. Angel Ceakarov (Bulgaria) 4: 51,2, 2. D. Wetterneck (România) 4: 52,9, 3.D. Vukovici (Iugoslavia) 5: 05,9; **400 m mixt (f):** 1. Anca Groza (România) 5: 32,3, 2. M. Avlonitou (Grecia) 5: 33,0, 3. A. Kostantinidou (Grecia) 5: 42,4; **4x 100 m mixt (b):** 1. Bulgaria 4: 09,2, 2. Iugoslavia 4: 09,3, 3. România 4: 09,6; **4x100 m liber (f):** 1. Bulgaria 4: 18,5, 2. Iugoslavia 4: 22,2, 3. Grecia 4: 25,4; **100 m liber (b):** 1. Iulian Rusev (Bulgaria) 55,4, 2. Marian Slavic (România) 55,5, 3. L. Stoev (Bulgaria) 55,5; **100 m liber (f):** 1. Hrișca Peiceva (Bulgaria) 62,4, 2.J. Slaveva (Bulgaria) 63,7, 3. G. Sovago (România) 64,8; **200 m bras (b):** 1. Angel Ceakarov (Bulgaria) 2: 31,3, 2. T. Kotoumanis (Grecia) 2: 34,1, 3. N. Staikov

(Bulgaria) 2: 35,1; **200 m bras (f):** 1. Lidia Svarc (Iugoslavia) 2: 52,3, 2.A. Georgescu (România) 2: 54,7, 3.M. Ioanidou (Grecia) 2: 57,0; **4x200 m liber: 1.** România 8: 17,5, 2. Bulgaria 8: 22,5, 3. Grecia 8: 28,9.

SĂRITURI. Trambulină (b): 1. Ion Ganea (România) 166,69 p, 2. P. Belcev (Bulgaria) 162,74 p, 3. A. Saracinski (Bulgaria) 160,90 p; **platformă (f):** 1. Maria Alexandrova (Bulgaria) 107,70 p, 2. M. Decuseară (România) 106,40 p, 3. N. Mitkova (Bulgaria) 86,17 p; **platformă (b):** 1. Augustin Saracinski (Bulgaria) 150,89 p, 2.I. Ganea (România) 136,38 p, 3.I. Andonov (Bulgaria) 130,83 p; **trambulină (f):** 1. Melania Decuseară (România) 127,83 p, 2. Sorana Prelipceanu (România) 126,23 p, 3. Maria Alexandrova (Bulgaria) 115,42 p.

POLO.

1. Bulgaria, 2—3. România (tineret) și Grecia.

ATLETISM (JUNIORI). 21—23 IULIE — IZMIR

100 m (b): 1. Petar Petrov (Bulgaria) 10,9, 2. D.Cristudor (România) 11,0, 3. E. Eftimov (Bulgaria) 11,1; **cioacan:** 1. Stan Tudor (România) 61,14 m, 2. M. Ivanov (Bulgaria) 56,82 m, 3. E. Diulgerov (Bulgaria) 54,28 m; **lungime (b):** 1. Guiller (Grecia) 6,97 m, 2. A. Vasovici (Iugoslavia) 6,92 m, 3. A. Velkov (Bulgaria) 6,78 m; **100 m (f):** 1. Vera Veljanovska (Iugoslavia) 12,0, 2. Adriana Surdu (România) 12,2, 3. V. Gak (Iugoslavia) 12,3; **400 m (b):** 1. Mircea Bălan (România) 48,4, 2. A. Ianev (Bulgaria) 48,7, 3. Bircă (România) 49,0; **10 km marș:** 1. Evgheni Semerdjiev (Bulgaria) 46:17,4, 2. L. Pescaru (România) 46:38,4, 3. S. Ioniță (România) 46:49,4; **100 m g:** 1. Mariana Nedelcu (România) 14,4, 2. T. Nakova (Bulgaria) 14,9, 3. Coculeana Bucătaru (România) 15,3; **prăjină:** 1. Cornel Anton (România) 4,70 m, 2. V. Tonev (Bulgaria) 4,70 m, 3. M. Voicu (România) 4,50 m; **400 m (f):** 1. Liliana Leau (România) 55,7, 2. S. Zaharieva (Bulgaria) 56,5, 3. Aurelia Filip (România) 56,6; **disc (b):** 1. Veljko Prohaska (Bulgaria) 53,38 m, 2. I. Harasusos (Grecia) 49,80 m, 3. M. Iordan (România) 47, 26 m; **400 m g:** 1. Zvonko Gluhak (Iugoslavia) 52,7, 2. V. Ronstadnov (Bulgaria) 53,0, 3. E. Kaloianov (Bulgaria) 54,1; **lungime (f):** 1. Adriana Surdu (România) 5,95 m, 2. Doina Spînu (România) 5,83 m, 3. A. Krestici (Iugoslavia) 5,75 m; **1 500 m (f):** 1. Liliana Susnjar (Iugoslavia) 4:30,5, 2. Viorica Neagu (România) 4:34,1, 3. M. Grigorova (Bulgaria) 4:37,7; **1 500 m (b):** 1. Gheorghe Chipu (România) 3:46,9, 2. V. Kinev (Bulgaria) 3:48,9, 3. Nicolae Onescu (România) 3:49,4; **disc (f):** 1. Donka Penceva (Bulgaria) 45,78 m, 2. M. Borisova (Bulgaria) 45, 32 m; 3. Mariana Nan (România) 44,28 m; **4x100 m (f):** 1. România 47,7, 2. Iugoslavia 47,9, 3. Bulgaria 49,0; **4x100 m (b):** 1. România 41,8, 2. Grecia 41,8, 3. Bulgaria 41,9; **înălțime (f):** 1. Roxana Vulescu (România) 1,76 m, 2. Georgeta Păcuraru (România) 1,66 m, 3. T. Kamareva (Bulgaria) 1,66 m; **suliță (f):** 1. Rodica Dragu (România) 50,76 m, 2. T. Hristova (Bulgaria) 49,92 m, 3. E. Franguli (Grecia) 38,86 m; **greutate (b):** 1. Marin Iordan (România) 16,43 m, 2. V. Prohaska (Bulgaria) 15,12 m, 3. P. Neagu (România) 14,76 m; **800 m (b):** 1. Gheorghe Chipu (România) 1:49,9, 2. M. Marnov (Bulgaria) 1:50,4, 3. A. Vassilion (Grecia) 1:52,8; **800 m (f):** 1. Vița Pehlivanova (Bulgaria) 2:11,1, 2. Liliana Leau (România) 2:11,7, 3. V. Smrečnik (Iugoslavia) 2:11,8; **200 m (b):** 1. Dorel Cristudor (România) 21,8, 2. E. Eftimov (Bulgaria) 21,9, 3. V. Giler (Grecia) 22,0; **2 000 m**

obst.: 1. Vladimir Kanev (Bulgaria) 5:44,6, 2. T. Akgun (Turcia) 5:45,4, 3. G. Scilianov (Bulgaria) 5:50,8;
200 m (f): 1. Vera Veljanovska (Iugoslavia) 24,6, 2. Eleonora Monoranu (România) 25,2, 3. V. Gak (Iugoslavia) 25,3; **110 m g:** 1. Radu Gavrilas (România) 15,0, 2. A. Karabadjak (Turcia) 15,6, 3. E. Kaloianov (Bulgaria) 15,6; **greutate (f):** 1. Margarita Borisova (Bulgaria) 14,58 m, 2. Mariana Constantin (România) 14,18 m, 3. R. Djendova (Bulgaria) 14,10 m; **înălțime (b):** 1. Cristos Patronis (Grecia) 2,11 m, 2. I. Kolev (Bulgaria) 2,11 m, 3. A. Temin (Iugoslavia) 1,98 m; **suliță (b):** 1. Gheorghe Megelea (România) 68,42 m, 2. P. Dimitrov (Bulgaria) 67,90 m; 3. V. Munteanu

(România) 66,42 m; **triplusalt:** 1. Paul Gheorghiu (România) 15,28 m, 2. A. Velkov (Bulgaria) 14,85 m, 3. A. Hegedus (Iugoslavia) 14,71 m; **5 000 m:** 1. Milan Vulovici (Iugoslavia) 14:37,8; 2. G. Georgaselos (Grecia) 14:44,6, 3. R. Mehandjinski (Bulgaria) 14:44,8; **4x400 m (f):** 1. România 3:46,8, 2. Bulgaria 3:47,5, 3. Iugoslavia 3:51,3; **4x400 m (b):** 1. Iugoslavia 3:14,8, 2. România 3:14,9, 3. Bulgaria 3:16,3; **decatlon:** 1. Radu Gavrilas (România) 7 102 p., 2. R. Markov (Bulgaria) 6932 p, 3. D. Dobrev (Bulgaria) 6663 p; **pentatlon (f):** 1. Anca Hoinărescu (România) 3787 p, 2. S. Sredkova (Bulgaria) 3638 p, 3. S. Timceva (Bulgaria) 3488 p.

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DISTRACTIVE

Dezlegarea anagramei «Aterizare» de la pag. 224: PARASUTASUPARATA.

Dezlegarea aferezei «Pastorală» de la pag. 224: DOINA — OINA

Dezlegarea ligamentelor «În amurg» de la pag. 224: TENIS — IUDO — TIR — POLO — ȘAH — OINA.

Dezlegarea zeppei «Generații» de la pag. 227: SORT — SPORT.

Dezlegarea jocului «Drumeție», de la pag. 227: DUMITRU (fotbal); CORBU (atletism); GAȚU (handbal); VERNESCU (canotaj); NĂSTASE (tenis); MOIȘ (patinaj).

SUMAR

• Pe drumul glorios al construirii societății socialiste multilateral dezvoltate	5	• Dobrin cel bun, Dobrin cel rău — Eftimie Ionescu	128
• La aniversarea Republicii — H. Naum	8	• Vasili Alexeev	130
• Jocurile Olimpice — La gura sobei — Ioan Chirilă	10	• Bucurie și tristețe — Romeo Vilara	132
• Olimpiada recordurilor — Adrian Vasiliu	22	• Surpriza de la Ciuc	142
• 4 elegii sportive — Dan Mutașcu	28	• Suferințele sărmanului ... Teașcă	144
• Finala „Cupei Davis” '72 — Mircea Mihail	29	• Cursele de Grand Prix — Ing. Mihai Stratulat	146
• Prietenii naturii — Dorin Șteflea	35	• Eroii de la Sapporo — Mihai Biră	152
• Exercițiul fizic — medicament ideal și gratuit — Elena Dobincă, Mihail Vesa	40	• Sapporo și implicațiile sale	156
• Fotbalul, à la Minulescu — N. Sever	49	• 5 cabine	165
• Numai cronicar de fotbal să nu fii! — Mircea Costea	49	• Cartul „Pionier 4” — Ion Bobocel	169
• Sport cu arma de vânătoare — Ilie Țirciu	52	• După 30 de ani — Gh. Nicolaescu	170
• 250 000 km pe bicicletă. — Tiberiu Stama	55	• Sportul — generator de emoții estetice	177
• Pe stadion s-a născut sculptura — Maria Postolache	59	• În așteptarea golului	183
• După meci — Sever Noran	60	• Irina Klimovski	184
• Judo-ul dincolo de autoapărare	62	• Tarzan din Buzenval	186
• Ce știți despre evoluția fotbalului? — Dumitru Graur	64	• Poezii — Victor Hilmu	188
• La malul apei — C. Ilie	69	• Evoluția antrenamentului sportiv — N. Mărășescu	190
• Fotbal feminin — Al. Vidran	71	• A deconecta — Iudith Moscu	194
• La meci — Horia Alexandrescu	75	• Laureatele campionatelor europene de fotbal — I. Ochsenfeld	196
• Două luni delupte greco-romane — Emil Iencee	76	• Aviația ieri și azi — V. Luieranu	202
• Traversarea Carpaților meridionali — Iosif Gheție	78	• La vânătoare de vulpi — E. Rivenzon	210
• Charley „Sonny” Liston — Petre Henț și Paul Ochialbi	98	• Cum se scrie o cronică de fotbal — Radu Urziceanu	212
• Mircea Lucescu altfel de cum îl cunoașteți — St. Tiberiu	104	• Alchimie și performanță	214
• Horă în văzduh — Viorel Toncean	106	• 180 de secunde bolid prin spațiu	216
• Ultimul zbor — V. T. Mureș	110	• Minimotive polisportive — Titi Gheorghiu — Vaslui	217
• Ștefan Covaci, campionul antrenorilor europeni — T. Mircea	114	• Avionul românesc „I.S. 24”	222
• Un univers numit Juventus — Ion F. Baci	116	• Transat — cursa solitarilor, cursa celor curajoși — Mircea Tudoran	230
• Rachetomodelul „OLT—X—OI” — George Craioveanu	124	• Beziers — orașul vinului și al rugbyului	237
		• Rapid București la mijloc de secol — D. Moraru-Sliona	243
		• Meciul secolului	248
		• Statistică fotbalistică	257
		• Bilanț competițional '71—'72	273

AU MAI COLABORAT:

Jocuri și cuvinte încrucișate: Ion Pătrașcu

Grafică: Alexandru Ionescu, Aristide Velescu, Emanuel Gherasim, Mircea Șerban, Gheorghe Călărașu

Fotografii: Paul Romoșan, Stefan Ciotloș, Sigmund Bakcsy, Ion Mihăică, Theo Macarschi, Vasile Bageac, Aurel Neagu, Agerpres-București, ANSA — Roma, Pressens Bild AB — Suedia, Keystone, F. P.-Paris.

COPERȚILE NOASTRE

I Argentina Menis — recordmană mondială la aruncarea discului — foto I. Mihăică

IV Ilie Năstase și Ion Țiriac — foto P. Romoșan

Redactor responsabil:

Mircea Costea

Secretar de redacție:

Costică Marinescu

Prezentarea artistică și copertile:

Ion Zarliu

Corectura:

F. Rènè și Jenica Graur

ADRESA: Redacția ziarului „Sportul”, București, str. Vasile Conta nr. 16, sectorul I.

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scintei” — București

almanahul Sportul '73